A Scarlett *írónőjének e korábbi regénye az amerikai polgárháborút megelőző, de már a rabszolga-felszabadítás kérdéseit feszegető korban játszódik. Az 1851-es New Orleans a színhely, ez a ma is egzotikusnak számító város, amely akkoriban még erősen őrizte francia hagyományait, sőt egyenesen francia és amerikai részre oszlott, s ezek egymással igen kevéssé elegyedtek. A regény egy félig amerikai, félig New Orleans-i francia lány, Mary MacAlistair szívszaggató története. Mary tizenhatodik születésnapján drámai körülmények között kénytelen elhagyni a zárdát, ahol addig széltől is óvottan nevelkedett, és kerül ki – egy szál magában! – a nagyvilágba, ahol romantikus hőshöz illő megpróbáltatások várnak rá. Hosszú, kalandos hajóútja során jóságos tündérnek álcázott gonosz örömház-tulajdonosnőnek válik könnyű prédjává; kedves, vendéglátó családhoz kerül, ahonnét egyik percről a másikra minden magyarázat nélkül kilökik az utcára; belekóstol a nehéz proletársorsba, amelyből önereje és tehetsége révén fölvergődik. Az a tény, hogy végül fölleli nagyúri rokonságát, és a sorsa jóra fordul, nem gátolja abban, hogy hősiesen segítsen szegényen, gazdagon a várost megtizedelő sárgaláz idején. Ilyen s hasonló események juttatják végül révbe, azaz a szeretett férfiú karjaiba, akinek mellesleg legalább kétszer megmenti az életét.*

A kor, amelyben Mary él, és a város, amelynek minden rétegével kapcsolatba kerül, ahol sikerül egy év alatt fantasztikus karriert csinálnia, legalább olyan érdekes, mint a viszontagságok, melyeken hősnőnk keresztülmegy.

Alexandra Ripley igen lelkiismeretesen tanulmányozta mind a történelmet, mind a terepet, és ismereteit a teljességre törekedve adja át az olvasónak.

Alexandra Ripley a dél-carolinai Charlestonban született, 1934-ben.
Első, Charleston című műve 1981-ben látott napvilágot.
Volt idegenvezető, eladó, majd lektor az egyik könyvkiadóban.
Jelenleg férjével és két kislányával Virginiában él.

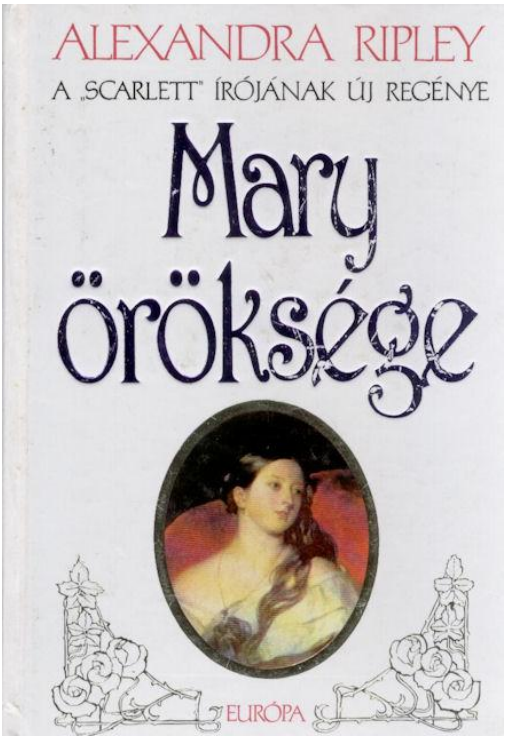
ALEXANDRA RIPLEY
A „SCARLETT" ÍRÓJÁNAK ÚJ REGÉNYE
Mary öröksége
EURÓPA

FORDÍTOTTA
ZENTAI ÉVA

ALEXANDRA RIPLEY

Mary öröksége

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST,1993

ALEXANDRA RIPLEY: NEW ORLEANS LEGACY
MACMILLAN PUBLISHING CO.

© 1987 BY ALEXANDRA RIPLEY GRALEY, INC.

HUNGARIAN TRANSLATION © ZENTAI ÉVA, 1993

Minden áldott nap ott ült a fiatalasszony a meredek, füves rézsűn, a széles, iszapot hordó folyam partján. Mellette, mózeskosárban csecsemő aludt.

A kicsi néha mocorogni kezdett, ilyenkor az ifjú anya a kosár fölé hajolt, megigazgatta a takarót, vagy egyszerűen csak elgyönyörködött a pici arcocskájában, a csöpp kezében. Aztán újra elhelyezkedett, fogta a papírt meg a tollat, és folytatta az írást.

– Ki hinné, hogy egyszer olyan bolondosan fiatal voltam – mondta a kicsinek –, pedig az voltam. Egyébként sem fogok hazudni neked soha.

Élete történetét vetette papírra a gyermek okulására, nehogy véletlenül úgy kelljen majd felcseperednie, hogy nem tudja, milyen is volt az édesanyja. Nem mintha oka lett volna feltételezni, hogy nem mondhatja majd el neki a történetet személyesen, de ő már megtanulta, hogy az élet tele van meglepetésekkel, és nem mindegyik kellemes.

A papírlapok jobb alsó sarkába mindenesetre odaírta a fontos üzenetet: „Szeretlek."

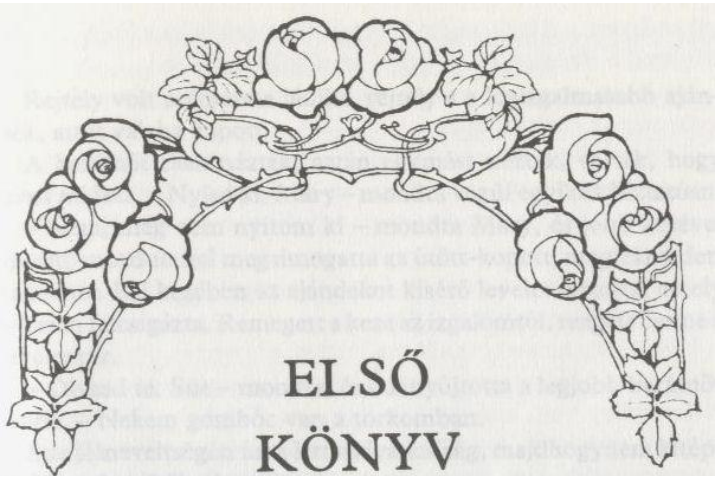
ELSŐ
KÖNYV

1

Rejtély volt számára a ládika, rejtély s a legizgalmasabb ajándék, amit valaha kapott.

A barátnői csak nézték, aztán egymást nézték, várták, hogy most mi lesz. – Nyisd ki, Mary – mondta végül egyikük biztatóan.

- Nem, még nem nyitom ki – mondta Mary, és jobb kezével szerető mozdulattal megsimogatta az ütött-kopott, megfeketedett fadobozt. Bal kezében az ajándékot kísérő levelet tartotta, amely teljesen felcsigázta. Remegett a keze az izgalomtól, rezgett benne a levélpapír.

- Olvasd te, Sue – mondta, és odanyújtotta a legjobb barátnőjének. – Nekem gombóc van a torkomban.

Sue jólneveltségén úrrá lett a kíváncsiság, majdhogynem kitépte Mary kezéből a levelet.

- Drága Marym – kezdte olvasni fennhangon ezt a ládikát édesanyádtól kaptad ajándékba... – Sue fölemelte a tekintetét, és végignézett a lányokon. Azok is éppen úgy elbámultak, mint ő maga. Mindenki tudta, hogy Mrs. MacAlistair soha nem írt Marynek. Arról sem tudtak, hogy ajándékot küldött volna. Mary apja szokott drága bonbonokat küldeni, meg gazdagon illusztrált könyveket, ami pedig tiltott dolog volt a zárdában. Sue gyorsan tovább olvasott.

- Drága Marym – kezdte újra –, ezt a ládikát édesanyádtól kaptad ajándékba, nem tőlem. Én soha nem is nézhettem bele. Csak azt tudom édesanyádtól, hogy féltve őrzött kincseiket tartották benne a hölgyek édesanyád családjában, anyai ágon. ő az édesanyjától örökölte, az szintén az édesanyjától, és így tovább, nemzedékről nemzedékre. A családi hagyomány szerint

mindig a legidősebb lánygyermek kapja meg a tizenhatodik születésnapján, és az ő birtokában marad, míg a saját legidősebb lánya be nem tölti a tizenhatodik életévét.

Sue ropogósra keményített intézeti kötényének a melléhez szorította a levelet. – Ilyen romantikus dolgot még nem is hallottam – lelkendezett. – Mary, miért nem nyitod már ki? Már kis híján betöltötted a tizenhatot. Holnap van a születésnapod.

De Mary nem is hallotta a barátnője kérdését. Egészen belefeledkezett az ábrándozásba.

Gyakran ábrándozott. Már egészen kicsi korában rájött, hogy amikor körülötte rút és boldogtalan a világ, a gondolataiban szép és boldog világot teremthet magának. Ebben a külön álomvilágban minden kívánsága teljesült, vagy a legjobb úton volt afelé, hogy teljesüljön, és minden feledésbe merült, ami valaha fájt, mintha meg sem történt volna.

Képzeletben most ott állt mellette az édesanyja, együtt készültek kinyitni a ládikát, megosztani titkait. Édesanyja az a gyönyörű, illatos hölgy volt, amilyennek rajongva elképzelte. És nem volt hűvösen zárkózott. Szerette őt, csak arra várt, hogy Mary betöltse a tizenhatodik évét, most akarta szeretetének tanúbizonyságát adni.

Mary megérintette a ládikát. Nem, ez nem az álomhoz tartozott, szilárd, megfogható valóság volt. Anyja szeretetének bizonyítéka. Arcát a ládika tetejére fektette, két kézzel simogatta az oldalát, meg is felejtkezett róla, hogy elrejtse a kisujját, amely éppen olyan hosszú volt, mint a gyűrűsujja, s amelynek különösségét egyébként annyira röstellte.

Sue megzörgette a levélpapírt: – Mary, ébresztő! – mondta, mint mindig, amikor fel akarta riasztani Maryt a „csacsi" ábrándozásból. – Mary! Olvassam tovább?

Mary kihúzta magát, ölében összefonta a kezét. – Persze hogy olvasd! Még csak most jön a java.

- Az is a hagyományhoz tartozik – folytatta Sue –, hogy férfiember soha nem tudhatja meg, mi van a ládikában. Tudom, hogy édesanyád is elhelyezte benne a maga kincsét, még mielőtt összeházasodtunk. Küldök neked némi pénzt, hogy te is meg tudd vásárolni a magad nevében a ládikábavalót. A titok szent, ígérem, soha nem fogom megkérdezni, mire költötted a pénzt. Aláírás: ölel szerető apád.

Sue belekukucskált a borítékba, megnézte, mennyi pénz van benne. Szeme, szája elkerekedett a csodálkozástól.

- Mary! – mondta elakadó lélegzettel. – Tudod, milyen gazdag vagy? Ki kell nyitnod azt a ládikát. Biztosan tele van gyémánttal meg igazgyönggyel.

A lányok is csatlakoztak Sue-hoz, kórusban követelték, hogy nyissa ki a ládikát. A nagy hangzavar kizökkentette Maryt az ábrándozásból.

S fölkeltette egyúttal Josepha kedvesnővér figyelmét is, jött, máskor derűs homloka ráncokba redőzve. – Ejnye, lányok – korholta a társaságot. – Elhiszem, hogy holnap már képesítőztök, de egyelőre még rátok is vonatkozik a házirend. Ez a csöndes meditáció órája.

- Jaj, kedves nővér, Mary olyan titokzatos ajándékot kapott... – Nyolc izgatott hang számolt be a fiatal apácának a rendkívüli eseményről. Josepha nővér végül is lecsendesítette a zsibongást, de amikor Mary rászánta magát, hogy kinyissa a ládikát, ő is éppen olyan várakozással fogta vissza a lélegzetét, mint a lányok.

Amikor Mary felnyitotta a ládika tetejét, édeskés, ódon illat szállt fel belőle, mint az elszáradt rózsaszirmoké. Az ablakon besütő rézsútos napsugarak fényében sárgán csillogott valami a ládika mélyén.

- Arany! – álmélkodott Sue.

Mary finom művű, súlyos aranyláncot emelt ki a ládikából. Magasra emelte, hogy mindannyian láthassák a láncon függő nagy, drágakövekkel kirakott medaliont. Az elismerés moraja fogadta. Szerették volna közelebbről is szemügyre venni, de Mary nem engedte.

A medalionon az igazgyöngyök és a rubinok cirkalmas monogramot formáltak. – Nem tudom pontosan kiböngészni – tűnődött Mary. – Az igazgyöngyök valószínűleg M betűt ábrázolnak. Lehet, hogy a nagyanyámat is Marynek hívták.

- Majd megkérdezed az édesanyádat... Mutasd, mi van még – türelmetlenkedtek a többiek.

Mary gondosan lerakta a láncot az asztalra, a ládika mellé. Egy nagy legyezőt vett elő, és óvatosan kinyitotta.

Még Josepha nővér is elragadtatva kiáltott fel. A legyező a maga törékeny szépségében valóságos műremek volt. Finom csipkemintázatban áttört elefántcsont lemezeit virágzó indát ábrázoló pókhálóvékony, elefántcsontszínű csipkeszalag fogta össze. Egyikük sem látott még ilyen nagy legyezőt, amely ugyanakkor olyan könnyű volt, mint a pillangó szárnya. Mary visszatartott lélegzettel összecsukta, és letette az aranylánc mellé.

- Van ott még valami csipke – mondta Sue. – Igyekezz már! Ne olyan lassan!

Egy pár megsárgult, hosszú, csipkeszárú kesztyű került elő. És Mary számára ez a kesztyű százszor többet jelentett, mint az arany. – Nézzétek – suttogta –, nézzétek csak a szabását! – Felhúzta a kesztyűt a jobb kezére, és a ballal végigsimította. – Ide nézzetek! – mondta még egyszer. A kesztyű kisujja és gyűrűsujja egyforma hosszú volt. Mary rámosolygott a barátnőire. – A nagyanyámtól örököltem a póklábujjamat – mondta vagy a dédanyámtól, az ükanyámtól. – Nagy, sötét szeme ragyogott, az öröm

könnyei borították el. Megcsókolta a szabálytalan ujjaira illő kesztyűt.

- Mutasd a többit – zúgolódtak a lányok, de Mary nagy gonddal, őrjítő lassúsággal húzta le a kesztyűt.

Hanem ami a ládikából még előkerült, csalódást okozott a lányoknak. Szépnek nem voltak mondhatók, legföljebb fura érdekességnek lehetett tekinteni őket. Egy kis bőrszütyőben indián nyílhegy: hát ez éppen olyan volt, mint azoknak a nyílhegyeknek tucatjai, amelyeket gyerekkorukban gyűjtöttek, amikor még érdekesnek találták a nyílhegyeket. Megsárgult csipkedarabba bugyolált durva, szürke kóc...

- Ez olyan, mint amiből az álszakállakat készítik karácsonykor, a betlehemi játékhoz – jegyezte meg Sue, és összeráncolta az orrát.

- Van még valami, Mary?

- Nem, más nincs.

- Hadd nézzem – mondta Sue, és odalépett Mary mellé. Megdöntötte a ládikát, hogy a világosságban jobban lássák az alját. – Por van benne – dünnyögte. Aztán hirtelen fölfigyelt valamire. – Várj csak – mondta itt van valami belevésve. – A köténye sarkával megdörgölte a ládika tetejének a belsejét, és betűzni kezdte: M... A... R... Nézd csak, Mary! – kiáltotta.

Mary közelebb hajolt, és a zsebkendőjével kezdte tisztogatni a vésést. – Az van belevésve, hogy Mary... Mary Duclos. Ez francia név. Lehet, hogy francia vér is folyik az ereimben? Mielőtt az intézetbe jöttem, volt egy franciakisasszonyom, tanultam egy kicsit franciául. Egészen jól ment. Talán a származásom miatt? De van itt még egy név – folytatta a betűzést: – Couvent... Ez mégsem név lesz... Tudom már! Couvent des Ursulines, vagyis az Orsolya-rendiek zárdája. Nouvelle Orleans... ez pedig New Orleans francia neve.

Az egyik lány felvihogott: – Mary, lehet, hogy a nagymamád apáca volt?

Josepha nővér felhördült.

- Jaj, kedves nővér, kérem, bocsánatot kérek – mondta rémülten a tréfálkozó.

- Most már aztán csakugyan folytassátok a csöndes meditációt – parancsolt rájuk Josepha nővér, és újra csupa ránc volt a homloka.

Másnap Mary már napfölkelte előtt felébredt. Hiába igyekezett szunyókálni még egy kicsit, a boldogságtól képtelen volt aludni. Fogta a paplant, magára borította, és az alvó lányok között végigment a hosszú hálótermen, a nyitott ablakhoz. Június eleje volt, mégis csípősnek érződött a levegő, itt az Alleghany-hegység tetején, ahol a zárda állt.

Fázósan összekuporodott a csupasz padlón, állát az ablakpárkányra támasztotta. Kezdődj el, új nap, fohászkodott magában. Ez életem legnagyobb napja, kezdődj hát. Tizenhat éves vagyok, felnőtt nő, az iskolának vége, és ma kilépek az életbe. Hát hadd lássam.

Izgatottan vert a szíve. A melle alá szorította a kezét, hogy érezze a szívdobogást, és elmosolyodott a bolondos gondolatra, hogy még a végén megreped a szíve a nagy örömtől.

Alig két napja még szorongott a záróvizsga meg a születésnapja miatt. A zárda volt az otthona, a kedves nővérek és a lányok pedig a családja. Öt éven keresztül élt itt, még a nyári vakáció alatt is, mert apja és anyja nyaranta Európába utaztak. Csak karácsonykor látogatott el a nagy szürke kőházba a Pittsburgh környéki birtokon, de akkor is honvágyat érzett a zárda után, mert a szülei az ünnepek alatt állandóan díszes vendégségeket rendeztek, és a ház tele volt idegenekkel. Mary is

idegennek érezte magát itt, a zárda volt az ő igazi világa, és előre félt attól a naptól, amikor el kell majd hagynia.

De csak mostanáig. Most már megnyugodott, boldog volt. Az édesapjával az édesanyja is eljön a záróünnepélyre, ebben bizonyos lehetett, hiszen a ládika egy új korszak ígéretét jelentette számára, meghitt kapcsolatot, közös titkokat. És büszkék lesznek rá a szülei. Megnyerte a szavalóversenyt, a záróünnepélyen fogják átadni neki a díjat. A kézimunka-vizsgadarabja is a legszebb volt mindannyiuké között: maguknak kellett megvarrniuk a hosszú fehér ünneplőruhájukat, hogy bemutassák, mit tanultak a zárdában. Mary egyenletes, apró öltéseit senki nem tudta utánozni, és virágmintás hímzése is csodálatosra sikerült. Anyjának, apjának zsebkendőket hímzett ajándékba. Összefogta magán a paplant, ahogy ott kuporgott az ablak előtt, és elképzelte, hogy örülnek majd, amikor átadja nekik a záróvizsga ajándékait.

Szemközt a hegy mögül hirtelen előbukkant a napkorong pereme, s rózsaszínűre és aranyra színeződött az ég alja.

Tudom, hogy igent fognak mondani, súgta meg leghőbb reményét a kelő napnak. Levelet írt ugyanis apjának, és megírta neki leghőbb vágyát: azt kéri ajándékul a születésnapjára meg a záróvizsga alkalmából, hogy ezúttal őt is vigyék magukkal Európába.

A napfény elöntötte a hálótermet. Mary hallotta, hogy mögötte ébredeznek a lányok, és zúgolódnak, hogy már föl kell kelni. Megfordult, és mosolyogva rájuk szólt:

- Ne morogjatok, csodálatosan szép nap ez a mai!

Mary magától értetődőnek vette, hogy a főnöknő fogadószobájába hívatják, amikor reggeli után Josepha kedves nővér megállította a folyosón. Hozzátartozott a zárda rendjéhez, hogy minden végzős lány rövid

látogatást tesz a zárda fejénél, illően elbúcsúzik, és a főnöknő megáldja, még mielőtt kezdetüket vennék a nap kavargó eseményei.

- Gyönyörű nap van, kedves nővér – mondta Mary.

A fiatal apáca elsírta magát. – Olyan szomorú vagyok, Mary – mondta könnyek között, és kinyitotta előtte a fogadószoba ajtaját.

- Lépj be, gyermekem, gyere, ülj le. – A főnökasszony kitárt karral fogadta a küszöbön, de nem mosolygott.

Mary szívét összeszorította a félelem; érezte, hogy valami nagyon nincs rendjén.

- Mi baj van, máter, kérem?

- Gyere csak, ülj le. Nagyon erősnek kell lenned, Mary, rossz hírem van. Baleset történt, és édesapád meghalt.

- Az nem lehet! – kiáltott Mary. Nem akarta elhinni, menekülni akart, menekülni a maga külön álomvilágába, ahol ilyen dolgok sose történnek. – Nem, nem, nem – ismételgette, és eltolta magától a főnöknő kezét. Aztán belenézett az idős apáca ezer ránccal övezett fakókék szemébe, és a belőlük sugárzó részvét rádöbbentette, hogy ez az elképzelhetetlen szörnyűség mégiscsak igaz, nem lehet menekülni előle. Erőtlenül felnyögött, mint a megsebzett állat.

A főnöknő gyámolítóan átölelte a derekát. – Isten megerősit bennünket a szomorúságban, gyermekem – mondta. – Nem hagy magadra – azzal egy székhez támogatta.

A lószőrrel tömött szék kárpitját fémgombok rögzítették, s az egyik gomb kényelmetlenül nyomta Mary bal lapockáját. Nem is szabadna észrevennem ilyesmit, gondolta Mary, amikor meghalt az apám. Mi van velem? De valahogy éppen ez a kis makacs fizikai kellemetlenség tartotta ébren a figyelmét, ez kényszerítette, hogy hallgassa és megértse a főnöknő szavait.

Küldönc hozta a hírt, egy hivatalnok Mr. MacAlistair ügyvédjének irodájából. Előző este érkezett, hivatalos iratoktól dagadozó dossziéval.

Ezeknek az iratoknak az elkészítése volt a ludas abban, mondta a főnöknő, hogy Mary ilyen késéssel értesül a dolgokról. Az idős apáca ráncos arca sápadt volt, és szokatlanul komor, miközben mindezt előadta. Az az igazság ugyanis, hogy Mr. MacAlistair már hat nappal azelőtt meghalt. Már el is temették. Mary pedig Mrs. MacAlistair parancsa értelmében nem lehetett jelen a temetésen.

A főnöknő megfogta Mary kezét. Van még valami, mondta, amit meg kell tudnia. Valami, ami még az édesapja halálánál is fájdalmasabb.

– Azt az asszonyt, akit édesanyádnak hittél, gyermekem, nem fűzi hozzád vérségi kötelék. Édesanyád meghalt, amikor te a világra jöttél. Ezt követően költözött édesapád veled, piciny csecsemővel Pittsburghbe, és néhány hónap múlva újra megházasodott. Mrs. MacAlistair a mostohaanyád. És Isten bűnömül ne vegye, de azt kell mondanom, hogy lelketlen, gonosz asszony. Azt üzente, hogy mostantól fogva semmi keresnivalód édesapád házában. A ház immár az övé, minden ingósággal egyetemben, amit édesapád a magáénak mondhatott. A saját szememmel láttam a végrendeletet, amelyben az áll, hogy édesapád egész vagyonát hitvesére hagyja, abban a biztos tudatban, hogy az szerető gondját fogja viselni Mary leányának. Egyszóval kisemmiztek, gyermekem. Se családod, se otthonod. Még azt sem tudjuk, kik a keresztszüleid. Nem Pittsburghben kereszteltek meg, hanem még ott, ahonnan édesapád ideköltözött. Annyit tudunk, hogy annak rendje és módja szerint megkereszteltek. Édesapád, amikor idehozott, elmondta nekem, hogy ő maga protestáns, de édesanyád

katolikus volt, és az volt az utolsó kívánsága, hogy téged is a katolikus anyaszentegyház szellemében neveljenek. Mostantól tehát az anyaszentegyház a családod, gyermekem. Senkid nincs rajta kívül.

Mary keze hidegen és érzéketlenül nyugodott a főnöknő kezében. Arcvonásait mintha kőből faragták volna, a szeme könnytelenül bámult a semmibe. Az idős apáca megriadt. Talán hívatnia kellett volna az orvost, ő is legyen ott, amikor közlik Maryvel a rossz hírt. Aggódva fürkészte a szótlan teremtést.

Aztán nagy megütközésére Mary hirtelen elmosolyodott: – Már hogyne lenne családom, kedves nővér, kérem – mondta. – Az édesanyámtól tudom, hogy van. Az örökségem a tanú rá. Csak fel kell kutatnom.

- Miféle örökségről beszélsz, Mary?
- A ládikámról, amit a születésnapomra kaptam.
- De hiszen azt az édesapád küldte, gyermekem. Már hetekkel ezelőtt megérkezett, azzal az utasítással, hogy a születésnapodat, illetve a záróvizsgát megelőző napon adjuk át neked.
- Lehet, hogy az édesapám küldte – mondta Mary –, de az édesanyámtól kaptam. Az édesanyámtól, aki szeretett. És van családom, van otthonom: az édesanyám családja. Éppen csak el kell mennem New Orleansbe, hogy megtaláljam őket.

2

- Jaj, de romantikus – sóhajtott föl Josepha nővér.
- Én inkább kelekótyának mondanám – jegyezte meg Michaela nővér. – A tisztelendő főnöknő mindenáron le akarta beszélni erről a kalandról, de hát ez a lány mindig is önfejű volt.

- Ó, kedves nővér, ne legyünk olyan szigorúak – mondta a fiatalabbik apáca, és még egy utolsót intett az ablakból a távolodó lovas kocsi után, amely két nővér kíséretében Pittsburghbe vitte Mary MacAlistairt. – Én nem nevezném önfejűnek, inkább csak céltudatosnak. Ha belekezdett valamibe, nem volt nyugvása, amíg eredményt nem ért el. Milyen szorgalmasan készült például a szavalóversenyre. Mennyire komolyan vette a hímzést. Százszor is felfejtette, ha nem volt vele megelégedve. Egyszerűen nem ismert lehetetlent, bármekkora munkájába került is.

- Na, sokra megy a szavalással meg a kézimunkázással! Meg azzal az álmodozó természetével. A valóságról azt sem tudja, mi fán terem. Sok bajt hoz még rá ez a legújabb bolondériája, előre megmondom.

- Istennek gondja van az ártatlanokra, kedves nővér. Oltalmazni fogja.

Az idősebbik apáca már válaszra nyitotta a száját, aztán Josepha nővér elragadtatott, fiatal arcára pillantva meggondolta magát, összeszorította az ajkát, nem szólt semmit.

Mary még látta Josepha nővér integető kezét, de mielőtt visszaintegethetett volna, hirtelen kanyarodott az út, és a zárda eltűnt a szeme elől. Sebaj, gondolta, a zárda már a múlté. Most hazamegyek, New Orleansbe.

Hangosan fölnevetett izgalmában, s a két apácára nézett. Ellenállhatatlan beszélhetnékje volt, szívesen megosztotta volna velük túláradó örömét. Csakhogy a tekintete két meggyötört, fájdalommal és nehezteléssel teli szempárral találkozott. Mindketten fogorvoshoz igyekeztek Pittsburghbe, a szuvas fogaikat kihúzatni. Mary részvevő pillantást vetett rájuk, aztán elfordította a fejét. Azért sem hagyom, hogy elrontsák a napomat, gondolta.

Egy pillanatra eszébe jutott a záróvizsga reggele, a csapás, amely romba döntötte reményeit. Elviselhetetlenül eleven volt még a fájdalma, erőnek erejével másra terelte a gondolatait. A sziklafal repedéseiben megkapaszkodó vadvirágokat figyelte, s hogy elfelejthesse a közelmúlt gyötrelmes emlékét, gondolatait egy ábrándképre összpontosította. Maga elé képzelte az édesanyját.

Valószínűleg Marie-nak hívták őt is, csak nem angolosan szólították, mint őt, hanem franciásan, ahogyan az a ládika belsejébe is bele volt vésve. És valószínűleg gyönyörű volt, a haja világosszőke, az arca hófehér, a szeme égszínkék. Gyönyörű volt, mint a legszebb angyal a Jézus születését ábrázoló festményen a kápolna falán. És valószínűleg most szemmel kíséri odaföntről, mosolyogva figyeli, hogy elindult New Orleansbe, a családjához, ahol az otthona van, ahol hosszú, különös kisujja az együvé tartozás záloga lesz, s nem rejtegetnivaló. Az a kesztyű, az jel volt, jel, amit az édesanyja küldött. Kinyújtotta az ujjait, összezárta a kezét, gyönyörködött bennük, büszke volt rájuk. És úgy belefeledkezett az ábrándozásba, hogy nem zavarta a zötyögős út, a kemény deszkaülés s a lassan múló órák.

Érintésre riadt fel. A mellette ülő apáca a völgyben elterülő tájra mutatott. – Ott van Pittsburgh – mondta nehézkesen, a fokhagymaolajba áztatott ronggyal küszködve, amit a fogfájás csillapítására a szájában tartott.

– Ó, de csodálatos! -kiáltott fel Mary, és szelesen kihajolt a kocsiból, hogy jobban lássa. Odalent csillogott a napfényben a folyók szalagja, és hirtelen megelevenedett előtte az iskolában látott nagy falitérkép. Hangosan sorolta a dallamos hangzású folyóneveket: Alleghany... Monongahela... Ohio... Ott kanyarogtak mind a zöld

lapályon, s ahol összetalálkoztak, épületek, kémények, templomtornyok tömkelege emelkedett. – Ó! – kiáltott ismét, mert a folyók találkozásánál hirtelen fölfedezte a kikötő nyüzsgő kaleidoszkópját, a rakparton sürgölődő mákszemnyi figurákat s a gyermekjátéknak tetsző gőzösöket, amelyek fényes rézkürtőikből fekete füstfelhőket pöfékeltek. – Ó – jajdult fel Mary –, milyen messze vagyunk még! Lekésem a hajót. Siessünk, kérem, siessünk.

Most vette csak észre, hogy milyen lassan döcög velük a kocsi. Ráadásul úgy fordult az út, hogy nem látszott már a város meg a folyók. Legszívesebben leugrott volna a kocsiról, és futásnak ered. Erőnek erejével kellett visszatartania magát, csak az ajkát harapdálta izgalmában, s buzgón fohászkodott, hogy forogjanak gyorsabban a kerekek.

Egy örökkévalóságnak tetszett, míg végre az út előbukkant a meredek sziklafalak szegte völgyből, és a kocsi kiért a magaslatra, amely a folyók összefolyása fölött emelkedik. A hajók is megvoltak még, a hullámzó tömeg is. Most már a kikötő lármáját is hallani lehetett. Kiabálást, füttyszót, és egy szedett-vedett rezesbandát, amely valami felismerhetetlen dallamot fújt rekedten. Mary megkönnyebbülten felsóhajtott, nekidőlt az ülés támlájának, és csak most érezte, hogy mennyire megmacskásodott a válla meg a nyaka; ez azonban mit sem számított a pillanat örömmámorában. Csakugyan utazik! Nem álom többé: odalent valamelyik gőzös elviszi a nagy folyam hátán New Orleansbe, a családjához. Kalandok várnak rá. Kalandok. Sőt, talán a szerelem.

- Elkísérünk a hajóig, Mary – mondta az egyik apáca, amikor a kocsi megállt velük a kikötő bejáratánál.

Mary tiltakozva megrázta a fejét: – Köszönöm, kedves nővér, kérem, elboldogulok egyedül. Menjenek csak a

fogorvoshoz, hadd húzza ki a rossz fogaikat. Milyen jó érzés lesz túl lenni rajta.

- De a tisztelendő főnöknő azt mondta...

- A tisztelendő főnöknőnek nem fáj a foga. Igazán nincs szükségem segítségre. Komolyan mondom, jól megleszek.

- Biztos vagy benne?

- Igen, kedves nővér, egészen biztos – mondta Mary, és már csatolta is ki a szíjakat, amelyekkel a poggyászát a kocsi hátuljához erősítették. Nem sok poggyásza volt, mindössze egy gobelinszövet táska, abban az intézeti egyenruhája, a záróvizsgára készült ünneplő meg a tisztálkodó eszközei. És persze a ládika.

- Egyedül is elbírom – mondta, s lent termett a földön, kezében a táskával. – A viszontlátásra, kedves nővérek – búcsúzkodott, és már indult is a hajóállások zászlódíszes bejáratához.

- Isten veled, Mary – szóltak utána az apácák, s amikor Mary megfordult és visszamosolygott rájuk, a fiatalabbik megállapította, hogy tulajdonképpen egészen csinos lány. Pedig Mary MacAlistair nem az a lány volt, akit általában csinosnak tartanak. Kellemes külsejű volt, sima, dióbarna haját varkocsba fonva, takaros kontyba tekerve viselte a tarkóján, a körmét gondosan rövidre nyírta és tisztán tartotta, de az alakja nem volt kifejezetten légies. Vékony volt ugyan, de inkább fiús alkatú. De a legfeltűnőbb jellegzetessége a pirospozsgás arcszíne volt, ami igen előnytelennek számított abban a környezetben, amelyben az alabástromsápadtságot tartották ideálisnak. Nagy, melegbarna szeme kifejezetten vonzó lett volna, ha fehér a bőre, de így, aki csak ránézett, mást se látott rajta, csak a kicsattanóan rózsás arcszínét. Milyen furcsa, gondolta a fiatal apáca, ma talán nem is olyan kicsattanó az arcszíne. Igen, azzal a boldog mosollyal az ajka körül

kifejezetten csinos. Majd mosolygok én is, tűnődött tovább, ha kihúzzák ezt a komisz fogamat, és nem fáj többé. Azzal intett a kocsisnak, hogy indulhatnak.

Mary szaporán belépett a kikötő kapuján, azután álmélkodva meg is állt. Soha életében nem látott még ekkora nyüzsgést. Mindenfelé lázas tevékenység folyt a rakparton. Fogatok és hintók tolongtak, a kocsisok kiabálva iparkodtak helyhez jutni a kikötőállások kőlépcsői mentén, hogy az utasaik leszállhassanak. Szekerekről, lovas kocsikról ládákat és hordókat rakodtak le, vagy éppen megrakták őket. Három zenekar játszott egyszerre, de az egyik hajó gőzorgonájának zenebonája mindet túlrikácsolta. A muzsikusok körül nagy volt a vigasság, fiatalemberek, lányok, gyerkőcök táncoltak összevissza, s Mary csak nézte őket, és önkéntelenül is ritmusra moccant a lába, mintha szívesen táncra perdülne maga is. Aztán ott voltak a feketék... hosszú sorban szállították a rakományt a gőzösökre, súlyos terheket emeltek le a lovas kocsikról, s raktak föl rájuk. Mary elámult. Még soha nem látott négereket, és most lenyűgözve s némileg zavartan bámulta őket. Tanárai mind a rabszolga-felszabadítás lelkes hívei voltak, s a tőlük hallottak alapján nem is értette, miért olyan vidámak, miért énekelnek ezek a feketék. Hiába nézett, nem látott rajtuk láncokat, béklyókat sem. Aztán a lovas kocsik közelében észrevett egy lóháton ülő fehér embert, kezében karikába tekert korbáccsal. Megborzongott, és elfordította a tekintetét.

Szemügyre vette a part mentén veszteglő gőzhajókat. Három is horgonyzott ott, egyik pompásabb, mint a másik. Kéménykürtőiket csillogó rézfedél koronázta, a fedélzetek csipkés fadíszítményei is aranyozottak. A legnagyobbik háromfedélzetes volt, fényes rézkorlátokkal, aranyozott ajtókeretekkel, rézharangokkal a tetején, s óriási lapátkerekének fedőlapján színpompás festmény

ékeskedett: soktornyú város képe tarkabarka virágok között. Aranybetük adták hírül a gőzös és a mesés város nevét: *City of Natchez.*

Sok volt ez egyszerre, Mary azt sem tudta, hová nézzen. Mindent látni akart. – Utat, utat! – kiabálták lépten-nyomon a kocsisok, a lótó-futó férfiak, s a rohanó utasok nyomában loholó, poggyászt cipelő suhancok. – Utat! – hangzott fel Mary mögött a kiáltás, és már alaposan hátba is vágta egy bőröndökkel, táskákkal, kalapdobozokkal megrakott kézikocsi.

Megtántorodott, sajgott a háta az ütéstől, de nem zavarta. Lám, az élet sűrűjébe cseppent, csupa szín, vidámság, izgalom ez a világ, amelynek most már ő is részese. Szorosabban magához ölelte a poggyászát, és nekivágott a rakpart forgatagának.

– Kérem szépen, hol vehetem meg a jegyem a gőzhajóra? – kérdezte vagy féltucatszor is, de a rohanó emberek szó nélkül elmentek mellette, meg sem hallották halk, udvarias hangját.

Úgy döntött, hogy mindenesetre fölszáll a hajóra. Majd csak megveheti a jegyét ott is. De három lépést is alig tett meg, minduntalan elébe vágtak, ide-oda taszigálták. Most már ugyancsak nehéznek érezte a gobelintáskáját, a ládika sarka nyomta az oldalát, nem sok hiányzott hozzá, hogy sírva fakadjon, de megmakacsolta magát, eltökélten ment előre. És hirtelen észrevett egy kis pirosra festett fabódét, ajtaja fölött fehér táblán aranybetűs felirattal: MENET– ÉS RAKODÓJEGYPÉNZTÁR. Nem is volt messze, nem is tolongtak arrafelé olyan sokan. Szaporán megindult, a táska a lába szárát verdeste, hóna alatt billegett a ládika.

Az erős napfény után sötétnek tűnt az épület belseje, hozzá kellett szoknia a szemének. Odabent is zsibongás volt, meg tömeg, de azért rendezettebben ment minden.

Három sorban álltak a terem végében emelkedő pult előtt az utasok, s a sorok komótos lassúsággal kígyóztak.

A falak mentén padok sorakoztak, az egyikről éppen fölállt egy asszony. Hála az égnek, gondolta Mary, s lerakta táskáját meg a ládikát a fölszabadult helyre. Zsebkendőt vett elő, megtörölte az arcát, az ujjait, megigazgatta horgolt félkesztyűjét, lesimította gyűrött szoknyáját, és rendbe hozta a kalapját. Mindjárt jobban érezte magát. Kár volt úgy megszeppennie a nagy forgalomtól odakint, gondolta, ostoba liba! Kinézte magának a legrövidebb sort, s már meg is indult, amikor egy nő utánaszólt: – Kisasszony, ne hagyja ott a poggyászát, sok itt a tolvaj, egykettőre elemelik.

Mary visszament a padhoz, lehajolt a ládikáért, aztán hirtelen leült melléje. Remegett a térde, úgy érezte, minden elszántsága, lelkesedése elpárolgott. Magányosnak érezte magát, elfogta a félelem. Mit tettem?, gondolta összeszoruló szívvel. A tolvajokra nem is gondolt. És mi mindenre nem gondolt még! Azt sem tudja, mitévő legyen. Azt sem tudja, hogyan kezdjen hozzá. Hiszen soha nem volt még magára hagyva, soha életében. Igaza volt a tisztelendő főnöknőnek, meggondolatlan ostobaságot művel. Ez itt maga Szodoma és Gomorra. Bárcsak visszamehetne a zárdába!

Odakint hirtelen fülsiketítő harangkongás hangzott fel. Mary rémülten tekingetett jobbra-balra. Mindenféle népség megtalálható volt a helyiségben, elegáns hölgyek és urak, rojtos szarvasbőr öltözéket viselő, kemény tekintetű, cserzett arcú, szikár férfiak, mezítlábas férfiak és nők toldott-foldott ruhában, a legkülönbözőbb korú gyerkőcök, akik ide-oda rohangáltak, vagy szorosan kapaszkodtak a szüleik kezébe. De szemlátomást mindannyian jól kiismerték magukat ebben a zűrzavarban,

tudták, hogy mit csinálnak, nem látszott rajtuk semmiféle zavarodottság. Csak én ijedtem meg, gondolta Mary.

Újra felhangzott a harangkongás. Mary megérintette a mellette álló ősz hajú, terebélyes asszonyság karját. – Bocsánat – mondta azt jelenti a harangkongás, hogy indul a hajó?

Az asszonyság szigorúan odafordult hozzá, aztán, látva Mary ijedt tekintetét, szerény, szürke öltözetét és illedelmes kalapját, megenyhült az arckifejezése.

- Azt akarja jelenteni, igen – mondta –, de sose féljen. Ismerem én őket. Fölterelik az utasokat a hajóra délelőtt tizenegykor, aztán még délután négykor is rakodják be az árut, mi meg ott rostokolunk, hiába. Először utazik hajón?

Mary bólintott, és udvariasan elmosolyodott.

- És csak így, egymagában?

- Igen, asszonyom – közölte, és hirtelen eszébe jutottak a főnöknő intelmei. Éltesebb hölgyek utazhatnak kíséret nélkül, de ritkán fordul elő ilyesmi. Ifjú hölgyek esetében pedig hallatlan dolog. Csak rosszfajta nőszemélyek jönnek-mennek egymagukban.

- Nemrégiben halt meg az édesapám – magyarázta sietve és most a nagyanyámhoz megyek New Orleansbe. Rajta kívül nincs senkim. Édesanyám már régen meghalt.

- Szegény báránykám – mondta az asszonyság részvétteli hangon. – Maradjon csak itt énvelem, kedveském. Mrs. Watson a nevem. Nekem olyan gyakorlatom van a hajózásban, mint egy hajós-kapitánynak. Az uramról, Mr. Watsonról nem is beszélve, ő már ott van a pultnál, és intézkedik, hogy a lehető legjobb elhelyezésben legyen részünk a hajón. Adja csak ide a pénzt az útiköltségre, majd én odaviszem neki. Mr. Watsonnak gondja lesz rá, hogy ne csapják be. Aztán majd fölkísér bennünket a hajóra.

- Hálásan köszönöm, Mrs. Watson – mondta Mary, és elővette a zsebéből az összehajtogatott bankjegyeket, amelyeket az édesapja küldött a ládika kíséretében. Odanyújtotta a pénzt Mrs. Watsonnak. – Nem tudom, mennyibe kerül a menetjegy – mondta.

- Feleennyibe se – világosította föl Mrs. Watson. – De ne adja ám oda a pénzét minden idegennek, szegény kis báránykám. Mr. Watsonnál majd jó helyen lesz, ami visszajár.

Valamivel távolabb egy cifrán öltözött, tollas kalapos hölgy bosszúsan elfordult. – Nézzék csak az ostoba libát – dünnyögte. – És más kopasztja meg!

3

Mrs. Watson átölelte Mary vállát, s barna, rojtos szélű kendője közben úgy festett, mint egy kotlóstyúk szárnya.

- Csak hallgasson rám, kedveském, és akkor nem lesz semmi baj, tudom én, hogy kell gardírozni egy fiatal lányt. Elvégre öt leányt fölneveltem, nem beszélve további négy fiúról. Hogy is hívják, gyermekem?

- Mary MacAlistair – mondta Mary, aztán hosszú órákon át többé szóhoz sem jutott, mivel Mrs. Watsonnak be nem állt a szája.

Mrs. Watsonnal ellentétben Mr. Watson magas volt, sovány és szótlan, s barátságosan mosolygott Maryre, miközben a felesége beszámolt neki újdonsült pártfogoltja szomorú helyzetéről, s egy szuszra Maryt is tájékoztatta arról, hogy Mr. Watsonnak jól menő vegyeskereskedése van az Ohio menti Portsmouthban, s hogy bámulatosan tud alkudni a pittsburghi nagykereskedőkkel, amikor évente négy alkalommal felhajóznak ide friss áruért az üzlet számára.

Aztán szorosan megfogta Mary kezét, úgy mentek a poggyász alatt roskadozó Mr. Watson után a rakpart forgatagában, s közben belekiabálta Mary fülébe, hogy egyet se aggódjon a holmijáért, Mr. Watson erős, mint a bivaly, jól elboldogul az összes csomagokkal.

Mary nem mutatta, de csalódást érzett, látva, hogy Mr. Watson a legkisebbik hajóhoz vezeti őket. Közelről már azt is lehetett látni, hogy hámlik róla a festék, és az aranyozása is jócskán megkopott.

– A *Cairo Queen-en* utazunk – harsogta Mrs. Watson. – A tulajdonosa jó barátja Mr. Watsonnak, úgyhogy elsőrangú kiszolgálásban lesz részünk. A világ minden kincséért sem utaznék azon a két flancos, új gőzösön. Tele vannak gyanúsan meggazdagodott alakokkal, és állandóan versenyeznek egymással. Csak a múlt hónapban, hogy felrobbant kettő is, és aki ott nem égett, az vízbe fúlt. A jó öreg *Cairo Queen* ezzel szemben lassan jár, de tovább ér. Mellesleg igen jó konyhája van!

Később, a vacsoránál Mary meggyőződhetett róla, hogy a *Cairo Queen* konyhája valóban elsőrangú, és hogy Mrs. Watson óriáskígyót megszégyenítő étvággyal értékeli ezt a tényt. Addig azonban még számtalan érdekességet kellett szemügyre vennie egy szédítő iramú körséta során, Mrs. Watson kíséretében és magyarázatával fűszerezve.

Mrs. Watson először is a hölgyek kabinjába vezette, kipróbálta a derékaljakat, kiválasztott maguknak két szomszédos ágyat, megmutatta Marynek, hogy lehet behúzni a mennyezetre rögzített függönyrúdon futó függönyt, ha magányra vágyik az ember. Felhívta figyelmét a puha párnákra, paplanokra, a virágmintás szőnyegekre, a szomszédos mosdófülkére a virágos kancsókkal és mosdótálakkal, s a másik fülkére, amelyben az árnyékszék volt. Közölte, hogy a férfiak kabinja nagyobb, ott nem húsz, hanem harmincöt fekhely

van, de nem különíthetők el függönnyel. Ő csak tudja, hiszen Mr. Watson pontos felvilágosítással szolgál mindenről.

Arról is például, hogy mit művelnek a férfiak, miután a hölgyek nyugovóra tértek, s ők magukra maradnak, de Mary ehhez még fiatal, jobb, ha nem is tud az ivászatokról, a hazárdjátékokról, a szivarozásról s kiváltképp azokról az adomákról, amelyekkel a férfiak egymást szórakoztatják. Elég annyit tudnia, hogy másnap reggel mindenki jobban teszi, ha csöndben marad, s a reggelinél gondosan ügyel, hogy kés-villa ne koccanjon a tányérhoz.

Mary megpróbálta maga elé képzelni Mrs. Watsont, amint éppen csöndben marad, de ez már csak azért is képtelenségnek bizonyult, mert nem volt rá ideje. Pártfogója vonszolta maga után, megmutatta neki a szalon, a hajó közepén elhelyezkedő nagyterem csodáit, ahol az étkezések és a mulatságok zajlanak. A falak mellé tolt asztalokat étkezéshez a terem közepére húzzák, magyarázta Mrs. Watson, s a kis csoportokban elrendezett székeket felsorakoztatják az asztalok mellett. – Majd meglátja, Mary, milyen elegáns a kiszolgálás – mondta. – Az ezüst evőeszköz olyan súlyos, hogy alig bírja fölemelni az ember, és fehér kesztyűs inasok ezüsttálakon szolgálják föl az ételt. Ezekben a csodálatos, arany gyertyatartókban égnek a gyertyák, és a tükrök megsokszorozzák a szikrázó fényt. És nézze ezeket a vörös plüssfüggönyöket az aranyrojtokkal! És nézze, a vörös szőnyeg úgy süpped, mint a gondosan ápolt gyep. Lefogadom, hogy ilyet még sose látott.

Nem bizony. Marynek eszébe jutott a zárda dísztelenül is szép, ódon hangulata. A szalon székein a plüss megkopott a hosszú használatban, az aranyozás megfakult. Mary a könnyeivel küszködött. Úgy érezte,

rettenetes hibát követett el. Talán az lenne a leghelyesebb, ha leszállna a hajóról.

Ebben a pillanatban azonban többször is felbőgött a hajókürt, jelezve, hogy indulnak. Mrs. Watson lázasan feltuszkolta a fedélzetre, hogy lássák, amint látszólag megindul, s egyre távolabb úszik tőlük a kikötő.

De Mary nem is igen nézett oda. A figyelmét teljesen lekötötte a hatalmas, kék lapátkerék a hajó farán. A forgó kerék fölverte a vízcseppeket, majd milliom gyémántként szanaszét szórta, fehér tajtékcsíkot keltve a hajó nyomában, s a hajó olyan simán és méltóságteljesen úszott a folyam közepére, mint a hattyú. Kipirult arcát hirtelen meglegyintette a szellő, és Mary fölkacagott. Hirtelen mindent más színben látott. Az ütött-kopott gőzös mesebeli vitorlássá változott, amely mesebeli tájakra röpíti.

Úgy érezte, szorongása, bánata egyre kisebb lesz, egyre jobban távolodik, akár a folyópart meg a kikötő. Azért is itt van, ő, Mary MacAlistair, utazik, és ez így van jól. Kihajolt a korláton, és kinyújtotta a kezét, hogy elkapja a lapátkerék fölkorbácsolta vízcseppeket, aztán a szájához emelte vizes kezét. A folyam, gondolta, ez a széles, hatalmas, gyönyörű folyam feledteti minden baját, bánatát, elviszi a családjához, az örökségéhez, rokonaihoz, a pók-lábujjú asszonyokhoz, New Orleansbe.

De nem sokáig élvezhette újonnan fölfedezett boldogságát. Mrs. Watson szigorúan elparancsolta a hajótatról: - Jöjjön csak el onnan - mondta ott csuromvíz lesz, aztán meghűl, és annak nagyon rossz vége lehet. - S miközben körbesétáltak a fedélzeten, még órák múlva is a gyerekei betegségeiről adott elő, és csodálatos megszabadulásukról a halál torkából.

- Miért állunk meg? - sikerült Marynek közbeszúrnia a kérdést. A hajó lassított, és a fával borított part felé kanyarodott.

Mrs. Watson előadása is enyhe kanyart vett. - Vagy kiszáll valaki, kirakodnak valamit, vagy pedig felszáll valaki, illetőleg felpakolnak valamit. Esetleg ez is, meg az is. Mindkét parton vannak települések, és a *Cairo Queen* mindenütt megáll, ahol nyereségre tehet szert.

Belekapaszkodott a cifra hajókorlátba, kihajolt, ezáltal elővillantva praktikus muszlin alsószoknyáit és fekete magas szárú cipőjét. - Hé, maga, ott lenn! - kiabálta. - Mi a neve ennek a helynek?

Az alsó fedélzetről fölnézett egy néger. - Nem tudom, asszonyság - mondta. - Én csak a rakományt szállítom le-fel mindenütt. Nekem minden hely egyre megy. Nem kérdem a nevét.

Mrs. Watsont azonban nem lehetett egykönnyen eltántorítani, ha valamit a fejébe vett. - Én viszont tudni akarom! - kiáltotta. - Ha maga nem tudja, kérdezze meg valakitől.

A néger vállat vont, és megindult valamerre.

Mrs. Watson fölegyenesedett, az arca egészen kivörösödött a hajolástól. - Nem is tudom, miért kell nekem beszédbe elegyednem egy niggerrel.

Mary megdöbbent. Még senkinek a szájából nem hallotta ezt a szót: nigger. A megdöbbenése mindenesetre kíváncsisággal párosult. Szeretett volna közelről megnézni egy rabszolgát. S amikor odalentről felharsant egy hang: - Rochester a helység neve, asszonyság! akkor odaállt a korlát mellé, és lepillantott.

Hatalmas termetű és nagyon fekete férfi volt a néger. Mary teljesen megfeledkezett magáról, csak bámult, elkerekedett szemmel. A néger ránézett és elmosolyodott. Mary pedig örömmel viszonozta a mosolygást. Már a keze

is emelkedett, hogy integessen a férfinak, aztán rájött, hogy egy idegennek mégsem integethet, visszaejtette hát a kezét, lesütötte a szemét, az arca csak úgy lángolt zavarában. A korlátot díszítő fagolyót kezdte babrálni, mintha csak ezért emelte volna föl a kezét, s legnagyobb rémületére a fagolyó egyszerre csak kimozdult a helyéből, lepottyant, és gurulni kezdett a fedélzeten.

Mary utánairamodott, s közben rendkívül ostobának érezte magát.

- Az ég szerelmére, mit művel, Mary? - kotkodácsolt Mrs. Watson. - Mi történt?

Mary örömmel nyugtázta, hogy a megtévesztés végül is elérte a célját, fölemelte a fagolyót, és visszahelyezte a csapjára.

- Megfogtam ezt a fagolyót, Mrs. Watson, és a kezemben maradt - mondta. - És leesett - tette hozzá mentegetőzve.

- Legjobb lesz, ha nem megy közel a korláthoz. Maradjon csak itt, innen is látni, ahogy kikötünk. Rochesternek hívják a települést.

Mary néhány percig ott maradt Mrs. Watson oldalán, aztán erőt vett rajta a kíváncsiság, és előrement a hajó orrába, hogy szemmel kísérje az eseményeket. A hajó orra enyhe huppanással nekiütődött az agyagos partnak. A föntről nem látható alsó fedélzetről hurokban végződő kötelek röpültek a partra, ahol izgatottan várakozó suhancok kapták el a végét, s csak úgy tiporták egymást a nagy igyekezetben, hogy melyikük akassza rá a hurkokat a kikötő cölöpeire.

Asszonyok, gyerekek kis csapata várakozott a parton a két kikötőhíd árnyékában, amelyeket most a hajó oldalához támasztottak.

Most aztán óriási kavarodás támadt, megszólalt a hajókürt, megkongatták a fedélzeti harangot, mindenünnen kiabálás hallatszott, suhancok szaladgáltak ide-oda a hajóhídon, s mindezt egy tehén méltatlankodó bőgése kísérte.

Aztán egy mély hang túldörögte a zenebonát: – Nyugalom! Itt én vagyok a rakodásmester, én mondom meg, hogy mi következik. – A tagbaszakadt néger lépett a hajóhídra, s izmos fekete karjával két irdatlan nagy hordót egyensúlyozott a vállán. Mögötte fehér ember lépdelt rézgombos zubbonyban, ellenzős sapkában, és egy lajstromot böngészett.

- Két hordó szeg Hinkle névre – olvasta. – Tessék előrelépni.

Egy férfi tülekedett elő a tömegből: – Nem tudok ideállni a fogatommal – mentegetőzött. – Az öszvérem nem szíveli ezt a rúgós tehenet.

- Nem is csodálom – dörmögte a néger. – Hol van a kocsija, Mr. Hinkle? Majd én odaviszem a hordókat.

A tömeg szétvált, hogy utat engedjen neki.

Hamarosan vissza is tért, fölment a hajóra, Mr. Hinkle leszámolt egypár ezüstpénzt a sapkás ember kezébe, megkapta a szállítólevelét, a tömeg figyelme pedig időközben a csökönyös tehénre terelődött.

A tehén semmi áron nem volt hajlandó fölmenni a hajóhídra. Mindenki hozzászólt az ügyhöz, tanácsokat adtak, nógatták, heccelték a tehenet, csak az egyenruhás ember nézte a jelenetet unottan, zsebre vágott kézzel, egy fának dőlve. Mary kuncogott, Mrs. Watson pedig részletesen kifejtette a nézetét, hogy mi lenne a teendő.

A hajóról is lementek néhányan, csatlakoztak a nézelődőkhöz. Mary ott látta köztük a nagy termetű négert is, három társával.

Észrevett három fehér embert is, rojtos szarvasbőr öltözékben. Kinyújtotta a nyakát, hogy jobban lásson: igen, a lábukon mokaszint viseltek. Felsóhajtott. Ó, milyen regényes! A zárdában a kedves nővérek nem helyeselték ugyan, mégis a szobatársaival együtt mindannyian olvasták a *Vadölő*-t meg *Az utolsó mohikán*-t.

Mrs. Watson is felsóhajtott: – Hát ez már nagyon unalmas. Jöjjön, Mary, menjünk be a szalonba! Még ilyet! Hogy egy tehén miatt kelljen vesztegelnünk.

- Én szeretnék még egy kicsit nézelődni – mondta Mary. – Aztán majd megkeresem Mrs. Watsont.

- Micsoda? Hogy egyedül hagyjak egy fiatal lányt vadidegenek között? Nem. Muriel Watson ilyet nem tesz. Tudom én, mi a kötelességem, ha arra kerül sor. Emlékszem, egy alkalommal...

Mary eleresztette a füle mellett Mrs. Watson visszaemlékezéseit, és lenyűgözve figyelte a tehénnel folytatott küzdelmet. Az egyik szarvasbőr ruhás férfi próbálkozott éppen, karjával átölelte a tehén nyakát, és teljes erejéből vonszolni próbálta.

- Megfojtja a tehenemet – tiltakozott kétségbeesetten egy asszony.

Erre már az egyenruhás is előjött a fa alól: – Na, na, lassan a testtel – mondta, és odaballagott a tehénhez. – Ez élő szállítmány, nem vacsorára szántuk.

A szarvasbőr ruhás eleresztette a tehenet: – Ez pedig jól bevált fogás indiánok esetében – mondta a társai hahotázása közepette.

Az egyenruhás most a nagydarab négerhez fordult: – Joshua, csinálj már valamit ezzel a fuvartétellel.

A néger odament, és így szólt: – Ide hallgass, te tehén! Ugye tudod, mi történt Jerikó falaival? No, hát ha nem akarod te is úgy végezni, jobb, ha elindulsz. – Ezzel fogta a tehén nyakából lógó kötelet, a végét a foga közé vette,

aztán egy szempillantás alatt a tehén mögött termett, hatalmas kezével erőteljesen megfogta a tehén veszedelmes hátsó lábait, felemelte, és kényszerítette, hogy meginduljon a hajóhídon. A tehén pedig, hacsak nem akart fölbillenni, kénytelen volt megindulni előre. A néger pedig szélesen vigyorgott mögötte, fogai közt a kötél végével.

- Még ilyet! – jegyezte meg Mrs. Watson. – Úgy tolja, akár a talicskát.

A tömeg jókedvűen tapsolt, a gyerekek fütyültek, dobogtak a lábukkal, még Mary is összecsapta a kezét, csak a rémült tehén bőgött panaszosan, miközben a hajóhídon bukdácsolt.

Mary hirtelen egy villanást vett észre. A szarvasbőr ruhás, aki nem boldogult a tehénnel, most a hajóhíd felé szaladt, és villogott valami a kezében. Az egy tomahawk, gondolta Mary, még a tollak is ott vannak a nyelében, ahogy a könyvekben meg van írva. – Velem akarsz kukoricázni, koszos nigger? – ordította a bőrruhás. Szent ég, gondolta Mary, ez meg akarja támadni a feketét.

- Vigyázat, Joshua! – kiáltotta, s közben kitapogatta kezével a korlátot díszítő fagolyót, fogta, és a csillogó tomahawk felé hajította.

A golyó vészjósló koppanással a halántékán találta el a bőrruhást. – Jaj, mit tettem? – nyöszörögte Mary.

- Mit művel, Mary? – rémüldözött Mrs. Watson. – Gyorsan jöjjön innen, mielőtt kiderül, hogy maga volt az. – Azzal karon fogta, végigtuszkolta a fedélzeten, be a szalonba, onnan pedig a hölgyek kabinjába.

- Nem akartam kárt tenni benne – sírdogált Mary. – De hát nekitámadt a tomahawkkal annak a...

- Csitt, gyermekem. Hallgatni arany. Mi nem szólunk semmit, más sem szól semmit, és minden rendben. De jobb lesz távol maradnia a fedélzettől. Hagyjuk az

aljanépet, intézzék el a vitáikat egymás között. Különben is közeledik a vacsora ideje, mossa meg szépen az arcát, csinosítsuk ki magunkat.

Mrs. Watson locsogása megnyugtatóan hatott Maryre. Fel kellett sorolnia, miféle ruhákat hozott magával. Mrs. Watson kijelentette, hogy a záróvizsgára készült ünneplő kapóra jön a vacsorához, elmagyarázta, hogy a poggyászokat egy raktárban tartják a kapitány irodája mellett, végigmasírozott Maryvel a folyosón a raktárhoz, utasította az egyik néger szolgálólányt, hogy vasalja ki a ruháikat, és vigye be nekik a hálóba.

- Mr. Watson ezt a ruhámat szereti a legjobban – magyarázta magammal is hozom mindig, mert sokkal ünnepélyesebb a vacsora, ha szépen felöltözik az ember. Hozza csak azt a kis cipellőt is, a vacsorához éppen jó lesz. A haját én majd szépen megfésülöm, és nem lesz magánál szebb lány az egész hajón.

– Hát nem szemrevaló lány? – kérdezte Mrs. Watson, a kapitányhoz intézve szavait. – Tudja, árva szegény, ó, nagyon szomorú a története. De én pártfogásomba vettem szegénykét. Mary, üdvözölje szépen a kapitányt! Biztos vagyok benne, hogy maga mellé ültet bennünket az asztalnál. Egy árvát, ugye, aki először utazik gőzhajón... Ó, kapitány, hogy milyen fényűzően van megterítve! Még ilyen gyönyörű abroszt! Ugye, Mary, megmondtam én előre: a *Cairo Queen*-en megadják a módját. Tudja, kapitány, az uram, Mr. Watson ismeri a hajó tulajdonosát... mármint az egyiket, tudom, hogy többen is vannak... Bizonyára emlékszik is ránk, mindig a *Queen*-en utazunk, amikor Pittsburghbe jövünk.

A kapitány sűrű pofaszakálla fedezékéből dünnyögött valamit, hogy ó, igen, jól emlékszik Mrs. Watsonra. Aztán figyelmét az előtte álló levesestálra összpontosította, kiporciózva a sűrű barna levest a tányérokba, amelyeket a

pincérek a hosszú asztal körül ülő vendégek elé helyeztek. Huszonnégyen foglaltak helyet az asztalnál, feleannyian, mint az első osztály befogadóképessége. A *Cairo Queen* nyereségének nagy része a teherfuvarozásból származott, meg a napi tíz centekből, amit a rakodótérben meghúzódó utasok fizettek, akik elvackolódtak a ládák, hordók meg az élő szállítmány társaságában, és magukat kosztolták az út során.

Az első osztályon utazók számára felszolgált vacsora – ahogy azt Mrs. Watson előre megjósolta – nagyon ízletes volt, és rendkívül bőséges. Mary némi várakozás után megállapította, hogy senki nem hozza szóba az elhajított fagolyó dolgát, ami csakis azt jelentheti, hogy a bőrruhás nem sérült meg. Megkönnyebbülten nekilátott tehát a csirkepörköltnek, amihez krumplipüré volt a körítés, zöldborsó, karotta, kukoricalángos és savanyított zöld paradicsom.

Az egyik oldalán egy öregasszony ült, és szóval tartotta. – Nyolcvanhét esztendős vagyok – mondta –, és még minden fogam megvan. Mindenesetre azt mondtam magamban, ha még életemben részt akarok venni egy ilyen hajóúton, akkor igyekeznem kell. Hát így kerültem én ide, Rochesternél szálltam föl a tehenemmel, és egészen Crown Cityig utazom. Az majd háromszáz mérföld. Azt hiszem, odáig szépen leeszem, amit az útiköltségért kifizettem.

Mary másik oldalán Mrs. Watson is az evéssel volt elfoglalva, de olyan elmélyülten, hogy ezúttal nem beszélt.

Csak akkor jött meg a szava, amikor az utolsó falatot is bekebelezte. – Most pedig elvegyülünk egy kicsit a társaságban – mondta –, mármint a hölgytársaságban. Az urak alig várják, hogy magukra maradjanak a szivarjaikkal, egyéb komiszságokról nem is beszélve. – Szemét kacéran a kapitányra emelte, aki nagy nehezen

elmosolyodott, viszont annál nagyobb készséggel emelte el Mrs. Watson székét, hogy minél hamarabb távozhasson az asztaltól.

A hölgyek kabinjában Mrs. Watson bemutatkozott tizenkét útitársnőjüknek, és bemutatta Maryt is. – Egy kis árva, és mennyi kurázsi van benne! Csak úgy nekivág egyedül, New Orleansbe megy a nagyanyjához, akit még sose látott.

A hölgyek együtt érzően álmélkodtak. S mielőtt Mrs. Watson folytatni tudta volna előadását, Mary élt az alkalommal, megkérdezte, nem tudnák-e elmesélni neki, milyen is New Orleans. – Én semmit nem tudok róla – mondta. – Még azt sem tudom, milyen messze van.

Hát, mint kiderült, New Orleans ugyancsak messze volt. Olyan messze, hogy ott a hölgyek közül még senki se járt, sőt nem is ismertek olyat, aki járt volna. A távolságát is csak találgatni tudták. Talán ezerötszáz mérföld... de az is lehet, hogy ötezer.

- És eddig hány mérföldet tehettünk meg?
- Legalább százat.

Maryt lesújtotta a válasz. Itt fog megöregedni ezen a hajón, a többi öregasszony között, gondolta. És Mrs. Watson reggeltől estig karattyolni fog. Egyelőre mindenesetre elébe vágott.

– Mr. Watson ismeri a hajó tulajdonosát – közölte a társasággal. – Mindig a *Queen*-en utaznak. Évente négyszer-ötször is feljönnek Pittsburghbe, mert tudják, Mr. Watsonnak vegyeskereskedése van az Ohio menti Portsmouthban és...

Éjszaka már mindenki aludt a kabinban a behúzott függönyök mögött, amikor Mary még mindig képtelen volt elaludni. A szalonból nevetésfoszlányok szűrődtek ki, és Mary azt képzelte, hogy érzi a szivarfüstöt is. Az édesapja ruháinak mindig enyhe dohányszaga volt. Lassan álomba

sírta magát, aztán hirtelen újra fölébredt, nem is tudta, hogy mitől. A gőzgép csühögéséről rájött, hogy hol van, aztán a távolból zeneszót hallott, de olyan valószerűtlenül, mintha álmodna.

Hallgatózott, és egyre erősebben szólt a zene. Kiszállt az ágyból, s az alvók között mezítláb odament az elfüggönyözött ablakhoz, félrehúzta a függönyt, és kinézett. A fényes holdfényben szikrázóan csillogott a hajókorlát és rajta a díszgolyók. A korláton túl feketén, titokzatosan hömpölygött a folyam, csak a holdfény ezüstsávja szelte át a távoli part ezüst körvonalú fái felé.

A zeneszó mindjobban fölerősödött, s egyszerre csak megjelent előtte egy mesebeli tünemény: az egyik hatalmas, fehér s arany álomhajó, amelyet Pittsburghben látott. Mindhárom fedélzetén aranyfényben ragyogtak az ablakok, s a kiszűrődő fényben szinte szikráztak a hajó aranyozott díszítményei. Ahogy megelőzte a lomha *Queen*-t, a zene úgy burkolta be Maryt, mint egy varázslat. Odahallatszott a nevetés, látta a kristálycsillárok alatt táncoló férfiakat és nőket.

Aztán – nagyon is hamar – vége lett az egésznek. Mary hallgatta, amint egyre halkul a zeneszó, aztán végleg elenyészik. Nézte a hajó fehér tajtékját, amelyet megvilágított a holdfény, aztán az is szertefoszlott, újra fekete lett a folyó, csak a holdfény ezüsthídja ragyogott rajta.

A távoli parton az ezüst körvonalú fák csöndben, lassan siklottak tova, és volt valami megfoghatatlan szépsége az egésznek. Mary elbűvölten sóhajtott, és azt kívánta, bárcsak örökké tartana ez az utazás.

Az utazás semmihez nem hasonlított, amit Mary valaha megélt vagy elképzelt. A hajón egyszerűen nem látszott idő és távolság, semminek nem volt mértéke. Csak a folyam volt mindig jelen és mindig ugyanaz, szélesen

hömpölygő, akárhány folyókanyar, sziget, partfok, város követte is egymást. A hajó orrában szeretett üldögélni egy padon, a hajóhíd védelmében. Ebből a védett zugból figyelte a folyót, a többi gőzöst, a hatalmas tutajokat, a hordókat, ládákat, lábasjószágot szállító lapos uszályokat, amelyeken olykor egész családok élték mindennapi életüket fazekak, mosóteknők között, miközben a folyó lassan vitte őket rendeltetésük felé. Látta, amint a parton nagy, fehér zászlókkal adnak jelt a *Queen*-nek, hogy kössön ki, és vegye fel a rakományt, megtanulta, a *Queen* három rövid kürtszóval jelzi, ha kikötéshez készül, hogy kirakodhassanak. Soha nem unta meg a nézelődést, élvezte a nagy nyüzsgést a parton, amikor észreveszik, hogy a hajó a part felé fordul, és kikötni készül. Hamarosan előre meg tudta mondani, mikor fog partra szállni egy kis különítmény, hogy tűzifát vásároljanak a kazánba vagy élelmiszereket a konyhára.

Amikor kikötöttek, ott állt a korlát mellett, és elköszönt a kiszálló utasoktól. Amikor új utasok szálltak föl, érdeklődéssel nézte őket, megpróbálta elképzelni, hogy kifélék, mifélék, tudva persze, hogy előbb-utóbb úgyis megtudja, hiszen Mrs. Watson soha nem mulasztotta el, hogy bemutatkozzék, s bemutassa őt is, meg az ő szomorú történetét, amire a hölgyek kivétel nélkül részvétteli csevegésbe fogtak, és megígérték, hogy gyámolítani fogják, legalább addig, amíg a hajón tartózkodnak. Így aztán mindig volt társasága a parancsnoki híd alatti padon, és amikor udvariasan érdeklődött otthonukról és családjukról, a hölgyek mindig kimerítő felvilágosítással szolgáltak.

Tőlük tudta meg, hogy a folyam egyik partján Ohio állam fekszik, a másikon Nyugat-Virginia, és hogy Pennsylvaniát már régen maguk mögött hagyták. Egybemosódtak a napok, a mérföldek, a folyókanyarok és a kikötők, aztán

Ohio még tartotta magát az egyik oldalon, a másik oldalon azonban már kezdődött Kentucky. Hamarosan kiszálltak Watsonék is, Mr. Watson visszaszolgáltatta a pénzét, és mereven meghajolt előtte, Mrs. Watson pedig majd megfojtotta könnyes ölelésével, és rábízta egy bizonyos Mrs. Ohlandt gondjaira.

Mögöttük maradt Stout, Wrightsville, Aberdeen, Higginsport, Neville. Cincinnatiban egy napot és egy éjszakát vesztegeltek egy nagy, páclében tartósított marhahúsrakományra várakozva.

Aztán néhány órán belül Ohiót is elhagyták, s a folyó egyik oldalán még mindig Kentucky húzódott, de a másikon már Indiana tűnt fel, ahol Rabbit Hash volt az első kikötő. Itt Mrs. Ohlandttól Miss Dickens vette gondjaiba Maryt, azzal a közléssel mutatkozva be, hogy ő bizony vénlány maradt a saját jószántából, és áldja az eszét, hogy így határozott.

Városok sorjáztak, egyik a másik után, hölgyek váltották egymást mellette a padon, az ebédlőasztalnál meg a kabinban, de továbbra sem akadt egy sem, aki valaha is járt volna New Orleans– ben, vagy akár ismert volna valakit, aki járt ott.

Így ment ez egészen Louisville-ig. Ott egy egész család szállt föl a hajóra, öt gyerekkel, mind hét év alattiak, és egy csapásra véget ért a nyugodt egyhangúság a *Queen*-en. – De még mennyire – közölte Maryvel az elgyötört családapa. – Egyszer egy uszállyal lementem egészen New Orleansig, de amit én ott láttam, az nem a kegyed füleinek való.

Két nap múlva a *Queen* kikötött Evansville-ben. Az ötgyermekes család kiszállt, és a hajóra visszatért a nyugalom, amit ember és állat egyaránt nagy megkönnyebbüléssel fogadott.

De nem tartott sokáig. Már réges-rég távoztak a rakoncátlan gyermekek, kirakodták az Evansville-be feladott árut, berakodták az újabb szállítmányt, s a hajó még egyre ott rostokolt a kikötőben.

A kémény éppenséggel füstölt, jelezve, hogy a gőzkazán készen áll a nekiveselkedésre, de a lapátkerék csak nem akart megmozdulni.

- Azt hiszem, arra várunk, aki ott jön abban a hintóban – jegyezte meg Mary. – Nézze csak, Miss Dickens. Úgy száguld, mint a szélvihar.

Fekete, fényesre lakkozott hintó közeledett, csodaszép hófehér lovak húzták gyorsvágtában. Néger volt a parádés kocsis, cilindert viselt, fekete öltönyt, patyolatfehér, zsabós inget. A rakpartra érve föl kellett állnia, hogy megfékezze a lovakat. Mary látta, hogy a gyeplő belevág fehér kesztyűs kezébe.

De bármilyen sebbel-lobbal érkezett is a hintó, az utasainak nem volt sürgős a kiszállás. Ajtaja zárva maradt, miközben a kocsis leszedte a tetején felhalmozott utazóládákat és kalapdobozokat. Négyszer is fordult, míg az egész poggyász a hajóra került, s a hintóban senki sem mozdult. Csak ezután tárta ki nagy meghajlással a hintó ajtaját.

És abból olyan fényűzően öltözött hölgy lépett ki, amilyet Mary még soha nem látott. Egyszerű barna útikosztüm volt rajta, egyszerű fekete kesztyű, amin nem látszik meg az útipor. De módfelett rafinált volt ez a nagy egyszerűség. A barna ruha selyemből készült, s a napfényben a sötét borostyánszíntől a kávébarnáig ezer árnyalatban játszott. A karcsúsított ruhaderék függőleges varrásait rejtő raffolt fekete selyemrátét lefutott a hölgy divatos darázsderekáig, amelyet ugyanabból a fekete selyemből raffolt öv fogott össze. Ugyanilyen fekete fodor

szegélyezte az abroncsszoknya három szárnyát és könyékben a ruha bő harangujját. Az alkaron fekete selyemtüllből folytatódott a ruhaujj, keskeny tűpiék díszítették, a csuklóján fekete selyemszalag. A hölgy barna szalmakalapját fekete csipkeszalag rögzítette, s széles, kék selyemmasni ékeskedett az álla alatt, sikkesen, oldalvást. Amikor kiszállt a hintóból, egy pillanatra kivillant különböző kék árnylatokban játszó öt alsószoknyája.

Megindult a hajó felé, s közben még valaki kiszállt a hintóból. Egy néger nő szürke selyemruhában, csipkés köténnyel, amely valójában inkább csak dísznek szolgált. Aranykarikák csillogtak a fülében, hangsúlyozva bőrének sötét színét, amely minden elképzelhetőnél sötétebbnek tűnt hófehér, turbánba csavart főkötője alatt. Elhárította a kocsis ajánlkozását, aki át akarta venni a kezében tartott piros bőrtáskát, és szaporán megindult az előtte járó hölgy nyomában.

- Ez igen – jegyezte meg Miss Dickens. – Láttam én már egyet-mást életemben, de ilyen cicomát még soha!

- Kapitány úr – mondta éppen az elegáns hölgy, amikor Mary Miss Dickens társaságában belépett a szalonba –, soha nem bocsátom meg magamnak, amiért így megvárakoztattam.

- Én sem – jegyezte meg Miss Dickens suttogva, de éppen elég jól hallhatóan.

Maryt kiverte a veríték zavarában, a hölgy pedig felvont szemöldökkel feléjük fordult.

A kapitány megköszörülte a torkát. – Mrs. Jackson, hadd mutassam be kegyednek két útitársát, Miss Dickenst és Miss MacAlistairt. Az ifjú hölgy már Pittsburghtől kezdve a *Queen* utasa, és egészen New Orleansig utazik.

Mrs. Jackson rámosolygott Maryre, és feléje nyújtotta kifogástalanul szabott kesztyűbe bújtatott kezét. – Örülök, hogy megismerhetem, Miss MacAlistair. – Én is New Orleansbe tartok. Ott Lakom.

Mary félszegen megszorította Mrs. Jackson kezét, és elragadtatva kijelentette: – Jaj, de örülök, ez igazán megérte a várakozást.

4

- Milyen bátor ifjú hölgy maga, Mary – mondta Mrs. Jackson. Amikor megismerkedésük után Mary kérdések özönét zúdította rá New Orleansszel kapcsolatban, szinte fagyosan tartózkodó volt, de amikor megtudta, hogy Mary egy szál egyedül áll a világban, kezdett fölengedni. És amikor Mary azt is bevallotta neki, hogy tulajdonképpen azt sem tudja a nagyanyjáról, hogy él-e, és hogy mi a neve, akkor Mrs. Jackson két kezébe fogta Mary kezét, és újra meg újra biztosította elragadtatásáról. Mary pedig szinte kivirágzott a nála jóval idősebb hölgy elismerésének melegében.

- Nagy szerencsém van, hogy barátra leltem önben, Mrs. Jackson – mondta. – Ön olyan kedves, olyan gyönyörű és olyan elegáns. Ó, ha én is ilyen lehetnék!

- Milyen kedves bókokat mond nekem, drága gyermekem! – Mrs. Jackson hangjához foghatót Mary még sosem hallott. Lassú volt és lágy, szinte képlékeny, a mássalhangzók elmosódtak vagy teljesen el is vesztek benne, míg a magánhangzók szinte énekhangnak tűntek. A mosolya is lassú volt, kezdetben megrebbent az ajka, aztán felkunkorodott a szája sarka, és terjedni kezdett széles ajkán a mosoly, elővillantva végül szikrázó fehér fogsorát, amelyben – kissé előreálló metszőfogai jóvoltából volt valami kis ingerlő szabálytalanság. Szőke

haja volt, és mélyen ülő, kék szeme kékebb, mint amilyet Mary valaha is látott. Súlyos szemhéja félig eltakarta, amíg meg nem szólalt. Akkor aztán fölhúzódott a szemöldöke, nagyra nyílt a szeme, és hipnotikus vonzás áradt belőle.

A hajón senki sem tudott ellenállni Mrs. Jackson vonzerejének, még Miss Dickens sem. Mary pedig nagy szerencséjének tartotta, amikor Mrs. Jackson éreztette vele, hogy az egész hajón az ő társaságát kedveli a legjobban. Vacsora után, amikor a hölgyek visszavonultak a kabinjukba, Mrs. Jackson megkérdezte, nem volna-e kedve inkább fölsétálni vele a fedélzetre, kár volna elmulasztani a naplementét, olyan gyönyörű színe van ilyenkor a víznek.

Mary biztos volt benne, hogy Mrs. Jacksonnál költőibb lélek nem létezik. Lefogadta volna, hogy az édesanyja is éppen ilyen volt. És persze éppen ilyen gyönyörű; és éppen így zenélt a hangja. Mintha nem is halt volna meg, csak elutazott volna messzire, és most visszatért, hogy hazavigye magával New Orleansbe.

- Ugye nagyon szép város New Orleans? – érdeklődött, és biztos volt benne, hogy csakis az lehet, ha Mrs. Jackson ott lakik. Meg persze az édesanyja is ott lakott.

- Egyszerűen tündérország. A házak más-más színűre vannak festve, kovácsoltvas erkélykorlátaik, mint a fekete csipke. És mindegyik titkos kertet rejt, amely egész éven át telis-tele van virágokkal.

- Csodálatos lehet – sóhajtotta Mary.

- Az bizony. Nagyon fog tetszeni magának. Mennyire sajnálom, hogy nem láthatom majd az örömét.

Marynek összeszorult a szíve: – Hogyhogy nem láthatja? Hát nem New Orleansbe utazik?

- Dehogyisnem – mondta Mrs. Jackson. – Csak nem ezen a hajón. Ez lassú és kényelmetlen. Vagy kétszáz

mérföld ide az illinoisi Cairo. És a Mississippi. Ott átszállok egy gyorsabb gőzösre.

- Értem – mondta Mary csüggedten, és alig tudta visszatartani a könnyeit. És akkor Mrs. Jackson, mintha csak kitalálta volna a gondolatát, így szólt:

- Miért nem száll át maga is, Mary? Akkor együtt utazhatnánk. Én nagyon örülnék neki.

- Bizonyára álmodom – mondta Mary, és megperdült, hogy lássa, hogy hullámzik körülötte a szoknyája. Egészen beleszédült a forgásba és az örömbe. Mrs. Jackson arcán megjelent az a bizonyos mosoly. Mary átalakulása az ő műve volt.

- Abban az intézeti ruhában nem járhat, kedvesem – mondta. – Minél délebbre érünk, annál melegebb lesz, és egyszerűen elpusztul a hőségtől. A komornám majd magára igazítja az egyik ruhámat. Ügyesen varr, és gyorsan.

El is készült a ruha: vékony, fehér batisztból, kék selyemre dolgozott merev csipkebetétekkel, fodrokkal és szegőkkel. Alatta Mary csupa csipke és selyem fehér fűzőt viselt, és három, csipkefodrokkal dúsan szegélyezett fehér alsószoknyát. Amikor felöltözött, Mrs. Jackson komornája sütővassal loknikba csavarta a haját, s a füle fölött kék masnikkal csokorba kötötte.

- Elragadóan fest, kedvesem – mondta Mrs. Jackson. – Itt van még egy pár horgolt kesztyű meg egy napernyő. És most búcsúzzék el a kapitánytól meg a barátaitól. Érzem, hogy a gőzös kikötni készül.

- Isten áldja meg, gyermekem – mondta Miss Dickens, a szemét törölgetve zsebkendőjével. – Sok boldogságot!

- Köszönöm, Miss Dickens – mondta Mary, és az ő szeme is könnybe lábadt. Sorra elköszönt minden útitársától, majd a kapitánytól is.

- Hiányozni fog, kisasszony – mondta a kapitány. – Mindannyiunk számára nagy élvezet volt a társasága.

- Isten önnel, kisasszony – mondta a hölgyek kabinjában szolgálatot tevő kiscseléd. – Úgy fest, mint egy valóságos hercegnő.

- Úgy is érzem magam – felelte Mary. – Soha nem voltam még ilyen boldog.

Szinte futva ment Mrs. Jackson nyomában a hajóhídon. A *Cairo Queen* előtt egy fényűző, fellobogózott gőzös horgonyzott, s vidám dallamot harsogott rajta a gőzorgona. Mary egy pillanatra visszafordult a hajóhídon, hogy még egyszer búcsút intsen. Feszesen tisztelgett neki a nagy néger rakodásmester. Mary szélesen elmosolyodott: – A viszontlátásra, Joshua – kiáltotta, aztán sarkon fordult, és Mrs. Jackson után iramodott.

Mrs. Jackson Mary fülcimpájához érintette a parfümös üveg metszett dugóját, aztán arcát Mary arcához nyomta. – Mindig szerettem volna, ha lenne egy lányom – suttogta. – Egy olyan aranyos kis teremtés, mint te, Mary. És ha már nincs édesanyád, nem volna hozzá kedved, hogy az én lányom légy?

Mary Mrs. Jackson nyakába ugrott: – Semmit nem szeretnék ennél jobban – mondta.

Mrs. Jackson jobbról-balról megcsókolta, aztán kibontakozott az ölelésből. – Hát ennek nagyon örülök, kedvesem. Nagyszerűen megleszünk egymással. Nálam fogsz lakni New Orleansben, és majd felkutatjuk a családodat. De mielőtt odaérünk, én majd igazi déli lányt faragok belőled. Először is azt szeretném, ha Miss Rose–nak szólítanál. Mindenki Rose-nak hív.

- Kitalálhattam volna – mondta Mary. – Hiszen olyan is, mint a nyíló rózsa. Olyan rózsaszín és illatos.

Mrs. Jackson felkacagott. – Akárcsak te, kedvesem. Egy csepp parfüm csodákat művel, és az arcocskádnak

szép, természetes színe van. De a homlokodra meg az álladra teszünk egy kis rizsport, hogy ne legyen fényes.

Mrs. Jackson gyakorlott ujjai ügyesen simították el a rizsport Mary bőrén, aki testét-lelkét teljesen átadta pártfogójának.

Mary valóságos tündérországnak találta a *Memphis Belle*-t amely vadonatúj hajó volt, a Mississippi büszkesége, s fényűző berendezésével szinte „úszó palotá"-nak számított. Az utasoknak külön kabinjaik voltak, bennük mennyezetes ágy brokátdrapériával, finom moszkitóhálóval, süppedő szőnyegekkel és a kisuvickolt fedélzetre nyíló, nagy, brokátfüggönyös ablakokkal.

A szalon kétszáz láb hosszú volt, aranyozott keretben tükrök borították a falát, a húsz láb magas mennyezetről temérdek kristályfüggővel ékes velencei csillárok függtek, s gázláng világított bennük. Nyolc órakor szolgálták föl a hétfogásos vacsorát ezüsttálakon, hozzá ötféle bort, bordó kristálypoharakban. Minden utas brokáttal kárpitozott széke mögül fehér kesztyűs néger inas tálalt, és leste a vendég kívánságát. A férfiak frakkban jelentek meg, mandzsettagombjaik szikrázó drágakőből vagy igazgyöngyből, a hölgyek pedig mélyen kivágott estélyi ruhában, s nyakukon, fülükben csak úgy szikrázott a sok briliáns. Az étkezés alatt halkan muzsikált egy vonószenekar. Vacsora után félretolták az asztalokat, és a zenekar most talpalávalót húzott. A hölgyeknek nem kellett visszavonulniuk: egy fedélzettel följebb dohányzók, biliárdterem és kártyaszobák várták az urakat.

- Én még sose táncoltam – vallotta be Mary. – Majd inkább csak nézem, jó?

- Hát persze, kedvesem – mondta Mrs. Jackson. – Leülünk a pamlagra, és élvezzük a muzsikát. Holnap majd intézkedem, hogy gyakorolhass az egyik tiszttel. – Szeretettel nézte Maryt, aki csipkestólát viselt. Mary úgy

érezte, túlságosan fedetlen a válla meg a dekoltázsa az estélyi ruhában, amelyet Mrs. Jacksontól kapott.

Három nap múlva, amint hatalmas sonkaujjú, kivágott rózsaszín muszlinruhájában ott ült a szalonban, a lába már táncra készen dobolt a zene ütemére. Miss Rose állta a szavát, igazi New Orleans-i lányt faragott belőle. A kezében nagy fekete legyezőt tartott, tudta már, hogyan takarja el vele piruló arcát, és egyáltalán, rendkívül nagyviláginak érezte magát.

A terem szemközti oldalán egy fiatalember fogadást akart kötni a barátjával, hogy nem tudja táncba vinni a kis rózsaszín ruhást. De a barátja nem állt kötélnek. – Hogyisne! Az anyja valóságos sárkány, csak a hetven fölötti férfiakat tűri meg körülötte. Különben is untatnak a süldő lányok – mondta –, ez meg aztán ugyancsak éretlen példány. Az anyjához már inkább fűlne a fogam, de az nem úgy fest, mint akivel ki lehetne kezdeni.

Mrs. Jackson vérfagyasztó tekintettel meredt rájuk. Az egyik fiatalember tréfásan megborzongott, aztán jobbnak látták odébbállni.

Mrs. Jackson a feléjük tartó kapitányra mosolygott. – Mary, drágám – mondta –, azt hiszem, a kapitány úr fel akar kérni egy keringőre.

Mary kitartóan legyezte magát. Már éppen eleget táncolt a kapitánnyal, tudta, hogy nem lesz nehéz dolga, nem szégyenlős pirulását leplezte a legyezővel, korántsem. Egyszerűen melege volt. A hőség nőttön-nőtt, ahogy délnek tartva elhagyták Illinoist, s Tennessee következett, majd a Mississippi.

Tánc közben közölte a kapitánnyal, hogy ilyen melege még soha életében nem volt. – Igaz, hogy már július van – mondta de tudja, én mindig a hegyek között töltöttem a nyarat. Valóságos meglepetés nekem ez a forró nyár, és nyugtalanít, hogy annyi gondot okozok Miss Rose-nak...

mármint Mrs. Jacksonnak. A komornájának ma négyszer kellett besütnie a hajamat.

A kapitány mosolygott. Mary keresetlen modora ritka élmény volt számára itt a délvidéken, ahol az ifjú hölgyek általában már rég kitanult kokottok, amikor még el sem érték az ő életkorát.

- Mit szólna hozzá – kérdezte –, ha Mrs. Jacksonnal meghívnám kegyedéket egy sétára, fönt a fedélzeten?

- Ó, köszönöm, nagyszerű volna, kapitány úr – lelkendezett Mary. Mrs. Jackson is elfogadta a kapitány meghívását, de előbb elküldte Maryt a kabinba kendőkért: – Ki vagy melegedve a tánctól, ilyenkor könnyen meghűl az ember.

Amikor aztán Mary távozott, Mrs. Jackson rámosolygott a kapitányra: – Úgy látom, jól haladunk – mondta, hangjában a szokásosnál több érdeklődéssel. – Mondja, mekkora lenne a vesztesége, ha mostantól New Orleansig meg sem állna?

- Ha nem kötnénk ki Natchezben? Az szóba sem jöhet.

- Kapitány úr, fontos programom van július negyedikén este, és nagyon sokat megér nekem, hogy odaérjek.

A kapitány Mrs. Jacksonra nézett, és elnevette magát: – Én pedig nagyon kapzsi ember vagyok, asszonyom.

Mrs. Jackson vele nevetett: – Meglep, kapitány. Hát döbbentsen meg! Mondjon egy összeget.

A kapitány mondott, Mrs. Jacksonnak pedig magasra szaladt a szemöldöke: – Arról volt szó, hogy megdöbbent, nem arról, hogy halálra rémít. Négy hajó sem bír el akkora rakományt, hogy ennyi pénz bejöjjön rajta. A felét mindenesetre megadom.

Mire Mary megérkezett a kendőkkel, rövid és baráti alkudozás után az üzlet meg is köttetett. A lány fején átfutott a gondolat, hogy Miss Rose meg a kapitány rendkívül elégedettnek látszanak. Milyen szép is volna, ha

egymásba szeretnének, ő pedig koszorúslány lehetne az esküvőjükön. Romantikus lelkét elszomorította, hogy Miss Rose özvegyasszony, és nem áll szándékában újra férjhez menni.

Odafönt a fedélzeten néhány lépéssel előttük járt, hogy kettesben lehessenek. Aztán meg is feledkezett róluk. Holdtalan éjszaka volt, az égbolt telis-tele csillagokkal. Ilyen égboltot Mary még sose látott: – Olyan közelinek látszanak a csillagok – jegyezte meg fennhangon–, és annyira szokatlanok. Nem kemények és hidegek, hanem lágyak és parázslók.

Mrs. Jackson átkarolta a derekát. – A délvidéken vagy, drága gyermekem – mondta. – Itt minden más. Minden sokkal szebb, mint északon.

Másnap reggel Mrs. Jackson a szokottnál korábban ébresztette föl Maryt. – Öltözz gyorsan – mondta. – Mutatni akarok valamit. Fönt kávézunk a fedélzeten.

De nem került rá sor, hogy Mary megigya a kávéját. Olyan elragadó látványban volt része, hogy kisebb dolga is nagyobb volt annál. A *Belle* a part közelében haladt egy szűk folyóágban, kavargó párafelhök között, amelyek az arany és a szürke árnyalataiban játszottak a kora reggeli napfényben. A fákról is mintha szürke felhőfoszlányok csüngtek volna alá, s enyhén hullámzottak a víz színéről fölemelkedő páragomolyokkal elegyedve. Mézédes illat töltötte be a levegőt, s ezernyi láthatatlan énekesmadár hangja, a fatörzseket, s közöttük a talajt apró, csillagszerű virágok szövevénye borította.

Mary belekapaszkodott a korlátba. Szinte szédült, annyira igénybe vette minden érzékét a szépség, amely elébe tárult. A nyelvén érezte a levegő édességét, bőrén különös lágyságát.

Aztán egyszerre vége szakadt a csillagvirágokkal borított fáknak, tisztás következett a parton, és kikötőhid,

amelynek nedvesen csillogó, ódon deszkáit szinte ezüstszürkére fakította az idő. A kikötőtől fehér út vezetett beljebb, a tisztáson át, fényes, sötétzöld levelű fák szegélyezték, hihetetlenül nagy viasszerű fehér virágokkal. Hófehér épülethez vezetett az út, sötét, meredek tetőzetét magas oszlopok tartották egy aranylegyezőhöz hasonlatos, széles, félkör alakú ablak fölött, amely ragyogott a reggeli fényben.

- Az egy ültetvényesház – mondta lágy hangján Mrs. Jackson. – A fák magnóliák, az a futónövény lonc, és a fákon az a szürke szakáll fátyolmoha. Ez már Louisiana.

- Gyönyörű – suttogta Mary.

5

Mary egyszerűen nem volt hajlandó elmozdulni a fedélzetről. Ott állt a korlátnál egész délelőtt, és sóvárogva bámulta a parton látható szépségeket. Amikor elmaradt mellőlük a sziget, s a Belle újra a széles folyam közepén haladt, a két part pedig fél mérföld távolságból csak keskeny zöld szalagnak látszott, Mary még akkor is ezt a zöld sávot nézte összehúzott szemmel, hogy ne bántsa a szemét a víz erős tükröződése.

Mrs. Jackson kiment érte, hogy behívja ebédelni az árnyas szalonba, de Mary könyörgött, hogy kint maradhasson. – Ez az, amire szükségem van, Miss Rose. Az az érzésem, hogy úgy ismerem meg az édesanyámat, ha a lehető legjobban megismerem a környezetet, ahonnan származott.

Mrs. Jackson beletörődött. Azzal a feltétellel, hogy Mary feltesz a fejére egy széles karimájú kalapot, az árnyékban ül, iszik egy limonádét, és eszik egy kis hideg sült csirkét, miközben nézelődik. – Tönkreteszed a bőröd – mondta –, de ha ez a szíved vágya...

Mary egészen elveszítette az időérzékét. Álomvilágban élt. Nem hallotta a hajókürtök hangját sem, amikor a szembetalálkozó hajók egymást üdvözölték. Ahogy közeledtek a parthoz, erősebben lehetett érezni Louisiana édes illatát. Mary fölemelte a fejét, úgy szívta be. Aztán, ahogy elmaradt mögöttük egy-egy partfok, gyengült az illat, de a következő folyókanyarnál újra erősebben érződött, és ez így ment tovább.

Mikor kezdett lejjebb ereszkedni a nap, szellő borzolta a víz színét, és a hajó felé hozta az egész napi hőségben fölmelegedett szárazföld lélegzetét. Mary megborzongott, a boldogságtól szinte lázban égett. Mrs. Jackson éppen feljött a fedélzetre, és odasietett hozzá: – Jól vagy, Mary? – kérdezte. – Nem szédülsz? Lehet, hogy napszúrást kaptál. – Mary homlokára, majd az arcára tette a kezét. Aztán hirtelen hátranézett, a hajókorláthoz szaladt, mindkét kezével beárnyékolta a szemét, és fürkészni kezdte a partot. - Fordul a hajó – mondta. – Kikötéshez. Azt már nem! Ezt nem tűröm! – mondta, és sebbel-lobbal elrohant.

Kikötés! Mary a hajó tatjába sietett. Remegett az izgalomtól: közelről láthatja a szárazföldet, a fákat, a virágokat! A hajókürt harsányan jelt adott a kikötésre, és Mary érezte, hogy erre a hangra egész testében megborzong. Lehetséges, hogy csakugyan napszúrása van? Azt sem bánta volna. Soha nem tapasztalt lázban égtek az érzékszervei, és ez valami elképesztően izgalmas, új érzés volt.

A hajó már egészen közel járt a parthoz. Itt nem volt tisztás; ameddig a szem ellátott, egy fűvel benőtt, magas rézsű szegélyezte a folyót. A teteje egy vonalban volt a fedélzettel, amelyen Mary állt, s amikor a *Belle* enyhe huppanással partot ért, Maryt alig húszlábnyi távolság választotta el a férfitól, aki a gát tetején állt.

Mögötte, a távolban ültetvényesház látszott, fehér, oszlopos, akárcsak az, amit reggel látott, buja zöld, virágzó fák között. Az alkonyatban kissé elmosódott, olyan volt, mint egy látomás, mint egy álom. A férfi is hozzátartozott ehhez a varázslatos tündérálomhoz. Pontosan olyan volt, amilyennek elképzelné az ember annak a háznak a lakóját.

Lovaglóöltönyt viselt: vállban széles, derékban szűkre szabott fekete vászon lovaglókabátot, amely combig takarta fehér lenvászon lovaglónadrágját. Vakító fehér nyakravaló és fényes fekete lovaglócsizma volt rajta. Olyan fekete, mint a göndör haja meg a szeme. A tekintete találkozott Maryével, s telt, szép rajzú ajka mosolyra húzódott, elővillantva vakító fehér fogsorát. Üdvözlésképpen a homlokához érintette a lovaglópálcáját, majd meghajolt. Mary képtelen volt viszonozni a meghajlást. Úgy érezte, mintha a földbe gyökerezett volna a lába.

Kezdték leereszteni a hajóhidat, s a kötelek nyikorgása magához térítette. Csak állok itt, és tátom a szám, gondolta rémülten. Valamit csinálnom, mozdulnom kellene. De nem tudott.

A férfi végül is levette róla a szemét, a leereszkedő hajóhidat nézte, de még mielőtt az földet ért a csizmája mellett a fűben, fölpattant rá, végigsietett rajta, és eltűnt az alsó fedélzeten.

Mary most már teljesen magához tért, hirtelen megtört a varázs, s tudatára ébredt a környező valóságnak. Érezte, hogy a szellő emelgeti a homlokába hulló hajfürtöt, érezte a hajóhíd alatt összetörött fű szagát, s érezte, hogy csapkodnak a hullámok a hajó oldalán. Hallotta Mrs. Jackson hangját, és bűntudatosan megfordult, hogy elnézést kérjen a neveletlen viselkedéséért, de látta, hogy a fedélzeten egyedül van, lentről jönnek a hangok,

amelyek közé férfiak kiabálása és lónyerítés vegyült. Úgy döntött, hogy inkább bemegy a kabinjába. Futásnak eredt, vagy inkább megfutamodott a hatalmas, ijesztő érzés elől, amely hirtelen elfogta.

Az alsó fedélzeten Mrs. Jackson felháborodottan perelt a kapitánnyal. Követelte, hogy azonnal induljanak, és folytassák az útjukat New Orleans felé.

A lovaglóruhás férfi éppen ekkor ért oda, és nevetve közbeszólt: – Ne féljen, Rose, nem tart sokáig. Az embereim felvezetnek a hajóra két lovat, és már indulhatunk is.

Rose Jackson a kapitánytól az újonnan érkezett felé fordult: – Jó estét, Mr. Saint-Brévin – mondta élesen, s dühösen vicsorította a fogát. – Ezen a hajón magánemberként utazom, akár a többi hölgy. Szíveskedjék Mrs. Jacksonnak szólítani. – Aztán újra a kapitányra támadt: – Ha a megbeszélt időpontban nem leszünk New Orleansben, akkor a jutalomtól elbúcsúzhat, uram. – Ezzel határozottan félretolta Saint-Brévint, és magasra emelt fejjel megindult a lépcső felé.

De amikor belépett a kabinba, nyoma sem volt már a haragjának meg a kimért viselkedésének. – Drága gyerekem – mondta riadtan –, miért gubbasztasz így? Már megint a hideg ráz? – Odaült Mary mellé, és átölelte. – Gyere szépen – mondta bújj ide Miss Rose-hoz. Majd én meggyógyítalak. Meséld el, mi a baj.

Mary hálásan elfészkelődött ölelésében.

- Semmi baj, Miss Rose – mondta csak hirtelen olyan furcsán éreztem magam.

Mrs. Jackson megsimogatta a homlokát: – A hőségtől van, kedvesem – mondta. – Nem vagy hozzászokva. Lázad szerencsére nincs. Hozok egy vizes ruhát,

megtöröljük szépen az arcodat, aztán lemegyünk, és eszünk egy könnyű kis vacsorát.

- Jaj, ne, nem tudnék enni – mondta Mary, és arra gondolt, hogy inkább a halál, mint hogy a lovaglóruhás férfi szeme elé kerüljön. Az illető nyilván neveletlen libának tartja.

Mrs. Jackson nevetve magához ölelte: – Muszáj, Mary. Már nincs messze New Orleans, majdnem ott vagyunk. Mindjárt jön a komornám, hogy bepakolja a holminkat. Mindenképpen enned kell valamit. Ha megérkezünk, akkor már nem lesz rá idő, és egész nap egy falatot sem ettél. Nem lesz nagy mulatság, ha állandóan azon jár majd az eszed, hogy mennyire éhes vagy. Pedig nagy mulatságra van kilátás. Eddig nem szóltam, mert nem voltam biztos benne, hogy időben odaérünk. De most már nem is kétséges. Ha nem tudnád, ma van július negyedike. New Orleansben ilyenkor egész nap és egész éjszaka tart az ünnepség. Az utcán áll a bál, tűzijáték, vendégségek mindenfelé. Én is minden évben meghívom erre a napra a barátaimat. Az egész ház fel lesz díszítve, a személyzet már magától tudja a dolgát. És alig várom, hogy eldicsekedhessem veled, Mary. Mindenkinek el fogom mondani: ezt a kincset odafönt találtam, északon. Mindenki szeretni fog, és szívesen lát majd új otthonodban.

Maryben feloldódott a zavar, a szorongás, a korábbi, zaklató érzések. Új otthon! New Orleans! Új barátok, akik szeretettel fogadják! Család!

- Akkor megyek, megmosom az arcom – mondta, és megölelte Mrs. Jacksont. – Miss Rose, mennyire szeretem magát!

Mivel olyan közel jártak már New Orleanshez, nem szolgáltak föl szabályos vacsorát. A szalon egyik oldalán a fal mellett álló asztalon hideg és meleg ételek

sorakoztak. Ki-ki kedve szerint rakta meg a tányérját, aztán leült a szanaszét elrendezett kis asztalok valamelyikéhez. Akkor evett-ivott mindenki, amikor éppen kedve szottyant.

Ez újdonság volt Mary számára. Tanácstalanul nézegette a tálakat, nehéz volt választani.

Annyira elmerült a töprengésben, hogy észre sem vette, amikor Saint-Brévin két férfi társaságában belépett a szalonba. Saint-Brévin meghajolt Mrs. Jackson felé, aki bólintással válaszolt, majd elfordította a fejét.

A három férfi megállt egy asztalnál, amelyen nagy, jéggel teli vödörben pezsgőspalackok álltak. Odaszólt az asztal mögött álló inasnak: – Pezsgőt kérek meg poharakat! – Aztán a társaihoz fordult: – Fölvisszük a dohányzóba, és iszunk egyet. Aztán, nem bánom, kártyázhatunk.

– Nincs már idő kártyázni, Monty – szabadkoztak a többiek. – Legföljebb harmincpercnyire lehetünk New Orleanstől.

Valmont Saint-Brévin felvonta fekete szemöldökét. – Szerintem csak tizenötre-húszra. És aztán? Ha egyszer kikötöttünk, nem megy el sem a hajó, sem a pezsgő. Kártyázhatunk, míg meg nem unjuk, vagy amíg el nem nyerem a pénzeteket. – S kezében a pezsgősüveggel, ünnepélyes meghajlással a lépcső felé tessékelte a barátait.

A három férfiról csalhatatlanul tudni lehetett, hogy mifélék: két amerikai meg egy francia anyanyelvű, született New Orleans-i. Saint-Brévin tökéletesen beszélt angolul, de a hanghordozása elárulta. No meg az öltözete is. Amint felszállt a hajóra, átöltözött. A New Orleans-i urak mindig átöltöznek a vacsorához, ez az úr pedig kivételes eleganciával öltözött. Csipkefodros fehér selyeminget viselt, s arany és fehér mintás brokátmellényt.

Naptól cserzett keze manikűrözve volt, bal kisujján arany pecsétgyűrű. A ruházata, a lábbelije, a hajviselete s a frissen beretvált bőre – mind kifogástalan volt.

Az amerikaiak viszont ugyanazt a ruhát viselték egész nap. Látszott ezeken a ruhákon, hogy sokba kerültek, divatosak, de meg se közelítették Saint-Brévin kabátját, szűk nadrágját, melyekről lerítt, hogy Párizsban készültek.

Odafönt a dohányzóban elhelyezkedtek egy asztal körül. Saint-Brévin intett az inasnak, és kért egy új pakli kártyát, hadd ellenőrizzék a barátai, úgymond, hogy tisztességes úton kopasztja meg őket. Kinyújtotta lábát, és hátradőlt a kényelmes bőr karosszékben. – Jól sejtem, drága barátaim – kezdte hogy a vasárnapi díjugratásra mentek New Orleansbe? Nekem is indul két lovam. Nem akartok fogadni ellenük? Vagyok annyira biztos a dolgomban, hogy megtehetnétek nekem ezt a szívességet.

- Láttam azokat az igáslovakat, amikor fölvezették őket a hajóra – mondta a fiatalabbik amerikai. – Szóval mennyire is vagy biztos a dolgodban?

- Várj csak egy percig – mondta a másik –, mielőtt ebbe belemennénk. Szeretnék kérdezni valamit, Monty. Ki az a nő, akit a szalonban üdvözöltél? Már Paducah óta igyekszem megismerkedni vele, de nincs szerencsém.

Valmont Saint-Brévin elvigyorodott: – Nem szerencsére van ott szükséged, öregem. A bukszádat, azt kellett volna megmutatnod. Az az elegáns hölgy Rose Jackson. Övé a legfényűzőbb piros lámpás ház New Orleansben, tehát az egész országban.

Az amerikai elképedt: – Kuplerájosné! Ki hitte volna!

- Majd elviszlek hozzá, ha akarod. Törzsvendége vagyok. A legjobb borral szolgál, ami csak létezik, és a legjobb ágyakkal.

- Na és a lányok? Amelyik vele van, az nem úgy néz ki, mint aki különösebben érti a dolgát.

Valmon fölnevetett. – Éppen ebben van a csalafintaság. Rose-nál a lányok mind olyanok, mint a harmatos rózsaszál. De igazi mesterei a szakmának. Olyasmit művelnek, amiről te még csak nem is hallottál. Azért is kerülnek olyan sokba. Ott az az érzésed, hogy te vagy az első, hogy te csiholod ki belőlük azokat a kis leleményes ötleteket.

- És mennyi a tarifa?

- Az attól függ. Egy rendes menet ötven dollár. Ami különleges szolgáltatások esetén emelkedik.

- Ötven dollár? Ilyet még nem is hallottam. Kentuckyban a legjobb kurva sem kap többet tíznél.

A fiatalabbik eközben szótlanul szívta a szivarját. Most ő is bekapcsolódott a beszélgetésbe: – Mit kell érteni különleges szolgáltatásokon? – kérdezte.

- Amit akarsz. Nekem meg ne mondd, de biztos, hogy Rosénak nem okoz problémát. Még valódi szűz lányt is szerez neked, ha megfizeted érte a kétszázat. Ami nekem, mellesleg, nem esetem.

Odalent, a szalonban Mrs. Jackson egy pohár pezsgőt nyújtott át Marynek. – Idd meg, kedvesem – mondta. – Igyunk július negyedikére, New Orleansre meg az új életedre... Aranyos vagy, amikor így ráncolod az orrod. Ugye, hogy csiklandoznak a buborékok? A pezsgőt nem illik nem szeretni. Majd megkedveled, ne félj.

6

Már jóval New Orleans előtt látni lehetett a sötét égre felfutó római gyertyákat. Az utasok a fedélzetre tódultak, a személyzet eloltogatta a lámpákat, behúzta a függönyt az ablakokon, hogy jobban érvényesüljön a tűzijáték.

Mary megszorította Miss Rose karját: – Pontosan így érzem magam: mintha kék, fehér, piros sziporkákra akarnék szétrobbanni. Annyira izgatott vagyok!

Mrs. Jackson mosolygott. Számító szemmel méricskélte az eseményeket, a hajó sebességét, azt fontolgatva, mikor kell lemenniük az alsó fedélzetre, hogy kiszálláskor elsőnek léphessenek ki a hajóhídra. Észrevette, hogy a *Belle* kéményéből szikraeső hull a vízbe, ami azt jelenti, hogy a kazánok teljes erővel működnek. Tehát mindjárt odaérnek. A kapitány komolyan vette a figyelmeztetését. Megfordult a fejében, hogy akkor sem adja oda neki a kitűzött jutalmat, ha időben megérkeznek. Aztán meggondolta magát.

Miért szerezzen ellenséget? Mrs. Jackson elsősorban üzletasszony volt, és tudta, hogy az üzleti életben a személyes indulatoknak helye nincs.

A megérkezés csalódást okozott Marynek. Semmit sem látott New Orleansből onnét, ahova Mrs. Jackson terelte az alsó fedélzeten. – Fallal van körülvéve a város? – kérdezte. Hallott valamit beszélni aligátorokról.

– Nem fal az, Mary, hanem gát – mondta Miss Rose szokatlanul ingerülten.

Nem is nyerte vissza megszokott, nyájas modorát, míg ki nem szálltak a hajóból, és el nem helyezkedtek a parton várakozó zárt hintóban. Mrs. Jackson Mary mellett ült, velük szemben pedig a komorna. Most végre Mrs. Jackson megcsókolta Maryt, mondván: – Isten hozott New Orleansben – és elhúzta az ablak előtt a függönyt. – Most megnézheted New Orleanst, kedvesem. Nem sokat látsz a sötétben, de a tűzijáték világít valamelyest.

Mary kihajolt az ablakon, és mohón kapkodta a levegőt. Amióta leszálltak a hajóról, és otthagyták a folyót, alig kapott lélegzetet. A hintóban fullasztó meleg volt. De hiába hajolt ki az ablakon, odakint még fülledtebb volt a

hőség, ráadásul iszonyatos lárma, rikoltozás hallatszott mindenünnen. Az ablak közvetlen közelében tarkabarka sokaság tolongott, s a rakéták éles fényében a férfiak, nők, gyermekek arca hol fekete volt, hol meg piros, zöld, fehér. Tele volt az utca emberekkel, s mintha nevettek vagy énekeltek volna mind, rikítóan megvilágított arcukban fekete lyuknak látszott a szájuk. Mary visszahúzódott az ülés sarkába.

Mrs. Jackson megveregette a kezét. – Gondolom, kissé zajosnak találod – mondta. – Fölfelé nézz inkább! Nézd a balkonokat. Most fordulunk be az utcánkba. Nyújtsd ki a nyakad, emeld föl a fejed. Látod?

Mary egészen elbámult. A lármás utca zűrzavara fölött megpillantott egy jelenetet, amely akár a szépség és nyugalom jelképe is lehetett volna. Az egyik balkonon egy asztal körül, üvegellenzővel védett gyertyák fényében négy fehérbe öltözött alak ült: két nő, egy férfi meg egy gyermek. A tűzijáték fényei pasztellszínekbe vonták őket, és felizzították a díszes vaskorlátról kosarakban függő virágok színét.

Egy pillantás volt az egész, és a hintó már továbbgördült. De ennyi is elég volt: egy boldog családot látott. S biztos volt benne, hogy az ő családja is ilyen, és hogy meg fogja találni.

- Biztos, hogy megvan a ládikám, Miss Rose? – kérdezte hirtelen aggodalommal. Elfogta a jeges rémület, mi lenne, ha elveszett volna a kincse, származásának a záloga.

- Hát persze. Megvan a ládikád is, meg a pénzed is, gondom van rá, ne félj.

Mary megnyugodott. – Én olyan szerencsés vagyok – mondta. – Köszönöm szépen, Miss Rose.

A hintó lassított, aztán befordult egy boltíves kapun. A kapualjban hűvös levegő áradt be az ablakon. Mary

mélyet lélegzett, aztán meglepetésében fölkiáltott. Egy elvarázsolt kertben állt meg a hintó.

- Megérkeztünk – jelentette ki Mrs. Jackson.

Gyönyörű fiatal lány nyitotta ki a hintó ajtaját, fodros, kék ruhában: – Isten hozta, Miss Rose – mondta. – Már féltünk, hogy sosem ér haza... Pá, kedves, hát te ki vagy? Az én nevem Annabelle.

- Ez Mary – mondta Mrs. Jackson, és rászólt: – Szállj ki, Mary. – Mary leszállt a hintóról, és körülnézett. Egy négyszögletes belső udvart látott, díszkő borítással, a közepén szökőkút csobogott, s gázlámpák libegő lángja fákat, kúszónövényeket és virágok tömkelegét világította meg. A szökőkút körül és a cserepekbe ültetett fák között tarka ruhás fiatal nők mindenfelé, s a hangjuk úgy szólt, mint a fuvola, amikor kórusban szólongatták Miss Rose-t.

- Mary Annabelle-hez fordult: – Bocsáss meg, neveletlen voltam mondta. – Csak olyan meglepetés volt hirtelen ez a nyugalom, ez a kellemes, hűs levegő. Engedd meg, hogy bemutatkozzam...

Mrs. Jackson közbeszólt: – Ezzel ráérsz, Mary, majd később. Úgyis meg akar ismerkedni veled minden barátnőm. De most ideje átöltözni. Lucy, vidd fel Maryt a szobádba, és keress neki valami csinos ruhát. Mary még sosem volt New Orleans-i társaságban – tette hozzá némi nyomatékkal, Lucy pedig bólintott, hogy érti.

- Gyere velem, Mary. Megmutatom, hol fürödhetsz meg, hogy felfrissülj, aztán kapsz egy üdítő, jeges italt.

Marynek nem ízlett a limonádé. Keserű volt, és valahogy a fejébe szállt. De Lucy mindenáron meg akarta itatni vele. – Biztosan elfelejtettek cukrot tenni bele. Később majd iszol pezsgőt, és az elveszi az ízét.

A hangja elmosódva ért el Mary füléhez. Arra gondolt, hogy ez a déli kiejtéstől van. Ezek a déliek úgy beszélnek,

mintha énekelnének, gondolta, aztán hangosan kuncogni kezdett: – Mi van velem? Olyan furcsán érzem magam.

- Kezdel belejönni a báli hangulatba – mondta Lucy. – Emeld fel a karod, hadd adjam rád ezt a ruhát. – Mary engedelmesen szót fogadott. Lucy arca nagyra nőtt előtte, aztán összezsugorodott, aztán újra megnőtt.

Amikor Lucy lekísérte a kertbe, mindenütt nevetgélő, beszélgető embereket látott, s egy elkerített szögletből zene szólt. Lucy megfogta Mary kezét, hogy biztosan álljon a lábán. Odalépett hozzájuk Mrs. Jackson, és megfogta Mary másik kezét. – Milyen gyönyörű vagy, drágám. Gyere, igyál egy kis pezsgőt. Aztán szeretnélek bemutatni valakinek.

- Olyan furcsán érzem magam, Miss Rose – mondta Mary, de alig forgon a nyelve.

Mrs. Jackson elmosolyodott. – Jól van, kicsim, idd meg ezt. Ez majd rendbe hoz.

A buborékok csiklandozták az orrát, a szeme is könnybe lábadt. Miss Rose megtörölte a szemét, aztán leültette egy kis asztalhoz, egy bódító illatú cserje közelében. Ezüstvödör volt az asztalon, benne asztalkendőbe burkolt palack. Miss Rose fogta a palackot, és töltött belőle az asztal másik oldalán ülő férfi félig üres poharába. A férfi kivette a szájából a szivart: – Köszönöm, Rose – mondta.

- Ez Mary – közölte vele Mrs. Jackson. – Azt hiszem, neki egyelőre nem tanácsos több pezsgőt innia.

A férfi a szája egyik sarkából a másikba tolta a szivart. – Nem zavarja a dohányfüst, Mary? – érdeklődött.

- Nem, uram – mondta Mary, nagy megkönnyebbülésére most már tisztábban. – Az édesapám is mindig szivarozott.

- Csinos kis mosolygós arca van – jegyezte meg a férfi, és fölpillantott Mrs. Jacksonra. – Magának minden sikerül, Rose – mondta. – Nos, én készen állok.

- Nem akar szórakozni még egy kicsit? Mary nagyon jól táncol.

- Programom van. Már éppen indulni akartam, amikor megkaptam az üzenetét. – Nehézkesen fölállt. Magas, tagbaszakadt ember volt. A pocakját takaró sárga mellény órazsebéből vastag aranylánc bukkant elő. Nagy mancsával megfogta Mary csuklóját. Nagy briliánsgyűrű csillogott a kisujján, a göndör, fekete szőrzet között. – Jöjjön, aranyom – mondta. – Mutatok magácskának valamit.

Mary Miss Rose-ra nézett, nem értette, mi történik. Mrs. Jackson mosolya most valahogy idegennek tűnt. A gázlámpa fényében gyűröttnek látszott az arca. Odafönt elpukkant egy rakéta, és kék visszfénye megjelent Mrs. Jackson szemében. Mary szinte megdermedt.

A férfi a csuklójánál fogva felhúzta a székből, erősebbnek bizonyult, hiába is ellenkezett Mary. Ahogy talpra állt, hirtelen megbotlott. Mrs. Jackson kapott oda, hogy megtámassza. – A kis szégyenlős – mondta a férfi. – Ez aztán a nekem való. – Fél kézzel hátracsavarta Mary kezét, magához húzta, majd nedves ajkát Mary szájára tapasztotta, s fogaival Mary fogait kereste. Szabad kezének két ujja közé csippentette a szivart, s a tenyerét a lány mellére borította.

Mary rúgkapált, szabadulni igyekezett, sikítani próbált, de nem bírt a férfi rápréselődő ajkától.

Mrs. Jackson rosszallóan csettintett. – Ne idekint, vadember! – mondta. – Ismeri a szabályokat. A patio[1] a szalonom, itt civilizáltan kell viselkedni. Vigye a konyha mögötti szobába. A lépcsőn úgysem tudja felvonszolni.

A férfi hátralépett, levette a kezét Mary melléről, és befogta a száját. Szivarjának parazsa megpörkölt egy elszabadult hajszálat, és ahogy a keserű füst megcsapta

[1] Kis zárt belső udvar.

Mary orrát, hirtelen kitisztult az agya. Rájött, hogy menekülnie kell. Hogy itt senki nem lesz a segítségére. Hallotta, hogy a férfi vitatkozik Mrs. Jacksonnal, de nem figyelt oda. Minden erejét összeszedve gondolkozni próbált. Aztán eleresztette magát, s a teste ernyedten, teljes súlyával zuhanni kezdett. A férfi meglepetésében eleresztette. – Hát ez meg mi az ördög? – mordult fel, de Mary közben föltérdelt, aztán talpra állt. Aztán zihálva, botladozva nekiiramodott, átvágva néhány virágzó rózsabokor tüskés ágai között, egyenesen neki két férfinak, aki a kapualjból éppen belépett a kertbe. – Mi folyik itt? – kérdezte az egyik. – Ez valami új játék? Fogócskáznak, vagy mi? Hé, Rose, ki ez a lány?

Mary hallotta maga mögött Mrs. Jackson hangját, amint érdesen kacagva kitér a válasz elől. Aztán kirohant az utca zajos forgatagába.

Odakint egy kintornás körül egy csapat férfi és nő körtáncot járt és énekelt. – Gyere táncolni, aranyom – mondta egy meztelen felsőtestű fiatalember, de Mary nem értette. Nem angolul beszélt. Aztán se szó, se beszéd átkarolta Mary derekát, és táncra perdült vele az utca porában. Mary sikoltozni kezdett, és öklével az arcába csapott.

A fiatalember pofon vágta, az ütés erejétől Mary a falnak esett, eleredt az orra vére, s ott hüppögött elkeseredetten a fal tövében. A táncosa azonban nem tágított, újabb ütésre emelte a kezét.

– *Ça suffit!*[2] – hangzott fel most. Magas, fekete ruhás férfi állt meg mellettük, s aranyvégű sétapálcájával megállította a lecsapni készülő kezet.

A dühös fiatalember kést rántott, támadóállásba görnyedt, és a magas férfi felé lendült. A sétapálcából most egy kattanással fényes penge pattant elő, s

[2] Elég legyen

hajszálon múlt, hogy el nem vágta a támadó torkát. A fiatalember vállat vont, magasba emelte a kezét, aztán eloldalgott.

- Kisasszony – mondta megmentője, és odanyújtott Marynek egy selyem zsebkendőt. A zsebkendőről Mary a férfi arcába nézett, de a homályban nem tudta kivenni a vonásait. Hirtelen fehér rakéta szökött az égre, s fényénél Mary felismerte a lovaglóruhás férfit.

- Köszönöm – suttogta. Átvette a zsebkendőt, és megtörölte vele véres arcát.

Hirtelen Valmont Saint-Brévin is ráismert. – De hiszen kegyed Rose útitársnője a hajóról – csodálkozott. – Mit keres idekint a csőcselék között? Szabad a karját? Jöjjön, én majd visszakísérem a házba.

Mary feljajdult, ledobta a földre a vérfoltos selyem zsebkendőt, és futásnak eredt.

Lépten-nyomon nekiment valaki az ünneplők sokaságában, ismét rémülettel töltötték el a kék, zöld, piros fényben játszó arcok, a feketén tátongó szájak. Ahogy szaladt, érezte, hogy csorog a vér az orrából, érezte édes, meleg ízét a szájában, fulladozott tőle, amikor levegőért kapkodott. De nem állt meg, amit maga mögött hagyott, attól jobban félt, mint bármitől, aminek elébe mehet.

Aztán a nagy hangzavarban egyszerre csak ismerős hangokat hallott. Harangszót. Templomi harangokét. Megtorpant, körülnézett, a harangozás forrását kereste. Kitárt, magas templomkapura lett figyelmes, amelyből orgonazúgás áradt az utcára. Hála istennek, sóhajtott némán, és előrefurakodott a tömegben.

A félelemtől erőre kapott. De amikor végre bebotorkált a templomba, és megérezte a tömjén meg az égő gyertyák ismerős illatát, minden ereje elhagyta. Remegett a keze, olyan gyenge volt, hogy még keresztet vetni sem bírt.

Megmenekült. Felzokogott, aztán eszméletlenül esett össze a templomhajóban.

7

Az idős apáca ujja hegyével kopogott az ajtón, aztán benyitott.

- Bocsásson meg, tisztelendő főnöknő – mondta, mikor tágra nyílt az ajtó –, nem tudtam, hogy vendége van. – S mentegetőzve hátralépett.

- Jöjjön csak, kedves nővér – biztatta az Orsolya-rendiek zárdájának főnöknője, és az íróasztala előtt ülő hölgyhöz fordult: – Ugye megengedi?

- Hát hogyne – felelte a hölgy. Franciául folyt a beszélgetés.

Az apáca közelebb hajolt a főnöknő füléhez.

- Itt van nálam az a fiatal teremtés – közölte –, akit tegnap találtak ájultan a székesegyházban. Idehozták a zárdába, és elmondta nekem a történetét. Azt hiszem, önnek is végig kellene hallgatnia.

- Nem érne rá a dolog?

- Nagyon kétségbe van esve szegény.

A vendég hölgy szabadkozó mozdulatot tett: – Én nem sietek, tisztelendő főnöknő – mondta. Szögletes nő volt, sápadt bőrű, vérszegény ajkú, ami alig látszott most a fekete fátyol mögött. Gyászt viselt ugyanis, komor, fekete ruhát, fekete kalapot, kesztyűt. Celeste Sazerac volt a neve, s lelkesen közreműködött a zárda által felkarolt jótékonysági ügyekben. Éppen a zárdához tartozó árvaház tatarozásának terveiről beszélgettek, s felajánlotta, hogy közadakozást szervez. És persze maga is bőkezűen adakozni fog, végtére is a Sazerac család még a gazdag New Orleansben is a leggazdagabbak közé tartozik.

- Itt a leány, tisztelendő főnöknő – jelentette az apáca, aki időközben Maryvel tért vissza.

- Csúnya zúzódások ektelenítették Mary arcát, a szeme bedagadt, kék-zöld volt a környéke, az orra is megdagadt, és a szája körül szederjes ujjnyomok látszottak. A bal csuklója be volt kötve.

- Ma pauvre petite ! – kiáltott a főnöknő, és fölemelkedett a székéből.

- Nem tud franciául – mondta az apáca.

- Akkor majd angolul beszélgetünk – mondta a főnöknő, és ujjai hegyével gyengéden megérintette Mary arcát. – Szegény kicsikém, hogyan segíthetnénk rajtad? A kórházban van hely...

Mary megrázta a fejét: – Nem kell engem ápolni, tisztelendő főnöknő, gyorsan rendbe jövök. És nem is olyan komoly a dolog, mint amilyen csúnyának látszik. Abban kérném a segítségét, hogy felkutathassam a családomat.

- Miért? Nem találod a családodat? Hogyhogy?

- Hosszú történet ez, tisztelendő főnöknő. Elmondhatom?

- Hát persze. Ülj le, gyermekem. Ide, a közelembe, hogy ne kelljen erőltetned a torkod.

Mary megkapaszkodott a szék karfájában, és óvatosan leült. Merev mozdulatain látszott, hogy fájdalmai vannak, de egyenesen tartotta a hátát, az arca fegyelmezett maradt. A zárdában szerető szigorral ránevelték, hogy ne adja át magát az önsajnálatnak. Csak a zúzódásai tanúskodtak arról, amin keresztülment, az arckifejezésén uralkodott. A hangja sem remegett, összeszedetten fogott bele a történetbe.

- A születésnapommal kezdődött az egész – mondta. – Egy ládikát kaptam édesapámtól. Körülbelül ekkora ládikát

– Mary kezével körvonalazta a levegőben. – Amikor kinyitottam, egy nevet és egy címet találtam belevésve...

Mary folytatta a mondókáját. Olykor elöntötték a szemét a könnyek, elszorult a torka, s egy kis szünetet kellett tartania. Sokkal nagyobb volt benne az elkeseredettség, hogysem könnyek nélkül megállja, de szép sorban beszámolt mindenről. Édesapja haláláról, arról, hogy tévhitben élt édesanyját illetően, hogy a mostohája kisemmizte, arról, hogy úgy döntött, felkutatja a családját, végül megismerkedéséről Mrs. Jacksonnal, és a házában történtekről.

- Nekem sikerült elmenekülnöm – mondta végezetül –, de a ládikám még mindig ott van, az összes pénzemmel együtt. Most nincs hova fordulnom, nincs, aki segítsen visszaszereznem. Bárcsak tudnám, hogyan találhatnám meg a családomat.

Celeste Sazerac fölállt. – Bocsásson meg, tisztelendő főnöknő – mondta franciául mint tudja, nem sokat beszélek angolul, de tökéletesen megértettem, ami itt elhangzott. Mélyen meg vagyok döbbenve azon, amin ez a szerencsétlen leány keresztülment. Véleményem szerint ennek a Mrs. Jacksonnak lakolnia kell azért, amit tett. És vissza kell szolgáltatnia a leány holmiját. De arról szó sem lehet, hogy a kedves nővérek járjanak el egy ilyen piszkos ügyben. Azonnal elmegyek az ügyvédemhez, és utasítom, hogy tegye meg a szükséges lépéseket.

- Nagyon kedves öntől, mademoiselle Sazerac.

- Számomra öröm, ha segíthetek. Visszajövök, és beszámolok róla, mit intéztem. – Celeste ezzel elsietett. Csak úgy suhogott a selyemszoknyája, s a fátyol alatt csupa eltökéltség volt szigorú arca.

Mary értetlenül nézett a főnöknőre.

- A mademoiselle megpróbál segíteni – magyarázta a főnöknő, és szép, öreg arca mosolyra derült. – És ha ő

elhatároz valamit, azt véghez is viszi. Vissza fogja szerezni a holmidat meg a pénzedet, gyermekem. Már alig várom, hogy lássam azt a ládikát, gyermekem. Azt hiszem, tudom is, miről van szó. Nevezetes története van annak a ládikának. El is mesélem, csak előbb töröld meg szépen a szemedet, és reggelizz meg. A kedves nővér majd hoz neked egy kis tejeskávét meg egypár fánkot. Tudod, mi itt New Orleansben nagyon sok kávét iszunk, és ahhoz különösen finom a könnyű, forró fánk.

Az idős apáca néhány perc múlva megrakott tálcával tért vissza, és a helyiség ínycsiklandó illatokkal telt meg.

Mary, legnagyobb meglepetésére rájött, hogy ugyancsak éhes. Az apáca nagy bögrébe forró tejet és erős feketekávét töltött, három kávéskanál cukrot tett bele, megkeverte, és Mary elé tette egy kisasztalra. Aztán mosolyogva odanyújtott neki egy nagy asztalkendőt: – Terítsd a térdedre – mondta –, hogy arra potyogjon a cukor. – Ezzel a bögre mellé tett egy tányért, amelyen nagy halom fánk gőzölgött, vastagon megszórva porcukorral.

- Láss hozzá – biztatta a főnöknő Maryt. – De vigyázz, nagyon forró. Én meg közben mesélek.

- Tudod, több mint száz éve annak, hogy a franciák 1718-ban letelepedtek New Orleansben. Az első évben alig ötvenen. Kezdetben csak egy kis tisztás volt az egész az erdőben. Három év múlva azonban már háromszázan voltak, utcákat alakítottak ki, templomot építettek. További két év múlva pedig a lakosság száma már megközelítette a kétezret. Főként persze csak férfiak. A király katonái, prémvadászok meg vállalkozó szellemű emberek, akik földet akartak, s új életet kezdeni az Újvilágban. Nőkben meglehetősen nagy hiány volt. Ahol katonák vannak, ott persze mindig akadnak nők is, de hát tudod, miféle nők azok.

Szóval, volt már a településnek temploma, de papja még nem volt. Kórházat is építettek a katonák, de ápolónővérek nem voltak. Így aztán Lajos királyhoz fordultak, a Napkirályhoz, aki szerető apa módjára válaszolt a kérésükre. 1727-ben küldött nekik egy papot meg tíz Orsolya-rendi kedves nővért a betegek ápolására.

A katonák azonban asszonyokat is kértek. Családot akartak alapítani, civilizációt teremteni az Újvilágban. Erre aztán a király erős, katolikus leányokat küldött nekik. Franciaország falvaiban és városaiban a papok kiszemelték a megfelelő leányzókat, és meg–tanácskozták a dolgot a családdal. Bátor, derék lányokra volt szükség, hiszen hosszú útnak néztek elébe a tengeren, veszedelmes, ismeretlen föld várt rájuk és nélkülözés. Örökre búcsút kellett venniük szüleiktől, testvéreiktől és minden hozzátartozójuktól.

Csak a legbátrabbak szánták el magukat az utazásra. Bátorságukat a király jelképes hozománnyal jutalmazta. Kevés hely volt annak idején a hajókon, így hát csak egy kis ládika jöhetett számításba, benne némi fehérnemű, gallérok, főkötők, egy-egy szoknya, néhány harisnya. Ami abba a ládikába belefért.

1728-ban érkeztek meg az első lányok. Aztán húsz éven keresztül jöttek folyamatosan, évente olykor két csoport is. És mind hozta magával a királytól kapott hozományát a ládikában. Belőlük lettek azok a családanyák, akiktől New Orleans népe származik.

Mary enni is elfelejtett, úgy figyelt. – Ó, mennyire büszke vagyok – mondta elragadtatva.

- És milyen éhes – jegyezte meg a főnöknő. – Kihűl a reggelid.

Mary először mosolyodott el, mióta megérkezett. Nagyot kortyolt a tejeskávéból, és úgy érezte, hogy ilyen jót még nem ivott. Megkóstolta a fánkot is, egyet, kettőt, hármat,

csupa porcukor lett a véraláfutásos szája. Az arca lassan visszanyerte eleven szinét.

- A ládikába bele van vésve a zárda neve. Vajon miért?

- Ezek a francia lányok mind idejöttek hozzánk a zárdába. A kedves nővérek viselték gondjukat, amíg férjhez nem mentek. Segítettek kiszemelni a jövendőbelijüket is. Mert igen sok kérője volt minden lánynak.

Mary szeme újra könnybe lábadt. Ezek azonban a megkönnyebbülés, az öröm könnyei voltak. Tapasztalatból tudta, hogy a zárdákban pontos nyilvántartást vezetnek. Amint visszatér a ládikával a fekete ruhás hölgy, megmutatja a főnöknőnek a belevésett nevet, és hamarosan megtudja, hogy hol keresse a családját.

- Az ifjú hölgy ügyében jöttem, aki együtt utazott Mrs. Jacksonnal a Memphis Belle-en – közölte a komornyikkal Mr. Carré. – Ügyvéd vagyok. Vezessen be az úrnőjéhez.

Mr. Carré erőteljes férfi volt, és tudatában is volt az erejének. Csak úgy sugárzott belőle a tekintély.

- Mrs. Jackson még nem kelt föl – mondta a komornyik –, de tudatom vele, hogy itt vannak.

- Addig is vezessen be a szalonba – utasította Mr. Carré –, és hozzon kávét, amíg várakozom.

- Két kávét – szólalt meg Celeste Sazerac az ügyvéd mögött.

Mr. Carré elhúzta a száját. Nem tanácsolta Celeste-nek, hogy vele jöjjön. Egy hajadon úrihölgynek nem való kuplerájban vizitelni. De Celeste a fejébe vette, hogy eljön, és ha ő valamit a fejébe vesz, akkor sem Isten, sem ember el nem tántorítja. Félreállt, hogy Celeste előremehessen. Elvégre hölgy, és a kliense.

Mrs. Jackson szalonja fényűzően volt berendezve, de egyáltalán nem ízléstelenül. Mr. Carré egészen meglepődött. Ezt szóvá is akarta tenni, de Celeste

fölemelte a kezét, és elhallgattatta. Az ajtó mellett állt, és hallgatózott. Odakint a komornyik fojtott hangon beszélt valakivel.

Celeste sokatmondóan bólintott. – Várjon meg – vetette oda Mr. Carrénak, és magára hagyta.

Végigment a folyosón, föl egy lépcsőn, ahol egy szobalány éppen sürgős jelentést tett egy félig nyitott ajtóban. Celeste félretolta a szobalányt, belépett az ajtón, és becsukta maga mögött.

- Üzleti ügyben jöttem magához, Mrs. Jackson – mondta angolul, nyersen, erős akcentussal.

- Ki az ördög maga? Azonnal távozzon, vagy kidobatom.

Celeste zavartalanul odament az ablakhoz, és meghúzta a függönyzsinórt. A függöny két szárnya szétnyílt, nappali fény árasztotta el a szobát, Mrs. Jacksonra nézve rendkívül hátrányosan. Celeste Sazerac kritikus tekintettel szemlélte karikás szemét, petyhüdt karját, ráncos nyakát.

- Nem hinném, hogy kidobat – mondta hűvösen. – Nem hinném, mert jól tudja, hogy Mr. Carré tönkreteheti magát. A rendőrséget meg a városházát hiába is fizeti le. Mr. Carréval meg a családommal szemben nem vehetik a védelmükbe. A bátyám Julién Sazerac.

Mrs. Jackson rá se hederített Celeste fenyegetőzésére. – Mit akar itt? – kérdezte kurtán.

- Annak a fiatal lánynak a holmijáért jöttem, akit tegnap este sajnálatos módon idehozott.

- Milyen fiatal lányt? Miféle holmiért?

Celeste Sazerac fölnevetett, és Rose Jackson, bár ez igazán ritkán fordult elő vele, ezt a kéjes, vad nevetést hallva most komolyan megijedt. Ez a nő őrült, gondolta. Mit tegyen? Julién Sazerac a város legnagyobb bankjának a tulajdonosa, aki egy szavával börtönbe

juttathatja. A kurvák nem számíthatnak más védelemre, csak amit megfizetnek, akit pedig lepénzelhetne, azok Julién Sazeracnak mind a zsebében vannak.

Gondolatai száguldását Celeste szavai szakították meg.

- Hajlandó vagyok kompromisszumot kötni magával, Mrs. Jackson. Átadja nekem a lány holmiját, én pedig intézkedem, hogy senki ne tegyen följelentést maga ellen.

Rose azonnal gyanút fogott. Túlságosan nagyvonalú volt ez a kompromisszum. – Már mennyiben intézkednék?

- Először is megnyugtatom Mr. Carrét, és szélnek eresztem. Azután intézkedem, hogy a lány azonnal elhagyja a várost. Ha ő nem tesz följelentést, akkor nincs is bűntény.

Mrs. Jackson gyanakvóan összehúzta a szemét. - És ugyan miért lenne ilyen előzékenyen a segítségemre? Ha egyszer, úgymond, bűntényről van szó. Amit persze tagadok, ugye, ezzel tisztában van?

- Hogyne volnék vele tisztában – mondta Celeste Sazerac. – Azzal is tisztában vagyok, hogy hazudik. De nem az a célom, hogy maga elnyerje a büntetését. Csak a lány sorsa érdekel. Szeretném elkerülni a botrányt. A lány árva, és az Orsolya-rendiekhez fordult segítségért. Mindenkinek jobb, ha távozik a városból. Egy megfelelő család fedele alatt új életet kezdhet, és ha nincs a szeme előtt megalázó élményének színhelye, akkor nem is fog emlékezni rá.

Ó, ezek a jótékonykodó lelkek, mennyire értenek hozzá, hogy elrendezzék másoknak az életét, gondolta gúnyosan Mrs. Jackson, fennhangon pedig így szólt: – Rendben van, beleegyezem.

- Majd elküldetek a ládikáért meg a poggyászért – mondta Celeste. – Gondja legyen rá. Jó napot.

Celeste Sazerac mosolyogva fordult ki Mrs. Jackson szobájából. Ha Mrs. Jackson makacsul tagad, perbe foghatták volna fondorlatos leányrablásért vagy valami hasonlóért, a ládika viszont örökre odaveszett volna. Az a felbecsülhetetlen értékű ládika. Az utolsó, amely még létezik.

Ünnepélyes arckifejezéssel lépett oda Mr. Carréhoz: – Csak vesztegetjük az időnket – mondta. – Az a lány tévedett. Kocsival vitték a kikötőből egy házba, de hát az a ház akármelyik ház lehetett. Csak éppen nem ez a ház volt. Azt mondja ez a nő, hogy a Jackson nevet nagy előszeretettel veszik fel a magafajták. Azt állítja, hogy a szakmában legalább egy tucat Mrs. Jacksont ismer. Igen nagy szégyen önökre, férfiakra nézve, monsieur, hogy ilyen állapotok uralkodnak. Nincs olyan utca az óvárosban, amelyben legalább egy bordélyház ne lenne, de néha több is. S mindez csakis a férfiak visszataszító hajlamai következtében. Tudja, ki járt itt tegnap este? Három tanácsos a városházáról. Szép kis kalamajka lett volna abból, ha tanúskodniuk kell Mrs. Jackson mellett, miközben meghurcolják azt az ártatlan leányt.

Celeste hintója odakint várakozott. Mr. Carrét elvitték az irodájába, aztán Celeste utasította a kocsist, hogy hajtson vissza abba a házba, ahonnan eljöttek, vegyen át egy táskát és egy ládikát, ő majd megvárja a kocsiban.

A kocsis egy percen belül megérkezett a poggyásszal, és lerakta Celeste elé, a szemközti ülésre. – És most vigyen el az unokahúgomék házához, az Esplanade-on. A Courtenay-házba.

Celeste behúzta a függönyt az ablakon. A hintó belsejében így szinte elviselhetetlen lett a forróság, de nem bánta. Elérte a célját. Megszerezte a ládikát. Ujjait lassan végighúzta a négy felső élén, elgondolkozva

dörgölgetett a tetején egy foltot, követett az ujjával egy repedést.

Aztán letépte a kezéről a kesztyűt, tenyerét ráfektette a ládika tetejére, előrehajolt, és a két keze között megcsókolta a kopott fát. – Az enyém vagy – suttogta, ajkával a ládika tetején. A tenyere lesiklott az oldalára, aztán hirtelen mozdulattal fölemelte a ládikát, és szenvedélyesen magához ölelte. Hátravetette a fejét az ülés támláján, lehunyta a szemét, és rekedten, baljóslatúan fölnevetett.

Úgy babusgatta karjában a kopott, repedezett dobozt, mint egy csecsemőt. – Az enyém vagy – suttogta –, csak az enyém. – Fekete szeme diadalittasan ragyogott. – Enyém a legyező, a kesztyű, a medalion és a nyílhegy – suttogta a tulajdonos büszkeségével.

Nem kellett kinyitnia a ládikát ahhoz, hogy tudja, mi van benne. Jól emlékezett még, milyen izgalommal nézegette gyerekkorában, amikor az anyja mesélt nekik azokról az asszonyokról, akik azt a ládikát birtokolták. Tudta ő, hogy kicsoda Mary. Attól a pillanattól kezdve tudta, hogy a kezével a levegőbe rajzolta a ládikát. Az ujjai ugyanolyanok voltak, mint a dédnagyanyjáé meg az ükanyjáé. És abban a pillanatban megfogadta, hogy Mary soha nem fogja megtudni, hogy kicsoda. – Az anyja kapott meg mindent – suttogta Celeste a karjában tartott ládikának. – Mennyire gyűlöltem a nővéremet! Ő volt a szebb, ő volt az okosabb, mindenki őt szerette. Ő kapta meg anyánk minden gondoskodását, apánk minden szeretetét. Megkapta a férfit is, akit én szerettem. Aztán megszökött a másikkal, és téged is magával vitt. De most már az enyém vagy. Te vagy az én titkos kincsem. Soha, senki nem fog látni. És senki nem fogja látni azt a lányt sem, a nővérem lányát! A ruháit tűzbe dobom, a táskáját

elásom. A pénzét meg... A pénzét meg az árvaháznak adományozom.

Celeste Sazerac rázkódott a vad nevetéstől.

8

Hogy lehetséges, hogy semmit nem érzek, tűnődött Mary. Odavan az utolsó reményem is. Minden odaveszett. Romokban hever az életem, és nem érzek semmit. Fájdalmat kellene éreznem, de még a horzsolások sem sajognak az arcomon. Mintha meghaltam volna, de azért tudnék járni, beszélni, látnék és hallanék.

Celeste Sazerac még vissza sem ért a zárdába, amikor ez a zsibbadtság elkezdődött. Amikor ugyanis Mary előhozakodott azzal, hogy a ládába vésett név a családja nyomára vezetheti, a főnöknő megrázta a fejét.

- Sajnos, gyermekem, ez reménytelen. Minden régi nyilvántartásunk odaveszett a tűzvészben, amely 1788-ban elpusztította a várost. Szomorú fejezet ez a zárda történetében. A kedves nővérekben nem volt eléggé erős a hit. Amikor nyilvánvaló lett, hogy a tűz az egész várost elemészti, kihordták a zárda iratait a székesegyház előtti térre, azzal a gondolattal, hogy ott, a szabadban majd átvészelik a tűzet. Pedig inkább Istenbe kellett volna helyezniük a bizodalmukat. Erre csak akkor döbbentek rá, amikor a lángok már a zárda közvetlen közelében lobogtak. Kivitték a Szűzanya szobrát a szabadba, és a közbenjárásáért esedeztek. És akkor a Jóisten megfordította a szelet, és a tűz meghátrált. Egész New Orleansben a mi zárdánk volt az egyetlen épület, amely megmaradt. Hanem az irataink odavesztek.

Mary úgy érezte, mintha ő is a tűz martalékává lett volna. Mit tettem, gondolta, és a sírás fojtogatta. Ide kellett jönnöm, ahol senki sem ismer, s ahol még az

emberek beszédét sem értem. Álomvilágban éltem, s az álomból rémálom lett. Elfogta a kétségbeesés.

Aztán úrrá lett rajta a fásultság.

Amikor Celeste Sazerac közölte, hogy teljesen reménytelen dolog megtalálni a holmiját, már nem is törődött vele.

Nem érzett semmit Celeste szavait hallva. Csak hallgatta a duruzsolásukat, de nem volt számára jelentésük. Még akkor sem lett volna, ha Celeste nem franciául beszél. Az esze képtelen volt felfogni a dolgokat, a szíve pedig megszűnt érezni.

- ... így aztán, tisztelendő főnöknő, elmentem az unokanővéremhez, Berthe Courtenay-hez. Tudtam, hogy július negyedikére hazajön, akkor ünneplik a nagyapja születésnapját. Előadtam neki, hogy itt van ez a szerencsétlen, otthontalan gyermek, hol lehetne neki jobb helye, mint a Courtenay-ültetvényen! Jó pajtása lehetne Jeanne-nak. Tudja, tisztelendő főnöknő, Berthe-nek minden gyermekét elvitte a sárgaláz, egyedül Jeanne maradt meg. Azóta is az ültetvényen neveli, a széltől is óvja, nehogy őt is elveszítse. Montfleury, az ültetvényük igen elszigetelt hely. Egyhangú ott az élet egy fiatal lánynak. Mary valóságos ajándék lenne Jeanne számára. És Maryt sem fenyegetné a veszély, hogy megkapja a lázat. Azt pedig könnyen megkapják, akik nincsenek hozzászokva az éghajlatunkhoz. Szóval, Courtenay-ék családtagnak fogják tekinteni Maryt. Berthe szereti maga körül a fiatalokat: valamelyest kárpótolják elveszített gyermekeiért.

A főnöknő kijelentette, hogy ahol legnagyobb a szükség, ott legközelebb a segítség, mademoiselle Celeste igazán jó keresztény, a terve kitűnő, Marynek nagyon jó helye lesz az ültetvényen.

Celeste sürgette az indulást, mivel az unokanővére már útra készen állt. Mary szó nélkül, gépiesen követte. Alig tudta összeszedni magát annyira, hogy megköszönje a főnöknő szívességét.

Mintha minden összemosódott volna előtte. A járda kövezete fölött rezgett a forró levegő, de nem is érezte a cipőtalpon keresztül sütő hőséget, ahogy odament Celeste hintójához. Útközben fásultan maga elé meredt, a Courtenay-házat is alig látta, mikor megérkeztek.

Nem látta Berthe megdöbbent arckifejezését sem, az együttérzést sem érezte a csinos kis molett asszony érintésében, amikor az szánakozón megfogta a kezét. Semmi nem jutott el a tudatáig.

Csak órákkal később tért magához, de akkor egyik pillanatról a másikra újra működésbe léptek az érzékszervei. Már messze kint jártak a szabadban, egy kagylózúzalékkal felszórt, keskeny úton döcögött velük a kocsi. Menet közben a kocsi teteje súrolta az út menti fákat, és beleakadt az ágakról lógó fátyolmohába. Egy leszakadt mohafoszlány az ablakon keresztül beröpült a kocsiba, és Mary ölében kötött ki.

Mi lehet ez a szürke vacak? Járni kezdett az agya. Ismerős volt számára, tapogatni kezdte a moha kusza, filces szövevényét.

Hát persze, egy darabka fátyolmoha volt az, a ládikában. Akkor fogalma sem volt róla, hogy micsoda, kissé visszataszítónak is találta. Pedig milyen szép. Milyen szép, ahogy puha pászmákban csüng a fákról. És milyen szépek a fák! Sudárak, haragoszöldek. És a virágok... A sérült orra is érezte bódító illatukat.

Szeretem Louisianát, gondolta. Az első perctől kezdve szeretem. És jól tettem, hogy útnak indultam. Az eszemmel nem, de a szívemmel jól ismerem ezt a tájat.

Ez az otthonom, akár be tudom bizonyítani, akár nem. A lelkem mélyén biztos vagyok benne.

Félénken megérintette Berthe Courtenay karját és így szólt: – Szeretnék megtanulni franciául.

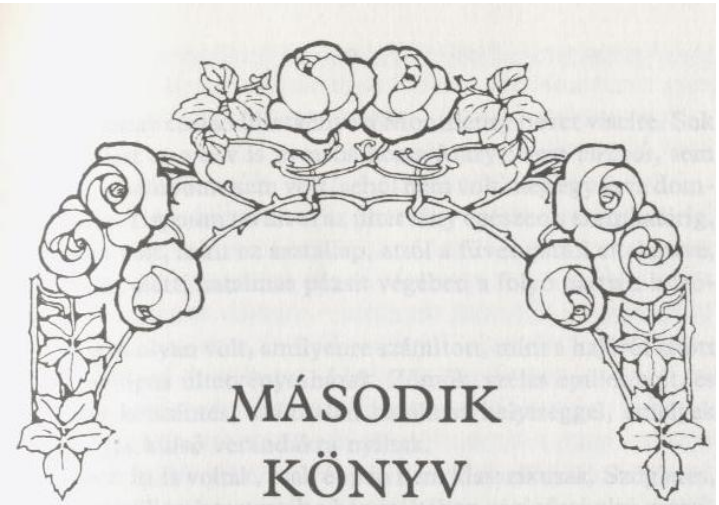
MÁSODIK
KÖNYV

9

A Courtenay család ültetvénye a Montfleury nevet viselte. Sok egyéb mellett ez a név is zavarba hozta Maryt: sem virágos, sem egyéb hegynek nyoma sem volt, sehol nem volt még egy árva dombocska sem. Laposan terült el az ültetvény egészen a szemhatárig, olyan sima volt, mint az asztallap, attól a füves gáttól eltekintve, amely a ház előtti hatalmas pázsit végében a folyó partján húzódott.

A ház sem olyan volt, amilyenre számított, mint a hajóról látott magas, oszlopos ültetvényesházak. Zömök, széles épület volt, és mindössze kétszintes, számtalan hatalmas helyiséggel, amelyek mind a tágas külső verandákra nyíltak.

Oszlopok itt is voltak, csak éppen nem klasszikusak. Szögletes, vaskos téglapillérek tartották a ház széltében végigfutó alsó verandát, illetve az emeleti verandát is, amelynek tetőszerkezetét – amely egyben az egész épület teteje volt – viszonylag karcsú fagerendák támasztották alá. A meredek tető fazsindellyel volt befedve, s az idők során ezüstszürkére kopott. Tágas, biztos menedéket nyújtó háznak látszott, verandái hűs árnyékot adtak.

Mary hamarosan megtudta, mire is szolgálnak ezek a mély verandák. Miután a tűző napfényben Berthe mögött megtette azt a néhány lépésnyi utat a verandáig, hálát adott az égnek. A kinti elviselhetetlen hőséghez képest az árnyas veranda kellemesen hűvösnek tűnt, s mintha még egy kis szellő is érkezett volna a folyó felől.

Berthe bevezette a nagy, sötét hallba, amely keresztülszelte az épületet, és kivezetett a hátsó verandára, aztán meghúzott egy bojtos, selyem csengőzsinórt. – Hozatok kávét – mondta. – Jön Jeanne

is. – Meglehetősen nehezére esett az angol beszéd, összeráncolt homlokkal kereste a szavakat.

Muszáj megtanulnom franciául, gondolta Mary, haladéktalanul. Lehet, hogy a nagyanyám nem tud angolul. Úgy látszik, New Orleansben a legtöbben nem tudnak.

- Asszonyom – kezdte tüstént van a házban valami szótár vagy nyelvtankönyv, amiből tanulhatnék franciául?

Berthe széttárt kézzel, a fejét ingatva jelezte, hogy nem érti, amit Mary mond.

Mary megerőltette az agyát, és a gyerekkori franciaórák távolából előhalászott egy töredéket: – Parler français – mondta. Berthe mosolyogva bólintott, és szóra nyitotta a száját, de Mary megrázta a fejét: – Moi – tette egyértelműbbé a dolgot, de ezzel véget is ért a tudománya. – Tanulni szeretnék – mondta angolul. – Tanulni.

- Persze – válaszolta Berthe. – Fogsz is tanulni. Jeanne megtanít franciául, te pedig megtanítod őt amerikaiul. Mindjárt itt lesz.

- Ki az a Jeanne? – kérdezte Mary, és Berthe ragyogó mosollyal közölte, hogy a lánya, de még ki se mondta, amikor berontott Jeanne, megölelte, és hadarni kezdett feltartóztathatatlanul, franciául.

Mary még soha olyan szépet nem látott, mint Berthe lánya. Egyforma magasak lehettek, de ezzel vége is volt köztük minden hasonlóságnak. Jeanne már szemlátomást nő volt, kifejlett keble kerek, a dereka karcsú, amit még hangsúlyozott is a testhezálló lovaglóöltözék. A fekete vászonkabát és a fehér nyakravaló még jobban kiemelte fekete haját és szemét, gardéniafehér arcbőrét. Szabályos hajvonala következtében szív alakja volt az arcának, a szív alsó csücskét az állán gödröcske jelezte. Telt ajka szinte megismételte ezt a szív alakot. A

legszebb a karcsú nyaka volt: hosszú, de nem túlságosan, olyan volt, mint egy virág szára, s fölötte Jeanne csodaszép, átszellemült arca csakugyan olyan volt, mint egy virág.

Jeanne félrebillentett fejjel hallgatta az anyja szavait, mint egy kíváncsi madár. Aztán összecsapta a kezét, és odaszaladt Maryhez. A nagy sietségben csak úgy hullámzott mögötte lovaglószoknyájának az uszálya. – Mary! – kiáltotta. – Ugye barátnők leszünk? – S ezzel Mary megdöbbenésére megragadta a vállát, és jobbról-balról csattanós csókot nyomott az arcára. – Apa már temérdek amerikai tanárt hozott a házhoz, de mind kiaszott vénség volt. Nem is tanultam tőlük semmit. Tőled majd tanulok, mert barátnők leszünk, jó?

– Jó – nyögte ki Mary. Bármibe beleegyezett volna, annyira lenyűgözte Jeanne elevensége, szépsége és kedvessége.

Jeanne buzgón magyarázott valamit az anyjának, s az rábólintott. Akkor aztán Jeanne megfogta Mary kezét, és húzni kezdte maga után a lépcső felé. Marynek félre kellett ugrania, nehogy elbotoljon Jeanne uszályában. Jeanne kuncogva megállt, és felnyalábolta az uszályát. – Gyere! – mondta. – Keresünk neked valami helyes ruhát. Ami rajtad van, az rémes.

Mary végignézett magán. Mostanáig ez eszébe sem jutott. Az Orsolya-rendi kedves nővérektől kapta ezt a formátlan, bő, hosszú ujjú öltözéket, amelyet a derekán fekete zsinór fogott össze. Csakugyan eléggé gyászos volt. Felsietett Jeanne nyomában a széles lépcsőn, a tágas, emeleti hallba, amely a homlokzati és a hátsó veranda felé egyaránt nyitott volt, akárcsak a földszinti, majd egyenesen be egy hálószobába, amely nem is lehetett másé, csakis Jeanne-é. Az óriási, mennyezetes ágy kagylórózsaszín kartondrapériáit kék-fehér csíkos

selyemszalagok rögzítették az oszlopokhoz. A drapérián belül a moszkitóháló keretét faragott, rózsaszínre festett rózsagirland díszítette; ugyanezt a virágfüzért mintázta a rózsaszín ágytámla hímzése, és a padlót borító kézimunkaszőnyeg. Az ágy fejénél nagy halomban magasodtak a csupa csipke rózsaszín párnák, és ugyanilyen vánkosok hevertek a kék-fehér csíkos brokáttal behúzott sezlonon és kárpitozott karosszékeken.

Kötegekben álltak a divatlapokból kitépett rajzok, egy polcocskán Alexandre Dumas regényei sorakoztak, La Fontaine meséi meg egy csomó mesekönyv. Egy széken két viaszbaba ült egy doboz összegubancolódott hímzőfonal társaságában. Finom rózsafa íróasztalon angol nyelvtan hevert, ezüst tintatartó beleszáradt tintával, és egy nagy kristálytálban rózsaillatú virágszirom-keverék. Az öltözőasztalkát fehér csipketerítő borította; fölötte a nagy, aranykeretes tükör tetejét is csipkefüzér díszítette, s a szemközti nagy, aranykeretes falitükör tükröződött benne, illetve abban emez, kölcsönösen. A tükör sarkáról lovaglóostor lógott. A szoba négy sarkában hatalmas szekrények álltak, az ajtajukra virágcsokrok festve. Jeanne sorra mindet kitárta: telis-tele voltak ruhákkal.

- Ezt próbáld fel – mondta, és Mary kezébe nyomott egy ruhát –, meg ezt... elle lá, et puis... nem, inkább ezt... cette horreur... az viszont biztosan jó lesz...

Egy óra múlva olyan volt a helyiség, mint a zsibvásár, mindenütt szoknyák, ingvállak, alsószoknyák, köntösök és papucsok hevertek. Jeanne háromszor is átöltözött, míg kikötött egy rózsaszín organdiruhánál. Berthe kiválasztott Marynek négy kartonruhát, azzal, hogy majd bevesznek a mellbőségéből, és ráigazítják. Mary egy padon ült a verandára vezető, nyitott ajtó mellett, teljesen kimerítette a hőség és ez a nagy, női ügybuzgalom.

Berthe és Jeanne nyomában kiment a verandára, ahol Jeanne kinyitotta előtte az övével szomszédos szoba ajtaját.

- Te itt fogsz aludni, Mary, jó? – kérdezte.

- Ó, nagyon – mondta Mary. Első látásra megszerette a szobáját. Egyszerű kis helyiség volt, Jeanne szobájához képest szinte rideg. Keskeny fenyőfa ágy állt benne, mennyezetét mindössze a fehér moszkitóháló kerete alkotta. Az ágytámla indázó mintát ábrázoló, egyszerű, fehér damaszttal volt kárpitozva. A két párna cihája ropogósra keményítve. Egyszerű fenyőfa szekrény, asztal és támlás szék egészítette ki a berendezést. A deszkapadlón nem volt szőnyeg. Marynek az járt a fejében, milyen kellemes, hűvös érzés lenne mezítláb azon a viasszal fényesített padlón.

Hűvös...

Ebben a pillanatban szélroham rázta meg a verandára nyíló ajtót, meglibegtette a szúnyoghálót, és hűsítőn végigsimította verejtékes testét. Megfordult, odatartotta az arcát, élvezve a hűvös szellőt, és csak nézett: a veranda korlátján túl mintha vízfüggöny hullott volna alá. De mielőtt magához tért volna a megdöbbenésből, már vége is volt az egésznek, csupán az ereszről csorgó víz tanúsította, hogy esett az eső. A csöpögő eresz meg az üdítő esőszag a levegőben.

Először volt része hamisítatlan New Orleans-i nyári záporban, és ez még csak nem is hasonlított arra, amit azelőtt esőként ismert. De hát New Orleansben minden más volt. Még sokat kell tanulnia.

Jeanne vidáman rámosolygott, és kijelentette: – Voilá, Mary, most már van szobád, van egypár ruhád, és a mama keres neked egy hajkefét. Már csak szobalányra lesz szükséged. Milyet szeretnél, öreget vagy fiatalt?

- Rabszolgáitok vannak? – kérdezte. Erre eddig nem is gondolt. Minden szokatlan volt, és minden túl gyorsan történt. De hát Montfleury ültetvény, és tudta, hogy az ültetvényeken rabszolgákat tartanak. Rabszolgákat láncon, embertelen körülmények között. És mielőtt Jeanne válaszolni tudott volna, felháborodottan megrázta a fejét: – Nem engedhetem meg magamnak – jelentette ki büszkén –, hogy hasznot húzzak egy megalázott, kizsákmányolt embertársam nyomorúságából.

- Jaj – mondta Jeanne, és behúzta a nyakát. – Nem egészen értem, amit mondasz, Mary! Ilyen hosszú szavakat, és ilyen gyorsan! Azt akarod mondani, hogy nem akarsz szobalányt? Ez lenne az amerikai módi? Hát ki öltöztet, ki vetkőztet?

- Fel tudok öltözködni magam is.

- Milyen érdekes – mondta Jeanne, és vállat vont. Most egészen franciának látszott. – Hát legyen, ahogy akarod. Remélem, Clementine nem fog megsértődni.

- Ki az a Clementine?

- Maman szobalánya. Ő a többi szobalány... hogy is mondják... directrice-e. Majd megkérem, hogy ne haragudjon rád.

Mary elképedt. Nem értette az egészet. Hogy lehetne elvárni egy rabszolgától, hogy ne haragudjon egy fehér emberre, hiszen a fehér ember az oka annak, hogy rabszolga. És miért izgul a rabszolgatartó, hogy meg ne sértődjön egy rabszolga? Mindenki tudja, hogy tulajdonosaik verik és éheztetik a rabszolgákat, kitépik a kegyelemért könyörgő anyák kezéből a gyerekeiket, és eladják őket. Mary borzasztó lelkiismeret-furdalást érzett. Egészen megszerette Jeanne-t meg az anyját, pedig rabszolgatartókat nem volna szabad szeretnie.

S hogy a zavara még nagyobb legyen, egyszerre csak belépett egy szigorú arckifejezésű nő. Világosbarna volt a

bőre, s hogy soha nem éhezett, az terebélyes méreteiből azonnal kiviláglott. Ez a nő az ujjával megfenyegette Jeanne-t, és korholni kezdte. Méghozzá franciául.

Később rájött, magától értetődő, hogy a szolgák mindenütt azt a nyelvet beszélik, amelyet körülöttük a szabad emberek. Most azonban Mary úgy érezte, hogy ez már mindennek a teteje, több meglepetés már nem érheti. Leült a támlás székre, és elnevette magát. Maga sem tudta, min nevet, különösebb oka nem volt a derültségre. Éppen olyan furcsának, elképesztőnek és képtelennek érezte a nevetését, mint minden egyebet. De nem bírta abbahagyni.

A többiek csak bámultak. Aztán Jeanne is elnevette magát. És a nevetés ragályosnak bizonyult, a végén már mind a négyen nevettek, maguk sem tudták, min.

Így ismerkedett meg Mary Mirandával, Jeanne szobalányával és parancsolójával. Hamarosan megismerte Clementine-t is, Berthe szobalányát, aki a ház teljes női személyzete fölött uralkodott; Charlotte-ot, a szakácsnőt, aki a külön épületben székelő konyha zsarnoki úrnője volt. S végül a leghatalmasabb urat, Her–cule-t. Hercule félelmetesen méltóságteljes, előkelő fekete volt, és olyan sovány, hogy róla valóban azt lehetett volna hinni, hogy éheztetik, ha ezt a feltételezést Miranda esetében már nem kellett volna elvetni. Ő volt a komornyik, az egész szolgahad ura. Ő a gazda nevében beszélt, s a szava parancs volt.

Később, még aznap délután, Mary megismerkedett magával a gazdával is. Már átöltözött egy könnyű kartonruhába, s hozzálátott a tanuláshoz a francia nyelvtan segítségével, amelyet Berthe kerített számára. Addigra már egészen megszerette ideiglenes otthonát.

Mosolyogva pukedlizett a tiszteletet parancsoló megjelenésű, fehér hajú úr előtt, amikor Berthe pergő

beszéde közben meghallotta a saját nevét. Az úr ingerültnek látszott, amikor először rápillantott, de Mary azt gondolta, majd, ha végighallgatja a történetét, éppen olyan kedvesen fog bánni vele, mint a többiek.

Az úr azonban foghegyről odavetett valamit Berthe-nek, aztán sarkon fordult, és otthagyta.

Berthe megpróbálta angolul is elmondani, hogy miről volt szó, de sehogyan sem ment, inkább a lányára bízta a tolmácsolást.

Jeanne kuncogva közölte: – Grand-père azt mondja, hogy utálja az amerikaiakat. Azt mondta, hogy ebben a házban nem tűr meg mást, mint francia szót, úgyhogy amíg meg nem tanulsz franciául, akár meg se szólalj.

Berthe megfogta Mary kezét: – Kérlek, ne haragudj rá! Grand-père már öregember, a régi szokások híve.

Mindenképpen megtanulok franciául, gondolta Mary. De így most kétszer olyan gyorsan fogok tanulni, hogy csak azért is megmutassam annak az undok öregembernek. Meg sem szólalok előtte egészen addig, amíg el nem megyek innen, és akkor úgy elkápráztatom a francia tudásommal, hogy nem győz majd bocsánatot kérni. Akkor majd meglátja, mire képesek az amerikaiak. Hamarosan úgyis elmegyek; amint mademoiselle Sazerac felkutatja a családomat. Kit érdekel a barátságtalan öregúr meg az ő régi szokásai?

A vacsoránál azután többet is megtudott a „régi szokások"-ról. Vacsora közben megérkezett Carlos Courtenay. Azért jött, hogy megnézze, miféle társalkodónőt szerzett a felesége a lányuknak.

Egy horzsolásokkal teli, feldagadt arcú fiatal hölgyet látott, aki a könnyeivel küszködött, de közben nagy elszántsággal rágta és nyelte az ételt. Nyilvánvaló volt, hogy nincs hozzászokva a New Orleans-i konyha rendkivül csípős fűszereihez. Mégis, az utolsó falatig

mindent megevett. Ez megnyerte Carlos Courtenay tetszését.

Vacsora után félrehívta Maryt, hogy beszélgessenek. Kissé körülményesen, de folyékonyan beszélt angolul, s Mary sok mindent megtudott tőle a Courtenay családról, az ültetvényről, New Orleansről.

Carlos Courtenay elmondta, hogy ő még egészen fiatal volt, amikor New Orleans meg egész Louisiana az Egyesült Államok része lett. Ő már úgy nőtt fel, hogy tudomásul vette ezt a tényt. Az apja nemzedéke azonban ellenezte az amerikaiak által bevezetett változásokat, ők azt szerették volna, hogy New Orleans olyan maradjon, amilyen valamikor volt.

Az amerikaiak meg akarták változtatni a maguk elképzelései szerint, nem voltak hajlandóak megtanulni franciául, elutasították a francia szokásokat. Az őslakók meg, mint Grand-père, nem voltak hajlandók lemondani róluk. Így aztán, összegezte Carlos Courtenay, New Orleans ma nem egyetlen város, hanem kettő.

Az eredeti, francia város négyzet alakú területen fekszik, egyenes, keskeny utcái derékszögben metszik egymást, házai szorosan egymás mellett állnak. Mint minden régi várost, valamikor városfal vette körül, és takarékoskodni kellett a hellyel.

Az új város útjai ezzel szemben legyezőszerűen futnak szét a folyó kanyarulatainak irányába, s itt a házak nagy kertek, tágas pázsitfelületek közepén állnak. A francia óvárost az amerikai új városnegyedtől egy utca választja el, közepén parkosított sávval, amelyet franciák és amerikaiak egyaránt a „senki földjé"-nek neveznek.

– Persze hiábavaló a háborús szóhasználat – mondta Carlos Courtenay szomorú mosollyal. – Mi, franciák végül úgyis alulmaradunk, ezzel tisztában vagyunk. De sokan vannak, akik apámhoz hasonlóan visszavonulóban

minden talpalatnyi földért megküzdenek. Nem tudnak beletörődni a megváltoztathatatlanba. Az amerikaiak többen vannak, és több a pénzük. A franciákat egyszerűen be fogják kebelezni.

- Én azért tanultam meg angolul, mert bankár vagyok, és az üzletfeleim amerikaiak. Jeanne-nak pedig azért kell megtanulnia angolul, mert az a jövőjének a nyelve – mondta Carlos Courtenay. – Apám persze a vademberek nyelvének tekinti. Eladta a városi házát, és az egész évet Montfleuryben tölti, hogy hallania se kelljen. Büszke, nyakas, bolond ember az apám. Mint New Orleans-i francia, szeretem is érte, de azért állandóan perlekedünk. Árulónak tekint, és nemcsak azért, mert összeszűröm a levet az ellenséggel, hanem azért is, mert a bankszakmában dolgozom, ahelyett, hogy az ültetvénynek szentelném magam. Márpedig én az üzleti életben érzem jól magam, és azért szeretem az amerikaiakat, mert nekik is az üzlet a mindenük. Montfleuryt valamikor én fogom örökölni, mert én vagyok a legidősebb fiü. De nem én fogom igazgatni. Philippe fiam lesz Montfleury ura. Az ültetvény úgyis az övé lesz. Philippe most is szívesen itt lenne, de apám nem tűr meg maga mellett mást az irányításban. Még egy munkafelügyelőt sem. Így aztán Philippe Bernard öcsém ültetvényén él, ott tanul bele a dolgába. Bernard egyik fia meg nálam dolgozik a bankban, ott tanulja ki a bankszakmát. Lám, mire jó a család.

Mary megragadta a lehetőséget, és megjegyezte: – Én éppen a családomat keresem. Vagyis mademoiselle Sazerac próbálja felkutatni. Nem is tudom, vajon mikor hallok felőle.

- New Orleans-i a családja? – kérdezte Courtenay. – Mi a nevük?

- Nem tudom... De ennek hosszú a története.

- Akkor, sajnos, ma este már nem hallgathatom meg. Majd máskor, ha nem haragszik. Szeretnék együtt tölteni egy órát a feleségemmel meg a lányommal, mielőtt visszamegyek a városba... Tudja, nyáron a magamfajta üzletemberen meg egy-két bolondon kívül senki nincs New Orleansben. Ilyenkor mindenki nyaral. Sokkal alkalmatosabb lesz felkutatni a családját ősszel, amikor visszaköltöznek vidékről. De ne búsuljon, Miss MacAlistair, már csak néhány hónap, és vége a nyárnak. Meglátja, addig is jól fog szórakozni Montfleuryben. Örülök, hogy Jeanne-nak ilyen jól nevelt, értelmes társasága lesz. Madame Courtenay-nek is megmondom, mennyire örülök.

- Köszönöm, monsieur.

Mary ott maradt a veranda végében, amikor Courtenay fölállt, és visszament a feleségéhez meg a lányához. Nem lenne helyes, ha végighallgatná, amint dicsérik, még ha nem érti, akkor sem. Milyen kedves ember, gondolta. Kárpótolta az apja gorombaságáért. Igaz, az öregurat sem találta már olyan rémesnek, amióta megtudta, hogy miért nem szereti az amerikaiakat. Még szerencse, hogy az ő családjában nem tápláltak ilyen ellenszenvet, különben a szülei össze sem házasodtak volna.

Carlos Courtenay szivarra gyűjtött, s a dohányfüst illata Marynek eszébe juttatta az apját. Igyekezett elterelni róla a gondolatait, inkább az édesanyjára gondolt meg a családjára, amelyet ősszel biztosan megtalál.

Különösek ezek az öröklődő családi vonások, tűnődött. Mr. Courtenay állán éppen olyan bemélyedés van, mint az apjáén. Jeanne állán is megvan ugyanez, de ott gödröcske. És az ebédlőben, a családi képeken számtalanszor megismétlődik. Öntudatlanul is végigsimította a kisujját. Hallotta, hogy Berthe a nevét említi és mosolyog. Milyen kedvesek hozzá. Valahogy meg

kell találnia a módját, hogy viszonozza mindezt, ha majd elköltözik a családjához.

- Csak hát Marynek nincs családja – mondta éppen Berthe. – Celeste Sazerac elmesélte nekem. Csecsemőkorában otthagyták a zárda ajtajában Saint Louisban. Ott aztán az egyik apácától hallott New Orleansről, és kitalálta magának ezt a történetet. Időközben aztán teljesen beleélte magát, elhitte maga is. Úgy kell tennünk, mintha magunk is elhinnénk. Hiszen ezen a képzeletbeli családon kívül nincsen senkije. Celeste mesélte, hogy heteken át gyalogolt, míg Saint Louisból ideért. Csupa seb volt, szinte eszét vesztette az éhségtől, és úgy le volt rongyolódva, hogy a kedves nővéreknek tetőtől talpig fel kellett öltöztetniük.

10

Túlságosan zsúfolt volt ez az első nap Montfleuryben, meglepetéseivel, megrázkódtatásaival és tudnivalóival érzelmileg is erősen igénybe vette. Kimerülten, sajgó testtel zuhant bele új ágyába.

Most, hogy már nem foglalták le a figyelmét az új emberek, új környezete, kénytelen volt szembenézni valóságos helyzetével. Egyedül, támasz híján, tele félelemmel, testben és lélekben egyaránt megsebezve. Óvatosan megtapogatta magán a horzsolásokat, és érezte, hogy mindene fáj. Hogyan is fordulhatott ilyen rosszra a sorsa? Könnyek folytak végig az arcán. Sajgó szájába tömte az öklét, hogy elfojtsa zokogását.

Minden elveszett. Apja meghalt, akiről azt hitte, hogy az anyja, az a mostohája; és az édesanyja is halott. Odaveszett a pénze, s ami még keservesebb, örökre oda a ládika is, amit az édesanyjától kapott.

Nagyon fáradt volt és elkeseredett, most nem sikerült az öncsalás, nem tudta kirekeszteni tudatából az emlékeit. S ezek az emlékek jobban fájtak, mint egy ökölcsapás. Maga előtt látta a zárdát, a kedves nővéreket, a barátnőit, és visszasírta azt az időt, amikor olyan egyszerű, rendezett és biztonságos volt az élete. Megjelent előtte a főnöknő arca, hallotta a szavait: – Édesapád meghalt... édesanyád meghalt... se családod, se otthonod...

Aztán a jóságos idős apáca arcvonásai hirtelen átváltoztak Miss Rose kedves, mosolygó arcává, majd kemény, kegyetlen, gonosz arckifejezést öltöttek. Mary összerándult, ide-oda ingatta a fejét, s némán nyöszörögte, hogy nem, nem, nem, amikor felbukkantak emlékezetében a kábult pillanatok abban a csalárd tündérkertben. Érezte a saját égő hajának a szagát, a szivarfüstöt meg a virágok s az illatszerek nehéz, bódító illatát. Nem kapott levegőt, valami nyirkosság tapasztotta be a száját, szörnyetegek arca nyüzsgött előtte, pirosan, kéken, zölden, fehéren a rakéták robbanása közepette, az arcuk közepén lyuk tátongott, és körös-körül szörnyű zaj volt, és zuhanás, és vér ízét érezte a szájában.

Igazi vér volt... Kivette a szájából véresre rágott öklét, és zokogva fúrta fejét a párnájába.

A szellő megmozgatta körülötte a holdfényben fürdő szúnyoghálót. Valahol a távolban bagoly huhogott. Mary kiszállt az ágyból, és lábujjhegyen kiment a verandára. Ezüstösen sütött a telihold, egészen elsápadtak körülötte a csillagok. Nézte a magas fák körvonalait, az ágaikról alácsüngő fátyolmohát. Aludt minden, csak ő volt ébren, meg a bagoly. Béke és nyugalom honolt az egész környéken.

A béke lassan átjárta a szívét is. Nem, többet nem gondolok erre a szörnyűségre, fogadkozott magában. Ez a gyönyörű vidék a születésem jogán az enyém, ez a ház

az otthonom, amíg meg nem találom a családomat. És azért is boldog leszek.

Lábujjhegyen visszaosont az ágyához, most már nyugodtan elalhatott.

Másnap reggel arra ébredt, hogy Miranda áll az ágya mellett egy tálcával, rajta csésze kávé és egy harmatos rózsaszál. Az ablakon világosság szűrődött be. Szerette volna megkérdezni, mennyi az idő, de nem tudta megfogalmazni franciául. Annyit mondott csak: Merci.

De miközben iszogatta az erős feketét, elővette a francia nyelvtant, hogy felkészüljön a család üdvözlésére. És amikor Jeanne bedugta fejét a szobáikat összekötő ajtón, Mary már franciául üdvözölte: – Jó reggelt. Szép napunk van. Nagyon jól aludtam.

– Csuda gyorsan tanulsz – álmélkodott Jeanne.

És csakugyan, az elkövetkező napokban Mary csuda gyorsan tanult. Egyébként is megvolt benne az elszántság, és hozzá volt szokva a szorgalmas tanuláshoz, most azonban ösztönzőleg hatott rá az a várakozás is, hogy nemsokára egy New Orleans-i francia család tagja lesz.

Azok a gyermekkori francialeckék sokkal nagyobb nyomot hagytak benne, mint képzelte. Egyre ügyesebben tudott kérdezni, jobban megértette a válaszokat. Az olvasás is egyre jobban ment. Hetente kétszer hajó állt meg a montfleuryi kikötőpallónál, meghozta mindazt, amit New Orleansből rendeltek, és a napilapot, a *L'Abeille*-t is.

A *L'Abeille* vagyis a *The Bee* kétnyelvű újság volt, két külső oldalán angol szöveggel, a két belsőn franciával. Érdekes volt elolvasni, és jó mulatság. Mary igyekezett a francia oldalát olvasni, csak akkor lapozott át az angolra, ha valahol megakadt. Minden számmal gyarapodott a nyelvtudása, és egyre érdekesebbnek találta New Orleanst. Tudta, melyik kereskedőhöz érkezett friss

sajtszállítmány Le Havre-ból a *Normande*-on, melyik rőfösnél van nagy árukészlet nyári ingvállnak való batisztból; hol kaphatók nagy választékban borok és brandyk; melyik kalaposnál a legújabb divatú párizsi kalapok. Utóbbiak szintén a *Normande* jóvoltából.

A hajószállítmányokkal kapcsolatos hirdetések terén Jeanne lelkesen osztotta Mary érdeklődését, a washingtoni, párizsi, New York-i eseményekről szóló tudósításokat meg a kaliforniai aranymezők híreit Mary megtarthatta magának. Megkérte Jeanne-t, hogy javítsa a kiejtését, amikor felolvassa az újságban közölt regényrészletet. Aztán nagy nehezen rávette, hogy legalább egy egészen rövid angol nyelvű hírt olvasson fel ő is. Ezzel aztán ki is merült tevékenysége, mint az „amerikai" nyelv tanáráé.

– Jaj, Mary – mondta Jeanne –, én olyan lusta vagyok. Én csak táncolni szeretek meg lovagolni. Különben csak dísznek vagyok, és kész.

Ez a franciás hányavetiség bosszantotta Maryt, ugyanakkor ellenállhatatlannak tartotta. Minden elkápráztatta ebben a franciás világban, jelenében, múltjában egyaránt. Úgy érezte, minél jobban megismerkedik vele, annál többet tud meg az édesanyjáról. Aki időközben jelentős változáson ment át a képzeletében. Pillanatnyilag fekete hajú, fekete szemű, déli szépség volt, gardéniafehér arcbőrrel, akárcsak a Montfleury falán lógó családi portrék.

Mostanában azzal a gondolattal játszott, hogy talán ő is egy cukornádültetvényen élt. Álomvilág volt számára az ültetvény. Még könyvben sem olvasott soha olyan gyönyörű tájról, mint ez: a pázsit a ház körül, a kertek, a füves gát és a hatalmas, hömpölygő folyam.

S ahogy az élet folyt Montfleuryben, az idilli volt. Minden szobában csillogó ezüstvázákban virágcsokrok nézték

magukat a tükörfényesre törölt mahagóniasztalokban. A magas ablakokon leheletvékony csipkefüggönyök hullámzottak a legenyhébb szellőre is. Mindenfelé édes illat szállt: illatoztak a virágok a kertben, a bokréták a szobákban, a levendulás zacskók a fiókokban meg a szekrényekben, s illatozott a rózsavíz, amellyel Jeanne unszolására Mary is megnedvesítette a csuklóját meg a halántékát, hogy lehűtse magát a déli hőségben, amikor szellő sem rezdült. Az anyját is így képzelte el, édes illat közepette, maga is illatozóan, édesen mosolyogva, amint egy nagy hintaszékben ül a verandán, és kávét iszogat, ahogy Jeanne tette, egész álló nap.

Vagy úgy képzelte el, amint gyakorlott eleganciával ül az oldalnyeregben, lovaglóruhájának uszálya szinte a földet söpri, s úgy lovagol a gát tetején vagy a sejtelmes ártéri erdőkben, akárcsak Jeanne reggeli után meg vacsora előtt. Jeanne szerette volna megtanítani Maryt lovagolni, de ezúttal Mary elszántsága nem bizonyult elégségesnek. Minden reggel kilovagolt Jeanne-nal meg a kísérő lovásszal, de egyre kevésbé volt ínyére a dolog.

A délutáni lovaglás alól ki is mentette magát, azzal az ürüggyel, hogy segítenie kell Jeanne anyjának. Valójában semmi szükség nem volt a segítségére, de Berthe annyira meghatódott lelkes érdeklődésén, hogy mindig talált számára valami tennivalót.

Berthe örökké szorgoskodott, ha kellett, ha nem. Fáradhatatlanul tett-vett a fülledt hőségben is. Mary pedig szorgalmasan ott járt a nyomában, akár a lepedőket számolta a mángorlóhelyiségben, akár a szalmával borított jeget ellenőrizte a jégveremben, akár a szakácsok meg a szolgák nyakára járt a konyhaépületben, a hátsó udvar másik oldalán.

Kellemesek lettek volna ezek a látogatások a konyhában, de Mary valahogy mindig kényelmetlenül

érezte magát. A konyha volt a szolgák társas életének központja, legalább négyen-öten mindig ott ültek az irdatlan nagy asztal mellett, kávét iszogattak vagy beszélgettek. Amikor Berthe belépett, azonnal fölálltak, lesték a szavát, bőbeszédűen, nevetgélve válaszoltak a kérdéseire, amikor a családjuk vagy az egészségük felől érdeklődött. Látni való volt, hogy tisztelik, szeretik.

Hanem hát mégiscsak rabszolgák voltak. Akkor is ugraniuk kellett volna, hogy teljesítsék a parancsait, ha nem szeretik annyira. A rabszolgákkal kapcsolatban Mary zavarban volt. Nem volt ez egyszerű dolog. Egyáltalán nem úgy állt a helyzet, ahogyan azt a zárdában tanították.

A rabszolgákat egyáltalán nem dolgoztatták úgy, mint az igásállatot; nem estek össze a kimerültségtől. Ahogy elnézte, egyikük sem dolgozott annyit, mint Berthe, aki állandóan talpon volt, vagy mint Grand-père, aki minden reggel, minden délután, még a legcudarabb időben is kiment a földekre, és vacsora után még leült a följegyzései, a levelezése mellé.

Senki nem tekintette a szolgákat alacsonyabb rendű lényeknek. Miranda szigorúan felvigyázta Jeanne-t. Berthe mindig kikérte Clementine véleményét, mielőtt döntött valamiben. Hercule hálószobája Grand-père-é mellett volt, és esténként együtt sakkoztak, mielőtt lefeküdtek.

De azért minden nőnek bandanát kellett viselnie a homlokán. Törvény írta elő a fekete asszonyok számára a *tignon* viseletét. Clementine-nek Berthe által írott útipasszust kellett magánál hordania, amikor látogatóba ment a lányához New Orleansbe. Letartóztathatták, börtönbe vethették volna, ha útközben megállítják a zsandárok, és nem tudja felmutatni. Egyiküknek sem állt jogában, még a tekintélyes Hercule-nek sem, hogy ha úgy tartja kedve, szedje a sátorfáját, és máshova költözzön,

vagy hogy éppen ott maradjon Montfleuryben, ha Grand-père netán el akarná adni.

El akarná adni, mint egy lovat vagy egy hordó cukrot.

A rabszolgatartás igazságtalan dolog, ebben Mary bizonyos volt. De, attól tartott, nem mindenki gondolkozik így. Talán még maguk a rabszolgák sem. Nyugtalanító kérdések voltak ezek, és senki nem volt, akivel megvitathatta volna. Egyelőre tehát száműzte őket tudatának egy eldugott szögletébe, inkább a franciát gyakorolta.

Fokozatosan beletanult az ültetvény munkarendjébe és életritmusába, meg a „régi szokások"-ba, amelyeket Grand-père képviselt. Grand-père elöljárásával minden reggel fél hétkor összegyűlt az egész háznép, s feketék és fehérek együtt mondták el a reggeli imádságot, alacsony imazsámolyokon térdepelve a szalonban.

Hét órakor volt a reggeli, délben az ebéd, este hétkor a vacsora, s Grand-père ünnepélyesen elnökölt az asztalfőn, a hosszú ebédlőasztalnál. Vasárnaponként az ültetvény kápolnájában külön karosszékben ült, s amikor Hilaire atya mise után átment hozzájuk ebédelni, alaposan megverte sakkban.

Őt viszont Limoux doktor verte meg minden második szerdán, amikor kijött New Orleansből, hogy ellássa az esetleges betegeket a családban vagy a személyzet körében. Villámgyorsan megverte Grand-père-t, aztán az ebédnél hosszasan taglalta, hogy mennyiben voltak helytelenek a lépései.

Minden hétfőn megérkezett monsieur Damien, aki tánc– és zongoraleckéket adott Jeanne-nak. Monsieur Damien nem győzött áradozni, hogy milyen tökéllyel lejti Jeanne a menüettet és a keringőt. Aztán pedig nem győzött keseregni, hogy Jeanne még rosszabbul játssza az

esedékes Chopin-etüdöt, mint az előző hétfőn. Monsieur Damien soha nem ebédelt Montfleuryben. Mindig visszaszólította valami sürgős elfoglaltság New Orleansbe. Mary arra a következtetésre jutott, hogy fél Grand-père-től. Mert a Courtenay-ház konyhája ellen nem lehetett kifogása, az biztos. Kiváltképp hétfőnként, amikor mindig rizses babfőzelék volt ebédre, a New Orleans-i francia konyha egyik földöntúlian fenséges fogása.

Egy hónap leforgásán belül már úgy érezte, mintha mindig is Montfleury lett volna az otthona. Már szinte folyékonyan beszélt franciául, s Grand-père arra érdemesítette, hogy megtanítsa sakkozni. Olyan magától értetődő volt számára ez az életmód, hogy már valósággal született New Orleans-inek érezte magát. Azt remélte, hogy ez külön örömet jelent majd a családjának. Csak az örökös, fullasztó meleghez nem bírt hozzászokni. Szenvedett tőle, és már alig várta, hogy véget érjen a nyár.

Augusztus közepén egyszer arra érkeztek haza a lovaglásból, hogy az istálló tele van idegen lovakkal. – Megjött Philippe! – örvendezett Jeanne. – Itt van a bátyám meg a barátai! – kiáltotta, s leugrott a lóról, és futni kezdett a ház felé, de olyan szelesen, hogy még az uszályát sem vette a karjára. Mary is igyekezett utána, persze jóval mértéktartóbban. Jeanne már annyit mesélt neki Philippe-ről, hogy nagyon kíváncsi volt rá.

– Rettentően jóképű fiú – áradozott Jeanne –, és kifejezetten elbűvölő. Mindig meg tudja nevettetni az embert. Senkinek nincs ilyen nagyszerű bátyja az egész világon. Meglátod, az első pillanatban bele fogsz szeretni.

11

A házhoz közeledve Mary férfihangokat és nevetést hallott. Megtorpant, hirtelen tudatára ébredt, hogy csupa verejték, s hogy Jeanne egyik levetett ruhájában van, ami nem is áll jól neki. Megtörölte az arcát a zsebkendőjével, aztán a ruhájáról is letisztogatta a port. Valamelyest rendbe hozta magát, de még mindig nem mozdult. Nem mert.

Gyáva nyúl, korholta magát. Nyugodtan bemehetsz, nem fognak megenni. Ügyet sem fog vetni rád senki. Szedd a lábad, és indulj.

De sehogyan sem akaródzott elindulnia. Nem sok férfival találkozott életében, nem tudta, hogyan viselkedjen. Különben is, gondolta, Jeanne az oka mindennek, ő az, aki másról sem beszél, csak udvarlókról meg szerelemről, telebeszéli az ember fejét, nem csoda, ha ennyire ideges.

Pedig a szorongása mellett valami izgalmat is érzett, vágyódott a vonzalmak, a kacérság és az évődés világába, ahol két egymásba kapcsolódó szempár szavak nélkül is érti egymást. Tétován lépett egyet, aztán nekidurálta magát, szaporán végigment az ösvényen, fel a lépcsőn, a mély, árnyékos verandára. Az ebédlőbe vezető szárnyas ajtók előtt habozva megállt, félrehúzódott, és bekukucskált, mielőtt belépett. Kíváncsi volt rá, hányan vannak odabent, s vajon Jeanne elbeszélése alapján felismeri-e Philippe-et. A társaság zsivajából kihallotta Jeanne nevetését; magasan csilingelve nevetett, akár a kristálypoharak, kancsók csengtek odabent.

Nézte, merre lehet Jeanne, aztán meglátta nem messze, s mély lélegzetet vett, hogy belépjen az ajtón. És akkor észrevett egy férfit Jeanne mellett. Magas volt és

karcsú, fehér lovaglónadrágot és fekete kabátot viselt. Lehajolt, hogy jobban hallja, mit mond Jeanne. Amikor Mary odanézett, éppen kiegyenesedett, és hátravetett fejjel nevetni kezdett.

Azonnal ráismert. A lovaglóruhás férfi volt, akire úgy rácsodálkozott a fedélzetről, s aki megmentette támadójától azon a szörnyű éjszakán New Orleansben. Az a férfi, akinek az arca és alakja mindig fölrémlett előtte, valahányszor Jeanne nagy sóhajtások közepette a szerelemről tartott eszmefuttatást.

Képzelődöm, gondolta. De a hangját is hallotta, azt a mély, zengő hangot, amely mögött ott bujkált a nevetés. Egyedül ezt a hangot hallotta világosan, a többieké elmosódott háttérzajjá tompult. Alig néhány szavát hallotta még, de ezt a hangot nem felejti el, amig él.

Visszahúzódott az ajtótól, és nekitámaszkodott a falnak. Nem mehet be. Ilyen állapotban nem. Piszkosan, rendetlenül, félszegen. Mintha az álma vált volna valóra: itt ez az ember, vele egy fedél alatt, találkozhatnak, megtudhatja a nevét, beszélgethet vele. De nem így.

101

Felkapta a szoknyáját, és futásnak eredt, megkerülte a ház sarkát, és a hátsó lépcsőn ment fel az emeletre, be a szobájába. Megmosakodott, másik ruhát vett fel, és rózsavizet locsolt égő arcára.

Lovak patáinak zaját hallotta a ház előtti kavicsos térségről, s egy pillanatig azt hitte, újabb vendégek érkeztek. Aztán hangokat hallott, köztük az ő hangját is. Jaj, ne, gondolta, várjanak még egy kicsit, már majdnem készen vagyok. Kiszaladt a szobájából a verandára, és megnézte, hogy mi történik odalent. Lovakat, lovászokat, kalapos férfiakat látott nagy összevisszaságban. Az arcukat nem láthatta föntről.

Jeanne is köztük volt, egy barna kabátos férfi karjába csimpaszkodva toporzékolt. A férfi tagadóan megrázta a fejét, és felszállt a lovára.

Akire Mary várt, most ment le az alsó veranda lépcsőjén, és Jeanne felé tartott. Az ő arcát is eltakarta széles karimájú kalapja, de Mary így is fölismerte. Határozottan, gyorsan és rugalmasan lépkedett; sokkal harmonikusabb volt a mozgása, mint a férfiaké általában; olyan volt, mint egy nemes ragadozó. Marynek eszébe jutott, milyen villámgyorsan lépett akcióba az a penge, a tekintet nem is tudta követni gazdája mozdulatát. Eszébe jutott, ahogy ruganyos léptekkel végigszaladt a hajóhídon. Nem, nem volt arra szükség, hogy lássa az arcát. Nincs a világon még egy férfi, akinek ilyen volna a járása.

Mary csak nézte, kihasználva az észrevétlenséget. Tekintete a férfi hátáról a vállára, karjára, majd a kezére siklott. A bal keze kisujján viselt arany pecsétgyűrűre. Önkéntelenül összezárta a hüvelykujját meg a középső ujját, mintha azt a gyűrűt forgatná, nézegetné, hozzáérve a férfi kezéhez.

A férfi közben Jeanne kezéért nyúlt, meghajolt, és az ajkához emelte. Aztán megfordult, átvette a gyeplőt a lovászától, s egyetlen gyors mozdulattal fönn termett a lován. Mary úgy érezte, hogy letaglózták. Belefájdult a tenyere, ahogy szorította a veranda korlátját. Elfordította **a** fejét, hogy ne kelljen látnia a távozó férfit. Könnyek folytak végig az arcán. Gyűlölte Jeanne Courtenay-t.

- Mary, már mindenütt kerestelek. Mit csinálsz itt a szobádban, és miért csuktad be a zsalugátert? Miért nem jöttél oda, hogy bemutathassam neked Philippe-et. Hiányoztál.

Mary a karjával eltakarta a szemét, amikor a belépő Jeanne nyomában beáradt az ajtón a világosság.

Legszívesebben a fülét is befogta volna. Jeanne túlságosan harsány volt, túlságosan jókedvű, és túlságosan is biztosra vette a barátságát.

- Szegény Mary, nem érzed jól magad? – Jeanne leült az ágya szélére, és megsimogatta a homlokát. – Hozassak kávét? Vagy egy kis jeget, mit szólsz hozzá? Meglátod, milyen jólesik az ember szemén a jeges borogatás.

Mary már nagyon szégyellte magát az indulatáért és a féltékenységéért. Hiszen Jeanne igazán nem tehet arról, hogy olyan szép, olyan bájos és olyan boldog. Keserűség szorongatta a torkát, de erőnek erejével megszólalt: – Semmi bajom, Jeanne. Jól vagyok, csak kénytelen voltam egy kicsit lefeküdni. Tudod, mennyire megvisel a hőség. – Fölemelte a karját, lekényszerítve a homlokáról Jeanne kezét. – Az jó volna, ha csöngetnél kávéért. Aztán kimehetünk a verandára, a friss levegőre.

Úgy kell tennem, mintha semmi nem változott volna közöttünk, gondolta. Mintha minden maradt volna a régiben. Nem tehetek mást.

A verandán az árnyékban is fülledt hőség volt, ami ez egyszer kapóra jött. Így legalább Marynek volt miért legyeznie magát a gyékényből szőtt nagy, szív alakú legyezővel. S elrejthette az arcát, miközben Jeanne lelkendezését hallgatta.

- Ó, Mary, le vagyok sújtva, hogy nem voltál ott! El sem tudod képzelni, mi történt! Képzeld, szerelmes vagyok. Olyan érzés, mintha a felhők fölött szállnék. Ott kellett volna lenned, Mary, meg kellett volna ismerned Valmont Saint-Brévint. Az egész világon nincs nála romantikusabb férfi, ráadásul dúsgazdag. Azt mondják, a leggazdagabb ember Louisianában. Persze nem ma szerettem bele. Az két évvel ezelőtt volt, amikor estélyt adtunk Philippe nagykorúságának a megünneplésére. Én is

fönnmaradhattam, de csak néznem volt szabad a táncolókat. Valmont akkor jött meg Párizsból, és mindenki vele foglalkozott. És, képzeld, megkérte a mamát, hogy táncolhassak vele. Csodálatosan táncolt, Mary, és olyan jóképű volt! Természetesen azonnal beleszerettem, de hát akkor még kicsi voltam, az csak afféle gyerekes rajongás volt. De ma... ma igazán beleszerettem. És tetszem neki, biztos vagyok benne. Még emlékezett arra a táncra, és kérdezte, hogy szeretek-e még táncolni. És azt mondta, hogy gyönyörű ifjú hölgy lett belőlem.

Jeanne megtapintotta az arcát, az ajkát majd a nyakát. – És ez igaz is, hát nem, Mary? Szép vagyok. Látom a tükörben. És most már igazán nő vagyok. A derekára tette a kezét. – Nézd, milyen telt a keblem, milyen karcsú a derekam. Egy férfi a két kezével átéri. A keblem kitöltené a két tenyerét. Szeretek, és megértem arra, hogy szeressenek. Ó, mennyire boldog vagyok! – Cinkos mosollyal odahajolt Maryhez: – Elárulok neked valamit – suttogta. – Amikor kilovagolunk, azért megyünk mindig ugyanabban az irányban, mert arra van Valmont Saint-Brévin ültetvénye. Már két éve állandóan arra lovagolok, amióta csak megismerkedtem vele. Azt reméltem, hogy ő is kilovagol, újra találkozunk, és észrevesz. – Jeanne összecsapta a kezét, és felkacagott. – Képzeld csak, hány mérföldet lovagoltam én azon a töltésen potyára. De most végre sikerült. Újra találkoztunk, és észrevett.

Mary olyan erővel legyezte magát, hogy belefájdult a karja. A másik kezébe fogta a legyezőt. Jeanne újra meg újra előadta a történetet, s Valmont Saint-Brévin pillantásai, szavai minden elmondással nagyobb jelentőségre tettek szert.

Este a vacsoránál megismerkedett Philippe Courtenay-vel. Jeanne annyit áradozott róla, hogy most szinte el sem akarta hinni, hogy erről az emberről lehetett szó. Philippe

jóval idősebbnek látszott a huszonhárom événél. Bajsza és pofaszakálla nem tudta elrejteni pufók arcát és fejlődésnek indult tokáját, s köpcös termete folytán megállapodott, középkorú embernek látszott. Elegáns estélyi öltözéke sem sokat javított a megjelenésén, brokátmellénye még hangsúlyozta is enyhe pocakját.

Mary egyáltalán nem ilyennek képzelte. Egészen megkönnyebbült, hogy a vacsora alatt Philippe leginkább csak Grand-père-rel beszélgetett. így legalább beletemetkezhetett saját, szomorú gondolataiba.

Jeanne annál kevésbé volt elégedett a helyzettel, és ezt közölte is a bátyjával. – Philippe – mondta, mikor már majdnem megvacsoráztak. – Egyetlen érdekes szavad nem volt, amióta csak megérkeztél. Örökké csak a cukornád, meg a cukornád ára, meg hogy milyen az időjárás a cukornád szempontjából. Szerintem egyszerűen rémes vagy.

- Jeanne! – szólt rá szigorúan Berthe. – Nyughass! Micsoda viselkedés ez?

Grand-père szigorúan összevonta a szemöldökét.

De Jeanne nem hagyta magát megfélemlíteni. – Grand-père, a cukornádad tönkreteszi az életemet – mondta durcás arckifejezéssel, s kérlelő tekintetét a nagyapjára emelte.

Ő azonban ügyet sem vetett rá.

- Kérlek, Grand-père – folytatta Jeanne rendíthetetlenül –, szólj rá Philippe-re, hogy ne legyen ilyen utálatos. Ma is elvitte magával az egész társaságot, pedig olyan jól szórakoztam. Elhurcolta őket, hogy nézzék meg a cukornádat. És nem hagyta, hogy velük menjek. Egyszerűen a lelkembe taposott, Grand– père.

Mary először hallotta nevetni az idős monsieur Courtenay-t. Rozsdás kis torokhanggal kezdődött a nevetés, amely egyre dagadt, míg végre óriási hahotában

robbant elő a szájából. Philippe és Berthe is kacagott. Mary nem értette, hogy mi olyan humoros, de érezte, hogy neki is megrándul az ajka. Fura hangot hallott maga mellett, s látta, hogy Jeanne a szájához szorítja a szalvétáját, és ő is pukkadozik a nevetéstől.

- Ezen nincs semmi nevetnivaló – mondta Jeanne fojtott hangon, aztán odavágta a szalvétát, és együtt nevetett a többiekkel.

Csak később világosította fel Maryt, hogy még soha nem tudták rávenni, hogy a cukornádnak a közelébe menjen. A cukornádon túl terült el a mocsár, és meg volt győződve róla, hogy a nád sűrűje is tele van kígyókkal meg aligátorokkal.

Másnap reggel Philippe is kilovagolt Jeanne-nal meg Maryvel a töltésre. Amikor fölértek a magas fűvel borított gát tetejére, Jeanne szokás szerint jobbra fordult.

- Én lefelé megyek, Jeanne – mondta Philippe. – Te is jöhetsz, ha akarsz. Bár, attól félek, arrafelé nincs cukornád. – Kuncogva a húgára kacsintott.

Jeanne sértődötten fölvetette a fejét: – Most már elég az ugratásból, Philippe. Tegnap este kiszórakozhattad volna magad. Erre megyek, és kész.

- Ahogy tetszik.

Mary nagy elszántsággal megkérdezte: – Én magával mehetnék, Philippe?

Philippe meglepetten összevonta a szemöldökét: – Ez többmérföldes út lesz – mondta.

- Annál jobb – füllentett Mary. – Szeretnék egy nagyot lovagolni. – Semmi kedve nem volt Jeanne-nal tartani, amint éppen Valmont Saint-Brévin után jár. Esetleg szembejön velük a töltésen, és akkor kénytelen együtt látni őt Jeanne-nal... Azt nem tudná elviselni.

- Akkor jöjjön – mondta Philippe. – Jeanne, ne rohanj nagyon! – Intett a lovásznak, aki kísérni szokta őket: –

Maradj a kisasszony közelében, fiú. – Ezzel megsarkantyúzta a lovát, és vágtázni kezdett.

Mary is belevágta a sarkát a ló véknyába, és magában fohászkodott, hogy le ne essen. A ló úgy iramodott Philippe lova után, mintha legalábbis versenypályán lennének.

12

- Egek ura, kisasszony, kitörhette volna a nyakát, és mit kaptam volna én akkor Grand-père-től!

Mary több mint tíz szörnyű percen keresztül bírta az iramot, aztán elejtette a kantárszárat, és elveszítette az egyensúlyát. Kiesett a nyeregből, le az út szélére, onnan pedig hanyatt-homlok legurult a töltés meredek oldalán, és egy élénk rózsaszín virágú leanderbokorban kötött ki.

Alighogy eligazgatta maga körül megtépázott szoknyáját, máris ott volt mellette Philippe. Ingerült szavai Maryből is indulatot váltottak ki: – Megkérdezhetné, hogy nem sérültem-e meg, mielőtt üvöltözni kezd velem! – csattant fel.

Philippe azonnal bűnbánó hangot ütött meg: – Nagyon sajnálom, bocsásson meg. Faragatlan tuskó vagyok. Hogy van? Nem sérült meg?

Mary bűntudatot érzett, és ettől még dühösebb lett.

- Már hogyne sérültem volna meg. Guruljon csak le azon a lejtőn, aztán majd meglátja, hogy érzi magát.

Philippe levetette a kabátját. – Hadd tegyem ezt a feje alá vánkosnak – mondta. – Aztán hozok egy kocsit, és hazavisszük. Az orvos itt van a közelben.

Most Maryn volt a bűnbánat sora: – Ne haragudjon, Philippe. Kérem, ne haragudjon. Nem hiszem, hogy megsérültem. Az ijedség nagyobb volt. Igazán szégyellem magam.

Kinyújtotta a lábát, egyiket a másik után, körbeforgatta a bokáját, behajlította a térdét, hogy lássa, nem törött-e el, nem ficamodott-e ki valamije. Miközben a lábát ellenőrizte, észre sem vette Philippe gyanakvó pillantását.

Philippe szigorú arckifejezése Mary aprólékos vizsgálódását látva lassan megenyhült. Úgy döntött, mégsem csapdáról van szó.

Előző este a vacsoránál jó benyomást tett rá a lány. Kifejezetten tetszett neki. Ellentétben az általa ismert ifjú hölgyekkel, Mary nem kacérkodott vele, nem mutatta, hogy nagyra értékelné a bókjait, és semmilyen módon nem igyekezett felhívni magára a figyelmet. Pedig Philippe hozzá volt szokva az ilyesmihez, mint minden házasulandó férfiember, akiről köztudott, hogy gazdag örökségnek néz elébe.

De amikor Mary ajánlkozott, hogy vele megy, ezek a kellemes benyomások szétfoszlottak. Ez is férjet akar fogni, gondolta, mint a többi lány, csak rámenősebb. Egy illemtudó hajadon nem csatangol kettesben férfiakkal.

Amikor aztán leesett a lóról, már biztos volt benne, hogy kivetette rá a hálóját. Nyilván arra számít, gondolta, hogy azt sem tudja majd, hogy ugráljon körülötte. A következő lépése pedig az lesz, hogy beleájul a karjába.

Mary ehelyett rikácsolni kezdett. Egyébként is akkorát esett, hogy majdnem a nyakát szegte. S ahogy elnézte piszkos, összekarmolt arcát, kócos haját, kizártnak tartotta, hogy egy nő ilyen állapotban akarjon mutatkozni, ha meg akar fogni egy férfit. Odanyújtotta a kezét: – Majd felsegítem.

- Köszönöm – mondta Mary, és belekapaszkodott. – Nagy jajveszékelések lesznek itt, de oda se figyeljen... Au!

Amint lábra állt, elengedte Philippe kezét, és porolni kezdte a szoknyáját.

- Jól van?

- Csontom nem törött, az a lényeg – mondta Mary.
- Akkor jó. Hozom a lovakat.

Mary feljajdult: – Muszáj lovagolnom? Inkább gyalog mennék.

- Aki leesett a lóról, annak első dolga az legyen, hogy azonnal visszaül – mondta Philippe, és megindult fölfelé a rézsűn. – Mindjárt jövök.

Mary szomorú beletörődéssel nézett utána. Én vagyok az oka, gondolta, én akartam eljönni. Úgy kell nekem.

109

Nem volt több vágtázás. Lépésben haladtak egymás mellett, és beszélgettek. Kölcsönösen meglepődtek, hogy milyen jól megértik egymást. Az indulatos szóváltás különös módon közel hozta őket egymáshoz anélkül, hogy valami fülledt háttere lett volna a dolognak.

- Miért jött el lovagolni? – kérdezte Philippe. – Szemlátomást nem lelkesedik a lovakért.

- Hogy nem lelkesedem? Gyűlölök lovagolni – közölte Mary. – Nem nagyon megy ez nekem, és nem szeretek olyasmit csinálni, amihez nem értek. Az történt csupán, hogy két rossz közül a kisebbet választottam. Nem akartam ott lenni, amikor Jeanne találkozik a lovagjával.

Maga is meglepődött a saját szókimondásán, de máris jobban érezte magát. Nincs jobb érzés, mint megmondani az igazat.

- Nem is tudtam, hogy udvarlója van – csodálkozott el Philippe. – És ki az?

- A maga barátja, Valmont Saint-Brévin. – Mary könnyedén mondta ki a nevet, de összefacsarodott a szíve a fájdalomtól meg attól az édes érzéstől, amit a név kimondása okozott benne.

Egészen megütközött, amikor Philippe óriási hahotában tört ki: – Val? – kérdezte. – Val ügyet sem vet olyan kislányokra, mint Jeanne.

Mary valami zsibbasztó izgalmat érzett, de nem merte átengedni neki magát. – Jeanne már igazán nem kislány, Philippe – mondta. – És biztos benne, hogy Saint-Brévin... érdeklődik iránta.

- Ez csak önámítás. Kizártnak tartom. De Jeanne holnapra már amúgy is megfeledkezik az egészről.

Mary nem akarta ennyiben hagyni a dolgot. Philippe szavai gyógybalzsamként hatottak sajgó, féltékeny lelkére. – Jobb volna, ha komolyan venné a dolgot, Philippe. Jeanne azt állítja, hogy szerelmes Saint-Brévinbe.

- Nevetséges – jelentette ki Philippe. – Apánk már eltervezte Jeanne jövőjét, és ebben a tervben nem szerepel szerelmi regény Vallal vagy bárki mással. És ezt Jeanne nagyon jól tudja. Egy gazdag amerikaihoz fog férjhez menni. Azért kell megtanulnia a nyelvüket.

Mary nagyot nézett. Philippe téved, gondolta. Grand-père szenvedélyesen gyűlöli az amerikaiakat. Jeanne pedig másra sem gondol, csak a szerelemre. Már éppen közölni akarta Philippe-pel az észrevételeit, amikor az átnyúlt és az ő lova szárát is megfogta.

- Itt megállunk – mondta –, és gyalog megyünk tovább.
- Hova megyünk? – kérdezte Mary.
- Ellenőrizzük a töltést, ahol tavasszal átszakadt. Szeretném alaposan szemügyre venni. Én nem voltam idehaza májusban, amikor a dolog történt. Grand-père most azért hívatott haza, hogy nézzek körül, nem kell-e újabb gátszakadástól tartani. Látja, Mary, itt fél mérföld széles a folyó, óránként nyolcmérföldes sebességgel hömpölyög, és állandó nyomást gyakorol a gátra. Tavaszi áradáskor alig néhány hüvelyk választja el a töltés tetejétől. S a Mississippi élőlény, nem csupán szemgyönyörködtető látvány vagy vízi út. Élőlény, méghozzá nagy erejű és alattomos élőlény. Nézzen csak

oda! Ott tavaly még virágzó tanya állt. Májusban aztán elsodorta az ár öszvérestül, lovastul, tehenestül. Csoda, hogy emberéletben nem esett kár. A folyó megtalálta a töltés gyenge pontját, és átszakította. Tudja, eleinte néha csak egy kis szivárgásról van szó, amit senki nem vesz észre. Így történt májusban is. Amikor aztán átszakadt a töltés, akkor zúdult be rajta a víz, és elárasztott mindent, egészen New Orleansig, pedig az hétmérföldnyire van ide. – Philippe komor arca hirtelen földerült: – Grand-père Isten ujját látta a dologban – mondta, és szélesen elmosolyodott. – Tudja, a francia negyedben alig lett valamivel nagyobb a sár, mint rendes körülmények között, az amerikai városrészben viszont kilenc láb magasan állt a víz.

Philippe leszállt a lováról, és Maryt is lesegítette.

- Itt elüldögélhet, amíg visszajövök – mondta. – Bizonyára fáj minden porcikája.

Mary tiltakozva rázta meg a fejét: – Inkább elbicegnék magával, ha nincs ellenére. Nagyon érdekesnek találom ezt az egészet.

És ez igaz is volt. Minden érdekelte, ami ezzel a vidékkel, ezzel a folyóval kapcsolatos. Csakugyan fájt minden porcikája, de remekül érezte magát. Megszabadult a féltékenység és az irigység súlyos terhétől.

- Igazán alig látszott, hol volt a gátszakadás – jegyezte meg Mary, miközben hazafelé lovagoltak Philippe-pel.

- Alig – felelte Philippe. – Val mondta, hogy már egészen benőtte a fű, de a saját szememmel akartam látni.

Mary szíve megdobbant. Nem számított rá, hogy újra hallani fogja ezt a nevet.

- Val szerint – folytatta Philippe, nem is sejtve, milyen hatást gyakorolnak Maryre a szavai – meg kell emelnünk

és meg kell szélesítenünk a töltést az egész partszakaszon, az ő ültetvényétől kezdve, Montfleury meg a Sauté-ültetvény mentén, le, egészen Soniatékig. Ott egy éles folyókanyar következik, az teszi olyan veszélyessé ezt a szakaszt. Val már beszélt is minden ültetvényessel. Ha Grand-père is mellé áll, akkor a többieknek is bele kell egyezniük. – Philippe fölnevetett. – Grand-père olykor ugyancsak szűkmarkú. Attól tartok, abban reménykedik, hogy én sem pártolom a tervet. Jókora patália lesz, amikor megtudja, mi a véleményem.

- Nagy csoda, hogy egyáltalán meghallgatja valakinek a véleményét. Még ha magáról van is szó – jegyezte meg Mary.

- Ó, tulajdonképpen nem rólam van szó. Úgy fogja fel, hogy Bernard bácsi véleményét képviselem. Bernard bácsi Grand-père legkedvesebb fia. Az ő ültetvényén a legmagasabb a hektáronkénti terméshozam egész Louisianában. Beleértve Valmont Saint– Brévin birtokát is. – Philippe elmosolyodott. – No de majd ha én irányítom Montfleuryt, bennem emberére talál Bernard bácsi. Én nem fogom hagyni, hogy egy gátszakadás tönkretegye az ültetvényemet. Holnap beszélek is Vallal, és hozatunk íreket.

- Micsodát?

- Íreket – mondta Philippe. – New Orleansben rengeteg az ír bevándorló. Az ilyen nehéz testi munkát általában velük végeztetjük. A rabszolgák ahhoz túlságosan is sokat érnek. Az ilyen munka kiveszi az emberből az erőt. Még harmincéves sincs, és már csak emberi roncs. Ha még bele nem szakadt a munkába.

Mary döbbenten nézett Philippe arcába. Pedig az nem tréfált. És nem is látszott különösebben elvetemültnek... Az apja jutott eszébe. Ő is éppen ilyen érzéketlen volt a szolgákkal szemben. És csakugyan, nála is írekből állt a

személyzet. Pedig a rabszolgaságot milyen vadul ellenezte! Hogy szidta a délvidék kegyetlen, rabszolgatartó ültetvényeseit.

Megrázta a fejét, hátha így kitisztul. Ki érti, gondolta. Csupa zűrzavar ez az egész.

- Fáj a feje? – kérdezte Philippe.

Kapóra jött a kérdés. Legalább elterelődnek a gondolatai, nem neki kell eldöntenie, hogy mi is az igazság rabszolgatartók és rabszolgák, feketék és írek dolgában.

- Egy kicsit – felelte, és rájött, hogy ez így is van. – Az erős napsütéstől lehet – tette hozzá. – Elröpült a kalapom, amikor leestem a lóról, és nehezen bírom a hőséget. Még mindig nem tudtam megszokni.

- Egek ura, észre sem vettem – mondta Philippe, lekapta a fejéről a széles karimájú szalmakalapot, és Mary fejére tette. – Faragatlan tuskó vagyok. Ráadásul vak is.

Mary maga is úgy érezte, hogy megvakult. A kalap nagy volt neki, lecsúszott egészen az orrára. – Vegye vissza a kalapját, kérem – mondta. – Nincs rá szükségem. Már majdnem otthon vagyunk.

- Már hogyne volna rá szüksége – korholta Philippe. – Napszúrást kaphat. Vagy, ami még rosszabb, leég a bőre. Akkor aztán kapok én Berthe-től!

Mary némi szabódás után végül is a fején tartotta a kalapot. Úgyis túlságosan pirospozsgás, gondolta, még csak az kéne, hogy vörösre égjen az arca. A fejfájása pedig egyre hasogatóbb lett.

Két órával később már nyöszörgött a fájdalomtól. És az egész teste lázban égett.

Mindenki azt gondolta, hogy napszúrása van. Lefektették, elsötétítették a szobáját, és két kis rabszolgalányt állítottak az ágy két oldalára, hogy

legyezzék. Jeanne órákig ült az ágya szélén, és váltogatta a homlokán a jeges borogatást, Berthe pedig négyszer is fölment hozzá naponta, és vajjal kente be hólyagosra égett homlokát, arcát, orrát.

Mary minderről nem tudott semmit. Többnyire önkívületben volt, s ha olykor magához tért, akkor is szörnyetegekkel hadakozott, és félrebeszélt a láztól.

Jeanne-t borzasztóan aggasztotta az állapota, és rimánkodott az anyjának, hogy küldjenek el az orvosért. De Berthe nem nyugtalankodott. – A napszúrásnak idő kell, hogy elmúljon – mondta. – Nincs itt különösebb veszély. Tíz napon belül szokás szerint úgyis itt van Limoux doktor, de Marynek addigra már kutya baja sem lesz.

És igaza is volt. Négy nap múlva Mary láza lement, teljesen kitisztult az öntudata, rettentően legyengült, de farkaséhes volt.

Jeanne erőlevest vitt neki. – Két napig nem kaphatsz mást – mondta. – Ez Maman utasítása. Pedig Philippe még fagylaltot is hozott neked a városból, de Maman azt mondja, szó sem lehet róla, hogy megedd. Nem baj, ha én eszem meg?

- Nem – válaszolta rekedten Mary. A torka bedagadt, a szája kiszáradt. Megpróbálta lenyelni az erőlevest, amit Jeanne kanalazott a szájába, de a gyomra fellázadt. Megborzongott, öklendezni kezdett, és kihányta. Bocsánatot akart kérni, a sírás fojtogatta, de a beszédhez és a síráshoz egyaránt gyenge volt.

Jeanne rohant az anyjáért, de sehol nem találta. Legutoljára a konyhaépületben kereste, és amikor ott sem volt, sírva fakadt.

- Ejnye, kicsim – mondta a szakácsnő, átölelte és ringatni kezdte –, mondd meg az öreg Charlotte-nak, mi a baj.

- Mary rosszul van, Charlotte, pedig Maman azt mondta, ha megeszi az erőlevest, jobban lesz. De nem bírja megenni. Összevissza hányta magát. Azonnal el kell hívatni az orvost. És sehol nem találom Mamant.

- Már elküldött az orvosért, báránykám – mondta a szakácsnő. – Itt lesz még besötétedés előtt. Különben sem szabad zavarni anyádat ilyen semmiségekkel. Nagyobb most a gondja. Az öreg Hercule halálán van. Ott vannak mellette, Grand-père-rel. Elküldtek a papért is, remélem, hamarosan megérkezik. – Charlotte keresztet vetett. – Isten adja, hogy kegyelemben haljon meg az öreg, és ne hozzon bajt a házra.

Jeanne abbahagyta a sírást. – Miféle bajt hozhatna a házra? – kérdezte.

- Az nem a te dolgod, chère.

- Már hogyne volna, ha erről a házról van szó? Mire gondolsz, Charlotte? Most már tényleg kezdek megijedni. A barátnőm súlyos beteg, te meg egyéb bajokat emlegetsz. Beszélni akarok az anyámmal. Oda is megyek hozzá.

- Azt nem lehet – mondta Charlotte. – Semmi okod az ijedségre. Mary egykettőre meggyógyul. És nincs más baj, mint hogy az öreg Hercule látni akarja az unokáját, az pedig messze van, nem lehet idehívni. Ennyi az egész.

Jeanne szeme tágra nyílt a meglepetéstől.

- Nahát Charlotte, te engem csecsszopónak nézel! Pedig még az is tudná, hogy itt komoly baj lesz.

- Egy szót se róla, senkinek!

- Nem én! Hallgatok, mint a sír.

Jeanne a konyhából visszaszaladt a házba, föl, egyenesen Mary szobájába.

- Mary, azonnal meg kell gyógyulnod – hadarta. – Fantasztikus híreim vannak. Az öreg Hercule a halálán van, és látni akarja az unokáját, mielőtt átadná lelkét az

Úrnak. Az ilyen kívánság pedig szent, Mamannak teljesítenie kell. Mary, muszáj összeszedned magadat, hogy velem jöhess és megleshessük. Az öreg Hercule unokája Papa kitartottja. Fényes házat vásárolt neki New Orleansben. Alig várom, hogy megnézhessem magamnak.

13

Mary gyönge volt ahhoz, hogy ellenálljon Jeanne eltökéltségének. De ahhoz is gyönge volt, hogy magától felöltözködjön. Jeanne öltöztette, ahogy tudta, de még egy fél óra múlva is csak a fűzőjét fűzte, amikor nyílt az ajtó, és belépett Limoux doktor, a nyomában pedig Berthe.

- Mit művelsz, Jeanne? – kérdezte az utóbbi. – Azt akarod, hogy visszaessen?

Jeanne eleresztette a fűzőzsinórokat, és hátralépett. – Mary mondta, hogy föl akar kelni. Hogy úgy sokkal jobban fogja érezni magát. Bonjour, Limoux doktor – pukedlizett az orvosnak, aki válaszképpen bólintott. – Nyissa csak ki a zsalugátert, Jeanne, legyen olyan kedves. Hadd nézzem meg ezt a napszúrást.

Mary a gyertyafény mellett erőtlenül rámosolygott a kedves, öreg arcra. De amikor a nyitott ablakon hirtelen bezúdult az éles fény, úgy érezte, mintha tűzön sütögetnék a szemét; a fogát csikorgatta fájdalmában. Limoux doktor mutatóujjával fölemelte az egyik szemhéját. Mary felkiáltott fájdalmában.

- Bocsánat, kisasszony – mondta az orvos. Aztán fölemelte Mary jobb kezét, majd a balt, és szemügyre vette rajtuk a kék-zöld foltokat. – Ezeket hol szerezte? – kérdezte, miközben az érverését számolta.

- Leesett a lóról szegény gyerek – mondta Berthe. – Aznap, amikor a napszúrást kapta. Nagyon rájárt a rúd.

Az orvos gyöngéden leengedte Mary kezét a takaróra, s tenyerét egy pillanatra a homlokára tette. – Vetkőztessék le ezt a szerencsétlen ifjú hölgyet – mondta –, és adjanak rá egy kényelmes, bő hálóinget. Még legalább egy hétig ágyban kell maradnia. Napszúrásnak én a színét sem látom. Sárgaláza volt, de már túl van a nehezén.

Berthe Courtenay felsikoltott, és ájultan rogyott össze.

- Te jó isten – mondta az orvos némi ingerültséggel. – Hát mindenki orvosi kezelésre szorul ebben a házban? Jeanne, hozzon repülősót a mamájának, és küldjön be egy szolgálót, hogy ágyba tehessük. – Aztán csöndes, megnyugtató hangon Maryhez fordult: – Rendbe fog jönni, gyermekem. Felírok egy laudanumszirupot fájdalomcsillapítónak. A szemére pedig rakjanak zúzott jeget. Hamarosan jobban lesz, meglátja. Eret vágni nem akarok magán, hisz a krízisen már túl van. Csak feküdjön, és igyon annyi folyadékot, amennyit csak bír. Holnap már ehet egy kis levest és tejbe áztatott kenyeret, ha jólesik. Holnap este újra eljövök, és megnézem, hogy van.

Limoux doktor lehajolt az ájultan fekvő Berthe-hez, aztán fölegyenesedett. – Kutya baja – jelentette ki. – Egy korty brandytől mindjárt rendbe jön. Ezek a nők! El nem tudom képzelni, miért préselik bele magukat a gyalázatos fűzőikbe. Nem kapnak levegőt; nem csoda, ha folyton elájulnak. – Dohogva megindult a szolgák nyomában, akik kitámogatták Berthe-et a szobából.

Mary mindenben követte az orvos tanácsát, kivéve a fájdalomcsillapítót. Egyszer bevette, és hosszú, kábult álom után betegebben ébredt, mint annak előtte. Ebből aztán többet nem kért. De amikor Limoux doktor legközelebb meglátogatta, már a párnának támaszkodva ült az ágyban, és rizsfelfújtat evett.

- Hiába, a fiatalság a legjobb orvosság – mondta az orvos. – Ha palackozni tudnám, és felírhatnám a betegeimnek, én lennék a legsikeresebb doktor a világon. Kegyednek már nincs rám szüksége, kisasszony. – Ezzel fölemelte Mary kezét, és gálánsán fölé hajolt; Mary elmosolyodott, amikor régimódi, bozontos bajusza megcsiklandozta a bőrét.

Limoux doktor távozása után néhány perccel lábujjhegyen beóvatoskodott Jeanne. – Mary, te már eszel? – kérdezte. – Nagyszerű. Limoux doktor mostanáig nem engedett be hozzád. Úgy féltem, hogy miattam lettél rosszabbul. Hogy vagy? Maradhatok egy kicsit?

- Most már sokkal jobban vagyok. Úgy érzem magam, mintha hosszú utazásból tértem volna vissza – mondta Mary. – Gyere, ülj ide, az ágyam szélére. – Nagyon megörült Jeanne-nak, s amikor eszébe jutott, hogy milyen komisz gondolatokat forgatott róla a fejében, egészen elszégyellte magát. – Milyen szerencsés vagyok, hogy ilyen jó barátnőm van – bukott ki belőle. – Az egész család olyan jó hozzám. Nem is tudom, mivel hálálhatnám meg.

- Bolondokat beszélsz – mondta Jeanne. – Mi lehetnénk hálásak neked, hogy itt vagy nálunk.

- Hogy van édesanyád?

- Tesz-vesz, nincs egy perc nyugta se, mint rendesen. Nem kell izgulnod, amiért elájult. Hercule állapota miatt már amúgy is odavolt, mikor aztán kiderült, hogy sárgalázad van, az már sok volt neki.

- Ez érthető – jegyezte meg Mary.

- Hát még ha ismernéd a dolog előzményeit. Tudod, eredetileg négy bátyám és négy nővérem volt. Én voltam a legkisebb. Aztán jött a sárgaláz, és két nap alatt elvitte mind a nyolcukat. Egyedül én nem kaptam meg. Maman akkor elhozott az ültetvényre, és azóta sem tehettem be a

lábamat a városba. Ennek már majdnem tizenkét éve, de Maman még mindig retteg, hogy én is megbetegszem. Azt mondják pedig, a négerek meg a New Orleans-i franciák nem kapják meg, s a testvéreim mind megkapták. Furcsa belegondolni, hogy már annyi idős vagyok, mint a legidősebbik volt annak idején. Milyen jó volna, ha mind együtt lehetnénk – sóhajtott Jeanne, és szép barna szemét ellepték a könnyek.

Mary megsimogatta a kezét: – Ne szomorkodj. Itt van neked Philippe. Ő nem halt meg.

Jeanne elnevette magát: – Mary, hogy te milyen tudatlan vagy! Philippe nem édesbátyám. Papa örökbe fogadta. Philippe tulajdonképpen François nagybátyám törvénytelen fia. Igaz, törvényesítve lett, de François bácsi többi gyereke nagyon undok volt hozzá. Amikor aztán a testvéreim meghaltak, és apa felajánlotta, hogy adoptálja, boldogan megszabadultak tőle, különösen Sophie néni. Nincs olyan asszony, aki szívesen nevelné az ura balkézről való gyerekét.

Mary csak ámult, alig hitt a fülének. Olyan volt ez a történet, mint azok a regények, amelyeket tilos volt elolvasnia. Jeanne pedig olyan természetességgel adta elő, mintha a lovak fel– és lemenőit ismertetné az istállóban. Pedig hát hogy is lehetne igaz? Jóravaló embereknek nincsenek törvénytelen gyerekei. Megpróbálta tréfára venni a dolgot. – Jeanne, te olyan komisz vagy – mondta. – Már majdnem elhittem, amit mesélsz.

- Mary, én mindjárt megsértődöm – duzzogott Jeanne. – Már miért ne hinnéd el?

- Nem is tudhatsz ezekről a dolgokról – mondta Mary. – Hiszen csak kétéves voltál, te magad mondtad.

- Igen, de Maman folyton a testvéreimről beszél. Mindegyikről van miniatúra, s a keretükön ott áll a nevük.

Megnézheted a saját szemeddel. Nagyon szép gyerekek voltak.

- Hát persze, a testvéreid. De Philippe-ről nem hiszem el, hogy... hogy...

- Hogy törvénytelen? Pedig az. François bácsi elismerte a törvény előtt, Papa pedig örökbe fogadta. Ezek megszokott dolgok, mindenki tudja.

- És neked ezt ki mondta el?

- Nem is emlékszem. Lehet, hogy csak úgy hallottam. Sok mindent hall az ember, amit egyébként nem mondanának el neki. Mint például Papa kitartottját. Róla sem tudnék különben. Jaj, úgy szeretném, ha eljönne Hercule-höz! Limoux doktor szerint Hercule-t szélütés érte. Ezt még ugyan túlélte, de valószínűleg kap még egy szélütést, és az elviszi. Tegnap este Maman és Grand-père nagyon összeszólalkozott. Grand-père teljesíteni szeretné Hercule utolsó kívánságát, Maman pedig azt mondja, hogy az a nőszemély be nem teszi a lábát az ő házába. Csodálatos veszekedés volt! Grand-père úgy üvöltött, hogy összekoccantak a csillár függői. Valószínűleg ő lesz a győztes, mint mindig.

- Jeanne – mondta Mary –, azt hiszem, elfáradtam. Pihenni szeretnék egy kicsit.

- Tudod, Mary – mondta Jeanne, és megcsókolta az arcát –, néha az az érzésem, hogy sokkal fiatalabb vagy nálam. Papa mondta egyszer az amerikaiakról, hogy mindannyian nagy gyerekek. Aludj csak, amerikai kisbaba. – S ezzel kuncogva kiment, s becsukta maga mögött az ajtót.

Mary felrázta a párnáját, visszafeküdt, és lehunyta a szemét. De nem akaródzott elaludnia. Felzaklatta, amit Jeanne-tól hallott – ez a könnyed fecsegés kitartott nőkről meg törvénytelen gyerekekről. A zárdában a barátnőivel ők is súgtak-búgtak szerelemről, udvarlókról,

férjhezmenetelről meg pólyás babákról. Az egyik lány azt is elmesélte, hogy mit hallott a férjes nővérétől a férfiakkal meg a pólyás babákkal kapcsolatban, de ezt a témát a továbbiakban gondosan kerülték; a testiség – számukra – a szűzies, romantikus csóknál véget is ért. Jeanne Courtenay történetei pedig telis-tele voltak testi szerelemmel, s át volt itatva vele az egész lénye, a fantáziája és a vibráló természete is. S Jeanne tehetett róla, hogy Maryt ismeretlen, riasztó érzések kerítették hatalmukba, bármennyire próbálta is elhitetni magával, hogy ilyen érzések nem léteznek.

Eszébe jutott, ahogy Jeanne végigsimított magán, ahogy kezébe fogta a keblét, s arról beszélt, hogy az hogy kitöltené egy férfi tenyerét ... Lassan, tétován a melléhez nyúlt, s meglepődve tapasztalta, hogy milyen selymes a bőre, s hirtelen hogy megkeményednek a mellbimbói. Soha nem tapasztalt jó érzés fogta el, s kettős volt ez az érzés, osztozott benne a tenyere s a melle egyaránt. Mintha egy titkot fedezett volna föl, s mintha túlságosan is elkésett volna ezzel a fölfedezéssel. Sebtében, ügyefogyott ujjakkal kigombolta a hálóingét, s amikor megérintette meztelen mellét, valami átható gyönyörűséggel töltötte el bőre érintése. A keze fel–vándorolt a vállára, nyakára, aztán vissza, a mellére. Hideg és meleg váltakozva futkározott a hátán, majd hideg és meleg egyszerre, közben elszorult a torka, s a szeméből kicsordultak a könnyek.

Szinte elviselhetetlen volt ez a gyönyörűség. Valami féktelen belső parancsra ide-oda hánykolódott a teste, s önkéntelen nyögések törtek elő a torkából. Rémülettel töltötte el ez az átható gerjedelem, annyira, hogy elrántotta magától a kezét, véget vetett az érintkezésnek, hogy vége legyen. Csak elmosódva látta odafönt a szúnyogháló mennyezetét. Keze-lába reszketett, zihált a

mellkasa. Aztán lassan kitisztult a látása, megszűnt végtagjaiban a remegés, és lelassult a lélegzése is. Nagyon fáradtnak érezte magát.

Az álom küszöbén még átfutott az agyán, hogy nem érti, amit érzett, amit tett, s nem érti, hogy mindez mit jelent. Nem érti, de majd ha fölébred, kiokoskodja.

- Mary, ébredj fel gyorsan – biztatta Jeanne. – Hoztam neked kávét, a saját fehér kezemmel, tűzforrón, tejjel, habosan, ahogy szereted. Ébredj már!

- Mi történt? Mit akarsz? – kérdezte álmosan Mary.

- Gyorsan! Idd meg a kávéd! Maman minden percben itt lehet. Jaj, Mary, olyan izgatott vagyok. A ház hajnal óta a feje tetején áll. Maman látogatóba készül a nővéréhez Baton Rouge-ba. Lehozatta a padlásról a hajókofferokat, és teleszórta a szobáját ruhákkal, cipőkkel. Úgy csomagol, mint akit üldöznek, és ez csak egyvalamit jelenthet. Azt, hogy Papa kitartottja útban van idefelé. És azt is tudom, hogy most mi következik. Mindjárt megjelenik, és rám parancsol, hogy én is pakoljak. Pedig én nem akarok elmenni. Úgy szeretném látni azt a nőt! Vagyis arról van szó, hogy neked rimánkodnod kell, hogy itt maradhassak veled, amíg ilyen gyönge vagy. Én is rimánkodom majd, és sírhatnánk is egy kicsit. Akkor biztosan megengedi, hogy itthon maradjak. Egész biztosan.

Jeanne tévedett. Valamivel déli tizenkét óra előtt, a partról leadott jelzéseket látva kikötött Montfleurynél egy gőzös, és fölvett a fedélzetére egy csézát négy lóval, kocsissal, négy hajókoffert, hat útitáskát, két inast, két szobalányt, valamint Berthe-et és Jeanne-t. Mary a felső verandáról integetett utánuk. Berthe Courtenay úgy döntött, hogy Mary még gyönge az utazáshoz, és különben is, ő nem családtag, őt semminemű sérelem

vagy méltatlanság nem éri, ha az a nőszemély megérkezik.

Mary ezek után visszament a szobájába, és ágyba bújt, ahogy Berthe meghagyta neki. Egy szolgálólány ágyba vitte az ebédjét, erőlevest, egy tál felfújtat meg egy csésze kávét. Mary mindent bekebelezett, és még mindig éhes volt. Már egyáltalán nem érezte magát betegnek, és sehogyan sem akarózott ágyban maradnia. Elhatározta, hogy fölkel, felöltözik, és lemegy az ebédlőbe. Grand–père-t bizonyára még az asztalnál találja, és neki is jut valami.

De nem volt olyan jó erőben, mint képzelte. Hosszú időbe tellett, amíg felöltözött, megfésülködött. Mire leért az ebédlőbe, már senkit sem talált ott, az asztalt leszedték, csak ínycsiklandó illatok tanúskodtak az elfogyasztott ebédről. Úgy döntött, átmegy a konyhába, hátha ott kap valami kis maradékot.

Kint az udvaron szinte letaglózta a napfény. Megtántorodott, és a szeme elé tette a kezét. Vissza kellene mennem a házba, és lefeküdnöm, gondolta, de az éhség nem hagyta nyugodni. Továbbbotorkált a vakító fehérre meszelt konyhaépület felé.

– Ne menjen be oda, kisasszony! – Egy fügebokor árnyékából karcsú kar nyúlt ki, és elállta az útját. Fiatal nő lépett elébe. – Most nem szabad bemenni – mondta. – Az öregember meghalt, és ott vannak körülötte a halottsiratók. – Hűvös és kimért volt a hangja, a fellépése és az arckifejezése magabiztos és fölényes. Mary még sose látott ilyen különlegesen szép teremtést.

Keskeny, egyenes orra arisztokratikusan lejtett cakkos szájához, amelyet mintha eper levével festettek volna meg. Sötét szeme hosszú fekete szempillák sűrűjéből villogott elő, s fölötte halvány bőréhez képest meghökkentő fekete szemöldök ívelt szabályosan. A bőre

színe olyan volt, mint a magnólia szirma, mint a friss tejszín selyme.

Mary eddig a percig azt képzelte, hogy Jeanne Courtenay a legszebb lány a világon. Most rájött, hogy Jeanne csupán csinoska. Hogy a szépség nagystílűbb, nemesebb dolog, olyan foka a tökéletességnek, amely szinte már valószerűtlen. Mint ennek a fiatal nőnek az esetében.

Annyira elkápráztatta a látvány, hogy egy percbe is beletelt, amíg szavai értelme eljutott a tudatáig. – Meghalt? Szegény Hercule, olyan kedves volt hozzám – mondta, és visszafordult a ház felé. – Akkor dehogyis zavarok. Nem tudja, megérkezett az unokája? – kérdezte hirtelen. – Annyira szerette volna látni. Vajon teljesült az utolsó kívánsága?

A lány gyönyörű ajka szóra nyílt, de figyelme hirtelen a konyha ajtajára terelődött, amelyen most kilépett Clementine meg még egy nő. Mindketten hangosan zokogtak. Clementine-nek úgy kellett támogatnia a megtört teremtést. – Isten meg az ő szentjei meg a boldogságos Szűz Mária irgalmazzon nekem – jajveszékelt az ismeretlen nő. – Látni akart, és én késve érkeztem.

– Amint látja – mondta Marynek a fiatal lány, és kitárt karral átsuhant az udvaron, hogy megölelje Hercule gyászoló unokáját.

Olyan a mozgása, mint a magas fűé a szélben, gondolta Mary, a ruhája pedig úgy suhog, mint a szél a fű között. Még azt is megfigyelte, hogy selyemruhája és könnyű bőrtopánja éppen olyan sötét rózsaszínű, mint az ajka. Aztán erőnek erejével elfordította a tekintetét a jelenetről. Röstellte, hogy olyan nagyon szeretné szemügyre venni Hercule unokáját, s egyben azt is röstellte, hogy nagy csalódás számára, hogy az unokát eltakarja előle

Clementine ölelő karja. Röstellte továbbá, hogy még mindig nagyon éhes.

Aztán egy új gondolat ütött szöget a fejébe, s feledtette vele az éhséget. Ki tudja, ez a lány talán az unoka lánya. Ha pedig az, akkor az apja Jeanne apja, a lány tehát Jeanne testvére. És minden bizonnyal az. Nagyon is hasonlít Jeanne-ra, csak sokkal szebb. Nem csoda, hogy Berthe magával vitte Jeanne-t! Borzasztó lett volna, ha találkoznak.

Micsoda szövevényes világ ez, gondolta, ez a francia dzsungel, ez a New Orleans.

14

Hercule-t másnap temették. Grand-père utasítására Mary is részt vett a temetésen. – Majd Philippe-pel közrefogjuk, ha gyengének érzi magát – mondta. – Hercule jó ember volt, s Montfleuryben minden fehérnek meg kell adnia neki a végtisztességet.

Mary lopva körülnézett az ültetvény kápolnájában. A gyönyörű lányt meg az anyját azonban nem látta sehol. Clementine volt az elsőrendű gyászoló, ott ült az első sorban férfiak, nők és gyerekek között, akikről Philippe elmondta, hogy Hercule fiai, lányai, unokái, dédunokái.

- Talán ükunokái is – mondta súgva. – De hát ki tudja számon tartani a rabszolgáink rokonságát.

Csakugyan, gondolta Mary. A kápolnában minden padsor és minden talpalatnyi hely zsúfolásig megtelt. Legalább háromszázan lehettek. Mary nem is képzelte, hogy ennyi rabszolga van Montfleuryben. Mit csinálhat ennyi ember egy ültetvényen? És egyáltalán, mekkora lehet Montfleury?

Hazafelé menet meg is kérdezte Philippe-et.

- Én sem tudom pontosan – mondta Philippe. – Grand-père nem adja ki a kezéből az üzleti könyveket. Intézőt sem tűrt meg maga mellett soha. Azt mondja, ráérek mindent megtudni akkor, amikor ő már nem lesz. Gondolom, megvan vagy négyszáz hektár, ötszáz is, ha a mocsarat hozzászámítjuk. A rabszolgák pedig többnyire a cukornáddal foglalkoznak. Az éppen elég munkát ad. Aztán vannak mesteremberek is közöttük, kovácsok például. Az ültetvény olyan, mint egy kis ország. Mindenről gondoskodik, amire csak szüksége van. Kivéve persze a jófajta bort az uraknak, meg a hölgyeknek való cicomát. Azt Franciaországból szerezzük be.

- Nem mutatná meg nekem az ültetvényt, Philippe? – kérdezte Mary. – Annyira szeretném látni.

- Komolyan mondja?

- De még mennyire. A gátszakadás helyét is milyen érdekes volt megnézni! Engem minden érdekel.

Philippe elmosolyodott: – És gondolja, hogy meg tudja ülni a lovat?

Mary elhúzta a száját: – Feltéve, hogy nem kell állandóan vágtában mennem maga után.

- Megígérem – mondta Philippe. – Kezet rá!

- Kezet rá – mosolygott Mary, és megszorította Philippe kinyújtott kezét.

- Persze előbb meg kell beszélnem a dolgot Grand-père-rel – jegyezte meg Philippe. – Az ő engedélye nélkül semmi nem történhet Montfleuryben. És a hölgyek különben sem igen szoktak ilyen nagy kirándulásokat tenni. Tudja, Mary, ezt szeretem kegyedben. Hogy egyáltalán nem olyan, mint egy szabályos nő. – Ezzel átment a veranda másik végébe, ahol Grand-père puncsot iszogatott a pap társaságában.

- Gondolom, ez bók akart lenni – dünnyögte Mary. De nem tudta, hogy örüljön neki, vagy sértve érezze magát.

Néhány nap múlva aztán határozottan úgy döntött, hogy örül neki. Látta ugyanis Philippe-et „szabályos nők" társaságában.

Egy hajó kürtje jelezte először, hogy vendégek érkeznek. Ugyanakkor két kis néger gyerkőc szaladt fel a verandára azzal a hírrel, hogy a postahajó kikötni készül.

Ettől kezdve aztán egy héten keresztül óriási felfordulás uralkodott a házban.

Grand-père Charles nevű fia és Ursule nevű lánya érkezett meg családostul. S hogy bonyolultabb legyen a dolog, Charles feleségét szintén Ursule-nek hívták, Ursule férjét pedig Jean-Charlesnak. Jött velük kilenc gyermekük, négy közülük férjezett, a négyből három a tulajdon gyermekével. Mary képtelen volt eligazodni a családi kapcsolatok és a nevek közt.

Grand-père, mielőtt elindult a hajó fogadására, odaszólt neki: – Készüljön fel, Mary, most maga lesz a háziasszony. – Ő pedig futott Clementine-hez segítségért. Clementine azonnal átvette a parancsnokságot. Pillanatokon belül szedték a lábukat a szolgák, ágyat húztak a vendégszobákban, megtöltötték a vizeskancsókat, virágot tettek az éjjeliszekrényeken álló vázákba, sonkáért, szalonnáért mentek a füstölőbe, jeget hoztak a jégveremből, bort meg whiskyt a pincéből, tejet, tejszínt a tehenészetből.

- Magának csak mosolyognia kell, Mary kisasszony – biztatta Clementine. – Üdvözli szépen a vendégeket, én meg majd ott állok magácska mögött, és súgom, hogy kit hova szállásoljanak el. Gondoskodtam bőségesen kávéról, aprósütemény is van elég. Nem kell nyugtalankodnia. Ebben a házban úgy megy a vendéglátás, mint a karikacsapás. Hercule persze hiányozni fog... Kérdezze már meg az úrtól, Mary kisasszony, elhatározta-

e már, hogy ki lesz az új komornyik. És ha lehet, szóljon egy jó szót Christophe érdekében.

A vendégek úgy hömpölyögtek az ösvényen a ház felé, mint az áradat. Marynek ugyancsak inába szállt a bátorsága. Aztán körülfogták, a nők jobbról-balról megcsókolták, a férfiak kézcsókra járultak, bókok, elismerő felkiáltások röpködtek. – Nézd csak, Charles, éppen olyan, amilyennek Berthe leírta a levelében... Milyen bájos... Milyen jól beszél franciául... Egyáltalán nem olyan, mint az amerikaiak... – Ekkora lelkesedést, ekkora nyüzsgést még soha életében nem látott.

Fél óra múlva megérkezett Philippe is a szalonba, ahol a társaság nagyban pusztította az aprósüteményt, az édes ostyát meg a feketekávét.

- Csak most értesültem, hogy itt vagytok – mondta. – Elnézéseteket kérem, hogy nem voltam jelen, amikor megérkeztetek.

- Philippe! – kiáltották a rokonok, és a nyakába vetették magukat.

Miután minden nagynénit, nagybácsit és unokatestvért illendően üdvözölt, Philippe egy csésze kávéval leült az egyik ablak közelében, és egy szempillantás alatt, mint a szivárvány, körülvették a csinosan öltözött fiatal lányok. Mary csak nézte, hogy igyekeznek felhívni magukra a figyelmét. Kacarásztak, csábosan kukucskáltak elő a legyezőik mögül, turbékolva dicsérték a mellényét, a csizmáját, a szakállát és az elmésségét. Milyen ostobák, gondolta Mary, és mennyire hamis ez az egész. Ha ilyenek a „szabályos nők", akkor szerencsém, hogy én nem vagyok az.

- Így még soha el nem fáradtam – panaszkodott Philippe-nek a vacsoránál. Magában áldotta Clementine-t, aki úgy rendezte a dolgot, hogy egymás mellett üljenek. Legalább volt egy barátja a sok idegen között.

- Hamar hozzá fog szokni – biztatta Philippe. – A mi köreinkben ez egy szokványos összejövetel. Bernard bácsiéknál mindig húszan-harmincan ülünk az asztalnál.

Mary végignézett a hosszú asztalon. Sokkal természetesebbnek hatott így a látvány, mint mikor csak az egyik végén volt megterítve. Észrevette, hogy kihúzták az asztalt, és így most annak rendje és módja szerint betöltötte a hatalmas ebédlőt. Ez az eleven sokaság adott értelmet a helyiségnek: a hölgyek ruháinak színei, a drágakövek szikrázása a nyakukon meg a fülükben, a tizenkét karú, álló kandeláberben lobogó gyertyák fénye, amelyet visszavertek a nagy, aranyozott tükrök, s amely megtört a kristálycsillár függőin.

A szoba csak úgy zsibongott a nevetéstől, az élénk beszélgetés zsivajától, az ezüst– és porcelánnemű csilingelésétől s a pohárköszöntők alkalmával kristályosan összekoccanó, karcsú talpaspoharak tiszta csengésétől. Lám, ezek az emberek jól érzik magukat, szeretik az életet, és szeretik egymást, gondolta Mary. Ahogy végignézett rajtuk, minden arcon felfedezte azt a bizonyos Courtenay-állat, amely gödröcske formájában jelentkezett a nőkön, mély vájat formájában a férfiakon, s amely ott volt a falakról lepillantó családi portrékon is.

Ez egy család, gondolta, egy New Orleans-i család. Megdobbant a szíve. Valahol van egy másik család is, az ő családja. Ebben a pillanatban talán ők is éppen körülülnek egy asztalt. Talán ők is borospoharakat tartanak különösen megnyúlt ujjaik között, amely úgy fogja őket össze, ahogy ezeket itt a Courtenay-áll.

Nekem is van családom, gondolta, itt, a közelben. Biztosan tudom, hogy van, és hogy hamarosan együtt lehetek velük. Most augusztus van, már csak tíz hét, és vége a nyárnak, mindenki visszatér a nyaralásból a

városba, és mademoiselle Sazerac felkutatja a rokonaimat.

Celeste Sazerac eszelős tekintetét egy festményen legeltette. Gyönyörű nőt ábrázolt a kép: díszes arany brokátruhát viselt, s szokatlanul hosszú ujjai törékeny csipkelegyezőt szorongattak.

Most már az enyém, gondolta diadalittasan, arcán a birtoklás önfeledt mosolyával. Enyém a legyező, amely egy királyi udvarban egy királyt volt hivatva elkápráztatni. Enyém, mindig is annak kellett volna lennie. Végre az enyém a ládika, minden más kincsével együtt. Az én kincsem, és az én titkom.

Soha senki nem fog tudni róla. Az az ostoba kis amerikai liba ott fog megpenészedni Montfleuryben az idétlen Berthe mellett, aki évente egyszer jön csak a városba. Könnyen rá lehetett szedni őket, szinte önként sétáltak bele a csapdába.

Befogta a száját, nehogy hangosan fölnevessen. Senki ne tudjon az öröméről, a diadaláról! Végre legyőzte a nővérét, megkaparintotta a ládikáját, tönkretette a lányát. Édes volt a bosszú, annál is édesebb, mert ennyit kellett rá várnia. A Gondviselés segítette hozzá, hogy bosszút állhasson, gondolta, és a szájára tapasztott keze ellenére is kitört belőle egy éles, vijjogó kiáltás. Elvette a szájáról a kezét, és fennhangon kijelentette: – Az enyém, és soha senki el nem veszi tőlem. Minden eszközzel megakadályozom. Minden eszközzel.

15

- Milyen csöndes a ház, most, hogy elmentek – jegyezte meg Mary. – Kár, hogy nem maradtak tovább.

- Még csak az hiányozna – felelte Philippe ingerülten. – A gátépítésen is fel kellett függesztenem a munkát az örökös korzózás miatt.

Mary szótlanul iszogatta a kávéját. Az ebédlőasztalból még nem távolították el a toldalékokat; kicsinek és magányosnak érezte magát a végtelen, politúrozott asztalfelület láttán. Magányosnak és fölöslegesnek. A vendéglátás még Clementine segítségével is nagy munkát jelentett, de izgalmas volt. Most pedig semmi dolga.

Philippe-re pillantott. Szerette volna megkérdezni, nem tudja-e, mikor jön vissza Berthe meg Jeanne Baton Rouge-ból. De Philippe újságot olvasott. Valószínűleg egyébként sem tudná. Grand-père-től kellett volna megkérdeznie, ő azonban, alighogy nekiláttak a reggelinek, már ugrott is fel az asztaltól, hogy utánanézzen, mekkora kárt tett a cukornádban az éjszakai jégeső.

Mindenkinek megvan a maga dolga, csak ő tétlenkedik.

Lopva Philippe-re nézett. Az állán volt egy parányi, háromszögletű folt, amelyet elkerült a beretva. Eltűnődött, milyen érzés lenne megtapintani ott a borostát. Az ujja hegye viszketni kezdett a gondolatra.

Mi bajom van nekem, gondolta eltűnődve. Honnét veszem ezeket a vad ötleteket? Az utóbbi időben sokat álmodott, bár reggelre kelve nem emlékezett pontosan az álmaira. Egyszer arra ébredt, hogy két kezével fogja a mellét. És bármennyire megvetette is a vendégkisasszonyok kihívó viselkedését, odaállt a tükör elé, azzal az elhatározással, hogy megtanul úgy bánni a legyezővel, ahogyan ők. Aztán letett róla. Képtelenül nevetségesnek érezte magát.

Philippe-nek így is tetszem, gondolta. Biztos, hogy tetszem neki, de vajon mennyire? Vajon szeretne

megcsókolni? És én vajon élvezném? Újra odapillantott. Húsos, duzzadt volt az ajka, akár az egész ember. Puha érzés lenne. Megérintette a saját száját, és érezte, hogy cserepes. Be kell majd kennie...

- Mary! – Egészen összerezzent Philippe hangjára. Szent ég, lehet, hogy kitalálta, mire gondol?

- Miről ábrándozik? Kegyedhez beszélek.

- Igen? – szólt Mary, és elfordította a tekintetét. – Hát akkor mondjon valamit.

- Kilovagolok a cukorfőzdébe. Nincs kedve velem jönni? Úgy látom, majd megöli az unalom.

- Jövök, boldogan – mondta Mary. Minden nyugtalanító gondolat elpárolgott a fejéből arra a kilátásra, hogy akad valami tennivalója. – Csak felveszem a lovaglóruhámat. Néhány perc az egész.

- Készülődjön csak kényelmesen – mondta Philippe. – Lent leszek az istállóban, elszívok addig egy szivart.

Ettől kezdve nem jutott többé ideje ilyen céltalan és felkavaró spekulációkra. Grand-père áldását adta rá, hogy Philippe körülvigye az ültetvényen, és minden nap újabb élményt, újabb tapasztalatot jelentett.

S ha éjszaka netán álmodott, azt reggelre el is felejtette.

A cukorfőzde az ültetvény másik végében volt. Útközben először is át kellett lovagolniuk a rabszolgakunyhók „utcá"-ján, majd a nádföldeken.

Philippe köszönésképpen biccentett egy csapat öregasszonynak, öregembernek, akik hintaszékekben ültek egy nagy, fátyolmohával benőtt tölgyfa árnyékában az út közepén.

- És még azt mondják a nagyokos, rabszolgaság-ellenes jenkik, hogy jobb dolguk volna, ha szabadok lennének – mondta Philippe keserűen, a rabszolgák felé intve. – Ezek itt már évek óta egy szalmaszálat sem tesznek keresztbe, mégis kapnak enni, kapnak ruhát, és

kijön hozzájuk az orvos, ha kell. Ha szabadok lennének, már régen éhen haltak volna.

Mary jobbnak látta, ha ezúttal hallgat.

Aztán meglátta a cukornádat, és hallgatott tovább, mert egyszerűen nem jutott szóhoz a megilletődöttségtől. Eleinte csak egy zöld falnak tűnt az egész. Aztán, amikor közelebb értek, a ló hátáról már ellátott fölötte: ameddig csak a szem ellát, mindenütt cukornád zöldellt. Bámulatos volt.

- Erre megyünk – mondta Philippe, és rátért egy keskeny csapásra a sűrű nád között. – Fogja rövidre a szárat, nehogy megbokrosodjék a lova! A lovak ki nem állhatják a cukornádat.

Alig mentek néhány lépést, Mary úgy érezte, maga is mindjárt megbokrosodik. A nád a vállukig ért, és zizegő, susogó hangot adott, ahogy keresztülvágtak rajta. Rovarokat vertek fel, s Mary halálra rémült, ahogy nekirepültek az arcának, nyakának, és az orrán fújta ki a levegőt, hogy elriassza őket. A lovak patája belesüppedt a vizenyős földbe, s minden lépésnél cuppogó hangot adott, a mocsárról hallott rémtörténeteket idézve Mary eszébe. A felhőtlen égen izzón tűzött a nap, a nádas mintha foglyul ejtette volna a hőséget, telítette a földből felszívott nedvességgel, és láthatatlan, tapadós gőzzé változtatta.

- Hát nem fenséges? – szólt hátra Philippe.

- Dehogynem – vágta rá Mary gépiesen. Aztán rájött, hogy csakugyan, ez a végtelen, buja vegetáció valóban fenséges: az életerő, az élet valóságos megtestesülése. Izgalmas felfedezés volt. Úgy érezte, maga is része ennek a nagy, eleven, louisianai mindenségnek. Elfújta maga elől a rovarokat, és verejtékes arcát beletörölte a ruhaujjába. – Fenséges! – kiáltotta Philippe-nek nevetve, telve fiatalos életörömmel.

A cukorfőzde viszont csalódást okozott: a nád harsány elevenségéhez képest élettelennek és sivárnak érezte. Az esőzésektől síkos, döngölt földterület közepén nagy téglaépület állt magas kéménnyel.

Mary körülnézett a téglapadlós, üres hodályban, és megborzongott. – Olyan sivár ez a hely – mondta –, annyira élettelen.

- Élettelen? Még ilyen badarságot – mondta Philippe. – Ez az egész ültetvény szíve. Nézze csak! – Megfogta Mary csuklóját, és magával vonszolta a szomszédos helyiségbe. – Nézze azokat az üstöket! Ősszel rotyogni fog bennük a cukornád leve, forró, édes illat tölti be a levegőt... Forog a prés, csorog belőle a lé, s az emberek egyre hordják a cukornádat. Éjjel-nappal folyik a munka, fő a szirup az üstökben, míg annyira be nem sűrűsödik, hogy kihűlve kikristályosodjék. Tonnaszám érkezik a nád, ezer meg ezer hordó megtelik sziruppal. Olyan a cukorfőzde, mint a méhkas, mindenki addig dolgozik, míg ki nem dől, de amíg dolgozik, addig táncol és énekel. Már hogy lenne élettelen?

Mary vegyes érzelmekkel vette szemügyre az óriási üstöket, amelyekben négy ember is elfért volna, a hatalmas hengereket, amelyek a nádat őrlik. – Tudja, Philippe – mondta túlságosan nagy itt minden. Mintha nem is emberekre méretezték volna, hanem óriásokra.

- Hát csak jöjjön el cukorszüretkor, nádaratáskor, akkor meglátja – felelte Philippe. – És mikor a munka véget ér, csak úgy zeng a környék a nagy mulatozástól. Szól a muzsika, táncol mindenki, fehérek és feketék, rabszolgák meg a gazdáik. Azt látni kell.

- Szívesen megnézném – mondta Mary. – Mikor van a nádaratás?

- Minden ültetvényen máskor. Attól függ, mekkora a termés, és hogy győzi a munkát a feldolgozó üzem.

Októberben kezdjük aratni a nádat. Bernard bácsi általában már karácsonyra elkészül, Grand-père-nél eltart január közepéig.

- Olyan sokáig?

- Látta a nádföldeket, Mary, valóságos tenger. Azt mind le kell vágni, kévébe kell rakni, elszállítani a cukorfőzdébe, aztán fel is kell dolgozni. Ehhez idő kell, még akkor is, ha minden rendben zajlik, márpedig sok galiba történhet. Emberpróbáló munka ez, de én nagyon szeretem csinálni. Kegyednek is tetszeni fog, majd meglátja.

Mary mosolyogva bólintott, de magában azt gondolta, hol lesz ő már akkor! Pedig milyen izgalmasnak hangzik ez az egész. Persze lehetséges, hogy a családjának is van cukornádültetvénye. És akkor végignézheti az aratást. Már alig várja.

- Jól van, megnéztem, amit látnom kellett – mondta Philippe mehetünk. Meg kell találnom Grand-père-t valahol a földeken, hogy beszámolhassak neki, kegyed pedig egyenesen hazalovagolhat.

- Nem mehetnék magával, Philippe? – kérdezte Mary.

- Még a kádárhoz is el kell mennem, csináltatni egypár új hordót. Elunná magát.

- Dehogy unnám – tiltakozott Mary. – Szívesen mennék.

És nem is unta el magát. A következő napokban sorra járta a kádárműhelyt, a kovácsműhelyt, aztán az asztalost, a kerékgyártót, a szegöntödét, a malmot és a téglavetőt. Most kezdett igazán rokonszenvet táplálni Grand-père iránt. A helyében bizony ő sem mondana le ennek a varázslatos birodalomnak a kormányzásáról.

Aztán hirtelen mindennek vége szakadt. Véget értek a nagy lovaglások, a felfedezőutak, a vidám beszélgetések,

nem hallgathatta többé Philippe terveit a változásokról, amelyeket majd bevezet, ha ő lesz Montfleury ura.

Grand-père a verandán iszogatott, amikor fölmentek a házba az istállóból. – Christophe – kiáltott Grand-père –, hozz kávét! Ti meg üljetek le mind a ketten. Egy órája megjött a posta. Magának is van itt egy levél, Mary, Jeanne-tól. Bizonyára megirja, hogy holnap érkeznek. Én is kaptam levelet a fiamtól. Azt írja, hogy hazahozza a családot Baton Rouge-ból. Te pedig – mondta Philippe-nek, s intőn fölemelte az ujját – jobban teszed, ha visszaülsz a nyeregbe. Amig a birtokomat leltároztátok, itt járt Saint-Brévin, keresett. Megérkeztek az ír kubikosok, és ha nem állítjátok őket időben munkába, úgy leisszák magukat, hogy a lapát nyelét sem tudják megfogni.

- Hurrá! – rikkantotta Philippe, és már iramodott is le a veranda lépcsőjén.

Mary alig vette észre a távozását. Egy pillanat alatt feledésbe merültek a vele töltött kellemes órák. Semmivé váltak, mihelyt elhangzott Saint-Brévin neve. Itt járt, gondolta Mary keserűen, és ő lemaradt róla. Pedig most beszélgethettek volna. Megköszönhette volna, hogy New Orleansben kiállt érte azon az éjszakán, ő lehetett volna a háziasszony, mint mikor a rokonok jöttek látogatóba. Kávét tölthetett volna neki, süteménnyel kínálhatta volna. Azt mondhatta volna: Monsieur, tudnia kell, hogy mi már találkoztunk ... Ön igen lovagiasan...

- Mary – szólt rá Grand-père. – Kell ez a levél, vagy nem kell? Nem fogom örökké tartani.

- Mary, úgy örülök, hogy látlak! – kiáltotta Jeanne, miközben végigrohant a hajóhídon, és Mary nyakába vetette magát. Jobbról-balról újra meg újra összecsókolta.

- Megkaptad a levelem? Sajnálom, hogy olyan rövidre sikerült. Oldalakat akartam írni, rengeteg izgalmas

írnivalóm lett volna, de az unokatestvéreim értem jöttek, és elvonszoltak egy összejövetelre. Baton Rouge olyan, mint egy álom, minden csupa vidámság, és rettentő nagy sikerem volt. Matild nénikém szerint összetört szívek borítják a földet, amerre csak jártam. Gyere. Menjünk fel a házba, alig várom, hogy pletykáljunk. Szörnyen hiányoztam? És rémesen egyedül érezted magad? És reszkettél, amikor Grand-père zsörtölődött? Na és őrült módon beleszerettél Philippe-be? Hát ő tebeléd? Beszélj már, Mary! Már nem szeretsz? És most min nevetsz? Igazán nem szép tőled.

- Szóhoz sem jutok melletted – mondta Mary. – Semmit nem változtál Baton Rouge-ban. Legfeljebb még csinosabb lettél.

- Komolyan mondod? Szerintem is. Ez azért van, mert a társasági élet az igazi világom. Nem is az ültetvény meg a mogorva öregemberek, mint Grand-père. Jaj, mennyire hiányoztál! Úgy örülök, hogy újra itthon vagyunk!

Jeanne ünnepélyes csókra járult a nagyapja elé, aztán intett Marynek, és már iramodott is fel az emeletre. – Uu! – mondta segíts már levennem ezt a rémes útiruhát! Utálom az ilyen komor göncöket. – Egy pillanatra beléfojtotta a hangot a sötétkék ruha, amit átcibált a fején, de a szája nem állt be. Mary még sose látta ilyen túláradó hangulatban.

- Mint egy valóra vált álom, olyan az egész – hadarta Jeanne és mindez neked köszönhető. Papa tajtékozva érkezett Baton Rouge-ba, mert Maman írt neki egy levelet, hogy örökre ott marad a nővérénél, amiért Papa megszégyenítette azzal, hogy Montfleurybe hívta a kitartottját. Papa pedig szerintem arra is el volt szánva, hogy ha kell, a hajánál fogva vonszolja haza Mamant. Fantasztikus veszekedés volt. És még csak hallgatóznom se kellett, mert úgy üvöltöttek, hogy zengett a ház.

Rengeteg izgalmas dolgot megtudtam. Hogy például amikor a sárgaláz elől Maman kiköltözött velem az ültetvényre, azt mondta Papának, hogy szó sem lehet több gyerekről, mert nincs szíve végignézni, hogy aztán meghalnak. Papa meg állítólag azt válaszolta annak idején, hogy sebaj, Amarinthe – mármint a kitartottja – szül majd neki annyi gyereket, amennyit csak akar, hiszen Amarinthe úgyis jobban szereti, mint ahogy Maman valaha szeretni tudná. Újra felhánytorgatták egymásnak az egészet, és minden porcelánnippet összetörtek Matilde néni legszebb vendégszobájában. Olyan csatazaj volt, hogy öröm volt hallgatni. Papa Maman fejéhez vágta, hogy soha nem szerette, csak arra kellett neki, hogy apja legyen a gyerekeknek, mire Maman panaszolni kezdte, hogy ez nem igaz, hogy jobban szerette az életénél, hogy az ültetvényen töltött évek olyanok voltak számára, mint maga a pokol – képzeld, a pokol! –, mert Papa olyan ritkán utazott ki hozzá a városból, és tudhatta, hogy egész idő alatt annál a nőszemélynél van. Akkor aztán Papa még jobban elkezdett üvölteni, hogy miért, mire számított, ha egyszer az ajtaja mindig be volt zárva. Maman ekkor zokogni kezdett. Azt mondta, már három éve nincs bezárva az ajtaja, mert túlesett a változáson. Mi lehet az a változás, Mary, nem tudod? Én se. De majd utánajárok.. . Szóval, Papa úgy ordított, hogy rezegtek az ablaküvegek. – Mindig csak bőgsz – mondta –, sosem lehet veled rendesen beszélni, mert állandóan bőgsz. – Maman pedig sírt, mint a záporeső, és akkor azt mondta, hogy tulajdonképpen írt ő Papának egy levelet, hogy belátja, ő is hibás, és azt szeretné, ha visszaköltözhetnének New Orleansbe, mint két jóravaló házastárs. Hogy egész éjjel írta azt a levelet, de mielőtt befejezhette volna, megtudta, hogy az a nőszemély útban van Montfleury felé. Így aztán bevágta a levelet a tűzbe. Papa ekkor némileg

lecsöndesedett, érdeklődni kezdett, hogy mi is volt abban a levélben, Maman meg elismételte a levélben Írottakat, és képzeld, akkor meg Papa kezdett el zokogni. És aztán csókok cuppogását lehetett hallani, meg drága szívem így, drága szívem úgy, de mivel már nem ordítoztak, nem hallottam mindent. A javát azonban még hallottam: Papa megígérte, hogy ostorral veri ki a házból Amarinthe-ot, és mindörökre otthagyja. És most jössz te, Mary. Képzeld, Maman azt mondta, hogy amikor kiderült, hogy sárgalázad van, rájött, hogy hiába is tart hét lakat alatt, a betegség, ha akar, megtalál. Egyszóval, a te érdemed, hogy Maman és Papa újra egymásra talált. Várj csak, amíg meglátod őket. Állandóan fogják egymás kezét, és sóhajtoznak. Az ő korukban! Igazán megható. És képzeld, mindenszentekre mindannyian beköltözünk New Orleansbe. Be fognak vezetni a társaságba, Maman rendel nekem Párizsból egy estélyi ruhát. Képzeld el, milyen lehet New Orleans, ha már Baton Rouge is olyan csodálatos volt! Nálam boldogabb ember nincs is az egész világon, és ezt csakis neked köszönhetem, te angyal!

16

Mary nagy megütközésére szeptemberben még melegebb volt, mint augusztusban. Minden lelassult, a madarak is csak ritkán énekeltek, mintha az is túl nagy erőfeszítést követelne. Ember és állat épp csak vonszolta magát, és mindenki ingerlékeny kedvében volt. Még a hatalmas folyam is mintha megadta volna magát az általános tespedésnek.

A felhőszakadások ezzel szemben egymást követték. A kék égen hihetetlen gyorsasággal megjelentek a felhők,

aztán elfeketedtek, villámok cikáztak elő belőlük, majd zuhogni kezdett az eső, és irgalmatlanul dörgött-villámlott.

De az eső csak néhány percre hozott enyhülést. A felhőszakadás egykettőre véget ért, a párával telített levegőt pedig hamar felhevítette a napsütés.

Maryt is teljesen kiforgatta magából az időjárás. A francia nyelvtant kiverte a penész, Jeanne angolórái véget értek, Marynek nem volt annyi ereje, hogy tanulásra fogja. Úgy érezte, annyi ereje sincs, hogy fölemelje a karját. Állandóan sírhatnékja volt, kezdte azt hinni, hogy a nyárnak sohasem lesz vége, és minden hónap még elviselhetetlenebb lesz, mint az azt megelőző. Jeanne hol vigasztalta, hol csúfolódott rajta. – Ne legyél már annyira amerikai – mondta. – Ne gondolj a hőségre, akkor észre sem veszed. – Mary meg is próbálta. Egyszer erőt vett magán, és kilovagolt Jeanne-nal a töltésre.

De elhatározta, hogy ez volt az utolsó alkalom. Az ír kubikosok látványa még jobban elkeserítette. A legkülönbözőbb korosztályú férfiak voltak közöttük, a hátuk vörösre égett a tűző napon, az arcukon zord kifejezés a fejüket védő, sarkán összecsomózott kendő alatt. Abbahagyták a munkát, és félreálltak, hogy utat engedjenek a két ifjú hölgynek meg a lovásznak. Elmenőben Mary hallotta, hogy zihál a tüdejük a percnyi kényszerpihenő alatt. – Senkit nem volna szabad így dolgoztatni ebben a hőségben – mondta. – Még látni is rettenetes.

Jeanne-t mindez nem zavarta. Naponta kilovagolt, hiszen a töltésbővítés – úgymond – Valmont Saint-Brévin vállalkozása, majd csak összetalálkoznak egy szép napon.

Ez volt Jeanne egyetlen témája. Másról sem beszélt, csak arról, hogy hány szívet tört össze Baton Rouge-ban, meg hogy hányan fogják majd tenni neki a szépet New

Orleansben. Mary megtépázott idegeit alaposan kikezdte, hogy állandóan csak magával foglalkozik. De még idegesítőbb volt, ha olykor másoknak szentelte figyelmét. Őt például mindenáron össze akarta boronálni Philippe-pel. Állandóan azt hajtogatta, hogy milyen jóképű férfi, milyen gazdag lesz majd egyszer, és mennyire odavan Maryért. Philippe jelenlétében pedig őt dicsérte agyba-főbe, hasonló túlzásokba esve. Ezt aztán meg is sínylette könnyed, baráti kapcsolatuk, egyre feszélyezettebben, egyre kényelmetlenebbül érezték magukat egymás társaságában.

Szeptember közepén aztán Philippe visszament Bayou Techebe. A töltésbővítés elkészül nélküle is, mondta, Bernard bácsinak viszont annál nagyobb szüksége van rá az ültetvényen.

Mary először megkönnyebbült, aztán rájött, hogy tulajdonképpen hiányzik neki. Mindennek Jeanne az oka, gondolta, és egyre nehezebben viselte el őt. Nem csoda, ha ki-kijött a sodrából, hiszen általában igen puskaporos volt a hangulat.

Az étkezések szinte mindig hangos szóváltássá fajultak Grand-père meg Jeanne apja között. Az öregúr szidta a bankárokat, hogy azok paraziták, akik kizsigerelik az ültetvényeseket, mire Carlos azzal vágott vissza, hogy ósdi érvelés ez, de nem csoda, hiszen Montfleuryben még a tizennyolcadik században megállt az idő. Berthe hiába is igyekezett békítgetni őket.

Hamarosan aztán Carlos is szedelőzködött. – New Orleansben majd találkozunk – mondta, búcsúzóul megcsókolta Mary kezét, és „jótevő"-jének nevezte, amiért a városban ismét együtt élhet a család. Mary a naponta ismétlődő szócsaták ellenére is sajnálta, hogy elmegy. Carlos Courtenay kifejezetten kellemes társaság volt, amikor Grand-père nem volt a közelben. Jóképű férfi

volt, sokkal fiatalabbnak látszott a maga ötvennégy esztendejénél. Sűrű, deresedő haja volt, sötét szemében nevető kifejezés, az alakja karcsú. Rendkívül gondosan öltözött, és adott magára: csipkés kézelőjéből manikűrözött, nagy zafírköves gyűrűkkel ékes kéz bukkant elő, amellyel beszéd közben sokatmondóan gesztikulált. Márpedig remek társalgó volt Carlos Courtenay, és ezt tudta is magáról. Délutánonként kiült kávézni a verandára a hölgyekkel. Gyűrűivel meg a csipkemandzsettával dekoratív íveket írt le, miközben előadott a fiatalságáról, a csibészségekről, amelyeket a fivéreivel követtek el, vagy a New Orleans-i társaság viselt dolgairól, a vívómesterek nyilvános rivalizálásáról, a gőzhajók gyorsasági versenyeiről, amelyek mind a két–, mind pedig a négylábú utasoknak nagy rémületére szolgáltak; a két testvér esetéről, akik párbajjal óhajtottak igazságot tenni abban a jelentős nézeteltérésben, hogy melyiküknek jobb a szabója; végül az olasz cirkuszról, amelynek az akrobatái nagy sikerrel szerepeltek az amerikai negyedben mindaddig, amíg ki nem derült, hogy amúgy balkézről betörők, akik akrobatikus ügyességgel hatolnak be a házakba a tetőn keresztül. Jeanne meg Mary az oldalát fogta a nevetéstől, Berthe pedig őszinte csodálattal bámulta az urát, és sírva kísérte ki a hajóhoz, és abba sem hagyta a sírást, míg a hajó el nem tűnt a szeme elől.

Aztán megtörölte a szemét, kifújta az orrát, és megindult a búcsúztatók élén a ház felé. – Rengeteg dolgunk van – mondta –, ha a jövő hónapban vissza akarunk költözni a városba. Intézkednem kell, hogy kiszellőztessék a hajóládákat, lehordják a padlásról és alaposan kiporolják a szőnyegeket, mielőtt hazakerülnek. A varrószobát rendbe kell tenni, mert a jövő héten megjön a varrónő, és

meg kell találnom a gyöngysoromat, hogy átfűzethessem. Aztán hátravan még a...

– Hiába, Maman nem változik – súgta Jeanne Mary fülébe.

Berthe energikus készülődése az egész házat felvillanyozta. Grand-père már hajnalban kint volt a földeken, ellenőrizte a nádat, a felszerelést, mindent, amire szükség volt a közeledő aratáshoz. Minden reggel jókedvűen jött meg reggelire, közölte, hogy soha nem látott rekordtermés lesz, s hogy ilyenkor már minden nap rohamosan növeli a nád cukorfokát.

Mindannyian jókedvűbbek lettek, s Mary úgy érezte, hogy sokat enyhült a hőség, noha a hőmérő még mindig ugyanazt mutatta, mint korábban. S már mindannyiukat a közeljövő foglalkoztatta.

Berthe alig várta, hogy kezelésbe vegye a nagy, New Orleans-i házat, és alaposan kitakarítsa, felújítsa pincétől padlásig.

Jeanne gondolatban hódolói körében ült, akik persze könyörögve kérték, hogy írja be őket a táncrendjébe, s közben egy vidám keringőt dúdolgatott magában.

Mary pedig tucatnyi változatban is elképzelte találkozását a családjával, és a meleg fogadtatást, amelyben majd része lesz.

Október másodikán nagy vihar volt, dörgött az ég, de a szélnek már csípős éle volt, s amikor elvonult, tündöklő kék lett az ég, és friss szellő táncoltatta a bugenvillealeveleket.

Mary a legszívesebben maga is táncra perdült volna. Hosszú hetek óta először végre elhitte, hogy csakugyan lesz ősz, és hogy a családja is megkerül.

Igaz, Courtenay-ék is úgy bántak vele, mint egy szerető család, és még csak meg se köszönte soha. Ejnye, te önző, hálátlan, komisz Mary MacAlistair, azonnal szállj magadba, gondolta, és úgy is tett. Megköszönte Berthenek a sok kedvességet, elnézést kért Jeanne-tól, amiért az utóbbi időben annyira morózus volt, és szívvel-lélekkel belevetette magát az előkészületekbe, amelyek megelőzték a nagy eseményt: Jeanne bevezettetését a New Orleans-i társaságba.

Igazán nem esett nehezére. Biztos volt benne, hogy rá is sor kerül majd, ha megtalálja a családját. Nem számított, hogy most Jeanne körül forog a világ; majd eljön az ő ideje is. Addig is Jeanne-nal együtt órákon át hallgatta Berthe elbeszélését arról, hogy hogy és mint lesz a dolog.

– Elviszünk az operába – mesélte Berthe ahol egész New Orleans jelen lesz. Természetesen páholyt bérlünk, egyenruhás szolga áll majd a páholy hátsó sarkában egy asztalka mellett, amelyen pezsgő lesz meg valami ostyaféle. Jóval azelőtt érkezünk meg, hogy a függöny fölmenne. Helyet foglalunk, te Papa mellett az első sorban. Gyönyörűek lesztek, te a fehér párizsi ruhádban, Papa pedig elegáns frakkban. Így szokás bemutatni az eladósorban lévő lányokat a jobb francia családokban. A szünetben aztán sorra érkeznek majd a látogatók. A rokonok meg a barátok tudják, hogy az ötödik, hatodik szünetig nem illik jelentkezniük, mivel az első szünetekben a fiatalemberek teszik tiszteletüket. Papa az ajtóban fogadja, és pezsgővel kínálja őket, aztán bemutatja először nekem, utána pedig neked. – Berthe mosolyogva belefeledkezett a visszaemlékezésbe. – Rettentő nagy ilyenkor az izgalom. A férfiak páholyról páholyra járnak, a közönség pedig árgus szemekkel figyel, hogy ki hol vizitel, mennyi ideig marad, és melyik

lánynak hány gavallérja van. Tudod, édesem, úgy fognak tolongani körülötted a fiatalemberek, ahogy a darazsak a méz körül. Egy jeles család gyönyörű leánya, akit még sosem láttak New Orleansben! Az évad nyitó előadásán fogunk bemutatni. Semmi értelme kivárni egy estét, amikor senki mást nem mutatnak be. Az évadnyitón mindazok a lányok bemutatkozhatnak, akik méltán versenghetnek az évad szépe címért. És semmi kétség, hogy azt te fogod elnyerni.

Egyik este, miután Berthe ismét kimerítő előadást tartott az operában játszódó eseményekről, éjfél körül Jeanne kiszállt az ágyából, és belopózott az anyja hálószobájába. A szájára tette az ujját, óvatosan becsukta maga mögött az ajtót, odaszaladt Berthe-hez, és bebújt mellé az ágyba.

- Mamán – mondta –, annyira boldog vagyok.
- Én is, kicsim.
- De van két dolog, ami nyugtalanít. Az egyik az, hogy még nem érkezett meg a ruhám, pedig már csak három hét van hátra az operáig.

Berthe megsimogatta Jeanne arcát. – Három hét nagy idő, kislányom. Megérkezik az a ruha, ne félj. És mi a másik?

- Mary. Ő is eljön velünk az operába?
- Ó, édes istenem! Erre még nem is gondoltam.
- Pedig ő azt hiszi, hogy jön. Nem is tudom, mit mondjak neki.
- Hát ebben az esetben magunkkal kell vinnünk. Igazán aranyos teremtés, hadd örüljön. Akkor legfeljebb nem viszünk magunkkal szobalányt, Mary ülhet a helyén, hátul.
- Köszönöm, Maman – mondta Jeanne, megcsókolta az anyját, és leszállt az ágyról. Már az ajtónál volt, amikor megfordult, és visszament Berthe-hez.

- Maman – kérdezte –, mi lesz Maryvel?
- Ezen még nem gondolkoztam. Mindig hasznossá teheti magát a házban. Meghívókat írhat, válaszolhat rájuk, effélék. Később aztán majd találunk neki egy helyet, ahol társalkodónő vagy nevelőnő lehet, akárcsak nálunk. Okos lány. Hamar fel fogja ismerni, hogy a városban jobban betartják az emberek a formaságokat, és tudni fogja a helyét.

17

Végre elérkezett a nagy nap. Tökéletes őszi reggel, tiszta, csípős levegővel és langyos napfénnyel: igazi, utazáshoz való idő. Berthe úgy döntött, hogy a postahajó helyett inkább egy régimódi lovas kocsin mennek. Jeanne és Mary egész úton nem tudtak veszteg maradni, a kocsi minden döccenésére nagyokat huppantak, és viháncolva dőltek-borultak a kárpitozott ülésen. Amikor ebbe belefáradtak, rázendítettek, először francia dalokat énekeltek, amelyekre Jeanne tanította Maryt, aztán amerikaiakat, amelyeket Jeanne tanult Marytől. És mire kifogytak a dalokból, a kocsi már New Orleans keskeny utcáin járt.

Berthe tiltakozásával mit sem törődve kidugták a fejüket az ablakon. Mindent látni akartak. – Nézd csak! Nézd! – lelkendeztek. Minden érdekes volt számukra, a kék, zöld, rózsaszín és fehér házak, a kávéházak hívogató, nyitott ajtaján kiáramló kávéillat, s az utcasarkon cukorkát, süteményt meg gyümölcsöt árusító asszonyok. Fasorral szegélyezett, széles, kettős sugárúton haladt most a kocsi, s Jeanne meg Mary nem győzte csodálni a kétoldalt emelkedő, kőből meg téglából épült palotákat. A kocsis megsuhogtatta az ostorát, s a lovak befordultak az egyik tetszetős épület boltíves kapualjának félhomályába.

– Megérkeztünk – közölte a lányokkal Berthe Courtenay.

Az út közepén, a fákkal beültetett elválasztó sávon feketébe öltözött alak állt egy fa árnyékában, a Courtenay-házzal szemközt. Celeste Sazeracnak annyira vert a szíve, hogy meg kellett kapaszkodnia a fa törzsében. A kapun beforduló kocsi látványa meglepte. Carlos ritkán fogad vendéget, és soha nem jár kocsin. Amikor aztán meglátta a kocsi ablakában Mary MacAlistairt, szinte rosszul lett.

Ilyen megrázkódtatást! Azt képzelte, a lány gondja egyszer s mindenkorra le van tudva, soha többé nem kerül elő az ültetvényről. Most mit tegyen? Valamiképpen gondoskodnia kell a biztonságáról. És persze a ládikáról.

Kővé dermedve állt, és erősen gondolkodott. Aztán hirtelen elhatározással útnak indult, a sarkon befordult egy mellékutcába, aztán újra befordult, míg az ódon utcákon el nem jutott ahhoz a sikátorhoz, amelyiken nem sokan mertek végigmenni. Gyorsan keresztet vetett, és megindult a dohos, nyomorúságos sikátoron.

Ó, milyen ostoba liba vagyok, gondolta Mary. Rémület volt az első benyomása, amely a Courtenay-házban érte. A kapualjból kertes udvarba hajtott a kocsi, s hirtelen eszébe jutott július negyedike, amikor megérkeztek Miss Rose udvarába.

– Gyere már, Mary – unszolta Jeanne, s ez kizökkentette rossz emlékeiből. Semmi ok a rémületre, gondolta, minden csodálatos itt, még csodálatosabb, mint gondolta volna. Napfényben fürdött az udvar, közepén a csobogó, mohos szökőkút, a cserepekbe ültetett, hatalmas, rózsaszín virágokat bontó hibiszkuszbokrok meg a rózsaszín téglafal tövében zöldellő páfrány.

Nyitott lépcsőház vezetett fel az emeletre, a kovácsoltvas lépcsőkorlát indázó arabeszkeket formázott. A kert édes levegőjét közvetítette ez a nyitott lépcsőház az épület belseje felé, s szinte hívogatta a vendéget a tágas, levegős belső helyiségekbe, amelyeknek hófehér falát, mennyezetét aranyozott stukkódíszítés borította.

Minden gyönyörű szép volt, és akadt a házban balkon is, éppen olyan, mint amelyiken első New Orleans-i estéjén azt a családot megpillantotta. Ott szolgálta fel nekik a kávét egy szobalány, úgyhogy most maga is résztvevője volt a családi képnek, amely akkor úgy megragadta a képzeletét. Mosolyogva nézte Jeanne-t és Berthe-et, odalent az utcát és az elhaladó fogatokat, a járókelőket, és a faszénárust, aki így kínálta a portékáját: – *Charbon de Paris*[3] *de Paris, madame, de Paris...*

Kávézás után Berthe közölte, hogy vegyenek kalapot, köpenyt, indulnak a temetőbe, hogy mindenszentek napjára rendbe hozzák a családi kriptát.

Mary úgy érezte, mintha felhő vonulna el a nap előtt. Örömünnep volt számára ez a nap, úgy érezte, nincs benne helye halálnak, temetőnek. De hát ez is hozzátartozott New Orleanshez, és ő mindennel meg akart ismerkedni.

S ezúttal is kár volt aggodalmaskodnia. Olyan volt a temető, mint egy dolgos, vidám falu. Mary nagyot nézett. Nyoma sem volt szomorúságnak, a kripták mintha egy utcácska mentén sorakozó házikók lettek volna, s az utcák tele voltak nevetgélő, fecsegő emberekkel, főként nőkkel, akik mintha csak vendégségben lettek volna. Mary csodálkozva nézett Berthe-re.

- Tudod, nálunk az a szokás – magyarázta neki Berthe –, hogy mindenszentekkor meglátogatjuk a halottainkat.

[3] Brikett.

Virágot hozunk nekik, és egyúttal a kezünk munkáját is felajánljuk az emlékünknek. Mindenszentek előtt kitakarítjuk, újrameszeljük a sírboltokat, így a virágok is jobban érvényesülnek. – Berthe elmosolyodott. – Arra is jó alkalom ez, hogy aki egész nyáron távol volt, itt összefuthat az ismerőseivel, és megtudhatja a legfrissebb híreket.

Egy hölgy jött velük szembe, ránézett Berthe-re, és összecsapta a kezét: – Nem hiszek a szememnek! – mondta. – Csakugyan te vagy az, Berthe? Tavaly ilyenkor óta nem láttalak. Mondd, igaz, amit beszélnek? Tényleg beköltöztök a városba? Hadd öleljelek meg, kedvesem, annyira örülök. – Jobbról-balról megcsókolta, és hátraszólt valakinek: – Hélène, nézd csak, ki van itt! Berthe Courtenay. Hazajöttek.

Berthe Maryhez fordult: – Jól összejött a rokonság. Tudod, ebben a munkában csak a családtagok vehetnek részt. Hazavisz a kocsi, ha gondolod.

- Köszönöm – mondta Mary inkább itt maradnék, és nézelődnék, ha lehet.

- Hát persze hogy lehet. A kapunál találkozunk, amikor alkonyodni kezd. Ott vár ránk a kocsi... Hélène, milyen szép lettél! És hogy van édesanyád? Ő is itt van? Ez az én kis Jeanne-om... Ez madame Desprès, Jeanne, Papa unokatestvérének a felesége... Agathe, te is itt vagy?...

Jeanne búcsút intett Marynek, és elvegyült a hölgykoszorúban.

Mary pedig kószált a temetőben, nézte a sírokat, az arcokat, a hölgyek kesztyűs kezét, amint sikálták, meszelték a sírboltok falát. Hátha megpillant egy olyan kezet, amilyen a sajátja. Lehetséges, hogy ott, az a fekete selyemruhás, csipkeköténys hölgy a nagyanyja ... vagy az a másik, akinek ki van sírva a szeme... vagy az az ősz

hajú hölgy, aki négykézlábra ereszkedve gyomlál, s közben egy Mozart-dallamot dúdolgat.

Kergetőző gyerekek rohantak elő egy szikrázó márványkripta mögül, amelyik olyan volt, mint egy görög templom kicsinyített mása. Majdhogy fel nem borították, gyorsan bocsánatot kértek, és nyargaltak tovább. Mary mosolyogva nézte őket meg a nyomukban lihegő kövér néger dadust.

Sejtelme sem volt róla, hogy a nagyapja ott van eltemetve, alig néhány lépésnyire. A jón oszlopok fölött az oromzatba bele volt vésve a SAZERAC név. Ezt a kriptát nem kellett rendbe hozni. Celeste hetenként kitakarította, mintha minden vasárnap mindenszentek napja volna.

Mary felismerte a nevet, és eszébe jutott Celeste. Ő is itt járt, gondolta, lám, a kripta már rendbe van téve. Valószínűleg találkozott a barátaival is, akárcsak Berthe, beszélt velük, érdeklődött. Lehetséges, hogy már ki is derítette, kik a hozzátartozóim. Boldog mosoly ömlött el az arcán. S miközben sétálgatott a régi temetőben, a kripták körül szorgoskodók vissza-visszamosolyogtak rá. Ritka, fölemelő élmény volt, mintha a megtestesült boldogságot látná.

Sok minden fölkeltette az érdeklődését, miközben bejárta a temetőt. – Milyen furcsa, hogy kerítés választja ketté a temetőt – mondta Berthe-nek hazafelé menet. – És hogy nincsenek egyszerű sírok meg sírkövek.

- A kerítés a protestáns temetőt választja el a katolikustól – magyarázta Berthe. – A négerek temetője is el van különítve. De mindegyikben a föld színe fölött temetkeznek, a folyó miatt. Áradáskor a Mississippi vízszintje magasabban van, mint az óváros. És körös-körül minden csupa mocsár. Ha két láb mélyre leásol, megtelik vízzel a gödör alja. Az első telepesek állítólag még elföldelték a halottaikat, de köveket kellett tenniük a

koporsóba, hogy ki ne mossa őket a víz. Ezért tértek át a kriptákra.

- És mit csinálnak a szegények, akiknek nem futja kriptaépítésre?

- Nekik ott vannak a kemencék. Láthattad, hogy a temetőt körülvevő falban egymás mellett és fölött, sorban, akkora fülkék vannak, amelyekbe éppen belefér egy koporsó. Ezeket meg lehet vásárolni, vagy bérbe lehet venni.

Mary megborzongott: – De miért hívják kemencének? Csak nem égetik el benne a halottakat?

- Nem éppen – mondta Berthe. – Csak úgy van kiképezve a fülkék nyílása, mint a kemencéé, innen származik a neve. De az már igaz, hogy egy év elteltével kibontják a fülke nyílását, a halott földi maradványait kiemelik a koporsóból, és az üreg végébe kaparják, a koporsót elégetik. Így helyet teremtenek a következő koporsónak. Persze, ha csak egyetlen évre bérelték a „kemencét", akkor az év leteltével az egészet elégetik, úgy, ahogy van. Az új bérlő nyilván nem akar egy idegen halott mellé temetkezni.

- Rémes dolgokról beszélgettek – szólt közbe Jeanne. – Halottak, sírok, kripták... Úgyis utálok temetőbe járni. Mellesleg meghalni sem akarok, egyáltalán nem – tette hozzá méltatlankodva.

Berthe szokatlan szigorúsággal utasította rendre egyetlen gyermekét: – Márpedig mindannyian meghalunk, Jeanne, mert a Jóisten így rendelte. Az élőknek pedig kötelességük megemlékezni a halottaikról, hogy valamelyest jóvátegyék, amit mulasztottak velük szemben, amíg éltek. Holnap befejezzük a takarítást, holnapután pedig felvirágozzuk a sírboltot, és imádkozunk minden szentekhez szeretteink üdvözüléséért. Majd szíveskedsz magadba szállni, és imádkozni a meghalt

testvéreid lelkéért, ahelyett, hogy durcáskodnál, mint ma egész délután.

- De, Maman – akadékoskodott Jeanne még mindig nem érkezett meg a ruhám Párizsból. Hogy képzeled, hogy bármi másra tudnék gondolni?

- Erőltesd meg magad. Egy szót sem akarok hallani erről többet.

- Furcsa feliratok voltak egyik-másik sírbolton – szólt Mary, hogy másra terelje a szót. – Például: Elesett a becsület mezején, vagy: Elesett a becsület védelmében. Az indiánokkal háborúztak volna? Vagy netán európai háborúkban vettek részt a New Orleans-iak? Azt tudom, hogy a függetlenségi háborúban Louisiana nem vett részt, hiszen francia terület volt.

Berthe sóhajtva megrázta a fejét: – Nem, Mary, a férfiaknak nincs annyi józan eszük, mint neked. Különösen a franciáknak. A vérmérsékletük rendkívül robbanékony. A „becsület mezeje" ott terül el, ahol a párbajokat vívják. Ezt soha nem leszek képes megérteni. Ismertem szépreményű fiatalembereket, akik életüket vesztették olyan ostobaságok miatt, mint a kézelőjükre loccsant kávé.

Időközben Jeanne is megtalálta a régi hangját: – Philippe mondja – vágott közbe –, hogy Valmont Saint-Brévin a legjobb vivó egész New Orleansben. Mióta visszajött Franciaországból, számtalan párbajban győzött. Philippe szerint mindenki elmegy megnézni, amikor párbajozik. Azt mondják, jobb, mint a lóverseny.

- Philippe rosszul teszi, hogy ilyen zöldségekkel tömi tele a fejedet – mondta Berthe. – Hála az égnek, itthon vagyunk. Vacsora előtt ledőlök egy kicsit. A mész szagától mindig megfájdul a fejem.

Mary megérezte Berthe hangjában az elfojtott könnyeket. Elszorult a torka. Milyen érzés lehet, gondolta,

tudni, hogy nyolc gyermeke nyugszik a kő alatt, amit tisztára súrol?

- Madame Berthe – mondta csöndesen –, én nagyon csodálom a New Orleans-i hölgyeket. Rendelkezésükre áll a népes személyzet, mégis a saját kezükkel teszik rendbe szeretteik sírját.

Berthe Mary térdére tette a kezét: – Köszönöm, kedvesem – mondta. – Indulás, befelé.

A szalonban Carlos Courtenay fogadta őket: – Isten hozott idehaza, drága Berthe.

Mary látta, hogy Berthe szomorúsága egy csapásra elmúlik. Egyenesebben tartotta a vállát, magasabban a fejét, és könnyebbek lettek a léptei, ahogy odasietett az urához.

Jeanne is odaszaladt, és az apja nyakába vetette magát.

Carlos megtántorodott. – Ekkora lelkesedést! – mondta, és megcsókolta Jeanne arcát. – Kizárt dolog, hogy mindez egy fáradt, öreg bankárnak szóljon. Te biztosan kitaláltad, hogy mit hoztam magammal.

- Ó, Papa – sikoltott Jeanne –, hát megérkezett végre a ruhám? Hol van? Azonnal látni szeretném. – Odarohant az anyjához. – Maman – hadarta –, tudom, hogy utálatos voltam egész délután, de ígérem, hogy jó leszek. Ígérem, hogy holnap addig imádkozom, amíg ki nem sebesedik a térdem. Mindent megígérek, csak hadd próbáljam fel az új ruhám.

Ki tudott volna ennyi fogadkozásnak ellenállni?

Mary életében először látott Párizsban készült ruhát, és azonnal megértette, miért is lett Párizs a női divat Mekkája.

A rafinált ruha az első pillantásra végtelenül egyszerűnek látszott. Amilyen egy ártatlan fiatal lányhoz illik. Habkönnyű selyemszoknyája olyan volt, mint egy

fodrozódó fehér felhő, karcsú derékrészére gyöngyvirágokat hímeztek, a leveleket rézsútosan, hogy hangsúlyozzák a derék karcsúságát, a virágokat igazgyöngyből. Hatalmas, puffos ujját a selyem fölött gyöngyvirágmintás csipke borította, s ugyanebből a csipkéből volt három alsószoknyája közül a legfelső. A következő alsószoknya finom szaténból készült, a legalsót egymásra boruló fodrok zuhataga képezte ugyanabból a szaténból, legalsó fodrai megduplázva a gyöngyvirág-mintás csipkéből. Ugyanebből a csipkéből raffolt fodor szegélyezte a felső rész mély kivágását, keretbe foglalandó a viselő nyakát és vállát.

Apró levélmintával telehímzett fehér selyemharisnya tartozott a ruhához, meg selyemcipellő, felső részén csipkelegyezővel, amit kásagyöngyből fűzött csat fogott össze.

Ovális, fehér brokátdobozból előkerült egy hajék is: miniatűr gyöngyvirágcsokrot utánozó, gyöngyből készült kompozíció.

Jeanne talán életében először nem jutott szóhoz. Ámulva nézte a ruhát meg a tartozékait. Aztán könnyes szemét az anyjára emelte.

Berthe egy hosszú pillanatra szótlanul magához ölelte, aztán csöngetett Mirandáért, elküldte, hogy hozzon meleg vizet, hívatta Clementine-t is, és ráparancsolt a lányokra, hogy alaposan mossák meg a kezüket. Rámosolygott Jeanne-ra: – Főként te, kisasszony! Hozzá ne merj nyúlni ahhoz a ruhához, amíg kezet nem mostál!

Jeanne elemében volt. Előkapta dobozából a hajéket, és odaperdült a tükör elé. – Ugye fodrász fog megfésülni, Maman, hogy igazán gyönyörű legyen a frizurám? – érdeklődött, és a feje tetején koszorúba tűzött hajába illesztette a gyöngyvirágcsokros fésűt.

- Fodrászt hívatunk, de azt a mütyürkét bele nem teszed a hajadba. Legfeljebb talán egy egyszerű fehér szalagot, semmi egyebet.

Jeanne szinte táncolt a boldogságtól. – Mondd, Mary, szerinted volt már ilyen lenyűgöző ruha a világtörténelemben? Ugye sárgulsz az irigységtől? Meg tudod bocsátani nekem, hogy ilyen ruhám van? Én soha nem bocsátanám meg neked ellenkező esetben.

- Ugyan, Jeanne – mondta Mary –, veled örülök, és egyáltalán nem vagyok irigy rád, bár az kétségtelen, hogy ez a legszebb ruha, amit valaha láttam, és te leszel a legszebb lány egész New Orleans– ben.

És őszintén beszélt. Most már egészen biztos volt abban, hogy hamarosan rátalál a családjára, és annyira örült ennek, hogy szívből kívánta mindenki másnak is, hogy teljesüljön, amit a legjobban szeretne.

- Én olyan, de olyan boldog vagyok – sóhajtott Jeanne.

- Én annyira, de annyira szerencsétlen vagyok! – zokogott egy negyedórával később. – Bárcsak meghalnék! Bárcsak ott feküdnék abban a rémes sírboltban!

A ruha ugyanis nem kifejezetten az ő méretére készült.

- Ugyan, kicsim – mondta Berthe ettől még nem dől össze a világ. Nézd csak, tulajdonképpen minden tökéletes rajta, csak a dereka bő egy kicsit. Majd jobban kiengedjük a fűződet, és...

- És akkor úgy nézek majd ki, mint egy tehén – zokogta Jeanne.

- Hadd nézzem csak – kérte Mary. – Állj egyenesen, Jeanne, ne mocorogj.

- Ugyan, minek? Tönkre van téve az életem.

- Szerintem ebből be lehet venni – mondta Mary –, csak alaposan meg kell néznem.

Berthe megtörölte a szemét. – Én is rögtön arra gondoltam, Mary, de az már lehetetlen. Egyvalaki van New Orleansben, aki meg tudná csinálni: madame Alphande, de az most, az évadnyitás előtt tele van munkával.

Mary körbejárta Jeanne-t, és gondosan szemügyre vette a ruha derekát. – Én is meg tudnám csinálni – közölte. – A zárdában tanultunk varrni.

- Ó, Mary – lelkendezett Jeanne, és a tenyerével letörölte a könnyeit –, te vagy a legjobb barátnőm a világon! Milyen szerencsénk van, Maman, hogy itt van Mary, amikor ilyen nehéz helyzetben vagyunk.

Berthe nem tudta, mit mondjon. Abban nem hitt, hogy Mary el tud végezni ilyen kényes munkát, de Jeanne-t sem akarta keseríteni. – Csakugyan, nagy szerencsénk van – mondta kitérően. Oda se nagyon figyelt, mert közben már azon törte a fejét, mekkora összeggel lehetne rávenni madame Alphande-ot, hogy vállalja el az igazítást.

Másnap reggel aztán Berthe és Jeanne egyaránt elcsodálkozhatott. A ruha dereka be volt véve, s az igazításnak nyoma sem látszott, sőt a kiegészítő hímzéseket egyáltalán nem lehetett megkülönböztetni a párizsi eredetitől. Mary egész éjszaka dolgozott rajta.

- Nem hiszek a szememnek – jelentette ki Berthe. – Mary, te még madame Alphande-nál is ügyesebb vagy.

Jeanne majd megfojtotta hálás csókjaival. Mary csak mosolygott, és ez némileg leplezte a szeme körül a karikákat. Berthe anyai figyelmét azonban nem kerülték el: azonnal ágyba parancsolta.

Nem telt egy percbe sem, és Mary mély, jóleső álomba merült. Már nem is hallotta a rémült kiabálást, ami az udvarból fölhallatszott.

Carlos Courtenay kiállt a lépcsőpihenőre, és leszólt: – Mi folyik odalent? Csönd legyen, de azonnal!

Az udvarban egy kupacba húzódtak a szolgák, volt, amelyik térden állt, és összetett kézzel imádkozott az egek urához.

- Félix, azonnal gyere ide – rendelkezett Carlos, néhányat lépett lefelé.

Félix, az inasa odarohant, és megállította: – Álljon meg, monsieur Carlos, méltóztassék visszafáradni! – Aztán fojtott, ziháló hangon magyarázatképpen hozzátette: – Gri-gri.

Berthe is kijött az ura után a lépcsőházba, s mikor ezt meghallotta, a szívéhez kapott, és elájult.

Gri-gri – így nevezték a vudu-varázslat átokzálogát.

18

A fiatal nő olyan magabiztosan lépdelt, mintha az övé volna az egész járda, vagy ahogy New Orleansben mondják, a banquette. Nem is nézett a lába alá, büszkén magasra tartotta a fejét, tekintetét előreszegezte. Könnyű járása így is ellensúlyozta az ütött-kopott téglajárda egyenetlenségeit, és egy pillanatra sem esett ki érzéki ritmusából a feszes keblek és a ringó csípő mozgása; mindez sajátos ellentétben állt egyszerű kék háziszőttes ruhájával, amely elöl, a nyakától a bokájáig végig gombolódott.

Feltűnő arca volt. Világosbarna bőrszíne arról tanúskodott, hogy ereiben nagyrészt fehér vér csörgedezik. Széles arccsontja és az arcszínében lappangó bronzos árnyalat viszont arról, hogy ősei között legalább egy indián is akadt. Duzzadt, érzéki ajka kicsattanóan piros volt, szürke szeme meglepően sápadt.

A fülében hatalmas aranykarikákat viselt, a fején pedig élénkvörös kendőt. A figyelmes szemlélők észrevehették, hogy azt a kendőt úgy kötötték *tignon*-ba, hogy pontosan

hét sarka legyen. Figyelmes szemlélő pedig bőven akadt, csak éppen nem szemlélődtek nyíltan, csak leplezett oldalpillantásokkal, s főként hátulról, biztos távolságból, amikor csodálatuk tárgya már elhaladt. A különös nő ugyanis nem volt más, mint Marie Laveau, s hétsarkosra kötött *tignon*-ja világgá kürtölte rettegett rangját: ő volt New Orleansben a vudu-királynő.

Vudu-királynő volt már az anyja is, akit szintén Marie Laveaunak neveztek, s mindenki elismerte az ősi vallás legfőbb papnőjének, aki hatalmát egyenesen Zombitól, a kígyóistenségtől nyerte. De sokan állították, hogy az ifjabb Marie Laveau az anyjánál is nagyobb hatalommal rendelkezik, s hogy amikor a titkos helyeken tartott titkos szertartásokat celebrálja, a kígyóistenség jelenléte sokkal intenzívebb, és sokkal vadabbak, félelmetesebbek és eszeveszettebbek az orgiák, amelyeken a hívők egyesülhetnek az istenséggel.

Így aztán a járókelők igyekeztek kitérni Marie Laveau útjából, s csak a legvakmerőbbek merték megbámulni. Övé volt az egész járda, ahogy végigment a Rampart Streeten. S a járása akkor se változott, amikor befordult az Esplanade Avenue-ra, csak a fogadtatása volt itt némileg különböző. A feketék, nők és férfiak egyaránt, itt is tisztelettel vegyes félelemmel engedtek neki utat. Még némelyik fehér is; egy asszony kézen fogta a gyermekét, és átment előle az utca másik oldalára. De a legtöbb fehér nő leplezetlen kíváncsisággal szemlélte, s akadtak fehér férfiak, akik szinte levetkőztették a tekintetükkel.

De Marie Laveau rá se hederített senkire. Határozott léptekkel megérkezett a Courtenay-házhoz, és becsöngetett. Amikor Firmin, a komornyik kaput nyitott, rámosolygott, elővillantva gyönyörű, egyenletes, hófehér fogait: – A gazdája hívatott – közölte, s a szemében némi kaján derű bujkált.

- Én természetesen nem hiszek a vudu-varázslattal kapcsolatos szentségtörő mendemondákban – mondta Berthe a szalonjában összegyűlt hölgyeknek úgyhogy magamon kívül voltam, amikor Carlos kijelentette, hogy el akarja hívatni azt a nőt. De a szolgák olyan állapotban voltak, hogy valószínűleg napokon keresztül hideg kávét meg odaégett ételeket kaptunk volna, ha nem teszünk valamit a megnyugtatásukra. Tudjátok, mennyire babonásak.

A vendéghölgyek kávéja így is kihűlt, mert egészen megfeledkeztek róla a nagy kíváncsiságtól. – Na és, mit csinált, Berthe? Mit mondott? És hogy nézett ki? – kérdezték kórusban.

Berthe kényszeredetten nevetett. – Először is fölvette a földről a gri-grit, mert a szolgák persze nemhogy hozzá nem nyúltak, de még csak a közelébe se mentek. Szóval fölvette, és belerakta a spárgaszatyorba, amit magával hozott. Aztán előszedett egy csomó papírból sodort zacskót, végigjárta a helyiségeket, mindenütt kibontott egyet, és különböző színű porokat szórt a szobák sarkaiba. Gondolom, azt is nekem kell majd feltakaritanom.

- És hogy nézett ki a gri-gri?
- Ó, nem volt érdekes. Egy egyszerű fekete viaszgolyó.

Berthe vendégei középkorú, arisztokratikus francia hölgyek voltak. Kilencük közül hárman repülősó után kezdtek kutatni a retiküljükben, a többi hat pedig megmarkolta a nyakában hordott feszületet.

Berthe maga is jól tudta, hogy a fekete viaszgolyó állítólag a legsúlyosabb átokzálog. Hogy a közepében állítólag egy darabka emberhús van. De adott arra, hogy megőrizze a közmegegyezés látszatát, miszerint fehér katolikus nem ad hitelt a négerek pogány hiedelmeinek. Így hát felnevetett, bár némileg hamisan csengett a nevetése.

- Minden rosszban van valami jó – mondta. – Fogalmam sincs róla mit fizetett Carlos annak a nőnek, de megtérül, az biztos. Sikerült ugyanis rávennem ezt a nőszemélyt, hogy fésülje majd meg Jeanne-t az évadnyitóra. És azt még odakint Montfleuryben is tudják hogy nincs nála jobb fodrász az egész városban.

- Berthe, hogy te milyen ügyes vagy! Én is szerettem volna megkaparintani az én Annette-emnek, de azt mondta, hogy túlságosan elfoglalt – jegyezte meg az egyik vendéghölgy.

- Hallottátok hírét az új szoprán énekesnőnek? – érdeklődött egy másik – Azt mondják, Párizsban minden előadáson harmincszor tapsolták ki…

A beszélgetés köznapi témákra terelődött. Jeanne kívülről csöndesen becsukta a résre nyitott ajtót, amely mögött hallgatózott és felszaladt az emeletre, Maryvel közös szobájukba.

Lábujjhegyen lépett be, de Mary már ébren volt, és éppen öltözködött.

- Jaj de jó, hogy már fenn vagy, Mary! Olyan izgalmas dolgok történtek, amíg aludtál, alig várom, hogy elmesélhessem.

Jeanne szeme szinte lázban égett, ahogy beszámolt a délelőtti eseményekről, a gri-gri felfedezéséről, Carlos Courtenay hirtelen távozásáról, majd Marie Laveau megérkezéséről.

- Valami különlegesen gyönyörű nő – lelkesedett Jeanne ilyet még sose láttam. Nem érdekel, mit mond Maman, én igenis hiszek benne, hogy vudu-királynő. Képzeld, a szeme teljesen színtelen. Szerintem pirosra, zöldre tudja változtatni, vagy amilyenre éppen akarja. És mindent tud. Tudta a nevemet, a tiédet, a szolgákét. Ez egyszerűen varázslat. És ami a legnagyszerűbb, ő fogja megfésülni a hajunkat. Biztosan tesz majd bele valami va-

rázsszert. Én meg fogom kérni, hogy az enyémre tegyen valami ellenállhatatlan illatszert, amitől az összes férfi belém szeret. Te majd elfoglalod Mamant, amíg én beszélek vele, jó, Mary? Tedd meg nekem!

Mary egészen megbotránkozott: – Jeanne, ezt meg kell majd gyónnod. Szentségtörés, amiket beszélsz. Varázslat, meg gri-gri, meg vudu... Szégyellheted magad.

- Jaj, ne legyél már olyan amerikai, Mary! Egy egészen kicsikét mindenki hisz a vuduban. Miranda például azt mesélte...

- Miranda egy tudatlan rabszolga, szegény – vágott közbe Mary.

- Ő éppen olyan katolikus, mint te meg én – mondta Jeanne. – Csak éppen tud azonfelül még egy-két dolgot. Ennyi az egész. Ami pedig azt illeti, amig te aludtál, az én kezemet csontig marta a mész. Mamannal órákon át dolgoztunk a temetőben. Alig maradt időm, hogy átöltözzem, már jöttek is Maman vendégei. Tudod, Mary, minden jóban van valami rossz. Alig várom, hogy bevezessenek a társaságba, és udvarlókat fogadhassak. De attól a pillanattól kezdve, hogy be leszek mutatva, kénytelen leszek állandóan öreg hölgyeket látogatni és fogadni Maman társaságában. Valószínűleg bele fogok pusztulni az unalomba.

- Hátha magukkal hozzák a fiaikat is – vetette föl Mary.

- Látod, erre nem is gondoltam – mondta Jeanne. – Hát persze hogy magukkal hozzák. A varázsszernek majd gondja lesz rá, hogy ne is maradhassanak otthon.

Másnap, mindenszentek ünnepén először a temetőbe mentek, aztán misére. És nem kocsival, hanem gyalogosan. Maryt lenyűgözte az utcák látványa: olyan volt, mint egy hömpölygő virágfolyam. A szabálytalan sorokban vonuló New Orleans-iek hatalmas, fehér

krizantémcsokrokkal vonultak a temető felé. A járdákra is kiáradt a virágfolyam, az útkereszteződéseknél mellékfolyók csatlakoztak hozzá, s mind nagyobbra dagasztották, míg eljutott a temető kapujához, amely valóságos virágtengerré változott: vödrökben, kosarakban várt vevőre a virág, néger asszonyok kínálták nyalábszámra.

A Szent Lajos-székesegyházat zsúfolásig megtöltötte a sokszínű sokaság, átjárta a tömjén, az égő gyertyák szaga; ünnepélyesen zúgott az orgona. Mary alig-alig tudta az imádkozásra összpontosítani a figyelmét; állandóan forgolódott, nézelődött, hogy jól lát-e. A fehérek között itt is, ott is négereket látott, férfiakat, nőket, gyerekeket. Nem a karzatra vagy a legutolsó sorokba száműzve, hanem mindenütt a székesegyházban. Együtt imádkoztak a fehérekkel. És senkin nem látszott, mintha ez valami rendkívüli esemény lenne. Csak rajta. Ő volt az, aki nem akart hinni a szemének.

Hát igen, így képzelte el a Jóisten, ennek így kell lennie, és itt ez a szokás. Eszébe jutott mindaz, amit az apácáktól hallott a zárdában, meg mindazok a vádak, amiket az apja asztalánál a rabszolgaságot ellenző urak összehordtak. Bárcsak itt lennének mind, ebben a székesegyházban. Láthatnák a saját szemükkel, hogy New Orleans kivétel. New Orleans földi paradicsom. Itt nincs igazságtalanság, itt minden szép és jó. Minden csupa meglepetés, kellemes meglepetés egyre-másra.

A mise után újabb meglepetések várták odakint. Pompás kávéillat fogadta a kitóduló tömeget, és még valami ínycsiklandó aroma, ami ismeretlen volt Mary számára. A széles járdán néger asszonyok sürögtek csillogó sárgaréz üstök körül, amelyekben faszénparázs fölött forrt a kávé, habzott a tej. És az ínycsiklandó illat rejtélyére is fény derült.

– Calas – kínálta a portékáját egy asszony. – *Belles calas... tout chaud... tout chaud...*[4]

Carlos Courtenay megérintette Mary karját: – A *calas* rizssütemény, és valami fenséges. Mindjárt megkóstolhatja.

Mary tapasztalhatta, hogy egyedül az ő számára szokatlan, hogy mise után az emberek megállnak a járdán, és nyilvánosan falatozni kezdenek. Pedig a székesegyházból kitódulok java része egyenesen az árusok felé tartott. S miközben ettek-ittak, csoportokba verődve beszélgettek, majd a csoportok feloszlottak, átalakultak, újabb csoportok verődtek össze. Berthe-et is újabb meg újabb emberek fogták közre, régi ismerősök, akik örültek, hogy ismét a városban láthatják.

Egyetlen valaki nem vett részt ebben a baráti csoportosulásban: egy feltűnően vörös hajú nő, aki olyan szapora léptekkel vonult keresztül a tömegen, hogy épp csak egy biccentéssel válaszolhatott a köszönésekre. Megkerülte a tömeget, s a parkon túl egy félig kész téglaépület felé tartott, pontosan a székesegyházzal szemközt. Néhány másodpercre elhalt a beszélgetés zsibongása, mindenki őt nézte. Aztán amikor eltűnt a házban, újra felzsivajlott a beszélgetés, hangosabban, mint azt megelőzően.

- Ki volt ez, Papa? – érdeklődött Jeanne.

- Ez, kedvesem, a legfantasztikusabb figura egész New Orleansben – válaszolta Carlos Courtenay. – Pontalba báróné.

Mary és Jeanne nagyra nyílt szemmel nézte a kapualjat, amely elnyelte a vörös hajú nőt. Eddig azt hitték, hogy bárók meg bárónék csak a regényekben léteznek.

Ennél többet aztán nem is tudtak meg Pontalba bárónéról. Carlos Courtenay jól ismerte a báróné

[4] Szép calas-t vegyenek… még meleg…

történetét, mint mindenki New Orleansben. De úgy vélekedett, hogy a történet nem ártatlan ifjú lánykák fülének való.

19

Pontalba báróné, leánynevén Michaela Leonarda Almonester 1795 novemberében született. Apja Don Andrés Almonester y Roxas andalúz nemesember volt, aki huszonöt évvel korábban érkezett az akkor még spanyol kézen lévő Louisianába, és New Orleansben kormánytisztviselő lett. Don Andrés gazdag ember volt már akkor is, amikor megérkezett, de az évek során Louisianában megsokszorozta a vagyonát.

Nagyvonalú férfi volt, és nagyon szerette a várost, amelyet otthonául választott. Amikor 1788-ban egy nagy tűzvészben leégett a székesegyház, a zsebéből fizette ki egy új templom felépítését, sőt egy új épületet is emeltetett a szomszédságában, a papok számára A székesegyház másik oldalán a város kormánypalotát akart építtetni. Erre is Almonester kölcsönözte a pénzt, és az építkezést is ő felügyelte.

Építtetett egy kápolnát az Orsolya-rendi apácáknak, a városon kívül építtetett egy menhelyet a leprásoknak, és új kórházat, amikor egy hurrikán súlyosan megrongálta a régit.

Tizenöt éven keresztül annyira lefoglalta vagyonának gyarapítása és a város felvirágoztatása, hogy magánéletre alig jutott ideje. Aztán hirtelen ráébredt, hogy már hatvanéves, és nincs családja. Feleségül vette egy francia ezredes lányát, és tíz év múlva leánya született: Michaela.

Michaela hároméves volt, amikor elvesztette az édesapját, s a leggazdagabb örökséggel rendelkező ifjú

hölgy lett egész Louisianában. Ahogy cseperedett, mind önfejűbb és akaratosabb ifjú hölgynek bizonyult, mégis, a legjobb családok tucatjai ostromolták az anyját a kezéért. Don Andrés özvegye azonban jól fejlett becsvággyal rendelkezett, s egy francia nemest szemelt ki Michaela jövendőbelijéül, akinek az apja Don Andrésszel együtt a louisianai spanyol kormányhivatalban szolgált, mielőtt alaposan meggazdagodva visszatelepedett Franciaországba. Joseph Xavier Celestin de Pontalbának hívták az ifjút, akivel megköttetett a házassági szerződés, s aki szüleinek imádott szeme fénye volt, és a Tin-Tin becenévre hallgatott.

Tin-Tin meg az anyja 1811-ben áthajózott Franciaországból New Orleansbe, ahol a két fiatal megesküdött. Tin-Tin húszesztendős volt, Michaela pedig, aki éppen befejezte tanulmányait Orsolya-rendiek zárdájában, tizenöt. Azelőtt még csak nem is látták egymást, de akkoriban ez nem volt szokatlan. A házasság egyesített két nagy családot és két nagy vagyont: ez számított, nem az, aki oltár elé áll.

Mézesheteiket a hajón töltötték, amely visszavitte őket Franciaországba. Velük ment a két örömanya is, és New Orleansben mindenki azt gondolta, hogy többé nem is látják őket. Mindkét családnak jelentős ingatlanai voltak a városban, és ültetvényei a városon kivül, de megszokott dolognak számított, hogy a távol lévő tulajdonosok birtokát bankárok igazgatják.

Időnként érkeztek felőlük hírek New Orleansbe, persze komisz hirek, a rossz nyelvek legnagyobb örömére. Michaela sehogyan sem szenvedhette a vidéki életet a Pontalba család kastélyában, távol Párizs vidám forgatagától. A New Orleans-iek jól el tudták képzelni, hogy zeng az a kastély a veszekedéstől. Michaela hozzá volt szokva, hogy keresztülvigye az akaratát, s a tempera-

mentuma egyébként is olyan volt, mint a vörös hajú nőké általában.

Házastársi kötelességének, mint nő, mindenesetre eleget tett: három gyermeket hozott világra, csupa fiút. Az anyaság azonban, úgy látszott, nem lágyította meg a természetét. Végül is híre ment, hogy Tin-Tin faképnél hagyta. A New Orleans-i férfiak véleménye szerint erre lehetett számítani, hiszen Michaela a rossz természete mellett még különösebben szép sem volt, Tin-Tin viszont rendkívül jóképű férfi, aki könnyen talált magának vigasztalódást. A New Orleans-i nők ezzel szemben egyetértettek abban, hogy a férfiak mind önző, lelketlen vadállatok. Michaela anyja néhány évvel korábban meghalt, a lányára maradt az egész, hatalmas Al–monester-örökség, s a rokonszenvező hölgyek úgy képzelték, hogy a beste férj most nyakára hág az örökségnek, s míg neje és gyermekei egy dohos vidéki kastélyban sínylődnek, ő szerelmi fészket tart fenn és ékszereket vásárol mindenféle könnyű hölgyikéknek.

Aztán híre ment, hogy kibékültek. Aztán Tin-Tin újból kereket oldott. Aztán kibékültek újra.

1831-ben Michaela hirtelen felbukkant New Orleansben. Ezúttal ő hagyta faképnél az urát. Azt beszélték róla, hogy törvényesen válni próbál. Micsoda botrányos gondolat! Csak úgy özönlöttek a látogatók az unokahúga házához, ahol megszállt.

Azt tapasztalták, hogy Michaela – aki most már harmincöt éves volt – semmivel sem lett szebb, mint lánykorában, de ez most már nem is számított. Rendkívül elegáns volt, a makrancos fiatal lányból energikus dáma lett. Értett a politikához, a művészethez az irodalomhoz, az üzleti élethez, és mindezekben a témakörökben határozott véleményt is nyilvánított. Lenyűgöző volt és lehengerlő.

Senki nem sírt utána, amikor New Orleans-i ügyeit rendezvén Havannába távozott. Rettentő energiái már mindenkit kimerítettek. Róla társalogni sokkal szórakoztatóbb volt, mint vele.

Néhány hónap múlva már ismét Franciaországban volt. Most már hivatalosan is külön éltek, és Michaela Párizsba költözött. Nagy házat vitt, hatalmas baráti köre volt, ahogy arról azok a New Orleans-iek is hírt adtak, akik külföldi útjuk során megfordultak a szalonjában. Igaz, egyik-másik barátja meglehetősen bohém szerzet, Michaela mindenesetre boldog volt az új környezetben. Úgy tűnt, végre megállapodott, a drámáknak vége.

Pedig a java még csak ezután jött. 1834 karácsonya előtt az unokaöccse, Victoire Chalmette levelet kapott tőle. Soha még ilyen megdöbbentő híreket! Nem is ő írta a levelet, hanem az egyik szolgája, Michaela ugyanis képtelen volt írni, az ágyat nyomta. Seblázból lábadozott. Négy puskagolyót vettek ki a melléből. Az apósa lőtt rá, majd főbe lőtte saját magát.

Következésképp Tin-Tin örökölte atyja címét, Michaela Almonester pedig egyúttal Pontalba báróné lett.

Nála nevezetesebb nő nem is akadt egész Párizsban. Felgyógyult a sebeiből, de mindörökre magán viselte a gyilkossági kísérlet nyomát: bal kezének második ujját teljesen elvitte egy golyó, a gyűrűsujját pedig csúnyán megcsonkította. Ez volt az a keze, amelyet könyörögve emelt a báró felé, hogy ne lőjön.

Most aztán végérvényesen beadta a válókeresetet, s hamarosan New Orleans is figyelemmel kísérhette a botrányos ügyet. A párizsi lapok részletesen ismertették a báróné keresetét, majd a báró fellebbezését, s a beidézett tanúk vallomását a számtalan tárgyaláson az elkövetkező négy év során.

A lapok beszámoltak arról a mesés *hotel particulier*[5]-ről is, amelyet a báróné a Rue du Faubourg Saint-Honorén építtetett. Franciaország legnevesebb építészét bízta meg a tervek elkészítésével, és olyan igényességgel járt el a legkisebb részletekben is, hogy például megvásárolt egy palotát, majd lebontatta, hogy az új épülethez felhasználhasson belőle bizonyos falburkolatokat.

1838-ban aztán véget ért a válóper és az építkezés egyaránt, és Pontalba báróné lekerült a párizsi újságok lapjairól.

A New Orleans-i előfizetők száma sajnálatosan visszaesett a gyilkossági kísérletet megelőző szintre. Hatszor ennyi példány kelt el, amíg a báróné viselt dolgait szellőztették a lapok.

Most megint csak az Európába látogatók hoztak olykor hírt a hotelben folyó dáridókról. Egy egész nemzedék nőtt fel New Orleansben anélkül, hogy megfelelő értesülései lettek volna Michaela Almonester de Pontalba feslett életéről. Azután 1846-ban ismét róla beszélt mindenki. Levelet írt a városi tanácsnak, s közölte, az a szándéka, hogy átépíti a főteret, a Place d'Armes-t. Apja felépítette a székesegyházat, s a két, vele szomszédos palotát, ő pedig a tér további három oldalán emeltetne megfelelőképp méltóságteljes épületeket. A telek úgyis az övé, s a roskadozó bérházak, boltok és kocsmák helyén olyan házakat építtetne, amelyek építészeti egységbe foglalják a teret. És persze magát a teret is átépíttetné, hogy visszanyerje az évek során megkopott fényét. A párizsi Palais Royale-t ültetné át New Orleansbe.

Mindezt azzal a feltétellel, hogy a város húsz éven keresztül télies adómentességet biztosít számára.

És persze a francia negyedben szó sem lehetett arról, hogy nemet mondjanak a báróné ajánlatára avagy

[5] Magánpalota

követelésére. A lenézett amerikaiak úgyis évente egyre impozánsabb épületeket húztak föl a Canal Streeten túl. Itt volt a jó alkalom, hogy a franciák ismét kellő tekintélyre tegyenek szert, bebizonyítsák, hogy szépérzék terén övék a pálma, s hogy New Orleans szíve még mindig a Place d'Armes.

A városi tanács postafordultával biztosította a bárónénak a kért adómentességet, és mindenki izgatottan várta az érkezését. A régi történetek újra szájról szájra jártak, az emberek kíváncsisága egyre nőtt. Két év múlva aztán megérkezett Pontalba báróné. Még mindig vörös volt a haja, de most már túlságosan is az, szemlátomást nem a természettől. Még mindig tele volt energiával, de – ötvennégy évére – vaskosabb lett, és némileg lelassult. Még mindig lenyűgöző volt és rémítő, elegáns, energikus és fölényes. Még a róla szóló történeteken is túltett, vonzott és taszított egyszerre. A láttára nem tűnt elképzelhetetlennek a mendemonda, amelyet éveken keresztül senki nem akart elhinni. Hogy ugyanis az öreg báró nem lőtte főbe magát. Hogy Michaela a mellsebeiből vérezve nekiment az öregúrnak, kicsavarta a kezéből a pisztolyt, és maga eresztett két golyót a fejébe.

Carlos Courtenay a lánya lelkes arcocskájára nézett. Ártatlan gyermek még, gondolta, és hálát adott érte Istennek.

- Igazi báróné! – álmélkodott Jeanne. – Ismered őt, Papa? Megismerkedhetem majd vele?

Carlos Courtenay mosolyogva megrázta a fejét. – Nem hiszem, kicsim.

- Képzeld csak, Mary, igazi báróné! Annyira szerettem volna megnézni közelebbről. Gondolod, hogy a cím valami látható nyomot hagy az emberen? Igazán nem volt

szép Papától, hogy egyenesen hazahozott bennünket. Elsétálhattunk volna a ház felé, melyikbe bement. Hátha megláttuk volna.

- Talán ő is ott lesz az operában – mondta Mary.

- Hát persze! Hogy te milyen okos vagy. Igaz, ott túlságosan izgatott leszek ahhoz, hogy őt nézegessem. És különben is, ott lesznek az udvarlóim, igaz? Mit gondolsz? Szerinted csakugyan én leszek a legszebb a lányok között?

Mary még soha nem tapasztalta, hogy efelől Jeanne-nak kétségei lennének. Meglepő volt hallani. – Tengernyi udvarlód lesz – mondta. – Egészen biztos vagyok benne.

- És mit gondolsz, Valmont Saint-Brévin is köztük lesz? Ha ő nem jön oda, a többiek nem is érdekelnek.

Maryt készületlenül érte Saint-Brévin neve. Hosszú ideje nem hallotta, nem is fordult meg a fejében. Akár azt is hihette volna, hogy elfelejtette. De most, hogy ilyen váratlanul elhangzott a név, vadul kalapálni kezdett a szíve.

- Mary! – Jeanne kiáltása rákényszerítette, hogy úrrá legyen áruló gondolatain, és elhessegesse maga elől Valmont fekete szemét, haját, lusta mosolyát, a gyűrűt azon az erős, szépen formált kezén...

- Monsieur Saint-Brévin biztosan ott lesz, Jeanne – mondta.

- Ha nem lesz ott, én belehalok. Tudom, hogy kelekótya alak vagyok, Mary, és kikezdek mindenkivel, aki udvarolni akar nekem, de Valmont egészen más. Valmont-t szeretem. Igazán szeretem, és mindig is szeretni fogom, halálom napjáig. Egy kelekótya alak is tud igazán szeretni. Komolyan azt hiszed, hogy ott lesz? Hogy levizitel a páholyunkban? – Jeanne szemében könny csillant meg.

Mary magához ölelte. – Édesanyád azt mondja, hogy New Orleansben mindenki elmegy az opera évadnyitó előadására. Tehát okvetlenül ott lesz. És ha meglát a párizsi toalettedben, ő lesz az első, aki megjelenik a páholyotokban.

Jeanne szeméből eltűnt a könnycsepp, ragyogó mosoly jelent meg az arcán. – Igazad van – mondta. – Fantasztikusan gyönyörű vagyok abban a ruhában. És te igazítottad rám, neked köszönhetem. Te borzasztóan tehetséges vagy, Mary. Te vagy a legjobb barátnőm a világon. – Hirtelen felugrott a pamlagról, és a ruhás-szekrény felé iramodott. – De hiszen neked még nem is választottunk ruhát, amiben eljöhetnél az operába – mondta. – Gyere, nézd meg, melyik ruhámat szeretnéd. A tieid közül egyik sem elég elegáns. Mit szólsz ehhez a kékhez? Egyetlenegyszer volt rajtam Nekem szörnyen rosszul áll a kék, de a te hajadhoz éppen illik Mellesleg most, hogy rásüt a nap, szinte vörösnek látszik a hajad Olyan, mint a bárónéé. – Jeanne kuncogott. – Nem tudom, miért mondta Papa, hogy nem ismerkedhetem meg vele. Biztosan nagyon-nagyon gonosz teremtés. Ha én báróné volnék, jogom lenne olyan gonosznak lenni, amilyen csak akarok. Az is lehet, hogy rosszféle nőszemély. Hogy szeretője van. Jaj, de kelekótya vagyok már megint – vetett véget az eszmefuttatásának. – Hogy nekem örökké csak a szerelem jár az eszemben. Te miért nem vagy így ezzel, Mary? Te nem szeretnél szerelmes lenni?

Mary elmosolyodott: – De hiszen szerelmes vagyok – mondta. – Szerelmes vagyok New Orleansbe.

És ez igaz is, gondolta. És elég is. Másra nem is szabad gondolnom. Rá kiváltképp nem.

Valmont Saint-Brévin a Place d'Armes-on éppen belépett a nagy téglaépület kapuján. – Michaela –

kurjantotta –, hol a ördögben van? Arról volt szó, hogy ebédet kapok, nem arról, hogy az üzleti könyveit bújja. Párizsban sokkal jobban bánt velem.

20

Pontalba báróné kávét töltött egy finom porceláncsészébe, és odanyújtotta Saint-Brévinnek. – Töltsön magának egy *digestif*– et,[6] Valmont, ott van a háta mögött, ha kívánja.

- Köszönöm, csak kávét kérek. Hadd őrizze még egy kicsit az ínyem a pompás felfújt emlékét. Az ebéd szokás szerint remek volt, kedves báróné.

- Igen, egészen jó a szakácsom. Igaz, egy vagyont fizettem neki, hogy velem jöjjön Párizsból, de megérte. Ki nem állhatom az itteni konyhát.

- Én pedig, be kell vallanom, ugyancsak kedvelem. Párizsba is megküldettem magamnak az itthoni fűszereket, csak éppen senki nem tudott mit kezdeni velük.

- Emlékszem – nevetett a báróné. – Nekem is hozott egy csomaggal, amikor először meglátogatott. Kedvesen bumfordi gesztus volt.

- Fiatal voltam még, és honvágyam volt. De maga nagyon jó volt hozzám, Michaela. Attól eltekintve, hogy hiába ajándékoztam meg azzal a bámiával. – Elmosolyodott, ahogy eszébe jutottak azok az első hetek Párizsban. Tizenhárom éves volt, először volt egyedül, idegenben. Miután a szülei odavesztek egy felrobbant gőzhajón, a nagyapja nevelte, és Párizsba küldte tanulni. Az egyetemi tanulmányokra előkészítő tanulókörben megismerkedett Michaela egyik fiával, Alfreddel, aki

[6] Emésztést elősegítő ital.

elvitte őt – mint New Orleans-it – bemutatni az anyjának. 1832 volt, Michaela maga is éppen akkor tért vissza New Orleansből.

- Hamar leszokott a bámiáról, Valmont – mosolygott a báróné. – Egykettőre lefoszlott magáról a bumfordiság.

- Hát igen, minden zöldfülű ifjoncnak Párizsba kell mennie. Párizs a legjobb hely, ahol férfivá serdülhet az ember. Méghozzá igen gyorsan.

- Hát nem vesztegette az idejét, az biztos. Alfred irigykedett is eleget. Az ő zsebpénzéből nem tellett balett-táncosnőkre.

- Színésznő volt az illető, a Comédie Française-ből. Azt mondtam a bankáraimnak, hogy Moliére-t tanulmányozom.

- Csirkefogó!

Elmosolyodtak a közös emlékeken. Azokban a párizsi években Valmont eredetileg Alfred barátja volt, aztán egyre jobban összebarátkozott a bárónéval, és a közöttük lévő huszonöt év korkülönbség ellenére ízlésben és gondolkodásban hamarosan egyenrangú partnere lett.

Michaela elvette Valmont csészéjét, és újratöltötte.

- Tegnap kaptam egy csomó levelet Párizsból – mondta Megbízható forrásaim szerint Bonaparte Lajos rendet csinált. Jövőre már haza is mehetünk. De soha nem bocsátom meg az idiótáknak, hogy negyvennyolcban hagyták úgy elfajulni a dolgokat Egy szál ruhában kellett Londonba menekülnöm.

- De a szakácsát magával vitte.

- Hát, istenem, varrónőt mindenhol talál az ember.

- Én meg éppen azért menekültem Lisszabon felé, hogy vihessem a hajókofferjaimat is. Jó szabót nem könnyű találni. S ami engem illet, én tulajdonképpen élveztem a forradalmat. Az ordibálást, a lobogó zászlókat, a lövöldözést... Valahogy a New Orleans-i július

negyedikékre emlékeztetett az egész. És arra figyelmeztetett, hogy legfőbb ideje hazajönnöm. S tudja, Michaela, ha már hazajöttem, akkor itthon is maradok.

A báróné meglepődött, ami ritkán fordult elő vele. Megrázta a fejét, mint aki nem jól hall. – Hogyhogy? – kérdezte. – Hiszen állandóan azt mondja, hogy gyűlöl itt lenni.

- Hát, igen – mondta Valmont. – Van, amit gyűlölök, de van, amit nem. Gyűlölöm például, hogy örökké provokálnak. Minden tejfölösszájú kölyök párbajozni akar velem, mert tudják, hogy én vagyok vívásban a legjobb. Amilyen forrófejűek, azt hiszik, ettől majd nagyobb fiúnak látszanak. S mivel nem akarom, hogy megöljenek, kénytelen vagyok állandóan edzésben lenni, hogy én maradjak a legjobb. Márpedig szükségem van a technikára, ha azt akarom, hogy életben is maradjanak az ellenfeleim, és ne is szégyenítsem meg őket túlságosan. Ha tudná, Michaela, hogy ez mennyi energiámat fölemészti, és milyen unalmas. Aztán óvakodnom kell a szép lányoktól is. Nincsenek remetehajlamaim, szeretek bálba, az operába, vacsorákra járni. Csak ne volnék olyan gazdag és partiképes! A buzgó hajadonok állandóan körülöttem legyeskednek, alig várják, hogy kompromittáljam őket, ami persze házassággal jár. Az atyák pedig még rosszabbak. Nem tudják eldönteni, mit szeretnének jobban: hogy megkérjem a lányuk kezét, vagy hogy kihívhassanak párbajra. A maga szalonjától eltekintve, Michaela, alig van olyan hely a városban, ahol jól érezhetem magam.

- Ezért kell visszamennie Párizsba – mondta a báróné. – Miért maradna itt?

Valmont kinyújtotta a lábát, s elmerülten szemlélte a csizmája orrát, mintha arra lenne írva a válasz.

- Tudja, azért olyan dolgok is vannak itt, amiket szeretek – mondta tűnődő, komoly hangon, mintha magában beszélne. – A nagyapám meghalt nem sokkal azután, hogy hazajöttem, és azon kaptam magam, hogy tulajdonosa vagyok egy cukornádültetvénynek, amely harminc éve egyre csak pusztul. Látja, az már csábító kilátás, hogy azt az ültetvényt rendbe hozza az ember. Hogy úgy gazdálkodjon rajta, ahogyan kell. Tudja, Michaela, olyan ez, mintha király lennék. Én döntöm el, hogy mi történjen és mi ne. A szavam törvény. Új gondolatokat, új módszereket próbálhatok ki. Ez a legizgalmasabb párbaj a világon: itt a természettel áll szemben az ember. Legyőzhet egy jégeső, egy gátszakadás, egy korai fagy. Tudja, világéletemben szerettem a hazárdjátékot, de ilyen kiszámíthatatlan ellenfelem még nem volt. Ennél izgalmasabb kihívás nem létezik. A baden-badeni játékkaszinók soha nem foglalkoztatták ennyire a fantáziámat. És van még valami... Valami, az emberek életvitelében, amit nem is tudok pontosan meghatározni... Mármint hogy a francia negyedben, mert az amerikaiak egészen mások. A franciák valahogy tudnak élni, tudatában vannak annak, hogy élnek... nem tudom megmagyarázni. Mintha a birtokában lennének valami közös titoknak, amely biztosítja az embert arról, hogy érdemes élni.

- Szegény Valmont! Csak nem érzi úgy, hogy nem érdemes élni?!

- Ne fölényeskedjék velem, Michaela, kérem. Mondom, hogy nem tudom pontosan megfogalmazni. Lappang itt valami titok, amelynek jó volna megtalálni a nyitját.

- Még belepusztul a kíváncsiságba – mosolygott a báróné. – Valmont, maga teljesen megőrült.

- Az meglehet – mondta Saint-Brévin vidoran. – Nem baj, élvezem a dolgot.

- No persze, ez a lényeg, ismerem magát. Máskor is volt rá példa, hogy élvezte az őrültségeket. Van valami híre Dudevant bárónéról?

Saint-Brévin szélesen elvigyorodott. – Milyen gonosz maga, Michaela. Tudhatja, hogy Aurora gyűlöli, ha az ura nevén emlegetik.

- Drága Valmont, az ember nem is tudja milyen néven emlegessen egy nőt, aki nadrágot hord és szivarozik, továbbá George néven lelkendezik irományaiban a szabad szerelemért. Madame Sand? Monsieur Sand? Mit gondol?

Val elnevette magát. – Azok az irományok regények – mondta és a nők függetlenségéért száll síkra bennük. Ha valakinek, hát magának egyet kellene értenie vele.

- Ami a függetlenséget illeti, abban igen. Hanem a szabad szerelmet illetően...

- Aurore úgy fogja fel, ő is megengedheti magának azt, amit a férfiak, akik a feleségüket kivéve, mindenkinek elhencegnek a szeretőikkel. Mellesleg nem is él az urával, tehát miért csinálna gondot a szeretőiből?

- Magával nem lehet értelmesen beszélni, Val. Maga még mindig szerelmes abba a nőbe. Tudja, magának nagy szívességet tett negyvennyolc. Ha még tovább együtt marad azzal a hermafroditával, örökre tönkreteszi az életét. Kétszer annyi idős, mint maga! Hátborzongató.

- Harmincegy éves voltam, Michaela, Aurore pedig negyvennégy. Azt, ugye, nem tartja hátborzongatónak, ha egy férfi nála tíz vagy akár húsz évvel fiatalabb nővel kikezd?

A báróné megadóan széttárta a karját. – Pax – mondta. – Nem szeretnék veszekedni magával. Szóba sem kellett volna hoznom a hölgy nevét. Azt gondoltam,

mosolyogni fogunk rajta, és lám, kis híján egymás torkának estünk. Felejtsük el. Inkább meséljen a legújabb hódításairól. Azon már csak mosolyoghatunk.

- De még mennyire, Michaela – mondta Sain-Brévin derűsen. – Képzelje, azt beszélik, hogy maga a szeretőm. Nos, mi a véleménye egy olyan viszonyról, amelyben a nő idősebb, mint a férfi?

Pontalba báróné akkorát nevetett, hogy kicsordult a könny a szeméből. – Hát igen, más szempontból tekintve megint másképp fest a dolog. Hogy mi a véleményem? Számomra rendkívül hízelgő a szóbeszéd. És maga? Magát nem sérti?

- Legkegyelmesebb Pontalba báróné – mondta Valmont, és ajkához emelte a báróné kezét –, életemben még soha nem ért ennél nagyobb megtiszteltetés.

Michaela könnyű csókkal viszonozta a bókot. – Lovagom – mondta –, nagy igazságtalanság a természettől, hogy egy férfit ennyi *charme*-mal és ilyen szemrevaló külsővel ruházzon fel. Kár, hogy nem vagyok húsz évvel fiatalabb. Bár, ha belegondolok, tíz is elegendő lenne – tette hozzá mosolyogva, s ez a mosoly egyszerre volt komisz, nagyvilági és fiatalos. Nemhiába beszéltek róla legendákat Párizsban, gondolta Valmont, róla meg az imádóiról, akik verseket írtak hozzá, hegyeket másztak meg érte, öngyilkosok lettek miatta.

- De bármennyire rajongok is magáért Val – mondta a báróné, és most már megint festett hajú, tokásodó, vaskos középkorú asszony volt –, figyelmeztetnem kell valamire. Tudja, mindenféléket beszélnek magáról az emberek. Piperkőcnek, szoknyapecérnek, úri csibésznek nevezik. Nem mintha érdekelne, hogy mennyit kártyázik, fut-e a nők után vagy sem, elvégre több pénze van, mint amennyit valaha is képes lesz elveszíteni. Nőre meg szüksége van a férfiaknak. Elég baj az, hogy Amerika, de

még maga New Orleans is annyira nyárspolgári beállítottságú. De azért mégsem kellene olyan nyíltan tüntetnie a szabados viselkedésével. Most azt mondja nekem, komoly szándékai vannak az ültetvényével. Hát miért nem mutatkozik be erről az oldaláról a világnak? Miért nem hív vendégeket az ültetvényére? A titkolózás szóbeszédet szül. Azt beszélik magáról, hogy háremet tart félvér nőkből odakint az ültetvényen. Sőt, hogy szadista orgiákat rendez, megkorbácsolja, kínozza a rabszolgáit. Én persze nem adok hitelt ezeknek a híreszteléseknek, én ismerem magát. De a New Orleans-iek nem ismerik. Még a saját családja sem ismeri igazán. Az egész felnőtt életét külföldön töltötte, és az elmúlt két évben nem keltett valami jó benyomást az emberekben. Ezt csak azért mondom el, mert szeretem magát. Vetkőzze már le a párizsi modort meg a párizsi divatot. Dobja a fenébe a csipkés kézelőket, és hagyjon fel a gyerekes kedvteléseivel.

Val arckifejezése megváltozott, miközben Michaela beszélt. Először megkeményedett, aztán elkomorodott, végül ironikussá vált.

- Ejnye, báróné – mondta –, éppen maga biztat, hogy térjek meg a jámbor, egyhangú életnek? Belehalnék az unalomba, de ha nem halnék bele, az még unalmasabb volna. Hogy az emberek mit beszélnek, az nem érdekel mindaddig, amíg nem a fülem hallatára beszélik. Akkor meg, sajnos, újabb párbaj a láthatáron.

Michaela vállat vont, aztán elnevette magát. – Nem lehet haragudni magára, Valmont – mondta. – Ígérem, nem teszek több kísérletet a megnevelésére. Magánál bájosabb csirkefogó nem létezik sem New Orleansben, sem másutt, maradjon is az. De most sajnos magára kell hagynom. Meg kell írnom néhány levelet. Maradjon csak,

ha kedve tartja. Nemsokára hazajön Alfred és Gaston, örülni fognak, ha látják.

- Nekem is mennem kell, Michaela – mondta Valmont. – Közeledik az aratás az ültetvényen, és egyetlen percet sem akarok elvesztegetni. Nem is jöttem volna be a városba, ha nem kellett volna virágot vinni a temetőbe a rengeteg rokonomnak. Persze nagyon örülök, hogy bejöttem. Magával találkozni igazi kikapcsolódás. Az opera évadnyitó előadásán azonban újra itt leszek. Nem láthatom vendégül a páholyomban, a fiaival?

A báróné mély torokhangon nevetett. – Valmont, az véget vetne a szóbeszédnek. Egy szerelmes nő soha nem viszi magával a fiait, amikor találkozik a férfival, akivel viszonya van. Én is béreltem páholyt. Ha találkozunk, az lesz a legmegfelelőbb, ha kimérten bólintunk egymás felé, majd nyomban elfordulunk. Az megfelelően alá fogja támasztani az emberek gyanúját. Én mindenesetre tengernyi ékszert fogok viselni, kifestem magam á la Parisienne, és lehetséges, hogy azért egy icipici kacér kis mosolyt megengedek magamnak, amikor megpillantom magát... Rettentően fogom élvezni a dolgot. De most már menjen, munkához kell látnom.

A tér közepén Valmont Saint-Brévin megfordult, és visszanézett a házra. Pontalba báróné azt állította, hogy befektetés számára az építkezés, a nagy nyereség reményében fog hozzá, meg mivel amúgy sincs mit tennie, amíg New Orleansbe van száműzve. Val azonban meg volt győződve, hogy ennél nyomósabb okai is vannak, olyan okok, amelyeket egy jó barátnak se vall be.

A Place d'Armes teljes szélességét betöltő impozáns épületegyüttes tizenhat egybeépített kétemeletes házból állt. A magas ablakok és kémények ismétlődése lendületes ritmust hozott létre, amit tovább tagoltak a kovácsoltvas páros balkonokat tartó vasoszlopok és az

arányosan elhelyezett három timpanon, benne nyolcszögletű ablakkal. Mintha zenei formát öltött volna az építészet. A kovácsoltvas balkonszerkezet légiesen ellenpontozta a gránitalapozás és a téglafalak súlyosságát. Valmont úgy érezte, ezek a kovácsoltvas arabeszkek ékesen árulkodnak Pontalba báróné indítékairól és törekvéseiről. Hiszen még oda is volt írva: cirkalmas AP monogram alkotta a balkonrácsozat mintájának középpontját, tizenhatszor megismétlődve, véges-végig az egész házsoron. Almonester-Pontalba... Tiszteletadás volt ez az épület a báróné apjának, aki megépíttette a térnek a székesegyház felőli oldalát. Tiszteletadás és egyúttal kihívás is, büszke verseny. Ezért jött vissza Michaela New Orleansbe, ez hajtotta, amikor ilyen kemény fába vágta a fejszéjét: be akarta bizonyítani, hogy nő létére állja a versenyt bárki férfival, még ha az olyan nagy ember is, mint az apja.

Nem csoda, gondolta Valmont, ha olyan epésen vélekedik George Sandról, aki voltaképpen csúfot űz a nők függetlenségi törekvéseiből, amikor férfiruhát ölt, és szivarozik. Michaela valódi tettekkel bizonyítja a függetlenségét. Nem beszélve azokról a golyó okozta sebhelyekről a mellén.

De azért éppen elég izgalmas kaland volt Aurore, tűnődött tovább Valmont. Izgalmas volt az ágyban és az ágyon kívül is. Idegesítő teremtés volt, és rendkívül sokat lehetett tőle tanulni. Hanem a köznapi nőktől egyszer s mindenkorra elvette a kedvét. A nők túlságosan is készek az egyetértésre, a megadásra, az alávetettségre. A meghódításukban nincs kockázat, izgató játék, nincs bennük kihívás. Bizony igaza volt Michaelának, fűzte tovább gondolatait. Csak tíz évvel volna fiatalabb, bizony rábeszélné, hogy maradjon New Orleansben. De még

mennyire. Nagyon hiányzott az életéből a szerelem. Vagy legalábbis az értő szerelmi játék.

Fiatal lány lépdelt szembe vele a téren, szúrós szemmel figyelő fekete szolgáló kíséretében. A lány Valmont-ra vetette, majd lesütötte sötét szemét, s az ösvényt nézte a lába előtt. Darázsdereka volt, hófehér bőre. Uramisten, milyen gyönyörűek ezek a New Orleans-i lányok, gondolta Valmont. *En garde, mon ami.* Ha nem vigyázol, az lesz a vége, hogy térden állva folyamodsz egy eladó lány puha kis kacsójáért.

Fürgén megindult a rakpart felé, ahol várta a hajó, hogy elvigye az ültetvényre. A kihalt téren szélroham kavarta föl a száraz faleveleket. Saint-Brévin behúzta a nyakát a felhajtott gallérjába. Hirtelen fájdalmasan rátört az egyedüllét.

21

Soha még olyan mozgalmas napokat, mint amilyen az évadnyitót megelőző négy nap volt Jeanne és Mary számára. Minden percük be volt osztva. Miranda kora reggel bevitte a kávét a szobájukba. Sebtében itták meg, öltözködés közben, aztán elkísérték Berthe-et meg a szakácsnőt a piacra, bevásárolni. Hosszú, cseréptetővel fedett árkádsor volt a piac a rakpart közelében, hangok, illatok és színek tarkabarka egyvelege. Az árusok hangos szóval dicsérték a portékájukat. Kalickában rikító tollazatú madarak káráltak izgatottan, s a hangzavart fokozta a párba kötött csirkék, libák, kacsák, kipányvázott kecskék, borjak, juhok panaszos gágogása, bégetése, mekegése. Kaliforniába készülő aranyásók sátrakra, csákányokra alkudtak, felháborodva a magas árakon. A part mentén horgonyzó hajók legénysége vagy tucatnyi nyelven szájalt, s a töltésen túlról odahallatszott a

rakodómunkások egyhangú éneke – zenei aláfestés a piac zsivajának.

A levegőt betöltötte a frissen pörkölt babkávé és a frissen főtt kávé illata, s egybevegyült a fűszerek, a hosszú paprika– meg fokhagymafüzérek, hagymafélék és füvek csípős szagával. A csokorba kötött, illatozó virágok szomszédságában faszénparázson, forró olajban fánkot és *calas*-t sütöttek, a virágillatba szén–, égettolajszag és porcukor édes illata keveredett.

A kofák többnyire négerek voltak, bőrük a barnának minden színárnyalatát képviselte, s a fejükre kötött ropogós kék, zöld, sárga, piros, lila, narancssárga, csíkos és kockás és pettyes *tignon*-ok valóságos színorgiát alkottak. Előttük nagy halmokban citrom, narancs, ringló, füge, ananász, kókuszdió, guajava és gránátalma tanúsította, hogy New Orleans az egész világgal kereskedésben áll. Vadszárnyasok acélfényű tollazata csillogott, fűvel bélelt kosarakban ezerféle hal, áttetsző, rózsaszín garnélák kínálták magukat; vizesdézsákban kackiás rákok acsarkodtak, s ládákban álltak az osztrigák, amelyek szürke szikladaraboknak látszottak mindaddig, amig szélesen vigyorgó négerek késsel föl nem feszítették, hogy előbukkanjon kívánatos, opálszinű húsuk.

A piac bejáratánál takaróba burkolózott indiánok guggoltak, és tökkobakokból szasszafraszfű-őrleményt árultak, ami a New Orleans-i konyha elmaradhatatlan fogásának, *a gumbó*-nak nélkülözhetetlen kelléke. A közelben meg is lehetett ízlelni a *gumbó*-t, fortyogó üstből kanalazta tálkákba egy asszony. A piacot körülvevő utcákon taligákról, kosarakból használt ruhát, cipőt, kalapot, kendőket árultak, meg fazekat, konyhafelszerelést és olcsó üveg és réz ékszereket.

Mary és Jeanne azt sem tudta, hova nézzen a sok látnivaló közepette, miközben Berthe meg a szakácsnő összevásárolták és kosarakba rakták, amire szükség volt. – *Lagniappe* – mondták rendre a kofák, amikor Berthe fizetett, és a visszajáró pénzzel együtt ráadásképpen átnyújtottak még valami apróságot, egy szál virágot, zacskóba csomagolt fűszerfélét, cukorkát. Régi New Orleans-i szokás volt ez, ami a vevőt további köszöngetésre indította. A hosszúra nyúló szertartás végén Berthe továbbtessékelte a lányokat. Aztán délelőtt a Chartres Street boltjait járták végig, megcsodálták az elegáns árut, Jeanne kelengyéjéhez vásároltak finom selymeket, szaténT, ezüstneműt vagy ezt-azt a ház felújításához. Ezekben a boltokban sokkal választékosabb, egzotikusabb volt a *lagniappe,* nem csoda, hiszen a világ minden tájáról áradtak a kikötővárosba a kincsek.

A délutánok nem voltak ennyire izgalmasak, de Mary így is rendkívül érdekesnek találta őket. A ruhán dolgozgatott, amit Jeanne-tól kapott, magára alakította, és hímzett virágszegélyt varrt a négyszögletes nyakkivágásába. A virágdíszes balkonon ült, és Jeanne áradozó fejtegetéseit hallgatta a délelőtti vásárlásról, illetve az operai évadnyitó közelgő izgalmairól. Jeanne fecsegését azonban időről időre megszakította az utcai árusok kántálása, s ilyenkor mindketten füleltek.

A kukoricaliszt-árus nyakából piros zsinóron trombita lógott. Minden utcasarkon ünnepélyesen a szájához emelte, és belefújt, majd így felhíván magára a figyelmet, elkiáltotta: – Kukoricalisztet tessék, frissen őrölt kukoricalisztet!

A goffriárus pléhdobozban vitte a hátán az édes ostyát, a kezében pedig acéltriangulumot, azt ütögette

menet közben, molldallamú kiáltását kísérve: – Goffrit vegyenek!

Cimbalommal járta az utcát a fánkárus, s a portékája hangos csivitelése jelezte a madarász érkezését, aki hosszú póznán, gyékényből font kalickákban madarakat árult. – *Romonez la chirninée!*[7] – harsogták a kormos kéményseprők. – *Charbon de Paris!* – kiáltozta a faszenes ember.

Gyertyát, mézeskalácsot, *gumbó*-t, friss rákot, *calas*-t, friss sajtot, krumplilángost, tiszta, szűrt vizet kínáltak az árusok, szolgálatait ajánlotta a vándorköszörűs. Férfiak és nők járták az utcát, portékával megrakva, de mind mosolyogva a langyos, aranyszínű őszi délutánban. Kántáló hangjuk megmelengette Mary szívét. Úgy érezte, befogadják, mind otthonosabb lesz felmenői városában.

Amikor kocsi zörgött el a ház előtt vagy lépések közeledtek, várta, hátha megállnak a kapu előtt. Olykor hölgy látogató érkezett, kopogott, Berthe-et kereste, s Mary ilyenkor visszafojtott lélegzettel várta, hogy hívatják, hogy megvan a családja. Amikor aztán belátta, hogy hiába vár, és a lélegzetét sem bírta tovább visszatartani, folytatta a varrást, hallgatta tovább Jeanne szóáradatát. Végtére még korai, gondolta, az opera évadnyitójával veszi csak kezdetét a szezon. Addig már igazán ki lehet bírni.

Az udvarban szolgálták fel a vacsorát, üvegbura alatt égő gyertya világánál. A kövezet ilyenkor este kisugározta a napközben magába szívott meleget, és enyhítette az esti levegő csípősségét. A háttérben csöndesen zenélt a szökőkút, csak Carlos Courtenay morgott, hogy ilyen korán kell vacsorázni. Persze csak a látszat kedvéért morgott, a maga módján ő is éppen olyan izgatottan kísérte figyelemmel Jeanne bemutatásának előkészületeit,

[7] Kéményt söpörtessenek!

mint Berthe. Azért kellett olyan korán vacsorázni, mert Marie Laveau minden este nyolckor megérkezett, hogy Jeanne frizurájával kísérletezzék.

- Addig próbálkozunk, amíg megtaláljuk a legelőnyösebb formát – magyarázta Berthe-nek. – És közben balzsammal bedörzsölöm, hogy szép fénye legyen a hajnak.

Kisebb mértékben, de azért Berthe és Mary haját is részesítette némi kezelésben. Utasítására Berthe erős feketekávét főzetett, amelybe, miután kihűlt, a vudu-királynő sötét port kevert – hogy felszívódjék, madame –,s addig öblögette vele Berthe haját, mig ősz hajszálai hozzáfeketedtek a többihez.

Mary haját is bedörzsölte egy sűrű, zöld színű kenőccsel, s addig masszírozta a fejét, amíg a kenőcs föl nem szívódott, s Mary egész testét át nem járta valami kellemes zsibbadás. – Ez majd megerősíti a haját, kisasszonyka – mondta –, mert olyan gyöngék a hajszálai, mint egy újszülötté. – S miközben gyúrta Mary fejbőrét, érthetetlen szavakat dünnyögött.

Egykettőre elérkezett a várva várt kedd.

– Ma nem megyünk sehová – jelentette ki Berthe. – Jeanne-nak pihennie kell. Nem akarom, hogy karikás szemmel bóbiskoljon az operában.

Mary egészen megkönnyebbült. Kissé rosszul érezte magát. A gyomra kavargott, ha evésre gondolt, és valami különös fáradtságot érzett, mintha jártányi ereje sem volna. Biztosan a nagy izgalomtól van, gondolta, és erőnek erejével befejezte, ami még hátravolt a ruháján a hímzésből, de egészen közel kellett tartania a szeméhez, mert bármire nézett, a látómezeje szélén elhelyezkedő tárgyakat csak elmosódva látta.

A Saint Anne Street-i napfényes konyhát át- meg átjárta a fűszerek illata. A nagy tűzhelyen a parázs fölött fekete

üstben lassan rotyogott a rizs meg a gyenge rákhús, hogy alaposan átjárja a csípős fűszerfélék íze. A tisztára súrolt konyhaasztal sarkán Marie Laveau dudorászva dolgozgatott, s mosolygott magában, miközben mozsárban különféle leveleket és bogyókat zúzott porrá.

Még öt nap, gondolta, és az amerikai lánynak vége. Sokkal gyorsabban reagál a szervezete, mint képzelte volna. S amikor eszébe jutottak a padlódeszka alá rejtett aranytallérok, Marie Laveau hangosan felkacagott. Az az ostoba Sazerac némber tízszeresét fizette a szokásos árnak. Bosszúból kérte meg ennyire az árát, részben azért, mert nem mert egyenesen idejönni hozzá, hanem közvetítőn keresztül tárgyalt, részben pedig a kevélységéért.

Kellemes elégtételt szerzett neki, ha a hatalmasok kénytelenek voltak megadni magukat az ő felsőbbrendű hatalmának.

Könnyen rá tudja venni madame Courtenay-t, hogy még egy hétig vegye igénybe a szolgálatait. Tisztában volt a társasági élet menetével, s tudta, hogy az Esplanade Avenue-ra már legalább tucatnyi meghívó érkezett bálokra, vacsorákra, házi hangversenyekre. A kis Jeanne természetesen mindre el akar majd menni, az anyja meg persze nem tud ellenállni a kérésének. Hogy a barátnője halála majd visszatartja attól, hogy eleget tegyen a meghívásoknak, abban kételkedett. Ismerte a fajtáját.

De ami igaz, az igaz, a haja gyönyörű volt. Erős és selymes, még a fogása is jólesett. Talán elvállalja a fésülését az egész szezonra. Mit számít, hogy üres feje van az alatt a haj alatt, ha egyszer olyan szívesen dolgozik vele.

Erkölcsi aggályok nem nyugtalanították, miközben a gyilkos szert készítette. Ez volt a hivatása, a füvek meg az ásványok titkai évszázadok óta szálltak királynőről

királynőre, az emberek jól megfizették, és utóvégre sokkal több emberen segített világéletében, mint amennyinek ártott. Titkos tudása hatalommal ruházta föl, és ez volt számára a lényeg.

A mozsárból egy aludttejes csuporba szórta a port, és alaposan összekeverte. Aztán lezárta a csuprot, a mozsarat, mozsártörőt és a kanalat nagy gonddal elmosta. Házi szappannal, gyökérkefével megsikálta a kezét, patyolattiszta kendőben szárazra törölte, és bekente egy folyadékkal, amely elzárja a pórusokat, és megakadályozza, hogy a méreg belekerüljön a vérkeringésébe.

Fél négy volt, ideje, hogy elinduljon. Az előadás hatkor kezdődik, s a bemutatkozó lányoknak már javában ott kell ülniük a páholyban, amikor a fények kialusznak.

Két laza csokorba fogja a lány loknis haját a füle fölött, így szabadon marad a tarkója, és látni lehet majd a szép, hosszú nyakát. Két sütővasat tett a spárgaszatyrába, és belerakott még egy gardéniaillatú folyadékkal teli üvegcsét is. Ez lesz az „ellenállhatatlan bájital", amit a lány kívánt. Hinni fog benne, és a hitével eléri, amit akar. Ez mindig így van. Végül gondosan elhelyezte a szatyor sarkába a külön csomagolt mérges kenőcsöt. Aztán feltornyozta a fején a haját, és gyakorlott mozdulatokkal élénkvörös *tignon*-i kötött köré. Fürge ujjakkal megigazgatta a kendő előírásos hét sarkát, aztán útnak indult a Courtenay-ház felé. Büszke, ringó járása egyfajta táncnak is beillett volna. Az operaévad megnyitója számára is izgalmas élményt jelentett. Mint minden évben, most is megvolt az előre megváltott zsöllyejegye. S ezen az estén a *Szerelmi bájital*-t adták, és Marie Laveau-nak Donizetti volt a legkedvesebb zeneszerzője.

22

Az opera évadnyitó előadásának estéjén hosszú kocsisor torlódott össze az Orleans Streeten, amelyen a színház volt. Mint mindenhová, az operába is általában gyalog mentek az emberek, hiszen a francia negyedben minden közel volt, és a keskeny utcákon kényelmesebben lehetett közlekedni gyalogosan.

Az évadnyitón azonban biztonságosabb volt kocsin érkezni. A debütáló lánykák mégsem hurcolhatták meg fehér ruhájukat az utca sarában vagy porában; a hölgyek a legértékesebb ékszereiket öltötték magukra, és állandóan tolvajoktól remegtek volna a homályos szögletekben; sokan a betegágyukból keltek fel, hogy el ne mulasszák az előadást; vidékiek is érkeztek, százötven kilométeres körzetből, akik bérkocsisok segítségével találtak csak el a székesegyház kertje mögött húzódó utcában megbújó színházhoz; az újvárosból is átjött sok zenekedvelő vagy egyszerűen csak sznob amerikai, az pedig gyalogosan messze lett volna a Vieux Carré központjától.

De akik mégis gyalog érkeztek, mint mindig, csak csóválták a fejüket a zajos forgalmi akadály láttán, nagy szakértelemmel kerülgették a lócitromokat, és elégtétellel nyugtázták, hogy ők bizony nem fogják lekésni a nyitányt.

Courtenay-ék hintajában Jeanne magánkívül volt az izgalomtól. Berthe is nehezen tudta palástolni a nyugtalanságát. – Szálljunk ki, és menjünk gyalog, Papa – rimánkodott Jeanne. – Már olyan közel vagyunk, és a kocsik meg sem mozdulnak. Belehalok, ha elkésünk.

- Maradj nyugton, Jeanne – mondta az apja. – Bőségesen van még időnk, hogy kellő méltósággal

bevonulhass. Berthe, ne fészkelődj! Te sem vagy jobb a lányodnál.

Jeanne sírva fakadt. – Jaj, chérie, ne sírj – jajdult fel Berthe. – Csíkos lesz az arcod a könnyektől, és mindenki látni fogja, hogy megengedtem, hogy föltégy egy kis rizsport. Várj csak, előveszem a zsebkendőmet.

- Itt az enyém, madame – mondta Mary, majd Jeanne-hoz fordult: – Figyelj csak! Elindultunk. És töröld meg a szemed! Csak nem akarod, hogy kivörösödjön?

Jeanne még egyet szipogott, aztán abbahagyta. – Nézd csak, Maman – mondta –, ott is van egy debütáló lány fehér ruhában, virágcsokorral. Ki lehet az?

- Ne bámészkodj ki az ablakon Jeanne! Viselkedjél, ahogy illik – mondta Berthe, és diszkréten kikukucskált maga is. – Az ott Catherine Desmoulins. Szent ég, azt hittem, már évekkel ezelőtt bevezették a társaságba! Gondolom, az apja sajnálta rá a pénzt, amilyen fukar alak.

- Berthe – mordult rá Carlos. – Ne tömd tele Jeanne fejét mindenféle pletykákkal. Elfecsegheti valahol.

- Az ég szerelmére, Carlos, mostantól kezdve rengeteg pletykát fog hallani a saját fülével. Máris többtucatnyi meghívásunk van. Pompás szezon ígérkezik... Na, csakugyan megindultunk. Jeannie, tehát jól jegyezd meg, vársz, amíg apád kiszáll, aztán kisegít előbb engem, majd téged. Bal kézben fogod a csokrot, a jobb kezedet nyújtod Papának. Vigyázz, ne kuszálódjanak össze a szalagjaid. És ne bámészkodj semerre. Rövid pillantásokat vethetsz jobbra-balra, de főként magad elé nézz, nehogy elvétsd a lépcsőket. – Kinyílt a hintó ajtaja, s ez véget vetett Berthe utasításainak.

Kegyesen rámosolygott az inasra, és már nyújtotta is kezét az urának, aki időközben kiszállt.

Mary álmélkodva nézte, hogy micsoda változáson ment keresztül Berthe. Az imént még Jeanne körül kotlóskodó háziasszony hihetetlen átalakuláson esett át. Lassú mozgásával, tartózkodó viselkedésével Berthe most nemcsak elegáns, vonzó asszony volt, hanem valóságos királyné. Mélyen dekoltált levendulakék selyemruha volt rajta, krinolinjának alsó fodra és bő sonkaujjának állópiéi violaszín bársonyból. Ugyanebből a bársonyból készült az estélyi belépője is, levendulakék selyemmel bélelve és raffolással szegélyezve. Széles gyémánt nyakéket viselt fürjtojás nagyságú ametisztfüggővel, amit ugyancsak gyémántok vettek körül. Sötét haja simán hátra volt fésülve, művészi kontyát apró gyémántokkal kirakott tű fogta össze, amelyet szinte elrejtett egy kis csokor üvegházi ibolya.

Mary már akkor is meglepődött, amikor az ékszeres dobozokat nyitogató Berthe-et meglátta ebben az elegáns ruhában. Magában azonban azt gondolta, hogy túlzás ez a parádé, nem illik ahhoz a tevékeny, nyüzsgő háziasszonyhoz, akinek ismeri. Ahogy az egyszerű kis igazgyöngysorral bíbelődött, míg Jeanne nyakára csatolta, sokkal inkább elemében látszott lenni. Vagy miközben belekotort egy aranyláncokkal, brossokkal teli bőrkazettába, s odanyújtott Marynek egy sárga és vörös aranyból készült, szalagbokrétát utánzó kitűzőt ajándékul s köszönetképpen azért, amiért megigazította Jeanne ruháját. Szóval megint csak Jeanne... Ez volt az igazi Berthe: Jeanne anyja, nem más.

Most azonban madame Courtenay volt, a jóképű monsieur Courtenay elegáns felesége, aki tökéletesen otthon van a New Orleans-i társaság legfelsőbb köreiben. Királynői távolságtartással, jóváhagyólag szemlélte, ahogy Carlos lesegíti a hintóból Jeanne-t, majd Maryt, s ahogy Mary gyorsan megigazgatja Jeanne szoknyáját s a

virágcsokráról lecsüngő szalagokat. Akkor aztán belekarolt az urába, és főúri, ráérős tempóban vonult be a színházba, mosolyogva, menet közben meg-megállva, hogy egy-két szót váltson barátokkal, odabólintson ismerősöknek. Mintha még csak hírből sem ismerné a sietséget.

Mary hallotta, hogy Jeanne türelmetlenségében a fogát csikorgatja. Legalábbis úgy vélte, hogy azt hallja. Az egyik pillanatban ugyanis tisztán hallotta a hangokat, a másikban elmosódtak, összezavarodtak. Váltakozó hullámokban bizonytalanodott el a látása és a hallása, s úgy érezte, mintha megmozdulna a lába alatt a talaj. Egyszer meg is botlott a lépcsőn, s csak a körülötte tolongó tömeg akadályozta meg, hogy elessék.

A tágas páholyban négy szék volt, Carlos Courtenay hármat elhelyezett a parapetnél, s Jeanne-t középre véve helyet foglalt Berthe-tel. Mary örült, hogy meghúzódhat a háttérben. Közelebb tolta székét a falhoz, és nekitámaszkodott. Borzongás és végtelen gyöngeség vett rajta erőt. A fények még az előbbinél is rohamosabban elhomályosodtak előtte, elhalkult, majd végleg elnémult a beszélgetés zsivaja, a selymek suhogása, a színlapok zörgése. Sötétség és néma csönd borult rá. Istenem, segíts, gondolta magában. Azt hitte, hirtelen megsüketült és megvakult.

Aztán megszólalt a zene, áradni kezdett, megtöltötte a termet, fölment a függöny, és kivilágosodott a színpad. Mary még sosem volt színházban, nem hallgatott zenekart, nem látott operát. Egy szempillantás alatt egészen az élmény hatása alá került. Megfeledkezett minden félelméről, rosszullétéről, önmagáról és a környezetéről, tenyerével megtámaszkodott a falon, előrehajolt, átadta magát a zenének és a színpad színes világának. Amikor a felvonás végén leereszkedett a függöny, még

mindig az előadás hatása alatt volt, nem hallotta a tapsot, nem hallotta a többiek fészkelődését a páholyban. A torkát sírás szorongatta. Szerette volna, ha örökké tart ez a varázs.

Az ördögbe, gondolta magában Saint-Brévin, máris itt a szünet. Kezdheti körbejárni a bemutatkozó leányzókat. Ha nem teszi tiszteletét, egy sértett atya vagy fivér még majd kihívja párbajra, hogy megtorolja a sértést. Fölállt, megigazgatta a kézelőjét, és odaszólt a páholyában tartózkodó barátainak: – Uraim, hív a kötelesség. Együtt induljunk a zsenge szívek felvidítására, avagy külön-külön?

- Mindenki egyért, egy mindenkiért, d'Artagnan – vágta rá a legfiatalabbik, egy Jean-Luc nevű unokatestvére. – Vezess, mi majd megyünk utánad.

- Először Athalie nénikémhez menjünk, Valmont – tette hozzá Max, a megrögzött agglegény. – Leharapja a fejem, ha nem rohamozzuk meg Caroline unokahúgomat.

Philippe Courtenay már nyitotta is a páholy ajtaját: – Nekem mindegy, hogy kivel kezdjük, csak ne felejtsétek el, hogy nekem is van egy húgom. Az pedig többet nyom a latban egy közönséges kuzinnál.

- Mindenkit meglátogatunk – jelentette ki Val. – Minél jobb pezsgőt szolgálnak fel, annál inkább.

Courtenay-ék páholyában kitűnő volt a pezsgő, és már töltötték is. Alig gyulladtak ki a fények a nézőtéren, amikor felhangzott az első, udvarias kopogtatás. Jeanne valóban a legszebb lány volt az összes bemutatkozó között, és nagy sikert aratott. Egymásnak adták a kilincset a tisztelgő ifjak, egy, kettő, hét, és odakint a folyosón is egymás sarkát taposták a várakozók. Összesen huszonhatan fordultak meg a páholyban, és még vagy féltucatnyi fiatalember sorakozott odakint, amikor a kialvó

lámpák a szünet végét jelezték. – *Au revoir... Au revoir... Mes hommages*... – búcsúzkodtak hajlongva a szerencsések.

- Maman – suttogta Jeanne nekem van a legnagyobb sikerem, igaz? – Aztán visszaült a helyére, kitekintett a nézők sokaságára, s szinte odatartotta ragyogó arcát a pillantásoknak, csodálják csak.

Mary ismét elfoglalta helyét a sarokban. Alig várta már, hogy leülhessen. Teljesen kimerítette a rengeteg új arc, új név, és a sok beszéd. Carlos Courtenay rendre bemutatta neki is Jeanne látogatóit, úgy hivatkozva rá, mint „Jeanne kis barátnője, Mary MacAlistair", de Mary tudta, hogy a fiatalemberek észre sem veszik, elnéznek mellette Jeanne irányában. De mindez nem érdekelte. Számára az opera volt a fontos, nem a felvonásköz. Ivott néhány kortyot a pezsgőből, amit Berthe ráerőszakolt. Meglepődve tapasztalta, hogy kitisztul tőle a feje. Legalább jobban oda tud majd figyelni a zenére, gondolta. A színlap szerint még hátravolt négy felvonás. Felsóhajtott. Tele volt várakozással.

Amikor aztán újra leereszkedett a függöny, ő is felszabadultan tapsolt a közönséggel, sőt, ha van mersze, még egy *hogy volt*-at is odakiált, mint sokan mások. Újra megindult a hódolók körmenete, de Mary feje még mindig tele volt a muzsikával, automatikusan mosolygott, udvariasan dünnyögött, amikor bemutattak neki valakit, de tulajdonképpen oda se figyelt.

- Tiszteletem, Miss MacAlistair – szólalt meg egy mély hang. Mary összerezzent. Olyan rég nem hallott angol szót, hogy szinte idegennek hangzott a fülének.

- Üdvözlöm – mondta barátságosan.

- A nagy hangzavarban bizonyára nem értette a nevemet – mondta az előtte álló magas férfi. – Will Graham vagyok.

- Jó estét, Mr. Graham – mondta Mary, és maga is meglepődött, mennyire jólesik angolul megszólalnia. És mennyire jólesik Will Graham kék szemébe néznie. Már majdnem elfelejtette, hogy kék szem is van a világon. Hogy létezik haj, ami nem koromfekete. Az amerikai férfi haja világosbarna volt, az övéhez hasonló, csak deresedett a halántékán. Magas volt, a válla enyhén görnyedt, talán puszta előzékenységből a nála alacsonyabbak iránt. Hosszúkás arca volt, szögletes álla, egyenes orrának a legvégén nemesen szabott kubus. Mary – tudva persze, hogy ez képtelenség – valami rokoni vonzalmat érzett iránta.

- Hogy tetszik az előadás, Mr. Graham? – érdeklődött.

- Mivel kegyed is amerikai, Miss MacAlistair, bevallom, nincs az az ária, aminél én többre ne tartanék egy Stephen Foster-dalt. Tudja, én üzletember vagyok. Nem sokat forgolódtam műértő körökben, de hát ami késik, nem múlik. Nem igaz az a mondás, hogy vén kutyának késő lenne új kunsztokat megtanítani.

Carlos Courtenay teli pohárra cserélte Graham kiürült pezsgőspoharát, és Marynek is a kezébe adott egy pohár pezsgőt. – Biztos voltam benne, hogy szívesen társalog egy földijével, Mary – mondta angolul, de áthatóan franciás kiejtéssel. – Említettem neked, Will, Mary tanítja Jeanne-t az amerikaiak nyelvére.

- Igazán jól megtanította – mondta Will Maryre mosolyogva. – Kegyed rendkívül jó tanár lehet. Én is vettem néhány franciaórát, amikor letelepedtem New Orleansben, de a *bonjour*-nál meg a *merci*-nél nem jutottam tovább. Persze a tanáromat hibáztatom. Különben be kellene ismernem, hogy nem fog már a fejem.

- Ugyan, Mr. Graham – jegyezte meg Mary. – Hogy is van az a mondás? Végtére a francia sem boszorkányság. Egy új kunszt, és kész.

Carlos Courtenay csak nézte, milyen felszabadultan nevet a két egymásra talált amerikai.

Will Graham meghajolt: – Megtiszteltetés volt számomra, hogy megismerhettem, mademoiselle. Önnek köszönhetem, ha veszem a bátorságot, és újra belevágok a tanulásba. – Kezét nyújtotta Carlos Courtenay-nek: – Carlos, köszönöm a meghívást – mondta.

Mr. Courtenay megrázta az amerikai kezét, bal kezével még meg is pecsételve a kézfogást: – Megtisztelve érezzük magunkat, ha eleget teszel neki.

Mary mosolyogva nézett a távozó férfi után, s látva, hogy az ajtón Philippe lép be, még szélesebb mosolyra húzódott a szája.

- Mary, kedves barátnőm, tiszteletem – mondta Philippe. – Hát hogy van? Odaátról nem is láttam, hogy itt van. Hol bujkált? De hogy milyen sápadt! Hol vannak a pirospozsgák az arcocskájáról? Okvetlenül szüksége volna egy napszúrásra. De a pezsgő talán jobb lesz. Hozok is egy pohárral.

- Köszönöm, Philippe – mondta Mary. – Inkább üdvözölje Jeanne-t meg Berthe-et. Végtére is nem én vagyok, akit bemutatnak.

- Drága Mary – mondta Philippe az én bájos húgom meg is harapna az ő szépséges gyöngyfogaival, ha a lovagjai elé tolakodnék. Nézze csak!

Mary arrafelé fordult, és fájdalmasan megdobbant a szíve, mert azt látta, hogy ott áll Valmont Saint-Brévin Jeanne mellett, és belemosolyog a lány feléje emelt, kacér arcába. Ugyanaz a látvány tárult elébe, amely Montfleuryben is annyira szíven ütötte, csak azúttal még fájdalmasabb volt az egész. Időközben ugyanis meg-

győzte magát arról, hogy részéről nevetséges rajongás volt, amit érezni vélt, hogy Saint-Brévin csupán jelkép, amelyben olvasmányainak regényhősei összegződnek, s hogy magának az embernek semmi köze ehhez, s hogy érzéketlenül tudja hallgatni, amint Jeanne újra meg újra meg újra kimondja a nevét.

Legalábbis azt hitte, hogy minderről meggyőzte magát.

És most itt állt Valmont Saint-Brévin, a maga karcsú, magas, erős, jóképű és gyengéd mivoltában. Ó, igen, gyengéd is volt, látni lehetett, amilyen gyengéden nézett le Jeanne-ra.

Elviselhetetlen volt.

Odafordult Philippe-hez: – Mintha arról lett volna szó, hogy hoz nekem egy pohár pezsgőt – mondta. – Sürgős ünnepelnivalóm van. Először vagyok az operában, és kimondhatatlanul élvezem.

Ne merj sírni, Mary MacAlistair, mondta magának, ne merj sírni!

- Ne legyen olyan utálatos, Valmont, mert mindjárt elsírom magam – mondta Jeanne, és oldalt pillantott, Maxra. – Ugye, milyen utálatos? – kérdezte. – Gyerekkori rémtetteimmel hozakodik elő, mikor tudja, hogy legszívesebben nem is gondolok rájuk. – Durcás arckifejezése még jobban hangsúlyozta a gödröcskét az állán, és ajkának puha érzékiségét.

Ejnye, bejnye, gondolta Val, miből lesz a cserebogár. Lám, a viharedzett Max csak hebeg-habog, amikor Philippe kishúga ráveti a szemét. Csak nehogy én is így járjak. Milyen gyönyörű kis bestia, de tudja is ám magáról! Mióta Párizsból visszajöttem, ilyen eleven vadóccal még nem találkoztam New Orleansben. A debütáló lánykák általában sápadtak, és gyötrelmesen szűziesek. Ezt a kis Courtenay lányt viszont kifejezetten tűzre lobbantotta ma este a diadala, ami pedig az ártatlanságát illeti, attól a

jelek szerint szíves örömest megszabadulna. Elismerően megjáratta a tekintetét Jeanne duzzadó keblén, a ruhája dekoltázsában fehérlő selyem bőrén, vállán, tökéletes nyakán.

És közben ráébredt, hogy Jeanne figyeli. Hogy gyorsuló lélegzésétől egyre szaporábban emelkedik-süllyed a keble, s hogy hegyes, rózsaszín nyelvével megnyalja az ajkát. És közben nem is tudja, hogy mit csinál, gondolta döbbenten. Jeanne egy élveteg asszony tekintetével nézett rá, kitágult pupillája feneketlenül mélynek, sötétnek láttatta a szemét, mintha mélységei férfi és nő egymásra találásának misztériumát rejtenék.

Saint-Brévin erőnek erejével elfordította a tekintetét. Nem állt módjában eleget tenni ennek a felhívásnak. Meg annak, ami vele jár: udvarlás, házasság, gyerekek, szabadságának elvesztése. Nem. Egyelőre nem.

- Illetlenség, hogy kisajátítjuk magunknak az évad legszebb ifjú hölgyét – mondta gyorsan, és közben elátkozta magát, amiért olyan rekedt a hangja. – Rendben van, Jeanne, mindent visszavonok. Meghasadna a szívem, ha sírni látnám.

- De akkor is elsírom magam, ha ilyen gyorsan elmegy.

- Ó, muszáj elmennem. Egész hadseregnyi hódoló várja, hogy bemutatkozhassék magának.

- Valmont! Ugye még meglátogat bennünket?

- A legnagyobb örömmel – mondta Saint-Brévin, és sietve hátrált az ajtó irányában.

Philippe azonban megállította, még mielőtt odaért. – Még nem is ittál pezsgőt, Val – mondta. – Pedig értő véleményem szerint itt mérik a legjobbat. – Némileg már kapatosnak látszott, Valmont nem akart vitába szállni vele. Elfogadott egy pohár pezsgőt, megkóstolta, és kijelentette, hogy valóban nagyszerű.

- Találkozott már a barátommal, Mary? – érdeklődött Phillippe. – Hát persze hogy találkoztak – folytatta –, Montfleuryben.

Valmont rápillantott a sápadt fiatal lányra, amint a pezsgőjét itta Philippe oldalán.

Ó, gyógyits meg, rimánkodott magában Mary a pezsgőnek, óriási lyuk van a gyomromban, csorog a verejték a hátamon, izzad a tenyerem, reszket a lábam, és megint inog velem az egész világ. Ó, ha elájulok, remélem, azonmód ott halok meg, azonmód.

Szedd össze magad, gondolta aztán erélyesebben. Ez az ember semmiben nem különbözik bárki mástól. És legalább annyi jár neki, hogy köszönetet mondj, amiért annak idején megmentett a támadódtól.

- Igen, találkoztunk – mondta, de éppen abban a szempillantásban szólalt meg Saint-Brévin is: – Nem, nem találkoztunk.

Philippe egyikükről a másikukra nézett: – Hát most melyik? Igen vagy nem?

- Találkoztunk, de nem Montfleuryben, Philippe – mondta Mary gyorsan. – Monsieur Saint-Brévin valószínűleg nem emlékszik rám, én azonban jól emlékszem őrá, mivel a segítségemre sietett szorult helyzetemben. Lehet, hogy az életemet mentette meg.

- Miért, mi történt, Mary? Ez rendkívül drámaian hangzik. Csak nem esett le a lóról? – Philippe megtántorodott a nagy hahotázástól. Saint-Brévin csöndesen belekarolt, hogy el ne essen.

- Ostoba helyzetben vagyok, kisasszony – mondta. – Sehogyan sem emlékszem rá, hogy megmentettem volna egy fiatal hölgy életét. De szívből örülök, ha szolgálatára lehettem. De ha megbocsát, most Philippe barátomnak kell szolgálatára lennem. Ideje, hogy visszakísérjem a páholyunkba.

Mary most először nézett Saint-Brévin szemébe, amely közömbösen pillantott vissza rá. – Igen – mondta lassan, nehéz szívvel. – Isten vele, Philippe. – Aztán hirtelen feltámadt benne valami dacos elhatározás, tudtára akarta adni Valmont Saint-Brévinnek. hogy nem teljesen idegenek egymás számára, hogy útjaik már keresztezték egymást, hogy Valmont egyszer a karjában tartotta őt.

- De mielőtt elmegy, monsieur – mondta –, köszönetet kell mondanom önnek. Július negyedikén történt, hogy egy durva alak megütött az utcán, ön pedig közbelépett, és megfutamitotta az illetőt. Lekötelezettje vagyok. Hálával tartozom.

Saint-Brévin szemöldöke ráncba futott, majd visszaereszkedett a helyére. – Ön lett volna az, uram, teremtőm! Eszembe sem jutott volna kapcsolatba hozni azt a csetepatét a mai estével. Honnan ismeri Courtenay-éket? Philippe révén?

- Az Orsolya-rendiek zárdájában kerestem menedéket, és a kedves nővérek rendezték el a dolgot. Madame Courtenay volt olyan kedves, és befogadott.

- Értem – mondta Val, és csak nézte Mary lázas szemét, remegő kezét. Philippe újra megtántorodott. A nézőtéren kezdtek kialudni a fények. – Ideje, hogy elinduljunk – mondta Val. – Jó éjt, kisasszony.

Mielőtt a harmadik felvonás megkezdődött, Jeanne odafordult Maryhez, és belekapaszkodott a kezébe: – Láttad, Mary? Idejött. És tetszem neki, azt hiszem, tetszem. Láttad? És gondolod, hogy tényleg tetszem neki?

- Igen – mondta Mary. – Egészen biztos. Láttam, és biztos vagyok benne. De fordulj előre, már édesanyád is szólt.

A falnak támasztotta a homlokát. Mintha kalapáltak volna a koponyájában. A szájában fémes ízt érzett, a nyelve dagadt volt és szivacsos.

De a zene megint mágikus hatást gyakorolt rá. Meg tudott feledkezni róla, hogy mennyire rosszul érzi magát.

A következő felvonásközben azonban nem kelt föl a helyéről, és nem ivott több pezsgőt. Csak gubbasztott szótlanul, és szemlátomást nem volt jól. Berthe és Carlos Courtenay suttogóra fogott hangon megtárgyalták, hogy nincs mit tenni, egyikük sem kísérheti haza, pedig nagyon rossz bőrben van. Hagyni kell, maradjon nyugodtan.

Mary lehunyta a szemét, eleresztette és teljesen átadta magát a zenének. A zene pedig beburkolta és védelmezte a rátámadó szédülés és émelygés ellen, míg végül kezdett magához térni. Az utolsó felvonás közepe táján már ki tudta nyitni a szemét, s figyelemmel kísérni a végső, drámai eseményeket. Aztán pedig együtt tapsolt a többiekkel, pedig tizenhétszer jöttek ki a szereplők a függöny elé. Különösebb nehézség nélkül lement a lépcsőn is, ki a friss levegőre, és mire hazaértek, szinte teljesen rendbe jött.

Bizonyára sok pezsgőt ittam, gondolta. Soha nem iszom egy pohárnál többet, fogadkozott magában, soha, de soha.

Jeanne alig bírt magával, miközben vetkőzött. – Elmehetsz, Miranda – mondta. – Vidd ki a ruhámat. Majd egyedül belebújok a hálóingembe. Menj csak!

Aztán erőszakosan elkezdte kifűzni a fűzőjét, és a nagy kapkodásban teljesen összegubancolta a zsinórját. – Jaj, még ez is! – jajdult fel, és dühösen sírva fakadt.

- Ssss – csitította Mary. – Majd én kibogozom, csak maradj veszteg. Megártott a sok izgalom, ennyi az egész. Hiszen minden úgy történt, ahogy megálmodtad, Jeanne. Te voltál a legszebb, neked volt a legtöbb látogatód, te

leszel az évad ünnepelt szépsége. Igazán nincs miért sírnod.

De Jeanne tovább sírt, elkeseredetten, mint egy kisgyerek. – Vége, Mary – zokogta.

- Dehogy van vége – mondta Mary. – Csak nagyon összebogozódott, de mindjárt megleszek vele. Na, már fűzöm is ki. Meglátod, mindjárt jobban leszel, ha nincs rajtad a fűző.

- Mary, hát nem érted? Mindennek vége. Hiszen te magad is beszéltél az amerikaival, láttam a saját szememmel. Soha nem akartam elhinni, de igaz. Papa hozzá akar adni ahhoz az emberhez. – Jeanne Mary karjába vetette magát, és magánkívül zokogott.

Mary az ágyhoz vezette, és leültette a szélére. – Bolondokat beszélsz – mondta. – Apád senkihez nem kényszeríthet hozzá akaratod ellenére. Emeld fel a karod! – Ráadta Jeanne-ra a hálóingét, belesegítette a kezét a karöltőkbe, a fején is keresztülhúzta. Mintha egy bábut öltöztetett volna. De Jeanne zokogása lassan csillapodott.

Aztán Mary megnedvesített egy törülközőt, és odanyújtotta: – Töröld meg az arcod, és fújd ki az orrod – mondta. – Hogy te miket ki tudsz találni, és így belelovalod magad!

Jeanne megtörölte az arcát, aztán ledobta a törülközőt a földre. – Mary, te semmit nem értesz – mondta elkeseredetten. – Papa mindig is hangoztatta, hogy amerikaihoz kell férjhez mennem. Azt mondja, hogy az amerikaiak egyre jobban előretörnek, és egész New Orleans az övék lesz, mire én annyi idős leszek, mint ő. És igenis kényszeríthet. Ha nem fogadok szót, nem adja ki a hozományom, és akkor senki nem vesz el. Mary, te egészen másmilyen vagy, mint én, te ezt nem értheted. Én nem bírnám ki, hogy vénkisasszony maradjak. Inkább férjhez mennék egy szörnyeteghez, mintsem hogy

egyáltalán ne legyen férjem. Bárcsak jobban tetszenék Valmont-nak! Annyira reménykedtem benne, hogy még visszajön a páholyunkba, és látod, nem jött. Annyira szeretem őt, és ha megkérné a kezem, Papa neki nem mondhatna nemet. A földjei ott vannak a mi ültetvényünk szomszédságában, és különben is, olyan gazdag, mint akármelyik amerikai. Annyira bíztam benne, hogy tetszem neki, hogy komolyak a szándékai. Mindenszentekkor is azért imádkoztam, hogy belém szeressen. Úgy látszik, nem imádkoztam elég jól. De hátha még nem késő... – Jeanne imára kulcsolta a kezét, aztán újra sírásba fulladt a hangja, egész testét rázta a zokogás.

Nyílt az ajtó, és szokásos, szapora lépteivel Berthe jött be, s aggódó arckifejezéssel odasietett Jeanne-hoz. – Mi van veled, kicsim? Gyere ide Mamanhoz. – Magához ölelte, és összevissza csókolta Jeanne lehorgasztott fejét. – Mi baj van, Mary?

– Attól fél, hogy hozzá kell mennie Mr. Grahamhez – mondta Mary. – Én próbáltam beszélni a fejével, de nem hallgat rám...

- Ó, Jeanne, figyelj csak, angyalkám – mondta Berthe. – Tulajdonképpen nem volna szabad kifecsegnem, de mégiscsak elmondom neked, mi újság. Képzeld, Papa ma este kapott egy levelet, még ott a színházban, küldönc hozta az utolsó felvonás közben. Valmont-tól jött. Arra kérte apádat, hogy találkozzanak előadás után a Curtius Klubban. Hogy valami fontos és sürgős mondanivalója van a számára.

Jeanne fölemelte a fejét: – Ma este? Még ma este akart beszélni Papával? – Az arca dagadt volt és kivörösödött, de újra beragyogta a remény.

- Igen. Méghozzá fontos és sürgős ügyben. Tudod – mondta Berthe erről az az este jutott eszembe, amikor engem vezettek be a társaságba. Apád egész éjszaka föl-

alá sétált a házunk előtt a járdán, amíg csak reggel édesapám föl nem kelt, és meg nem kérhette tőle a kezem.

23

- Nem bírom ki reggelig, Mary, muszáj azonnal megtudnom, hogy mi történt – mondta Jeanne már századszor, és fogadkozott, hogy ébren várja meg, amíg hazaér az apja, ha kell, akár vár reggelig.

De a sok izgalom, öröm, bánat, sírás annyira kifárasztotta, hogy végül egy mondat közepén elaludt.

Mary a maga részéről már korábban elbóbiskolt, félig álom volt ez, félig ájult kábulat. Rettentően gyengének érezte magát.

Carlos Courtenay hajnali háromkor ért haza, fölébresztette a feleségét, és több mint egy órán keresztül tárgyaltak fojtott, izgatott hangon. Valmont azért akart találkozni vele, hogy tudtára adja: a lánya barátnője valamikor szajha volt Rose Jackson kuplerájában.

Másnap az udvarban terítettek a reggelihez. Jeanne rettentően dühös volt, hogy apja meg anyja még nem került elő. – Szívtelen dolog tőlük, hogy ilyen sokáig alszanak. Hogy így kínozzák az embert. Nem bírom ki, Mary, meg kell tudnom, mi történt.

Végül Carlos Courtenay megjelent a lépcsőn. Jeanne felugrott, felborítva maga mögött a széket, és elébe szaladt: – Mi újság, Papa? – kérdezte izgatottan.

- Maman beszélni akar veled, Jeanne. Menj föl a szobájába!

- Ó, Papa! – kiáltott Jeanne. – Bizalmas beszélgetés Mamannal? Rohanok. Jaj, Papa, annyira boldog vagyok. – Jeanne megölelte, megcsókolta az apját, aztán felnyalábolta a szoknyáját, és kettesével szedve a lépcsőfokokat, felvágtatott az emeletre.

Mary rendkívül összeszedetten ült a helyén. Amióta Berthe megemlítette Saint-Brévin levelét, igyekezett felkészülni arra a percre, amikor közlik vele, hogy Valmont megkérte Jeanne kezét. Úgy érezte, készen áll, kellőképpen fegyelmezni tudja magát, egyetlen pillanatra sem látszik majd meg rajta a keserű csalódás vagy a belsejében tomboló gyötrelmes féltékenység.

Arra azonban egyáltalán nem volt felkészülve, amit Carlos Courtenay közölt vele.

- Miss MacAlistair – mondta Carlos Courtenay –, ha csakugyan ez a neve... Tíz percet kap rá, hogy távozzék ebből a házból, különben úgy lököm ki az utcára. Itt van annyi pénz, amennyiért megveheti a hajójegyét vissza oda, ahonnan jött. A kocsim kiviszi a hajóállomásra. – Odadobott Mary elé az asztalra egy borítékot. Nem nézett rá, már ment is, még csak annyit vetett oda: – A szolgák összecsomagolják a holmiját. A ruhákat, amiket kapott, megtarthatja. A gönceinek még a hamuját sem tűröm meg ebben a házban.

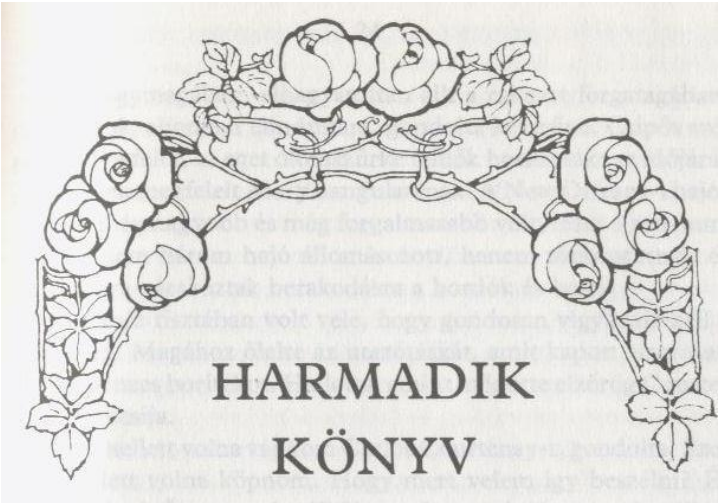
HARMADIK
KÖNYV

24

Mary egymagában, elhagyatottan állt a rakpart forgatagában. Ott vagyok, ahonnan elindultam, gondolta keserűen. Csípős szél fújt a folyó felől, az eget ólomszürke felhők borították: az időjárás tökéletesen megfelelt Mary hangulatának. A New Orleans-i hajóállomás még nagyobb és még forgalmasabb volt, mint a pittsburghi. Itt nem három hajó állomásozott, hanem többtucatnyi, és százszámra várakoztak berakodásra a hordók és bálák.

Most már tisztában volt vele, hogy gondosan vigyáznia kell a holmijára. Magához ölelte az utazótáskát, amit kapott, szorosan fogta a pénzes borítékot. Hallotta, amint mögötte elzörög Courtenay-ék kocsija.

Pofon kellett volna vágnom Carlos Courtenay-t, gondolta. Szemen kellett volna köpnöm. Hogy mert velem így beszélni? És Clementine! Ő meg szó nélkül megfogta a karomat, a kocsihoz rángatott, feltuszkolt rá, és az útitáskát kis híján hozzám vágta. Nem adta a kezembe, nem tette le az ülésre vagy a földre, hanem csak ledobta, ahogy a kutyának vetnek oda egy csontot. Kihasználtak, aztán egyszerűen félrelöktek. Ahogy Carlos tette a szeretőjével, Hercule unokájával. A szörnyeteg.

Egészen felzaklatta Courtenay-ék méltatlan eljárása. Hevesen dobogott a szíve, s a vérárama sebesen szállította ereiben a mérget, amit a vudu-királynő beledörzsölt a fejbőrébe. Elviselhetetlenül fájt a feje, mintha satuba szorították volna. A gyomra görcsbe rándult, s mintha tűz égett volna benne. Keserű epe jött fel a torkán, s érezte, hogy hánynia kell.

A szájához szorította az útitáskát, és botladozva, a fájdalomtól görnyedten a part felé botorkált. A rakpart

szélénél ledobta a táskát, letérdelt a sárba, és kihajolt a deszkapalló széle fölé. Hullámokban tört rá a hányinger, öklendezett és hányt, újra meg újra, és egész testében reszketett.

A járókelők óvatosan kikerülték. Volt, aki elfordította a tekintetét, és továbbsietett, volt, aki megállt és nézte. Mary azonban minderről nem tudott semmit.

Amikor végre megkönnyebbült a gyomra, föltérdelt. Alig bírta egyenesen tartani magát, fájt az egész teste, folytak a könnyei, és szörnyű volt a szája íze. Elővette a zsebkendőjét, megtörölte a szemét és a száját, s közben a zsebkendő csipkeszéle beleakadt az aranykitűzőbe, amit előző este kapott Berthe-től.

Arcát eltorzította a düh. Eszébe jutottak a levetett ruhák, az ajándékok és a szép szavak, amelyeket kapott. És mennyire örült, milyen hálás volt. Azt képzelte, hogy barátokra talált. Milyen ostoba volt... Alaposan elbántak vele! Rosszabbul járt, mintha a rabszolgájuk lett volna.

Nehézkesen talpra állt, és letépte a kitűzőt a ruhájáról. Erőt adott neki a düh. Hátralendítette a jobb karját, és elhajította a melltűt, amely röptében megcsillant a folyó fölött, majd elmerült a hulladékot szállító, iszapos vízben.

Mélyen zengő nevetés hangzott föl mögötte. Mary ütésre emelt ököllel megfordult.

Hatalmas termetű férfi állt előtte, és még mindig nevetett. Sötét arcához képest vakító fehérnek tűntek a fogai. Márpedig az arca igen-igen sötét volt. Mary leeresztette a karját. Rettenetesen gyengének és kiszolgáltatottnak érezte magát.

– Ezer közül is felismerném, ahogy hajít azzal az ügyes karjával, kisasszonyka – mondta a fekete. – Alázatos tiszteletem. Nem emlékszik már Joshuára? – Angolul beszélt, és ez egy pillanatra zavarba hozta Maryt. Aztán ráébredt: hát persze, Joshua... És eszébe jutott a tehén,

meg a bosszúszomjas trapper, akit sikerült fejbe kólintania a fagolyóval...

Úgy nézett fel a fekete óriásra, mint rég nem látott jó barátra. Bizony, a *Cairo Queen*-en még felhőtlenül boldog volt, tele reménnyel és várakozással. Hogy is gondolta volna akkor, hogy sötét fondorlatok áldozata lesz, hogy kihasználják, aztán félrelökik, kiteszik az utcára.

- Ejnye már, kisasszonyka – mondta Joshua. – Hát miért sír olyan keservesen?

- Nem is hinné, milyen lehetetlen helyzetben vagyok, Joshua – mondta Mary. – Bárcsak tudna segíteni rajtam.

25

- Hát bizony alaposan benne van a pácban, kisasszonyka – mondta Joshua fejcsóválva. Míg Mary viszontagságainak a történetét hallgatta, többször is megcsóválta a fejét, megértően, együtt érzően és rosszallóan. Csak éppen hitetlenkedés nem volt a fejcsóválásában.

- De azért nem olyan reménytelen a helyzet, mint gondolná – mondta végül. – Meg kell keresnünk azt a hölgyet, aki megígérte, hogy felkutatja a kisasszonyka nagymamáját. Nem olyan nagy város New Orleans, kiváltképp a francia negyed, hogy ne lehetne megtalálni! Valaki csak fogja tudni, hol lakik.

- Segít nekem, Joshua? – kérdezte Mary.

- Hát persze hogy segítek. Jöjjön csak velem. Majd én viszem a táskáját.

Öt percet sem gyalogoltak még, amikor az egyik utcasarkon egy *calá*-t árusító kofától megtudták Celeste Sazerac címét, és újabb öt perc gyaloglás után ott álltak a Royal Streeten, a magas téglaház előtt. Mary letisztogatta szoknyájáról a rászáradt sarat, aztán mély lélegzetet vett,

megemelte a súlyos rézkopogtatót, és bezörgetett. Abban a pillanatban megeredt az eső. Mire kinyílt a kapu, Mary bőrig ázott.

Libériás inas állt a küszöbön térdnadrágban, mellényben, barna arcát fehér, rizsporos paróka keretezte. Úgy állt ott, mint egy szobor. Kifejezéstelen tekintettel nézte a csuromvizes fiatal lányt.

- Mademoiselle Sazerackal szeretnék beszélni – közölte Mary franciául. – Mondja meg neki, hogy mademoiselle MacAlistair keresi.

Az inas egy lépést hátrált, fölemelt egy asztalról egy ezüsttálcát és Mary felé nyújtotta. – Kérném a vizitkártyáját, mademoiselle – mondta.

- Nincs vizitkártyám – mondta Mary. – Közölje a kisasszonnyal, hogy itt vagyok, csupa víz vagyok, és szeretnék bejönni.

- Mademoiselle Sazerac nincs idehaza – közölte az inas, visszatette a tálcát a helyére, és már csukta volna be a kaput.

Mary elszántan megfogta a kapu szárnyát. – Mikor jön haza a kisasszony? – kérdezte. – Már bizonyára várja a látogatásomat. Szívesen megvárnám.

- Mademoiselle Sazerac egy hétig távol lesz, mademoiselle. Meg fogom mondani neki, hogy kereste – közölte az inas, és becsukta előtte a kaput.

Maryt minden ereje elhagyta. Nekitámaszkodott a kapunak, és sírva fakadt.

- Ejnye, kisasszonyka – vigasztalta Joshua sírással nem megyünk semmire. Aztán meg az az egy hét nem olyan nagy idő. A hölgy talán éppen a kisasszonyka rokonait keresi valahol.

Mary megtörölte a szemét a sálja sarkával. Joshuának teljesen igaza van. Ha nem lenne bőrig ázva és nem érezné magát olyan rosszul, nem esett volna ennyire

kétségbe. Eltökélten rámosolygott Joshuára: – Restellem, hogy ilyen féleszű módjára viselkedtem. Csak nem érzem jól magam.

- Nem csoda, kisasszonyka – mondta Joshua –, ha egyszer üres a gyomra. Menjünk csak vissza, és együnk egypár *calá*-t ott a sarkon. – Ezzel lassan megindult visszafelé, Mary pedig bandukolt utána. Azt észre sem vette, hogy a Sazerac-ház egyik ablakán félrehúznak egy függönyt.

- Jacques, ki volt az a fiatal teremtés? – kérdezte Anne-Marie Sazerac. Gyászt viselt, és rendkívül sápadt volt, de nem olyan mértékben, ahogy azt a divat megkívánja, hanem betegesen sápadt. Ám beesett arca és a szeme alatt a lila karikák ellenére is látszott rajta, hogy valamikor gyönyörű lehetett. Most mintha a paródiája lett volna a mögötte függő festményen látható szikrázóan szép hölgynek, aki ifjúsága teljében tündöklött valamely ünnepélyes eseményhez öltözve, s félig nyitott, leheletfinom csipkés legyezőt tartott különös alakú, hosszú, gyönyörű ujjai között.

- Mademoiselle Celeste-et kereste, madame – mondta az inas.

- Vagy úgy – mondta Anne-Marie Sazerac, visszaeresztve a függöny szárnyát, s a szoba ismét sötétségbe borult.

- Kisasszonyka, mennyi pénze van abban a borítékban? – kérdezte Joshua.

Mary lenyelte az utolsó falat *calá*-t. – Harminc dollár – mondta. Most, hogy bekebelezte a forró rizses süteményt, mindjárt jobban érezte magát. Mellesleg az eső is elállt.

Joshua bólogatott. – Abból bőségesen kitelik a hajójegy. Csak el kell határoznia magát. A jó öreg *Cairo Queen* csak a kisasszonykára vár. Még a segítségére is

szükségem lehet, ha valaki rám támad, aztán fejbe kell kólintani.

Mary ezúttal szívből mosolygott: – Köszönöm, Joshua, de maradnom kell. Akármilyen furcsa, amióta csak megérkeztem New Orleansbe, úgy érzem, hogy ide tartozom. Míg mademoiselle Sazerac vissza nem tér, megszállok valahol. Tud a közelben egy szállodát?

- Tudok én, nem is egyet. Tudok flancosat, meg olyat is, aminél még a fogda is jobb. Csak az a baj, kisasszonyka, hogy a flancos szállodákban nem látják szívesen a magányos kis hölgyeket. Aztán meg harminc dollárból nem futná egy hétig. Hanem tudok én egy helyet, ahol szobákat adnak ki. Az egyik kormányosunknak lakik ott a nővére. Egy ír özvegyasszonyé a ház, talán nem olyan kényelmes, amilyenhez a kisasszonyka szokva van, de Mrs. O'Neill tiszta asszony, és jól főz. Az a harminc dollár hónapokig elég lenne ott kosztra-kvártélyra.

- Ez remek gondolat, Joshua. Hol az a ház? Már mehetünk is.

- Nincs nagyon messze, de oda nem kísérhetem el, kisasszonyka. Az ír negyedben van, ahol az írek laknak. Csakhogy az Irish Channel olyan hely, ahol gyűlölik a niggereket. Ha egyszer végigmennék az Adele Streeten, élve onnét nem kerülnék vissza. Elkísérem a Canal Streetig, ott keresünk egy rendőrt, és az majd elirányitja.

Marynek hirtelen rémítő gondolata támadt. – Jaj, Joshua – mondta –, borzasztó, mit tettem magával. Nem kellett volna hagynom, hogy elkísérjen a Sazerac-házig. Nem lett volna szabad eljönnie a kikötőből, hiszen nincsen magánál útipasszus. Hogy kereshetnénk rendőrt? Az magát rögtön letartóztatja.

Joshua szélesen elvigyorodott: – Minek nekem az útipassz kisasszonyka? Szabad ember vagyok.

– Szabad? Itt, délen? – csodálkozott Mary. – Azt hittem, ahhoz északra kell menniük, hogy felszabadulhassanak.

Joshua nagyot nevetett: – New Yorkban sincs annyi szabad néger, mint New Orleansben. Minden második, akit az utcán lát, szabad.

Mary még mindig a hallottakon töprengett, amikor megérkeztek a Canal Streethez. Amikor megérkezett New Orleansbe, a hajóállomásnál érintette ugyan a végét, de most látta csak, hogy annak alapján nem alkothatott róla fogalmat igazán.

Hírből tudta, hogy egész Amerika legszélesebb sugárútja a Canal Street. Össze sem lehetett hasonlítani a francia negyed utcáival. Két széles járdáját fák szegélyezték, a járdák két kikövezett úttestet fogtak közre, kettőt, mert középen fákkal, bokrokkal beültetett, parkosított sáv húzódott, amelynek ösvényén elegánsan öltözött hölgyek és urak korzóztak. A kettős úttesten hintók robogtak, az utcát szegélyező házak újak voltak és szépen gondozottak. Mary még Carlos Courtenay-től hallotta, hogy ez a sugárút a választvonal amerikaiak és franciák között. Az a középső sáv lesz a „senki földje", gondolta: milyen gyönyörű, pedig milyen katonás neve van!

New Orleans mindig újabb meglepetéseket tartogatott számára. Az Irish Channel is meglepetés volt a maga nemében.

A rendőr, aki a gondjaiba vette, nagyon előzékeny volt. Elvette az útitáskáját, és cipelte végig egy hosszú utcán, amelynek Magazine Street volt a neve. Mary eredetileg nagy önbizalommal vállalkozott a gyaloglásra, hiszen a rendőr szerint alig egymérföldnyi útról volt szó. Csakhogy jóval többnek tűnt.

Eleinte érdeklődéssel szemlélte a házakat, üzleteket, aztán az egybeépített házak átadták a helyüket kertek közepén álló családi házaknak. Gyönyörű házak voltak, oszlopos tornácokkal, balkonokkal, kovácsoltvas kerítéssel és kapuval.

A kövezett járdát azonban deszkapallók váltották fel, amin bizonytalan volt a járás. Az úttest merő sártenger volt, két sekély, szennyvízzel teli vízelvezető árok szegélyezte. Az útkereszteződéseknél többnyire át kellett ugornia az árkokat, s ahol volt véletlenül egy-egy lépőkő, az is billegett. A szennyvíz szaga pedig elviselhetetlen volt.

Amikor aztán a Magazine Streetről befordultak egy mellékutcába, a deszkapallónak is vége szakadt. – Már csak ötutcányit kell mennünk – közölte a rendőr vidáman.

Mary megpróbált rámosolyogni. Minden lépéssel nehezebben emelte a lábát. A cipője csupa sár volt, a súlya, mint az ólom, és állandóan ki akart szaladni a lába alól a föld.

Elhagytak egy keresztutcát. Aztán elhagyták a másodikat. Már majdnem ott vagyunk, biztatta magát, addig már kibírom. És különben is, csak az úttest volt olyan utálatos, a házakat igazán szépnek találta. Nem voltak nagy házak, de szépek voltak. Elhagyták a harmadik keresztutcát is, majd a negyediket. És most hirtelen metsző állati kiáltás hangzott fel mögötte, ütést érzett a lába szárán, és térdre esett. Ijedtében felkiáltani sem ért rá, csak beletenyerelt a sárba. S ahogy megforditotta a fejét, és hátranézett, egyenesen egy kecske szakállas pofájába bámult.

- Nem történt baja, kisasszony? – kérdezte a rendőr, miután fölsegítette.

- Csupa sár lettem – nyöszörögte Mary, és most már nem tudta visszatartani a könnyeit.

- Jaj, kisasszony, nem szabad sírni – mondta kétségbeesve a rendőr, sietve elkalauzolta az utcában álló egyetlen kétemeletes házhoz, és lerakta a táskáját a kapuban. – Most már minden rendben lesz – mondta szívélyesen. – Mrs. O'Neill majd a gondjaiba veszi a kisasszonyt. – Aztán két ujját a sisakjához érintve tisztelgett, és ment a dolgára.

Mary bekopogott az ajtón. Hallotta, hogy odabent énekel valaki. Drága Mrs. O'Neill, fohászkodott magában, kérem, legyen itthon, és kérem, legyen hozzám kedves!

Aprócska asszony nyitott ajtót, felnőttben Mary ilyen kicsikét még nem is látott. Először gyereknek nézte, aztán meglátta az ősz hajszálakat az asszony feltűzött, gesztenyebarna hajfonataiban, s a szarkalábakat a kék szeme körül, amikor rámosolygott.

- Ejnye, lelkem, maga tetőtől talpig csupa sár. Jöjjön be, aztán mondja el szépen, hogy kicsoda és mi járatban van. Az én nevem Mrs. O'Neill.

- Mary MacAlistairnek hívnak – mondta Mary.

- Hát akkor térüljön beljebb, Mary MacAlistair. A konyhában ég a tűz és forr a teavíz.

Mary még soha nem érzett ekkora hálát egész életében. – Köszönöm – csak ennyit tudott mondani, de ebben a szóban benne volt szíve-lelke.

26

Szép dolog a hála, de Mrs. O'Neillnek egyéb elvárásai is voltak. Alighogy leültette Maryt a tűz mellé, s a kezébe adott egy csésze teát, máris a tárgyra tért.

- Három dollárt számítok egy hétre. És persze előre kérem, amíg meg nem győződöm róla, hogy a lakóm megbízható. Azután már fizethet utólag is. Magát nem ismerem, Mary MacAlistair, úgyhogy ha nincs pénze,

akkor szépen megissza a teáját, és már mehet is a dolgára.

- Van pénzem – mondta Mary, és kotorászni kezdett a zsebében.

- Akkor jó. Ráér fizetni később, ha már megmelegedett és megszárítkozott. A reggeli hatkor van, a vacsora este hétkor. Aki elkésik, annak csak a maradék jut, már feltéve, hogyha van. Ha ebédcsomagot is akar, akkor további egy dollárt fizet naponta. Ez így megfelel?

Mary bólintott. Meg akarta kérdezni, mi az az ebédcsomag, de Mrs. O'Neill olyan szaporán beszélt, hogy nehéz lett volna félbeszakítani. – Ha fürödni akar, a konyhában megfürödhet. Én szabom meg, hogy mikor, és adok hozzá kádat. Maga hordja be és melegíti meg a fürdővizet, és miután végzett a fürdéssel, kisúrolja a kádat. Ha nincs megelégedésemre, ahogy kisúrolta, akkor kisúrolja még egyszer. A kád meg a törülköző használata huszonöt cent. A fürdéshez én adom a szappant, mosáshoz a saját szappanját használja. Kinn az udvarban talál egy mosóteknőt, ott a szárítókötél is. A vasalómat is használhatja meg a konyhaasztalt, de csak olyankor, amikor nekem nem kell. Minden második szombaton tiszta ágyat húzok. Az ágyában olyan kényelmes vánkost talál, amilyet még nem látott. De eszébe vésse, hogy azon a vánkoson csakis maga hajthatja álomra a fejét, különben fel is út, le is út. A tisztaszobámban fogadhat férfivendéget, ha úgy tetszik, de az ajtót szíveskedik nyitva hagyni. Ez egy keresztény hajlék, a vétket nem tűröm meg a fedelem alatt. Ha ezek a feltételek találkoznak a tetszésével, Mary MacAlistair, akkor töltök magának még egy csésze teát, amíg leszámolja a pénzt, aztán megmutatom, melyik lesz a szobája. Ma szerda van. Egy dollár harmincat fizet a hét hátralévő négy napjára, vagy fizet négy dollár huszonötöt, és akkor a jövő

hetet is letudtuk. Szombaton szoktam beszedni a bért. Akkor kapja meg a bérét maga is, én is, nem igaz?

Mary leszámolt Mrs. O'Neill elé négy dollár huszonöt centet. Ennek fejében kapott egy keskeny ágyat egy szűk szobában, és részesült némi oktatásban is.

Kiderült ugyanis, hogy háztartási ismeretei meglehetősen fogyatékosak. A zárdában csak annyi dolga volt, hogy a kedves nővérek felügyelete alatt mindennap bevetette az ágyát, és megvarrta magának azt a bizonyos ruhát a záróvizsgára. Semmi egyébhez nem értett.

Miután megmosakodott, átöltözött és megfésülködött, kiment a konyhába Mrs. O'Neillhez, hogy segítsen rajta, mutassa meg neki, hogy kell kimosnia, kivasalnia az összesározódott ruháját.

Az özvegyasszony megütközve pillantott föl a krumplipucolásból. – Mutassam meg? Ezt meg hogy érti?

- Nem tudok mosni – mondta Mary. – Mindig más mosta ki a ruhámat. Intézetben voltam mielőtt eljöttem New Orleansbe, hogy megkeressem a nagyanyámat.

Mrs. O'Neill csak hámozta a krumplit, miközben Mary előadta viszontagságainak történetét. Hámozta a krumplit, aztán felaprította, és csak aprította, és hallgatott, akkor is, amikor a történet már régen véget ért.

Mary nem értette a hallgatását. Türelmesen várt, míg az özvegy belezúdította egy kondérba. Amikor aztán hozzálátott, hogy felakassza a kondért egy kampóra a tűz fölött, és még mindig nem szólalt meg, Mary odalépett mellé, és megkérdezte: – Mi a véleménye, Mrs. O'Neill? Csúnyán elbántak velem, nem igaz?

Az aprócska asszony fölnézett Maryre: – Hogy mi a véleményem? - kérdezte. – Az a véleményem, hogy ilyen ostoba teremtés még nem tette be a lábát a konyhámba. Fogja csak meg ezt a kondért, amíg magasabbra húzom a

kampót. – Ezzel megragadta Mary karját, és munkába állította. Amikor aztán a tetszésének megfelelően felfüggesztette a kondért, csípőre tette a kezét, és tetőtől talpig végigmérte Maryt. – Úgy látom, keze-lába ép. Tehát csak a fejével lehet valami baj – mondta, befejezve a vizsgálódást. – Mit vár tőlem, Mary MacAlistair? Együttérzést, amiért elveszítette a ládikáját a limlommal? Amiért kitúrták az örökségéből? Mert nem ismerte az édesanyját? Az a véleményem, hogy maga ép és egészséges fiatal lány, aki arra számít, hogy az Úr majd félreteszi minden fontos dolgát, és azon lesz, hogy maga tálcán megkapjon mindent, anélkül, hogy a kisujját megmozdítaná. Az a véleményem, Mary MacAlistair, hogy már eddig is többet kapott, mint amennyi a jussa. Ideje, hogy a továbbiakért megdolgozzék.

Maryt mintha villám sújtotta volna. Igen, együttérzésre számított, és most, hogy azt megtagadták tőle, nem tudta, mitévő legyen. – Elnézést kérek – mondta. – Azt hiszem, le kell dőlnöm pár percre. Nem érzem jól magam. – Nagyon haragudott magára, amiért remegett a hangja. Nem adom meg azt az elégtételt ennek a szívtelen öregasszonynak, gondolta, hogy sírni lásson. Fölemelt fejjel vonult ki a konyhából, és összeszorította a fogát, hogy ne remegjen az álla is.

De amikor belépett a szobájába, rájött, hogy elmúlt a sírhatnékja. Viszont éktelenül dühös.

Még dél sem volt, bár úgy érezte, mintha reggel óta legalább száz óra telt volna el. És a vacsoráig még hét óra volt hátra. Hét órán keresztül ott ült az ágy kemény szélén, és növekvő éhsége csak fokozta a dühét.

Dühös volt mindenekelőtt Mrs. O'Neillre meg a csípős nyelvére. Aztán dühös volt Joshuára, amiért ilyen vigasztalan helyre küldte. Dühös volt továbbá Carlos Courtenay-re, egész családjával, szolgaseregével,

rokonaival és ismerőseivel egyetemben. Még Jeanne-ra is dühös volt. Különösen rá. Bezzeg Jeanne megszerezte magának, amit akart. Megszerezte Valmont Saint-Brévint, össze fognak házasodni. Nem baj, gondolta dacosan. Megérdemlik egymást. Mindketten felszínes, hiú és önző emberek. Valmont szinte rá se hederített, amikor megköszönte neki, hogy megmentette az életét.

Azon az első New Orleans-i éjszakán, amikor Rose Jackson olyan gonoszul lépre csalta... Mary öklével dühösen az ágyra csapott, amikor eszébe jutott Miss Rose. A leggonoszabb mindazok között, akik elbántak vele. Miss Rose, aki visszaélt a csodálatával, a szeretetével, és akinek minden mézesmázos szava hazug volt, aki megfosztotta mindenétől, beleértve a múltját, s beleértve a jövőjét is, ha rajta múlik. Ha rajta múlik, akkor ma ő is azok közé a szerencsétlen teremtések közé tartozna, akik benépesitették Miss Rose csalóka Édenkertjét.

Igen, Miss Rose volt mindannyiuk között a leggonoszabb. Velejéig becstelen. Minden szava hazugság volt, az első perctől kezdve. Hazudott, amikor beszélt, és akkor is hazudott, amikor hallgatott.

Akárcsak az apám, hasított bele a gondolat, s minél jobban igyekezett elhessegetni magától, annál jobban gyökeret vert benne. Megpróbálta felidézni mindazokat a mentségeket, amelyek régen olyan jól beváltak: hogy nagyon elfoglalt ember az apja, azért nem ír neki, azért nem látogatja meg, nem töltheti vele a vakációkat; hogy azzal mutatja ki a szeretetét, hogy drága bonbonokat, csemegéskosarakat küld ajándékba; azért küldte intézetbe, mert az anyja úgy akarta; azért rendezte karácsonykor a nagy vendégségeket, mert akkor ő is otthon volt, és el lehetett vele dicsekedni az ismerősök előtt.

De most már semmit nem értek ezek a mentségek. Nem áltathatta magát többé, átlátott rajtuk.

Az apám becsapott – suttogta maga elé. Maga is szerette volna megcáfolni ezt a felismerést, de ahogy visszagondolt, minden emléke azt igazolta, hogy önámítás volt az a feltétel nélküli szeretet, amit érzett iránta. Öncsalás, mert az az ember, akit szeretett, nem is létezett valójában. Ő találta ki magának.

Most már nem is keserít el, hogy meghalt, gondolta. Most legalább nem kell szeretetet koldulnom tőle. És az sem érdekel, hogy a felesége él-e, hal-e. Örülök, hogy sose kell látnom többé azt a gonosz nőt. Örülök, hogy nem ő az édesanyám. Sose szerettem. Azt képzeltem, hogy rajongok érte, de tulajdonképpen sose szerettem. Ő is hazudott, amikor azt mondta nekem: kislányom.

Hazudtak. Mindannyian hazudtak.

És hazudtam én is. Hazudtam, éppúgy, mint a többiek. Hazudtam, amikor mentségeket kerestem az apám számára, amikor bebeszéltem magamnak, hogy boldog vagyok, amikor ábrándozásba próbáltam menekülni. Azért fogadtam el mások hazugságait, mert nem akartam szembenézni az igazsággal. És minden hazugságok között ez volt a legnagyobb, mert én saját magamnak hazudtam.

Mint egy kaleidoszkóp változó képei, úgy követték egymást agyában a gondolatok. Minden a feje tetejére állt, ami azelőtt egyszerűnek látszott. Új megvilágításban látott mindent. Mrs. O'Neillnek igaza van: ostoba voltam.

Egyre fokozódott benne a düh, de most már nem mások iránt. Önmagára volt dühös, amiért áltatta magát, amiért homokba dugta a fejét.

Az ágy fölött a falon egy kis tükör függött. Belenézett, és megszólította a képmását: – Bolondot csináltál magadból, Mary MacAlistair. Ezen sürgősen változtatnod kell.

Akármekkora erőfeszítésedbe kerül, szakítanod kell az ábrándozással. Önmagadon kívül senkire nem támaszkodhatsz. Embereld hát meg magad.

Csengettyűszót hallott odalentről. Már előzőleg is hallott különböző hangokat, zajokat a házból és az utcáról, de kirekesztette őket a tudatából. Most hirtelen tisztán tudatára ébredt a valóságnak. Kiáltozást, nevetést hallott, kutyaugatást, keréknyikorgást, énekszót. Szagokat is érzett. Az utca, a sár, az ázott fű szagát, a készülő vacsora illatát.

Felállt, kinyújtóztatta zsibbadt tagjait. Átjárta valami bizsergető izgalom. Egészen megváltozott a világ most, hogy új szemmel nézte. Rengeteg felfedeznivaló várta ebben a világban. Kinyitotta a szobája ajtaját, és kilépett rajta, hogy nekivágjon.

27

Miközben Mary nekivágni készült megváltozott környezete felfedezésének, a Courtenay-ház egén komor viharfelhők gyülekeztek.

Jeanne reggel abban a hiszemben rohant fel az anyja szobájába, hogy Valmont Saint-Brévin megkérte a kezét. Ehelyett azt tudta meg tőle, hogy Mary miatt történt a találkozás, és hogy Mary múltjában olyan szégyenletes dologra bukkantak, hogy azonnal elküldik a háztól.

- Mary miatt? Valmont Mary miatt akart beszélni Papával, és nem énmiattam? – kérdezte Jeanne hitetlenkedve, és zokogva az anyja ágyára vetette magát.

Berthe mindent megpróbált, hogy lecsillapítsa, hasztalan. Amikor Marie Laveau megérkezett, hogy egy ebédmeghíváshoz rendbe tegye a frizurájukat, anyát és lányát egyaránt könnyek között találta.

Berthe közölte vele, hogy Jeanne azért van úgy elkeseredve, mert a barátnője elutazott.

- A mademoiselle tönkreteszi a gyönyörű szemét – mondta Marie. – Én majd megmasszírozom a halántékát, az megnyugtatja. Aztán készítek egy borogató folyadékot a szemének. Önnek is, madame. – Minden nehézség nélkül felsegítette, leültette egy székbe, és mögé állva körkörös mozdulatokkal masszírozni kezdte a homlokát, s a hipnotizáló mozdulatok ritmusára titokzatos szavakat dünnyögött.

S miközben dolgozott, a gondolatai Mary MacAlistair körül jártak. Magában jót mulatott a dolgon. Az a Sazerac nőszemély meg fog pukkadni a dühtől, hogy az áldozata kereket oldott. Marie annál elégedettebb volt: Celeste-et ki nem állhatta, Maryvel viszont semmi baja nem volt. Így legalább életben marad. Egy-két hétig még fájni fog egypárszor a feje, néhány napig erőtlen lesz keze-lába, utána azonban kutya baja sem lesz. Ő pedig így is, úgy is megtarthatja az aranypénzeket, amit kapott. Nagyon is kedvező és mulatságos végkifejlet.

A kis Courtenay lány időközben lecsillapodott. Marie intett Berthe-nek, figyelmeztetően a szájára téve az ujját, aztán üvegeket vett elő a szatyrából, és borogató folyadékot kotyvasztott. – Dőljön le egy órácskára, madame – mondta –, és ezzel borogassa a szemét. Én addig bemegyek mademoiselle-lel a szobájába, megmosom a szemét, rendbe teszem a haját.

Jeanne, mint egy alvajáró, hagyta, hogy Marie a szobájába vezesse, csak akkor tért vissza a nyugtalansága, amikor a frizurája már majdnem készen volt. – Nézzen rám – mondta, és megragadta Mary kezét. – Nem vagyok szép?

- Nagyon szép, mademoiselle – felelte Marie.

- Akkor miért nem kellek annak a férfinak, akit szeretek? Valamit tennem kell... Azt mondják, maga tud segíteni ilyen esetekben. Nincs erre valami varázslat, valami bájital?...

Marie kiszabadította a karját Jeanne szorításából. – Dehogyis nincs, mademoiselle – mondta, és egy kis oldalfésűvel rögzítette a loknikat Jeanne füle fölött.

- Muszáj hozzájutnom, akárhogyan is. Mit tegyek? – kérdezte Jeanne nagy, kérlelő szemmel.

- Ismernem kell a helyzetet, mademoiselle, az illető nevét, tartózkodási helyét. De az ilyen varázslat sok pénzbe kerül.

- Pénzem nincs – mondta Jeanne. – Nem lesz jó valami más? A gyöngyöm. A szőrmepelerinem. A párizsi ruhám. Az is gyönggyel van kihímezve.

Marie nézte a bársony ékszertokot, amelyben Jeanne igazgyöngysora volt. Ismerte azt a gyöngysort. Tökéletesen egyforma, szép fényű, természetes igazgyöngyök. Ezreket érnek, nincs az a férfi, aki ennyit megérne. Milyen ostobák a nők, gondolta. És persze a férfiak is. Sebaj, az ostobaságuk az ő vagyonát szaporítja.

- A székesegyház mögött, a kert sarkában van egy fa – mondta. – Egy nyomorék kókuszos süteményt árul alatta. Annak a fának a törzsén van egy öklömnyi nagyságú odú. Kösse bele a gyöngyöt egy zsebkendőbe, és dobja az odúba. Másnap elhozom magának, amire szüksége van.

- De nekem azonnal kell – mondta Jeanne. – Itt a gyöngyöm, vigye.

- Így az nem megy, kisasszony – mondta Marie. – Pontosan kell követnie az utasításomat, különben nem sikerül a varázslat.

- Jól van. Jól van – mondta Jeanne. – Mindent úgy csinálok, ahogyan mondja, csak segítsen, könyörgök.

Marie hátralépett, hogy jobban szemügyre vehesse Jeanne frizuráját. Tökéletesnek találta. Kezdte visszarakosgatni a tégelyeit és üvegcséit a szatyrába. – És mi a férfi neve, mademoiselle? – kérdezte. – Hol lakik?

- Valmont Saint-Brévin – mondta Jeanne. – Egy Benison nevű ültetvényen lakik, a folyó mentén, valamivel följebb.

Marie bólintott. Jeanne fürkészően nézte az arcát, szeretett volna bátorítást látni a tekintetében, de Marie arca teljesen kifejezéstelen maradt.

Mary fékezte magát, míg jó pár utcával távolabb nem ért. Akkor aztán kitört belőle a nevetés, és nevetett egész úton, pedig közben eleredt az eső, és igyekeznie kellett hazafelé.

A Saint Anne Streeten, a francia negyedben, szokatlan módon kis előkert választotta el a házat az utcától, benne – magas banánfák alatt – vadul burjánzó kúszónövények, gyógyfüvek. Ahogy Marie benyitott a rozoga léckapun, az egyik széles banánlevélről hirtelen esővíz zúdult a nyakába. Mondott egy cifrát, de mosolyogva, nem indulattal. Semmi nem tudta elvenni a jókedvét. Még ilyet! Hogy éppen Saint-Brévin számára kelljen varázsszert kevernie!

Kevesen tudták, hogy Val jó barátja. Ami már csak azért is különös volt, mert a nézeteik szöges ellentétben álltak.

Val üresfejű nőszemélyeknek tekintette a fiatal nőket, akik – ha alsóbb néposztálybeliek – csak arra jók, hogy leigázza és kihasználja, ha pedig a saját köreiből valók, akkor arra, hogy kijátssza őket. A férfiak körében ez általános nézet volt, és Val soha nem vonta kétségbe az igazságát.

Marie ezzel szemben a férfiakat tekintette könnyű prédának, akiket kénye-kedvére kihasználhat, és az ujja köré tekerhet.

Ez az apró nézetkülönbség azonban nem befolyásolta kölcsönös nagyrabecsülésüket, s a kaján élvezetet, amellyel egymást szemlélték.

Húsz éve ismerkedtek meg, amikor Val tizenhárom esztendős suhanc volt, és Párizsba készült, tanulni. A néger asszony, aki a dajkája volt, s egykor az apjának is dajkája, elvitte őt Marie anyjához, a nagy vudu-királynőhöz, hogy lássa el egy talizmánnal, amely minden bajtól megvédi majd külországban, és épségben hazavezéreli. Val röstellte a dolgot, de annyira szerette öreg dajkáját, hogy kötélnek állt. Nagy béketűréssel teljesítette a vudukirálynő utasításait, hagyta, hogy egy tömjénfüstös szertartás keretében bekenjék, meghintsék porral, lenyelte, amit a szájába adtak, és illedelmesen köszönetet mondott a mindenható talizmánt tartalmazó bőrszütyőért. Csak akkor esett ki a szerepéből, amikor kifelé menet az egyik banánfáról egy kis fura szerzet ugrott a nyakába: az akkor négyesztendős Marie, aki zsenge kora ellenére felfogta, hogy ha valaki Párizsba megy, akkor az küldhet neki egy igazi francia viaszbabát.

A vudu-királynő lehántotta Valról a szemtelen gyerkőcöt, és nyakon teremtette. Val mindenesetre megígérte, hogy küld babát, és teljesítette is az ígéretét. Marie pedig, alighogy megtanult írni, küldött neki egy köszönőlevelet, egyúttal kért néhány új ruhát a baba számára.

Az évek során aztán további levelek és ajándékok keltek át az óceánon, s ahogy Marie nagyobb lett, egyre szórakoztatóbbak lettek a levelei, és tájékoztatták Valt mindenről, ami New Orleansben történt. Marie kérdései pedig sok mindenre ráirányították Val figyelmét Párizsban, ami mellett különben érdeklődés nélkül elment volna.

Könyveket, metszeteket, újságokat küldött Marienak Párizsból, viszonzásképpen pedig fűszereket kapott, pontos útmutatással, hogy ne kelljen nélkülöznie a hazai ízeket.

Tulajdonképpen idegenek voltak egymás számára, de ahogy az már ilyenkor lenni szokott, a leveleikben bizalmas gondolatokat közöltek egymással, amelyeket egy közelebbi hozzátartozójával nem osztana meg az ember. S mire Val visszatért New Orleansbe, olyan szoros kapcsolat alakult ki közöttük, hogy azt a személyes találkozás megrázkódtatása sem tudta kikezdeni. És ez a kapcsolat mindkettőjük számára olyan kedves volt, hogy nem tették kockára egy kétséges kimenetelű szerelmi viszony kedvéért. Játékos lehetőségnek tekintették, amely gazdagította a barátságukat.

Marie sokkal jobban ismerte Valt, mint az saját magát. Fergeteges tréfa lenne, ha meg tudná babonázni a kis Courtenay lány érdekében. De hát Marie tisztában volt varázserejének a korlátaival. Ami nem megy, az nem megy. Be kell érnie a szokásos cselfogással, amit a Jeanne-féle úrilányok esetében alkalmazni szokott. Ha a csel beválik, akkor Val is meg van babonázva. És ha Vallal nem is oszthatja meg a mulatságot, a maga részéről élete végéig mulathat majd a dolgon.

Belépett a házba, egy kupacba ledobta ázott ruháit, és mosolyogva, dudorászva járkált ide-oda a házban, meztelenül és szépségesen, s közben összegyűjtötte a hozzávalókat, amelyekből majd báj italt főz, Jeanne igazgyöngysoráért cserébe.

A szerelem jövedelmező befektetés. Mármint neki. Jövedelmezőbb, mint a gyűlölet. Majd észben kell tartania, gondolta, hogy értesítse Celeste Sazeracot Mary MacAlistair távozásáról.

Mindent egybevetve, életének egyik legeredményesebb napja volt a mai. Énekelt, miközben egy tálban összekeverte a porokat. Őszintén remélte, hogy Mary MacAlistair fejfájásai nem lesznek túlságosan gyötrelmesek. Sajnálta, hogy nem küldheti el neki a méreg ellenszerét.

Amikor rákezdett az eső, Valmont Saint-Brévin levette a kalapját, és élvezte, ahogy átnedvesedik a haja, és hűsíti a szaggató fejfájását.

Nem csoda, ha fájt a feje az átalvatlan éjszaka után. Átkozta magát az ostobaságáért. Cukornádaratás idején nagy könnyelműség átdorbézolni egy éjszakát. Az előadás után azonnal haza kellett volna mennie Benisonba.

De hát mit tehetett, ha egyszer felismerte azt a nőt Courtenayék páholyában. Muszáj volt figyelmeztetnie Carlos Courtenay-t, hogy a lánya barátnője nem megfelelő társaság egy ártatlan fiatal lány számára.

Rossz szájíze maradt a beszélgetés után. Valahogy lealacsonyítónak érezte az egészet, nehezére esett ez a kicsinyes besúgósdi. Kénytelen volt pezsgővel javítani a hangulatán. Aztán leült kártyázni, hogy kiverje a fejéből az egész epizódot. További pezsgőzés és további kártyapartik végül egy meggondolatlan tréfához vezettek, melynek következtében hajnalban a székesegyház mögötti parkban kénytelen volt eleget tenni egy lovagias kihívásnak. Az volt a szándéka, hogy éppen csak megkarcolja az ellenfele karját, hogy eljussanak az első vérig, s befejezettnek tekinthessék a párbajt, de azok után, hogy annyit ivott, véletlenül komolyan megsebezte az illetőt a vállán. Uram, teremtőm, gondolta, az egész éjszaka melléfogások, baklövések, sértések sorozata volt. Elege volt saját magából meg a zűrzavaros életéből. S a rosszkedvén azzal sem tud úrrá lenni, hogy a komisz idő

meg az átalvatlan éjszaka után beleveti magát a munkába. Nem, ezt meghiúsította a fejfájása meg az előző éjszaka minduntalan rátörő emlékei.

Carlos Courtenay olyan volt, mint egy megsebzett bika. Képes lett volna azonnal hazarohanni, és megölni az amerikai lányt. Valmont csak azzal az érvvel tudta megfékezni, hogy a botrány árnyékot vetne Jeanne jó hírére is.

Jeanne jó híre pedig amúgy is igen törékeny portéka, ahogy így elnézi. Csupa érzékiség, csupa készséges felkínálkozás az a lány. Hiszen ő maga is reagált a felkínálkozására. Elég volt visszagondolnia arra az egyértelmű, túlfűtött pillantásra, és akarata ellenére megbizsergett az ágyéka. Hétszentség, hogy nagy élmény lenne vele az ágyban. Még az olyan tapasztalt fickónak is, mint ő.

Kizárt dolog, hogy ezt az amerikai szajhától tanulta el. Ezt nem lehet megtanulni, ezzel az érzékiséggel születik az ember. Mellesleg az amerikai lányban mindennek nyoma sincs. Érdekes, hogy mennyire ártatlannak látszik. Hiába, Rose Jackson tudja, hogyan kell a lányokat kitanítani. Mindenesetre elvigyorodott arra gondolva, hogy Rose egyik szajhájának sikerült befészkelnie magát Berthe Courtenay konzervatív otthonába és védőszárnyai alá. Azt helyesen tette, hogy leleplezte a lányt, de kénytelen volt csodálattal adózni a rafináltságának. Olyan ügyesen keverte a kártyát, hogy kis híján nyert. Hirtelen eszébe jutott egy rendkívül unalmas este, amikor Philippe Courtenay hosszasan taglalta a leányzó ritka erényeit.

Ritkák bizony az erényei, olyannyira, hogy nem is léteznek. Val nem tudta elképzelni, mi lehetett az, ami annyira lenyűgözte Philippe-et. Ő bizony semmi csáberőt nem fedezett fel a lányban.

Egyébként is túlságosan sokat jár az esze a nőkön. Megsarkantyúzta a lovát. A cukornáddal kell foglalkoznia. Lassan megy a munka, ha nincs rajta a gazda szeme. De ha vége az aratásnak, egy álló hétre beköltözik a Saint Louis Hotelba egy jófajta szajhával. Talán Annabelt kölcsönzi ki Rose-tól. Annak legalább van humorérzéke.

28

Celeste Sazerac majd megpukkadt mérgében, amikor megtudta, hogy Mary elutazott. Ezer darabra tépte Marie Laveau levelét, a cipője sarkával beletiporta a padlóba, és hörögve csikorgatta a fogát.

Aztán hirtelen abbahagyta a tombolást, fél kezét a szájára tette, és fölemelt fejjel hallgatózni kezdett. Óvatosan térdre ereszkedett, és gondosan összeszedegette a papírcafatokat, nehogy megtalálja valaki, összeillesztgesse a darabkákat, és rájöjjön, hogy gyilkossági kísérletet forgatott a fejében.

Miután nyomtalanul elégette a levél maradványait, lement kávézni az anyja nappalijába.

- Jól érezted magad a tónál? – érdeklődött Anne-Marie Sazerac.

- Elég jól – mondta Celeste. – Bár a kiszolgálás lehetett volna jobb is.

- Télen nem megy oda senki – mondta az anyja. – Csodálom, hogy egyáltalán nyitva volt.

- Kinyittattam magamnak egy lakosztályt. Ne felejtsd el, az a hotel a miénk. Egyébként nem értem, miért nyáron mennek oda az ernberek. Ki nem állhatom a tavat nyáron. Akkora a zsúfoltság!

Az az igazság, hogy Celeste az évnek semmilyen szakában nem szeretett kimozdulni a Royal Street-i házból, ahol teljhatalmat gyakorolhatott. De most

kénytelen volt elmenni a tóhoz, jobb híján. hiszen nem akart New Orleansben lenni, amikor Mary meghal és eltemetik. Nem akarta, hogy lássák rajta az elégedettséget.

És most kiderült, hogy kárba veszett az a tíz nap abban az undok hotelban. Tíz napon keresztül izgulhatott, hogy valaki feltöri a lakatot a gardrób ajtaján, és megtalálja a ládikát. Amelyet tíz napon keresztül nélkülöznie kellett. S tíz napon keresztül nélkülöznie kellett azokat az apró figyelmességeket is, amelyeket az anyja hullajtott neki néha. Tíz napon keresztül várta, hogy végre egyszer s mindenkorra biztonságban érezhesse magát.

És ez mind hiába.

Jacques, az inas lépett be halkan a szobába, és jelentette Celestenek, hogy egy MacAlistair nevű fiatal teremtés várja a kapunál.

Celeste halkan feljajdult. Anne-Marie Sazerac felpillantott az immel-ámmal olvasott könyvből, amelyet az ölében tartott.

- Semmi baj, anya – mondta Celeste, majd friss kávét rendelt a még meg sem kezdett helyébe, aztán lesietett a kapuhoz.

- Jó napot kívánok, mademoiselle Sazerac – üdvözölte Mary. – Nagyon örülök, hogy itthon találom. Nem tudom...

- Menjen innen! – mordult rá Celeste, belefojtva a szót. – Nem, nem találtam meg a családját. Nincsenek rokonai New Orleansben. Menjen innen, és többé vissza se jöjjön! Nincs itt semmi keresnivalója, megértette? Menjen, és hagyjon engem békében! – Ezzel úgy bevágta előtte a kaput, hogy csak úgy döngött.

Mary összerezzent a robajra. Aztán sarkon fordult, és útnak eredt. A szomszéd házban egy nyitott ablakból a szobalány a faszénárussal alkudozott. Mindketten

elhallgattak, és tátott szájjal hallgatták Celeste Sazerac szóáradatát. Leplezetlen kíváncsisággal lesték Maryt.

Mary mosolyogva odabiccentett. Tulajdonképpen már nem is vagyok meglepődve, gondolta magában. Sokat tanult az elmúlt hét során az ír negyedben. Új ismerősei közül az egyik például azt hangoztatta, hogy az embernek mindig a legrosszabbra kell számítania, akkor nem érheti csalódás.

Szent igaz, gondolta. Ahogy igaz az is, hogy egy fiatal lány nem vét a jó erkölcs ellen, ha kíséret nélkül mászkál az utcán. Senki nem volt, aki elkísérte volna a Sazerac-házhoz, de nem is hiányzott. Ellenkezőleg, részegítő érzés volt, hogy senkinek nem tartozik számadással, hogy függetlenül járhat-kelhet. Most, hogy bekövetkezett, amitől a legjobban félt, valami szédelgő megköny–nyebbülést érzett. Most már nincs félnivalója. Előtte az élet, bele kell vágnia, lesz, ami lesz.

Befordult a Dumaine Streetre, és szaporán elgyalogolt a piacig. Kilenc óra volt, a nagy reggeli bevásárlóroham már lecsillapodott. Zavartalanul kószálhatott ide-oda, nézelődhetett kedvére. Amikor mindent szemügyre vett, visszament ahhoz a kofához, aki a legétvágygerjesztőbb gumbót árulta. – Rák is van benne? – érdeklődött, megpróbálva utánozni a feketék kiejtését.

A kofa szélesen elvigyorodott, és megkavarta a fortyogó ételt: – Van ebben tengeri rák is, folyami rák is, kisasszonyka – mondta. – Ez a legízletesebb gumbó egész Louisianában.

Mary odanyújtott egy pici pénzérmét, egy picayune-t. Kapott érte egy mély cseréptányérra való gőzölgő gumbót meg egy kanalat. Nagy élvezettel evett. Nem mintha Mrs. O'Neill nem látta volna el bőségesen a lakóit jófajta házi koszttal, de a New Orleans-i konyha jellegzetes fűszereit

nem szívelhette. Marynek pedig máris hiányoztak az elmúlt hónapok során megkedvelt ízek.

Köszönettel visszaadta a kofának az üres tányért, megdicsérte a főztjét, és ráadásképpen kapott egy kókuszcsemegét.

Továbbindult, útközben rágcsálva a kókuszos rudat. Alaposan bereggelizett, igazán nem lett volna szüksége sem a gumbóra, sem édességre, de hát nem is azért evett, mert éhes volt. Nem is azért, hogy megvigasztalódjék a Sazerac-házban elszenvedett komisz bánásmódért. Ünneplésnek szánta a dolgot: a maga kezébe vette a sorsát, azt csinálhat, amit neki tetszik, mindjárt hozzá is kezdett tehát.

Fölment a part menti töltésre, és végignézett a folyón, szemügyre vette az óceánjáró vitorlás hajókat magas árbocaikkal, a berakodásra váró áruk tömegét, emberek, állatok és targoncák céltudatos tömkelegét. Derült nap volt; hűs szél fújt a víz felől, de azért volt ereje a napnak. Az árbocokon tucatnyi ország zászlaja lobogott a szélben, mögöttük kéken ragyogott a tiszta égbolt. Mary úgy érezte, hogy tele van tettvággyal. Hogy New Orleansben minden lehetséges, hogy izgalmas kalandok várnak még rá.

A partról elsétált a Place d'Armes-ra, és megcsodálta a legendás báróné épületeit. Elhatározta, hogy előbb-utóbb megtudja, miért is nevezte Carlos Courtenay a legfantasztikusabb figurának egész New Orleansben. Szinte teljesen elkészült már a második épületegyüttes is. Ácsorgott egy darabig a tér közepén díszelgő ágyú mellett, abban reménykedve, hátha éppen kijön az épületből a báróné. De nem jött ki onnan senki. Senki az égvilágon. Lakatlannak, kihaltnak látszott az egész ház, kivéve egy üzlethelyiséget a földszinten. Mary végül is odasétált, és bekukucskált az üvegajtón. Odabent csillogó

mahagóni eladópultokat látott, polcokat, tele női kalapokkal, sálakkal, köpenyekkel és ingvállakkal. Egy fiatal nő készségesen kinyitotta előtte az ajtót, és angolul megkérdezte, hogy mit parancsol.

Mary szívesen körülnézett volna a boltban, de ilyesmire úgysem volt pénze, inkább megrázta hát a fejét, és továbbment. A székesegyházba tartott. Odabent szinte sötétség fogadta a kinti napsütés után. Megállt egy pillanatra, hogy a szeme hozzászokjon a félhomályhoz, aztán keresztet vetett, térdet hajtott, s beült az egyik hátsó sorba. Köszönöm, Mennyei Atyám, fohászkodott magában, hogy hozzásegítettél ahhoz a boldogsághoz, amelyet ma érzek. És kérlek, segíts majd abban is, hogy munkát találjak magamnak, és meg tudjam keresni a kenyerem!

Miután kijött a székesegyházból, végigsétált a Chartres Streeten, és végigjárta az üzleteket az utca mindkét oldalán. Itt bezzeg senki nem sietett elébe olyan készségesen, mint a báróné házában. Tele voltak a boltok vásárlóval, akadt az eladóknak dolga bőven, kényelmesen megcsodálhatta mindenütt az elegáns és fényűző árucikkeket.

Amikor odaért a Canal Streethez, meggyorsította a lépteit. Most már nemcsak nézelődött, hanem vásárolni készült. Azt a nagy áruházat kereste, amelyről hallott valakitől. Könnyen megtalálta. Az egyik épület homlokzatán nagy betűkkel ez állt: D. H. HOLMES. Akkora volt ez az áruház, hogy a Chartres Street minden boltja elfért volna benne. Mary káprázó szemmel járt teremről teremre, és ámulva nézte, mi minden kapható, és mekkora mennyiségben.

Öt dollárt hozott magával értékes tartalékából, és gondos beosztással vásárolt. Több óra is beletelt, amíg elégedett mosollyal és hatalmas csomagot cipelve kilépett

az ajtón. A csomagban volt egy pár strapabíró fekete bőr magas szárú cipő, egy pár gyapjúkesztyű, öt méter csokoládébarna gyapjúszövet, két rend fehér vászongallér és mandzsetta, barna gombok és varrócérna, végül két varrótű. A kalapja is új volt: szalmakalap, barna-fehér csíkos taftszalaggal, csokorba kötve az álla alatt.

Életében először vásárolt magának valamit egyedül. Mindent megtalált, amit keresett, és még maradt is hatvan centje.

Ez éppen elég volt arra, hogy vásároljon egy tálca cukrászsüteményt a lakótársainak, és még a lóvasútra is futotta belőle hazáig.

- Mrs. O'Neill, nézze csak, mit hoztam a vacsorához! – mondta Mary, és lerakta a szalaggal átkötött dobozt a konyhaasztalra. – Csodálatos napom volt!

Mrs. O'Neill kibontotta a masnit, lefejtette a dobozról a szalagot, összetekerte, és gondosan elrakta egy dobozba. Csak ezután nyitotta ki a süteményes dobozt.

- Csokoládé! – mondta. Egyik ujjával óvatosan megérintette az egyik csokoládés süteményt, és az ujját az ajkához emelte. – Igazi csokoládé... Húsz éve vagy tán több is, hogy nem ettem igazi csokoládét. – Leült egy konyhaszékre a tűzhely mellett. – Szóval mégiscsak megtalálta a nagyanyját, és tényleg olyan gazdag, amilyennek képzelte.

- Nem. Dehogy találtam meg – mondta Mary. – Mademoiselle Sazerac még be is vágta az orrom előtt az ajtót. De nem számít. Tulajdonképpen jobb is így. Boldogulni fogok egymagam.

Mrs. O'Neill mondani akart valamit, de meggondolta magát. Majd tanul ez a lány a maga kárán. Egyébként is, legnagyobb meglepetésére Mary gyorsan tanult. Az elmút hét során szorgalmasan tevékenykedett, megtanult

mosni, vasalni, söprögetett és súrolt, bejárta a környéket, ismerkedett a várossal. Szombaton elment gyónni, vasárnap misét hallgatott. Összebarátkozott a többi lakóval, egyáltalán nem hordta fenn az orrát, és egyszer sem hozta szóba az elveszett örökség meg a gazdag rokonság dolgát. Mrs. O'Neill egészen megkedvelte. Szívesen látja a házában mindaddig, gondolta, amíg meg tudja fizetni a tartását.

- Szeretném kölcsönvenni az ollóját, Mrs. O'Neill – mondta Mary. – Varrok magamnak egy ruhát, hogy legyen miben elmennem munkát keresni holnap. Vettem hozzá egy szép szövetet.

- Aztán tud-e varrni? – kérdezte Mrs. O'Neill.

- Ó, igen. Már varrtam magamnak egy ruhát.

- És holnapra el is akar készülni vele.

- Legfeljebb fönnmaradok éjszaka, ha muszáj.

- Aha. Akkor még majd kell petróleum a lámpájába.

- Arra nem is gondoltam. Köszönöm, hogy figyelmeztetett, Mrs. O'Neill.

- Varrótűt is vásárolt a varráshoz?

- Hát persze. Meg cérnát és gombokat is, meg kész gallért és mandzsettát, ami levehető, és külön mosható. Mindent megvettem, amire szükségem lesz.

- Gombostűt is?

Mary lelkesedése lelohadt.

- No nem baj – vigasztalta Mrs. O'Neill. – Az van nekem, azt is kölcsön veheti.

Hogy nekem mekkora szívem van, gondolta, miután Mary rohant a szobájába, hogy nekilásson a varrásnak.

Jeanne Courtenay levetett ruhái közül az egyik egy apró rózsaszín virágmintás halványzöld muszlinruha volt, amely a nyakától az aljáig apró rózsát utánozó porcelángombokkal gombolódott. Az öt ajándék ruha közül Mary ezt szerette a legjobban, ez volt a

legcsinosabb, és ez állt rajta a legjobban. Azt tervezte, hogy némi változtatással lemásolja ezt a ruhát. Felfejti, hogy levehesse róla a szabásmintát, aztán újra összevarrja, és akkor legalább két rendes ruhája lesz, az egyik nyárra, a másik meg télre. Mindenképpen szüksége volt egy téli ruhára is. New Orleansben sem volt olyan jó idő, hogy novemberben nyári ruhában meg vállkendőben mászkálhasson az ember. És ha dolgozni megy, különben sem járhat Jeanne vidám, lányos ruháiban. Komolyabban kell öltöznie, hogy kellőképpen érettnek és megbízhatónak lássék.

Az elképzelés kitűnő volt, a kivitelezése viszont sokkal nehezebbnek bizonyult, mint Mary képzelte. Jeanne nagy gonddal készült ruhájának apró, erős öltéseit még látni is alig lehetett, nemhogy felfejteni. Éppen elkészült vele, amikor hallotta, hogy a többi lakó nagy garral hazaérkezik a munkából. Négyen voltak rajta kívül, három férfi és egy lány, aki két évvel idősebb volt nála.

Mrs. O'Neill háza volt a legnagyobb az egész utcában. A földszinten is, az emeleten is két-két helyiség nyílt a lépcsőtől jobbra, balra. Mrs. O'Neill meg a három férfi fönt lakott az emeleten, Mary és a másik fiatal nő pedig a földszinten. Az egyik nagy földszinti szobát kettéválasztották, két keskeny téglalap alakú helyiséget hozva létre, amelyben épp hogy elfért a keskeny ágy, a fésülködőasztal meg egy egyenes hátú szék. A fésülködőasztal egyúttal mosdóállványul is szolgált, mosdótál és vizeskancsó állt a tetején, fölötte törülköző lógott szegen. További szegek díszelegtek az ajtón, ruhaneműk tárolása céljából.

A két lány szobáján kívül a földszinten volt még a konyha, az ebédlő, ahol a lakók étkeztek, és a szabadidejüket töltötték; és a földszinten volt a ház büszkesége is, a tisztaszoba. Mary oda még senkit nem

látott belépni, kivéve Mrs. O'Neillt, aki erre az alkalomra porronggyal és kis ciroksöprűvel szerelte fel magát. Napközben a konyha volt a ház életének középpontja, este pedig az ebédlő.

Kopogtatás hallatszott Mary ajtaján, félig kinyílt az ajtó, és bedugta a fejét a szomszédnője, Louisa. – Hogy telt a napod? – érdeklődött.

- Ó, nagyszerűen – felelte Mary. – Elmentem a Holmes Áruházba, ahogy tanácsoltad, és minden olyan csodás volt, amilyennek lefestetted. Vettem egy barna ruhaszövetet.

- Remek. És cipőt is vettél? Ami rajtad van, az kis híján leszakad a lábadról.

- Vettem cipőt is. Sőt egy gyönyörű új kalapot is. Mindjárt megmutatom.

- Mary, kalapra igazán nem volt szükséged. Még hónapokig jól meglettél volna a régivel.

- Annyira vágytam rá. Tudod, ebben olyan...

- Olyan csinos vagy, mi? És kinek? Paddy Devlinnek?

- Ugyan, menj már! Kit érdekel Paddy Devlin?

- Te viszont érdekeled őt. Éjjel-nappal csak rád gondol.

- Ne olyan hangosan, Louisa! Még meghallja.

- Louisa kacsintott egyet, aztán már ment is. Néhány perc múlva Mary hallotta odaátról a monoton skálázást. Louisa operaénekesnő szeretett volna lenni, és naponta két órát gyakorolt, egyet vacsora előtt és egyet vacsora után.

A házban Mary volt az egyetlen, akit nem zavart Louisa skálázása. Annál inkább zavarta, hogy állandóan ugratja Paddy Devlinnel. Először fordult elő életében, hogy hódolója akadt, és nem tudta, hogyan kell viselkednie. Sem a hódolóval, sem az örökös ugratással kapcsolatban.

Amikor első este a vacsoránál Mrs. O'Neill bemutatta a többi lakónak, Paddy Devlin szemlátomást az első

pillantásra beleszeretett. Legalábbis a jelek erre mutattak. Kiejtette a kezéből a tányérját, majd amikor lehajolt érte, felborított egy széket, valahányszor szóltak hozzá, elvörösödött és dadogni kezdett, és – mint Louisa később megfogalmazta – úgy bámult Maryre, mint borjú az új kapura.

Mrs. O'Neill úgy tett, mintha semmit nem venne észre, a másik két férfi azonban egész idő alatt heccelte: – Paddy, add oda a vajat Marynek!... Paddy, Marynek is szüksége volna a sótartóra... Paddy, mesélted már Marynek, milyen jól táncolsz?... Paddy, olyan piros az arcod; hol sültél így le ebben az esős időben? – És mindketten dőltek a nevetéstől.

Mary is zavarban volt, de mivel nem neki szóltak a tréfás megjegyzések, legalább lesüthette a szemét. Apa és fiú volt a két Mr. Reilly, és ez meg is látszott rajtuk: mindkettejüknek vörös arca, kék szeme, fekete haja, tagbaszakadt termete volt, és viharos jókedve. Patrick Devlin szinte véznának és gyerekesnek látszott mellettük. Tizenkilenc éves volt, a haja vörös, az arca csupa szeplő, de csalóka testalkata ellenére akkora ereje volt, mint egy lónak.

Az első vacsorát követően a két Mr. Reilly mérsékelte az ugratást. Mrs. O'Neill ugyanis alaposan ráncba szedte őket, amiért feldúlták az asztal rendjét. Patrick csodálata azonban mit sem változott. Fülig elvörösödött, valahányszor Mary ránézett.

Marynek tulajdonképpen jólesett ez a hódolat, csak Louisa tréfáit nem szerette. Különösen, amikor azt fejtegette, hogy a vörös hajú embereknek igen komisz a természetük, és el tudja képzelni, hogy meggyűlik majd Mary baja a gyerekeivel, ha összeházasodnak Patrickkel, és lesz egy szekérderéknyi apróság a háznál.

Mary szándékosan kerülte a házasság gondolatát, mert arról mindig Jeanne jutott eszébe. Meg Valmont Saint-Brévin. Különösen őrá nem szeretett gondolni, mert valahogy rettentően zavarók voltak ezek a gondolatok, tele reménytelen vágyakozással, és ijesztő érzéseket ébresztettek a testében.

Elhatározta, hogy elnyert függetlenségének örömére összpontosítja a figyelmét, megőrzi a lelki egyensúlyát, és végrehajtja merész tervét: munkát keres magának.

Nagyon sokáig fennmaradt, és varrt. Már könnyezett a szeme, véresre szurkálta az ujját a varrótű, és a petróleumlámpa üvege egészen kormos volt. És a ruha még messze volt attól, hogy elkészüljön.

Másnap reggeltől estig varrt. A rákövetkező nap is. Pénteken délután végre elkészült vele. Amikor felpróbálta a ruhát, már nagyon elege volt az egészből, és alig állt a lábán. Égő ujjai remegve gombolták be a hosszú sor gombot.

Mintha csak ráöntötték volna. Mary visszaszolgáltatta Mrs. O'Neill ollóját és gombostűit, egyet-kettőt perdült a konyhában, hogy megcsodáltassa alkotását, aztán visszament a szobájába, gondosan felakasztotta az új ruhát egy szegre, belezuhant az ágyba, és tizenhárom órát aludt egyfolytában.

Szombaton hajnali ötkor ébredt, pompásan érezte magát, és tele volt önbizalommal. – Mától kezdve felnőtt, kenyérkereső nő leszek, jelentette be a szoba hűvös félhomályának. – Most már minden menni fog.

29

Egyébként is olyan gyönyörű volt a reggel, hogy Marynél kevésbé derűlátó lelkeket is önbizalommal töltött volna el. Sütött a nap, friss szél fújt, s elárasztotta a francia negyed utcáit a védett kertekben nyíló virágok

illatával, a kávéházak nyitott ajtaján meg a sarki kávéárusok rézüstjei körül pedig csak úgy áradt az aromás kávéillat.

Mary mosolyogva szállt le a lóvasútról remekbe szabott új ruhájában, fényes cipőjében és merész új kalapjában. A mosoly a jó időnek szólt, a vállalkozásának, és egyáltalán, a városnak, amelyet otthonának tekintett. Öröm volt látni az elégedettségét. Többen visszamosolyogtak rá, néhány férfi megemelte a kalapját.

Az önbizalma nem ismert határt. Amikor belépett abba a divatszalonba, amelyikről Berthe Courtenay-től hallott, közölte, hogy magával a cégvezetővel óhajt beszélni. A kisasszony, akinek előadta a kívánságát, csak arra gondolhatott, hogy Mary valószinűleg jómódú új vevő, hiszen senki más nem részesült abban a kegyben hogy a madame leereszkedjék hozzá. Az üzleten keresztül betessékelte hát Maryt egy fényűzően berendezett kis szalonba, ahol a kiváltságos vevők szoktak tárgyalni New Orleans legelegánsabb toalettjeinek alkotójával, a legendás madame Alphande-dal.

Mielőtt megjelent maga a madame, egy szolgáló kávét hozott ezüstkannában, mandulás ostyát ezüsttálcán, és lerakta Mary mellé egy asztalkára. Mary kényelmesen megivott egy csésze kávét, megevett néhány süteményt, mire belejtett madame Alphande, selyemszoknyájának és alsószoknyáinak sok pénz képzetét idéző suhogása közepette.

- Bonjour, madame – mondta Mary, és mosolyogva felállt.

- Bonjour, mademoiselle – viszonozta a madame megfelelően adagolt fensőbbséggel, amely arra szolgált, hogy valamelyest megfélemlítse a vevőt, de azért el ne riassza. Kézmozdulattal kínálta újra hellyel Maryt, s

közben megcsillantak mindkét kezén a gyémántgyűrűk, mintegy jelezve, hogy nem lesz itt olcsó dolgoztatni.

Mary állva maradt. Más tapasztalata nem lévén, feltételezte, hogy munkáltató és munkavállaló között körülbelül ugyanaz az alárendeltségi viszony, mint tanár és diák között. – Azért jöttem el önhöz – mondta derűsen mert itt szeretnék dolgozni.

Madame Alphande-nak elállt a szava a megdöbbenéstől, csakis ezért nem dobatta ki Maryt azon nyomban az alkalmazottaival. A szava elállt, de hallani azért jól hallott.

Mary pedig zavartalanul beszélt. Előadta, hogy a ruhát, amit visel, maga varrta, nem egészen három nap alatt, hogy miféle igazításokat végzett Jeanne Courtenay párizsi estélyi ruháján, beleértve a bonyolult gyöngyvirághímzést is.

Madame az operában jól megnézte magának Jeanne párizsi ruháját; egyébként is szinte mindent tudott minden New Orleans-i társasági hölgy ruháiról, és Jeanne bemutatkozásáról amúgy is sokat beszéltek a francia negyedben.

- És körülbelül mennyi idő alatt készült el egy gyöngyvirág hímzésével? – érdeklődött, mert a számítástól megjött a hangja.

- Valamivel több, mint két órát – mondta Mary. – Nagyon kényes munka volt.

Madame némi fejszámolással megállapította, hogy a legjobb hímzőnője sem csinálta volna meg gyorsabban. És a szezon meg csak most kezdődik, és máris annyi munkát vállalt, hogy azzal képtelenség elkészülni. Úgyhogy ezt a pimasz leányzót tulajdonképpen a Gondviselés küldte.

- Tudja, kisasszony, ez nem zárda – mondta fagyosan. – Ez egy üzleti vállalkozás. Itt igényes munka folyik, és nem fogadok el semmit, ami nem tökéletes.

- Igenis, madame – mondta Mary készségesen.

- A szabóműhelyben a nők pontosan nyolc órakor a helyükön vannak; ötig tart a munkaidő, fél óra ebédszünettel, ebédről persze ki-ki magának gondoskodik.

- Igenis, madame.

- A munkahét hétfő reggeltől szombat estig tart. Vasárnap zárva tartunk, hacsak nincs valami sürgős megrendelés, aminek eleget kell tennünk.

- Igenis, madame.

Jó erőben van ez a leányzó, tűnődött madame Alphande, és készségesebb már nem is lehetne. Valószínűleg nem kell annyit fizetnem neki, mint a többieknek. Napi kettő ötven helyett elég lesz neki két dollár is. – És mire gondol, kisasszony, vajon mennyit ér a munkája?

Mary már rengeteget gondolkodott ezen. Úgyhogy most mély lélegzetet vett, és megjelölte azt az összeget, amelyet egy egész vagyonnak tekintett: – Heti hat dollárt szeretnék kapni, madame.

- Legyen itt hétfő reggel nyolckor. A hátsó ajtón jöjjön be, a Toulouse Street felől, és jelentkezzék mademoiselle Annette-nél. Jelezni fogom neki, hogy számítson magára. Mi is a neve?

- Mary MacAlistair, madame.

Madame kegyesen elmosolyodott: – Szóval amerikai. Pedig meglepően jól beszél franciául. Itt mindenesetre mademoiselle Mary Quatre lesz a neve. Három Marie-nk van már. Most elmehet. És ez legyen az utolsó alkalom, hogy a Chartres Street-i bejáraton közlekedik.

- Köszönöm, madame – mondta Mary illedelmes pukedli kíséretében. – Nagyon hálás vagyok önnek, és ígérem, nem fogja megbánni, hogy...

- Jól van, most elmehet. Dolgom van.

Mary új cipőjében szinte tánclépésben vonult ki az üzletből. Sikerült! Tudta, hogy minden menni fog. Gazdag lesz! Hat dollárt fog keresni hetente! Amikor ötért annyi mindent tudott vásárolni. Beleértve a cukrászsüteményt. Mellesleg még több mint tizenöt dollárja volt a harmincból. Hát mi gondja lehet még?

Elhatározta, hogy elsétál a hajóállomásig, hátha ott horgonyoz még a *Cairo Queen,* megtalálja Joshuát, és megosztja vele a jó hírt. A kikötőben ilyenkor persze nagyban folyik a berakodás meg a kirakodás, mindenfelé rakodómunkások tevékenykednek. Patrick Devlin valószínűleg kiejti a kezéből, ami éppen benne van, ha meglátja az új kalapjában. Mary kuncogva átment az utca másik oldalára, és úgy vonult végig a járdán, mint egy bálteremben.

Ha benézett volna a madame Alphande divatszalonjával szemközt lévő kávéházba, megláthatta volna Valmont Saint-Brévint, amint a pultnál áll, és a parányi csészében felszolgált „kis feketé"– re várakozik. Valmont mindenesetre látta őt.

Lám, lám, gondolta, Rose pártfogoltja ismét aranybányára lelt. Méghozzá igen jövedelmező aranybányára, ha madame Alphande-nál tud vásárolni. És hogy meg van elégedve magával! Akár a macska, miután bekebelezte a kanárit. Ezek szerint szívességet tettem neki, amikor kiebrudaltattam a nyársat nyelt Courtenay-házból. Nem is tudom, nem tartozik-e érte hálával. Különleges képességei lehetnek ennek a nőnek, ha ilyen bőkezűen gondoskodnak róla. Talán csak én nem

ismertem fel a rejtett értékeit. Kedvem volna megismerkedni velük.

- Még egy kis feketét – mondta. Még tíz perce volt a találkáig, amelyre a bankárja hívta a szomszéd utcában. Bosszantotta Julién Sazerac üzenete. Mindössze annyi volt benne, hogy tíz órára legyen ott egy rendkívül fontos és bizalmas ügyben. Rejtélyes és rendkívül pimasz üzenet. Rendkívül fontos és sürgős ügynek kell lennie annak, ami elszólítja Benisonból cukornádaratás idején. Ha csak valami újabb beruházási tranzakcióról van szó, istenuccse, átpártol egy másik bankhoz. Igaz, éppen elég pénzhez hozzásegítene már Julién Sazerac a tranzakcióival, de valahogy mégsem szívelhette. Véleménye szerint volt valami gyanús ebben az emberben.

Ideje indulni, gondolta, és kilépett az ajtón, de nyomban vissza is lépett, mert az utca túloldalán meglátta Jeanne Courtenay-t egy szobalány kíséretében.

Már csak ez hiányzott. Az elmúlt hét során három illatos levélkét is kapott tőle, amelyekben Jeanne unszolta, hogy jelenjen meg három bálon, amelyre ő is hivatalos. Ilyen nyíltan még soha nem üldözte senki. Nem tudta eldönteni, hogy ez vajon gyerekes mesterkéletlenség nála, vagy annak álcázott rafinéria. Nagy kockázattal járna, ha engedne a kihívó viselkedésnek, és hagyná magát táncba vinni. Figyelte Jeanne-t a kávéház félhomályából. Rendkívül vonzó, azt meg kell adni. Gyönyörű. Kívánatosan fiatal, és izgatóan érett: mi kell még? Határozott is, ugyancsak, gondolta, látva, hogy Jeanne ellentmondást nem tűrően rászól a szobalányra, otthagyja a járdán, ő pedig a bennfentes biztonságával belép madame Alphande ajtaján. És gátlástalan. Ifjú hölgyeknek egy percre sem illik kíséret nélkül maradniuk, még akkor sem,

ha egy divatszalonba lépnek be. Kimondottan gátlástalan. Veszedelmes kis bestia ez, gondolta Val elképedve.

Végre kilépett a kávéházból, és sietve megindult a bankba. El fog késni, gondolta, pedig nagyon adott a pontosságra. Az is Jeanne lelkén szárad, ha elkésik.

Hát még ha tudta volna, hogy Jeanne most is azon mesterkedik hogy újabb levelet küldjön neki madame Alphande egyik szobalányával. A fekete szobalány Marie Laveau bizalmas kémhálózatának egyik tagja volt. Ő majd továbbadja a levelet valakinek, akit Jeanne már nem ismer, s aki eljuttatja a levelet megint másvalakinek, aki végül is kézbesíti Valnak Benisonban. Drága mulatság volt ez. Jeanne az utóbbi időben rászokott, hogy lopjon az anyja pénztárcájából.

Nem szívesen tette, félt, hogy rajtakapják, de nem volt választása. Találkoznia kellett Valmont-nal, hogy kipróbálhassa rajta a szert, amit Marie Laveau odatett neki a faodúba. Sürgette az idő. Az apja egyre gyakran hívta vendégségbe Will Grahamet. És ha Graham megkéri a kezét, akkor a sorsa meg van pecsételve.

Jeanne egyenesen a szalonba ment, és utasította az eladót, hogy hozasson neki kávét, utána majd megnézne néhány fehér csipkemantillát. A kávét felszolgáló szobalány volt a postás. Mantillából ugyan volt már neki kettő is, de hát a csipke úgyis olyan könnyen szakad.

Alig több, mint egy hét alatt Jeanne máris beleszokott a társasági hölgy szerepébe, aki sikerei és gazdag atyja jóvoltából mindent megengedhet magának. Választott magának még két mantillát, és úgy rendelkezett, hogy szállítsák házhoz, a számlát pedig küldjék el az apjának. Maman zsörtölődni fog, gondolta, de öltözködni csak kell az embernek, és madame Alphande szalonja a legelegánsabb az egész városban.

- Kétségtelenül a legelegánsabb szalon az egész városban – mondta Mary aznap este a vacsora mellett. – És holnapután reggel már munkába is állok. – Csak úgy ragyogott az arca a büszkeségtől.

Paddy Devlin kezéből kiesett a kanál, és nagy csörömpöléssel az asztal alatt végezte. Mary összeszorította a száját, hogy el ne nevesse magát. Gondosan kerülte Louisa tekintetét. Még szerencse, hogy nem találkozott Paddyvel a kikötőben. Ki tudja, mit ejtett volna a lábára. Vagy éppen az övére.

Sajnos Joshuával sem találkozott. Mondta is Louisának. – Egy hajón szolgálnak a bátyáddal. Írd már meg neki, mondja el Joshuának, hogy megy a sorom.

- Okvetlenül megírom – fogadkozott Louisa. – Egy négerrel legalább nem akar majd összeboronálni. Mert már mindenkivel megpróbált, aki nőtlen. Állandóan velem foglalkozik. Tudod, nagy megpróbáltatás a család.

- Erre már magam is rájöttem. Sokkal jobb az, ha független az ember.

- Gyorsan fejlődsz, Mary – mondta Louisa. – Amikor először megláttalak, nem képzeltem, hogy egy héten belül munkát keresel magadnak. A te előkelő háttereddel!

- Hogy érted ezt? Amerikában élünk! Itt nincs osztályrendszer, itt mindenki egyenlő.

- Úgy látszik, mégsem vagy olyan okos, mint amilyennek képzeltelek. Nem baj, majd erre is rájössz.

Úgy is történt.

Amikor másnap reggel Mary misére ment, Paddy Devlin ott várta a sarkon. – Nincs kifogása ellene – kérdezte –, ha kegyeddel tartok, Miss Mary? – Paddy irult-pirult, és ünneplőben szemlátomást még feszélyezettebben érezte magát, mint egyébként. A zakója vállban szűk volt, az ujja hosszú, a nadrágja kurta. Amikor kalapot emelt, a homlokán meglátszott a szűk karima nyoma.

- Örülök a társaságának, Mr. Devlin – mondta Mary, és attól tartott, maga is elpirul. Jól jött most az egyébként is pirospozsgás arcszíne. Egyébként csakugyan örült a társaságnak. Louisa sokáig aludt vasárnaponként, Mrs. O'Neill pedig a korai misére járt.

Sokat kellett gyalogolni az amerikai negyedben álló Saint Patrick-templomig. Hatsaroknyit a Camp Streetig, majd újabb tizen-saroknyit végig a Camp Streeten. Bőven lett volna idejük beszélgetni, de Paddy egy árva mukkot sem bírt kinyögni. Mary beszélt egész úton, hogy mégse hallgassanak; szóba hozta a házakat, kerteket, amelyek mellett elhaladtak, az utcán közlekedő lovas kocsik sebességét, a lovak fényes szerszámzatát, hogy mennyire értik a dolgukat a kocsisok, s hogy – nézzenek már oda! – egy hölgy saját kezűleg hajt könnyű kétkerekű bricskáján, miközben apró termetű lakája a kocsi kerekei között, a hátsó hágcsón áll. Paddy mindenre buzgón bólogatott.

Amikor odaértek a templomkapuba, Mary felfedezett két ülőhelyet az egyik hátsó padban. – Ott leülhetünk – mondta.

- Egymás mellett fogunk ülni?

- Hát persze, van hely bőven – mondta Mary, s nem is vette észre, hogy Paddy ezúttal nem elpirult, hanem belesápadt a megtiszteltetésbe.

Amikor megkezdődött a mise, látta, hogy Paddy rózsafüzért vesz elő a zsebéből, és imádkozni kezd. Gyengén megbökte a könyökével, jelezve, hogy ott az imakönyve, megoszthatja vele. Ő is volt már olyan helyzetben, hogy nem vitte magával a misszáléját, és nem tudta követni a misét.

- Nem ismerem a betűket – mondta Paddy, és megrázta a fejét.

Mary csak nézte az imakönyvét... Nem ismeri a betűket? Csak nem akarja azt mondani, hogy nem tud olvasni? Nem akart hinni a fülének. Aztán a szertartásra összpontosította a figyelmét, rátalált a megfelelő helyre az imakönyvben, és átadta magát a zárdából olyan jól ismert élmény szépségének.

Közben azonban a szeme sarkából látta, hogy Paddy rendületlenül pergeti az ujjai között az olvasót.

Amikor mise után újra kint voltak a szabadban, Paddynek megeredt a szava. – Jövő vasárnap ünnepi felvonulás lesz – közölte. – Nagyon büszke lennék, ha eljönne velem, és kegyed is megnézné, Miss Mary. Ki tudja, egy-két év múlva talán én is ott leszek a felvonulók között.

Most már fesztelenül, lelkesen beszélt az életéről és a terveiről. Már két és fél éve itt van Amerikában, s elérte végre, hogy nemcsak alkalmi munkákat kap, hanem véglegesitett rakodómunkás, jól keres, és a keresete nagy részét berakja a bankba. Túlórázik is a munkája mellett, azért ugyan nem fizetik meg, de új ismereteket sajátít el: a tengerjáró hajók tartályaiba kell úgy bepakolni a gyapotbálákat, hogy minél többnek legyen helye. Márpedig az nagy művészet, bepréselni a gyapotot a hajók gyomrába! Egy jól képzett gyapotrakodó akár öt dollárt is megkeres naponta. A kikötőmunkások között ők a legelőbbrevalók. Az ő szervezetük fog felvonulni vasárnap, teljes díszben.

Hogy örülne az anyja, mondta Paddy, ha látná felvonulni ezüstrojtos kék selyemkötényben, amint előttük ezüst– és kék csíkos zászlóerdő meg rezesbanda adja hírül a világnak, hogy ezek a gyapotrakodók a legderekabb, legdolgosabb társaság az egész rakparton. Mellesleg biztosan látni fogja őt, lenéz majd a mennyországból, és örül a lelke, hogy mindenáron elküldte Amerikába. Ő volt

testvérei között a legidősebb és a legerősebb. Úgy tervezték, hogy majd a megtakarított pénzét hazaküldi, hogy az egész család utánajöhessen Amerikába. De erre már nem kerülhetett sor. Mindannyian odavesztek az éhínségben, mire kikötött vele a hajó New Orleansben.

- Az én szüleim is meghaltak – mondta Mary.

- Milyen szomorú – sóhajtott Paddy. – De kegyed legalább él és egészséges. Talán nem is tudja, Miss Mary, de nem volt számomra ismeretlen, amikor megérkezett Mrs. O'Neillhez. Egyszer láttam én kegyedet, még mielőtt állandó munkát kaptam. Egy töltésjavításnál kubikoltam, amikor a munkavezető hirtelen félreparancsolt bennünket. És akkor megjelent Miss Mary egy hatalmas ló hátán. Öröm volt látni, ahogy ott ül a nyeregben, és amilyen kicsike, olyan határozottan parancsol annak a nagy állatnak. Amikor aztán viszontláttam kegyedet Mrs. O'Neill házában, először alig akartam hinni a szememnek. Minden este úgy jöttem haza, hogy ez nem is lehet igaz, hogy csak a szemem káprázott. Aztán amikor tegnap este hallottam, hogy munkába fog járni, mint akármelyik emberfia, azt mondtam magamnak: Paddy, gyáva nyúl vagy te, ha nem veszed magadnak a bátorságot, és nem szólítod meg Miss Maryt. Így aztán ma reggel megvártam, és sok csodát látott már a világ, de számomra annál nagyobb nem létezik, mint hogy Miss Mary Patrick Devlin oldalán menjen végig az utcán. Fogadja őszinte hálámat.

Mary alig jutott szóhoz, annyira meglepte Paddy ékesszólása és hódolata. Nem is szólt, csak mosolygott egész úton hazafelé. Mrs. O'Neill nagy vasárnapi ebédjét aztán hallgatagon ették végig, ki-ki az elmúlt órák eseményein merengve.

Mary jólesőn lubickolt az élményben, hogy udvarolnak neki. Fogalma sem volt róla, hogy óriási félreértés áldozata. Az Irish Channel világában, ha egy ifjú hölgy

végigment az utcán egy fiatalemberrel, az egyfajta nyilatkozatnak számított. Ha egymás mellett ültek a templomban, az elkötelezettségnek. És ha közösen olvasták a miseszöveget, az olyan hallatlan bizalmasságnak, hogy az már mindennek a netovábbja. Ha csak olvasták *volna,* akkor is.

Paddy Devlin szóhasználatában az, hogy együtt mennek végig az utcán, egyet jelentett azzal, hogy egyenesen az oltár elé menetelnek. Mary számára viszont nem jelentett többet puszta helyváltoztatásnál.

30

Hétfőn Mary már hajnalok hajnalán talpon volt. Alig várta, hogy elkezdődjön a nap, önálló életének első napja.

Fél órával korábban ért oda madame Alphande szalonjához, s már régóta ott ácsorgott a hátsó bejárat előtt, amikor egy sovány nő közeledett a járdán, megállt az ajtó előtt, kulcsot vett elő a táskájából, és a zárba illesztette. Miközben megfordította a kulcsot a zárban, közölte Maryvel, hogy ő mademoiselle Annette.

Mary belépett mögötte a műhelybe. És hamarosan rá kellett jönnie, hogy mademoiselle Annette valóságos rémuralmat gyakorol.

Tizenhárman dolgoztak a szűk, rosszul világított műhelyben, ahol nem fűtöttek és nem szellőztettek. Reggel dermesztően hideg volt, azután a tizenhárom test melegétől úgy bemelegedett a helyiség, hogy délutánra fullasztó hőség lett. Támlátlan székeken ültek egy párnázott, fehér anyaggal borított asztal körül, hogy kíméljék a finom kelméket, amelyekkel dolgoztak. Az asztal kárpitja alól kiszabaduló vattaszálak a levegőből belekerültek orrukba, szájukba.

Mademoiselle Annette húsz éve madame Alphande társaságában érkezett Párizsból, s változatlan megvetéssel „gyarmat"-nak nevezte az Újvilágot. És senki nem tudott a kedvében járni, még ha csupán egy szegővarrásról volt szó, akkor sem.

Nem volt szabad beszélgetniük munka közben, mademoiselle Annette viszont reggeltől estig egyfolytában beszélt, csepülte a munkájukat, a viselkedésüket, senkinek nem volt előtte megállása.

Ő adta ki a munkát, és ő szabta meg, mennyi idő alatt kell elkészülni vele. Lazsálni nem lehetett. A ruhája fölött fekete selyem munkaköpenyt viselt, a zsebében noteszt és ceruzát tartott, és följegyzett minden kárt. Ha valaki eltört egy varrótűt vagy elgörbített egy gombostűt, ha egy varrás végén a kelleténél két hüvelykkel hosszabb szálat talált, diadalittasan felkiáltott: – Megálljon csak, ezt levonjuk a béréből! – S már rántotta is elő a ceruzáját, mint bajvívó a kardját.

Egymás között egyszerűen csak úgy nevezték: „a dög". Madame Alphande volt „a nagy dög", mivel az ő igényei és dührohamai még mademoiselle Annette-éin is túltettek.

Mary az első nap annyira meg volt rémülve, hogy remegett a keze, és képtelen volt rendes munkát végezni. Mademoiselle Annette ott állt a háta mögött, nézte, mit csinál, és minden öltését megbírálta. Mary a szemét ellepő könnyektől alig látta, hogy mit csinál.

Nem volt nyugta egészen az ebédidőig, amikor mademoiselle Annette felvonult a lakásba, amelyet a madame-mal osztott meg. Amint kitette a lábát a műhelyből, egyszerre kezdte szidni mindenki. De Mary rájött, hogy neki sem örülnek különösebben, legfeljebb csak annyiban, hogy mademoiselle Annette ma nem rajtuk, hanem főként rajta köszörülte a nyelvét, de nem

szívelték egymást sem. Nem volt közöttük összetartás, mind meg volt győződve arról, hogy nem igazságosan osztják el a munkát, mindenki azt képzelte, hogy többet dolgozik a másiknál. Mademoiselle Annette-nek gondja volt rá, hogy szítsa ezeket az ellentéteket, s ne lázadhasson fel közös erővel az egész csoport. Az egyéni zúgolódóknak pedig egyszerűen kitette a szűrét.

Az ebédidő alatt Mary iparkodott barátságot kötni a munkatársaival. Mrs. O'Neill ugyancsak megpakolta az ebédcsomagját, nem téve különbséget férfi és női lakói között, úgyhogy egy ülő munkát végző nőnek sok volt az ennivaló. Mary megkínálta belőle a többieket, és fél percen belül el is takarították az utolsó morzsáig. De még csak hálásak sem voltak: ellenséges szemmel nézték, miközben faltak, irigyelték a fiatalságát, az új ruháját, a bőséges ebédjét. Igazán nem úgy nézték, hogy nagy szüksége volna a munkára, míg nekik a betevő falatjukat jelentette a fizetési boríték.

– Hogy ennek mi keresnivalója van itt – hallotta Mary Trois-t, aki Mary Deux fülébe duruzsolt –, az úri beszédjével meg az úri gönceivel. A kis hercegnő, amint gobelint hímez a budoárjában.

Ez a fogadtatás felbőszítette Maryt. Délután úgy dolgozott, mint egy szünet nélkül, tökéletesen működő gép. Elhatározta, hogy ő is olyan érzéketlen és tartózkodó lesz, mint a többiek, akik visszautasították baráti közeledését. Ezzel aztán ki is fogta a szelet a mademoiselle vitorlájából. S amikor az új áldozat után nézett, Mary – szégyen ide, szégyen oda – úgy érezte, hogy győzött, és egészen megkönnyebbült.

Még soha életében nem volt olyan fáradt, mint amikor munka után hazament. Minden porcikája fájt, egész teste zsibbadt a sok üléstől. És fájt a szíve is a csalódástól: hát

ez az a nagy önállóság, az új élet, a kenyérkereső munka...

Amikor odahaza megkérdezték, hogy telt a napja, csak annyit mondott: – Remekül. – S ezt mondta minden áldott nap, amikor kimerülten hazaért. Testben és lélekben egyaránt annyira elgyötörte a munka, hogy nem is volt tudatában, milyen elkeseredett.

Csak a hét végén, szombaton döbbent rá, amikor végre valami kellemes élményben is része volt. Egy köténytkellett kihímeznie egy gazdag hölgynek, akinek a kertészkedés volt a kedvtelése. Egy szép, telt mákvirágot kellett hímeznie rá, s egy kolibrit, amint a mákvirággal szemközt repdes.

Mary élvezte, ahogy a varrása nyomán alakot öltenek a virágszirmok, a levelek, a kolibri szárnyai. Egyszeriben elmúlt belőle minden feszültség, élvezettel dolgozott. Mindig is ilyennek képzelte a munkát. Észre sem vette, hogy Mary Deux, akit a legügyesebb hímzőnőnek tartottak a műhelyben, irigykedve, árgus szemmel nézi.

Amikor elkészült a hímzés, mademoiselle Annette képtelen volt kivetnivalót találni benne. Mary hat nap után először mosolygott.

– Csomagolja be, és vigye el a kuncsaftnak – szólt rá a mademoiselle. Odakint hideg volt, és esett az eső. Nem is képzelte, mennyire élvezi Mary a csípős szelet, meg hogy mozoghat egy kicsit, ha mégoly sáros is az utca.

Marynek csak akkor múlt el a jókedve, amikor visszaért a hosszú gyaloglásból. Nehezen viselte az áporodott levegőt meg ellenséges munkatársait. Gyűlölöm ezt a munkát, gondolta. De nem volt mit tenni. A hétnek mindenesetre vége, egy órácskát már kibír valahogy. Nekidurálta magát, lenyomta a kilincset, s belépett a műhelybe, ahol megcsapta a rossz levegő.

Az volt az első felfedezése, hogy amíg távol volt, valaki letörte az ollója hegyét, és elgörbítette a gombostűit. S amikor felháborodottan panaszra ment mademoiselle Annette-hez, az még meg is dorgálta hanyagságért és szemtelenségért, és diadalittas tekintettel vette elő a noteszét.

Amikor Mary felszállt a villamosra, leült, és kiborította az ölébe a kis barna boríték tartalmát. Öt dollár negyvenhét cent volt a heti keresete. Azt képzelte, mámoros pillanat lesz ez. De a jól végzett munka örömából mit sem érzett. Nem érzett mást, csak fáradtságot.

- Louisa, bejöhetek hozzád egy kicsit? – kérdezte, Louisa pedig, miközben befejezte az éppen gyakorolt skálát, invitálólag intett neki. – Dőlj le az ágyra, Mary – mondta. – Szörnyen nézel ki.

- Mert szörnyen fáradt vagyok. Éppen azt akarom kérdezni, hogy te hogy csinálod. Mindennap elmész dolgozni, és amikor este hazajössz, még van erőd gyakorolni. Te soha nem fáradsz el?

- Dehogyisnem. Nagyon megvisel, hogy egész nap zongoráznom kell a jó öreg Mr. Bassington tánciskolájában. De elegendő pénzt keresek, hogy kifizethessem az énekóráimat meg eljárhassak az operába, így aztán nem érdekel az egész. Ha törik, ha szakad, énekesnő leszek, és a munka segít a céljaim elérésében. Azért pedig mindent kibírok. Gyere el velem este az operába. Voltál már?

Mary tűnődve gyömöszölte fájós, elgémberedett ujjait. – Igen – mondta –, voltam már az operában. De úgy érzem, mintha évek teltek volna el azóta.

- Mi a baj? – kérdezte Louisa. – Fáj a kezed? Ó, összevissza van szurkálva az ujjaid hegye. Kérünk egy kis timsót Mrs. O'Neilltől, az majd rendbe hozza... Milyen

furcsa ujjaid vannak, Mary! – csodálkozott el Louisa. – Mutasd csak! – Megfogta Mary kezét, és kíváncsian szemügyre vette megnyúlt kisujját. – Atyám, ha ilyen ujjaim lennének, én lennék a legnagyobb zongorista a földön. Te meg biztosan sokkal jobban varrsz vele, mint a többiek.

Mary a kezére pillantott. Nem zavarta Louisa leplezetlen kíváncsisága. Hol volt az már, hogy dugdosta mások elől a kezét! Ó, milyen fiatal is volt! Fiatalság, bolondság! – Lehet, hogy jobban varrok – mondta. Ezen érdemes volt elgondolkodni. Hát csak jók az ujjai másra is, mint hogy elveszett rokonait juttassák az eszébe, a hölgyeket, akiknek az övéihez hasonló pókujjai vannak... Forró könnyek gyűltek a szemébe.

- Jaj, Mary – mondta Louisa. – Azért akkora baj nincsen. – Megölelte, és babusgatta, mint egy kisgyereket. – Minden kezdet nehéz. Majd belejössz, meglátod.

- Sose jövök bele – mondta Mary fakó hangon. – Ide nézz! – odanyújtotta Louisának a barna borítékot, amelyre ceruzával odarótta sanyarú számításait:

Koszt és kvártély	*3,00*
Ebédcsomag	*1,00*
Lóvasút	*1,80*
Mindösszesen	*5,80 dollár*

- És nézd, itt az egész heti bérem. Öt dollár negyvenhét cent.

- Ó, Mary – vigasztalta Louisa. – De nagy csacsi vagy. Például nincs szükséged ebédcsomagra. Nem vagy te rakodómunkás, hogy annyit kelljen enned. Én mindig egy

kávét iszom ebédre, meg veszek hozzá valamit az utcán, ez nem kerül többe öt centnél. És nem muszáj lórén járnod. Mehetsz gyalog is. Úgyis ülsz éppen eleget. Meg kell tanulnod beosztani a pénzt, meglátod, menni fog. De most aztán elég a búsulásból! Mosd meg az arcod. Sietnünk kell, ha időben oda akarunk érni az operába. Majd vacsorázunk, ha hazajöttünk. Megvár a vacsora, ne félj. Érzem a szagáról, hogy megint rizses tarkabab van. Ezen a héten már harmadszor!

- Én nagyon szeretem a rizses babot – mondta Mary.
- Annál jobb. Bőségesen kiveheted belőle a részed.

Már elkezdődött az előadás, amikor odaértek az operába. A lépcsőházba is kiszűrődött a zene, miközben kaptattak fölfelé a kakasülőre. Louisa halkan együtt dünnyögött a kórussal. Rámosolygott Maryre: – A Sevillai borbély – súgta. – Kívülről tudom az egészet, még a basszus szólamát is. Mr. Bassingtontól a születésnapomra megkaptam a partitúrát.

A zene csodálatos hatással volt Maryre: egyszeriben eloszlatta minden gondját, baját. Teljesen megfeledkezett a külvilágról, belefeledkezett a muzsikába, egészen a szünetig. Akkor aztán kigyúltak a fények, és megvilágították a páholyokat meg a bennük lejátszódó drámákat. Látta, amint Berthe Courtenay és Jeanne vendégeket fogadnak a páholyukban, és alig tudta elképzelni, hogy néhány hete még ő is ott ült abban a páholyban. Ahonnan észre sem vette a karzatot. Bezzeg a karzatról nem lehetett észre nem venni a páholyokat.

Ahogy azt sem állhatta meg, hogy ne kutasson ismerős arcok után. Csak úgy repesett a szíve az örömtől, amikor megállapította, hogy Valmont Saint-Brévin nincs ott a Courtenay-páholyban pezsgőző vendégek között. Akkor hát mégsem volt eljegyzés.

Másnap, a gyapotrakodók felvonulásán egészen más zene szólt, mint az operában, de a maga módján ez is nagyon izgalmas volt. Ez nem feledtette vele a külvilágot, inkább nagyon is átjárta pezsgő ritmusával, örömmel töltötte el, és a jókedvű tömeg szerves részévé tette.

Mary lába feje ritmusra járt, mint a többieké, és együtt tapsolt a körülötte tolongókkal.

A felvonulás után a Jackson Streeten hullámzó tömegben lassan kisétáltak a rakpartra. Előttük egy kopár fa körül meg-megálltak, összeverődtek az emberek.

- Mi az ott? – kérdezte Mary.

Paddy lábujjhegyre állt, a nyakát nyújtogatta. – Egy gyászjelentés – mondta aztán elégedetten. – Jöjjön, Miss Mary, nézzük meg közelebbről. – S a vállával utat tört maguknak a sétálók között.

Gyászkeretes hirdetmény adta tudtul, hogy Michael Francis Corcoran szombaton, november huszonnegyedikén jobblétre szenderült. A Josephine Street-i otthonában van felravatalozva, szemközt az Árvaházzal, ki-ki ott róhatja le kegyeletét. Paddy kérésére Mary felolvasta a hirdetményt.

- Frank Corcoran végül is halálra itta magát – jegyezte meg elégtétellel a hangjában egy szikár asszony. – Nem megmondtam, hogy ez lesz a vége?

- Pompás halottvirrasztás lesz náluk – mondta egy férfi. – Én már megyek is – és sietve keresztülfurakodott Mary és Paddy között.

- Minek ez a nagy sietség? – mondta a sovány asszony. – Gondolom, Kate Corcoran még csak most főzi a sonkát. Van még idő.

- Igaza lehet – mondta Paddy csöndesen. – Sétáljunk egyet a rakparton. Aztán elmehetünk a virrasztásra, Miss Mary, ha kedve tartja.

- Jaj, dehogy – mondta Mary. – Még sose voltam temetésen, és nem is ismerem Corcoranékat.

Paddy megvárta, amíg kikerülnek a fa körül ácsorgó társaságból, aztán magyarázni kezdte: – Kegyed nem tudja, mi az a virrasztás, Miss Mary. Az nem ugyanaz, mint a temetés. A temetés az azután lesz, családi körben. A virrasztás meg az ismerősök, a barátok számára van, ott mindenki elmondhatja, hogy milyen derék ember volt ez a Frank Corcoran. Vagyis lódíthat jó nagyokat. Mert megérte a pénzét a megboldogult, komisz alak volt, verte a feleségét, elitta a keresetét, de hadd legyen róla szép emléke az özvegynek. Ilyenkor nagy evészet, ivászat folyik, aztán jóféle verekedések odakint az udvaron.

- Verekedések? – kérdezte megütközve Mary. – Miért?

- Csak úgy, a hangulat kedvéért. Jólesik a férfiembernek néha egy kis csihi-puhi.

- Maga is szokott verekedni, Mr. Devlin?

Paddy hangosan elnevette magát: – Amióta csak megtanultam járni. Sok embernek beverte az orrát Paddy Devlin. Kegyed ne nyugtalankodjék, Miss Mary, ha meggyűlik a baja valakivel, csak szóljon nekem, én majd ellátom a baját.

Mary mademoiselle Annette-re gondolt. Igazán megérdemelné, hogy beverjék az orrát. Persze tudta, hogy Paddy nem gondolja komolyan a dolgot, de azért elnevette magát a szép gondolatra. Paddy nyilván csak henceg, gondolta. Az emberek vitatkoznak, kiabálnak egymással, de csak nem ütik meg egymást!

Paddy is elmosolyodott, abban a hiszemben, hogy Mary igényt tart a védelmére, azért nevet. – Szóval – kezdte –, elvihetem a Corcoran-házba?

Mary megrázta a fejét. – Inkább ne – mondta.

- Nem baj – mondta Paddy szélesen mosolyogva. – Eltart a virrasztás két-három napig is. Talán majd holnap elmegyek hozzájuk.

Szótlanul, elégedetten sétáltak a töltés tetején, a fűzfák közötti széles ösvényen. A könnyű szélben csak úgy hullámzott a fűzfák lecsüngő lombja, s a folyó hátán szikrázott a napfény. Marynek eszébe jutott, hogy milyen a november a pennsylvaniai hegyekben, és elgyönyörködött a fák, a fű üde zöldjében, élvezte a hátát melengető napsütést. – Akár soha ne lássak többé havat életemben – mondta fennhangon.

- Tessék? – érdeklődött Paddy.

- Nem érdekes, Mr. Devlin. Csak az jár a fejemben, hogy milyen jól érzem magam.

- Hófelhőnek hívják – közölte Valmont Saint-Brévin. – Hát nem káprázatos?

Michaela de Pontalba vállat vont. – De káprázatos – mondta az biztos. Egy pár szürke egy fekete hintó előtt elegáns látvány a Bois-ban, meg kell adni. Hanem versenyló esetében, kedves Valmont, rendkívül ízléstelen az ilyen feltűnően tetszetős külső.

Val kuncogni kezdett. – Michaela, maga meg akarja venni tőlem ezt a lovat, igaz?

- Van eszemben – felelte Pontalba báróné. – Persze, ha tisztelete jeléül nekem ajándékozná, nem sértene meg vele.

- Drága báróné – mondta Valmont –, jobban tisztelem önt, mint bárki más hölgyet tiszteltem történelmem folyamán. Önnek adom a világ minden smaragdját, de, megbocsásson, Hófelhőt nem adom. Amióta csak futni láttam Kentuckyban, mindig fentem rá a fogam. Eszes bankáromnak valahogy a fülébe jutott, hogy a gazdája elveszítette pókeren, a folyami hamiskártyás profik jó-voltából. Áldja meg az ég Julién Sazeracot! Időben üzent

értem, úgyhogy ott lehettem, amikor kikötött a hajó. Különben sose szereztem volna meg ezt a lovat. Ez a leggyorsabb, legokosabb ló egész Amerikában. Januárban Charlestonban fogom futtatni, és megcsinálom vele a szerencsémet.

- Minek az magának? A maga vagyona mellett?

- Hát a báróné vagyona? Amellé nem kél el a szerencse? És különben is a kockázat, az az érdekes az egészben.

A báróné elmosolyodott: – Az utóbbi időben ez lett a szavajárása, Valmont. Kockázat... Attól tartok, maga unatkozik. Bele kellene szeretnie valakibe. Persze reménytelenül. Akkor aztán mindenki más unatkozna a sirámai hallatán, maga viszont alaposan el lenne foglalva.

- Megfogadnám én a tanácsot, báróné – mondta nevetve Valmont. – De lehetetlenség. Sajnos a dolog soha nem reménytelen. Még bele sem szerettem valakibe, máris viszonozza.

Most a báróné nevette el magát, és abba se hagyta. – Ha az istenek meghallják, amit beszél – mondta végül –, megjárja. Ezerszeresen fog fizetni a fölényességéért, bolond barátom. De most már kísérjen föl a házba. Láttam a lovát, megcsodáltam, de ebből elég. Kávét akarok meg brandyt, aztán egy nagyszerű ebédet. A vidéki levegőtől mindig farkaséhes leszek.

- Még nem is mondta, báróné, hogy minek köszönhetem a megtiszteltetést – mondta Val, miközben a brandyt töltötte. – Ki kellene találnom? Tudnom kellene?

- Ki akartam ruccanni egy kicsit a zöldbe – mondta a báróné. – De fején találta a szöget. Volt egy kis mellékgondolatom. Tudja, nem megy az üzlet, Val. Már a második épületegyüttes is szinte kész, és nincsenek bérlőim. Tulajdonképpen még az első is kong az ürességtől. Az egyik házban lakom én a fiaimmal. A

szomszéd házban egy fiatal portréfestő meg a felesége. Ez kettő. Tizennégy ház még lakatlan. Botrány. – A báróné egy húzásra kiitta a brandyt, és újra odanyújtotta a poharát.

Valmont ismét töltött, még bőkezűbben, mint az előbb. – Én figyelmeztettem, Michaela. A régi francia garnitúra kezéből ki csúszik a város irányítása. New Orleans az új negyedek irányában fejlődik. A Vieux Carré túlságosan zsúfolt. Egyszerűbb üres telket találni a második kerületben, vagy olyan külvárosokban építkezni, mint Lafayette. Ahelyett, hogy rombolna, hogy építhessen, mint Palladio. A vállalatok mind a Canal Streeten túl székelnek, az alkuszok és ügynökök a Camp Streeten, az áruházak a Canal Streeten sorakoznak. Ez a folyamat már évek óta tart, és egyre gyorsul. A New Orleans-i őslakosok leszármazottainak új nemzedékei az iskolában angolul is megtanulnak a francia mellett. És nem akarnak bezárkózni a láthatatlan falak mögé.

– Micsoda nyárspolgár lett magából, Val – fakadt ki a báróné. – A hagyomány, a szépség, az elegancia magának már semmi? Hol hagyta, amit Párizsban tanult a civilizált életről? Az amerikaiak egy meddő várost hoznak létre az üzleti vállalkozásaikkal. Számukra az szép, ami nagy. Én pedig harmóniát akarok teremteni New Orleansben. Friss vért akarok pumpálni az épületeimmel a francia negyed szívébe. Elegáns üzletek sorát, fényűző lakásokat akarok látni a Place d'Armes-on. És ha az épületek mind elkészülnek, felújítom magát a teret is. Szökőkút lesz rajta, virágágyak, hogy szép kilátás nyíljon a balkonokról, és legyen egy kellemes park, ahova le lehet menni sétálni. Az amerikai negyedben ilyesminek nyoma sincs. Hát nem lehet ezt belátni? Hiába teszem ki a lelkem, hiába költöm a pénzem, disznók elé vetett gyöngy az egész?

Valmont letérdelt a báróné széke mellé. – Drága barátném – mondta csöndesen –, mondja, miben segíthetek.

Michaela megsimogatta az arcát. – Lehiggadtam – mondta. – Valakin le kellett vezetnem a dühömet. Maga egy drága lélek, Val. Szeretném, ha megfestetné az arcképét Rinckkel, a kis festővel, aki az egyik házamban lakik. Így majd divatba jön szegény, a többi pedig már megy magától.

Valmont talpra állt. – Rendben van. Ezt is megteszem magáért, Michaela. Ámbár, Isten látja a lelkemet, szívesebben vettem volna, ha a lovamat akarja. Így bolondot csinálok magamból.

- Szó sincs róla, kedvesem. A maga hóbortos hírnevének ez sem fog ártani.

- Mondom, hogy kötélnek állok, Michaela. Szükségtelen megédesítenie a keserű orvosságot.

A báróné odanyújtotta a kezét. – De aztán ne haragudjon rám, Val. Jöjjön ide. Csókoljon meg, és ígérje meg, hogy megbocsát.

Valmont ajkához emelte a báróné kezét: – Megbocsátani? Azt soha – mondta. – Viszont szeretni fogom, amíg élek.

Az oszlopos tornác félig nyitott üvegajtajához ekkor ért oda Jeanne Courtenay, aki a bokrok közt bujkálva lopakodott a házig. Látta a kézcsókot, és hallotta Valmont tréfás vallomását.

- Nem! – sikoltotta, és olyan erővel tárta szélesre a szárnyas ajtót, hogy csörömpölve törött ki belőle az üveg. – Az nem lehet – mondta, és az üvegcserepen tiporva berontott a hallba. – Nem szeretheti ezt a förtelmes vén banyát, Valmont. Én szép vagyok és fiatal, és szeretem magát. És maga is szeret engem. Kell, hogy szeressen.

Pontalba bárónénak felcsillant a szeme: – Drága Valmont, hát még a szórakoztatásomról is gondoskodik? Maga igazán példamutató házigazda.

Jeanne karmokká görbített ujjakkal vetette magát a bárónéra. Valmont a derekánál fogva elkapta, s visszatartotta, noha Jeanne harciasan kapálózott, és teljes erejéből rugdalta a lába szárát.

A báróné hirtelen felállt, és két lépéssel előttük termett. A csuklójánál megfogta Jeanne két kezét, és nyugodtan azt mondta: – Így nem megyünk semmire. – Aztán eleresztette Jeanne kezét, és még mielőtt a lány észbe kapott volna, úgy pofon vágta, hogy a feje hátranyeklett Valmont mellére.

- Eressze el – mondta. – Majd én elintézem. – Olyan magabiztosság csengett a hangjában, hogy Valmont-nak efelől nem is volt kétsége.

De Jeanne-nak sem. Abbahagyta a kapálódzást, és elsírta magát. Valmont eleresztette.

– Menjen innen, Val – mondta Michaela. – Intézkedjék, hogy álljon elő a kocsim. Majd hazaviszem az ifjú hölgyet. Mademoiselle Courtenay, ugyebár? Menjen már, Val!

Úgy nézett a lányra, mintha egy elkényeztetett, rakoncátlan öleb volna. – Üljön le, mademoiselle. Iszunk egy kávét, amíg a kocsim előáll. Mentsük, ami menthető. Nagy bolondságot csinált, mondhatnám, végzetes bolondságot. De imponáló szenvedély volt benne és eredetiség. Márpedig monseiur Saint-Brévin ezt nagyra értékeli.

Michaela üzenetet hagyott Valmont-nak a kávéscsészéje mellett: „Az ügyet kézbe vettem. Visszaszolgáltatom mademoiselle C.-t és a lovát a nagyatyjának, megfelelő magyarázat kíséretében, hogy senkinek a hírneve ne bánja. Pedig milyen szórakoztató lenne! A szenvedélyes ifjú hölgy vudu-varázslatra

felszerelve érkezett, és ha az működésbe lépett volna, akkor jaj magának! Úgyhogy oly nagy mértékben a lekötelezettem, hogy azt nem is képzeli. Gondolom, örömére szolgál, hogy legalább egy kicsikét törleszthet a tartozásából. Fordíts!"

Val megfordította a kártyát. A másik oldalán nyomtatás állt:

ALBERT D. RINCK
portréfestő
Olajképek és vízfestmények megrendelhetők.
St. Peter St. 5.
New Orleans, Louisiana.

A kártyát minta keretezte: ugyanazok az arabeszkek, amelyek a főtéri házak balkonrácsán futottak végig. Fönt, középen még az AP monogram is ott volt. Val elvigyorodott. Lám, a báróné az egyéniségével még egy művészt is képes lehengerelni.

Még valamit odafirkantottak a kártya egyik sarkába. Valmont hangosan fölnevetett, ahogy olvasta: „Van egy bájos angol színdarab, *A rágalom iskolája*. Ismeri? Így kezdődik benne az egyik dal: »Igyunk a szemérmes ifjú lányra, S az éltes özvegyre is.« Milyen aranyosan idevág."

A mellényzsebébe süllyesztette a kártyát. Hétfőn reggel megnézi, hogy halad a nádaratás, aztán belovagol a városba, és fölkeresi ezt a festőt. Amúgy is meg kell látogatnia még valakit. Ha a báróné történetesen nincs itt a házban, olyan botrány kerekedhetett volna, hogy annak a fele sem tréfa.

31

Mary hihetetlennek találta, hogy egy hete még alig várta, hogy munkába állhasson. Becsukta maga mögött a kaput, és megborzongott. Alig kelt még fel a nap. Hajnali szürkület vette körül, és szürkeséget érzett a szívében is. Az Adele Street kis házait is milyen barátságosnak látta az első pillantásra, most pedig fűtetlen, összetákolt, mocskos kalyibákat lát körös-körül. A sáros, kátyús úttest kellemetlen, savanykás szagot árasztott, az árkokban egy elszabadult, rühes kecske legelészett.

Mary felnyalábolta a szoknyáját, aztán kihúzta magát, és elszántan nekiindult a sártengernek.

Nem hagyhatod el magad, biztatta saját magát. Ne add be a derekad. Erős vagy és egészséges, van tető a fejed fölött, és vannak barátaid, akiknek gondja van rád. Lám, Mrs. O'Neillnek megmondtad kereken, hogy nem fizetsz a továbbiakban ebédcsomagért, mégis összekészített valamit. Ráadásul olyasmit, amit szeretsz. Igaz, hogy szombati maradék, de ha egyszer a rizses bab a kedvenc ételed! Különben is, hétfő van, és hétfőn mindenki rizses babot eszik New Orleansben.

Igen, de kétszer?, tűnődött. Tudta, hogy vacsorára is friss fazék gőzölgő rizses bab várja majd. Nem is tudta, sírjon-e, vagy nevessen. Úgy döntött, hogy nevet. Határozottabban, szaporábban lépdelt. Utóvégre nem madame Alphande az egyetlen varrónő a városban. Ebédidőben körül kell néznie, nyitva kell tartania a szemét meg a fülét. Majd csak akad valami jobb lehetőség. Addig is tanul legalább. Nem is képzelte, mennyi a tanulnivalója; máris annyi apró fogását, csínját-bínját megtanulta a szabás-varrásnak, hogy ha újra pénze meg ideje lett volna rá, hogy ruhát varrjon magának, egészen másképpen fog hozzá. Még mielőtt beköszönt a nyár,

átalakítja a Jeanne-tól kapott ruhákat. Magára igazítja, kicseréli rajtuk a díszitést...

Gondolatait annyira lefoglalták a lehetőségek, hogy csak ment a hepehupás járdán, és egyszer sem jutott eszébe, hogy milyen hosszú utat kell megtennie. Az ég szürkéből aranyszínűre, majd kékre változott. Amikor odaért a Canal Streethez, a kirakatok előtt lassított. A kora reggeli járókelők egy ifjú hölgyet láttak benne, aki mosolyogva nézegeti a kirakatokat. Mary ezzel szemben ingvállakat, blúzokat, kötényeket, fűzőket és pongyolákat látott, amelyek közel sem voltak olyan tetszetősek és finoman kidolgozottak, mint ami az ő keze alól kerül ki.

Madame Alphande műhelye és a munkatársak éppen olyan fagyosak voltak, mint máskor. Neki azonban szerencséje volt. Legalább négy napra való munkája volt egy érdekes hímzésen. Egy báli ruha szegélyére kellett széles, csavart mintát hímeznie, mintha egymásba fonódó hullámok lennének. Selyemfonállal varrt, és minden öltéssel egy-egy irizáló kásagyöngyöt varrt a vastag szaténra. Még kézbe venni is öröm volt a gyönyörű barackrózsaszín anyagot.

Egész idő alatt magán érezte Mary Deux rosszalló pillantását. Vetélytársnője egy rövid pelerin szélére hímzett igénytelen levélmintát. A féltékeny pillantások láttán Mary még jobban élvezte a munkáját. Isten bocsássa meg, gondolta, kezdek én is olyan kicsinyes lenni, mint a többiek. Az öröm azonban fölébe kerekedett a bűntudatnak. Ebédszünetben jóízűen megette, amit Mrs. O'Neill becsomagolt, és nem kínált meg belőle senkit.

A megereszkedett léckapu éktelenül nyikorgott, amikor megnyitották. Csak a bennfentesek tudták, hogy előbb enyhén meg kell emelni. Valmont Saint-Brévin zajtalanul nyitott be a kertbe.

- Jó napot, felség – köszöntötte az idősebb Marie Laveau-t, aki ajtót nyitott a kopogtatására. – Hétfő van, remélem, megkínálnak rizses babbal.

- A vudu-királynő szívből felkacagott: – Jöjjön csak be – mondta. – Marie főz valamit, nekem azonban el kell mennem itthonról.

- Le vagyok sújtva, felség – mondta Valmont. – Kifejezetten önhöz jöttem.

Az öregasszony újra elnevette magát.

Valmont belépett a házba, és a tágas konyha felé tartott. Marie mosolyogva fogadta. Mezítláb volt, a bokáján arany karpereceket viselt, az egyik nagyujján pedig nagy rubinnal és gyémántokkal kirakott gyűrűt. Göndör, fekete haja a vállára omlott, szinte elrejtve szikrázó gyémánt fülönfüggőit. Bőrének rézvörös árnyalatát rubintos nyakék hangsúlyozta. Fehér blúzt viselt mély, V alakú kivágással, és bokáig érő, bő, vörös selyemszoknyát.

- Éhes vagy? – kérdezte.

- De még mennyire – mondta Valmont.

- Akkor ülj le, máris kész az ebéd. – Marie fogott egy tálcát, és kezdte rápakolni az asztalt borító üvegeket, kancsókat, csuprokat. Valmont segíteni akart, de Marie rácsapott a kezére.

- Mi minden van ebben a kollekcióban, Marie? – érdeklődött. – Csakugyan használsz porrá törött gyíkot, fekete macska csontját meg mandragóragyökeret?

- Te csak ne űzz gúnyt a varázslataimból – mondta Marie zamatos New Orleans-i franciasággal.

- Csak érdeklődöm – felelte Valmont tisztán, szakasztott úgy, ahogy Párizsban beszélnek. – De ha nem engedhetem meg magamnak ezt a szabadosságot...

- Csak rajta – mondta Mary, ezúttal ő is tisztán. – Tudod, egy pillanatra összetévesztettelek a közönséges

fehér emberekkel. Ha ilyen ritkán jársz ide, egyszerűen elfelejtem az arcvonásaidat.

- Cukornádaratás van – mentegőzött Valmont.

- Cukornádaratás... ez lenne a hölgy neve? – mosolygott Marie, miközben elvitte a tálcát, és nehéz cserépedényekben az asztalra rakta az ételt. Fűszeres illat lengett körülöttük. – Bizonyára megmutatod a monogramját is – folytatta Marie ártatlan érdeklődéssel, de a szemében hamisság bujkált. – Mert, gondolom, az erkélyrácsokról rád sötötték, mint egy billogot.

Valmont-nak majdnem a torkán akadt a falat a nevetéstől.

Amikor magához tért, megfogta Marie kezét, és szertartásosan megcsókolta. – Mélységesen megtisztel a féltékenységed – mondta, ajka még mindig Marie fehér ujjain. – Meg a kíváncsiságod. – Elengedte Marie kezét, és bontogatni kezdte a nyakravalóját. – Mi sem egyszerűbb, mint hogy meggyőződj a dologról a saját szemeddel. Parancsolj, ellenőrizheted a billogot.

- Beképzelt alak – kuncogott Marie. – Tőlem pucérra vetkőzhet, monsieur, az ágyamba akkor sem nyer bebocsáttatást.

Valmont szó nélkül visszakötötte a nyakravalóját. Aztán mindketten az evésre összpontosították figyelmüket.

Jóízű volt az étel, jólesett a hallgatás, s az együttlét hangulatát élvezetesen fűszerezte a csábítás lehetőségének feszültsége.

Mindketten igen valószínűtlennek tartották, hogy Valmont valaha is bebocsáttatást nyerjen Marie ágyába. Marie szeretői soha nem fehér férfiak voltak, és mindig olyanok, akik fölött uralkodni tudott. Val pedig egyik szempontból sem jöhetett számításba.

Az igen valószínűtlen azonban nem azonos a teljesen lehetetlennel. A lehetőség, a kockáztatás gondolata

erotikus légkört teremtett körülöttük, megannyi okot adott a játékos évődésre, és éppen megvalósulatlanságában rejlett az értéke. Ez is egyik tényezője volt barátságuknak, amely azonban elsősorban a kölcsönös tiszteleten és elismerésen alapult. Mindketten elismerték egymás erejét, egyéniségét és függetlenségét. Egyiküknek sem kellett bizonyítania a másik előtt. Ezért érezték magukat jól egymás társaságában.

- Kérsz még? – kérdezte Marie, amikor Valmont tányérja kiürült.

- Ez jobb már nem is lehetett volna – mondta Val –, de inkább csak kávét kérek.

- Fölteszem a kannát a tűzre. – Marie leszedte az asztalról a cseréptálakat, kávéscsészéket rakott a helyükbe, aztán egy dobozból pörkölt kávét vett elő, és darálni kezdte.

- Mondd, miféle költséges alapanyagokat szoktál belekeverni egy szerelmi bájitalba? – kérdezte Valmont könnyedén.

Marie háttal állt felé. A válla csak úgy rázkódott a nevetéstől.

- Szóval te voltál az, a mindenségit – mondta Val, most már korántsem könnyedén. – Azt hittem, barátok vagyunk. Ha pénzre van szükséged, szólj, és adok. De ne árusítsd ki a jövőmet mindenféle hisztériás leányzóknak. Hagyd abba a kávédarálást, a mindenségit, és beszélj.

Marie futólag hátrapillantott. – Egy perc – mondta. – Föl akarom tenni a kávét.

- Nem kell a kávéd. Azt mondtam, beszélj – szólt indulatosan Valmont.

- Én viszont kávézni óhajtok, monsieur Saint-Brévin. És ne felejtse el, hogy az én házamban van. Viselkedjék úriember módjára, különben fel is út, le is üt.

Nyugodtan foglalatoskodott a kávéfőzéssel, miközben Val füstölgött magában. Aztán visszaült az asztalhoz, s a szemében jókedv bujkált, és némi rosszmájúság. – Val, te elvesztetted a humorérzékedet – mondta végül. – Csalódnom kell benned.

- A dologban egy parányi humor sincs, Marie. Hogy küldhetted a nyakamra Jeanne Courtenay-t vudu-hókuszpókuszokkal? Groteszk jelenetet rendezett. Ijesztő volt.

Marie az öklére támasztotta az állát, és közelebb hajolt: – Miféle groteszk jelenetet? Meghalok a kíváncsiságtól.

- Groteszk volt. Elégedj meg ennyivel. Mondd, miért kellett ezt tenned velem? Nem is képzeltem, hogy te voltál az, amig ki nem tört belőled a nevetés.

- Ó, Valmont, nem kell ennyire komolyan venned a dolgot. Igazán nem akartam neked rosszat. Az az ostoba lány nem tartotta be az utasításomat. Betanítottam neki a sárló úrilányok esetében jól bevált varázsigémet. Akkor kellett volna a füledbe súgnia, amikor együtt vagytok az ágyban. Annak mindig házasság a vége. Ha egyszer lefeküdtél vele, akkor mindenképpen el kell venned feleségül: a ti köreitekben ez a szabály.

- Azt tanácsoltad neki, hogy feküdjön le velem?

- Nem én. Én csak azt mondtam neki, hogy akkor súgja a füledbe a varázsigét, amikor ágyban vagytok. A kettő között jól érzékelhető különbség van.

Val fürkészőn nézte Marie kifejezéstelen arcát, és akarata ellenére elnevette magát: – Te boszorkány – mondta.

- Köszönöm.

- Készen van már az a kávé?

- Éppenséggel megeshetett volna a dolog – mondta Val, a kávéját iszogatva. – Ha olyankor bukkan fel, amikor

ittas vagyok, vagy magányos, vagy ha éppen olyan kedvemben vagyok. Igazán érzéki teremtés.

- Nőre van szükséged, barátom – jegyezte meg Marie. – Nem énrám, nem. De nem is a kis Courtenay kisasszonyra. Egy héten belül halálra unnád magad mellette.

- Tudom. Csak ez eszembe sem jut, amikor a közelében vagyok, attól félek. Tudod, gyönyörű lány, és érzékeny vagyok a gyönyörű lányokra.

- Még akkor is, ha nincs eszük?

- Miért? Nekem sincs eszem a lábam közt.

Marie elmosolyodott. – Rosszabb állapotban vagy, mint képzeltem – mondta. – Azt hiszem, én tudom, mi ennek az orvossága.

- Valami kotyvalékod, még csak az kéne. Nem akarom eunuchként végezni. – Valmont kezdte már unni, hogy mindenki tanácsokkal akarja ellátni. Előbb a báróné, most meg Marie.

De Marie tudta, mivel lehet leszerelni az ingerültségét. – Drága Valmont – mondta –, a világért sem kockáztatnám, hogy elveszítsd a férfiasságodat. Már csak puszta önzésből sem. – Ígéretes pillantást vetett rá, amely egy pillanatra megtévesztette Valt.

Nagyra becsülte Marie barátságát. Ki tudja, mi lenne a barátságukból, ha az ágyban végeznék... Fogalma sem volt róla, de a hátán végigfutott a hideg.

- Üzenni fogok neked – mondta Marie. – Hamarosan. Meglátod.

- Annyira azért nem sürgős. Még nincs vége a cukornádaratásnak. Be se jöttem volna a városba, ha nem ígérem meg egy ismerősömnek.

- Pontalba y Almonester bárónénak.

- Igen, ha éppen tudni akarod.

- Ugyan, Val, hiszen tudom. Tudod, hogy én mindig mindent tudok. Ne felejtsd el, én vagyok Marie Laveau.

- Hát ha mindent tudsz, Marie Laveau, akkor azt is tudhattad volna, hogy van-e rajtam billog, vagy nincs. Minek kellett akkor faggatózni?

Marie mély torokhangon fölnevetett. – Valószínűleg csak féltékenységből. Ahogy feltételezted.

Valmont elmosolyodott. Helyben vannak. Évődnek, mint mindig. A veszélyes pillanat elmúlt. Marie feléje tolta a csészéjét, hogy töltsön neki még egy kis kávét.

Kettőjükön kívül még sokan mások is emlegették Michaela de Pontalbát ebben a pillanatban.

Vagy féltucatnyi dáma kávézás közben azt vitatta meg, hogyan lehetne őt elcsalni a bálokra, amelyeket decemberben szándékoznak adni.

Jeanne Courtenay sírt, mint a záporeső, miután beszámolt az anyjának előző napi kalandjáról. – Hogy szeretheti azt a ráncos vén csoroszlyát, Maman? – zokogta az anyja nyakába kapaszkodva. – Miért nem engem szeret? És hogy ronthattam így el a dolgot? Most már nem is szeret belém soha. Akár férjhez is mehetek Mr. Grahamhez.

Berthe még szorosabban átölelte egyetlen gyerekét. Ő tudta, hogy Carlos Courtenay ügyvédje már tárgyal is Will Graham ügyvédjével a házassági szerződésről és a hozományról.

- Épp most jött egy küldönc a hajóállomásról – mondta madame Alphande a műhely küszöbéről mademoiselle Annette-nek. – Megjött a hajó Franciaországból. Remélem, meghozta a báróné kesztyűjét is, amiért annyira odavan. Azonnal küldj el érte valakit.

- Mary Quatre, a maga lába a legfiatalabb – mondta a mademoiselle, és megrázta Mary vállát: – Mozgás!

Mary először átkötötte a kesztyűsdobozt a műhelyből magával vitt levendulakék szalaggal (ez volt a szalon védjegye, afféle lagniappe madame Alphande csomagjain), majd bekopogtatott a báróné ajtaján, és átadta az ajtót nyitó szobalánynak.

Aztán elhatározta, hogy miután futva tette meg az utat a hajóállomásig, majd a Place d'Armes-ra, nem fog azonnal visszarohanni a műhelybe. Inkább megállt, és nézegetni kezdte a kapu melletti kirakatot. Alig változott az elmúlt hetek alatt. Nem változott az üzlet belseje sem. Ugyanolyan készséges volt odabent az eladó is.

Mary szélesen elmosolyodott. Talán éppen ez az a lehetőség, amire vár. Benyitott az üzletbe. Az eladónő elébe sietett, és megkérdezte, hogy miben segíthet.

- Azt hiszem, én többet tudnék segíteni önnek, mint ön énnekem – mondta Mary. – Tudja, én madame Alphande-nál dolgozom. Ha munkát kaphatnék önöknél, akkor elárulhatnám mindazokat a szakmai titkokat, amelyek olyan sikeressé tették a szalonját. – Mary rettentően büszke volt rá, hogy a hangja nem remeg. Éppen eléggé remegett a térde.

A fiatal eladónőnek viszont remegett a hangja, amikor válaszolt: – Ó, bárcsak adhatnék magának munkát. De nem tudom megfizetni. Nincs vásárlókörünk. Nem folyik be pénz. Azt sem tudom, a helyiség bérét miből fogom kifizetni, pedig már nyakunkon az elseje.

- Értem – mondta Mary csöndesen. – Elnézést kérek a zavarásért. – Aztán kihátrált az ajtón, és sietve megindult madame Alphande szalonjába, nehogy elveszítse a munkáját.

32

Az e heti béremből legalább három dollárt megtakaríthatok, mondogatta magának. De ennek nagy ára volt. Gyalog járt munkába, és hazafelé menet mind korábban sötétedett, és a belvároson kívül már nem volt közvilágítás. Félt is, gyakran elbújt az út menti bokrok közt, amikor duhaj társaság ricsajozását hallotta, vagy amíg tántorgó léptekkel el nem haladt mellette egy-egy részeg ember. Éhes is volt már estefelé; hétfőtől kezdve Mrs. O'Neill már nem tudott ebédet csomagolni neki.

De azért csak elmúlt ez a hét is valahogy. Megtanulta, hogy ne gondoljon másra, csak a soron lévő feladatára. Gyaloglás közben csak a lépéseire figyelt, jobb láb, bal láb, jobb láb, bal láb, míg csak oda nem ért madame Alphande szalonjához. Ott aztán egyik öltés követte a másikat, míg csak le nem telt a munkaidő, hogy aztán jobb láb, bal láb, otthon elfogyasztotta a bőséges meleg vacsorát, varrogatta egy órácskát a tűz fényénél a nyári ruháit, majd a hideg hálószobában lekefélte a barna ruháját, kicserélte rajta a gallért, kézelőt, kimosta az elhasználtat, megmosta arcát, fogát, aztán boldog álomba merült a jó meleg ágyban, egészen másnap reggelig.

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök... Minden nap egyforma volt, de legalább a hétnek több mint a fele elmúlt. Mary kimerült szemmel nézte a csillogó mintát a barackrózsaszín szaténruhán, amelyre éppen felvarrta az utolsó gyöngyöt. Gyönyörű ruha volt, és a hímzés egészen különlegessé tette.

Elégedett volt a munkájával, de örült is, hogy túl van rajta. Úgy érezte, ha még egy hüvelyknyit kell hímeznie, belevakul.

A kényes holmit becsomagolta egy fehér muszlinba, és gondosan eltette az ollóját, varrótűjét. Olyan fáradt volt,

és annyira riasztotta a félelmetes gyaloglás a sötétben, hogy már-már arra gondolt, villamossal megy haza. Aztán eszébe jutott a három dollár. Csak akkor takarít meg három dollárt, ha nem száll villamosra.

- Befejezte végre, Mary Quatre? – kérdezte mademoiselle Annette szemrehányó hangon. – Azt a ruhát ma reggel kellett volna házhoz szállítanunk. Amiért elkésett vele, maga fogja házhoz szállítani. Méghozzá most rögtön.

Mary sírni szeretett volna, sikoltozni, meggyilkolni mademoiselle Annette-et. Ehelyett fogta a levendulakék szalaggal átkötött nagy dobozt, és megindult vele a Rampart Street-i címre. Ötsaroknyit kellett mennie a Toulouse Streeten, hát csak ment, olyan fáradt volt, hogy nem nézett se jobbra, se balra, pedig erre még soha nem járt. A második saroknál elfogyott a kövezet, ütött-kopott téglákból állt a keskeny járda. Bizonytalan volt rajta a járás, egy szörnyű pillanatig attól tartott, hogy beleejti a dobozt a poshadt szennyvízcsatornába, aztán visszanyerte az egyensúlyát, s a dobozt szorongatva továbbment.

A Toulouse Street és a Rampart Street sarkán fényesen kivilágított, barátságos kávéház állt. A frissen főtt kávé szaga messzire elkísérte. Üres gyomra fájdalmas görcsbe rándult. Fohászkodott magában, hogy könnyen megtalálhassa a címet, és leadhassa a dobozt. A kávéház lámpáinak fényében iparkodott tájékozódni.

Mademoiselle Cécile Dulac. Kék zsalugáteres ház a Café des Améliorations mellett. A sötétben nem tudta megállapítani, hogy milyen színű a zsalugáter, mindenesetre zsalugáteres ablakai voltak a kis háznak. Ezen felbátorodva benyitott a kovácsoltvas kapun, és végigment a téglával kirakott úton a ház ajtajáig.

Az ajtó kinyílt, még mielőtt kopoghatott volna.

- Te vagy az, Marcel? Elkéstél... Maga kicsoda?

Egy nő állt az ajtóban, mély, dallamos hangja volt. Mögötte a szobában lámpák égtek, dicsfényt kerítve a feje köré, árnyékba borítva az arcát.

- Madame Alphande-tól jöttem – mondta Mary, és odanyújtotta a dobozt.

Mary teljes megvilágításban állt a küszöbön. Összehúzta fáradt szemét a bántó fényben. Aztán meglepetésében nagyra nyitotta.

- Én ismerem magát – mondta a nő. – Madame Alphande kifutója lett? Hát ezt hogy csinálta? Gondolom, Carlos Courtenay kiebrudalta a házból. Jöjjön be. Megiszunk egy pohár bort a Courtenay família egészségére. Hogy veszejtse el őket az ég. – Ezzel megfogta Mary csuklóját, és behúzta a házba.

Mary szellemileg is annyira kimerült volt, hogy először azt hitte, Jeanne áll előtte. Elcsodálkozott, hogy hogy került Jeanne ebbe a házba, és mi baja a családjával. Aztán ráébredt, hogy ez a lány sokkal szebb Jeanne az igazinál, és végül eszébe jutott az a zűrzavaros nap Montfleuryben, amikor az öreg Hercule haldoklott. Ez az a különlegesen szép lány, akit akkor látott. Carlos Courtenay törvénytelen lánya, Jeanne féltestvére, egy fehér ember meg egy rabszolga szégyenletes kapcsolatának gyümölcse.

Nem csoda, ha Cécile Dulac annyira gyűlöli Carlos Courtenay-t.

De ő azért mégsem ihat a vesztére. Elhárította a kínálást. – Ki vagyok merülve – mondta, ami igaz is volt. – Ha bort iszom, valószínűleg itt esem össze.

- El is hiszem – mondta Cécile. – Úgy néz ki, mint egy kifacsart citrom. Hozatok kávét. Nem enne valamit? Legalább egy kis édességet. – Cécile meghúzta az ajtó mellett a brokát csengőszalagot, és utasítást adott a

megjelenő szobalánynak. A szobalány néhány perc múlva hatalmas tálcával tért vissza. Mary csak nézte a tálcán a süteményt, a bonbont, az apró zsúrfalatkákat.

Egészen elkáprázta a nagy bőség, meg az, hogy mindez milyen ellentétben áll az ő életével. A meleg, világos szoba a kinti hideggel és sötétséggel; a süppedős, kárpitozott szék a műhely kemény, támlátlan székével; a koplalás után az ínyenc harapnivalók; kopár hálószobája mellett ezek a selyemfüggönyök, a plüsskárpit, az aranyozott tükrök, a vastag szőnyegek, a velencei csillár és az ezüst gyertyatartók, az illatos levegő s végül a vele szemközt ülő szépséges fiatal nő. Mary úgy érezte, hogy álmodik.

Ezt látszott alátámasztani Cécile Dulac bizalmas viselkedése is. Cécile valahogy magától értetődőnek vette, hogy Carlos Courtenay közös ellenségük, egyaránt gyűlölik, és mindketten bosszúra vágynak. Összeszedetten beszélt, és dallamos, meleg hangján vérfagyasztó történetet mesélt el Marynek.

Carlos Courtenay akkor figyelt föl Cécile anyjára, amikor az tizenöt éves volt. Megkívánta, s a lánynak, rabszolga lévén, nem lehetett volna ellenvetése, de Carlos Courtenay-nek morális fenntartásai voltak rabszolgái szexuális kizsákmányolásával szemben. Abban azonban nem talált semmi kivetnivalót, hogy a lány az úgynevezett *plaçage* jól bevált keretein belül a kitartottja legyen. Kiemelte tehát az ültetvény rabszolgái közül, a városban házat vett neki a Rampart Streeten, és felszabadította, ahogy az egy *plaçée*-nak dukál.

A rabszolgaság alól ezáltal fel is szabadult Amaranthe, a helyzetének és a szerelemnek azonban a rabja maradt. Imádta Carlos Courtenay-t. Szült neki egy fiút, mert Carlos fiúra vágyott. Aztán Carlos engedélyezte, hogy szüljön másodszor is, mert ő meg egy kislányt szeretett

volna. És mélységesen hálás volt neki, amikor megszületett Cécile. Több gyereke aztán nem lett. Carlos megtiltotta.

- Anyám pedig rajongott érte – mesélte Cécile –, és gondja volt rá, hogy ne legyünk az útjában. Amikor möszjő Carlos megérkezett, pisszennünk sem volt szabad, nehogy zavarja a zaj, úgyhogy minket bezártak a konyha mögötti kamrába, amíg nálunk volt. Hacsak nem arról volt szó, persze, hogy éppen méltóztatott megcsodálni az ivadékait. Ilyenkor puccparádéba vágtak bennünket, bájosan mosolyogtunk, pukedliztünk, felmondtuk a versikéket, elénekeltük a dalocskákat, amelyeket tanultunk, a nagy fehér isten tiszteletére. Önként, szívesen megtettünk volna érte mindent már egészen kis korunkban is, mert láttuk, hogy ez anyánknak milyen sokat jelent. Szegény anyám... Mindig gyönyörű volt. Állandóan szépen megfésülve, csinos ruhákban, illatfelhőkben járt, mert sosem lehetett tudni, mikor toppan be möszjő Carlos. És mert állandó félelemben élt, hogy möszjő Carlos talál valakit, aki szebb, fiatalabb, készségesebb nála, és rá nem lesz többé szüksége. Amikor nagyobb lettem, és már meg tudtam ítélni a helyzetet, egyszer megkérdeztem, hogy bírja ki ezt... hogy bírja ki az örökös szorongást, ezt a rabszolgaságnál rosszabb rabszolgaságot. Válaszul felháborodottan szájon vágott, és sorolni kezdte, mi mindent köszönhet möszjő Carlosnak. A szabadságát köszönheti neki, a két gyermekét, a ruháit és az ékszereit. A rabszolgáit, akik gondját viselik a háznak, amely – bútorzatával egyetemben – ugyancsak az ő ajándéka, hogy főznek ránk, hogy ellátnak minket. Hát igen... Möszjő Carlos igen nagylelkű volt. Iskolába járhattunk. Sőt a bátyámat, amikor tízéves lett, Franciaországba küldte, hogy úriemberhez méltó nevelésben részesüljön, s maradjon is ott

egyszer s mindenkorra, hiszen ott nem akadálya az érvényesülésnek, hogy némi fekete vér is folyik az ereiben. Ez volt aztán a nagylelkűség! Egy gyermeket mindörökre elszakítani az anyjától. Legalább akkora nagylelkűség volt, mint az, hogy egyszerre csak a nevére íratta a házat és a benne lévő minden ingóságot, és dokumentumban biztosította, hogy havi járadékot folyósít neki. Már tudniillik búcsúajándékként, mivel a felesége meg a lánya visszaköltözik a városba, és nem akarja megszégyeníteni őket azzal, hogy továbbra is eljár a kitartottjához. Anyám pedig jámbor módon megköszönte minden addigi nagylelkűségét, és zokszó nélkül búcsút vett tőle. És ezzel vége. Az már mellékes, hogy később kést fogott, és szíven szúrta magát. Az is mellékes, hogy nem találta el a szívét, és kiheverte a sebesülést. Vége. Belepusztult abba, hogy félrelökték. Carlos Courtenay megölte.

Cécile Dulac elhallgatott, szünetet tartott, végignézte Maryt, s a pillantásában megvetés és szánalom keveredett. – Egyébként maga is úgy néz ki, mint az élőhalott – mondta. – Magával vajon hogy bánt el Carlos Courtenay? Hogy került a finom fehér kisasszony az ültetvényről madame Alphande taposómalmába?

Mary először tiltakozni akart. Rajta ne szánakozzon senki! Ő önálló kenyérkereső. Aztán hirtelen észrevette, hogy előtte üres a tálca. Mindent megevett, ami rajta volt, anélkül, hogy tudta volna, mennyire kiéhezett, és anélkül, hogy tudta volna, mit csinál. – Nem is tudom, hogy történt – mondta. Arra értve, hogy ilyen mohón felfalt mindent. Ám a saját hangját hallva rájött, hogy az egész életére érvényes, amit mond. Valahol rossz útra tévedt. Meg volt győződve róla, hogy helyes úton jár, hogy boldogulni fog. Pedig igaza van Cécile Dulacnak. Nem más, mint agyonhajszolt élőhalott, és ezt sem cáfolni, sem

megváltoztatni nem tudja. – Nem is tudom, hogy történt – mondta még egyszer. – Egyik este még velük voltam az operában, másnap reggel pedig monsieur Courtenay közölte velem, hogy tíz percet kapok rá, hogy távozzam a házából, különben ő fog kilökni az utcára. Aztán Clementine feltuszkolt a kocsira, de úgy megszorította a karom, hogy belekékült.

- Clementine, a drága nagyanyám – mondta Cécile, és gőgösen fölemelte arisztokratikus orrát. – Jobban szereti a Courtenay családot, mint a saját lányát. Lélekszakadva érkezett, mikor anyámat kórházba szállították, késsel a mellében, de amikor túl volt az életveszélyen, a drága nagyanyám egyébről sem tudott beszélni, mint arról, hogy hallgassunk, ne verjük az ügyet nagydobra, nehogy szó érje a Courtenay-ház elejét.

- Nagyon szomorú – mondta Mary. Együgyű megjegyzés volt ez, tudta, de mi mást mondhatott volna. Végtelenül sajnálta ezt a gyönyörű lányt, aki tele volt gyűlölettel.

Cécile felkacagott, és az arca, testtartása megdöbbentő változáson ment át. Ökölbe szorított keze hirtelen kinyílt, s keskeny csuklójából kecses tartásba ernyedt, harciasan előregörnyedt válla kiegyenesedett, miáltal egy karcsú hullámvonallal megemelkedett a keble és az álla. Félrebillentett fejjel, a szeme sarkából nézett Maryre hosszú, seprűs szempillái alól. Csábítóan ellazult az ajka is. – Nem kell sajnálnia ezt a színes bőrű szabad nőt - mondta bársonyos hangon. – Nekem gondom lesz az életemre. Nem fogok úgy járni, mint az anyám. Sok fehér férfi meg fog fizetni Carlos Courtenay bűneiért. Meglehet, maga möszjö Carlos is.

Mary megborzongott. Úgy érezte, valami elementáris erővel, valami ősi ösztönnel áll szemben, amely meghaladja az értelmét. – Bárcsak jobban hasonlítanék

önre – mondta. S amikor Cécile gúnyosan megemelte a szemöldökét, hozzátette: – Nem a szépségére gondoltam. Azzal nem is tudnék mit kezdeni. Nem. Bárcsak én is tudnám, hogy mit akarok, és hogy hogyan érhetem el.

Kopogtattak az ajtón. Cécile azzal a hajlékony mozgással suhant az ajtóhoz, amit Mary a montfleuryi udvarban is látott.

- Marcel – mondta Cécile –, miért ilyen későn? Elhoztad? Add ide. – Mary felé fordult, a kezében valami kicsi tárgyat rejtegetve. – Öltöznöm kell – mondta. – Mi is a neve?

- Mary MacAlistair.

- Készülnöm kell a bálra, mademoiselle MacAlistair. Marcel a kocsisunk. Hazaviszi magát. Hol lakik?

- Az Adele Streeten.

- Uramatyám, hiszen az az Irish Channel, Marcel pedig ugyancsak fekete. Majd odáig viszi, ameddig még biztonságos a számára. Köszönöm, hogy elhozta a ruhámat. Időben kész lesz a másik is? Már torkig vagyok az öreg Alphande-dal. Mindig minden az utolsó pillanatban készül el. Ha elkészül.

Végzett Maryvel. Amúgy is élettelen teremtésnek nézte. Vesztesnek, született áldozatnak. Még sajnálatot sem érdemel a szerencsétlen, ha nincs ereje kiállni magáért. Cipelje csak a csomagokat a nála különbeknek. Egészen meghökkent, amikor Mary hirtelen felélénkült.

- Várjon csak – mondta Mary izgatottan. – Szeretnék tudni valamit. – Arcában már nyoma sem volt a szürke kimerültségnek, csak úgy lángolt; és villogott a szeme is. – Tételezzük fel, hogy egy másik szalonban éppen olyan szép ruhákat varrnak, mint madame Alphande-nál. Talán még szebbeket is. És biztosítják önt arról, hogy el is készülnek, amikorra ígérik. Dolgoztatna ebben az új

szalonban annak ellenére, hogy még új, még nem felkapott hely?

- Hát persze hogy dolgoztatnék. Ki ne dolgoztatna? Csakhogy nincs divatszalon egész New Orleansben, amelyik a nyomába léphetne madame Alphande-nak.

Mary boldogan összecsapta a kezét. – Ha megengedi, újra fel fogom keresni, mademoiselle. Azt hiszem, olyan híreim lesznek, amelyeknek örülni fog. Köszönöm a vendéglátást. Jó éjt – mondta, és már ment is az ajtó felé.

- Hívatom a kocsit – mondta Cécile.

- Ó, nincsen rá szükség. De azért köszönöm.

Cécile vállat vont. Különös teremtés, gondolta. Ugyan mi járhat a fejében?

33

Kilenc óra elmúlt, mire Mary hazaért. Paddy Devlin fel s alá járkált Mrs. O'Neill ajtaja előtt, és amikor meglátta, elébe rohant: – Hol volt ennyi ideig, Miss Mary? Már félőrült vagyok az aggodalomtól!

- Az én dolgom, hogy hol voltam, Mr. Devlin – mondta Mary. Olyan izgatott és elégedett volt, hogy megengedte magának ezt a hetykeséget.

Paddy az ajtó elé lépett, elállva az útját: – Nem volna szabad így rám ijesztenie, Miss Mary. Nem biztonságos egyedül kószálnia ezeken a sötét utcákon. Én szívesen elkísérném, hogy vigyázzak kegyedre.

Maryt bosszantotta az akadékoskodás, pedig tudta, hogy Paddynek igaza van. A tengerészkocsma előtt óvatosságból átment az Adele Street túloldalára, de még úgy is félt. Odabentről duhaj lárma hallatszott ki, részeg danolászás, szitkozódás, üvegcsörömpölés. Ilyen késő este még soha nem járt az ír negyedben.

Békítően Paddy karjára tette a kezét: – Az az igazság, hogy észre sem vettem, hogy elmúlt az idő – mondta. –

Egy kedves hölggyel beszélgettem. Lehet, hogy nála fogok dolgozni. Madame Alphande-nál nem érzem jól magam. És nagyon elfáradtam. Engedjen be, Mr. Devlin.

Paddy kinyitotta előtte az ajtót. Még mindig duzzogott, de Mary nem törődött vele. Nem hagyta, hogy elrontsák a jókedvét.

Valósággal futva ment a Pontalba-házakig, hogy felkeresse a fiatal nőt az új divatüzletben. – Én majd hozom a vevőket – ígérte és megosztozunk a nyereségen.

Hannah Rinck azt felelte, hogy ezt meg kell beszélniük az urával, és fölvitte Maryt az üzlet fölött lévő lakásba.

Mary lelkesedése és magabiztossága egykettőre meggyőzte Albert Rincket. Vacsorával és egy üveg borral pecsételték meg az egyezséget. A bor nagy részét persze Albert itta meg, mivel neki kétszeresen is volt ünnepelnivalója. Néhány órával korábban megbízást kapott egy olajfestményre.

- Uram, teremtőm – szörnyülködött Valmont. – Képzelje csak, Michaela, a maga festője egész alakos képet akar festeni rólam, életnagyságban.

- Nem baj, ha nem örül neki, kedvesem – nyugtatta meg a báróné. – A lényeg az, hogy jó képet vágjon hozzá.

Másnap a műhelyben Mary nem tudta leplezni a jókedvét, és ez óhatatlanul magára vonta mademoiselle Annette figyelmét és kitüntető rosszindulatát. Egész nap a legunalmasabb feladatokat bízta rá, ott állt fölötte, és kritizálta, de Mary rá se hederített. Béketűrően hajolt a munkája fölé, s igyekezett palástolni a minduntalan ajkára kívánkozó mosolyt. Másnap, szombaton nagyjából ugyanez volt a helyzet. De legalább véget ért a hét. A fizetési borítékja mellé dörgedelmes leckéztetést is

kapott, de erre is csak azt válaszolta nagy jámboran, hogy a jövőben igyekszik majd jobb munkát végezni.

Sokkal jobb munkát, te ronda kígyó, mondta fennhangon, amikor már biztos távolságban járt, csak nem neked. Magamnak. Egy járókelő kíváncsian megfordult utána, de Mary észre se vette annyira lefoglalták a tervei.

Holnap december elseje, tűnődött, vagyis még három hónap van hátra a téli szezonból. Esetleg három és fél. Attól függ, mikor van húsvét, és mikor kezdődik a nagyböjt.

Hirtelen megtorpant a Canal Street forgalmas járdáján. Húsvét... gondolta. Üzleti meggondolásból veszem számításba a húsvétot, nem pedig úgy, mint az év legszentebb napját! A holnapi napot is arra akarom felhasználni, hogy kidolgozzam terveimet a jövőmre nézve, pedig holnap vasárnap. Az Úr napja. Hovatovább pogány lesz belőlem.

Nekiindult, és egyre fürgébb léptekkel ment a Saint Patrick-templomba, hogy meggyónjon. Bűnbánatot kell gyakorolnia, amiért így elvilágiasodott. Imádkoznia kell, hogy ellen tudjon állni a Mammon csábításának.

A pap meghallgatta a gyónását, feloldozta, megáldotta, penitenciaként pedig feladott neki három miatyánkot.

Mary nem akart hinni a fülének. – Három miatyánk? A zárdában tizet szoktam kapni azért is, hogy mise közben már a reggelin járt az eszem – mondta Louisának.

- Itt nem a zárdában vagy – mondta Louisa ingerülten. – Másképp mérik a bűneidet egy olyan helyen, ahol az iszákosság, a káromkodás és az emberölés rendes napi tevékenységnek számít. No de velem nem bánnak majd ilyen kesztyűs kézzel, ha valaha elmerészkedem a gyóntatószékbe. Tudod, én is állást akarok változtatni, csak nem éppen úgy, ahogy te. Nem zongorázom többé

Mr. Bassington tánciskolájában, hanem összeállók vele, és vadházasságban fogunk élni.

- Louisa – szörnyülködött Mary. – Ez lehetetlen!

- Egyelőre az – mondta Louisa. – Meg kell várnom a bátyám látogatását, különben rájön a dologra, és agyonver engem is, meg Mr. Bassingtont is. Karácsony után azonban Kaliforniába megy aranyat ásni, és akkor szabad a vásár.

Mary biztos volt benne, hogy karácsonyig Louisa észhez tér.

Most is csak azért beszél ilyen vadakat, mert szombat van, és nincs rá pénze, hogy elmenjen az operába. Szívesen adott volna neki az érintetlen hetibéréből, de minden centre szüksége volt a terveihez.

- És szüksége volt minden percre. Paddy Devlin rendkívül rossz néven vette, amikor közölte, hogy vasárnap mise után dolga van. Paddy arra számított, hogy együtt töltik a délutánt. – Kimehetnénk villamossal Carrolltonba – mondta. – Azt mondják, nagyon szép park van ott, és alig egy óra utazás.

- Ha tízpercnyire volna, akkor sem érnék rá holnap – felelte Mary. – Vacsorára sem leszek itthon. De ne búsuljon, Mr. Devlin. Úgyis hideg van még ilyenkor a parkban. Tavasszal örömmel megyek kirándulni magával. Valószínűleg minden vasárnap rá fogok érni. – Sajnos, tette hozzá magában. Addigra ugyanis vége a szezonnak.

Vasárnap reggel gyönyörű kék volt az ég, a levegő pedig olyan langyos, hogy Mary megbánta, hogy a szövetruháját vette fel. Nagyon remélte, hogy Paddy nem hozza újra szóba, hogy igazi kirándulóidő van.

De Paddy nem hozta szóba sem ezt, sem mást. Elkísérte a templomba, aztán mise után meghajolt előtte, és elbúcsúzott.

Duzzogj csak, dünnyögte magában Mary, amikor Paddy otthagyta. De hamarosan meg is felejtkezett róla. Teljesen lefoglalták a tervei. Végre úgy érezte, hogy nem a véletlen vagy mások szeszélyei irányítják az életét, hanem maga veszi a kezébe. Nagyon jó érzés volt.

Hanem alighogy megérkezett a Rampart Streetre, öt perc sem telt bele, és Cécile Dulac kivette a kezéből az irányítást.

- Az a terve, hogy heti hat napot végigdolgozik az Alphandeszalonban, esténként és vasárnap pedig ennek a Rinck-üzletnek dolgozik? Ez képtelenség.

Mary szenvedélyesen érvelt a terve mellett. Egyáltalán nem képtelenség. Fiatal és erős, miért ne lenne képes rá? Hannah Rincknek nincs induló tőkéje, de az ő megtakarított pénze meg ami a hetibéréből marad, elegendő lesz az első ruha költségeire, amit Cécile-nek csinálnak. A nyereségből pedig majd megveszik az anyagot a következő ruhához és így tovább. És ha minden jól megy, egy hónapon, hat héten belül otthagyhatja madame Alphande-ot, hogy teljes munkaidőben Hannah Rincknek dolgozzon.

- Hat hét alatt maga belegebed a munkába – mondta Cécile vagy olyan kimerült lesz, hogy a munkája nem ér majd egy fabatkát sem. Majd én megmondom magának, hogy mit csináljon.

Mary két óra múlva elindult a közeli Pontalba-épületek felé. Csak úgy zúgott a feje. Egy aranypénzektől duzzadó bőrszütyőt vitt Hannah Rincknek, meg két jó hírt: Cécile Dulac személyében csendestárshoz jutott az üzlet, neki pedig egyáltalán nem kell visszamennie madame Alphande szalonjába.

- De hát ki ez a nő? – érdeklődött Albert Rinck. – Ki az, akinek zsákszámra áll a pénze? – Az aranypénzek

szabálytalan félkör alakban hevertek az asztalon. Albert és Hannah Rinck megbabonázva bámulták.

A nagy, elegáns helyiségben az asztal volt az egyetlen bútordarab. Kifakult zöld bársonnyal terítették le, hogy elrejtsék ütött-kopott felületét, s a közepére Hannah egy fehér porcelántálkában örökzöld ágakat helyezett dísznek. Székek helyett néhány kis hordó állt az asztal körül. Albert be is festette őket, de ezek az elkeseredett próbálkozások csak hangsúlyozták a szoba kopárságát. Bizarr látványt nyújtott ebben a környezetben az arany.

- Ki ez a nő? – kérdezte újra Albert.

Mary törte a fejét, hogyan is adhatna egyszerű választ, de semmi nem jutott eszébe. – Már mondtam. Cécile Dulacnak hívják, negyedvér. Illetve valójában nem is negyedvér, mert háromnegyed részt fehér vér folyik benne, de New Orleansben minden világos bőrű színes nőt negyedvérnek neveznek. És mi fogjuk megvarrni a ruháit a negyedvérbálokra.

Azt ismételte meg, amit Cécile-től hallott. Az operaház melletti bálteremben szinte minden este bált rendeznek. Két dollár a belépti díj, és csak fehér férfiakat engednek be. A negyed vér lányokat az anyjuk kíséri, vagy megfelelő gardedám, aki rendkívül kényes az etikettre. Előbb a kísérőtől illik engedélyt kérni, hogy valaki bemutatkozhasson a bálozó lánykáknak, és ha nem kapnak engedélyt, tudomásul kell venniük. Itt szigorú szabályok uralkodnak, nem úgy, mint sok más bálon, ahol fehér hölgyek között lehet válogatni, és a belépti díj csak egy dollár vagy annál is kevesebb.

Ezek a negyedvérbálok leginkább a New Orleans-i arisztokrácia házibáljaira hasonlítanak, ahová csak meghívóval lehet bejutni, s a férfiközönségük is általában azonos. A bálok elsőrendű célja ugyanis az, hogy hivatalos kapcsolat létesüljön gazdag fehér férfiak és a

gyönyörű negyedvér lányok között. Az anyák maguk alkudják ki a szerződési feltételeket a lányuk számára, aki így *plaçée* lesz, hivatalos kitartott. Vagyis a bál mintegy a piactér szerepét tölti be.

Hannah Rinck teljesen megütközött Mary előadásán. – Én ilyen erkölcstelen dolgot még nem is hallottam – mondta.

- Először nekem is ez volt a véleményem, Hannah – mondta Mary. – Csakhogy mindez nem sokban különbözik azoktól a házassági szerződésektől, amelyeket az arisztokrata családok kötnek a lányaik számára. Legfeljebb annyiban, hogy ezek a negyedvér lányok védtelenebbek. Egyébként ez nemzedékek óta bevett szokás errefelé. Mi úgysem tudunk rajta változtatni. Nekünk az a dolgunk, hogy megvarrjuk a báli ruhákat. Azt megérthetjük, miért akarja minden anya, hogy az ő lánya legyen a legszebb.

Albert kezdte visszarakosgatni a szütyőbe a pénzt. – Szóval maga arra akarja rávenni a feleségemet, Mary, hogy prostituáltak szállítója legyen. Ehhez én nem járulok hozzá.

- Szó sincs erről – kiáltotta Mary. – Ezek a lányok nem prostituáltak. Gondos nevelésben részesültek, zárdába jártak, s olyan férfiak mellé kerülnek, akik gondjukat fogják viselni. Akárcsak egy jó családból való fehér lány esetében. És hűségesek lesznek a pártfogójukhoz, ahogy egy feleség hűséges az urához. Nagyon is jóravaló lányok.

Hannah kivette az ura kezéből a pénzeszacskót. – Albert – mondta higgadtan –, ne légy szamár. Ha szarvuk és patájuk volna, és skarlát posztóban járnának, az sem számítana, amíg azt a skarlát posztót tőlünk veszik. Ha festéket akarunk vásárolni neked, és ki akarjuk fizetni a lakbért, pénzre van szükségünk.

Odafordult Maryhez, és a kötényzsebébe dugta a zacskót. – Szóval hány báli ruhát vásárol nálunk Cécile?

- Egyelőre varrunk neki egyet. Azzal megmutatjuk, hogy mit tudunk, és ha fölveszi a bálra, az számunkra elegendő hírverést jelent. Egyik megrendelés követni fogja a másikat. A negyedvér lányok mind utánozni akarják majd Cécile-t, mert ő közöttük a legszebb és a legnépszerűbb.

- Honnan tudod?

- Tőle hallottam, és miért ne hinném el? Nem valószínű, hogy nála szebb nő létezik a földön. Csütörtökön volt az első bálja, és a gardedámja máris négy ajánlatot utasított vissza.

- Kedvem volna lefesteni – jegyezte meg Albert.

Mary és Hannah cinkos pillantást váltott: most már menni fog a dolog.

Ennyi egyelőre elég is, gondolta Mary. A többi, amit Cécile-től hallott, ráér később.

Maga sem tudta biztosan, mi a véleménye Cécile Dulacról. Csak azt tudta, hogy a segítségével pénzt tud keresni, lehet, hogy nagyon sok pénzt. És rövid önálló életének tapasztalatai arra a tanulságra vezették, hogy a világon a legfontosabb dolog a pénz.

34

Pontalba báróné különösebben nem érdeklődött nők iránt. Az volt a véleménye, hogy a férfiaknak kiterjedtebb az érdeklődési köre, eredetibbek, merészebbek, többre viszik az életben, tehát sokkal több köze van hozzájuk, jobban érti őket. Legalábbis ezt képzelte.

De amikor a szomszéd házban a kis divatüzlet csodálatos átalakuláson ment át, feltámadt az érdeklődése Hannah Rinck iránt. Mindig is az volt az

elképzelése, hogy elegáns üzletek szegélyezzék a Place d'Armes-t, és lám, mintegy varázsütésre megjelent az első. És ha minden jól megy, követi majd a többi. Elhatározta, hogy patronálni fogja az üzletet, sőt hajlandó némi baráti kapcsolat létrehozására a festő feleségével, amúgy két lépés távolságból. December harmadik vasárnapján tehát meghívta Rinckéket egy fogadásra.

- Valami csodálatos ruhát kell felvenned, Hannah – hajtogatta Mary. – New Orleans színe-java ott lesz a bárónénál, a legfontosabb emberek fogják látni a ruhádat. Tucatjával jönnének az új vevők.

- Mary – sopánkodott Hannah –, nem tudunk megbirkózni tucatnyi vevővel. Azt a párat sem győzzük, aki már van. Nem varrhatsz éjjel-nappal egyfolytában egész héten. Miközben nekem semmi hasznomat nem veszed.

- Ez nem igaz, Hannah, te is tudod jól. Éppen annyit dolgozol, mint én.

Pedig hát igaz volt. És Mary is éppen úgy tudta, mint Hannah. Gyakorlatilag mindent Mary végzett. Eleinte hinni sem akarta, hogy Hannah nem beszél franciául. Az üzlet a francia negyed kellős közepén állt, ahol a legtöbben nem beszéltek más nyelven. Így hát neki kellett beszélgetnie a vevőkkel, akik kíváncsiságból betévedtek. Hannah az egy-két angolul beszélővel foglalkozott, hogy azért mégis csináljon valamit.

Megpróbálkozott a varrással is, de olyan gyengén ment neki, hogy Mary felfejtette a munkáját, és újra megvarrta maga.

A kirakatrendezés Hannah dolga lett volna. Igyekezett is teletenni a kirakatot mindennel, amit csak árultak. Albert egyszer kifakadt, hogy ez visszaélés az emberek szépérzékével, s amikor Mary lelkesen helyeselt, Albert összefoglalta számára a csendéletkomponálás alapelveit,

majd utasította Hannah-t, hogy hagyja csak a kirakatrendezést Maryre.

Hannah végül is a takarítást végezte, az ügyes-bajos dolgokat intézte, és házhoz szállította az elkészült darabokat. S miután Cécile meghordozta barackrózsaszín ruháját a negyedvérbálon, egyre több házhozszállítaniva ló ígérkezett. Cécile alattomban azt híresztelte, hogy a ruhája a Rinck-üzletben készült, és már másnap három anya rendelt náluk báli ruhát a lányának. Mary a barackrózsaszín ruha sikerére büszkébb volt, mint mikor a Rinck-üzlet készítményeit kapta szárnyra a hír. Legszebb öröm a káröröm, mondta Hannah-nak, még akkor is, ha mademoiselle Annette mit sem tud az egészről. Éjjel-nappal dolgozott a három ruhán, de két hét alatt elkészült velük. Maga is meg volt lepődve a teljesítményén.

A ruhák szebbek voltak, mint bármi, ami madame Alphande szalonjában készült, és ez részben Albert érdeme volt. Ő eszelte ki a szokatlan színkombinációkat, a meghökkentő, sőt drámai csipke–, szalag–, fodor–, toll– és virágdíszítéseket, a nagyméretű hímzéseket és rátétdíszeket, amelyek az úgynevezett Rinck-model–leknek mintegy az ismertetőjelévé váltak.

Szín és vonal – ez a lelke mindennek – mondogatta Albert –, ebben pedig én otthon vagyok. – Kis vászondarabokra vázolta fel a modelleket gyors ecsetvonásokkal, ezeket a „divatlapokat" mutatta meg Mary a vevőknek. Cécile ötlete volt, hogy biztosítsák a vevőt arról, hogy a ruhája egyedi darab, megkapja mellé a „divatlapot" is, sőt a végén a művész ráfesti a képre a tulajdonos arcát, ámde a ruha árába természetesen bennfoglaltatik az arckép ára is.

Az első három megrendelés mellé hamarosan kilenc további sorakozott fel: összesen egy tucat. A bálozó

lányok nem tudtak ellenállni a csábításnak, hogy a ruhaköltemények mellé még a képmásukat is megkapják, méghozzá olajfestményen. Hannah hirdetést adott fel a *The Bee* mindkét oldalán, és felvettek két varrónőt az egyszerűbb munkákra. Mary a kényes munkát végezte továbbra is, heti hét nap, hét éjszaka, Hannah meg csak aggódott miatta.

De végül is beleegyezett, hogy Albert tervei alapján Mary varrjon neki egy ruhát a báróné báljára. Húszéves volt, és még soha nem volt szép ruhája, és estélyen sem volt soha.

Egy ohiói kisvárosban negyedik gyerek volt egy kilencgyerekes családban. Apja vegyeskereskedést és béristállót tartott fenn. Albert Rincket akkor ismerte meg, amikor az új cégtáblát festett a bolt fölé. Amikor a cégtábla elkészült, megszöktek, s a szomszédos városban megesküdtek, még mielőtt Hannah apja utolérte volna őket. Azóta is szegényesen éltek, egyik városról a másikra jártak, és nagyon szerették egymást. Hannah mindenütt megpróbálkozott a kereskedéssel, kis bolttal igyekezett fenntartani magukat, miközben Albert felhagyott a cégtáblafestéssel, és portréfestőként próbált érvényesülni. Úgy-ahogy elboldogultak. New Orleans–ben azonban a szokásosnál is jobban elpártolt tőlük a szerencse.

Most azonban úgy látszott, hogy mégiscsak jobb napok virradnak rájuk. Ráadásul olyan gyorsan követték egymást az események, hogy Hannah nem is tudta őket nyomon követni. Nem is fáradt vele. Beérte azzal, hogy Mary meg Albert érti a dolgát, ő pedig csak örül a jó szerencsének.

A fogadáson ezt el is magyarázta Michaela de Pontalbának. A báróné unalmasabb beszédtémát elképzelni sem tudott volna Hannah boldogságánál.

Inkább ezt a Maryt kellett volna meghívnom, gondolta futólag. Aztán másokkal elegyedett szóba, és Mary MacAlistair teljesen kiment a fejéből.

De még egy hét sem telt el, újra hallotta a nevét, és most felfigyelt rá. Valmont Saint-Brévin látogatta meg. Befejeződött végre a cukornádaratás, és Valmont beköltözött a városba, hogy élvezze a téli szezon eseményeit.

- Rendkívül szófogadó voltam, báróné – újságolta. – Első dolgom volt, hogy elmenjek modellt ülni ahhoz az átkozott képhez. És kit látnak szemeim, nem mást, mint az élelmes mademoiselle MacAlistairt! Nem is képzeli milyen rámenős nőszemély fészkelte be magát a szomszédságába, báróné. Mary MacAlistair mindig talpra esik, akár a macska. Mi több, lendületesen fölfelé ível a pályája. Először a város legjobb kuplerájában volt örömlány. Aztán Berthe Courtenay-hez ügyeskedte be magát, mintegy fogadott gyereknek. Most pedig, úgy nézem, egy rendkívül elegáns divatszalon tulajdonosa. Csak ámulok és bámulok.

Michaela is ámult-bámult. Most már aztán igazán meg akart ismerkedni ezzel a Maryvel. Egy kalandornő nem lehet unalmas.

Odalent Mary éppen a kirakatrendezéssel bajlódott. Drámaian egyszerű, szinte már rideg volt a kompozíció: egyetlen hosszú, rózsaszín kesztyű, az ujjai közt félig nyitott, flitteres fekete legyezővel. Már semmi igazítanivaló nem volt az alkotáson, sőt csak ronthatott rajta, ha sokat matat még. Csak azért időzött a kirakatnál, hogy lássa Valmont-t, amint távozik a szomszéd házból. Csak egy pillantást szeretett volna vetni rá, más célja nem volt. Ügyetlen ujjakkal babrálta a kesztyűt. Annál is ügyetlenebbül, mivel rettentően haragudott magára.

Bolondot csinált magából. Amikor előzőleg bement Albert műtermébe, és ott találta Valmont Saint-Brévint, egyszerűen távoznia kellett volna. Köszönnie, aztán távoznia. Ehelyett összevissza kezdett fecsegni, mindenféle divatlapokról, vázlatokról, rendelésekről, csak hogy néhány perccel tovább láthassa. De úgy látszik, ez mind nem volt elég. Most itt áll a kirakat mellett, és arra vár, hogy Saint-Brévin újra felbukkanjon. Tovább akarja rontani a helyzetet?

Sikerült felborítania a kirakatban ékeskedő kompozíciót. Megpróbálta újra elhelyezni a kesztyűt az állványon, de sehogyan sem sikerült. Sírni tudott volna az elkeseredéstől.

A kirakat előtt két középkorú nő állt meg, és figyelték, hogyan küszködik a kesztyűvel. Aztán az egyik mondott a másiknak valamit, és benyitottak az üzletbe.

- Mennyibe kerül az a legyező, kisasszony? – kérdezte az egyikük. – Más színben is kapható?

- Ez az az üzlet, ahol egy festőművész tervezi a ruhákat? – érdeklődött a másik. – Tudna mutatni néhány modellt?

Mary hálatelten rájuk mosolygott. Örült, hogy rákényszerítik, térjen észhez. A szíve most már lassabban vert, körben járó gondolatai visszatértek a közvetlen valósághoz. Még egy pillantást vetett a kirakatra, aztán megindult az üzlet belseje felé. Hannah estélyi ruhája megtette a magáét. A két hölgy minden kétséget kizáróan a New Orleans-i arisztokrácia legfelső köreihez tartozott. Lám, az új vevőkör kezdi felfedezni a Rinck-szalont.

Val benézett az üzlet kirakatán keresztül, amikor távozott a bárónétól, de nem látta Maryt, és az sem látta őt. Éppen a pult mögött térdelt, újabb dobozt szedett elő, hogy még egy legyezőt megmutasson az új vevőknek.

Tizennyolc kinyitott legyező borította a pultot. Mindegyiket megtekintették, fontolóra vették és rendre elvetették.

Val sarkon fordult, és könnyű léptekkel ment tovább. Jólesett újra a városban lennie. A cukornád feldolgozva, hordókban várta a rakparton, hogy hajóra rakják. Most már igazán átadhatja magát az élvezeteknek. Este, amikor visszamegy a szállodába, átnézi majd a nagy halom meghívót, és eldönti, hol töltse az estét. Addig azonban még vagy tucatnyi idős nagynénit, nagybácsit és unokatestvért kell meglátogatnia. Első a kötelesség, utána jöhet a szórakozás. A téglajárdán mintha gyors tánclépésben kopogott volna a lába. Igen, gondolta, bálba megy. Zenére, táncra, pezsgőre vágyott. Hadd adja át magát ismét a Vieux Carré hangulatának. Már három éve, hogy Párizsból New Orleansbe érkezett, három telet itt töltött, és még mindig csak bámult, hogy milyen lázzal veti bele magát a mulatságba az öreg város. Novemberben az opera évadnyitó előadásával méltóságteljesen kezdődik a téli szezon, aztán egyre gyorsuló ütemben követik egymást a különböző rendezvények, zene, tánc, evés, ivás. Jézus születésének tiszteletére a város egy kis időre némileg magába száll, hogy aztán annál nagyobb hévvel vesse bele magát a mulatozásba, ami a farsangolás során fékevesztett méreteket ölt, és húshagyókedden a karneválban éri el csúcspontját.

- Egyesek annyira nem tudnak betelni önmagukkal, hogy a többi halandót észre sem veszik – szólt mellette hirtelen egy női hang elmenőben. Gyorsan utánafordult. Marie Laveau igyekezett az ellenkező irányban. Valmont utolérte.

- Ne haragudj, Marie, teljesen elmerültem a gondolataimban.

- Nem baj – felelte Marie. – Úgysem érek rá. Menj csak a dolgodra. De este gyere el a negyedvérbálba. Én is ott leszek.

- Nem is tudom – kezdett hozzá Valmont, hogy kimentse magát. De Marie már nem hallhatta. Bement egy ház kapuján.

Val tűnődve megállt a járdán, és nézte a kaput. Nem értette a dolgot. Furcsa, hogy Marie a nyílt utcán megszólította! Mindketten tisztában voltak azzal, hogy egyikük köreiben sem találna megértésre, hogy egy fehér férfi és a vudu-királynő jó barátságban van egymással... És miért ad neki utasításokat? S hogy éppen a negyedvérbálra intiválja... Egyszer már volt abban a bálban, még az első télen. Felfordult tőle a gyomra. És ezt Marie nagyon jól tudja, megmondta neki.

Elhúzta a száját, sarkon fordult, és megindult a nagynénje háza felé. Már nem volt táncolhatnékja. Zavarta Marie fura viselkedése. Na, majd elővesszi, ha legközelebb találkoznak. Még ezen a héten elnéz a Saint Anne Streetre. De az utasítására fütyülni fog. Akár királynő, akár nem, a negyedvérbálon ne számítson rá.

35

Mary aznap a szokásosnál is tovább benn maradt az üzletben. Megígérte Cécile-nek, hogy estére kész lesz az új ruhája, és a két hölgy órákon át feltartotta. Ráadásul végül nem is vettek semmit.

Néhány perccel nyolc előtt varrta fel a ruhára az utolsó selyem virágsziromrátétet. Gondosan dobozba csomagolta, fölvette a kendőjét, kalapját, és útnak indult, hogy hazafelé menet beadja a Rampart Streetre. Cécile talán meg is kínálja valamivel. Kora délután kiszaladt az üzletből, bekapott egypár *calá*t, ivott egy kávét, de azóta

nagyon megéhezett. Fáradt is volt, és úgy kellett életet dörgölnie elzsibbadt ujjaiba.

A Royal Street és a Toulouse Street sarkán zeneszó hallatszott ki a Saint Louis Hotelból. A hamarosan megkezdődő bálra hangolt a zenekar. Még sose voltam bálban, gondolta Mary, és úgy érezte magát, mint egy Hamupipőke, akinek nincs tündér keresztanyja. Miközben a báli ruhákat varrta, s a fényűző kiegészítőket rendezgette, kínálta a vevőknek, eszébe se jutott ilyesmi. És most egyszerre csak elárasztották az önsajnálat hullámai. Azt szerette volna, ha a saját ruháját viszi abban a dobozban, s ha ő készülne egy bálterembe, ahol díszkivilágítás mellett zene szól, nevetés csilingel; meleg, kényelmes hintóra vágyott, amely patyolattisztán szállítaná keresztül a sártengeren. Kiöltözve, szép frizurával, illatosan Valmont Saint-Brévin karján szerette volna áttáncolni az éjszakát.

Cécile szobalánya átvette tőle a dobozt, és közölte, hogy mademoiselle Cécile éppen fürdik. Megkínálásról szó sem volt.

Mary végigbandukolt a Rampart Streeten a Canal Streetig, majd a Baronne Street-i lóvasútmegállóig, ahol éppen nem várakozott szerelvény. Valami önsanyargató indulattal továbbgyalogolt háromsaroknyit, egészen a Saint Charles Hotelig, amely a francia negyedbeli Saint Louis amerikai vetélytársa volt. Itt is tánczene szólt, hintókból estélyi ruhás nők és férfiak szálltak ki, s vonultak be izgatott várakozással, fecserészve az épületbe.

Egy rendőr gorombán ráripakodott, mit ácsorog, ahol semmi dolga, ő pedig elkeseredettségében tiltakozni is képtelen volt. Nehézkes léptekkel elment a legközelebbi lóvasútmegállóig.

Az utazás általában kellemes élményt jelentett számára. A Canal Streettől három és fél saroknyira volt a kocsiszín, idáig járt a lóré. Innen szikrázó, csühögő gőzmozdony vontatta kocsiszerelvény közlekedett egészen a Jackson Avenue-ig, ahol át lehetett szállni egy másik lóvasútra, amelynek a vonala tizenegy utcával odébb, a rakpartnál ért véget. Innen már csak kétsaroknyit kellett gyalogolni az Adele Streetig.

Amikor a vonat a Jackson Avenue-hoz ért, Marynek megfordult a fejében, hogy nem száll le. Rajta kívül csak két utas ült a kocsiban. Milyen jó volna megfeledkezni mindenről, gondolta, elmenni egészen Carrolltonig, majd vissza, aztán megint Carrolltonba... Legalább történne vele valami, nem lenne olyan eseménytelen, kilátástalan az élete. Aztán mégiscsak meghúzta a jelzőcsengőt, leszállt, és megvárta a lórét. Azért van ilyen rosszkedvem, gondolta, mert éhes vagyok. Ami pedig a bálozást illeti, akkor sem tudnék bálba menni, ha nagyon hivna valaki. Nem volna mit fölvennem.

Ugyanez volt a gond a Courtenay-házban. Jeanne tombolt. Kitépte Miranda kezéből a ruhát, amelyet az feléje nyújtott, a földre dobta, és toporzékolni kezdett rajta: – Ez már kétszer volt rajtam! – sikitotta, és tiporta a habos fodrokat.

Miranda elment Berthe-ért, hátha ő majd elbír Jeanne-nal. Neki elege volt belőle. Jeanne olyan volt, mint egy fúria, amióta közölték vele, hogy férjhez fog menni Will Grahamhez.

Berthe a kezét tördelve, s békítő hangokat hallatva rohant Jeanne-hoz, s addig rimánkodott, ígérgetett, kedveskedett neki, míg sikerült lecsendesítenie, és rávenni, hogy öltözködjék. Aztán visszament a szobájába, gyorsan felöltözött, hogy elkészüljenek, mire Carlos indulásra kész. Clementine utánament, hogy

segédkezzen az öltözködésben, és könnyek között talált rá.

- Gyűlölöm ezt az egész cirkuszt – zokogta Berthe. – Miért nem lehet békesség és nyugalom, miért nem lehet mindenki boldog?

Mary berontott Louisa szobájába, bevágta maga mögött az ajtót, és sírni kezdett. – Miért olyan undok velem mindenki? – jajveszékelt.

Louisa csak nézett. – Szegény gyerek – mondta végül. – Ki gondolta volna, hogy ennyi szenvedély szorult beléd! Az utóbbi időben úgy működtél, mint egy érzéketlen gép. Mi a baj? Megint letört az ollód hegye?

- Te is éppen olyan vagy, mint a többiek – fakadt ki Mary. – Nem tudom megérteni, miért éppen velem van baja mindenkinek. Mrs. O'Neill nekem támadt, mert nem voltam itt időben vacsorázni. Paddy Devlin halálra rémisztett, amikor előrohant a kocsmából, és kiabálni kezdett, hogy mennyire izgult miattam. Annyira persze nem izgult, hogy ne tudta volna leinni magát.

- Feltehetően azért itta le magát, mert izgult – jegyezte meg Louisa. – Nagyon igazságtalanul bánsz vele, Mary.

- Én? Miért, mit csináltam? Halálra dolgozom magam. Még Paddy Devlin érzékenységét is nekem kell kímélnem? Úgy viselkedik, mintha a tulajdona lennék. Észbontó!

- De hiszen feleségül akar venni.

- Micsoda? – rikácsolt Mary. – Ilyen hülyeséget még nem is hallottam! Még olvasni sem tud! Hogy képzeli, hogy hozzámennék?

- Ne kiabálj – csitította Louisa. – Meghallják. Nagyon értetlen tudsz lenni néha. Még nem jöttél rá, hogy az egész házban csak mi ketten tudunk írni-olvasni? Ami azt

illeti, én is könnyebben olvasom a kottát, mint a nyomtatott betűt.

Mary megdöbbenve elhallgatott.

Louisa a takarója alá bújt. – Késő van – mondta. – Menj aludni. Már én is rég aludnék, csak rád vártam. Van egy meghívásom a számodra. Megjött a bátyám, és holnap este bálba visz. Ha van egy kis eszed, elszabadulsz az üzletből, és velünk jössz. Paddy elkísérhet. Szükséged van egy kis szórakozásra, mert egészen belepenészedsz a sok munkába.

- Csak nincs mit felvennem – mondta Mary, és hosszú idő után először, felszabadultan nevetett.

- Ha én nevetni kezdek, nem tudom abbahagyni – jegyezte meg a rózsaszín ruhás, gömbölyded leányzó. – De mit csináljak, ha olyan vicceseket mond, monsieur Saint-Brévin.

Valmont titokban körülnézett, nem jönnek-e már a felmentő erők. Úgy érezte, időtlen idők óta vesztegel zátonyra futva. Hát csak van ennek a lánynak bátyja, apja, unokatestvére, aki a segítségére jön! Az ilyen penészvirágok rokonainak illenék tudni a kötelességüket.

Végre észrevett egy fiatalembert, aki mártírképpel közeledett a tömegen át. – Igazán kitüntet, kisasszony- mondta mosolyogva. – Voltaképpen a kegyed fogékony válaszai késztetnek erre a sziporkázásra.

A leányzó kuncogott.

Valmont végre mély meghajlással búcsút vehetett, átengedve ülőhelyét az odaérkező rokonnak.

A jó szívem visz a sírba, gondolta. Hogy nekem mindig meg kell sajnálnom, aki petrezselymet árul. Pedig táncolni jöttem, nem lelki vigaszt nyújtani.

Közelebb lépett a táncolókhoz, hogy megfelelő partner után nézzen, és a bejárat közelében nyüzsgő csoportra

lett figyelmes. Jeanne Courtenay érkezett meg az apja karján, s egész csapat fiatalember ostromolta, hogy feliratkozhassék a táncrendjére.

Valmont ösztönösen hátralépett. Még elevenen élt benne az a jelenet Benisonban. Mosolyogva nézte a Jeanne körül legyeskedő férfiakat. Mint a pillék a lámpa körül, gondolta. Érthető, hiszen Jeanne-ból csak úgy árad az érzékiség. Ráadásul gyönyörű. Szinte tökéletes. Illetve, nem igazságos hozzá. Nem szinte. Egészen tökéletes. Sarkon fordult. Nem akart engedni ébredező hajlandóságának. Ezt nem engedheti meg magának. Esze ágában sincs megházasodni, márpedig itt csakis arról lehet szó. Minden egyéb kizárt...

De önkéntelenül is újra feléje fordult. Jeanne tekintete hívogatóan kulcsolódott a tekintetébe. Már-már megindult arrafelé, amikor valaki az oldalába könyökölt.

- Bocsánat – szólalt meg mellette egy hang. – Ezer bocsánat, Valmont, nehogy kihívj párbajra! Semmi kedvem meghalni.

Alfred de Pontalba állt előtte, a báróné idősebbik fia. Valmont megölelte. – Hónapok óta nem láttalak, te gazember – mondta. – Hogy s mint vagy?

- Ahogy lehet az ember a tiszteletre méltó ültetvényes urak társaságában. Már épp szerencsét próbáltam volna a frissen érkezett szépséggel, amikor rájöttem, hogy a bátyja ültetvényén vendégeskedtem. Nagyon rendes fickó a bátyja. Philippe Courtenay. Ismered? Remekül szórakoztam nála. Aligátorra vadásztunk. Ilyen aztán nincs Franciaországban.

- Hogyne ismerném Philippe-et – mondta Valmont. – Ő is itt van?

- Itt bizony – szólalt meg Philippe Valmont másik oldalán. - És örülök, hogy látlak, annak ellenére, hogy hallom, lefőztél bennünket a termésátlagoddal. A

nagybátyám csak úgy csikorgatja dühében a maradék fogait.

Valmont megállított egy arra járó pincért, és levettek a tálcájáról egy-egy karcsú pezsgőspoharat.

- A cukornádra – mondta Val.

- A cukornádra – visszhangozta Philippe. Felhajtották a pezsgőt, és újabb pohárral vettek a tálcáról.

- Remélem, ezzel végeztünk is a mezőgazdasággal – jegyezte meg Alfred. – Van még valami, amire ihatnánk, vagy igyunk minden mentség híján?

- Igyunk a szabadságra – javasolta Philippe vigyorogva. - Nagyra becsült atyám engedélyezte, hogy távozzam. Úgy véli, a húgocskám nem fog petrezselymet árulni.

Mindhárman abba az irányba néztek, ahol csak úgy zsibongtak Jeanne körül a fiatalemberek.

- Attól tartok, csakugyan nem lesz rád szükség – jegyezte meg Valmont. – Én is veletek megyek. Mi a tervetek? Azt hiszem, a Chartres Street-i arénában már megkezdődtek a kakasviadalok. Vagy elmehetnénk pókerezni a Curtius Klubba.

Philippe Alfred szemébe nézett: – Mit szólnál hozzá, ha megszabadítanánk a bevételétől monsieur Saint-Brévint? Gusztustalanul sokat hozott neki idén a cukor.

- Ez csakugyan baráti szívesség lenne tőlünk – mondta Alfred. – De kártyázni máskor is lehet. Ígértél nekem valami helyi nevezetességet. Betekintést a New Orleans-i *demimonde*-ba[8]

- Hát persze. Gyere velünk, Val – mondta Philippe. – Elmegyünk a negyedvérbálba.

Valmont először a fejét rázta. Aztán meggondolta magát. Mégiscsak kíváncsi volt, mit akar tőle Marie Laveau.

[8] Félvilági életbe.

A Salle d'Orléans csak néhány saroknyira volt, de Val ilyen rövid idő alatt is megbánta, hogy kötélnek állt. Miután átestek az ajtónállók tüzetes vizsgálatán, és engedélyt kaptak a belépti díj lepengetésére, megpróbálta rábeszélni Alfredet és Philippe-et, hogy menjenek inkább valamelyik földszinti kártyaszobába, és játsszanak egy parti fáraót. Nem vették komolyan a javaslatát. Kalapjukat, köpenyüket leadták a ruhatárba, és megindultak a lépcsőn a bálterem felé, ahonnan a zeneszó és csilingelő kacagás zaja hallatszott.

- *Mon dieu!* – nézett nagyot Alfred. – Ez aztán a bál!

Hatalmas velencei csillárok függtek a mennyezetről, kristályfüggőik szivárványos sziporkákban szórták a gyertyafényt a táncoló férfiak fehér ingmellére és a nők színes estélyi ruháira. Éppen egy skót társastáncot jártak; összetalálkoztak, majd különváltak a párok, sorba fejlődve körbevonultak, megpördültek maguk körül a táncosok. Így legalább a terem szélén állók alaposan megnézhették maguknak a negyedvér lányokat. Valóban gyönyörűek voltak, nem volt csalóka a hírük. A bőrük színe, amely a tejfehértől az aranybarnáig számtalan árnyalatban váltakozott, önmagában is lenyűgözően egzotikus volt; élénk színű ruháik trópusi virágokat idéztek; illedelmes mosolyukkal sajátos ellentétben állt a sűrű szempilláik alatt bujkáló sokatmondó mosoly, amely arról árulkodott, hogy nincs az a férfi, aki unatkozni fog mellettük.

Egyetlenegy akadt közöttük, aki egészen más volt. Az ő pillantásából nem ígéret sugárzott, hanem kihívás. A mozdulatai olyanok voltak, mint a szélben ringó nádé. Aki ránézett, bízvást elhihette, hogy egy nő miatt tört ki a trójai háború.

Valmont érezte, hogy Philippe kővé dermed mellette a megdöbbenéstől; hallotta, hogy Alfred elismerően kifújja

tüdejéből a levegőt, amikor észreveszi, hogy mit néznek. És neki is földbe gyökerezett a lába. A lány szakasztott mása volt Philippe húgának, csak finomabb, légiesebb, átszellemültebb.

- Barátom... – Philippe odafordult Valmont-hoz. – Én nem maradhatok itt. Pedig szavamat adtam Alfrednak. Vele maradsz, ha a barátom vagy. Nekem mennem kell.

- Maradok – dünnyögte Val.

Ebben a pillanatban nem volt az a hatalom, amely más elhatározásra bírhatta volna.

36

- A fél vagyonom odaadnám azért a nőért – jegyezte meg Alfred.

Valmont-nak ökölbe szorul a keze, de azért higgadtan válaszolt: – Ez nem rabszolgavásár. Ezek szines bőrűek ugyan, de szabad emberek.

Alfred a szemöldökét ráncolta: – Ne vedd zokon, Valmont. Tudod, hogy én csak vendég vagyok ebben a városban. Hogy érheti el itt az idegen, hogy bemutassák?

Val engesztelőleg rácsapott Alfred vállára: – Meg kell jelennünk a védnökök előtt, ott, az emelvénynél. Versailles-ban a Bourbonok alatt sem volt szigorúbb etikett, mint itt. Valószínűleg találunk ismerőst az ügyeletes bálanyák között. – Sikerült úrrá lennie a megrendülésén, most már szabályosan működött az agya. Kezdte érteni, miért hívta el Marie erre a bálra.

Ahogy sejtette, Marie ott is volt a féltucatnyi védnök között.

Valmont európai udvarokban szerzett gyakorlattal meghajolt. – Engedelmével bemutatom barátomat, Alfred de Pontalbát – jelentette ünnepélyesen.

Marie királynői fennköltséggel fogadta a bemutatást, csókra nyújtva gyűrűkkel ékes, tökéletes kezét. Aztán, amikor véget ért a skót tánc, Alfred kérésére intett Cécile-nek, s amikor az odament hozzájuk, bemutatta: – A kisasszony a védencem, Cécile Dulac. Cécile, ismerkedjék meg az urakkal. Monsieur Alfred de Pontalba és monsieur Valmont Saint-Brévin... Monsieur de Pontalba megtiszteltetésnek venné, ha táncolna vele.

Cécile könnyedén bókolt, mintegy légiesen alámerülve elefántcsontszín szaténszoknyáinak tavában. Majd fölemelkedett, kesztyűs kezét Alfred karjára tette: – Megtisztel, uram – mondta, és elmosolyodott.

Val nézte a kezét, s látta, hogy belerezdül, amint átveszi az Alfred testén átfutó borzongást.

- Szóval – mondta Marie bizalmas, meleg hangon, amikor Alfred elvonult táncolni Cécile-lel mi a véleményed? Szerintem ez volna az orvosság a bajodra.

- Mesélj róla – kérte Valmont.

- Amint látod, Carlos Courtenay lánya. Csak eldobta magától a Courtenay-nevet, amikor az apja eldobta a kitartottját. A Dulac az anyja lánykori neve. Amaranthe szegény még mindig nem heverte ki, hogy Courtenay elhagyta. Így hát én felügyelem Cécile debütálását, hogy úgy mondjam.

- És azt akarod, hogy én legyek a pártfogója?

- Nem akarok én semmit. Elég akaratos ez a lány maga is. Kapott már ajánlatokat, kitűnő ajánlatokat, és mindet elutasította. Te pedig, drága Val, ugyancsak rendkívüli ember vagy. Ki tudja, hogy te mit akarsz...

- Táncpartnert, semmi egyebet.

- Ezt sejtettem. De be kell vallanom, voltak némi hátsó szándékaim. Már több párbajra sor került a lány miatt. Az egyik halálos kimenetelű volt. Arra számítok, hogy ennek vége szakad, ha híre megy, hogy érdeklődsz iránta.

Rettentően féltékenyek rá a többiek. Úgy érzik, rontja az esélyeiket. Már meg is fenyegették, sőt egyszer gri-grit talált az ajtaja előtt.

Val elnevette magát. – Nem túlzás ez, Marie? Ki merne vudu-varázslatra vetemedni a te védenced ellen?

- Mindig akadnak bolondok – mondta Marie megvonva a vállát.

A zene elhallgatott. Alfred visszakísérte Cécile-t, de szemlátomást kedve ellenére.

- Monsieur Pontalba, bemutathatok önnek még egy hölgyet? – érdeklődött nyájasan Marie. – Monsieur Saint-Brévin elkérte mademoiselle Dulac következő táncát. – Egy lenyűgözően szép, piros bársonyruhás lány felé intett, s egyúttal jelt adott a zenekarnak.

Val felajánlotta a karját Cécile-nek. A zenekar keringőt kezdett játszani, minden táncok legmeghittebbikét s legrészegítőbbikét. Val jobb kezét Cécile derekára tette, s bal kezébe vette a kezét. A lány kesztyűs ujjai rákapcsolódtak a keze élére, tenyerük összesimult, s harmonikus egységben lendültek a keringő örvénylésébe.

Mielőtt felépült a Saint Louis Hotel, a legelőkelőbb New Orleans-i bálokat a Salle d'Orléans-ban tartották. A hozzáértők még húsz év elteltével is visszasírták azokat a régi bálokat, mivel ennek a táncparkettnek különleges adottságai voltak. Három rétegből állt, az alsó kettő az elnyűhetetlenül szívós mocsári ciprusból, a felső pedig tölgyfából, fényesre viaszozva, mint tortán a cukormáz. Észrevehetetlen játéka volt ennek a padlónak, s olyan ruganyos volt, hogy még akinek két bal lába volt, az is gyakorlott táncosnak érezhette rajta magát, a jó táncosok bokájára pedig egyenesen szárnyak nőttek, mint Mercuriusnak.

Valmont Saint-Brévin mintha pillangót tartott volna a karjában. Cécile egyszerűen súlytalan volt, lépései

pontosan követték az ő lépéseit; teste ösztönösen vele mozdult, szinte még mielőtt vezetésével jelt adott volna rá. Valmont-t egészen felvillanyozta ez a tökéletes összhang. Egyikük sem beszélt. Cécile arckifejezése elragadtatott élvezetről tanúskodott, s Valmont tudta, hogy az ő arckifejezése ennek pontos tükre. Azt kívánta, bárcsak örökké tartana ez a tánc.

De sajnos véget ért. – Köszönöm, mademoiselle – mondta.

- Én köszönöm – felelte Cécile. – Vigyen el, kérem, kávézni – mondta, és megindult, tudva, hogy Valmont követi.

A bálterem végében lépcső vezetett le egy kövezett udvarba, amelyben narancsfák és illatos oleanderek között gyertyafényes asztalkák álltak. A kövezet meg a téglafalak most sugározták ki magukból a napközben magukba szívott meleget, miközben odafönt fényesen szikráztak a csillagok a sötét, téli égbolton.

Pincérek jöttek-mentek némán az asztalok között, pezsgőt, konyakot, abszintet, kávét, édességet meg szivart hoztak. A bálteremből leszűrődő zenét letompították a hangfogó lombok. Csöndes beszélgetés, nevetgélés, összekoccanó poharak csengése hallatszott a meghitten védett asztalok felől.

- Pezsgőt parancsol, mademoiselle?

- Köszönöm, nem. Egy kis kávét kérek, de nagyon forrón.

Val azon tűnődött, hogy mit is mondjon. A gyertyafényben ott tündöklött vele szemben Cécile elefántcsontszin bőre és elefántcsontszín selyemruhája, feketén ragyogott a szeme és a haja. Nem szólt semmit, és szemlátomást nem zavarta a hallgatás.

Val élvezte a langymeleget, az illatot, a csöndet. Annál jobb, gondolta, ha nem kell beszélni. Előtte szorgalmasan

szálltak fölfelé a buborékok a pezsgőspohárban. Nem nyúlt hozzá, nem hiányzott most a pezsgő sem. Cécile lassan iszogatta a kávéját.

A kávéscsésze apró koccanással érte el a csészealjat. – Meg is felejtkeztem róla, hogy ezt a táncot odaígértem valakinek – mondta Cécile. – Itt jön az illető.

Val a közeledő férfira pillantott. Ismerte. Egy harciasságáról híres gyapotügynök volt.

- No, ez az úr kardélre akar engem hányni – jegyezte meg Val.

Cécile nem szólt semmit.

- Sajnálni fog, ha megöl? – kérdezte Val.
- Nem én... Őt se sajnálom, ha maga megöli. A párbaj a férfiak bolondériája.

Val fölnevetett. – Akkor minek haljon meg az ember? Tudja, azért csodálkozom önön, mademoiselle. Dobog egyáltalán szív ott benn, a szívtipró mellvért mögött?

- Azt mondják, nem – mosolyodott el Cécile. Lélegzetelállítóan szép volt.

A gyapotügynök odaért az asztalukhoz.

- Monsieur – mondta –, sértő az eljárása. Elégtételt követelek. – Az udvar varázsos csöndjében bántóan csattant a durva hang.

Val felállt. – Uram – mondta –, fülsértő a hanghordozása. Boldogan adok önnek elégtételt minden érzékeny hallású embertársam nevében.

- Azonnal álljon ki velem.
- Szíves örömest. Odafönt megtalálja a segédeimet.

A párbajok színtere általában a székesegyház mögötti kis park volt, időpontjuk a kora hajnal. Ezúttal fáklyafénynél kellett vívni, s Valmont élvezte a dolog külön pikantériáját. Alfred hozott egy pár vívótőrt a közeli Pontalba-házból. Val megsuhogtatta az egyiket: kitűnő

penge volt, a párizsi vívómester számára készült, akinél vívni tanult Alfred meg a többi előkelő fiatalember társaságában. A párja ott volt a hangoskodó gyapotügynök kezében. Kár érte. Hát még ha arra gondol, hogy azok a kezek Cécile Dulac szatén bőrét érinthetik. Mint egy tarantellapók a magnólia szirmán. .. Megkeseredett a szája íze. Alig várta már, hogy nekilássanak.

Mindenki készen állt. A háttérben ott álltak a segédek, köztük az orvos, akit az ágyából keltettek ki. Az ellenfelek tisztelegtek egymásnak, a két tőr megvillant a fáklyafényben. Val a fáklyavivők felé is tisztelgett, sőt odaköszönt a bálterem balkonja felé is, az utca túlsó oldalán, ahol tolongtak a nézők.

Ellenfelét ingerelte ez a sértő hányavetiség, s máris támadt, amint Valmont a balkon felé fordult. Valmont könnyedén kivédte a támadást, s ez csak fokozta a dühét. Újabb támadásba lendült, és Val ezúttal kellemesen meglepődött. Nem is olyan ügyefogyott ez a fickó. Érdemes vele vívni.

Jobban odafigyelt a kezére, de közben élvezte, hogy a lobogó fáklyafényben ugráló árnyak, a füves talaj, az ösvény egyenetlenségei nehezítik a dolgát. Ott motoszkált a fejében, hogy Cécile közönyös szemmel nézi őket a balkonról, miközben ő tüntető lendülettel vív, s magában nevetett a saját túlbuzgóságán, nevetett ellenfele erőlködésén, hogy dűlőre vigye a dolgot, nevetett, miközben a halállal játszva ingerelte ellenfelét, mint a matador a feldühödött, veszedelmes bikát. Nagyon elevenében volt, felcsigázta a szívére pályázó ellenséges tőr, amit alig látott, s a szívtelen nő, aki abban leli örömét, ha a férfiak ölre mennek egy-egy táncáért.

A gyapotügynök kezdett kifáradni, kimerítette a maga indulatos igyekezete. Val megérezte ezt az

összecsapások, a kitörések, a cselezések ritmusának megváltozásából. Végezzek vele?, tűnődött, és kíváncsian felülvizsgálta a saját gondolatát. Hosszú évek teltek el azóta, hogy egyszer megölte egy ellenfelét. Még egészen fiatal volt, forrófejű, és mindenáron bizonyítani akarta a férfiasságát. Most azonban meglepte, hogy egyáltalán megfordulhatott a fejében ilyesmi.

Elhessegette a gondolatot. Az túlságosan könnyű lenne. Ehelyett gyors egymásutánban többször is támadott, majd egy csavart mozdulattal kiverte ellenfele kezéből a tőrt, amely nagy ívben elröpült valahová a sötétbe. Tőrének hegyét ellenfele szíve tájékára helyezte, és föltette a kérdést: – Megadja magát?

A finom penge vibrálása közvetítette a kezéhez a férfi zihálását. A gyapotügynök hirtelen felzokogott: – Az isten szerelmére, fakasszon már vért – könyörögte suttogva. – Győzött. Hát miért kell megszégyenítenie?

Valmont megvetően félrehúzta az ajkát. Micsoda alak, gondolta. Ha tisztességes ember módjára azt kéri, hogy végezzen vele, megkíméli az életét, és még becsülni is tudja. De hogy egy látszatsebesülésért könyörögjön? Gyáva féreg. Gyáva, aki gátlástalanul ölt volna, ha ő kerekedik felül.

Könnyed csuklómozdulattal fölfelé suhintott a tőr, és lenyisszantott egy milliméternyit a fickó fülcimpájából. Aztán hátat fordított, és otthagyta.

Alfred odavitte a kabátját, kivette a kezéből a tőrt. – Szórakoztató kis csörte volt – mondta. – Gyönyörűen elröpítetted a másik tört. Remélem, nem ártott meg a balanszának. Már keresik a szolgák. És most mit csinálunk? Igyunk egy pohár pezsgőt a győzelmedre?

Valmont mosolya a sötétben is megvillant: – Még ne – mondta. – Azt hiszem, megnyertem egy vitás helyezést mademoiselle Dulac táncrendjén.

- Sajnálja, hogy életben maradt a gyapotügynök? – kérdezte Marie Laveau Cécile-től.
- Csak táncolni nem akartam vele – mondta Cécile, és megvonta a vállát. – Most legalább nem kell vele táncolnom. És kész.
- Ne játsszon velem, Cécile. Ne felejtse el, kivel beszél. Kezdenek kínossá válni ezek a párbajok, amiket előidéz. Úgy viselkedik, mint egy elkényeztetett gyerek, aki törizúzza a játékszereit.
- Miért, madame, én nem a játékszere vagyok ezeknek az embereknek? Gyűlölöm őket.
- Saint-Brévint is közibük értve?
- Ő legalább férfi.
- Csalódnom kell magában, Cécile. Értelmesebbnek képzeltem.

Cécile felsóhajtott. – Ne haragudjék – mondta aztán, hosszú szünet után. – Nagyon hálás vagyok azért, amit az anyámnak meg nekem tesz. Nem szeretnék csalódást okozni önnek... Ami ezt a Saint-Brévint illeti, biztos benne, hogy a Courtenay lány úgy odavan érte?

- Senki más nem kell neki, csak Saint-Brévin.
- Azt reméltem, hogy szóba jöhet a Courtenay fiú is.
- Megmondtam, hogy az kizárt dolog. Ő maga is fattyú, nem tudna elviselni még egy Courtenay-fattyat, akármilyen gyönyörű. A vérfertőzés gondolatától is visszariadna.
- Ebben az esetben, madame Marie, monsieur Saint-Brévint választom. Kérem, tegye meg a szükséges intézkedéseket.
- És ha ő nem megy bele?

Cécile fölkacagott, igazi jókedvű, fiatalos kacagással.
Aztán arcon csókolta Marie-t. – Másodszor nem okozok önnek csalódást.

A balkonról visszament a bálterembe, és a belépő Saint-Brévin elé ment. – Éppen olyan jól vív, ahogy keringőzik, monsieur – mondta. – Gratulálok.

Valmont meghajolt előtte: – Túlbecsül, mademoiselle.

- Nem hinném – mondta Cécile.
- Ebben az esetben megtisztelne még egy keringővel?

Cécile Valmont kezébe tette a kezét.

Marie a balkon félhomályából nézte őket. Elfutotta a szemét a könny. Egy pillanatig szerette volna, ha nem az, aki, csak egy szép fiatal lány, aki csupán annyi hatalommal bír, amennyivel meghódíthatja Saint-Brévint. Aki fütyül az egész világra, s nem érdekli más, csak a szerelem.

Aztán mély, torokból jövő nevetéssel nevetni kezdett. Kinevette a rátörő érzelgősséget. A dolog már régen eldőlt. A hatalmat választotta, és esze ágában sincs lemondani róla. Nem azért királynő.

37

Képtelenség, gondolta Mary, hogy a bál gondolata egy csapásra megváltoztatta az életét. Pedig az történt, hogy amint Louisa megemlítette a meghívást, és gondolkozni kezdett azon, hogy mit vegyen fel, egy szempillantás alatt szertefoszlott a rosszkedve. Végigaludta az éjszakát, álmodott is valamit, amire reggel nem emlékezett, csak azt tudta, hogy kellemes volt. Mosolyogva ébredt.

Napközben rengeteg munka volt, de nem zavarta. Állandóan feltartották a vevők, akik csak nézelődni jöttek be; késve érkeztek a varrónők; Hannah leöntötte kávéval a legszebb krinolint: máskor beleőrült volna ezekbe a viszontagságokba, most úgy érezte, hogy mindez szóra sem érdemes. Elővett egy darab ezüstcsipkét, hogy rávarrja a kék estélyi ruhára, ami az operában volt rajta.

Egészen megváltoztatta a ruha jellegét, a kedves, lányos ruhából elegáns, nőies toalettet varázsolt. Elhatározta, hogy megveszi azt az ezüstcipellőt is, amit már régen nézegetett egy Chartres Street-i kirakatban. Még nem költött egy centet sem a rá eső üzleti nyereségből. Annyira elfoglalt volt, hogy nem is ért volna rá költekezni. A lóvasút volt az egyetlen fényűzés, amit megengedett magának. Egy darab ezüstszalagot is levágott, hogy majd csináljon valamit a hajával, amit egyszerű kontyba tekerve viselt a tarkóján. Talán eljut a fodrászhoz is. Hannah addig egyedül is boldogul. A fodrász talán megfésüli úgy, ahogy a Courtenay-házban csinálták meg a haját... Soha még olyan csinos frizurája nem volt.

Hallotta, hogy nyílik az üzlet ajtaja. Előbújt a paraván mögül, ahol varrogatott.

- Mary! Te vagy az? – Jeanne Courtenay odarohant hozzá, a nyakába vetette magát, és teljes erejéből megölelte. A háta mögött ott állt Berthe Courtenay, mint akit villám sújtott.

Berthe ártatlan a dologban, gondolta Mary. Carlos műve volt az egész. Senki nem tudott róla, hogy kidobott. Nyilván kitalált valami mesét, hogy megszöktem, vagy ilyesmi. Jeanne eközben megszakítás nélkül fecsegett, s Marynek ugyancsak összpontosítania kellett a figyelmét, hogy megértse, miről. Szó volt egy új ruháról, arról, hogy mindenki a Rinck-modellekről beszél, valami jelmezbálról, ahova Júliának akar öltözni, ugye ő is volt az operában az előző héten, és Bellini, ugye szerinte is csodálatosan romantikus, és mit szólna egy kis gyöngyös fejkötőhöz, ami alól kibontva a vállára borulna a haja, hadd lássák, milyen gyönyörű, és így tovább, már ahogyan Jeanne szokta.

Berthe ajka közben elkeskenyedett. – Gyere, Jeanne – mondta, és megragadta a karját. – Elmegyünk madame

Alphande-hoz. Ezen a helyen egy fiatal lánynak semmi keresnivalója.

Tehát Carlos Courtenay mégsem egyedül intézkedett, gondolta Mary keserűen. És újra rátörtek a kínzó kérdések: miért tették ezt vele, mit követett el, hogy minden magyarázat nélkül kilökték az utcára, miért bántak vele ilyen gyalázatosan, miért, miért? Berthe felé nyújtotta a kezét, szólni akart hozzá, de Berthe már ment is, és húzta Jeanne-t maga után.

- Maman – tiltakozott Jeanne beszélni akarok Maryvel.

Aztán mind távolabbról, mind halkabban hallatszott a hangja.

- Ki volt az, Mary? – érdeklődött Hannah, aki addig az üzlet végében rakosgatta az újonnan érkezett kesztyűket.

- Régi ismerőseim – mondta Mary. – Nem érdekesek. – Alig tudta kimondani, sírás fojtogatta a torkát. Egyszer már sikerült eltemetnie magában a fájdalmat, minden régi sebével egyetemben, sikerült úrrá lennie rajta, már nem is gondolt rá. És most feltámadt újra, még égetőbben, mint azon a reggelen, amikor Carlos kiutasította abból a házból, amelyet az otthonának hitt. Akkor elzsibbasztotta a megrázkódtatás, most azonban minden idegszálában elevenen érezte a sértést, a dolog igazságtalanságát, önnön sebezhetőségét, tehetetlenségét és létének kínzó bizonytalanságát. Egyedül volt, kiszolgáltatva az érzéketlen világ kényére-kedvére.

- Elmegyek egypár percre – mondta Hannah-nak. – Nem maradok soká.

Levette a fogasról a kendőjét, és kisietett az ajtón.

A Place d'Armes-on kivágták a platánfákat. Fel volt túrva a tér, a fű nyíratlan, csupa gaz. Hideg szél fújt, cibálta Mary kendőjét, befújt a nyakán, a ruhája alá, homokot hordott a szemébe, arcába. Lobogott a

szoknyája, ahogy hátában a széllel, könnyes arccal szaladt a székesegyház menedékébe a tér túlsó oldalán.

Valami sürgető szükség kergette az Isten házába. Gépiesen belenyúlt a szenteltvíztartóba, és keresztet vetett.

Aztán letérdelt, szabadjára engedte a könnyeit, és imádkozni kezdett. Édes Szűzanyám, Mennyei Atyám, egyedül vagyok, és félek. Segítsetek rajtam! Viseljétek gondomat! A térde alatt a székesegyház márványpadlatát éppen olyan keménynek érezte, mint egykor a zárda kápolnájának kövét; a templomhajó tágas tere hűvös volt, mint a pennsylvaniai hegyek levegője. Otthonosnak érezte a viaszgyertyák meg a tömjén szagát is, és lassan megnyugodott. Sikerült újra eltemetnie a fájdalmát.

Felszabadultan futott a széllel szembe, vissza az üzletbe, és az ezüstcsipke járt az eszében, amit majd a ruhájára öltöget. Alig várta már az estét, a bált, ahova elmegy a barátaival. Mert vannak barátai, van, aki gondját viselje.

Hannah boldogan magára vállalta az üzlet gondját, amíg Mary elment a fodrászhoz. – Ha valamit meg akarnak venni a hölgyek – mondta –, majd rámutatnak. Ahhoz nem kell tudnom franciául.

S amikor Mary visszaérkezett tornyos-loknis frizurájával, nem győzte dicsérni, s ragaszkodott hozzá, hogy a bolti készletből válasszon magának egy kendőt, kösse be a haját, hogy ne fújja szét a szél, és bérkocsival menjen haza, hogy legyen ideje felkészülni a bálra.

Louisa is korábban ért haza. Mary hallotta, hogy énekel, amint belépett a házba. És ezúttal áriát énekelt, nem skálázott.

Behúzta Maryt a szobájába, és leültette az ágya szélére.

- Jó, ha gyorsan tisztába jössz egy-két dologgal – mondta –, még mielőtt a bátyám megérkezik. Mellesleg Mike-nak hívják. Michael Kellynek. Ne lepődj meg, ha Katie-nek fog szólítani. Az igazi nevem ugyanis Katherine Kelly. Akkor változtattam Louisa Ferncliffre, amikor New Orleansbe jöttem. Katie Kelly néven nem lesz az emberből operaénekesnő. Mike-nak persze Katie maradok akkor is, ha a Lammermoori Luciát énekelem az operában. Azt, ugye, mondanom sem kell neked, hogy Mike nem tud a kapcsolatomról Mr. Bassingtonnal. Nem is baj. Eldugtam a szobádban, amit ajándékba kaptam tőle. A te szobádba nem megy be Mike, ott nem fogja látni. Ide viszont beront, amint megérkezik. Mrs. O'Neill őt is meghívta vacsorára. Mit gondolsz, vacsora előtt öltözzünk át, vagy vacsora után?

Még javában ezt vitatták, amikor Mike Kelly berontott, úgy, ahogy Louisa megjósolta. Tagbaszakadt, pirospozsgás férfi volt, vörösesszőke bajusszal és pofaszakállal.

- Hát persze hogy emlékszem Miss Maryre – harsogta, amikor Louisa bemutatta neki. – Hiszen mindennap láthattam a *Cairo Queen-en* a kisasszonykát. Szomorú nap volt az számunkra, amikor átszállt az öreg gőzösről a flancos *Memphis Belle*-re.

- Számomra is – mondta Mary Rose Jacksonra gondolva, de annyiban hagyta a dolgot. Inkább Joshua iránt érdeklődött.

- Joshua? Nagyszájú, mint rendesen, de senki nem veszi tőle rosszn éven. Baton Rouge-ban leszállt a hajóról, hogy a családjával töltse a karácsonyt. Én meg gondoltam, megnézem a kishúgomat, mielőtt elmegyek szerencsét próbálni Kaliforniába.

Mike egészen vacsoráig szóval tartotta őket. Sőt vacsora közben sem fogyott ki a történetekből, amelyek

mind azt bizonyították, hogy milyen könnyű meggazdagodni Kaliforniában, majd meglátják, ha egy-két év múlva visszajön egy nagy zsák aranyröggel. Mrs. O'Neill meg a két Mr. Reilly nem győzte hallgatni, Paddy Devlint azonban Mary gyönyörű frizurája sokkal jobban foglalkoztatta, mint a kaliforniai aranymezők.

- Ha nem sértem meg, amiért szóvá teszem, kegyed rendkívül szép ma este – mondta, amikor Mary előjött kék és ezüst estélyi ruhájában.

- A legkevésbé sem sért meg – közölte Mary vidáman. Határozottan szépnek érezte magát az ezüstcipellőben, a szalaggal megkötött loknival, útban az első bálja felé.

A bálterem bizony nem volt valami nagyszabású. Durva deszkapadlóján nem sokat javított az egész napos fényesítés, az ablakkeret mellett pedig úgy befújt a szél, hogy pislogtak és kormoztak a huzatban a petróleumlámpák. A falakat mindenesetre zöld taftdrapériák díszítették, s a falak mentén, ahogy az bálteremben illik, aranyozott székek álltak sorban. Három hegedűs és egy harmonikás szolgáltatta a zenét; gyors, vidám táncmuzsikát játszottak, aki nem táncolt, ütemes tapssal kísérte.

Minden korosztály megtalálható volt a teremben: öregek, nagy ricsajjal fogócskázó gyerkőcök. Rettenetes zaj volt.

- Ezt a táncot nem ismerem – mondta Mary Paddynek, amikor az a táncolók felé intett. A terem közepén valami gyors, ugrálós, pörgő-forgó táncot jártak, ami Mary számára teljesen ismeretlen volt.

Paddy nem értette, mit mond. Odahajolt hozzá, a tenyerét a füléhez emelte, s felvonta a szemöldökét. Mary a fülébe kiabálva megismételte. De Mike Kelly közbelépett.

- Nem kell itt kényeskedni, Miss Mary – rikkantotta, hatalmas mancsával egyszerűen elkapta Mary derekát, fölemelte, és hangosan nevetve vitte magával a táncolók felé.

Mary úgy lógott a kezében, mint a rongybábu, s tehetetlenségében vele nevetett. Mike letette a földre, s Mary csakhamar rájött, hogy nem is olyan boszorkányság az ugrálós tánc. Egykettőre együtt szökdécselt és forgott a többiekkel.

Paddy meg ott állt Louisa mellett, és csak nézte. Égi tüneménynek látta Maryt az egyszerű halandók között. Kék és ezüst báli ruhája arisztokratikus eleganciának számított az idősebb nők szolid, sötét selyemruhái meg a fiatalok olcsó, tarkabarka tafotái között. Természetes arcszíne mellett vásárian közönségesnek tűnt a pirosító mások arcán. S a többiek ügyefogyott ünneplőcipőihez képest alig érintették a földet az ő ezüstcipellői.

- Miss Mary igazi szépség – sóhajtott Paddy. Louisa együttérzéssel szorította meg a karját: – Nem közénk való lány ez, Paddy. Jobb lesz hozzászoknod a gondolathoz. Olyan szekér után futsz, amelyik nem vesz fel.

Paddy konokul fölszegte az állát. – Miss Mary a választottam – mondta. – És amint kineveznek gyapotrakodónak, el is veszem feleségül. Jól gondját fogom viselni, annyi ezüsttopánt vehet magának, amennyit csak akar, és nem kell munkával tönkretennie az egészségét.

- Hát az talán nem munka, hogy az asszony főz, mos, takarít otthon egész nap, és évente világra hoz egy gyereket? – kérdezte felpaprikázva Louisa.

De Paddy nem akart vitatkozni, úgy tett, mintha nem is hallaná.

Amikor véget ért a tánc, Mike visszavitte hozzájuk Maryt. – Nagyon megszomjaztam – mondta. Csupa víz volt az arca, az orra hegyén verejtékcsepp csillogott.

Louisa lefricskázta a verejtékcseppet. – Mike, kedvesem, ne kezdj máris inni! Inkább táncolj a húgocskáddal, ahogy egy szerető fivérnek illik.

Mike rávigyorgott: – Mintha csak anyánkat hallanám. Jól van, megadom magam. Hát akkor gyerünk. – Ezzel átkarolta Louisa derekát, és magával sodorta a következő táncba.

Paddy megfogta Mary kezét, és a táncolók közé vezette.

- Nagyon jól szórakozom! – kiáltotta Mary, miközben átadta magát a zene, a dobogó lábak és a tapsoló tenyerek ritmusának. Egészen belefeledkezett a táncba. Órák teltek el. Maga is elcsodálkozott, hogy milyen éhes, amikor végül Paddy a terem túlsó végébe vezette, ahol hosszú asztalokon hideg harapnivaló kínálta magát. Megrakták a tányérjukat sonkával, de Paddy, alighogy nekilátott, már fel is ugrott, hogy hoz Marynek egy kis puncsot, az hölgyeknek való.

Mary elmosolyodott. Szomjas volt, de nem kért inni, mert az asztalokon csak söröskorsókat látott. Mrs. O'Neillnél már megkínálták sörrel, de nem nagyon ízlett neki.

Figyelte Paddyt, ahogy az asztalok mögötti sarokba megy a puncsért. Hiába volt a hölgyek itala, sokat kellett várnia rá, mert egész csomó férfi vette körül a puncsostálat. Az asztal alatt egyébként szerényen meghúzódott két hordócska whisky is.

Egy óra sem telt bele, két újabb hordót gurítottak be a terembe, s ezúttal már nem szemérmeskedtek, felhuppantották a hordókat az asztalra, amelyről elfogyott az ennivaló.

Hamarosan éreztette is a hatását az elfogyasztott whisky. Vadabb lett a tánc, többen is dalra zendítettek, egy-két nő sírni kezdett, egy vörös képű férfi megbotlott a saját lábában, és partnerét maga után húzva a földre zuhant.

Aztán kitört az első verekedés. A terem egy pillanat alatt valóságos csatatérré változott, kemény ökölcsapások puffanása, üvegcsörömpölés, harcias ordibálás töltötte be.

Mary belekapaszkodott Paddy karjába: – Haza akarok menni – nyöszörögte.

- Nem kell félnie, Miss Mary – biztatta Paddy. – Majd nekem gondom lesz kegyedre. Még órákig táncolhatunk.

- Nagyon kérem, menjünk el innen. Haza akarok menni.

Paddy bólintott: – Ahogy kegyednek tetszik, Miss Mary - mondta, és odatáncolt vele az ajtó közelébe.

Már vagy fél tucat nő állt indulásra készen, csak a kendőjüket kerítették a vállukra. Egy asszony két tiltakozó gyereket vonszolt kifelé. Louisa is odaszaladt hozzájuk.

- Jövök veletek én is – kiabálta, s a fejével arrafelé intett, ahol Mike állt jókedvűen hahotázva, és egy törött széket pörgetett a feje fölött, azzal tartva sakkban négy támadóját.

Mary reszketett, amikor kiléptek az utcára. Paddy levette magáról a bérelt frakkot, és a vállára terítette.

De Mary nem a hidegtől reszketett. Félelemmel töltötte el a dulakodás, és a félelmét növelte, hogy rajta kívül mintha senkit nem zavart volna a törés-zúzás s az indulatok hevessége. A verekedők maguk is többnyire jókedvűek voltak, nevettek, nem vették komolyan a dolgot. Akárcsak Mike Kelly. Még a távozó nők sem voltak túlságosan megrendülve. A zenészek pedig egyszerűen tudomást sem vettek a csetepatéról, játszottak tovább, nem zavartatták magukat holmi bevert fejek és vérző orrok láttán.

Egyszer csak egy törött téglára lépett, ami elkopott cipőtalpán keresztül felsértette a sarkát. Legalább ráfoghatta: azért sír.

- Szent ég, kegyednek vérzik a lába – rémüldözött Paddy, amikor Mary fölemelte és megnézte a sarkát. Aztán se szó, se beszéd, fölkapta, és úgy vitte hazáig, ingujjban, a decemberi hidegben.

Mary egész úton sírt. De most már nem az elrontott bál vagy a sebes sarka miatt. Paddy Devlint sajnálta, amiért szereti, s mert ő nem tudja viszontszeretni.

Odahaza megmosta és bekötözte a lábát. Mrs. O'Neill kérdésére pedig ragyogó mosollyal válaszolt. – Nagyszerű volt az egész – mondta, és fölemelte az ezüstcipellőt. – Tessék nézni, széttáncoltam a cipőmet. Ez rá a legjobb bizonyíték.

Louisa huncutkásan elmosolyodott. – Tudod, ha a bátyámat kérdeznéd, szerinte a legjobb bizonyíték a háromnapos fejfájás és a lehorzsolt ujjbütykök.

Mary nehezen aludt el ezen az éjszakán. Azon tűnődött, hogy az ír negyedben az emberek meg az egész élet valahogy más méretarányú, mint ami számára természetes. Sápatagnak, félszegnek érezte magát. Itt nagyobb volt az öröm és a bánat, felajzottabbak az érzelmek, bővérűbb az evés, ivás, jókedvű a verekedés... és mindez nyomasztotta.

Nem tartozom ide, gondolta, és soha nem is fogok idetartozni. Igen, Louisa is azt szokta mondogatni, hogy ő nem közibük való. Vajon hogy érti? Azt tudta, hogy nem tud megváltozni, és nem is akar. Arra az életre vágyott, amelyet Montfleuryben látott: rendezettségre, szépségre, zöld pázsitra és virágillatos verandákra, fehér asztalnál ülő, szikrázó kristálypoharat tartó emberekre, a falon régi arcképekkel, amelyeken felismerni az arcvonásaikat.

Most már hetek óta nem jutott eszébe a ládika, az elveszett örökség. Néha már amúgy is azt hitte, hogy csak álmodta az egészet. Máskor meg hirtelen rátörtek ezek a percek, amikor rettentően idegennek érezte magát az Adele Streeten. Amikor eszébe jutott a ládika, és arra gondolt, hogy egy kifinomultabb, gyöngédebb, civilizáltabb világba született. Magam fogom alakítani az életemet, fogadkozott. Megszerzem magamnak, amit akarok. Az üzlet máris jól megy. Keményen fogok dolgozni, és mindent megszerzek magamnak. Csak dolgoznom kell, azt pedig tudok.

Némileg röstellte ezeket a kevély gondolatokat, de ugyanakkor vigasztalást talált bennük.

Amikor végre elnyomta az álom, úgy aludt el, hogy az arca alá fektette összekulcsolt kezét, amelyen így hüvelykujjának és megnyúlt kisujjának a hegye összeért.

Alig több, mint egy mérfölddel távolabb, a Royal Street-i nemes, régi házban Celeste Sazerac magára zárta szobájának ajtaját. Aztán kinyitott egy szekrényt, s mint minden este, ezúttal is elővette a ládikát. Ütött-kopott teteje fénylett a sok gondos törölgetéstől. Kinyitotta, s kirakta a tartalmát a bársonyterítővel letakart asztalra. Meggyújtotta mind az öt gyertyát az ezüst gyertyatartóban, és erősebbre állította a csillár gázlángját is. Aztán leült az asztal mellé, s dudorászva fényesíteni kezdte a ládikát.

38

A negyedvérbált követő hajnalon Valmont Saint-Brévin még napfölkelte előtt kilovagolt a városból. Ráérősen ügetett a jeges úton Benison irányában. Rábízta magát a

lovára; a fejében kavargó gondolatok éppen eléggé lefoglalták.

Megszerezheti magának Cécile Dulacot, ha akarja, bármit mond is Marie. És hogyne akarná. Még soha nem kellett neki nő ennyire, mióta csak eljött Párizsból. Csakhogy a körülmények sehogyan sem voltak ínyére. Nem meghódítania kellene Cécile-t, hanem megvásárolni.

Könnyen megengedhetné magának. Vehetne neki egy házat a Rampart Street közelében, néhány szolgát, hintót, bútort, ruhákat és ékszereket. A vagyona meg sem érezné, akkor sem, ha az egész városban nem lenne még olyan fényűző körülmények között élő kitartott, mint Cécile.

Elképzelte, mekkora öröm lenne szemben ülni vele egy kis asztalnál abban a házban, Cécile mélyen dekoltált ruhában, a nyakán smaragd nyakék, előttük pazar vacsora, kitűnő borok...

De mindez pénzért! Megvásárolandó, mint egy versenyló vagy egy kétkezi munkás. Ez a földöntúlian szép teremtés a szabad mivoltát igazoló iratok ellenére is rabszolga.

De hiszen maga választotta, érvelt Valmont. Száz kérője is akadna, amilyen gyönyörű. Férjhez is mehetne, nem kellene áruba bocsátania magát a Salle d'Orléans-ban, nem kellene fehér ember kitartottjává lennie.

S közben maga is tudta, hogy ez nem igaz. Cécile egy *placée* lánya, jog szerint törvénytelen. S ha a legjobb nevelésben részesült is, ez mindenki által számon tartott bélyeg a származásán, és megakadályozza, hogy férjhez mehessen egy szabad színes bőrűhöz, aki olyan gazdag, hogy biztosíthatná számára a megszokott, fényűző életfeltételeket. A szabad színes bőrűek társadalmát ugyanolyan merev erkölcsi és osztálykorlátok határozzák meg, mint a fehérekét.

Valmont valószínűleg minden más fehér embernél jobban ismerte ezt a sajátos New Orleans-i társadalmat. Marie Laveau eleget írt róla a leveleiben, amikor még maga is kereste a helyét ebben a világban, s szeretett volna megismerkedni írott és íratlan szabályaival.

Val maga is képtelen volt válaszolni ártatlan kérdéseire, amikor például azzal a dilemmával került szembe, hogy hogyan is legyen fekete valaki egy fehér országban. Kiváltképp, ha törvény szerint nem is, valójában azonban inkább fehér, mint fekete. S ha törvény szerint ugyan szabad ember, valójában azonban alárendelt helyzetben van. Szabad színes bőrű rendelkezhetett ingatlannal, és bérbe adhatta fehér embernek; üzleti vállalkozásba is kezdhetett, s ügyfelei lehettek fehér emberek; akár pert is indíthatott fehér ember ellen, sőt meg is nyerhette a pert. Viszont nem léphetett fehérrel házasságra, és nem alkalmazhatta.

Továbbá a szabad színes bőrű asszonyoknak, ha kimentek az utcára, éppen úgy *tignon*-t kellett kötniük a fejükre, mint a rabszolganőknek. S bármelyik fehér nő letartóztattathatott szabad színes bőrű nőt „rendbontás”-ért, ha két tanút állított. A büntetés pedig egy fegyőr által végrehajtott nyilvános megkorbácsolás volt.

A szabad színes bőrű férfiaktól azt a jogot is megvonták, amit a fehérek olyan nagyra tartanak: hogy megvédhessék a becsületüket. Nem hívhattak ki párbajra fehér embert. Pedig egész New Orleans legjobb és legnevesebb vívómestere, Bastile Croquére szabad színes bőrű volt. Ő tanította vívni a legelőkelőbb családok fiait.

New Orleans lakói között a kezdetektől fogva ott voltak a szabad színes bőrűek. Amikor a francia kézen lévő Santo Domingóban rabszolgalázadás tört ki, a gazdag szabad színes bőrűek ezrei hagyták ott a szigetet, s

kerestek menedéket a francia nyelvű New Orleansben. Ők tették ki a város szabad lakosságának majdnem a felét, mielőtt az amerikaiak letelepedtek itt. Övék volt az ingatlanok egyharmada, beleértve az ültetvényeket is, száz meg száz rabszolgával; az operában megvoltak a páholyaik, közvetlenül a fehérek páholysora fölötti emeleten; megvoltak a magániskoláik, s a fiaik tovább tanulhattak Franciaországban; megvoltak a költőik és a léhűtőik, az orvosaik és az iszákosaik, a hazárdjátékosaik és a jó–tékonykodóik, gazdagjaik és szegényeik, szentjeik és gazfickóik – tehát itt is megvolt minden, ami az emberiségre jellemző. Beleértve azt az előítéletet is, amellyel a társadalom a törvénytelen gyereket, a fattyút kezeli.

Cécile Dulac soha nem mehet férjhez olyan férfihoz, aki neveltetés, életvitel és szellemi csiszoltság tekintetében vele egyenrangú. Születésétől kezdve arra volt ítélve, hogy kitartott legyen.

Valmont tudta ezt, és meggyőzte magát arról, hogy ha Cécile-nek az a sorsa, hogy egy fehér ember kitartottja legyen, akkor ez a fehér ember lehet Valmont Saint-Brévin is. Ő legalább emberien bánna vele, érzékenyebben viszonyulna kényes helyzetéhez, mint bárki más. Hiszen kerülhetne olyan férfi mellé is, mint az a faragatlan gyapotügynök.

Csakhogy... Csakhogy ő soha nem erőszakolta magát olyan nőre, aki nem fogadja készséggel az ölelését. Ha pusztán nemi gerjedelmének levezetéséről volt szó, akkor elment a legjobb szajhákhoz. A szeretkezéshez különben elengedhetetlennek tartotta, hogy kölcsönös szerelemről legyen szó. És nem okvetlen a költők által magasztalt éteri szerelemről, de hát nem is volt meggyőződve arról, hogy ilyen a verseken kívül is létezik.

Tudta volna szeretni Cécile-t a maga módján. Testére-lelkére gondja lett volna, boldoggá tette volna. Tulajdonképpen nagyon szeretett volna szeretni valakit. De csak abban az esetben, ha viszontszeretik. És semmi oka nem volt feltételezni, hogy Cécile szereti. Vagy hogy valaha is szeretni fogja.

Szeretőnek nagyszerű lenne, abban biztos volt. Hűséges lenne, lesné a kívánságait, kitalálná a gondolatát, biztos kézzel vinné a házat, amit megteremt számára. Kellemes otthont rendezne be, ahová akkor megy el, amikor akar, ahol kedvére való étel-ital és szépséges, kellemes partner várja. Hamar megtanulná azt is, hogyan tegyen a kedvére az ágyban. Mert érintetlen ugyan, de az anyja majd megtanítja rá, hogy szerezhet örömet a férfinak.

Minden jóban része lenne, ami a jó házasság velejárója, és nem kötné gúzsba a házasság nyűge. Vagyis kötözni való bolond volna, ha nem tenne ajánlatot ennek a nőnek, aki a legszebb, legkívánatosabb, akit csak valaha látott.

Csak hát Cécile nem szereti. Még csak vágyat sem érez iránta. Egyszerűen csak megadná magát. És ha olyan kitanult, hogy el tudja hitetni vele, hogy szereti, kívánja? Nem, nem lehet azt színlelni. Fel lehet ismerni az igazi megadást, amikor nemcsak a test, hanem a szív is megnyílik az ember előtt. És a színlelést nem tudná elviselni, undorodna magától, az egész rendszertől, a *plaçage*-tól, mint olyantól, a szerelem adásvételétől.

Szorosabbra fogta a gyeplőt, mert a lova mindenáron világgá akart menni vele. Körülnézett, és látta, hogy legfeljebb egymérföldnyire vannak Benisontól. – Szeretnél már otthon lenni, mi? – mondta a lovának, az pedig válaszképpen hegyezni kezdte a fülét. – Na, jól van – szólt Valmont, és rácsapott a ló farára. – Hát akkor,

gyerünk! Terád rád fér a meleg kása, rám meg egy jó pohár meleg puncs.

Benisonban aztán annyi tennivalója akadt, hogy nem volt ideje Cécile-en törni a fejét. Már december huszonegyedikét írták, és huszonhetedikén indulnia kellett Charlestonba Hófelhővel meg még három versenylóval. Charlestonban rendezték egész Amerika leghíresebb lóversenyeit, ahová nemcsak az Egyesült Államok minden részéből, de Franciaországból, Angliából és Írországból is érkeztek a nevezések. Ő maga járt már a charlestoni versenyeken, de még soha nem nevezett be lovat.

Az európaiak általában már hónapokkal a versenyek előtt megérkeztek Charlestonba, hogy a lovaik hozzászokjanak a klímához. Val azonban mindenképpen otthon akarta tölteni a karácsonyt, és úgy döntött, hogy inkább magával viszi Louisianát. Nem kell a lovainak hozzászokniuk Dél-Karolinához. Észre sem fogják venni, hogy nem otthon vannak.

Amikor aztán az emberek rájöttek, hogy hogyan is gondolja a dolgot, úgy vélekedtek, hogy több a pénze, mint az esze. Val ugyanis készíttetett egy hajót Írországban a saját tervei alapján, s az elgondolása az volt, hogy a lovak majd az utazás során, lassan megszokják a klímaváltozást. A hajó már négy hónapja New Orleansben horgonyzott, és szinte az egész város megfordult rajta, szemügyre vette, és hevesen szidta, amikor Valmont nem volt hallótávolságban. Senkinek nem tetszett, hogy a kabinok olyan szemérmetlenül tágasak és fényűzőek. Külön kabinja volt Valnak, a kapitánynak, Val zsokéjának meg az idomárnak, sőt a lovászoknak és a segédszemélyzetnek is. Még a hajó legénysége is négyszemélyes kabinokban kapott szállást. A párnázott falú istállókat meg már kifejezetten nevetségesnek ítélték a látogatók, de még ennél is képtelenebb ötletnek

tartották, hogy az öblös hajófeneken Benisonban termett szénát meg alomszalmát tároltak, és hordókban ivóvizet.

Egy idős amerikai, aki rendelkezett némi klasszikus műveltséggel, egyfolytában azt motyogta, miközben végigjárta a hajót: – Kész Caligula... A New Orleans-i francia urak pedig nem győzték csóválni a fejüket, és személyes sértésnek vették, hogy a hajó legénységét Valmont New Englandből importálta. A kapitánynak egyetlen szavát sem értették.

Azt azonban mindenki elismerte, hogy Saint-Brévinnek van stílusérzéke, és intézkedtek, hogy a nevükben hatalmas fogadások köttessenek a lovaira. Akár nyernek, akár nem azok a lovak, hadd lássa meg a kevély Charleston, hogy New Orleans is a világon van.

A hajó neve is Benison volt. A tervek szerint karácsony napján szép lassan fel kellett vitorláznia a folyón az ültetvényig, kihasználva a szünetelő hajóforgalmat s hogy így könnyebb megfelelő medret találni a mély merülésű hajótestnek.

A szombatot és a vasárnapot Valmont a lovak felkészítésével töltötte. Meg persze a szokatlan rakománnyal. Értekezett mindazokkal, akik az előkészületeket végezték, szigorúan ellenőrzött mindent, amit csináltak.

Aztán a háztartás dolgát is megtárgyalta a főkomornyikkal, Nehemiah-val, hiszen a charlestoni utazás egy hónapra elszólította hazulról. Közben gratulált Ágnesnek, a házvezetőnőnek is, aki gyönyörűen feldíszítette karácsonyra a házat borostyánnal, fenyőágakkal, fagyönggyel és magyallal, magnólialevelekkel és piros meg fehér kaméliával. Miközben a városban volt, ünnepi télikertté változott az egész ház. Ami a főkertészt dicsérte; vele is hosszan el kellett beszélgetnie, meg kellett dicsérnie s bejárnia a

kertet, amely a szokatlan hideg ellenére is tele volt virággal.

Valmont úgy rendelkezett, hogy szedjék le a legszebb virágokat, hogy magával vihesse őket, amikor visszamegy a városba. Már pusztán társalgási témaként is jó szolgálatot tesznek, ha karácsony napján végiglátogatja számtalan nagynénjét és unokatestvérét. Mire az adott hölgy kellőképpen megszólja avagy megdicséri a kertészt, el is telik az illendő húsz perc, és mehet tovább a következő csokor virággal a következő vizitbe.

A karácsony nagyon eseménydúsnak ígérkezett. Reggel majd kiosztja a rabszolgák ajándékait, utána misére megy az ültetvény kápolnájában, aztán be a városba rokonlátogatásra, majd vissza, hogy ellenőrizhesse a behajózást.

Közben pedig legfeljebb két órát, ha alhat. Elfogadta Michaela de Pontalba meghívását a karácsonyesti vacsorára. A *Réveillon* New Orleansben ismeretlen európai szokásnak számított: tizenkét résztvevő tizenkét fogásos vacsorát fogyaszt el, amely éjfélkor ér véget pezsgős pohárköszöntővel a kis Jézus születésének örömére.

Ha szerencséje van, akkor sem ér vissza Benisonba hajnali öt előtt. Mélységesen szerette a bárónét és fiait. Áldás volt számára, hogy ott vannak New Orleansben. Ha nem ért rá meglátogatni őket, akkor is tudta, hogy egy darabka Párizs ott van a közelben, és máris kevésbé fájt a szíve Franciaországért. De már százszor is elátkozta magát, amiért elfogadta a meghívást a *Réveillon*-ra. Még annyi tennivalója volt az indulás előtt. És bármennyire könnyelmű világfinak mutatta is magát, a lelke mélyén állandóan nyugtalankodott, azt fontolgatta, vajon sikerül-e véghezvinni gondosan előkészített terveit.

De még a *Réveillon*-nál is jobban haragudott önmagára és Michaelára a festmény miatt, amit megrendelt. Kénytelen lesz modellt ülni hétfőn, meg még kedden, huszonnegyedikén is.

Mary látta is Valmont-t, amint hétfő reggel megérkezett Albert Rinckhez. Persze ez nem a véletlen műve volt. Hannah-tól előzőleg hallotta, hogy jön modellt ülni.

- El sem tudod képzelni, Mary, milyen izgatott Albert – mondta Hannah. – Mintha egyenesen Fillmore elnököt kellene lefestenie.

Megviseltnek és rosszkedvűnek látta Valmont-t. Gyorsan ellépett a kirakat elől, nehogy a férfi észrevegye. Ő is fáradt volt, de mindenáron úrrá akart lenni a fáradtságán. El kellett még készülnie a munkájával.

- Kissé fáradtnak látszik, Mr. Saint-Brévin – jegyezte meg Albert Rinck. – Szóljon, ha pihenni szeretne, leülhet egy kis időre.

Valmont-t zavarta Rinck ideges, hajbókoló modora. Csak egy dolgot szeretett volna: hogy fessen, végezze a dolgát, és készüljön el minél hamarabb. Már-már szavakba is foglalta ezt, aztán látta, hogy Rincknek remeg a keze, csöpög az ecsetjéről a festék, gyanúsan csillog a szeme. Te jó ég, gondolta, ez lenne az amerikai véna, az amerikai művészeti stíl? Csak nem fogja itt elsírni magát ez a nyomorult? Ha ez így megy, soha el nem készül a kép.

Elővette hát a legmegnyugtatóbb hangját, amit egy ijedős lóval használna. – Tudja, sok festő barátom van Párizsban. Egyikük sem igazán nagy festő, de azért én irigylem őket. Számomra valóságos varázslat, amikor merő színfoltokból egyszeriben kialakul egy arc vagy egy fa. Az arcképfestés a legkényesebb dolog, gondolom. Mindenkinek megvan a maga elképzelése arról, hogy milyen, ez azonban ritkán egyezik azzal, amilyennek

mások látják. – Ez már csak elég lesz, gondolta. Ebből tudhatja, hogy nem is számítok arra, hogy ez az átkozott kép hasonlítani fog rám. Tőlem ráfestheti akár a holdvilágot két szemmel, engem aztán igazán nem érdekel.

Albert gyors, magabiztos ecsetvonásokkal dolgozott.

Valmont elmosolyodott.

- Mosolyogni óhajt a képen, Mr. Saint-Brévin? – készségeskedett újra Albert.

Valmont legszívesebben elküldte volna a pokolba, de csak annyit mondott, hogy nem, jobb lesz, ha nem mosolyog.

Albert megköszörülte a torkát, annak jeleként, hogy szólni készül. – Egyetértek önnel az arcképekkel kapcsolatban. Valóban kényes dolog. – Némi szünetet tartott, aztán hozzálátott, hogy kiöntse a szívét. – Én sem vagyok igazán nagy festő, akárcsak az ön párizsi barátai. Nem erősségem az arcképfestés. Szinte minden másban jobb vagyok. De hiába festek le egy tál narancsot, azért senki nem akar fizetni. A legtöbb ember saját magát óhajtja felmagasztalni ... Nem önre gondolok, meg ne sértsem! Tudom, hogy a báróné beszélte rá, hogy felkeressen, nem az ön ötlete volt. Együtt érzek önnel, tudom, hogy van ez. A báróné egy szép napon megszólított Philadelphiában, másnap pedig azon kaptam magam, hogy itt vagyok New Orleansben, és a legmagasabb lakbért fizetem, amiről csak valaha hallottam. – Albert elvigyorodott. – Rendkívüli teremtés a báróné. Mindig hálát fogok adni az égnek, hogy megismerhettem, amíg csak éhen nem halok miatta.

Val úgy döntött, hogy nem is olyan fejre ejtett alak ez a Rinck. Már nem bánta, hogy összeakadtak.

- Philadelphiában született? – kérdezte.

- Nem – mondta Rinck. – Egy isten háta mögötti helyen, amelynek még neve sincs. A tanulmányaimat végeztem Philadelphiában. Hannah-val összespóroltunk annyi pénzt, hogy néhány hónapig leckéket vehettem. Mindig szerettem volna képezni magam. Tudja, én művészi szemmel látom a dolgokat, erről meg vagyok győződve, csak nem tudom lefesteni, amit látok. Persze lehet, hogy túlságosan igényes vagyok.

- Vagy túlságosan szerény – jegyezte meg Valmont.

- Nem, a szerénység soha nem volt erényem. Ezt már többen is mondták. – Albert kuncogva keverte a festéket a palettáján.

- Én mindig is úgy vélekedtem, hogy nagy tévedés a szerénységet erénynek tekinteni – mondta Valmont. Kezdte jól érezni magát Rinck társaságában.

Albert szeretett beszélni, különösen a művészetről és saját magáról. Val biztatására áradni kezdett belőle a szó.

Valmont két órán keresztül könyökölt a derékba törött, rovátkált oszlopon, amit Albert megfelelően klasszikus kelléknek ítélt a festményhez. Ezalatt igen sokat megtudott Albert tapasztalatairól és törekvéseiről. Azt is megtudta, miért nem lesz belőle soha olyan híres festő, amilyen lenni szeretne. A festői képességeivel nem volt semmi baj, meg az még fejlődhet is az idő múlásával. Ízlése nem volt szegénynek.

- Vegyük például azt a lányt, aki Hannah-val dolgozik az üzletben – bölcselkedett Albert. – Azt hiszem, rajtam kívül nem sokan nézték meg őt alaposan. A legtöbben jelentéktelen külsejűnek tartanák. Én azonban mélyebben látom, amit látok. Ennek a Mary nevű lánynak olyan színű a haja meg a szeme, mint a rőtarany aszúbor. S amikor rásüt a nap, a szeme mélyén meg a hajában aranyfények gyúlnak. Szeretném lefesteni, úgy lefesteni, ahogyan én látom. Asztalhoz ültetném, oldalról kapná a fényt, hogy

kigyúljon a hajában az a mélyarany ragyogás. Előtte egy kancsóban aszúbor lenne az asztalon, benne ugyanez az arany. A szeme pedig kitekintene a képből, egyenesen a szemlélőre, és ott lenne a mélyén az a pici aranyfényecske... Lefesteném, csak hát attól félek, úgysem sikerül. Túlságosan igényes feladat ez nekem.

- Pedig én csodálatos gondolatnak tartom – mondta Valmont. Nem is képzelnéd, mennyire csodálatosnak, tette hozzá magában. Az aszúborszemű Mary, Rose Jackson örömlánya... Ez az, amire szüksége van, ez tudja megakadályozni abban, hogy fejest ugorjon a mély vízbe, és megvásárolja magának Cécile Dulacot. Úgyis azt ígérte magának, hogy beköltözik egy hétre a Saint Louis Hotelba egy jó humorú szajhával. Rose Maryje még jobb lesz. Okos lány ez, bebizonyította. És milyen mulatságos, ahogy a feddhetetlen erkölcsű szende lánykát alakitja. Vajon meddig akar színlelni? Mert ha véget vet a színészkedésnek, akkor majd bizonyára előbukkan belőle mindaz a fortélyos tudás, amiről Rose Jackson lányai Mississippi-szerte híresek a szakmában.

39

- Jó reggelt, Mrs. Rinck. Miss MacAlistair is itt van?

Mary a paraván mögött varrt, és megszúrta az ujját a tűvel, amikor Valmont hangját meghallotta.

- Igen – mondta Hannah. – Azonnal jön.

Mary beletörölte az ujját a szoknyájába, aztán izgatottan megpróbálta kidörgölni az anyagból a vérfoltot. A tű közben szőrénszálán eltűnt, sehol nem találta. Zúgott a feje. Amikor felállt, leesett a földre a gallér, amin dolgozott.

De semmi nem számított. Valmont Saint-Brévin itt van, és őt keresi.

- Jó reggelt, monsieur – mondta, mikor kilépett a paraván mögül. Valmont háttal állt a fénynek, csak a körvonalait látta, mint először Benisonban, amikor mögötte ment le a nap. Az arca árnyékban volt, de nem volt rá szükség, hogy lássa. Becsukott szemmel is előtte volt.

Albert Rincknek jó szeme van, gondolta Valmont. Csakugyan van egy kis arany gyertyafény a lány szeme mélyén. Érdekes, hogy eddig nem is vette észre. Valószínűleg a pirosító miatt, amit használ. Rose igazán megtaníthatta volna, hogy csínján bánjon vele.

Könnyedén meghajolt, és elmosolyodott. Maryvel szinte megfordult a világ. – Kisasszony – mondta Valmont –, kisétálok a rakpartra, meg akarok nézni egy hajót. Ha ráér, és velem tartana, nagyra becsülném a társaságát. A piacnál megihatunk egy kávét is.

- Veszem a kalapom – mondta Mary, Hannah-ra rá sem nézve.

- Sálat is vegyél – buzgólkodott Hannah kéretlenül is.

- Ahhoz nagyon meleg van – mondta Mary. – Vasárnap ismét melegre fordult az idő. – Mary magában hálát adott minden szenteknek, így ugyanis a legjobb kalapjában ment munkába. Ideges, ügyetlen ujjakkal kötötte meg az álla alatt a csíkos taftszalagot.

- Készen vagyok, monsieur Saint-Brévin.

Kint a napfényen Valmont észrevette, hogy Mary nem használ pirosítót, eleven arcszíne természetes. Ez volt az első meglepetés.

A második meglepetés akkor érte, amikor Mary megszólalt. Az angolról ugyanis áttért a franciára, és a kiejtése tökéletes volt.

- A *Benison*-t akarja megnézni, monsieur? Néhány hölgy emlegette az üzletben. Örömmel megnézném, ha lehet.

- Nem *le*, mademoiselle, *la* – helyesbített Valmont. – Tudja, a *hajó* mindig nőnemű. Állítólag azért, mert bármilyen veszedelmesek, a férfiak mégis imádják őket.

Arra számított, hogy a lány veszi a lapot, és valami kacér megjegyzéssel vág vissza, de Mary érdemibb érdeklődést tanúsított.

- Nőnemű? – csodálkozott. – Milyen különös, ha azt vesszük, hogy a nők jelenléte állítólag bajt hoz a hajóra. Vagy nem így tartják? Valahol olvashattam.

Val egészen összezavarodott. – Nem is tudom – mondta. Nem tudta megállapítani, nem puszta ugratás-e az egész. De nem láthatta Mary arckifejezését. Eltakarta a kalapja karimája. Különben is sokkal kisebb volt, mint amilyennek emlékezett rá.

Pedig, ha látja Mary arcát, újabb meglepetés éri. Mary úgy harapott az ajkába, hogy csak úgy sajgott. Hallgass már el, szidta önmagát. Halálra untatod. Semmivel ne törődj. Ne törd a fejed azon, hogy hogy kerültél ide, miért vagy itt, inkább figyelj. Ne vesztegess el egy másodpercet se! Figyelj, hogy aztán emlékezz mindenre.

Val felé fordult, és az arcába nézett. A tekintete tele őszinte kíváncsisággal.

Ez is meglepetés volt. Olyan ártatlannak látszott a pillantása, mint egy gyereké. Furcsa, hogy Rose nem ragaszkodott hozzá mindenáron. Ennél tehetségesebb alkalmazottja aligha létezett. Val úgy érezte, hogy már-már a paródia határát súrolja az a tökéletesség, amivel Mary az ártatlant alakítja. Elnevette magát.

Mary nagyot nézett, aztán ő is vele nevetett, amilyen kicsi volt a teste, olyan mélyről jövő, harsány nevetéssel; mosolyogva fordultak meg utána az emberek.

- Most parancsol kávét, vagy később? – kérdezte Val.

- Mindegy – mondta a lány. – Esetleg most is, meg később is. Kávézni mindig jó.

- Remek ötlet. Ma még úgysem ittam. – Val megfogta Mary felsőkarját, amikor odaértek a Levee Streethez. – Átmenjünk? – kérdezte a forgalmas úttest felé intve.

Kezének melege a kesztyűjén és a ruhaujjon keresztül is sütötte Mary bőrét. Úgy érezte, a térde bármelyik pillanatban felmondhatja a szolgálatot, de csodálatos érzés volt ez az elgyöngülés. – Fussunk – mondta. S ezzel belevetették magukat a fogatok, szekerek, gyalogosok és állatok tömkelegébe.

Utólag Valmont nem tudott számot adni a Maryvel töltött félóráról. A részletek egyszerűen kiestek az emlékezetéből. Csak arra emlékezett, hogy a piacon szinte minden árus a nevén szólította Maryt, hogy soha még olyan jó kávét nem ivott, olyan ízletes *gumbó*-t nem evett, mint vele, s hogy a *Benison*-nál szebb hajó közel s távolban nem volt a Mississippin.

Eredetileg arra gondolt, hogy egy órát tölt vele a lakosztályában, a Saint Louisban. Aztán meggondolta magát, s inkább meghívta másnapra az ültetvényre, hogy megnézze Hófelhőt, miután modellt ült a képéhez Rincknek. Így legalább tovább együtt lehetnek.

A meghívás hallatán Mary összecsapta a kezét. Val úgy vélte, ez azért már a naivaalakításhoz képest is túlzás. De belement a játékba, s amikor Mary megkérdezte, hogy ő gondoskodjék-e magának gardedámról, mondta, hogy kéri szépen. Aztán visszakísérte az üzlethez, ahogy egy olyan jóravaló ifjú hölgyet illik, amilyet Mary alakít.

A Saint Louis Hotel felé igyekezve eszébe jutott, ahogy Philippe összegezte Mary MacAlistairt: nem is olyan, mint egy nő.

Szegény Philippe! Igazán nem csoda, ha úgy belehabarodott. Mary MacAlistair csakugyan igen meggyőző színésznő. Remek alakítást nyújtott az imént is. Sem kacér nem volt, sem hűvös, nem mutatkozott

túlságosan jól tájékozottnak, de túlságosan tudatlannak sem. Csakugyan más, mint egy szokványos nő. Egyszerűen kellemes partner volt, olyannyira, hogy feledtette az emberrel, miféle. Hiába, Rose lányai mindig is azt nyújtották, amire az embernek a legnagyobb szüksége volt, és sokszor csak utólag derült ki, hogy mire is volt szüksége.

Hanem ez a lány a legjobb valamennyi között, gondolta Val, és nagy várakozással tekintett a következő nap elébe. Aztán belépett a Saint Louis Hotelba, és megfeledkezett Maryről.

Mary eközben a paraván mögött varrogatott, és gondolatban újraélte a Val társaságában töltött perceket. Alig akarta elhinni, hogy mindez csakugyan megtörtént. Időnként meg kellett tapogatnia a bizonyítékot: az összepréselődött virágot, amit a zsebében hozott magával. A gumbóárus adta Valnak ráadásképpen, Val pedig nekiadta.

Val belépett a Saint Louis Hotel kapuján, és az egész francia negyed legforgalmasabb pontján találta magát. Legfeljebb a piacon lehetett még ekkora nyüzsgés. A szálloda egy háztömbnek a felét foglalta el, és három bejárata volt. Egy a Royal Streetről, ez vezetett a kétszáz vendégszobához, amelyek közül négy egész éven át Valmont lakosztályául szolgált. Két bejárat nyílt a Saint Louis Streetről: az egyik az emeleti báltermekhez vezető lépcsőházra; a másik pedig az impozáns, oszloptornácos főbejárat volt. Valmont ezen a bejáraton lépett be – üzleti tárgyalásra igyekezett.

Átment a tőzsdetermen, odabólintott az ismerősöknek, de a kijárat felé mutatva jelezte, hogy nem ér rá beszélni velük. Itt – mint a városban működő tőzsdén is – bankszakemberek, alkuszok, ügynökök és hajózási

vállalatok megbízottai kötöttek gyapot– és cukornádüzleteket.

Val a Rotundába tartott, a szálló közepén elhelyezkedő köríves terembe, ahol az árucikkek nagyobb választékát kínálták aukciókon.

A Rotunda New Orleans egyik legvonzóbb látványossága volt helybeliek és idegenek számára egyaránt, és joggal kiérdemelte hírnevét, tágas kupoláját allegorikus jeleneteket ábrázoló freskók díszítették; magasan, a márványpadozaton nyüzsgő tömeg fölött mitológiai istenek, nimfák, állatok dévajkodtak nagy összevisszaságban, buja, délszaki környezetben. Kovácsoltvas csigalépcső vezetett a kupola belsejében körbefutó, csipkés erkélyre, ahonnan a nézők alaposan szemügyre vehették az árverezők és a közönség tevékenységét, és közelebbről megtekinthették a freskók pompás pogány látványát.

Szombat kivételével mindennap nyitva állt a Rotunda a látogatók előtt. Szombaton pontban déltől pontosan három óráig tartották az aukciókat, ilyenkor megtelt azokkal, akik eladni vagy vásárolni jöttek, vagy egyszerűen csak a mulatság kedvéért. A legkülönbözőbb dolgok kerültek itt kalapács alá. Kétezer holdas ültetvények mellett árverési tétel lehetett egy külvárosi ingatlan egyharmincad része. Egy hordó bor éppúgy, mint két borospohár. Bútor és szegek, képek, kondérok, széna– vagy gyapotbálák, rum vagy melasz fahordóban, női cipők, férfi nadrágtartók, csipke, kátrány, eke és üvegcsillár, porcelán és selymek, és bambuszpálcák.. . Minden kapható volt itt, ami az ember fantáziájában megfordulhat, és egyszerre három nyelven, franciául, angolul és spanyolul folyó gyors, izgatott licitálás után már gazdát is cserélt. A New Orleans-iek rajongtak a versenyekért és a fogadásokért. Magától értetődő, hogy minden más

kereskedelmi tranzakciónál jobban kedvelték az árverést. Még a legelőkelőbb francia hölgyek is eljöttek a Rotundába, ha Franciaországból érkezett hajórakományt árvereztek, vagy ha egy elkártyázott úriház berendezését verték dobra.

Eszeveszett gyorsasággal bonyolították le az árveréseket. A háromórás időtartam nem sok időt hagyott a fontolgatásra, mivel igen sok árverési tételt kellett megmozgatni. Különösen forgalmas napokon egyszerre két, három, sőt négy árverést is folytattak egyidejűleg a Rotunda különböző helyein.

Valmont azonnal látta, hogy ez nem különösebben forgalmas szombat. Csak két pódium körül folyt árverés. Az egyiket húszan, huszonötén vehették körül. – Hölgyeim és uraim – hadarta a kikiáltó –, a versailles-i kastély falain sincsenek ennél szebb tükrök. Kikiáltási ára mindössze negyvenhárom dollár. Ki ad többet? – A két mellette ülő kisegítő franciául és spanyolul is elmondta ugyanezt, és pontosan ugyanazzal a hanglejtéssel.

Valmont elment az árverés közönsége mellett, és a másik pódium felé tartott, amelyen egy férfi rendezkedett. – Üdvözlöm, Jean-Pierre – mondta. – Megkaptam az üzenetét. Szóval van itt nekem valami?

- Igen – mondta az árverező, és odaintett a két tolmácsnak, hogy folytassák a munkát. – Olyan árum van, ami meg fog felelni a tetszésének, monsieur Saint-Brévin. Jöjjön csak velem.

Átvezette Valt a Rotunda másik oldalába, ahol egy alacsony palánkkal elkerített helyen rabszolgák várták az árverést. Már három érdeklődő mustrálgatta őket.

A New Orleans-i rabszolga-kereskedők szokása szerint Jean-Pierre is felöltöztette az árverésre bocsátandó rabszolgákat. Ezen a szombaton négy férfit és hat nőt árvereztek. A férfiakon dohánybarna nadrág, piros

mellény és zöld frakk volt, amit szemlátomást nem rájuk szabtak. A nők mélyen dekoltált rózsaszín taft estélyi ruhát viseltek. Egyikük nagyon idős volt, az arca csupa ránc, a keze köszvényes. Volt közöttük egy tíz év körüli kislány is. Mindannyiuk fején ott volt az előírásos fejkendő, piros-fekete mintás kartonból, ami groteszk ellentétet alkotott a fényes, rózsaszín estélyi ruhával. Úgy látszott azonban, hogy nagyon meg vannak elégedve a díszes ruháikkal. Mindannyian mosolyogtak.

- Mardsden ültetvényéről valók – magyarázta az árverező. – Natchezen túlról. – Az öreg Mardsden belehalt a zsugoriságába. Valószínűleg még a doktorra is sajnálta a pénzt. Ezek a nyomorultak is rongyokat viseltek. De amúgy jó állapotban vannak. A tulajdonára nagyobb gondot fordított az öreg, mint saját magára.

Az egyik nézelődő közben megkérdezte a legizmosabb négertől, hogy mi a neve. Természetesen franciául.

A néger meg egyszerre csak abbahagyta a mosolygást, és forgatni kezdte a szemét.

- Az ördögbe, ezek csak amerikaiul tudnak – mondta a New Orleans-i. – Még majd tolmácsot fogadok melléjük az ültetvényemen. – Ezzel elvonult, csak még elvett egy tányér osztrigát, amit egy pincér kínált tálcáról.

- Úgy nézem, nem lesz nagy licitálás – mondta Val, és intett a pincérnek. – Küldessen nekem egy palack fehérbort – mondta, és kiválasztott néhány osztrigát.

Ilyenkor a hotel látta vendégül az árverések látogatóit. Pincérek jártak körbe a Rotundában, és tálcáról meleg és hideg ételt meg italt kínáltak.

Jean-Pierre kivárta, amíg Val megevett vagy tucatnyi osztrigát, megivott két pohár bort, majd megtörölte a kezét egy szalvétában, amit mosolygó, egyenruhás fiú nyújtott át neki. Aztán megköszörülte a torkát, és azt javasolta, hogy talán kezdjenek hozzá az árveréshez, mert

akármilyen kevesen vannak, csak el fog tartani egy darabig.

- Remélem, nem sokáig – mosolygott Valmont. – Számítok magára, Jean-Pierre. Csak az én licitemre figyel, a máséra süket és vak. Hol az a család?

Jean-Pierre felsóhajtott. – Sajnos a vén csoroszlya is hozzájuk tartozik – mondta. – Persze érte alig számítok valamit, monsieur, viszont szakácsnő volt, úgyhogy nem teljesen hasznavehetetlen. Az ő két fia a két legerősebb férfi, az egyik nő a lánya. Annak a gyereke a kislány. A nő állítólag viselős, de nem vagyok benne biztos. A férje is itt van.

Val felvonta a szemöldökét. – Szóval tíz rabszolga közül el akar adni nekem egyszerre hatot. Hát nem csodálom, hogy üzent értem.

Jean-Pierre vállat vont. – Én nem erőszakolom, monsieur – mondta. – Ön ragaszkodik hozzá mindig, hogy egész családot vásároljon. – Magában mindig is bolondnak tartotta emiatt. Meglehet, hogy abban igaza van, hogy ezzel elejét lehet venni a szökéseknek, és meg lehet takarítani a felkutatásuk költségét, de azért mégiscsak nagy pénzpocsékolás. Neki persze kész haszon monsieur Saint-Brévin bolondériája. Az elmúlt évben is szépen jövedelmezett ez.

Igen lanyha volt a licitálás, úgyhogy karácsonyi ajándékként végül is a kikiáltási áron adta oda a hat rabszolgát.

Valmont fizetett, és száz dollárral még meg is toldotta az összeget. – Kérem, tegye meg nekem azt a szívességet, hogy ennek a pénznek a felén vásároljon meleg ruhát és strapabíró cipőt a rabszolgáknak, Jean-Pierre. Az öregasszonyt is beleértve. Benisonban rengeteg munkája van a cipésznek. A másik felén vegyen valami szép ajándékot a feleségének. Lekötelezettje vagyok. Nyilván

az ő érdeme is, ha az ura ilyen kitűnő üzleti partner. A rabszolgákért holnap elküldetek. Addig alaposan lecsutakoltathatja és felöltöztetheti őket. Nehogy nekem tetvesek legyenek.

Fél óráig tartott az egész. Valmont elégedetten ment át a hotel tágas, zajos bárjába. Az ingyenebéd itt még bőségesebb volt. Alaposan megéhezett, és elhatározta, megkóstolja a *gumbó*-t. Vajon milyen lesz ahhoz képest, amit a piacon evett?

Mary nem tudott ellenállni a kísértésnek. Végül is fölment Albert Rinck műtermébe azzal az ürüggyel, hogy valami megbeszélnivalójuk van az éppen készülő ruha divatlapjával kapcsolatban.

Miközben Albert kifejtette a nézetét, ő a Valmont-ról készülő festményt nézte, bár egyelőre nem sok néznivaló volt rajta, csak a barna kabátjának a körvonalai meg a fekete nyakkendője.

- Mondja, Mary, hallotta, mit mondtam? – érdeklődött Albert.

- Hogyne, Albert. Köszönöm szépen – mondta Mary, fogta a divatlapot, és dudorászva lement a lépcsőn. Ha kész lett volna a festmény, akkor sem mondott volna neki újat. Fejből ismerte Valmont minden vonását, minden arckifejezését.

És holnap újra látja. Hannah megígérte, hogy Alberttel együtt elkísérik Benisonba. Nyugodtan megtehetik, már hetekkel ezelőtt elhatározták, hogy december huszonnegyedikén és karácsony napján zárva tart az üzlet.

40

Valmont megadóan könyökölt a műmárvány oszlopon, és szabadjára engedte a gondolatait, miközben Albert Rinck festett és beszélt. Elsősorban a charlestoni utazás foglalkoztatta a gondolatait; hogy beválik-e majd a hajó, kedvező lesz-e az időjárás, szélcsendes a tenger, elegendők-e a készletek. Alig figyelt oda Albert fecsegésére.

Egészen addig, amig azt nem hallotta, hogy a nejével együtt alig várják már, hogy megtekinthessék monsieur Saint-Brévin ültetvényét. Erre aztán felfigyelt. Szóval a kis bestia csakugyan gondoskodott magának kísérőkről. Először bosszantotta a dolog, aztán mulattatta; végül úgy döntött, hogy nagyon is megfelel a tetszésének. Úgy gondolta, belelát a kis huncut kártyáiba, márpedig kedvenc játéka a kártya. Akkor hát játszani fognak, meghódítja Miss MacAlistairt, mintha az a szemérmetes leányzó volna, akinek játssza magát. Milyen fortélyos kis nőszemély! Mintha csak tudná, hogy nincs, ami kedvére valóbb volna a kihívásnál. Valmont nagy várakozással nézett a találkozás elébe.

Másnap még jobban felmelegedett az idő, felhőtlen volt az ég, ragyogott a nap. Mary és Hannah fodros, rózsaszín selyem napernyőt vitt magával, amely hízelgő, szűrt fényt szórt az arcukra. Ki gondolta volna, hogy Mary egész éjszaka fenn volt, és öltögette a selymet az ócskásnál vásárolt rossz esernyővázra. Napernyő híján fátylat kellett volna viselnie, ahogy a New Orleans-i nők szokták, és akkor nem látott volna olyan jól. Márpedig egyetlen mozzanatot sem akart elmulasztani a Val társaságában töltött napból.

A kocsiban Hannah-val menetirányban ültek, velük szemközt ült Val és Albert. A szép idő örömére Valmont hintót bérelt. Fürgén szaladt velük a két ló a River Roadon. Jobb kéz felé láthatták a folyót és az árral szemben lassan haladó hajókat. Két kis lapátkerekes hajó így is versenyben állt egymással, s Val utasítására a kocsis vágtára fogta a lovakat, és két mérföldön keresztül állták a versenyt a hajókkal.

Aztán kátyúsabbá vált az út, és feladták. Hannah a zsebkendőjével legyezte magát. – Nem vagyok hozzászokva ennyi izgalomhoz – mondta.

Mary arca egészen kipirult, szemében elevenen égett az a kis aranyfény.

Amikor letértek a River Roadról, mérföldeken át mocsár mentén haladtak. Itt már nem kellett napernyő, fátyolmohával benőtt, magas ciprusok árnyékolták az utat. A nap csak a mocsár fekete víztükrén csillant meg, táncoló tüzeket gyújtva a tavak hűvös mélye fölött.

Az árnyas út szélén hirtelen megmozdult egy kidőlt fatörzs, és meglepő gyorsasággal beletoccsant az egyik tó fekete vizébe. Hannah felsikoltott, Mary pedig kíváncsian nyújtogatta a nyakát, hogy lássa, amint az aligátor felbukkan a víz felszínére. Val mosolyogva nézte.

Nemsokára hatalmas tölgyfákkal szegélyezett széles útra tértek. Vagy tucatnyi gyerkőc szaladt elébük, vidám lármával futottak a hintó mellett. Megérkeztek Benisonba.

A ház Mary minden várakozását felülmúlta. A meredek tetőt tartó magas, fehér oszlopok a földszinten csempével burkolt oszlopcsarnokot alkottak, az emeleten pedig fehérre festett kovácsoltvas korlátos kerek balkont fogtak közre. Az előcsarnok padlata márványból volt, s a márvány hidegét pompás, meleg színű perzsaszőnyeg oldotta fel.

Egy komornyik átvette a kalapjukat, a napernyőket és a sétapálcákat, és megkérdezte Valt, hol szolgálják fel a kávét.

- A *patió*-ban – mondta Valmont. – Aztán még az ebéd előtt kimegyünk az istállóba. Megfelel a hölgyeknek? – érdeklődött.

Hannah és Mary egyszerre mondtak igent. Egy szobalány megkérdezte, hogy nem óhajtják-e rendbe hozni magukat, és bevezette őket egy toaletthelyiségbe, ahol mindent megtaláltak, amire csak szükségük lehetett. Illatos szappan, kancsókban hideg és meleg víz, vastag damaszttörülközők, illatszerek, s egy faragott és fényezett szobaárnyékszék, valóságos műremek. Hannah csak bámult. – Istenkém – suttogta ez olyan, mint egy palota.

Mary elmosolyodott. Hát hol is lakna egy grand seigneur, ha nem palotában, gondolta. Úgy érezte, álmodik, és minden perccel álomszerűbb lett az élmény.

A kőfalak által védett kertben egy magnóliafa alatt fogyasztották el a kávét, hozzá süteményeket és apró harapnivalót. Mary egy kovácsoltvas padon ült Valmont mellett, olyan közel, hogy Val karja súrolta a vállát, amikor fölemelte a kávéscsészét.

Piros virággal borított kaméliabokrok között vezetett az út az istállókhoz. Valmont Mary könyöke alá nyúlt, hogy átsegítse az ösvény felszínére törő gyökereken. A közelsége egészen felbolygatta Maryt. Összevissza kalapált a szíve, és elszorult a torka.

Amikor aztán egy lovász kihozta az istállóudvarba a nagy szürke ményt, s Valmont odament, hogy megvizsgálja Hófelhő lábait és patáit, a távolléte egyszerre jelentett megkönnyebbülést és elmondhatatlan kínt. Mary mély lélegzetet vett, s miközben szabályosabban kezdett verni a szíve, gyönyörködve nézte, ahogy Valmont gyönyörű fekete feje odahajol a ló vakítóan fehér horpaszához.

Hannah és Albert szünet nélkül beszélt, lehet, hogy hozzá is szóltak, de ő nem hallott mást, csak a folyó felől fújó szél zenéjét, ahogy a fák leveleit susogtatta, s a beleszövődő madárdalt, amely mintha a gyönyörű nap, az élet és a szerelem szépségét dicsőítette volna.

Mary nem győzött csodálkozni, hogy Hannah meg Albert képes enni. Hogy rágni, nyelni tudnak, s közben társalogni, mint máskor, s mintha ez akármilyen ebéd volna. Álmatagon mozgatta a villáját, ide-oda tologatta a tányérján az aromás jambalayát, s a tekintete Val arca meg a falakat borító arcképek között kalandozott hasonlóságot fürkészve s irigyen, hogy ezek a néhai Saint– Brévinek Valmont életének részesei.

- Jó néhány szép festmény van itt – jegyezte meg Albert. – Egészen elfogulttá tesz, hogy én festem meg az ön arcképét.

- Ha barátságosabbra fest, mint ezek, máris elégedett leszek – mondta Valmont nevetve. – Nem tudom, megfigyelte-e már, Mr. Rinck, minél ádázabb alak valaki, annál kegyesebb arckifejezéssel ajándékozzák meg a portréfestők. Tudja, a Saint-Brévinek már az első keresztes hadjárat óta hírhedt rablólovagok és kalandorok voltak egytől egyig.

- Ön is kalandor, Mr. Saint-Brévin? – kérdezte tréfásan Hannah.

Valmont arckifejezése egy pillanatra elkomolyodott. Aztán mosolyogva így szólt: – Hát bizony vannak, akik úgy vélik, Mrs. Rinck. Helytelenítik például a fogadásokat, amiket Hófelhőre kötöttem. Azt el kell ismernem, hogy szeretem az izgalmat, sőt a veszélyt is. De ez idáig szerencsém volt.

Albert még mindig Valmont képe miatt aggályoskodott. Attól tartott, az meg sem közelíti majd a falakon függő képeket.

Val sem tudta megnyugtatni, hiába próbálta. Végül Hannah szakította félbe: – Gondolj csak bele, Albert. Lehet, hogy neked nem tetszik annyira, amit festesz, mint amit ezeknek a képeknek a festői festettek. De én szentül meg vagyok róla győződve, hogy ők is éppen így éreztek a saját munkájukkal kapcsolatban. Végtére egyetlen Gainsborough sem lóg ezeken a falakon, igaz, Mr. Saint–Brévin? Albert szerint Gainsborough a legnagyobb festő, aki valaha élt.

- Ahogy mondja, Mrs. Rinck – mosolygott Valmont. – A közelében sem jár egyik sem Gainsborough-nak. De miért éppen Gainsborough, miért nem Romney? – nézett Albertra.

- Romneyról semmit nem tudok – mondta Albert feszengve. – Gainsborough *Kék fiú*-járól viszont volt egy másolata Philadelphiában a mesteremnek. Azon mutatta be nekünk a magas művészetet.

- Bizony a nagy festők műveiből lehet tanulni a legtöbbet – mondta udvariasan Valmont. – És ha az eredeti nem áll rendelkezésre, megteszi a másolat is.

- Igazán kedves, hogy ezt mondja – jegyezte meg Albert, de minden meggyőződés nélkül.

- Nekem is van egy köteg másolatom, Mr. Rinck – udvariaskodott Valmont. – Párizsban csináltattam magamnak, hogy jobban emlékezzem a képekre, amelyeket ott láttam. Ebéd után megmutathatom önnek, ha tetszik.

Albert csupa lelkesedés lett: – Nagyon szívesen megnézném őket. Köszönöm, uram.

- Kérem – mondta Valmont, és jelezte, hogy hozhatják a következő fogást. Kezdte untatni Albert. Minél hamarabb vége a látogatásnak, annál jobb. Maryre pillantott. Ha nevet rajta, hát kitekeri a nyakát. A játék az rendben van, de unalomról nem volt szó.

Mary önfeledten bámulta Valmont-t, és pirulva elfordította a tekintetét, amikor Val ránézett.

Helyes, gondolta Valmont; nem mer a szemembe nézni. Tudja, hogy túlságosan elvetette a sulykot... Na de ez a pirulás! Mit nem adnának érte sokan, ha utána tudnák csinálni.

Ebéd után bevitte a társaságot a könyvtárszobába, amely az épület sarkán helyezkedett el, s teraszra nyíló szárnyas ajtóin áradt be a friss levegő. Valmont elővett egy vastag bőrmappát, kioldozta az oldalán a zsineget, és szétnyitotta a helyiség közepén álló hosszú asztalon. – A gyűjteményem némi részrehajlást mutat Jacques Louis David javára – mondta Albertra pillantva. – Attól tartok, a szívem mélyén a klasszikusokért lelkesedem.

Albert úgy emelte a kezét a másolatok felé, mintha tűznél melengetné.

Valmont egy széket húzott az asztal mellé Hannah-nak, majd Maryhez fordult: – Szeretnék mutatni valamit kegyednek a szalonban. Velem jön?

- Hogyne – mondta Mary, meglepődve azon, hogy képes egészen természetesen megszólalni.

Val nyomában belépett egy nagy helyiségbe, a háznak a folyó felöli oldalán. A pázsiton és a töltésen túl látni lehetett az ablakból a Mississippit. A fák meg az épület hosszú árnyékot vetettek a bársony gyepre, éppen úgy, mint azon a nyár eleji napon, amikor a gáton megpillantotta Valmont Saint-Brévint. És most itt van mellette...

Valmont látta, hogy a nyakán szaporán ver egy ér. A kandallópárkányon álló örökzöld csokorból kivett egy fagyöngyágacskát, és hirtelen Mary hajába tűzte. – Egy kis ünnepi dísz – mondta mosolyogva. – Boldog karácsonyt. – Annyira közel álltak egymáshoz, hogy Mary érezte a teste melegét. Bizsergett a keze, szerette volna

megérinteni. Fölnézett rá, Valmont pedig mosolyogva állta a pillantását. – Nagyon hallgatag, mademoiselle – mondta. – Talán unatkozik?

Mary megrázta a fejét. Annyira megbabonázta Valmont közelsége, hogy szólni sem tudott.

Val megérintette a fagyöngyöt. – Tudja-e – kérdezte hogy régi szokás szerint fagyöngy alatt szabad a csók? – Aztán az ujja végigsimított Mary fülén, arcán, megállapodott az álla alatt, megemelte, s úgy tartotta, miközben a szája lassan Mary szájához közeledett.

Meglepett sóhajtás hagyta el Mary ajkát, aztán ösztönösen megindult élete első csókja felé. Lábujjhegyre állt, a keze megtalálta Valmont karját, majd a vállát, végül belemélyedt göndör fekete hajfürtjeibe. S amikor Val karja átfogta a derekát, hozzásimult, s megnyílt ajakkal fogadta Valmont megnyíló ajkát.

Minden megszűnt számára, feloldódott az ölelés mámorában, alig tért magához, amikor a derekán meglazult Valmont keze.

- Mr. Rinck nem tud meglenni nélkülem – mondta ingerülten Valmont, és gyorsan megcsókolta Mary szemét, orrát, majd a száját. – Február végén jövök meg Charlestonból, Mary MacAlistair. Gondoljon rám addig is, amíg távol leszek. – Ezzel eleresztette a derekát, és megindult a könyvtár ajtaja felé.

Mary egy darabig csak állt, lehunyt szemmel, félig megnyílt szájjal, s nagyon össze kellett szednie magát, hogy Valmont után tudjon menni.

Amikor belépett a könyvtárba, csodálkozott, hogy senki nem veszi észre rajta a változást: ez nem az a Mary, aki az imént elhagyta a szobát. Nem, Hannah mosolygott, mint mindig, Valmont is csupa szertartásos udvariasság volt, és figyelmét Albertre fordította.

Albert magánkívül volt az izgatottságtól a másolatok láttán. El sem tudta képzelni, hogy ilyen remekművek léteznek, lelkendezett. Faggatni kezdte Valt, milyen érzés volt látni az eredetieket, milyen megvilágítás mellett látta őket, mekkorák voltak a valóságban, milyen volt a felületük, látszottak-e rajtuk az ecsetvonások... Egyszerűen nem fogyott ki a kérdésekből.

Valmont a végén tréfás mozdulattal fölemelte a kezét. – Megadom magam – mondta. – Drága barátom, ön szakmai kérdéseket tesz föl nekem, miközben én csupán amatőr műélvező vagyok. Ezekre a kérdésekre nem tudok megfelelni. Egyébként is, sajnos, lemenőben van a nap. Jobb lesz, ha a hölgyek még nappali világosságnál visszaérnek a városba. Sötétedés után a River Road nem a legbiztonságosabb.

Albert tiltakozni kezdett, de Hannah leintette.

Miközben kifelé tartottak a könyvtárból, Valmont átfogta Albert vállát. – Ha visszajövök Charlestonból, beszélek az ön érdekében a bankárommal – mondta. – Úgy tudom, az apja csodálatos képeket hozott magával Párizsból a Bastille eleste után. Megkérdezem, nem mutatná-e meg önnek. Az anyja visszavonultan él, senkit nem fogad, csak a fia látogatja. De ő talán kieszközölheti önnek is a látogatást.

- David is van a képeik között?

- Az nincs, különben már jómagam is betörtem volna hozzájuk, hogy megnézhessem. De van valami nagyon hires képük. Egy Delacroix. Vagy talán egy Chasserian. Nem tudom pontosan. Mindenesetre megteszem, ami tőlem telik.

Az előcsarnokban Valmont intett a szolgáknak. Egy szobalány átadta Mary meg Hannah kalapját, napernyőjét, a komornyik átnyújtotta Albert kalapját és sétapálcáját. A lépcső előtt már várta őket a hintó.

Valmont otthagyta Albertet, és felajánlotta a karját Marynek. Mary könnyedén megfogta a csuklóját. Valmont a kocsihoz kísérte, felsegítette rá, majd megcsókolta a kezét, mielőtt eleresztette volna. – Au revoir, mademoiselle – mondta.

- Au revoir – búcsúzott tőle Mary.

A gyerkőcök, akik érkezésükkor üdvözölték őket, most a búcsúztatásukra szaladtak elő. Mary és Hannah sokáig integetett nekik. Albert velük szemközt csak ült, és a képeken merengett, amelyeket Valmont jóvoltából láthatott.

Hannah felsóhajtott, és kényelmesen elfészkelődött a hintó bőrülésén. – Vajon milyen lehet gazdagnak lenni? – kérdezte Maryt. – Gondolod, hogy olyanok, mint te vagy én, hozzá tudnánk szokni, hogy egész nap semmit sem kell csinálnunk? Mit gondolsz, hány rabszolgája lehet monsieur Saint-Brévinnek? Valószínűleg van egy, aki egész nap csak süteményt süt. Mit szóltál azokhoz a süteményekhez? Sajnáltam, hogy nincs zseb a ruhámon. Szívesen hazavittem volna a maradékot.

Marynek nagyon nehezére esett, hogy odafigyeljen Hannah-ra, és megfelelő válaszokat adjon. A szájában még mindig érezte Val csókjának az ízét, az ujjaiban ott bizsergett erős szálú hajának a tapintása, a tenyere még őrizte a feje formáját. Február vége... Kivárja. Örökké vár, ha kell.

Amikor a hintó eltűnt a szeme elől, Valmont visszament a könyvtárba, és kávét meg brandyt hozatott. Úgy érezte, túlságosan hosszúra nyúlik ez a nap, pedig Michaela vacsorája még hátravolt.

Átnézte a másolatokat, mielőtt összecsukta a mappát. Hónapok óta nem jutott rá ideje, annyira lefoglalta a cukornád. Néha megfordult a fejében, hogy felfogad egy

munkafelügyelőt, de aztán elvetette a gondolatot. Mégsem akarta másra bízni a munkát.

Legkedvesebb képeiről készültek a másolatok, kisebbek voltak az eredetinél, de eléggé élethűek ahhoz, hogy világosan felidézzék. Eszébe juttatták Velencét, Rómát, Firenzét, Londont, Amszterdamot és Párizst. Főként Párizst.

Kézbe vette David képét madame Récamier-ről. Milyen rendkívüli teremtés! Milyen nehéz elhinni, hogy már nem él; hát még azt, hogy jócskán benne volt már a korban, amikor meghalt. Csak a kép őrzi meg örökre huszonkét évesnek.

Már majdnem visszarakta a képet a mappába, aztán újra szemügyre vette. Cécile Dulacot juttatta eszébe Juliette Récamier. A szépsége is, meg a kora is. Ámbár Cécile jóval fiatalabb lehet nála; legalább négy évvel fiatalabb, de az is lehet, hogy öttel, hattal. És még szebb lenne madame Récamier korának áttetsző, lenge ruháiban. Elképzelte egy empire pamlagon, amelynek hajlatai a teste domborzatára rímelnek.

Az ördögbe, gondolta. Hiszen elhatározta, hogy nem gondol Cécile Dulacra. Arról volt szó, hogy Mary MacAlistair majd kiveri a fejéből. És ez nagyon is elképzelhetőnek látszott. Annak a csóknak a tüze annyira felhevítette, hogy maga is meglepődött. Kellemesen meglepődött. Amíg a karjában tartotta, MacAlistair kisasszony majdhogy el nem hitette vele, hogy a csókja szerelemtől annyira forró, nem pedig a kitanultságtól.

- Ó, Louisa – suttogta Mary –, én annyira szeretem, hogy majdnem belehalok.

- Akkor a leghelyesebb, ha fogod magad, és belehalsz, több gond legalább nem lesz vele. A szerelemnek soha nincs jó vége, hidd el nekem. Egy nőnek fontosabb célt

kell maga elé tűznie. Aki szerelemre adja a fejét, az harmincéves korában azon veszi észre magát, hogy ráncos öregasszony, és tíz gyereke van. Ott van neked a szalon, azzal legalább mész valamire, méghozzá a magad erejéből. A szerelemből eddig mi hasznod volt? Egy hervadt virág meg egy elszáradt fagyöngygally.

- Hát a boldogság? Soha nem is képzeltem, hogy ilyen boldog lehetek.

- Tudod, Mary – mondta Louisa én csak azt remélem, soha nem kell megtudnod, hogy milyen boldogtalan lehet az ember. Te mindig túlzásba viszed a dolgokat. Használd néha a fejedet is. Ez a Saint-Brévin, ahogy te beállítod, annyira tökéletes, hogy az már egyenesen gyanús. Gondolkozz, hátha eszedbe jut valami szépséghibája.

Mary éjnek évadján arra ébredt, hogy csupa könny az arca. Álmában a benisoni fasorban szaladó fekete gyerekeket látta. De most nem kacarásztak és nem integettek; jajveszékelve mutatták neki vézna karjukon a nehéz láncot.

Rabszolgák. Hát persze, Valmont szolgái mind rabszolgák. Fényűző életét a rabszolgák kínszenvedése teremti elő. Marynek már a Courtenay-házban is sok fejtörést okozott a rabszolgakérdés, most pedig még inkább kínozták a kétségek. Valmont mint kegyetlen rabszolgatartó? Nem, nehéz őt elképzelni ebben a szerepben. De akárhogy is, a fülében ott csengett a tisztelendő főnöknő hűvös, tiszta hangja: „Ember nem lehet embertársának birtokosa. Ez Isten ellen való vétek."

41

A *Réveillon* Michaelánál olyan volt, mint egy darabka Párizs. A báróné meghívta New Orleans francia társadalmának legszórakoztatóbb képviselőit, akik

gyakran megfordultak odaát, Franciaországban. Étel, ital és társalgás Európában sem lehetett volna különb. A kőhajításnyira hömpölygő sötét folyó akár a Szajna is lehetett volna.

A báróné még külön meglepetést is tartogatott vendégei számára. Miután éjfélkor elhangzott a karácsonyi pohárköszöntő, újra megtöltette a poharakat.

- Most pedig egy világi eseményre iszunk – mondta mosolyogva. – Hölgyeim és uraim, ezennel bejelentem önöknek a Svéd Csalogány érkezését. Jenny Lind februárban New Orleansbe érkezik, és itt fog lakni a Pontalba-palotában.

Mindenki egyszerre kezdett beszélni, elragadtatott kérdésekkel ostromolták Michaelát. Ő pedig lassan kortyolta a pezsgőjét, és élvezte a hangzavart. Kicsit még kérette magát, aztán apránként beszámolt a részletekről.

Az Európa-szerte híres szoprán énekesnő amerikai vendégszereplése során már elkápráztatta New Yorkot, Bostont és Philadelphiát. Útjának következő állomása pedig az operarajongó New Orleans: itt időzik majd a leghosszabban, több mint egy hónapig. A báróné már július óta levelezett az ügyben az énekesnő utazását szervező P. T. Barnummal, és biztosította, hogy a lelkes New Orleans-i közönség szívesen megfizeti a felemelt helyárakat is, csak hogy hallhassa Jenny Lindet. Akinek a meggyőzésében mellesleg ugyancsak oroszlánrésze volt.

Jenny Lindnek ugyanis három szenvedélye van: a zene, az evés meg az, hogy nyugta legyen az emberektől. – A zenéről majd gondoskodik – mondta Michaela. – Ami az evést illeti, felfogadtam szakácsnak Boudrót. Februárban az étterme zárva tart. Ami pedig a nyugalmas elszállásolást illeti, Jenny Lind itt fog lakni nálam. A lehető legelegánsabban berendeztetem számára a középső lakást, s itt majd teljes nyugalmat élvezhet.

- Báróné, ön rendkívül nagylelkű – jegyezte meg az egyik vendég.

- Szó sincs róla, chèri – mondta Michaela. – Jenny Lind ittléte híressé teszi majd a Pontalba-bérpalotákat, és kívánatosabbá a jövendő bérlők számára.

Valmont felállt, és magasra emelte poharát. – Javaslom – mondta –, hogy igyunk Michaela de Pontalba bárónére. Ellenállhatatlan varázsára, elmésségére, és arra a mulatságos körülményre, hogy teljességgel híján van minden képmutatásnak.

A pohárköszöntő után Valmont el is búcsúzott. A báróné a lelkére kötötte, hogy jöjjön vissza még március tizedike előtt, amíg Jenny Lind New Orleansben van.

- Szavamat adom rá. Kivéve, ha előre nem látható akadályok merülnek fel. Egyébként ez a Svéd Csalogány beszél franciául?

- Kit érdekel, kedvesem – mondta a báróné. – Én nem szándékozom beszélgetni vele. Ki nem állhatom a temperamentumos nőszemélyeket.

Valmont jót mulatott magában a Saint Louis felé menet. Ami a temperamentumot illeti, Pontalba báróné vérbő temperamentuma két kontinensen híres volt.

A hotelban lovaglóruhába öltözött, és már indult is Benisonba. Fáradtsága ellenére nagyszerű hangulatban volt. Még egy napja sincs, hogy kalandornak nevezte az őseit. S lám, olyan kalandba vág, amilyenről azok még csak álmodni sem mertek volna. Már alig várta.

Karácsony napjának reggelén a délvidék ültetvényein az volt a szokás, hogy a rabszolgák ünneplőbe öltözve felsorakoznak a gazdájuk háza előtt, és ajándékot kapnak: ruhaneműt, édességet, dohányt, s olykor whiskyt vagy bort. Benisonban is ez volt a szokás. Ezúttal azonban sok rabszolga másfajta karácsonyi ajándékot kapott: Valmont

felszabadította őket. A hajónak, amely a charlestoni versenyekre szállította a lovakat, valódi célja az volt, hogy Kanadába csempéssze Valmont felszabadított szolgáit meg azokat a szökött rabszolgákat, akiket a híres Földalatti Vasút jóvoltából Benisonban bújtattak.

Valmont mihelyt visszatért Franciaországból, azonnal bekapcsolódott a rabszolgaság-ellenes szervezkedésekbe, és amint eltávolította az ültetvényről azokat, akik feljelenthették volna, Benison fontos állomás lett a Földalatti Vasút vonalán.

Pajtákban, istállókban, padlásokon bújtatták a szökött rabszolgákat, titkos jeleket dolgoztak ki, riadógyakorlatokat tartottak. Valóságos összeesküvés szerveződött az ültetvényen, amelynek minden felnőtt részese volt. És minden rabszolgának megvolt rá a lehetősége, hogy igénybe vegye a Földalatti Vasutat.

Valmont szíve szerint egyszerre felszabadította volna az összes rabszolgáját. De az ültetvény nem élte volna túl, ha minden munkáskéz egyszerre otthagyja. A felszabadított négereknek pedig nem is igen lett volna hova menniük. New Orleansben nem volt sok munkalehetőség. A városon kívül pedig rabszolgavadászok garázdálkodtak, s a szabadságlevelek mit sem értek, ha ezek összefogdosták a felszabadított négereket, és újra eladták őket a városokban.

De ami még fontosabb, a nyílt rabszolga-felszabadítással felhívta volna magára a figyelmet, megbélyegezték volna, mint a rendszer ellenségét, s akkor egész Benison gyanúba keveredik, megfigyelés alá kerül, és nem nyújthat többé biztonságos menedéket a szökött rabszolgák számára. Így hát Valmont azokat szabadította fel, akik hajlandók voltak továbbmenni északra.

Csalódottan kellett azonban tapasztalnia, hogy amennyire elszánt vállalkozás a Földalatti Vasút, olyan

korlátai vannak. Rettenthetetlen „kalauzok" jöttek délre, s kettesével, hármasával kísérték fel északra a rabszolgákat, állomásról állomásra, gyalogszerrel, dacolva az időjárás viszontagságaival, kijátszva az őrjáratokat, s az összecsapást és az elfogatást kockáztatva bárkivel találkoztak. De a kockázat nagyságához képest igen csekély volt a megszöktetett rabszolgák száma. Ekkor született meg Valmont agyában a hajó gondolata. S miközben a hajó készült, kezdte felvásárolni a rabszolgákat.

Az ugyanis nem lett volna bölcs dolog, ha Benison fekete lakossága hirtelen észrevehetően megcsappan. A rabszolgakunyhók nem néptelenedhettek el, az ültetvényt pedig meg kellett művelni. Mindennek a megszokott rendben kellett mennie.

S ha valaki még így is gyanút fogott volna, az új hajó éppen elég sokáig vesztegelt New Orleans előtt a folyón, bárki fölmehetett rá, és szemügyre vehette. Valmont pedig közben végigjárt minden játékkaszinót és minden kávéházat, és elhencegett a charlestoni terveivel. Lassan sikerült is mindenkit meggyőznie arról, hogy semmi más nem érdekli, csak a futtatásokból bekasszírozható nyereség.

A terv lassanként a megvalósulás küszöbén állt, csak ló nem volt még, amivel nyerni lehetett volna. Márpedig ha nincs esélyes lova, akkor gyanússá válik ez a költséges készülődés. New Orleansben három lóversenypálya is működött, innen remélt jól futó lovat, s lehetőleg minél hamarabb, hogy fölszedhesse végre a horgonyait a hajó. Hófelhő éppen időben került piacra. Most már csak az volt hátra, hogy karácsony napján felússzon a Benison az ültetvényig. Ott aztán szétszerelik a kabinok falait, fölemelik a bokszok padozatát, férőhelyet biztosítanak negyven nőnek és gyereknek, és ötven férfinak.

Hajnalban, miután mindenki elfoglalta a helyét, padozat és kabinfalak a helyükre kerülnek, és megkezdődik a berakodás. Reggel pedig úgy indul útnak a hajó, hogy a zsokék és lovászok kényelmes függőágyaikban himbálóznak a kabinokban, a bokszokban pedig biztonságosan kikötve állnak a lovak az álpadozatra vetett almon.

Amikor aztán a Benison kifut a Mississippi torkolatából a Mexikói-öbölbe, a menekültek előjöhetnek rejtekhelyükről, s a tágas kabinokban és a hajófenéken felszerelik a tartalék függőágyakat, ehet-ihat mindenki kedvére, és végre megízlelheti a szabadság levegőjét.

Csak a charlestoni kikötő közelében kell újra elfoglalniuk a búvóhelyeiket, amig kirakodják a lovakat meg a lovászokat. S míg Valmont a charlestoni futtatásokon időzik, a kapitány „üzleti út"– ra indul a hajóval fölfelé a part mentén. S miután Kanadában partra tették az immár szabad négereket, a Benison a hajógépek meg a vitorlák segítségével éppen időben visszatér Charlestonba, hogy Valmont Saint-Brévin ne éljen vissza túlságosan sokáig a charlestoniak vendégszeretetével.

Ez volt a terv, ha minden jól megy. Ha az ezermérföldes út során nem kutatják át a hajót gyanakvó vámőrtisztek éppen akkor, amikor a négerek nem a rejtekhelyükön tartózkodnak; ha a téli viharok nem tartóztatják fel, vagy nem térítik el útvonalától; ha nem fut zátonyra a Floridán túl következő csalóka vizeken; ha nem tör ki rajta járvány vagy pánik.

Mert ha a dolog félresikerül, ha kiderül az igazság, akkor a hajón tartózkodó személyek mindegyikére büntetés vár, amely a pénzbírságtól és vagyonelkobzástól a börtönig, sőt némelyik államban a halálbüntetésig terjedhet.

De ha beválik a csel, akkor további utazások várnak a Benisortra, újabb lóversenyek Charlestonban, és újabb

üzleti utak északabbra. S évente száz meg száz nő, férfi és gyermek jut el rajta a szabadság földjére.

1850 karácsonyának reggelén öt órakor Valmont Saint-Brévin ott állt a Mississippi töltésén Nehemiah-val, aki komornyikja és szövetségese volt egy személyben. Fekete köpenyük jó szolgálatot tett a hideg eső s az eső szüneteiben ki-kisütő fényes holdvilág ellen egyaránt. Elsötétített lámpásaikkal halovány fényjeleket küldtek a folyó felé. Nem váltottak szót, hiszen a víz messzire viszi a hangot.

Nehemiah hallotta meg elsőnek az evezőcsapásokat. Figyelmeztetőleg megérintette Valmont karját. A töltés rézsűjén ledobtak két kötelet a vízpartra. Néhány perc múlva kis egypárevezős csónak bukkant elő a folyó fölött kavargó holdsütötte ködből. A csónakban ülő magányos férfi elkapta az egyik kötelet, és a csónak orrához kötözte. Fürge mozdulatokkal, némán föladta a töltés tetején állóknak az evezőket meg egy kis fekete táskát. Aztán a csónak végéhez erősítette a második kötelet, és fölkapaszkodott mellette a töltésre. Ott aztán kezet rázott Valmont-nal és Nehemiahval, és félreállt, amikor azok felhúzták a csónakot a gátra, és átemelték a tetején, hogy a folyó felől ne lehessen látni.

Szótlanul keresztülszelték a pázsitot, beléptek a házba, s Valmont csak az elfüggönyözött könyvtárszobában szólalt meg, ahol égtek a lámpák: – Boldog karácsonyt, dicsértessék, atyám!

– Mindörökké, ámen – mondta Hilaire atya, Valmont leglelkesebb és legfortélyosabb szövetségese a rabszolgamentésben.

Levette a köpenyét, megmosta arcát és kezét az asztalra készített mosdótálban. Aztán kinyitotta a táskáját, kivette belőle az összehajtogatott stólát, és a nyakába tette.

Valmont elkísérte mindazokra a rejtekhelyekre, ahol a szökött rabszolgákat bújtatták. Odakint őrködött, amíg Hilaire atya meggyóntatta és megáldoztatta a katolikusokat, és imádkozott a nem katolikusokkal. Minden néger kapott az útra egy kis Szent Kristóf-érmet, és Isten áldását, amely – a szabadsággal együtt – vallási felekezetre való tekintet nélkül mindenkit megillet.

Fölkelt már a nap, mire Hilaire atya végiglátogatta a rejtekhelyeket. Addigra már összegyűltek a kápolna előtt azok a benisoni rabszolgák is, akik úgy döntöttek, hogy Kanadába mennek. Egyenként járultak Hilaire atya elé, hogy meggyónjanak, s hogy megáldja őket. Végül Hilaire atya különlegesen meghitt karácsonyi misét mondott az ültetvény minden lakosának jelenlétében, együtt ünnepelve a kis Jézus megszületését, és azoknak az újjászületését, akikből hamarosan szabad ember lesz.

Mise után mindenki énekelve vonult ki a kápolna elé, arcukon az elragadtatott öröm könnyeivel. Valmont magukra hagyta őket, hogy ki-ki elbúcsúzhasson a hátramaradóktól. Könnyes szemmel ment be ő is a házba. Ott aztán megfürdött, megborotválkozott, illatos pomádéval bekente a haját, és magára öltötte legpiperkő–cebb csipkés ingét, és zsinóros-sujtásos nadrágját, kabátját. Épp csak egy kávét meg egy pohárka pálinkát ivott meg Hilaire atya társaságában, s már fel is szállt a virágokkal telerakott hintóba, hogy végiglátogassa, akiket karácsonykor illik, és a rokonainál ebédeljen. Föltett szándéka volt, hogy látványosan végigkocsikázik New Orleans minden utcáján, hadd lássa mindenki a divatos világflt, a könnyelmű és felületes Valmont Saint-Brévint.

Cécile Dulac is látta, amint a hintó végiggördült a Rampart Streeten, és magában elmosolyodott. Az ültetvényekről érkező hintók rendes körülmények között nem érintették a Rampart Streetet. Elégedettség töltötte

el. Valmont Saint-Brévin nem sokáig tud ellenállni a varázsának.

Az Esplanade Avenue-n Jeanne Courtenay éppen kinézett a hálószobája ablakán, és sírva fakadt, amikor meglátta. Berthe pedig magához ölelte egyetlen gyermekét, és vele sírt. Will Graham ebédre volt hivatalos a Courtenay-házba. Ez volt az a nap, amikor Carlos Courtenay bejelenti az eljegyzést, és bemutatja őt az egybegyűlt nagybácsiknak, nagynéniknek és unokatestvéreknek.

A Royal Streeten Valmont aranyvégű sétapálcáját hódprémes kalapjához érintve üdvözölte bankárját, Julién Sazeracot. Julién meghajolt felé, mosolyt erőltetve gondterhelt arcára. Előre félt az anyja házában tartandó ünnepi ebédtől. Anne-Marie Sazerac szokás szerint búskomor lesz. Az öccsei szokás szerint azzal fogják ostromolni, hogy ő a legidősebb, az ő dolga, hogy tegyen már valamit a ház felújítása érdekében, hiszen évről évre elhanyagoltabb a szülői ház. A felesége pedig szokás szerint a gyerekeik, a sógornői és azoknak a gyerekei nevében fog felszólalni, hogy álljon végre a sarkára, szakítson ezzel a kínos karácsonyi hagyománnyal, ebédeljen ki-ki odahaza. Senki nem kívánhatja tőlük, hogy ebben a komor házban ebédeljenek egy vigasztalan öregasszony társaságában. Nem beszélve Celeste sógornőjükről, aki minden nap eszelősebbé válik.

Valmont virágcsokrai sorra eljutottak rendeltetési helyükre. Pontalba báróné csokrának szalagját a Pontalba-bérpaloták balkonrácsán látható cirkalmas AP monogram díszítette. A Marie Laveau roskatag léckapujára akasztott csokor egy levelet rejtett. Aranyozott kis jászol volt a meglepetés a nagynéniknek és unokatestvéreknek átadott csokrokban szerte a Condé, a Toulouse, a Bourbon, az Orleans, a Conti, a Dumaine, az

Ursulines és a Hospitál Streeten. Aztán Valmont utasította a kocsist, hogy hajtson végig a Canal Streeten, majd írjon le egy kört az amerikai negyed legdivatosabb utcáin. Végül már csak annyi ideje maradt, hogy visszaérjen a francia negyedbe, a Chartres Street és a Saint Philip Street sarkán álló régi házba, ahol anyai nagyanyja brokáthuzatú tolószékből dirigálta a családot. Neki készült a legnagyobb és legszebb virágcsokor, benne jókora bádogdobozzal a kedvenc tubákjából.

Az ír negyednek még a tájékán sem jártak elegáns úriembereket szállító hintók. De Mary MacAlistair így is maga előtt látta Valmont Saint-Brévint, piros virágok között, a benisoni kaméliabokrokkal szegett ösvényen, miközben ő maga Mrs. O'Neill karácsonyra dúsan megrakott asztalánál ült, és mosolyogva helyeselt, hogy csakugyan, a fácánpecsenyénél nincs fölségesebb ünnepi fogás. Az esze közben az emlékeit vette sorra, mintha naplót lapozgatna. A ruhájába rejtett fagyöngyágacska pedig emlékeztetőül még csiklandozta is gyönge bőrét a szíve fölött.

42

Másnap reggel, alighogy kivilágosodott, Mary kilépett Mrs. O'Neill ajtaján, és a szemetes Adele Streeten végiggyalogolva kiment a Mississippi töltésére. A víz fölött kavargó párában meg-meglibbentek a fűzfák lehajló hajtásai. Mary egy fatörzsnek támaszkodott, és várta, hogy megjelenjen Valmont hajója. Időnként gyengéden megsimogatta az arcát egy-egy rügyezésnek indult fűzfavessző. Felhőtlenül boldognak érezte magát.

A szívét Valmont-nak adta, és meg volt győződve róla, hogy ez kölcsönös, Valmont szíve is az övé. Amilyen

tapasztalatlan volt férfiak és nők dolgában, azt képzelte, hogy Valmont csókja egyértelmű szerelmi vallomás.

Amikor végre elhaladt előtte a *Benison*, integetett neki a zsebkendőjével, de arra nem is számított, hogy Valmont észreveszi.

A széles folyó túlsó oldalán haladt a *Benison*, akárhogyan erőltette a szemét, nem tudta megkülönböztetni a fedélzeten álló embereket. Sebaj, gondolta, s a töltésen elgyalogolt a Place d'Armes-ig, majd be az üzletbe.

Rendkívül mozgalmas hetek következtek. New Orleansben vízkeresztkor, a háromkirályok ünnepén szokták megajándékozni egymást az emberek. Közvetlenül karácsony után megindult az ajándékvásárlók rohama az üzletek ellen. Most aztán nem okozott már gondot, hogy Hannah nem beszél franciául. A vevők válogatás nélkül fogták a kesztyűket, sálakat, legyezőket és szalagokat, s csak odatartották fél kézzel, a másikkal meg már nyújtották is az érte járó pénzt.

Rengeteg megrendelésük lett volna báli ruhákra is, de minden öt rendelésből csak kettőt tudtak elvállalni, annak ellenére, hogy újabb varrónőket vettek fel, és Mary mindennap késő estig varrt maga is.

Ráadásul Michaela de Pontalbának is éppen most szottyant kedve megismerkedni vele. Meghívta kávéra üzletzárás után. S a meghívást úgy szövegezte, hogy elhárításra nem adott lehetőséget.

Amikor a báróné inasa kézbesítette az üzletbe a meghívót, Mary először csak átfutotta és félretette. Annyi dolga volt, hogy nem tudott foglalkozni vele. Később aztán, amikor volt egy lélegzetvételnyi ideje, töprengeni kezdett, vajon mi járhat a báróné fejében.

– Ha azt akarja, hogy soron kívül csináljam meg a kiskabátját, akkor megmondom neki, hogy szó sem lehet

róla – mondta Hannah-nak. – Akkor lesz kész, amikorra ígértük. Érje be vele.

Hannah kérlelni kezdte, hogy ne legyen olyan hajthatatlan. A báróné a háztulajdonos, és Albertet is ő patronálja. A segítsége nélkül már tönkrementek volna. – Tedd meg, amit kér, Mary. Kérlek szépen.

A munkaidő végeztével, amikor Mary csöngetett a Pontalbaház ajtaján, nagyon fáradt volt, és rendkívül harcias. Egyedül azt gyűlölte ebben az üzleti vállalkozásban, hogy tehetetlen a gazdagokkal és az előkelő vevőkkel szemben. Amikor követelőző, goromba vevőkkel akadt dolga, csak az vigasztalta, hogy a Louisiana State Banknál vezetett betétkönyvében szépen szaporodik a pénze.

Michaela de Pontalba nem igyekezett megkönnyíteni a vendégei helyzetét. Amikor Maryt bevezették a nappaliba, azonnal ráripakodott: – Mit ácsorog ott? Jöjjön ide a világosba, hogy jobban lássam! Álljon a csillár alá... Na, üljön le abba a székbe.

Mary számára ez több volt a soknál. – Az egyszerű nép köreiben, ahová tartozom, báróné – mondta fagyosan –, ilyenkor általában azt mondják: Isten hozta, vagy jó estét!

Michaela hátravetette a fejét, és harsány hahotában tört ki. – Nagyon helyes, kisasszony, nagyon helyes. Jó estét! Foglaljon helyet. Parancsol kávét? Azt hiszem, kedvelni fogom önt, márpedig én kevés embert kedvelek.

Különös barátság vette ezzel kezdetét. Mindennapos szertartás lett, hogy Mary munka után a bárónéval kávézik.

A báróné nagyra becsülte Mary elszántságát, kitartását és munkabírását. De a legjobban azt szerette benne, hogy soha nem panaszkodik, és kérlelhetetlenül szigorú önmagához. Olyan jellemvonások voltak ezek, amelyek

őbenne is megvoltak. Bizonyos mértékig tehát önmagát látta Maryben, és tetszett neki, amit lát.

Mary is felfedezett a bárónében rokon vonásokat, de ezeket őbenne sokkal többre tartotta, mint saját magában. Az, hogy ő keményen dolgozik, nem nagy szó, hiszen szegény lévén nincs sok választása; a báróné azonban gazdag, mégis személyesen ellenőrzi az építőket, nem restell felmászni utánuk az állványzatra, és saját kezűleg veri be a jelzőkarókat a Place d'Armes-ra tervezett virágágyak kijelölésére. Leginkább azonban azért csodálta Michaelát, mert olyan jól ismeri a világot. Rettentően tudatlannak érezte magát, amikor a báróné írókról, művészekről, politikusokról beszélt, akik Párizsban a társaságához tartoztak, s akikről ő még csak nem is hallott.

- Hát persze hogy tudatlan – felelte ilyenkor szavaira a báróné tárgyilagosan. – Tudatlan, de nem ostoba. A tudatlanságon lehet segíteni, az ostobaság végzetes.

Könyveket kölcsönzött Marynek, s odaadta neki a párizsi újságokat, miután ő már kiolvasta, és haragudott, ha Mary nem olvasta el őket nyomban. – Jobban tenné, ha szellemi tőkét kovácsolna magának, ahelyett hogy a bankbetétjét növeli. Vegyenek fel még egy varrónőt abba az üzletbe, ne dolgozzon annyit. Mennyi idős is, Mary? Még nincs tizenhét, igaz? Ebben a korban az az ember téveszméje, hogy végtelen sok idő áll még rendelkezésére. Pedig ez nem igaz. Ilyenkor még tanulni kell, meg kell ismerni az életet. Különben huszonöt éves korára azon veszi észre magát, hogy nem egyéb unalmas, tudatlan, szűk látókörű, sótlan némbernél, aki nem lát tovább az üzlet kirakatánál.

Amikor aztán Mary egyszer azzal a hírrel jött, hogy sikerült átcsábítania az üzletbe madame Alphande

legügyesebb hímzőnőjét, Marie Deux-t, Michaela elvitette a kávés tálcát, és pezsgőt hozatott.

- Igazán nem volt nehéz – szerénykedett Mary. – Pénz kérdése az egész. A pénz mindenható.

- Most aztán ostobaságot beszél – mondta a báróné. – A pénz hatalma sem végtelen, de ezt majd megtanulja a maga kárán. Addig is igyunk a sikerére, és az édes bosszúra. Gondolom, madame Alphande a haját tépi mérgében.

Mary is ebben reménykedett. S a pezsgővel egyúttal a saját külön kis ünnepère is ivott. Január negyedike volt: éppen fél éve annak, hogy megérkezett New Orleansbe. Volt része balszerencsében és csalárd tőrvetésben, nyomorban és robotolásban, de mindezt túlélte. Most pedig egy virágzó üzleti vállalkozás tulajdonosa, és francia pezsgőt iszik egy bárónéval.

És szerelmes, szerelmes a legcsodálatosabb emberbe, aki csak létezik.

Megállapodott Mrs. O'Neill-lel, hogy a sütőben melegen tartja a vacsoráját. Most már soha nem tudta kiszámítani, mikorra ér haza, különösen, amióta rendszeresen látogatta a bárónét. Mrs. O'Neill morgott egy kicsit, de csak amúgy megszokásból. Valójában nagyon büszke volt rá, hogy Mary ilyen sokra vitte.

A bárónéról Mary nem tett említést odahaza. Most már volt tapasztalata az osztálykülönbségek terén, és észlelte, hogy miféle érzékenységek munkálnak az osztálylétra alsó fokain. Törte a fejét, hogyan adhatná tapintatosan Paddy Devlin tudatára, hogy kitartó udvarlása reménytelen. Paddy állandóan nyugtalankodott Mary késői hazatérése miatt, és arra is vállalkozott volna, hogy érte megy az üzletbe, és hazakíséri, de Mary hallani sem akart erről. Tudta s akarata ellenére egyre inkább abban a hitben ringatta Paddyt, hogy nem érzéketlen iránta. A

Valmont iránt érzett szerelem boldogságában az egész világot szerette, mindenkihez kedvesebb lett, jobban vigyázott, hogy senkinek az érzékenységét meg ne bántsa. Szerette volna, ha mindenki olyan boldog, mint ő.

Mindenki, közibük értve azt a kedélytelen, savanyú, fiatal nőt is, aki most Louisa szobájában lakott. Mrs. O'Neill unokahúga volt, aki azért költözött a nagynénjéhez, hogy segítségére legyen, és hogy férjet találjon magának.

Marynek nagyon hiányzott Louisa, hiányzott még a skálázása is. Louisa most messze lakott, odakint Carrolltonban, a lóvasút végállomásánál. Kikísérte a bátyját a hajóállomásra, integetett neki, amint elindult vele a hajó a messzi Kaliforniába, aztán összecsomagolt, megcsókolta Mrs. O'Neillt, Maryt, Paddyt és a két Mr. Reillyt, és távozott anélkül, hogy közölte volna, hová. Ezt csak Mary tudta, és megígérte, hogy hamarosan meglátogatja.

Csakhogy rengeteg munkája volt.

Vízkereszt estéjén együtt vacsorázott Hannah-val és Alberttel, kitörő örömmel fogadta a parfümöt, amit tőlük kapott ajándékba, és nagyot nevetett, amikor Hannah kibontotta a tőle kapott ajándékot, és ugyanazt a parfümöt találta benne. Az üzletnek igen nagy készlete volt belőle, mivel nem volt olyan kelendő, mint remélték.

Aztán meglátogatta Michaelát, és őt is megajándékozta a parfümmel, Michaelától pedig megkapta Moliére összegyűjtött színműveit.

Végül hazament, Mrs. O'Neill számára is tartogatva egy üveg parfümöt. Még időben érkezett, hogy jelen legyen a vízkereszti vacsora csúcspontján, a torta felszelésénél.

Egy kis csomag várta az asztalon, a szokásos helyén. Paddy ajándéka. Igyekezett kellő lelkesedéssel megköszönni. Kék és piros csavart formájú üveg volt benne, émelyítő szagú rózsavízzel. Vacsora után a

rózsavizet átöntötte egy üres tejesüvegbe, kimosta a piros-kék üveget, és beletöltötte a saját parfümjét. A tejesüveget aztán másnap reggel, munkába menet beledobta a folyóba.

Január nyolcadika megint csak ünnep volt, a nevezetes New Orleans-i csata évfordulója. 1815-ben ezen a napon a brit hadsereg színe-javát verte meg Andrew Jackson tábornok szedett-vedett hadserege, amelyet helybeli fehérekből, szabad színes bőrűekből, choctaw indiánokból és Jean Lafitte kalózaiból verbuváltak. Kétezer brit katona esett el a csatamezőn. Jackson mindössze hét katonáját veszítette el. Ezzel a csatával ért véget az 1812-14-es háború.

Mary és Hannah kis zászlócskákkal díszítette fel az üzletet, mint a boltosok a városban mindenütt. A báróné piros, fehér és kék selyemdrapériákat eresztett le a Pontalba-bérpaloták balkonrácsáról a tér mindkét oldalán. Ünnepi menet vonult végig a városon, egészen a Place d'Armes-ig, ahol beszédek hangzottak el. Michaela volt az utolsó szónok. Bejelentette, hogy a saját költségére parkot létesít a téren, a parkot díszes vasráccsal véteti körül, s a tér közepère elkészítteti Jackson tábornok bronz lovas szobrát. Bejelentette továbbá, hogy a városi tanács egyhangú, lelkes elhatározásából a tér neve a jövőben Jackson Square lesz.

Már sötétedett, amikor beszéde véget ért, s erős hangja még ott rezgett a levegőben, amikor megkezdődött a tűzijáték, a zenekar rázendített, körbe-körbe menetelve a tér körül, az emberek pedig táncra perdültek.

Mary megborzongott, látva a színes rakéták fényétől megvilágított arcokat. Megérkezésének első, lidérces estéje jutott eszébe. Aztán az is eszébe jutott, ahogy Valmont megmentette. Hirtelen elöntötte az öröm, belekarolt Hannah-ba és Albertbe, és húzni kezdte őket,

hogy csatlakozzanak a táncolókhoz. Tele volt szerelemmel. Szerette Valmont-t, szerette az egész várost, szerette az életet.

Vízkereszt után felgyorsult az élet ritmusa. Későre esett a húsvét és a nagyböjt, s így a farsang hetekkel hosszabb volt a szokásosnál. A hét minden napján tartottak bált valahol, s az előkelő családoknál még vasárnap is voltak házi bálok.

Az üzletet elárasztották a rendelések. Olyannyira, hogy több rendelést kellett elutasítani, mint amennyit vállalni tudtak. Mary már attól tartott, hogy ez megárt a nehezen megszerzett tekintélyüknek.

Aztán rájött, hogy a társasági események sorában egyre több a jelmezbál, s a hölgyeknek jelmez kell, nem pedig bonyolult báli ruhák. A munkaigényes apró részleteknek nem volt jelentőségük, ha a jelmez kellőképpen látványos. Itt elsősorban fantáziára volt szükség. Mary azonnal Alberthez sietett a felfedezésével, aki annyira föllelkesedett, hogy egy óra múlva a műterem padlóját beborították a merésznél merészebb jelmeztervek.

Egy héten belül másról sem beszéltek divatos hölgytársaságban, mint a Rinck-szalon legújabb meglepetéséről. Az üzlet kirakata tele volt álarcokkal, a legegyszerűbb selyem álarctól kezdve az egész arcot takaró, aranyozott, nyeles maszkig. Ezt kapták a vevők ráadásként, minden vásárlás mellé.

Hannah boldog volt, hogy végre ő is csinálhat valamit. Ő ragasztotta a csipkét, szalagokat, rojtokat, tollakat, fiittereket és bizsukat az egyszerű álarcformára, amit Mary egy nagykereskedőnél talált. Albert a papírmasé maszkokat festette, aranyozta. Michaela panaszkodott, hogy a ragasztószag a falon keresztül is felszivárog a lakásába, de azért gratulált Mary újabb ötletéhez.

- Hadd csináljunk egyet önnek is, báróné – biztatta Mary. – Valami rendkívülit, valami fantasztikusat! Varrunk egy jelmezt is. Albert remekelni fog, ha megtudja, hogy az öné lesz.

- Köszönöm, Mary, de szó sem lehet róla – mondta a báróné. – Nem fogadok el meghívást jelmezbálokra. Riasztanak.

- Ugyan miért? Aligha van a jelmezbálnál eredetibb, mulatságosabb szórakozás.

- Nem, nem. Én félek tőle. Valami megváltozik az emberekben, amikor álarcot öltenek. Féktelenek, gátlástalanok lesznek. Mindenre képesek. Különösen itt, New Orleansben.

Mary nem értette a dolgot. Miért éppen New Orleansben?

- Ez a város, ez a hely, ezek az emberek semmi másra, senki másra nem hasonlítanak – mondta a báróné, de nem a szokásos ellentmondást nem tűrő határozottságával, hanem lassan, mint akinek úgy kell összeszednie a gondolatait. – A halál ellenére, a halál árnyékában élnek nap mint nap. Nézzen csak körül, Mary. Csak egy földhányás védelmez bennünket a világ leghatalmasabb folyamától. Olyan ez a város, mint egy hatalmas katlan, amelyik bármikor megtelhet vízzel. És a folyam nem tágít, mindig ott van, állandóan ostromolja, állandóan megpróbálja alámosni a töltést... Nyáron hatalmas felhőszakadások zúdulnak alá, irgalmatlan dör–géssel, villámlással. Egyik percről a másikra pusztító forgószelek támadnak, a város mögötti tavak vizét a szárazföldre korbácsolják, fákat, állatokat, házakat kapnak fel s visznek odébb. Aztán váratlanul lecsap a sárgaláz, és százával, ezrével oltja ki az életeket. Én a sárgaláztól félek a legjobban. A New Orleans-iek bezzeg fütyülnek a sárgalázra, tréfát űznek belőle, Bronz Janinak hívják; úgy

tesznek, mintha a halottakat nem is látnák, mintha a temetés mindennapos dolog volna. Nevetnek a halálon, mert tudják, hogy így is, úgy is jelen van, és bármelyik percben bárkit elragadhat. Ott a halál a hátuk mögött, ahogy a város mögött ott a mocsár, ott sötétlik némán, egy kőhajításnyira, s benne növényi indának álcázzák magukat a mérges kígyók és fatörzseknek az éhes krokodilok. Nevetnek a halálon, de csak azért, mert különben sikoltoznának félelmükben. Igyekeznek élvezni minden órát, mert nem tudhatják, nem az utolsó-e. Kihívóan táncba viszik a halált. A maszkabálokon mindig akadnak halálnak öltözött férfiak. Megfagy a vérem, ha látom őket, a fiatal lányok meg nevetve táncolnak a karjaikban. Tudja, Mary, annyi idős voltam, mint most maga, amikor elkerültem New Orleansből, s egész idő alatt csak a vidámságra emlékeztem belőle, most viszont már öregebb a szemem, és a *joi de vivre*[9] helyében mindenütt árnyakat látok. Én már jártam a halál közelében, tudom, mi történik olyankor. Amikor az ember a halál karmai közt érzi magát, valami elkeseredett élni vágyás vesz rajta erőt. Ilyenkor nem törődik sem Istennel, sem emberrel, nem létezik számára helyes vagy helytelen, jó vagy rossz, csak élet vagy halál. Érti, Mary? Ilyenkor mindent megtenne az ember azért, hogy éljen, hogy bizonyítsa magának, hogy él. Ezért riasztanak a jelmezbálok. Itt, ahol annyira bizonytalan az élet, féktelen életszomj van az emberekben, az utolsó cseppig ki akarják élvezni az életet. S akit álarc rejt, aki felismerhetetlen, azt nem tartják vissza a társadalom és a vallás korlátai, az úgy érzi, nem tartozik számadással, s mindenáron arra törekszik, hogy kielégítse életszomját.

Michaela elhallgatott, és összehúzta magán a sálat. Reszketett. Mary nem talált szavakat, nem tudott mit

[9] Életöröm.

mondani. Az ezüst kávéskannából forró kávét töltött a bárónénak, és odanyújtotta. Michaela megrázta a vállát, mint aki le akar rázni valamit magáról. Aztán átvette Marytől a csészét.

– Túlságosan sok időm jut a gondolkodásra ezeken a hosszú, téli estéken – mondta. – Lidércek vesznek körül. Jó lesz, ha már visszamegyek Párizsba, s az irodalomnak meg a politikának szentelem a gondolataimat, és nem az emberi lét rejtelmein töröm a fejem.

Mary megkérdezte, hogy halad Jenny Lind lakásának a berendezése. A báróné erre nagy csörrenéssel letette a csészéjét, és heves indulattal számolt be a fölvett kárpitosok ügyetlenségéről és értetlenségéről. Mary a kávéscsészéjébe rejtette a mosolyát. A borongós hangulatnak nyomban vége szakadt. Michaela szenvedélyes kritikai érzékére mindig lehetett számítani.

Hazafelé menet elgondolkodott a báróné különös szavain, s végül arra a következtetésre jutott, hogy nem kell komolyan venni őket. Úgy van, ahogy mondja, a hosszú téli estéken a sok gondolkodás csakugyan lidérceket idéz fel. Akkor pedig sokkal értelmesebb dolog áttáncolni az éjszakákat. Az álarcosbált pedig különösen jó mulatságnak képzelte.

43

A francia negyedben hagyományosan a vasárnap volt a hét legforgalmasabb bevásárlónapja. A protestáns amerikaiak ezt mélyen elítélték, pápista eltévelyedésnek tekintették, ennek ellenére átjártak vásárolni a maguk városrészéből, és növelték a forgalmat.

A Rinck-szalon jobb helyen már nem is lehetett volna a vasárnapi vásárlók szempontjából. A templomból kitóduló emberek rendszerint megálltak kávézni a templomkapu

közelében a néger árusnál, aztán keresztülsétáltak a Jackson Square-en, hogy megnézzék, hogy áll a parkosítás, végül pedig a kirakat előtt kötöttek ki, és megcsodálták a legújabb álarckínálatot. A nők többnyire nem is tudtak ellenállni a kísértésnek, benyitottak az üzletbe, vásároltak, míg a férjük odakint szivarozott.

Mary minden vasárnap átrendezte a kirakatot, míg a nagymise tartott. Ő maga a korai misére járt, hogy aztán zavartalanul dolgozhasson egész nap. Amióta eljött madame Alphande-tól, már nem a Saint Patrickbe járt misére Paddy Devlinnel. Egyszer-egyszer átfutott a fején, hogy milyen szép is lenne egy szabad vasárnap vagy bármilyen más szabadnap. De Hannah-val megbeszélték, hogy kihasználják a farsangi szezont, és a hét minden napján mindketten reggeltől estig dolgoztak.

Január közepén egyik vasárnap délután Albert el akarta hívni Maryt a Congo Square-re, de Mary közölte vele, hogy az lehetetlen. -Tudja, mennyi munkánk van, Albert — mondta. — A tegnapi kiesést is pótolnunk kell. Egy lélek sem jött be az üzletbe. Mindenki a tüzet nézte.

Mary szavaiban rosszmájú célzatosság bujkált. Albert is rohant, hogy megnézze a tüzet. Hatalmas tűzvész tombolt az amerikai városrészben. Porig égett az amerikaiak büszkesége, a Saint Charles Hotel meg körülötte négy háztömb. A francia negyed balkonjait meg a háztetőket megtöltötték a bámészkodók, akik nézték, ahogy a nagy szálló híres kupolája beomlik. A város minden részéből látni lehetett a lángokat.

Albert nem válaszolt a célzásra. Fel se fogta. – Velem kell jönnie, Mary – erősködött. – Így is borzasztó, hogy mióta itt lakom, és nem is tudtam a dologról. A tűznél hallottam valakitől, hogy minden vasárnap délután vudu-tánc folyik a Congo Square-en. Képzelje csak el azokat a tarkabarka vudu-öltözékeket a négereken. Vázlatokat

akarok készíteni róluk. Egészen biztos, hogy sok jó jelmezötletet leshetünk el tőlük. Ezért kell velem jönnie. Képzelje csak, milyen szenzációsak lennének a vudu-ruhák a fehér hölgyeken.

– Hát ez igazán jó ötlet, Albert – mondta Mary de mi lesz közben a vevőkkel?

Hannah döntötte el a dolgot. – Menj csak, Mary – mondta. – Én halálra rémülök a vudutól. Menj el Alberttel, és vigyázz rá. Halálra izgulnám magam, ha egyedül menne.

A Congo Square igazi neve Circus Place volt, de ez csak a térképeken szerepelt. Hatsaroknyira volt a szalontól, a Rampart Street túlsó oldalán, a Saint Peter Street és a Saint Anne Street között. Tíz perc alatt oda is értek. Már két sarokkal távolabb meghallották a dobszót. Mikor egysaroknyira voltak, az ütemes tapsolást is hallották, és az éneklők tagolt kiáltásait: Badumm... Badumm...

Mary úgy érezte, hogy a szívverése is a dobok ritmusához igazodik. Rettentően izgalmasnak találta.

A tér kétharmadát alacsony léckerítéssel vették körül. Négy oldalán őrszem állt a kapuknál. – Miért van itt a rendőrség? – kérdezte Mary. – Őket akarják benn tartani, vagy minket kint? – A kerítés mellett nézők tolongtak, többnyire fehérek. A tér bekerítetlen harmadán napernyők alatt kávét, *calá*-t *gumbó*-t, sört és édességet árultak néger árusok.

Albert és Mary mellett egy ösztövér, kecskeszakállas férfi megköszörülte a torkát, és megemelte széles karimájú szürke kalapját: – Bocsánatot kérek, kisasszony, de óhatatlanul meghallottam a kérdését. Ha megengedné, boldogan megismertetném önöket ezzel a figyelemre méltó látványossággal. Én alaposan tanulmányoztam a

dolgot, mivel könyvet írok az idegenben tovább élő afrikai szertartásokról. Tanárember vagyok, a nevem Hezekiah Abernathy.

Mary rámosolygott a professzorra, bemutatkozott neki, és már épp bemutatta volna Albertet is, amikor Albert közbevágott: – Számunkra nincs itt semmi érdekes. Ezek fehérektől levetett göncöket viselnek. Menjünk innen.

Mary a karjára tette a kezét: – Maradjunk egy kicsit, ha már eljöttünk. Én látni szeretném – mondta, s közben a lába a dobszó ütemére járt.

A professzor már bele is kezdett a magyarázatba: – Tetszik tudni, a táncosok és a zenészek mind rabszolgák. Azért kellenek az őrök. A hatóságok engedélyével jöhetnek össze itt vasárnap délutánonként negyed négytől hat óráig, illetve napszálltáig, már amelyik előbb következik be, ami, ugye, az évszaktól függ. A zeneszerszámok érdekes változatokat mutatnak attól függően, hogy mely vidékről...

Mary igyekezett tapintatosan eltávolodni a professzortól.

Lenyűgöző volt a látvány, egzotikus és elemien barbár. Mary megborzongott, amikor a doboló férfiakra nézett. Magukba szálltan, szinte önkívületben összpontosítottak a kivájt fatörzsre feszített bőrön dobolt erőteljes ritmusra. Hosszú, bütykös csontok voltak a dobverők, fehéren villogtak a kezükben. A dobokon kívül nem volt más hangszer, a dallamot a különös, félig énekelt, félig kántált kórus alkotta.

A táncosok is énekeltek tánc közben. Mindannyian ugyanazt a dallamot énekelték, de szinte csak úgy maguknak. Külön-külön halk dúdolás, olykor csak zümmögés volt ez, de az egész együtt valami magas, nazális, moll hangnemű vibrálássá állt össze, hogy csak úgy rezgett tőle a levegő.

Táncolni is szinte csak maguknak táncoltak, minden férfi és minden nő külön-külön, s férfiak és nők más-más módon. A férfiak kis körökben állva forogtak maguk körül, felugrottak a levegőbe, dobbantottak a lábukkal, itt is, ott is szembetűnt csoportjaik vad mozgalmassága. A nők lába viszont még csak nem is mozdult. Szorosan egymás mellé helyezett lábbal, szilárdan álltak a simára döngölt földön, de közben járt az egész testük, rázkódott, ringott, tekergett, vonaglott, a fejükre kötött tarka kendőtől a bokájukig.

„Táncolj, Calinda, badumm, badumm" – ez volt az ének szövegének visszatérő sora. A saját tájszólásukban énekeltek, Mary alig értett belőle egy-két szót. Már-már megkérdezte a professzortól, hogy miről szól a dal. Aztán meggondolta magát. Minek tudnia, valószínűleg úgysem értené.

Hirtelen bűntudat fogta el, amiért ott áll, és bámulja ezeket az embereket, akik egy köztéren ilyen önfeledten énekelnek és táncolnak. Torokszorítóan szomorú volt a négerek látványa azokban a szedett-vedett ruhákban, és az a lekezelő irónia is, amellyel a fehér nézők szemlélték a négerek végtelenül bensőséges megnyilvánulását, bármit fejeztek is ki a testükkel meg az énekükkel. Mary elfordult a táncolóktól, Albertet kereste.

És alig néhány lépésnyire észrevette Jeanne Courtenay-t az apjával meg Philippe-pel. Jeanne éppen akkor nézett oda, és meglátta. Rámosolygott, és elindult feléje, de Carlos Courtenay megfogta a karját, és magával húzta. Philippe köszönésképpen suta mozdulattal megérintette a kalapját, aztán ő is az apja után sietett.

A nyílt sértéstől Mary arcát elöntötte a forróság. Aztán dacosan elmosolyodott. Carlos Courtenay már nem okozhat neki fájdalmat. Túl fogja élni, hogy elveszítette Jeanne és Philippe barátságát. Mellékes apróságnak

számított ez most, hogy annyira boldog volt. Már csak öt vagy hat hetet kell várnia, és megjön Valmont.

Hirtelen mozgolódás támadt a kerítés mentén a nézők között, odabent pedig elhallgattak a dobok, és megálltak a táncolók. Mary odanyomakodott a kerítéshez, ahonnan korábban eljött, hogy lássa, mi történik.

Egy nő vonult a tánctér közepére. A rabszolgák félreálltak, s olyan tisztelettel engedtek utat neki, mint egy királynőnek. A tartása és a járása valóban királynőhöz méltó volt, s a ruhája sem fehér úriasszonyok levetett kacatja. A Congo Square-en mindenütt hallani lehetett selyemszoknyái suhogását. Büszke, telt termetén úgy állt az a ruha, mintha a legelőkelőbb párizsi szalonban varrták volna méretre. S egy igazi királynő sem hordhatott volna több gyémánt és rubin karkötőt, fülönfüggőt és gyűrűt.

- Ez Marie Laveau, a vudu-királynő – mondta valaki Mary mellett, ő pedig ösztönösen megérintette egyszerű kis kontyát. Ki gondolta volna, hogy az ő semmilyen kis haját néhány hónapja maga a nagy vudu-királynő mosta-fésülte.

- Mary, jön vagy nem? – kérdezte mögötte Albert.

- Jövök – mondta Mary, és miközben odafordult Alberthez, mögötte újult erővel hangzott föl a dobszó, és folytatódott a tánc.

Másnap reggel, miközben Mary a muszlin védőtakarót szedte le a pultra kirakott árukról, s Hannah kinyitott, Jeanne viharzott be a bolt ajtaján.

- Mary – hadarta –, már tegnap is akartam veled beszélni, de Papa nem hagyta. Ma Mirandával jöttem, és annál a borzalmas madame Alphande-nál kellene lennem, a menyasszonyi ruhámat próbálni, de ő csak várjon. Pedig, tudod, igazán látnod kellene azt a ruhát. Olyan szép menyasszony leszek, amilyen még soha nem volt. A

fátylam persze csipkéből lesz, és olyan hosszú, hogy a templom talán nem is lesz eléggé hosszú hozzá...

Jeanne nem változik, gondolta Mary. Ki nem fogy a szóból.

Az eljegyzési gyűrűjét is meg kellett néznie az ujjpercig érő hatalmas zafírral s kétoldalt sok apró gyémánttal. Pontos beszámolót hallhatott az ugyancsak zafír és gyémánttal kirakott nyakékről és fülbevalóról, amelyet majd nászajándékba kap Mr. Grahamtől.

Aki persze borzalmasan öreg, mondta, de – ez előre látható rajta – minden kívánságát teljesíteni fogja. Megígérte, hogy ha nem akar, át sem kell mennie a Canal Street másik oldalára, s ott vásárolt házat az Esplanade Avenue-n, a francia negyedben, néhány saroknyira a Courtenay-háztól. Berthe vállalta, hogy rendbe teszi és berendezteti a házat, és betanítja a rabszolgákat. Ha úgy dönt, hogy megtartja Mirandát, az is benne lesz a hozományában, de ő inkább új komornát kér magának, mégsem hagyhatja, hogy saját házzal rendelkező férjes asszony létére Miranda majd leszidja, mint egy gyereket.

De nemcsak saját háza lesz, hanem hintaja is. És villája a tóparton. És saját páholya az operában.

Miranda bekopogott a kirakat ablakán. Jeanne most megfogta Mary karját, és végre előadta, hogy miért jött.

- Mary – mondta –, azt beszélik, hogy itt az emeleten egy festő képet fest Valmont-ról. Igaz ez? Ó, Mary, nagyon kérlek, mutasd meg nekem! Belehalok, ha nem láthatom még egyszer utoljára, mielőtt férjhez mennék. Ha már elutazott. – Gyönyörű, könnyes szemével olyan rimánkodva nézett rá, hogy Mary megsajnálta, és felvitte a műterembe.

Örült, hogy Albert nincs ott. Jeanne-nak ugyanis az volt az első szava, hogy még csak nem is hasonlít Valmont-ra, de majd beleképzeli a képbe. S ujját végighúzta a festett

száj körvonalain, a tenyerét pedig odafektette a szíve tájára.

- Tudod, Mary – mondta –, a nászágy a szüleim ajándéka lesz. Már meg is érkezett, berakták a nagy vendégszobába. Nem tudom, ismered-e az esküvői szokásainkat. Tudod, az esküvő után otthon lesz nálunk fogadás, pazar vacsora, emeletes torta, amely fölér szinte a csillárig, és az operából jönnek zenészek, hogy húzzák a talpalávalót. De én már akkor nem táncolhatok. Maman felvisz a hálószobába, levetkőztet, rám adja a Párizsból hozatott hálóinget, velem marad, amíg bebújok abba a drága Maillard-ágyba, aztán magamra hagy, én pedig várom, hogy megérkezzék Mr. Graham. És képzeld, egy hetet fogunk együtt tölteni abban a szobában. Egy egész hetet! A szolgák tálcákon lerakják az ételt az ajtó elé. De senki mást nem láthatok egész idő alatt, csak az uramat. Ő pedig csak engem. Nem is tudom, hogy fogom kibírni! Mennyit ábrándoztam régen arról a hétről Valmont-nal! Ahogy majd átölel, ahogy simogat, ahogy megtanít rá, hogyan kell szeretnem. Mindig azt képzeltem, kevés lesz az az egy hét. Most pedig egy örökkévalóságnak tűnik. – Maryre pillantott. – Miért nem szeret? – kérdezte elgyötört, boldogtalan hangon.

Marynek majd megszakadt érte a szíve. Ő, aki biztos volt benne, hogy Valmont szereti, el sem tudott képzelni nagyobb fájdalmat annál, mintha valakit Valmont nem szeret. Kitárta a karját, magához ölelte a mellére boruló Jeanne-t, és együtt sírtak.

Miranda végül megunta a várakozást, utánuk jött, gorombán kiszakította Jeanne-t Mary öleléséből, megtörölte az arcát, és leterelte a lépcsőn.

Mary a szoknyája szélével törölte le a könnyeit. A sírástól még mindig hüppögve vette a levegőt. A meglehetősen gyenge festményt nézegette, amíg meg

nem nyugodott. Aztán, mielőtt lement volna az üzletbe, csókot lehelt az ujja hegyére, és odanyomta a képmás szájára. – Milyen szerencsém van – suttogta –, és menynyire szeretlek.

Jeanne esküvője a következő hétfőn volt. Mary is ott állt a Jackson Square-en összegyűlt tömegben, és nézte, ahogy a násznép meg az ifjú pár megérkezik. Jeanne-nál szebb menyasszonyt csakugyan nehéz lett volna elképzelni. S még mielőtt a székesegyház kapuit becsukták, Mary látta, hogy a menyasszonyi fátyol az oltártól szinte a kapuig ér.

Meglepetéssel fedezte fel a tömegben Cécile Dulacot. Arra számított volna, hogy Cécile kerül minden alkalmat, amely a gyűlölt Courtenay családdal kapcsolatos, vagy hogy éppenséggel botrányos jelenetet csinál. Ezzel szemben itt volt, formátlan, seszínű ruhában, fakó, esetlen *tignoti*-nal a fején, amely elrejtette a szépségét. És mindennek a tetejébe, mosolygott.

Sajátos, gondolta. De hát Cécile már karácsony óta meglehetősen furcsán viselkedett. Hannah-nak az üzletmenetről szóló beszámolóit visszaküldte egy rövid levélkével, hogy nagyon elfoglalt, nem tud az üzlet gondjával is foglalkozni. Újabb ruhákat sem rendelt.

Mary nem értette a dolgot. De hát miért kell mindent értenie, gondolta vállat vonva. S miközben visszament az üzletbe, tele volt a feje esküvőkkel, s különösképp a sajátja foglalkoztatta. Azon tűnődött, vajon miért éppen őt szemelte ki magának Valmont, amikor annyi lány van a világon, aki szebb nála, okosabb, elmésebb, csábítóbb és gazdagabb, és akit köztiszteletben álló család vesz körül. El sem tudta képzelni, miért rá esett Valmont választása, de földöntúlian boldoggá tette.

Már alig várta, hogy mindent elmeséljen neki magáról, bár tartott tőle, hogy Valmont rendkívül köznapinak fogja

találni. Beszámol majd az örökségéről is, az elveszett ládikáról. Azóta sem beszélt róla senkinek, hogy Mrs. O'Neill úgy leteremtette. Nem szerette volna, ha azt gondolják, hogy hivalkodni akar, vagy szánalmat kicsikarni a történetével.

Nem esett különösebben nehezére, hogy megtartsa magának a múltját. Nagyon ritkán kérdezték róla, olyankor meg egyszerűen azt válaszolta, hogy nincs senkije, és maga keresi a kenyerét. Ez a válasz, meg ahogy mondta, mindig véget vetett a kérdezősködésnek.

Valmont-nak azonban joga, hogy mindent megtudjon róla. Különben is, arra számított, hogy örömet szerez majd neki, hogy félig-meddig New Orleans-i maga is, hogy a híres ládikás lányok leszármazottja. Nászajándékul elveszett örökségének a történetét tartogatta neki.

Persze lesz azért egyéb is, amit adhat. Az üzlet nyereségének rá eső része szinte teljes egészében bent volt a bankban. S mire a szezon véget ér, lesz ott még több is. Vehet majd Valmont-nak valami különösen szép ajándékot, valami olyat, amit megérdemel. De még jobb lenne, ha felkérné Albertet, hogy vállalja a gyám szerepét, s hogy ő adja át Valmont-nak azt a pénzt, mint a hozományát.

Az egyértelmű volt számára, hogy összeházasodnak. Hiszen megcsókolta. S számára ez ünnepélyes fogadalmat jelentett.

Kis naptárat rajzolt magának, esténként kihúzta benne az eltelt napot, és összeszámolta, mennyit kell még várni február végéig, amikor Valmont visszatér. S úgy dédelgette a boldogságát, mint valami titkos kincset.

Egyik este kávézás közben a báróné rászólt, hogy figyeljen már, hol jár az esze. Mary szégyenkezve felriadt.

- Bocsánat – mondta. – Csak azon gondolkoztam, mikor lesz New Orleansben tavasz. Még nem vagyok itt egy éve, és nem tudom, mire számítsak. Úgy érzem, itt mindig meleg van. Itt nincs is tél. Ez azt jelenti, hogy tavasz sem lesz?

- Bolond lány – mondta a báróné. – Már hogyne lenne. De nem mindegy, hogy mikor? Majd eljön, ha itt az ideje.

Mary megjegyezte, hogy ő a tavaszt mindig összefüggésbe hozta a szerelemmel, és a legnagyobb meglepetésére a báróné harsány hahotázásban tört ki. Megbántott arckifejezését látva Michaela abbahagyta a nevetést.

- Bocsásson meg, Mary – mondta. – Megfeledkeztem róla, hogy mennyire fiatal. De egy tanácsot elfogadhat tőlem: tartsa távol magát a szerelemtől. Maga értelmes fiatal nő. Határozott egyéniség. Sokra viheti még az életben. A szerelem csak fékezné a lendületét. Gondolom, egyszer mindenkinek túl kell esnie rajta, mint egy védőoltáson. De nehogy valami bolondságot csináljon! Én többször is kísérleteztem a szerelemmel, és azt tapasztaltam, hogy rendkívüli mértékben túlértékelik. Megmondom én magának, mi az, amiért érdemes kockáztatni: a hatalom. Nincs a hatalomnál izgalmasabb dolog a világon. Megszerezni a hatalmat, tudni, hogy a birtokunkban tartjuk, gyakorolni a hatalmunkat. Rákényszeríteni az embereket, hogy azt tegyék, amit mi akarunk. Megbüntetni az ellenségeinket. Látni a félelmet az emberek szemében. Olyan izgalmas ez, hogy nincs az a szerelem, nincs az a férfi, aki ezzel fölérne.

Mary még soha nem hallotta, hogy a báróné őszinte szenvedéllyel beszélt volna valamiről. Mindig uralkodott magán, még a legindulatosabb pillanataiban is. Még a dühét is céltudatosan adagolta, a hatás érdekében. Most azonban elveszítette fagyos kívülállását. Villogott a

szeme, rekedten szólt a hangja. Ijesztő volt ez az érzelemkitörés. Lehengerlő és felejthetetlen.

44

A február meghozta az esőket, az esőkkel pedig megérkezett a tavasz. Szinte egyik napról a másikra csupa jázmin- és narancsvirágillat lett a levegő, s a járókelők szeme elől elrejtett udvarokból a kőkerítés fölött kihajlott a sok futórózsa.

Marynek most már elpárolgott a türelme, akár a rövid, langyos esők után a tócsák vize. Nagyon hiányzott neki Valmont, mindenáron azt akarta, hogy jöjjön már vissza, gyűlölte a lovait, és Charleston minden lakóját, mert velük van, és nem vele. Rosszul aludt, s éjszakánként arra riadt, hogy félálomban a keblét, a testét simogatja, s valami nedves lüktetést érzett a lába között.

Most már teljes hévvel tombolt a farsang, vége-hossza nem volt a mulatságoknak. Munkába menet Mary gyakran találkozott koronás, palástos francia királyokkal és királynőkkel, meg római szenátorokkal, akik az átmulatott éjszaka után hazafelé tartottak. Konfetti úszott a vízzel telt csatornákban, színes pöttyei fennakadtak az utcasarkok pocsolyáiban ázó táncrendeken és színlapokon. A cipőkre meg a szoknyák szegélyére súlyosan rátapadt a sár, s bemocskolta a hófehér parókamaradványokat meg az összegyűrt álarcokat, amelyeket az éjszakai dáridók után gazdáik elhajítottak.

Pontalba báróné ezenközben tudomást sem vett esőről, sárról, beköszöntő tavaszról és a farsang vigságairól. A tér túlsó oldalán épülő bérpalotákon az utolsó simításokat végezték, ott ellenőrizte, szidta, mint a bokrot, és riogatta a munkásokat. Meg a téren, ahol nagyban készültek a sétautak meg a virágágyak. Meg mindenütt, ahol csak

találkozott a rabszolgákkal, akiket kifejezetten arra a célra bérelt, hogy megtisztítsák a teret a szeméttől, amely mindenütt máshol nagy bőségben borította a Vieux Carrét. Mindennek tökéletes rendben kell lennie, mire megérkezik Jenny Lind.

Minden lámpaoszlopon plakátok hirdették a közelgő hangversenyeket. A városi újság riporterei ügyeletet tartottak a rakparton a francia piac mellett, hátha a vártnál korábban fut be a művésznő hajója. A Mississippi legtávolabbi vidékeiről is tömegével érkeztek a zenerajongók, és megtöltötték a Saint Louis Hotel minden szobáját, s az első hangversenyre árverésen keltek el a jegyek a Rotundában, némelyik kétszáznegyven dollárért. Elkészült a báróné házában a tizennégy szobás lakosztály is, és az ajtaján ezüst névtábla hirdette Miss Jenny Lind nevét.

Február hetedikén aztán, pénteki napon, pontosan a megígért időben a *Falcon* nevű gőzhajó megérkezett a Jackson Square előtti hajóállomásra. A rakparton ezrek üdvözölték hangos éljenzéssel és lobogó zászlókkal. A hajó fedélzetén apró termetű hölgy állt fekete ruhában és kalapban, s felemelt kézzel üdvözölte az ünneplő tömeget. Mellette állt a joviális Phineas Taylor Barnum, aki negyvenéves korára a világ legnagyobb művészeti menedzserének mondhatta magát, s aki a siker biztos tudatában diadalmasan a magasba emelte mindkét karját.

Mary az érkezéskor nem ment ki a rakpartra, mert rengeteg dolga volt. Később azonban Hannah-val és Alberttel együtt ott volt a tömegben a Jackson Square-en, s megtapsolta, amikor Jenny Lind Pontalba báróné társaságában kilépett a lakása erkélyére. Az éljenzés egyfolytában zúgott, míg a művésznő újra elő nem jött. S elő nem jött újra meg újra, több mint harminc alkalommal.

Michaela csak egyszer ment ki vele. Úgy érezte, ez éppen elég, ennyivel is elérte a célját. New Orleans minden lakója elzarándokol majd a Pontalba-bérpalotákhoz, és jól megnézi magának, még mielőtt a Svéd Csalogány továbbrepülne.

Mary kapott két jegyet Jenny Lind hatodik hangversenyére, Michaela jóvoltából. Aztán a művésznő megérkezésének estéjén zárás után a jegyekkel együtt felült a vasútra, és elutazott a végállomásig, Carrolltonba. Az egyik jegyet Louisa Ferncliffnek szánta.

Az ötmérföldes vasútvonalnak a második fele legelők és megművelt földek között haladt, de a sötétben Mary ebből semmit sem látott. Csak érezte a különbséget, amikor a város utolsó utcáit is maguk mögött hagyták. Itt erősebb volt a szél, és virágillat helyett a frissen kelt zöld vetés friss, édes illatát lehetett érezni. Mary valahogy azt is megérezte, hogy tágasabb körülötte a világ, s csak most fogta fel igazán, hogy milyen bezártságban élnek az emberek a zsúfolt városban. A Jackson Avenue után már csak egymaga ült a kocsi ponyvatetős emeletén. Úgy érezte a magasban, mintha trónuson ülne. Kétoldalt a vak sötétség olyan volt, mint valami láthatatlan, titokzatos birodalom, a csühögő, szikrát szóró mozdony pedig akár egy járomba fogott tűzokádó sárkány.

Szinte sajnálta, hogy véget ér az utazás, amikor feltűntek Carrollton fényei.

Louisa nagyon megörült neki, és el volt ragadtatva a hangversenyjegytől. – Már attól féltem, nem fogom hallani Jenny Lindet – mondta. – Most, hogy nem dolgozom, fizetésem sincs, az öregúr pedig, mint kiderült, rettentően fukar. Azt állítja, hogy már ennek a háznak a fenntartása meg az énekóráim is a csőd szélére juttatják. De lefogadom, hogy a felesége meg az undok kölykei ott lesznek valamelyik hangversenyen. Remélem, nem azon,

amelyikre mi megyünk. Látni sem akarom Mr. Bassingtont, ha nem muszáj.

Csak úgy dőlt belőle a panasz, miközben megmutogatta Marynek a házat. Furcsa beosztású épület volt, négy egymásba nyíló, egy sorban elhelyezkedő helyiségből állt. Lövőháznak hívják az ilyet, mondta kuncogva Louisa, odaállította Maryt a hátsó tornácra, majd végigment a hálószobán, a következő helyiségen, amelyikben csak egy zongora állt, aztán a konyhán, a nappalin, nyitva hagyva maga mögött az ajtókat. Aztán kilépett a bejárati tornácra, és szembefordult Maryvel.

- Látod – mondta ezért hívják az ilyet lövőháznak. Ha elsütnek egy pisztolyt a bejárati ajtóban, a lövedék kimehet a hátsó ajtón úgy, hogy nem tesz kárt semmiben. Hát nem vicces?

Louisa arca hirtelen eltorzult. Beszaladt a házba, bevágva maga mögött az ajtót. Leült a földre, és a falnak támasztotta a hátát. – Istenkém, segíts – nyögdécselte sírva. – Mary – mondta hirtelen, és ráemelte a szemét –, gyerekem lesz.

Mary csupa részvét volt, és vigasztalta Louisát, ahogyan csak tudta. De közben tisztában volt azzal, hogy semmi értelme, hogy úgysem tud segíteni. Az általa ismert világ törvényei szerint Louisa bukott nő, s az emberek mind el fognak fordulni tőle.

De hát Louisa a barátnője, s bár súlyosan vétkezett, megszegte a hatodik parancsolatot, nem is egyszer, hanem újra meg újra, ő azért mégiscsak becsüli, szereti, és igényt tart a barátságára. Lehet, hogy ez nem helyes, gondolta, lehet, hogy vétkest szeretni már önmagában is bűn.

Látni lehetett az arcán, hogy maga sem tudja, hányadán áll az érzéseivel. A végén még Louisa vigasztalta:

- Menj haza, Mary, holnap dolgoznod kell. Igazán köszönöm a jegyet. Én pontosan ott leszek a színházban. És ha te nem leszel ott, azt is megértem. De akkor nehogy sült bolond légy! Add el a jegyed, ha nem jössz el. A négyszeresét is megkapod annak, amit fizettél érte.

Ez a baráti önzetlenség eldöntötte a dolgot. – Ott leszek – mondta Mary határozott hangon. – Ha törik, ha szakad.

Louisa magához ölelte, aztán elkísérte a végállomáshoz. Szemközt velük ott terpeszkedett a Carrollton Hotel a széles teraszával s kertjével, amely teljes tavaszi virágpompában diszlett. Az ablakai itt-ott világosak voltak. A híres nyári üdülőben készültek már a szezonra. Ingujjra vetkezett négereket lehetett látni odabent, akik énekelve fényesítették a padlót, viaszos rongyba bugyolált köveket tologatva a fenyőfa deszkákon.

Egymás derekát átölelve várták a szerelvényt, és hallgatták az énekszót, miközben langyos, cseperésző eső hullott a fejükre, vállukra. Mary hálás volt az esőért. Az esőcseppektől legalább Louisa nem fedezte fel az arcán a könnycseppeket, amikor a megérkező mozdony lámpája megvilágította őket.

Louisa búcsúzóul megcsókolta, mielőtt Mary felszállt a kocsiba. – Tizenhatodikán találkozunk – mondta. Aztán elnevette magát, és halkan így szólt: – A sors iróniája, hogy Mr. Bassington éppen egy lövőházat vásárolt nekem. Csak sajnos hiába is lenne puskám, nem sokat érne, ha ráfogom, hiszen már nős.

Maryt elszomorította Louisa fanyar nevetése és keserű hangja. Bárcsak segíthetnék rajta, gondolta hazafelé menet. Bárcsak ki tudnék találni valamit. Talán egy paptól kellene tanácsot kérni. Esetleg munkát adhatnánk neki az üzletben. Annyira egyedül van szegény odakint Carrolltonban.

El is határozta, hogy megbeszéli a dolgot Hannah-val.

De olyan nagy volt a forgalom az üzletben, hogy megfeledkezett róla. Amióta Jenny Lind ott lakott a házban, éjjel-nappal tódultak a kíváncsiskodók a Jackson Square-re, abban a reményben, hogy megpillanthatják.

És a nők szinte mind benyitottak az üzletbe, s megkérdezték Maryt meg Hannah-t, nem tudják-e, otthon van-e Jenny Lind, és ha nincs otthon, mikor ment el, és mikor jön vissza. Hogy vajon a nyitott ablak mellett gyakorol-e, és így tovább.

Estére, amikor bezártak, Hannah és Mary egészen kimerült, és dühösen állapították meg, hogy az érdeklődők nem vásároltak semmit, elriasztották a rendes vevőket, összedúlták a pultra kirakott árut, némelyiken a piszkos ujjlenyomatukat is otthagyták, a kirakatból viszont lába kelt egész csomó álarcnak.

- Valamit tennünk kell – mondta Mary, és a nyomaték kedvéért toppantott a lábával.

- De mit? – kérdezte Hannah.

Marynek egyelőre fogalma sem volt róla.

Dühösen felcsörtetett a lépcsőn a báróné lakásához, hogy kipanaszkodja magát. Michaela szokás szerint számított rá az esti kávézásnál.

A hosszú, vidám beszélgetés után Mary jókedvűen távozott, és másnap átrendezte a kirakatot. A közepén Jenny Lind bekeretezett képe állt, amelyet Albert festett az éjszaka folyamán. A pulton pedig a sálak, kesztyűk, szalagok között aranyozott állványon egy kártya volt látható, a következő felirattal: *Ebből vásárolt Jenny Lind*.

- Soha nem fogja megtudni – mondta Michaela legyintve, érdes nevetéssel. – Meg aztán érdekli is őt?

Amikor Mary néhány nap múlva meggyónta az apró csalást, mintha nevetést hallott volna a gyóntatórács túlsó feléről. És a pap nem szólította fel, hogy azonnal hagyja

abba. Ki tudja, talán már a székesegyháznak is meggyűlt a baja Jenny Lind rajongóival.

Több gondolatot aztán nem is szentelt a dolognak. Annál gyakrabban vette kézbe a kis naptárját, s annál erősebben foglalkoztatta a kérdés, hogy mikor érkezik már meg Valmont.

Ha kellett, ha nem, állandóan a rakpart közelében lévő raktárba ment újabb sál- meg kesztyűszállítmányért. S amíg az árut csomagolták, az ajtóban állt, s a folyón úszó hajókat leste, a formájukat, az árbocozatukat, a feliratukat, hátha egyszer csak megpillantja a *Benison*-t.

Február tizenhatodikán Mary ott ült a hangversenyen Louisával a Saint Charles Színházban, és megtudhatta, hogy miért nevezik Jenny Lindet a Svéd Csalogánynak. Az apró termetű, vékony, nem is különösebben jelentékeny megjelenésű fiatal nő ott állt a hatalmas színpad közepén, s könnyedén összekulcsolta a kezét maga előtt. Amint az első hangok felhangzottak a zongorán, fölemelte az állát. Aztán kinyitotta a száját, és a torkából kristálytiszta, tündöklő hang áradt, amely betöltötte a nagy színháztermet. A közönség elnémult, és megbűvölt mozdulatlanságba dermed

Amikor tizenhatodszor is összecsukódott a függöny, és a taps ellenére sem nyílt szét többé, Louisa megcsókolta Mary arcát. – Nem is tudom, hogy köszönjem ezt meg neked – mondta, és reszketett a hangja.

Mary viszonozta a csókot. – Szinte már el is felejtettem, hogy milyen csodát tud tenni az emberrel a zene – mondta.

- Én pedig sose tudtam, hogy mire képes az ember torka – jegyezte meg Louisa szívszorító szomorúsággal. – És most, hogy tudom, azonnal abbahagyom az

énekleckéket. Ezek után hallani sem akarom a saját hangomat.

Mary megfogta a karját. – Ne butáskodj, Louisa. Jenny Lind csak egy van. Úgy senki nem tud énekelni, mint ő. De te azért még lehetsz operaénekesnő.

- Ne izgasd magad – felelte Louisa. – Nem kellett volna ezt mondanom. Igazán sajnálom.

- Louisa!

- Semmi baj, Mary. Ostoba voltam. Nem gondoltam komolyan.

De Mary attól tartott, hogy komolyan gondolta.

Másnap hajnalban még napfelkelte előtt fölkelt, és kiutazott Carrolltonba, hogy megnézze Louisát.

A kopogtatására egy férfi nyitott ajtót, és gorombán rámordult: – Mit akar itt ilyenkor? Még koromsötét van.

- Bocsánat – dadogta Mary. – Úgy látszik, rossz helyen járok. – Aztán futásnak eredt, de megbotlott, és elesett. Feltápászkodott, és sietett a vonat végállomására.

A naptárban az eltelt napokat gondosan kihúzta, úgyhogy világosan lehetett látni a hátralévőket. Amikor megrajzolta, még ijesztően soknak tűntek az üres kockák, s boldogan húzott ki közülük egyet-egyet esténként. Amikor azonban már csak négy üres kocka volt, elfogta az aggodalom. Aztán elmúlt az utolsó nap is.

Csak ült egyedül az üzletben záróra után, és reszketett. Mi történhetett vele, töprengett, és sorolta magában mindazokat a veszélyeket, amelyektől tartani lehet. Viharok, zátonyok leselkednek a tengeren a hajókra, felrobbanhat a hajógép, számtalan oka lehet annak, hogy hajótörést szenved és elsüllyed egy hajó.

Mi történhetett Valmont-nal és a *Benison*-nal?

A székesegyház harangja elütötte az órát. A közeli templomok harangkongása mindig örömet szerzett

Marynek. Most akár egy üstfoltozó kalapálása is lehetett volna.

45

A napfényben úgy ragyogtak a tűzoltózenekar hangszerei, mintha aranyból lennének. Az illatos tavaszi levegőben vidáman harsogott a zene, miközben az önkéntes tűzoltók végigmeneteltek a Chartres Streeten, és befordultak a Jackson Square-re. A tűzoltókocsik csillogtak-villogtak a sok fényesítéstől, fénylett a lovak gondosan kefélt szőre is, befont sörényüket és farkukat piros bojtok díszítették.

Minden szakasznak megvolt a maga címere, ott díszelgett a zászlón, amelyet a szakasz élén haladó egyenruhás fiú vitt, a zászlórúd végét a hófehér derékszíjához csatlakozó hevederbe támasztva. Amint a menet elhaladt Jenny Lind balkonja alatt, a zászlótartók üdvözlésképpen meghajtották a zászlókat.

- Hát nem csodálatos, Mary? – lelkendezett Hannah Rinck. – Sosem láttuk volna a tűzoltó-felvonulást, ha Miss Lind miatt nem változtatják meg az útvonalukat.

- Csodálatos – mondta Mary. Igyekezett palástolni nyugtalanságát. Már március negyedike volt, és még mindig semmi hír Valmont-ról. Csak nézte a felvonulást, de alig látta, s az ujjízületei egészen kifehéredtek, úgy szorította a balkonrácsot a Rinck-lakás erkélyén.

- Igazán rendes a várostól, hogy ilyen jó kis felvonulást rendezett a fogadásomra – mondta valaki a közelben, és Mary azt hitte, hogy rosszul hall. Lassan fordult a hang irányába, attól tartva, hogy úgysem lát semmit.

S a báróné nappalijának balkonján ott állt az erkélyajtóban Valmont Saint-Brévin, egy karcsú szivart szívott, és Alfred de Pontalbával nevetgélt.

Mary behunyta a szemét, és homlokát a hűvös vasrácshoz szorította.

Megjött. Épségben megjött. Itthon van.

Úgy áradt végig a testén a zene, mint a gyöngyöző bor. Kinyitotta a szemét, és meglátta odalent a színpompás ünnepi menetet. Úgy érezte, ilyen csodálatosat még sosem látott. – Igen – szólt oda Hannah-nak. – Egyszerűen csodálatos.

Varázslatos napok következtek. Valmont minden délelőtt felkereste Albertet, hogy modellt üljön a festményhez. Utána pedig bement az üzletbe, és elvitte magával Maryt a piacra kávézni.

Mindjárt az első nap kávézás után sétáltak egyet. Valmont úgy érezte, a hosszú ácsorgás alatt elgémberedett lábát meg kell mozgatnia kissé.

Mary érdeklődött a charlestoni versenyek meg Hófelhő eredményeiről.

Hófelhő szoros versenyben második lett, közölte Val. Ami dicséretes. Igazán nem vesztette el a kedvét. Ugyanis megvette a lovat, amelyik legyőzte.

Mary visszatartotta a lélegzetét, várva, hogy Valmont most majd meghívja Benisonba, hogy nézze meg az új lovat. De Val másra terelte a beszélgetést. Éppen a Jenny Lind-hangversenyre készül. Marynek hogy tetszett?

Szándékosan nem áradozott a hangversenyről, hadd legyen meg Valmont-nak is az a váratlan élménye, amiben neki volt része. Ha előkészíti rá, akkor talán nem lesz olyan lélegzetelállító a meglepetés.

Ahogy sétáltak, egyre természetesebbé vált a beszélgetésük, mind kevésbé feszélyezték magukat. Valmont kifejezetten üdítőnek érezte, hogy Mary társaságában nem kell a könnyelmű világfit alakítania, hiszen úgysem érintkezik senkivel az ő köreiből. Leg-

alábbis ezt gondolta. Mary nem említene, hogy jóban van a bárónéval.

Viszont elmesélte neki, hogyan csalták lépre Hannah-val a Jenny Lind-rajongókat. Val jót mulatott a dolgon, s a jókedve magával ragadta Maryt is. Most már nem ügyelt arra, hogy milyen benyomást kelt, önfeledten boldog volt. De szokatlan elégedettséget érzett Valmont is. Fényesebbnek érezte a napsütést, szélesebbnek a folyót és édesebbnek a tavaszi virágillatot.

Olyannyira, hogy mindennap alig várta már, hogy véget érjen az ülés, és elmenjenek kávét inni.

És a kezdetben rövid kiruccanás mindennap hosszabb lett.

Hannah biztatta Maryt, nyugodtan maradjon csak, amíg jólesik, egy ember is elég ahhoz, hogy kesztyűt meg sálat áruljon a kíváncsiskodóknak .

Mary hálásan megköszönte. Nem lett volna helyénvaló, hogy tudtára adja Hannah-nak, hogy az üzlet, a Svéd Csalogány meg a tisztelői tőle akár a Mississippibe vethetik magukat. Egyetlen perc, amit Valmont-nal tölt, többet ér mindnyájuknál.

Különben is, késő estig dolgozott a jelmezeken, és időre elkészült mindennel. Amikor nem volt jelen Valmont, a kötelességtudása hibátlanul működött. Lemondta a báróné látogatását is, azzal mentve ki magát, hogy sürgős varrnivalója van. Ami részben igaz is volt, hiszen erősen közeledett a farsang vége. Valójában azonban azért nem ment föl Michaelához, mert nem akarta kitenni a boldogságát a báróné cinikus megjegyzéseinek.

Esetleg azt kockáztatni, hogy Michaela fölteszi neki azokat a kérdéseket, amelyeket ő maga is óvatosan kerül. Hogy például, miért nem mondja soha Valmont, hogy szereti? Miért nem csókolja meg?

Miért van az, hogy annyit beszél a mulatságokról, a bálokról, amelyekbe minden este eljár, és őt sose hívja magával?

Nem tudhatta, hogy éppen ezek a mulatságok fordítják felé Valmont Saint-Brévin érzelmeit. Valmont éjjelenként eltökélten játszotta a világfit, akinek egyéb gondja sincs, mint a tánc meg az udvarlás, a kártya meg a lóverseny.

A jelmezbálokon versailles-i udvaroncnak öltözött, rizsporos parókával, szépségflastrommal, magas sarkú, ékszeres-csatos udvari cipőben. Selyembrokát kabátja és térdnadrágja általános irigység tárgyát képezték, messziről lerítt róluk, hogy Párizsban készültek. Selyemingeinek csipkezsabói valósággal múzeumi daraboknak számítottak. Tetézte még a bolondériát kokárdás térdszalagja, s a derekán viselt, vert arany kardhüvely.

Úgy érezte magát, mint egy bolond.

És erősen remélte, hogy annak is tekintik. A charlestoni utazás jobban már nem is sikerülhetett volna. A rabszolgák baj nélkül eljutottak Kanadába, a *Benison* tökéletesen helytállt. Most újabb, még merészebb vállalkozás előkészítésébe kezdett, ám ezúttal lovak nélkül. A hajófenéken csak rabszolgákat fognak szállítani. Lesz helye kétszáznak vagy még többnek is.

Most gáláns ügy lesz az utazás látszólagos célja, no meg persze a vele járó anyagi haszon: ezek pedig a New Orleans-iek számára éppen eléggé meggyőzően hangzanak. Charlestonban ugyanis megismerkedett egy gazdag örökösnővel, annak az embernek a lányával, akitől megvette a nyertes lovat. A leányzó a családjával Rhode Islanden tölti a nyarat, a fényűző Newportban, a gazdag charlestoniak kedvelt üdülőhelyén, amit úgy is hívnak: az észak Charlestonja.

Az érdeklődők éppenséggel még némi igazságot is találhattak a történet mélyén. Csakugyan udvarolt a lótulajdonos lányának, és az illető csakugyan gazdag örökösnő volt. Rendkívül értelmes és tanult ifjú hölgy volt továbbá, aki kellőképpen visszataszítónak találta a széllelbélelt világfit, akinek Valmont mutatta magát. Nyugodt lélekkel utánamehetett tehát Newportba, a lány ott is ugyanolyan visszataszítónak fogja találni.

És Rhode Island olyan messze van, hogy senki nem fogja megtudni, hogy a *Benison* előzőleg Kanadában járt.

Feltéve persze, hogy minden jól megy. Ha az emberek beveszik, hogy Valmont Saint-Brévin képes belebolondulni egy szeszélyes charlestoni szép lányba, s ha eléggé meggyőzően játssza a hozományvadászt.

Hát ezért táncolta át Valmont a bálokon az éjszakát, ezért biztatta a cimboráit, hogy a bálból menjenek tovább valamelyik kártyabarlangba, és verjék a lapot reggelig. Akkor aztán hazaballagott a Saint Louis Hotelba, odaállt a tükör elé, és négy nyelven szórta a szitkokat arra a hülyére, aki visszanézett rá.

Ezek után pedig kifejezetten felüdülés volt számára a séta Mary MacAlistairrel, aki előtt nem kellett a könnyelmű ficsúr szerepét alakítania. Előtte őszintén beszélhetett, levetkezhette mímelt flegmaságát, mellette élvezhette a kék égboltot és a széles folyót, s átadhatta magát a lány lelkes életvidámságának.

Azért volt olyan kellemes együtt lenni vele, mert egészen más volt, mint azok a lányok, akikkel éjszakánként táncolt és évődött. Pirospozsgás arcszíne már magában is szöges ellentétben állt a New Orleans-i szépségek divatos sápadtságával. Fiús alakja és határozott mozgása is újdonság volt számára. Milyen távol állt ez a New Orleans-i szépségek élveteg bujaságától!

Igaz, szépségként Mary MacAlistair soha nem jött volna szóba. Ámbátor az a szeme mélyén bujkáló rőtarany tűz rendkívül izgató volt. Örökös meglepetést szerzett az is, ahogy a haja színe változott más-más megvilágításban.

De a legszórakoztatóbb az örökös kíváncsisága volt. Szenvedélyes érdeklődést tanúsított a legköznapibb, legjelentéktelenebb dolgok iránt. Tudnia kellett minden fának, minden virágnak a nevét, hogy miért tudnak felmenni a folyón a kis tőkesúlyos hajók, s miért nem a lapos fenekű dereglyék. Rettentően érdekesnek találta azt a szokást, hogy ráadást adnak a portékához az árusok, hogy az utcán árulják a harapnivalót, hogy hétfőnként rizses bab fő minden New Orleans-i konyhán. Ami pedig az evést illeti, hát azt öröm volt nézni, ahogyan eszik. Minden falatot élvezett, és szíves örömest megkóstolt mindent, amivel megkínálták.

Kirándulóhajóval fölmentek a csatornán a Pontchartrain-tóhoz, hogy láthassa a különböző áruszállító hajókat, uszályokat. Marynek szeme-szája elállt, amikor a csatorna végénél elébe tárult a tó. Úgy bámulta, mintha még sose látott volna vizet. És Valmont maga is csak most vette észre, hogy milyen hatalmas a tó, hogy alig látni a túlsó partját, hogy olyan nagynak látszik, akár a Mexikóiöböl vagy maga az óceán. Mindig úgy tudta, hogy csak egy tó. És eddig soha nem nézte meg magának igazán.

Ahogy a várost sem igen nézte meg, amely pedig az otthona volt. Bezzeg Mary úgy megbámulta a kapukat, a háztetőket, a falakat, ablakokat, kéményfejeket, hogy a végén már ő maga is felfedezte egyedülálló különlegességüket. S Mary annyira lelkesedett New Orleansért és egész Louisianáért, hogy a végén Valmont elszégyellte magát, hogy eddig olyan közönyösen ment el ennyi szépség mellett.

Öt napon keresztül kóboroltak a tavaszi New Orleansben, a legeldugottabb mellékutcákat is felfedezték. Aztán, ami Valmont-t illeti, az idill nagy csörömpöléssel darabokra törött.

Az aznap esti bálban Valmont kikenve-kifenve tette magát, de egyúttal a kötelességről sem felejtkezett meg. Irgalomból éppen menüettet táncolt egy kis penészvirággal, aki történetesen az unokahúga volt.

- Te elfogadod Will Grahamék meghívását a *soirée dansante*– jukra?[10] – kérdezte Jeuditte, és gonoszkásan elnevette magát. – Mi nem megyünk. Azt hiszem, te sem éreznéd ott jól magad. Jeanne Courtenay egy amerikaihoz ment férjhez, és most szeretné vissza-ügyeskedni magát a francia társaságba. Szerintem a senki földjén túl keressen magának barátokat. Itt semmi szükség az amerikaiakra.

Azért nincs neked szükséged Jeanne Courtenayre, gondolta magában Valmont, mert mellette petrezselymet árulhatsz egész életedben.

Jeanne-ról aztán eszébe jutott a debütálásának estélye, az évadnyitó az operában, és Mary MacAlistair Courtenay-ék páholyában. Meg hogy ő figyelmeztette Carlost, hogy az ártatlan képű, pirospozsgás Mary Rose Jacksonnál volt örömlány. Az elmúlt napokban erről teljesen megfeledkezett. Most aztán nem győzte átkozni magát, amiért így lépre ment, s nem győzte átkozni Maryt, amiért ilyen ügyesen be tudja csapni a világot.

- Mi a baj, Valmont? – kérdezte Jeuditte. – Olyan dühösen nézel, mintha keresztben le akarnál nyelni.

- Ráléptél a lábamra – mondta Valmont erőltetett nevetéssel.

- Dehogy léptem.

[10] Táncestély.

- Akkor én léptem rá. Mindenesetre meg kell néznem. Megyek, leveszem a cipőmet.

A Saint Louis bálterméből egyenesen a bárba ment. A tekintetéből még most is olyan düh áradt, hogy a legrészegebbek sem merészeltek tréfás megjegyzéseket tenni a parókájára meg a kifestett arcára.

A felszolgáló egy pohár pezsgőt tett elébe. Valmont félretolta a pezsgőspoharat, és rámordult: – Tafiát!

Megdöbbent pislogás volt a válasz. Hogy jut eszébe az elegáns monsieur Saint-Brévinnek, hogy a helyben készült olcsó rumot igya? És hogy jut eszébe, hogy éppen az előkelő Saint Louis Hotelban rendeljen tafiát? Hiszen azt a matrózok isszák a Gallatin Street-i lebujokban.

- A Saint Louis nem tart tafiát, monsieur. Adhatok talán barbadosi rumot?

- Nem. Adjon konyakot.

Egyetlen hajtásra kiitta a nemes italt. Nem az izére vágyott, hanem arra, hogy égesse a torkát, az egész belsejét. Sápadt volt, és szinte fázott a dühtől.

Mary MacAlistair a bolondját járatja vele, ebben biztos volt. És milyen jól csinálja! Más dolog, ha valaki önként vállalja a bolond szerepét, bár az is éppen eléggé kellemetlen, és megint más, ha készakarva hülyét csinálnak az emberből. És éppen egy számító szajha.

Ő pedig tökéletesen lépre ment. Ez volt a dologban a megbocsáthatatlan. Az ő ficsúralakitása együgyű műkedvelő színjátszás ahhoz képest, ahogy MacAlistair kisasszony előadja az ártatlan leányzót.

Tulajdonképpen alig tudott számot adni róla, hogy is történt az egész. Talán azzal kezdődött, hogy Albert Rinck említette, hogy a lány mennyire aggódott érte, amíg oda volt. Akkor hívta meg egy csésze kávéra. De hát már akkor is tisztában kellett lennie azzal, hogy kicsoda, micsoda is ez a lány. Hát persze hogy tisztában volt vele.

Hiszen eszébe jutott az a látogatás is, amikor a lány azzal lepte meg, hogy kísérőket vitt magával. Igen. Erre jól emlékszik.

De közben valahogy, valamikor mégiscsak megfeledkezett az egészről. Egyszerűen csak partnert, sőt barátot látott benne. Olyan jól el lehetett vele beszélgetni, annyira hiányzott belőle minden alattomos kacérság, hogy arról is megfeledkezett, hogy nő. Azt pedig tökéletesen elfelejtette, hogy kurva.

Uram, teremtőm, milyen jól mulathat rajta az a nő.

- Konyakot – mondta ismét, üres poharát odébb lökve.

Az újabb pohár konyakot is felhajtotta. Aztán visszament a bálterembe, hogy tovább játssza az üresfejű, kelekótya Saint-Brévin komédiáját.

Nagyon szerette volna, hogy valamelyik forrófejű ifjonc kihívja párbajozni. Ezen az éjszakán megnyugtatóan hatott volna a kedélyére a pengecsattogás. Nagyon unta már ezt a piperkőc affektálást. Elege volt a hülyeségből.

De nem bújhatott ki a szerepéből. Reggel ötig játszotta is hűségesen, aztán letépte magáról a gyűlölt jelmezt, és végigvetette magát az ágyon. Életében soha még ennyire kimerültnek nem érezte magát.

Annyira kimerült volt, hogy nem is bírt elaludni. Állandóan az járt az eszébe, hogy gyalázatosan megalázták, és elégtételt kell érte vennie.

De hát mit akar ez a nő? Az effélék nem pazarolják ingyen az idejüket férfiakra, ez pedig semmit se kért. Majd kiugrott a bőréből örömében, amikor meghívta kávéra vagy egy tányér *gumbó*-ra. Egyszerűen nem érti. Olyan rafinált játékot játszik, hogy azt nem lehet ésszel fölérni.

Hát az ördögbe vele. Egyvalamit azért ért ő, méghozzá azt, hogy mire jó egy szajha. Holnap megy utoljára modellt ülni a festőhöz, aztán többé feléje sem megy annak az átkozott üzletnek, sőt még Pontalba báróné házát is

messziről elkerüli. Elege van Mary MacAlistairből meg a kisded játékaiból.

De előbb megfizet neki, amiért rászedte. Előbb meggyőződik róla, hogy Rose Jackson pártfogoltja hanyatt fekve, széttett lábbal is olyan tehetséges-e, mint amikor korzózni kell, locsogni-fecsegni és kacarászni nagy, ártatlan szemekkel.

46

Hétfőn reggel Mary alig bírt magával. Föltett szándéka volt, hogy ez lesz az a nap, amikor tiszta vizet önt a pohárba, s amikor majd Valmont végre kimondja, amit olyan régen hallani szeretne, kimondja, hogy szereti, éppen úgy szereti, mint Mary őt, és megkéri a kezét.

Amikor megérkezett Charlestonból, és csak nem akart nyilatkozni, azzal vigasztalta magát, hogy nincs oka aggodalomra, újra meg kell ismerniük egymást, hiszen Valmont több mint két hónapig távol volt.

De mégiscsak aggódott.

Aggódott, amikor Valmont-nak sehogyan sem akarózott meghívnia őt bálozni, de még sokkal jobban nyugtalanította, hogy föl sem merül, hogy be akarná mutatni a családjának.

A nyugtalankodás persze estére maradt. Napközben, amikor együtt voltak, örömében minden félelméről megfeledkezett.

Amikor aztán Alberttől hallotta, hogy hétfőn megy hozzá utoljára, valóságos pánik tört ki rajta. Mi lesz, ha soha többé nem látja?

Persze nem hitte komolyan, hogy ez bekövetkezhet. De azért mégis, tételezzük fel! Amikor együtt voltak, biztos volt benne, hogy Valmont szereti. Csak az a furcsa, hogy soha nem mond semmit. És hogy azóta sem csókolta meg

újra, hogy karácsonykor ott járt nála Benisonban. Pedig ha valóban eljegyeznék egymást, akkor biztosan megcsókolná. És Mary teljes szívéből vágyott rá.

Aztán eszébe jutott Louisa némely szentenciája a társadalmi különbségekről, és hirtelen világosság gyúlt a fejében. Hát persze! Valmont nem tudja, hogy származás tekintetében nem marad alatta, s hogy félig-meddig ő is New Orleans-i. Valmont szereti, csak fél, hogy nem tud beleszokni az új környezetbe, hogy boldogtalan lesz.

Illetve, ha egészen őszinte akar lenni önmagához, akkor arra kell gondolnia, hogy Valmont inkább attól fél, hogy ő maga lesz boldogtalan, hogy a rangján alul nősül, ha elvesz egy kis amerikai lányt, aki varrással keresi a kenyerét egy divatszalonban. És ezért nem is tehet neki szemrehányást. Hiszen ő sem menne férjhez Paddy Devlinhez.

Megkönnyebbülten felsóhajtott. Ezt hamarabb is kitalálhatta volna, gondolta. Megkímélhette volna magát a sok izgalomtól. Egyszerűen be kell számolnia Valmont-nak az örökségéről. Arról, hogy a ládikás leányok leszármazottja, hogy nála több joggal senki nem mondhatja magát franciának és New Orleans-inek.

Hétfő lesz a napja, hogy megmondja neki.

- Jó reggelt, hölgyeim! – Valmont hangja különösen csengett. Valahogy nem is hasonlított rá. Mary bölcsen elmosolyodott magában. Nyugtalanság, feszélyezettség hangzott ki a köszönésből. Nem baj, gondolta, majd ha felvilágosítja a ládikáról, mindjárt megnyugszik.

- Mi ez a nagy felbolydulás odakint a téren? – kérdezte Valmont Hannah-t.

- Ma utazik tovább Jenny Lind. Már éppen ideje. Azok ott kinn még egyszer utoljára megrohamozzák szegényt, amikor a kikötőhöz megy, aztán, remélem, hazamennek,

és ott is maradnak. Már belebetegedtem, hogy Jenny Lind-féle kesztyűt, sálat árusítsak.

Valmont Maryre nézett: – Remélem, kegyed nem akarja kikísérni a művésznőt a hajóhoz – mondta. – Összecsomagoltattam egy kosár harapnivalót. Arra gondoltam, megint kiruccanhatnánk a tóhoz.

- Ó, de jó lesz – mondta Mary, és már vette is a kalapját, napernyőjét.

- Most vonattal megyünk – jelentette be Valmont.

Mary ezt is lelkesen fogadta. Igazi vonaton még sosem utazott. Meg aztán vonattal hamarabb odaérnek. Valami furcsa eltökéltség látszott Valmont-on, s ez izgató és nyugtalanító volt egyszerre. Mary szinte biztosra vette, hogy ma megkéri a kezét. Bár igazán nem látszott túlzottan gyengédnek, inkább csak idegesnek. De hát miért is ne volna ideges? Ő maga is az.

Útközben alig szóltak egymáshoz, mindketten el voltak foglalva a saját gondolataikkal. Huszonöt percig tartott az ötmérföldes utazás az Elysian Fieldsnek nevezett út mentén. A mozdony dohogásától meg a vaskerekek zakatolásától alig hallották egymás hangját, úgyhogy fel is hagytak a próbálkozással. A tóparti végállomásnál még mindig téli álmát aludta a kis üdülőhely, Milneburg. A nyaralók ablakai be voltak deszkázva, s egy lelket sem lehetett látni a házak körül. Csak a teherkikötőben volt némi élet, ahol a tavi hajójáratokat pakolták meg. Val a karját nyújtotta Marynek, s megindult vele a közeli fűzfaliget felé.

Néhány percnyi gyaloglás után Valmont megállt egy facsoportnál. Letette a földre az elemózsiás kosarat, kikapcsolta a csatokat egy összetekert pokrócon, és leterítette a pokrócot a földre.

- Vigyázni kell – mondta –, ilyenkor még nyirkos a talaj.

Egyelőre még nem nyirkos, gondolta Mary, majd csak lesz, és nyugtalan pillantást vetett a víztükör túlsó oldalán

tornyosuló fellegekre. Erősen remélte, hogy élete legromantikusabb pillanatát nem fogja eláztatni egy felhőszakadás.

- Valmont – mondta, miközben letelepedett a pokrócra –, szeretnék elmesélni magának valami nagyon fontos dolgot. Még mielőtt hozzáfognánk a falatozáshoz.

- Csak nem? Csupa fül vagyok. – Most ugrik ki a szög a zsákból, gondolta Valmont. Vajon miről lesz szó? Csak nem a beteg nagymamáról, akit meg kell operáltatni, méghozzá igen drága doktorral? Vagy tán soha nem próbált szerelmi szolgálatokról, annak fejében, hogy kimentem a kicsikét a Rinck-szalon gályarabságából, és vásárolok neki egy lakályos kis házikót? Bármiről lesz is szó, érdekes történet lesz, annyi szent.

Valmont az oldalára fordult, és felkönyökölt. Mary szemben ült vele. Arcára zöld árnyékot vetettek a fák.

- A tizenhatodik születésnapomon – kezdte a történetet Mary a zöld árnyak között –, amikor éppen a képesítőre készültünk, ajándékot kaptam az édesanyámtól. Az igazi édesanyámtól, aki már nem élt, csakhogy ezt én később tudtam meg... Ó, ez így teljesen érthetetlen...

- Egyáltalán nem az – jelentette ki Valmont. – Égek a kíváncsiságtól. Folytassa.

Mary az elbeszélés lázában nem is figyelt föl a férfi hangjában bujkáló gúnyra. – A lényeg az ajándék – mondta. – Egy ládikát kaptam ajándékba. Egy ócska, régi ládikát. – Hadarva beszélt, attól tartva, hogy a fellegek gyorsabbak lesznek nála. – Csak később tudtam meg, hogy mi is ez a ládika. A királytól kapták hozományul azok a francia lányok, akik idevándoroltak New Orleansbe. És az igazi édesanyám hagyta rám. Tudja, hogy ez mit jelent, Valmont? Hogy valójában New Orleans a hazám. Hogy félig francia vér folyik az ereimben. Hát csoda, hogy annyira szeretem ezt a várost?

- Már hogy volna az? Tökéletesen érthető.

- Tudtam, hogy meg fog érteni – mondta Mary, de mielőtt folytatni tudta volna, Valmont fölemelte a karját, lehúzta maga mellé, és szájon csókolta.

Mary Valmont hátára kulcsolta a karját, és a nélküle töltött hónapok minden sóvárgását szabadjára eresztette a csókjában. Val fölemelte a fejét, de Mary megfogta, s a két tenyerével visszahúzta, hogy a száján tarthassa a száját. Addig akarta csókolni és ölelni, amíg él.

Hallotta, hogy esőcseppek kopognak a faleveleken, de nem törődött vele. Végigcsókolta Valmont száját, állát, orrát, aztán megint a száját, és kezdte elölről.

Mint a villámcsapás, úgy hasított hirtelen a testébe valami meleg, bizsergető érzés, és meglepett kiáltást csalt az ajkára. Érezte, hogy ívbe hajlik a háta, aztán rájött, hogy nyitva van a ruhája dereka, s Valmont a tenyerében fogja, szorongatja, simogatja a mellét, amitől egészen elgyengül, és ami olyan jó, hogy azt szeretné, ha minden porcikáján érezhetné ezt a simogatást, és ne érne soha véget... ne érne soha véget... Egyelőre azonban véget kell vetnie. Most még nem szabad. Ezt csak akkor szabad, ha már összeházasodtak.

Valmont mellének feszítette a két tenyerét, s elfordította a fejét.

- Ne, Val, hagyd abba – mondta. – Kérlek, kérlek, hagyd abba. – Megfogta Valmont kezét, próbálta lefejteni a melléről, és igyekezett összehúzni a ruháját, s tovább kérlelte, hogy hagyja abba.

Valmont hirtelen föltérdelt. – Hogy érted, hogy hagyjam abba? - kérdezte szikrázó dühvel. – Miféle játék ez?

Mary összefogta magán a ruhát. Most már zuhogott az eső az arcára, vállára, nyakára. – Szeretlek – mondta. – Tudod jól, hogy szeretlek. De ezt nem szabad, amíg össze nem házasodtunk. Te is tudhatod, Val.

Valmont a sarkára ereszkedett. Házasság. Hát erről van szó, gondolta. Verte a vállát az eső, és befolyt a gallérja alá. Attól félt, hogy ott azonmód agyonvágja ezt a némbert. Ilyen hülyének nézi? Még hogy házasság!

Ezúttal túlságosan elvetette a sulykot a kisasszony, gondolta. Azt hiszi, hogy nyerésre áll, pedig ezúttal az én kezemben vannak a nyerő lapok.

- Igazad van – mondta, és most már újra gyengéd volt a hangja. – Ne haragudj, elveszítettem a fejem. Annyira kívánlak, hogy egyszerűen nem bírtam tovább várni. De már akár holnap is összeházasodhatunk. Holnap húshagyó kedd lesz, farsangutó. Az egész város a mi esküvőnket fogja ünnepelni. – Valmont magához ölelte, a mellére húzta, s az eső elől a kabátja menedékébe rejtette Mary fejét. S így Mary nem is láthatta az arcán azt a kegyetlen, bosszúszomjas mosolyt.

Az ázott pokrócot és a kosarat otthagyták a fűzfa alatt, hogy gyorsabban futhassanak. De a vonat már elment. Valmont megkereste a teheráruraktár főnökét, és felajánlotta, hogy bőkezűen megfizeti, ha kölcsönadja a csézáját meg a lovát. Képtelen lett volna megvárni a következő vonatot. Túl akart adni Maryn, még mielőtt kijön a sodrából, és felképeli vagy éppenséggel meggyilkolja.

Mary úgy nézett ki, mint egy ázott patkány.

És a legszebb, legkívánatosabb, legmámorosabb nőnek érezte magát az egész földtekén.

- Száraz ruhát kell venned – mondta Valmont, amikor berobogtak a városba. – Hol laksz? – kérdezte, és az ostorral rácsapott a lóra.

- Visszamegyek az üzletbe. Ott vannak dolgaim – mondta Mary. Rendes ruhája persze nem volt, de majd kölcsönkér valamit Hannah-tól. És azon nyomban varrni kezdi a jelmezét holnapra. Hiszen Valtól tudja, hogy

húshagyókedden mindenki jelmezt visel. Mindent pontosan úgy fog csinálni, ahogy Val megmondta. Hat órakor találkoznak a Saint Louis Hotelban. Addigra Valmont mindent előkészít, amire szükség van. Ő is jelmezben lesz és álarcban. S az egész farsang legnagyobb báljával fogják megünnepelni a menyegzőjüket.

47

A farsang utolsó napján, húshagyókedden, amit New Orleansben franciául Mardi Gras-nak neveztek, a szigorú nagyböjt küszöbén az egész város még egyszer, utoljára jól kimulatta magát. Ezen a napon szünetelt minden üzleti tevékenység, tilos volt a komolyság, még csak szomorúnak sem illett lenni. A szájhagyomány szerint húshagyókedden New Orleanst időtlen idők óta még az eső is megkímélte.

Mary MacAlistair mosolyogva ébredt. Még alig kelt fel a nap, máris behallatszottak az utcáról az ünneplés zajai. Petárdák durrantak, süvölvények éljeneztek és kiabáltak. Mary nagyon is helyénvalónak találta mindezt. Ünnepeljenek csak, gondolta, mindenki ünnepeljen az esküvője napján.

A menyasszonyi ruhája ott lógott az ajtóba vert szegen. Val meghagyta, hogy jelmezben legyen, hát ez lesz a jelmeze. Mrs. O'Neillnek is úgy mutatta meg, mint jelmezt. Majd holnap közli az egész háznéppel, hogy férjhez ment, amikor visszajön a holmijáért. Miért is rontaná el húshagyókedden Paddy Devlin jókedvét, és miért rontsa el a saját jókedvét éppen az esküvőjén Paddy szomorúsága vagy éppenséggel dühkitörése.

Csak Hannah és Albert tudott a dologról. Alig bírt magával a boldogságtól, amikor előző este elbúcsúzott

Valtól, és berohant az üzletbe. Hannah segédkezett a „jelmeze" elkészítésében. Albertet pedig megkérte, hogy az oltár előtt majd ő adja át a vőlegénynek. Este odahaza fogják várni őt meg Valt. Mary úgy gondolta, hogy a székesegyházban lesz az esküvő, és azt ígérte, hogy útközben majd bejönnek Hannah-ékért.

Mary kibújt az ágyból, és levette az akasztóról a menyasszonyi ruháját. Gyönyörű volt. Minden tartozékot kikészített az ágytakaróra. A fehér selyemharisnyát, a fodros, kék harisnyatartót, a három csipkeszegélyes krinolinszoknyát. Mindenből a legfinomabb minőség, amit csak a boltban találtak. A fehér selyemruha derékrészéhez felhasználták Hannah legszebb, hosszú ujjú, magas nyakú ingvállát, a terebélyes szoknyát pedig Mary az üzletben talált anyagból varrta. A ruha nyakára Hannah kölcsönadott egy kis kámeával díszített arany brosstűt.

Miközben rakosgatta őket, megigazgatta a ruha ujjait, a szoknya redőit, odatűzte a brosstűt, játékosan kifeszítette a harisnyatartót, magában eldarálta a szerencsét hozó versikét: „Régit, újat, kölcsönkértet, s ahogy illik, egy kis kéket."

Kibontotta a mosdóállványon fekvő, selyempapírba burkolt csomagot. Abban volt a menyasszonyi fátyla, egy pókhálóvékony fehér csipkemantilla, és egy elefántcsont legyező, erősebb csipkével. Ez a legyező volt hivatott a „régit" képviselni, jobb híján. Ha nem lopják el a ládikáját, most mennyivel szebb lenne a sosem látott nagyanyja, dédnagyanyja csipkelegyezője.

A legyező alatt ott volt a csomagban a farsangi álarca, szintén csipkéből. Hannah irgalmatlanul elszabott egy csipkekendőt, s a kivágott csipkét ráragasztotta egy fehér szatén álarcra.

Az elképzelés az volt, hogy spanyol hölgynek öltözik, spanyol hölgynek, aki egyúttal menyasszony is.

A legszívesebben azonnal felvette volna a ruhát, azonnal odaállt volna az oltár elé. Este hat óráig még elviselhetetlenül sokat kell várni. De hát Val hat órát mondott, ő pedig szófogadó és engedelmes feleség akart lenni. Ha várni kell, akkor várni fog.

A barna ruháját vette föl tehát, és átment az ebédlőbe reggelizni. Amikor belépett, a fiatalabbik Mr. Reilly egy marék liszttel fogadta. Mary felvisított, és nevetve hessegette maga elől a fojtogató lisztfelhőt.

- Nem megmondtam, hogy az én házamban nem lesz liszthajigálás? – perelt Mrs. O'Neill, de ő sem állta meg nevetés nélkül. Az ő haja is csupa liszt volt, liszt volt a padlón, és lisztes volt Paddy Devlin arca meg az idősebbik Mr. Reilly füle és szemöldöke is. Mrs. O'Neill segített leporolni Mary szoknyáját. – Szerintem ez egy gyalázatos szokás, és egyáltalán nem mulatságos – mondta. – Ha csak a tizede itt volna a lisztesládámban a húshagyókedden elpocsékolt lisztnek, egész éven át süthetnék belőle.

Mary tökéletesen egyetértett vele. De amikor reggeli után Paddy meg a két Mr. Reilly társaságában kiment az utcára, hamarosan megváltoztatta a véleményét. Mindenütt nyüzsögtek az emberek, a legszegényesebb utcáktól a legelőkelőbbekig, szegények és gazdagok egyaránt. Viharos karneváli jókedv uralkodott, mindenki csupa liszt volt, férfiak, nők, gyerekek, fehérek és feketék. Legtöbben kis zacskó lisztet vittek magukkal, abból csippentették, markolták ki a lisztet, és szórták szanaszét rohangálva, nevetgélve, visongva, mintha nem is felnőttek lennének, hanem virgonc, féktelen gyerekek.

Hamarosan Mary maga is szórta a lisztet mindenkire, aki csak szembejött, vadállatokra, ördögökre, angyalokra, indiánokra és prémvadászokra, bohócokra, királyokra, tábornokokra, szörnyetegekre és kalózokra. A barna ruha

most már teljesen fehér volt rajta, és lisztszemcsék ültek a szempillája végén. A nagy tömegben lemaradt valahogy a többiektől, de nem számított, húshagyókedden New Orleansben mindenki jóban van egymással. Egy nőnek öltözött férfi a sarki árusnál boldognak-boldogtalannak *calá*-t vett. Egy harisnyanadrágot és zekét viselő nő pedig megcsókolt minden arra járót. S ahogy egy gólyalábon közlekedő férfi a magasból szórta a lisztet, egyik pillanatról a másikra mintha hó borította volna egy kőkerítés tetején a futórózsát. Zene áradt ki a nyitott ajtókon-ablakokon, jelmezes muzsikusok hegedültek az egyik utcasarkon, a másikon meg kürtön játszott egy arany fülkarikás kalóz. Mindenfelé állt a mulatság.

Rögtönzött díszmenetek vonultak énekszóval, aztán néhány sarokkal odébb szétoszlottak. Trombiták szóltak, csengettyűk, furulyák, dobok peregtek, s a hangszerek mellé felsorakozott a selyempapírral összefogott fésű is.

A lárma, a tarkabarka színek, a szédült jókedv kavalkádja volt ez: a New Orleans-i Mardi Gras.

Két óra elmúlt, mire visszaért Mrs. O'Neill házához, jókedvűen, de ugyancsak ziláltan. Azt hallotta, hogy nagy, farsangi felvonulás lesz, és talán olyan mulatságos karneváli figurákat is szállítanak majd kocsin, mint valamelyik évben az óriás nagy, fából készült kakas, amelyik bólogatott a fejével. Meg hogy a felvonulók cukrot osztogatnak majd a nézőknek. Mary csupa izgalom volt, de nem sajnálta, hogy lemarad a felvonulásról. Még meg kell fürdenie, meg kell mosnia, szárítania a haját, készülődnie kell az esküvőre.

Mary magára borította az ágytakarót, hogy a fejét, vállát meg a ruháját megvédje a liszttől. Frissen, tisztán és makulátlanul akart megérkezni a Saint Louis Hotelba. A megtalpalt ezüstcipellő ugyan útközben fehérre változott a liszttől, de ez nem számított.

A szállodába lépve levette magáról az ágytakarót, és átnyújtotta egy egyenruhás ajtónállónak – az illető legnagyobb megdöbbenésére, mivel maga is jelmezes vendég volt.

- Monsieur Saint-Brévin vár – közölte Mary a magas mahagónipult mögött álló portások egyikével. – Szíveskedjék tudatni vele, hogy megérkeztem.

Valmont, ígéretéhez híven, mindenről gondoskodott. A portás odaintett egy hotelszolgát, és közölte Maryvel, hogy az majd elvezeti monsieur Saint-Brévinhez.

Mary gondolkodás nélkül ment a hotelszolga nyomában.

- Ekkora hidegvért – szólt oda a társának a portás. – Egy kurva, akinek van képe fehérbe öltözni, mint egy szűz lány. Egyébként csöcse is alig van. Én egy krajcárt se adnék érte.

- Ez a Saint-Brévin is megéri a pénzét – mondta a másik. – A flancos ruháival meg az affektálásával. Ha nem láttam volna vívni, nem lennék biztos benne, hogy férfi egyáltalán.

A szolga kopogtatására Valmont nyitott ajtót. Amint meglátta Maryt a fehér ruhában, fátyollal, elmosolyodott. – Gyere, kedvesem – mondta ismerkedj meg a barátaimmal. – Mélyen meghajolt, aztán megfogta Mary kezét, és bevezette egy szalonba.

Három férfi volt a szobában. Egy pap és két jelmezes: az egyik pierrot-nak öltözött, a másik Napóleonnak. Az egyik sarokban oltár állt fehér csipketerítővel letakarva, rajta két ezüst gyertyatartó, előtte a földön két párna.

- Val – mondta Mary én ezt nem értem.

- Várj, szívem, még be sem mutattalak. Uraim, ismerkedjenek meg a menyasszonyommal, mademoiselle MacAlistairrel.

A férfiak meghajoltak, Mary mosolyogva bókolt feléjük. Aztán megfogta Valmont kabátujját: – Val – mondta –, én

azt hittem, hogy a székesegyházban lesz... Hannah meg Albert odahaza vár...

Valmont a szájára tette az ujját. – Félreértetted a dolgot, kedves kis menyasszonyom. Te még nem ismered a New Orleans-i szokásokat. A húshagyókeddi esküvők nem ragaszkodnak annyira a formaságokhoz. Ilyenkor mindig sietni kell, mert a nagyböjt alatt aztán nincs több esküvő... Igaz, atyám?

A pap bólintott, dünnyögött valamit, de Mary nem értette.

Egyáltalán, semmit nem értett az egészből. Val egészen idegennek tűnt, sárga szatén térdnadrág és -kabát volt rajta, kék bársonygallérral és -mandzsettával, amelyre aranyszállal topázgyöngyöket hímeztek. A mozdulatai és a hanghordozása is idegennek hatott, akárcsak a túldíszített öltözéke. És úgy viselkedett, mintha valami játékról volna szó, nem pedig arról, hogy hamarosan örök hűséget fogadnak egymásnak.

Valahogy nem tetszett neki Val két barátja sem, de elhatározta, hogy ezt majd később megbeszélik. A lényeg az, hogy Val itt van, hogy szereti őt, és megbízik benne.

Odatartotta az arcát, hogy Valmont levehesse róla az álarcot, aztán odament vele az oltár elé, letérdelt melléje, megismételte a pap szavait, amikor felszólították, végül pedig odanyújtotta a kezét, hogy az ujjára húzhassák a széles, arany karikagyűrűt.

És ezzel egybe is keltek, jelentette ki Valmont. Ilyen a húshagyókeddi esküvő New Orleansben.

Mary visszatartotta a könnyeit. Ez bizony nem olyan esküvő volt, amilyenről álmodozni szokott. Nem volt se áldozás, se ünnepi mise, se ministránsok, se tömjén, se szentbeszéd, se áldás.

Valmont a keze közé fogta Mary arcát, és megcsókolta... És ez jóvátett mindent. A szedett-vedett kis szertartást már el is felejtette, s elárasztotta a tudat, hogy a

legmagasztosabb szentség részese, hogy a felesége lett annak az embernek, akit szeret.

Egyszerre álltak fel, fogták egymás kezét. Mary mosolyogva a pap felé fordult, már-már megszólalt, de Valmont közbelépett. – Kedves barátaim – mondta, és egyszerűen felnyalábolta Maryt mi most itt hagyunk benneteket. – Ezzel se szó, se beszéd odavitte Maryt egy nyitott ajtóhoz az oltár mellett, belépett rajta, majd egy rúgással becsukta maguk mögött.

Óriási hálószobában voltak. Két magas ablaka nyitva állt. Odakint vörös volt az ég, s lila felhők széles, egyenetlen sávokat vontak rá. A naplemente fényében sötét rózsaszín volt a levegő, és bíborlilának tűntek a hatalmas, baldachinos ágy függönyei.

Valmont letette Maryt, és talpra állította, levette a fejéről a csipkemantillát, s a földre dobta. Aztán gyakorlottan kigombolta a ruháját, és két kezébe fogta a mellét.

Mary szólni szeretett volna, hogy várjon még, hogy adjon egy kis időt, hogy hozzászokjon ehhez a helyhez, ahhoz, ami az imént történt, s őhozzá.

De nem jött ki hang a torkán. Valmont érintésétől kalapálni kezdett a szíve, és roskadozni a lába. A nevét éppen hogy ki tudta mondani.

- Miért, hát nem ezt akartad, kis feleségem? – dünnyögte Valmont, végigcsókolva a nyakát, a torkát, a fülét. – Azt mondtad, addig nem szabad, amíg össze nem házasodtunk. Nem azt mondtad? – A keze közben megpróbálta lefejteni Mary válláról a ruhát. – A mindenit, milyen szűk ennek a ruhának az ujja. Vetkőzz le, Mary, és bontsd ki a hajad!

Val keze magára hagyta, és Mary egyszeriben fázni kezdett. Tette, amit Val mondott, gépies mozdulatokkal, s közben arcát nézte, a szemét, a száját, gyengédség után kutatva.

De Valmont nem nézett a szemébe, ő is vetkőzött, bonyolult öltözékének rétegeit hántotta le magáról. Mary figyelte gyors, céltudatos mozdulatait, s élvezte a férfiasságukat. S amikor Valmont a fején keresztül lehúzta az ingét, s előbukkant lapos hasa, izmos mellkasa, a göndör, fekete szőrzettel, Maryt elfogta a vágy, hogy a tenyerén, az arcán érezhesse ennek a szőrzetnek az érdességét, s hogy megsimogathassa Valmont hasán a sima bőrt. Már semmi nem volt rajta, ott állt kibontott hajjal, s egyszerre csak megindult, odaszaladt Valmont-hoz, nem érezve szégyent, feszélyezettséget, csak elsöprő vágyakozást, hogy megmelegedhessen, lángra gyúlhasson az ölelésében.

Valmont elnevette magát ekkora igyekezet láttán, de a nevetése rekedten szólt a szenvedélytől. – Várj csak – mondta, fölemelte Maryt, az ágyra fektette, s miközben megszabadult a nadrágjától meg a harisnyájától, a nyelve birtokba vette Mary száját.

Aztán Mary hirtelen magán érezte a férfi egész súlyát, érezte, hogy belesüpped az ágyba, s hogy megmelegszik tőle a szíve, a bőre; összekulcsolta a karját Valmont nyakán, belekapaszkodott, s ebben a meghitt biztonságban elárasztották a szívét összeszorító öröm hullámai.

Érezte magán Valmont kezének érintését, s minden porcikáját meleg bizsergés járta át. A keze Valmont hajával ismerkedett, a bőrével, gerincének vonulatával, rugalmas hátizmainak domborzatával, ámult férfias erején, s elragadtatással töltötte el mindez már csak azért is, mert Valmont-é. Erős, fiatal teste arra vágyott, hogy még közelebb kerüljön hozzá, hogy egy legyen testük és lelkük, szívük, vérük és leheletük.

- *Je suis la tienne!*[11] – szakadt ki belőle a kiáltás.

[11] A tiéd vagyok!

Aztán másodszor is felkiáltott, mert valami feszítő fájdalmat érzett. Gyötrelmes érzés volt, amíg rá nem jött, hogy most már csakugyan egy a testük, hogy amit a fájdalom középpontjában érez, az Val, s hogy vége a magánynak, a boldogtalanságnak, amit valaha is tapasztalt, mert ő meg Val immár egybekeltek.

Zokogást hallott, aztán rájött, hogy ő az, aki sír. A fájdalomtól meg a boldogságtól, attól a mámoros érzéstől, hogy átadhatta valakinek a szeretetet, amit élete során felhalmozott, s arra tartogatott, hogy valakinek szüksége legyen rá.

Val most föltérdelt, őt is magához emelte, és a mellkasához szorította. – Kapaszkodj belém – mondta, s míg Mary szorosan átkarolta és ráfonódott, Valmont keze lesiklott a hátán, egészen a tomporáig, a tenyerébe vette, még közelebb húzta magához, s közben keményen belemélyedt újra meg újra, míg Mary sikoltozni nem kezdett a fájdalomtól meg a birtoklás hatalmas mámorától, attól az érzéstől, hogy ő Valmont-é, Valmont pedig az övé, amikor Valmont kéjes feljajdulása belevegyült az ő sikolyaiba.

Továbbra is szorosan átkarolta Valt, aki most megfogta a karját, és lefejtette magáról. Aztán leeresztette a testét, a fejét az ágyra, és felállt. Mary elgyengülten feküdt, minden erő elszállt belőle, s a szívéből még egyre buzogott a szerelem. Szerette volna elmondani, hogy mit érez, de tudta, hogy nincsen szó, amely híven kifejezné az érzéseit. Nem szólt hát, csak rajongva nézte a férfit.

Valmont elment az ágy mellől, s eltűnt a szeme elől. Mary víz csobogását hallotta, s maga elé képzelte, ahogy Val mosakszik. Szeretett volna odamenni, kivenni a kezéből a mosdókesztyüt, ő szerette volna megmosni gyönyörű, erős, imádott testét. De mindene sajgott, nem tudott megmozdulni. Majd máskor, biztatta magát.

Előttünk még az egész élet. Talán majd megtanulja borotválni is, és minden reggel odahajol a gyönyörű arca fölé, beszappanozza, aztán a borotvával lassan lehúzza a habot, s minden mozdulat után megcsókolja az előbukkanó sima bőrfelületet. Megnyalta a szája szélét, ahogy elképzelte, milyen íze lesz majd.

Val hirtelen ismét ott állt mellette. Mary feléje nyújtotta a karját, de Val hátralépett.

Mary látta, hogy közben már felöltözött, de nem az udvaroncruhát vette föl, hanem egy dominót, álarcos, fekete csuklyával, amely eltakarta az arca fölső felét. A dominó fekete volt, alatta fehér ing, fekete nadrág. Valmont titokzatosnak, szinte ijesztőnek tűnt a szoba félhomályában. – Nagyon félelmetesnek látszol, Val – mondta Mary mosolyogva. – Mint egy útonálló vagy egy kalóz, persze olyan, akinek nagyon jó szabója van.

Valmont nem nevetett a tréfán. Nagyon is komoly volt, miközben sima, de annál baljóslatúbb derékszíjat és kardot csatolt fel magára.

Aztán lassan odament az ágyhoz.

- Gratulálok, mademoiselle – mondta, és most már nevetett. – Kegyed még annál is felkészültebb, mint amire számítottam. Eredetileg két dollárt szándékoztam fizetni, ami ugyebár a szokásos tarifa egy jó kurva szolgálataiért. De úgy döntöttem, hogy kegyed többet érdemel. – Csillogó aranypénz hullott Mary mezítelen mellére. Hideg volt.

Mary nehézkesen felült. – Hogy mi jut eszedbe, Valmont! Ez nagyon rossz tréfa.

Valmont ismét fölnevetett. – Ezúttal azonban kegyeden csattan a tréfa, nem rajtam. Kölcsönkenyér visszajár. Hát hogy tetszik a maszkabál, mademoiselle? A pap különösen jó volt, nem találja?

Mary megrázta a fejét, nem hitt Valmont szavainak. Ez nem lehet igaz. Ilyet nem tehet. Az arcát fürkészte, hogy lássa, hogy tréfál. De a csuklyás álarc mindent eltakart, csak a szájat és az állat hagyta szabadon. És alig ismert rá Valmont szájára ezekben a keskeny, kegyetlen ajkakban.

Valmont elmosolyodott, aztán nevetve kiment a szobából. Mary jól hallotta a hangját a szomszéd helyiségből: – Remélem, nem várakoztattam meg önöket, uraim. Hálás vagyok, amiért a segítségemre voltak ebben a mulatságos kis játékban. Remélem, a bál előtt még vendégül láthatom önöket vacsorára.

- Vacsorára, Val – helyeselt egy hang –, és az azt követő italokra, egészen reggelig. Arról volt szó, hogy öt percig kell várnunk, és ez megvolt tizenöt is.

Valmont jókedvűen felkacagott: – Szórakoztatóbb volt, mint képzeltem. Csak ajánlani tudom mindannyiuknak, persze nem most rögtön, mert pokolian megéheztem.

Mary befogta a fülét. De úgy is hallotta.

48

Még nagyobb tömeg és még nagyobb hangzavar volt az utcán, mint korábban. Időközben besötétedett, s most már egyáltalán nem lehetett látni az álarcosok arcát. A nagy távolságra elhelyezett utcai lámpák megvilágították az alattuk elhaladó farsangolókat, a nyitott kávéházajtókból is kivetődött rájuk némi fény, de a lámpák közti sötét szakaszokon látni nem, csak hallani lehetett a jelmezesek nyüzsgését.

Mary az ünnepi sokaság sodrában botorkált a Royal Streeten. Minden lépésnél nekiment valaki, fel-felszisszent a fájdalomtól. Karját magához szorította, hogy amennyire lehet, védje sajgó testét a nagy lökdösődésben. Fejét,

arcát eltakarta a csipkemantilla, s ahogy vánszorgott előre, igyekezett elkerülni a lámpákat. Szégyellt az emberek szeme elé kerülni.

A szembejövők közül rengetegen viseltek dominót. Nyöszörögve összehúzta magát, valahányszor meglátott egyet. Ez persze senkinek nem tűnt fel a nagy ricsajban. Sőt. Beletrombitáltak a fülébe, egy bohóc az orra előtt rázta a csengettyűjét, kalózok és gladiátorok kapták el a derekát, és megcsókolták a fátyolon keresztül. Meg sem érezte, teljes közöny vett erőt rajta.

Odaért a székesegyház mögötti kerthez, belekapaszkodon a kerítésrácsba, hogy el ne sodorja a duhaj mulatozók áradata.

Megpihent a kerítés mellett.

Három fáklyát hordozó apród közeledett, a lobogó fáklyák egy pillanatra megvilágították Mary magába roskadt, fehér alakját és körülötte a parkot. Elfordította az arcát. A kerítés másik oldalán összefonódott pár szeretkezett a földön, levetett gönceiken.

Mary leszegte a fejét, és futásnak eredt, s nem törődve a fájdalmával, nem törődve a szembejövőkkel, futott, amíg a székesegyház kapujához nem ért.

Odabent csönd volt, csak távoli zsongásnak hallatszott az utca zsivaja.

Világos volt. Szépen, békésen égtek a gyertyák.

Nyugalom volt. Végre egyedül lehetett.

Térdre esett az oltár előtt. Aztán előrezuhant, vezeklőn maga elé nyújtva a karját. Imát mormoló ajka a kőpadlatot érintette. Összefüggéstelenül könyörgött bocsánatért és vigaszért meggyötört lelkének.

Órákon keresztül feküdt így, míg tehetetlen reszketés vett erőt rajta. Teljesen átfagyott a teste. A lelke csupa elkeseredés volt. Úgy érezte, könyörgése nem talált meghallgatásra.

Az oltáron nagy sercegéssel kialudtak a gyertyák.

Mary összeszedte magát, és reszketve talpra állt. Egyedül vagyok, zokogta, és a hangja is elenyészett a hatalmas templomhajó sötétségében.

Aztán a szívében valami meleg vibrálást érzett, amely vágtatni kezdett a testében, mint a futótűz. Gyűlölet és düh izzott fel benne, s elhamvasztotta a gyermeki bizalmat, amelyet az emberek és Isten világa iránt érzett.

Kiegyenesedett, kihúzta a vállát, dacosan előreszegte a fejét. Nem. Nem adja meg magát a sorsnak, az igazságtalanságnak és az elkeseredésnek. – Nem én! – kiáltotta.

S ezúttal visszaverték a kiáltást a falak. – Nem én! – visszhangzott a templom minden szögletéből.

49

Hannah Rinck a kiskanalával megkocogtatta a tányérját, hogy felhívja magára Albert figyelmét. Albert fölnézett az olvasásból.

- Szóltál, Hannah?

- Azt mondtam, hogy aggódom Maryért. Mintha kicserélték volna. Egész nap meg se szólalt. És nem ment templomba. Hamvazószerdán! Mindenki megnézte, aki bejött a boltba. Észrevették, hogy nincs a homlokán hamu.

- Miért, az ég szerelmére, mit vártál, Hannah? Arra számított, hogy férjhez megy, és kútba esett az egész. Nem csoda, ha zaklatott. Én is az vagyok, ha éppen tudni akarod. Alig láttunk valamit a karneválból. Egész nap itt ültünk, és Maryt vártuk, pedig motívumokat szerettem volna gyűjteni. Egész sor képet festhettem volna.

- Szerintem Valmont Saint-Brévin egy disznó.

- Szó sincs róla – tiltakozott Albert. – Félreértés volt, Mary maga is megmondta. Saint-Brévin a legjobb barátunk. Az ajánlása nyomán két újabb megrendelést is kaptam. Azt is megígérte, elintézi, hogy megnézhessem a Sazerac-gyűjteményt.
- Eddig nem nagyon igyekezett.
- Ami késik, nem múlik. A farsang nem a legalkalmasabb idő erre. Mindenki jön-megy.
- Most bezzeg nem jön-megy senki. Teljesen kihalt a város. Öt vevőnk se volt egész nap.
- Azért vagy olyan rosszkedvű.
- Nem vagyok rosszkedvű. Aggódom Maryért.
- Az ég szerelmére – sóhajtott Albert, és tüntetően belemélyedt a könyvébe. Hannah csak nézte.

Albert kisvártatva fölpillantott. – Nyugodj meg, Hannah – mondta. – Marynek kutya baja. Nem is ér rá, hogy összeomoljon. Ezer gondja van. Most is odafönt van a bárónénál, nem igaz?

- Igen. Dolgozik. Pedig szórakozásra lenne szüksége, nem munkára, Albert!
- Nem tudom, mit vársz tőlem, Hannah – mondta Albert. – Ha tudnám, mit csináljak, megtenném.
- Hát ez az. Én is.

Hannah-nak nem volt igaza. A munka nagyon is jól jött Marynek. Oda kellett figyelnie rá, és ideig-óráig legalább szünetelt benne a mardosó bűntudat, düh és önvád.

- Négy pár metszett kristály gyertyatartó – diktálta Michaela.
- Felírtam – mondta Mary. – És van még négy pár a másik szalonban. Együtt fogja eladni?
- Eszemben sincs. Páronként. Úgy kétszer annyit kapok értük. .. Nézzük tovább! Egy louisianai tájkép, olaj, aranyozott keretben. .. Egy nagyméretű tükör, zománc intarziás aranykeretben... két hímzett, rojtos

csengőszalag, az egyik kék alapon aranyhímzéssel, a másik...

Mary gondosan felírta a tételeket a listára. Leltárt készítettek minden berendezési tárgyról Jenny Lind lakosztályában. A báróné árverésen óhajtotta értékesíteni őket mindjárt másnap, még mielőtt a Svéd Csalogány emléke megfakulna.

Arra számított, hogy háromszor annyit szed be értük, mint amennyit ő fizetett. Egyébként különleges árengedményt kapott, amikor összevásárolta mindezt: Jenny Lind tiszteletére.

A báróné is észrevette, hogy Mary nagyon csöndes, de nem izgatta magát. Gyorsabban megy a munka, ha nem fecsegnek sokat.

Készek is lettek hamar, még kilenc óra sem volt.

- Most átmegyünk hozzám vacsorázni – mondta. – De szeretném, ha előbb választana magának valamit, Mary. Kimondhatatlanul sokat segített.

Mary szabadkozni kezdett, hogy semmiség az egész, aztán megállt a mondat közepén. – A zöld kanapét szeretném az öltözőből – közölte a bárónéval.

- Jó ízlése van – mondta Michaela. – Az a kanapé gyönyörű kis darab.

- Azon szieszt ázott Jenny Lind a koncertek előtt. Többet kapunk érte, mint bármi másért. Kivéve persze az ágyat.

- Okos lány – jegyezte meg a báróné elismerően. – Ki nem állhatom az érzelgősséget.

Mary lassan bandukolt a lóvasútmegállótól az Adele Street felé. Nem szívesen ment haza, előre félt az éjszakától. Félt, hogy megint nem tud majd elaludni, s hogy azt a kevés alvást is tönkreteszik az álmok.

Aztán észrevette a sarkon várakozó Paddy Devlint, és még jobban lelassította a lépéseit. Senkivel nem akart beszélgetni.

De Paddy meglátta, és elébe szaladt. – Miss Mary – mondta izgatottan–, talán nem kellene hazamennie. Két rendőr vár kegyedre. Nem kell megmondania nekem, hogy mit tett. Segíteni szeretnék. Elviszem valahová, keresünk egy másik panziót, egy szállodát. Van egy kis megtakarított pénzem.

- Ne nevettesse ki magát, Paddy – mondta Mary. – Nem követtem én el semmi törvénybe ütközőt. Majd beszélek azokkal a rendőrökkel. – A hangja szenvtelen volt és határozott, de a szíve gyorsan vert. Csak nem jelentette fel Valmont? Akármivel megvádolhatja, nem tehet ellene semmit.

- Ön Mary MacAlistair?
- Igen, biztos úr. Mit kívánnak tőlem?
- Ismer egy Katherine Kelly nevü hölgyet?

Mary majdnem elájult a megkönnyebbüléstől. – Hogyne, ismerek – mondta.

- Akkor meg kell kérnem, hogy fáradjon velünk, és azonosítsa. Katherine Kelly öngyilkos lett.

Most aztán csakugyan elájult.

Louisa Ferncliff farsangutó napján búcsúlevelet írt Marynek, az igazi nevén írta alá, és gondosan elhelyezte a párnáján. Aztán illedelmesen elhelyezkedett a frissen mosott ágyneműn, és végzett magával.

Mindent elkövetett, hogy ne maradjon utána nagy rendetlenség. Egy mosdótálat tett a bal karja alá, mielőtt az élesre fent konyhakéssel felhasította könyöktől csuklóig.

Az átvágott verőérből azonban annyi vér fröcskölt elő, hogy nem fért el a mosdótálban. Amikor bevezették a

szobába, öklendezni kezdett a vérrel átitatott matrac szagától.

- Megint rosszul van, kisasszony?

Mary nagyot nyelt. – Nem, jól vagyok – hazudta.

A rendőr az ágy fölé tartotta a lámpását. Csak egy sötét folt látszott az ágyneműn. Sötét folt. Nem is piros, gondolta Mary kétségbeesetten. Mindig azt képzelte, hogy a vér piros. Nem bírt ránézni Louisára.

- Ez Katherine Kelly? – kérdezte a rendőr.

Mary kényszerítette magát, hogy odapillantson. És szeretett volna tiltakozni, hogy nem, ez nem az ő barátnője, az ő barátnője csupa élet volt, ez pedig egy silány utánzat, egy viaszfigura. A halott testben semmi nem volt Louisából, semmi köze nem volt hozzá. De hát, ha muszáj, akkor azonosítja.

- Ez tehát Katherine Kelly?

Mary odahajolt, és kisimított egy elszabadult hajfürtöt a hideg homlokból. – Azt szerette, ha Louisának hívják – mondta. – Louisa Femcliff volt a neve, és naponta két órán keresztül skálázott.

- Azt akarja mondani, hogy ez nem Katherine Kelly?

- Nem, biztos úr, nem azt akarom mondani. Azonosítom őt. Ez Katherine Kelly.

A rendőr átkísérte a nappaliba. – Ezt a jegyzőkönyvet tessék aláírni – mondta. – Aztán odaadom a levelet, amit hagyott kegyednek. Onnan tudtuk a nevét.

Mary gyorsan aláfirkantotta a nevét.

Egy percig csak tartotta a kezében Louisa levelét, nem merte felbontani. Hátha szemrehányást tesz neki, hátha azt írja, hogy ha törődött volna vele, akkor ez nem következik be.

Ha azt írja, akkor sincs mit tenni, döntötte el magában. Különben sem érez egyebet, mint haragot. Még csak

sajnálni sem tudja Louisát. Hát nem fog bűntudatot érezni miatta. Feltépte a vékony borítékot.

KEDVES MARY,

amikor közöltem Mr. Bassingtonnal, hogy gyerekem lesz, nekem adta a ház tulajdonlevelét meg száz dollárt, hogy megszabaduljon tőlem.

Kérlek, ezen a pénzen küldesd haza földi maradványaimat. Mrs. O'Neill majd megadja neked a címet. A házat rád hagyom. Te voltál az életben a legjobb barátnőm. Igyekeztem rendet hagyni magam után. Sajnálom, hogy ennyi gondot okoztam. De azt nem sajnálom, hogy meghalok.

Szeretettel barátnőd,
KATIE KELLY

Ui. A pénzt a patkánymérges dobozba dugtam. Ott senkinek sem jut eszébe keresni, ha illetéktelen járna a házban. Egy arany százdolláros. Csak aztán nehogy beleharapj! Igazi, ne félj. (Ez vicc volt.) A tulajdonlevél is ott van.

Mary összehajtogatta a levelet. – Meg kell tudnom, hogyan küldethetem haza a testét – mondta. – Nem tudnának segíteni?

- Megadom a temetkezési vállalkozó címét, kisasszony, majd ő intézkedik.
- Köszönöm. Most azonnal szeretnék beszélni vele, ha még nem késő.

Egy zsebkendővel letakarta Louisa arcát. Aztán magához vette a patkánymérges dobozt, és a rendőr társaságában elhagyta a házat.

Másnap reggel közölte az árverési ügynökkel, hogy Jenny Lind zöld kanapéja nem eladó.

A rákövetkező nap péntek volt. Megvárta, amíg Paddy meg a két Mr. Reilly elmegy munkába, aztán közölte Mrs. O'Neill-lel, hogy elköltözik. El akarta kerülni a kínos búcsúzkodást.

- De hát hová költözik, Mary? – kérdezte az özvegyasszony. – Van ám valaki, aki kíváncsi lesz rá.

- Kérem, mondja meg Mr. Devlinnek, hogy ne keressen. Ne jöjjön oda az üzlethez, és kerüljön el, ha meglát az utcán. Mondja neki azt, hogy férjhez mentem.

Mrs. O'Neill figyelmesen belenézett Mary kifejezéstelen arcába, és nem kérdezett többet.

Maryt nem érdekelte, hogy mit gondol magában. Az sem érdekelte, hogy Paddy Devlinnek rosszul fog esni a dolog. Úgy kell neki. Ő is férfi. Minden férfi fizessen meg azért, amit Valmont Saint-Brévin tett vele, meg amit Mr. Bassington tett Louisával.

Ha rajta múlik, az egész világ megfizet érte.

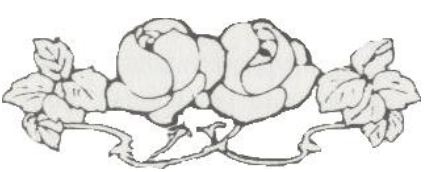

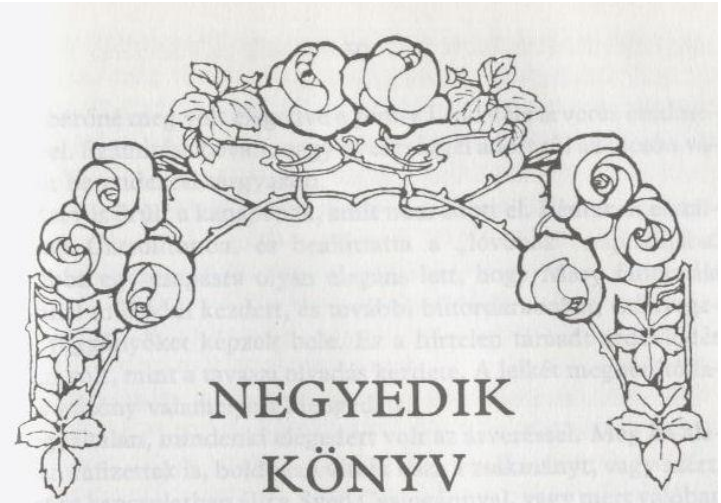
NEGYEDIK
KÖNYV

50

A báróné meg volt elégedve a Jenny Lind-féle árverés eredményével. Számítása bevált, nagy nyereséggel adott túl az olcsón vásárolt berendezési tárgyakon.

Mary is örült a kanapénak, amit nem adott el. Pénteken elszállíttatta Carrolltonba, és beállíttatta a „lövőház" nappalijába. A szoba egy csapásra olyan elegáns lett, hogy Mary fantáziája azonnal működni kezdett, és további bútordarabokat, szőnyegeket, függönyöket képzelt bele. Ez a hirtelen támadt érdeklődés olyan volt, mint a tavaszi olvadás kezdete. A lelkét megbénító fagyos közöny valamelyest kiengedett.

Egyáltalán, mindenki elégedett volt az árveréssel. Még ha alaposan ráfizettek is, boldogan vitték haza a zsákmányt, vagy azért, mert az kapcsolatban állt a Svéd Csalogánnyal, vagy mert valóban szép, értékes darab volt. A báróné jól megválogatta, mit vesz híres vendége lakosztályába.

Marie Laveau is elégedett volt, mert már csak ez a csillár kellett a vállalkozás befejezéséhez, amelyen Valmont kérésére munkálkodott. „Nálam, négykor. Marie." Ezt az üzenetet küldte el neki a Saint Louis Hotelba.

- Nem viselkedtél rendesen, Val – Marie Laveau ezekkel a szavakkal fogadta.

- Ezt hogy érted? – kérdezte riadtan Valmont. Még Marie kémhálózata sem szerezhetett tudomást arról a kis bohózatról, amellyel tőrbe csalta MacAlistair kisasszonyt. Vagy arról, hogy van némi lelkifurdalása. Megérdemelte, szó se róla, hiszen a kisasszony akarta lépre csalni őt, de ami a módszert illeti, azzal túlságosan messzire ment. Álpap, áloltár, álesküvő: ez nem farsangi tréfa, ez szentséggyalázás.

- Kissé visszaéltél a barátságunkkal – mondta Marie. – Levélben utasítasz, mintha a cseléded lennék, aztán több mint két hónappal később, amikor visszaérkezel, még csak idejönni se méltóztatsz. Nekem kellett üzennem érted.

Valmont mélyen meghajolt, tenyerét a térdére támasztotta, és odakínálta a hátát. – Tessék elnáspángolni – mondta vidáman. – Ide azzal a kutyakorbáccsal! Igazad van, Marie, bocsánatot kérek.

Marie a lábával megbillentette, hogy keresztülrepült a szobán, és a tűzhelynél kötött ki, beverve a fejét egy kandallóvasba. A kabátja széle tüzet fogott, de Marie csak egykedvűen nézte, amint csapkodja és kioltja a lángokat.

- Gondolom, az ügy ezzel el van intézve – jegyezte meg gyászos mosollyal Valmont.

Marie visszamosolygott. – Akkor most már kávézhatunk, és közben elmesélem, hogy mit végeztem az érdekedben.

Kávét töltött mindkettejüknek, aztán kinyitotta az asztalon lévő pléhdobozt.

- Ez itt a szerződés Cécile Dulac kitartásáról – közölte, kiterítve az okiratot. – Nagyvonalúbban gondoskodik róla, mint az ilyen szerződések általában, de nem olyan extravagáns, amilyet te javasoltál. Alá kell írnod, és közjegyzővel hitelesíttetned. Cécile elfogadta a szavam biztosítéknak, hogy elintézettnek veheti.

További iratokat vett elő a dobozból, és kiterítette őket Valmont elé. – Ez a Saint Peter Street-i ház tulajdonlevele. Cécile nevére szól, úgy, ahogy kívántad... Ezek itt különböző számlák... a rabszolgákról... a hintóról... a lovakról... a béristálló használatáról, egy évre... a bútorokról és a felújítási költségekről... Ezek a párizsi céghez írott leveleim másolatai, ezek pedig az ő leveleik... A csomagolás és szállítás díjáról szóló nyugta... A pénzfelvételekről szóló bankbizonylatok... És itt a

meghatalmazásom a pénzfelvételre. Fogd az egészet, és vidd! Nekem már elegem van belőle. A dobozt tekintsd ajándéknak – ezzel Marie kupacba seperte az iratokat, és belegyömöszölte a pléhdobozba.

Valmont a kezéért nyúlt, és megcsókolta. – Ezer köszönet, királynőm – mondta. – Egyvalamiről feledkezett csak meg. Arra kértem, hálám jeléül magának is válasszon valami csekélységet. Még csak meg sem mutatja? – Nevető szemmel nézte Marie-t.

Marie kigombolta piros kartonruhája gallérját. Gyémántokkal és smaragdokkal kirakott nyakéket viselt alatta. – A párizsi cég rendkívül készséges volt – közölte. - De azért a jövőben óvakodj az ilyen biankó hálamegnyilvánulásoktól még akkor is, ha régi barátról van szó. A nyugtát természetesen megtartottam, az igazolja a tulajdonjogom. – Megcsókolta Valmont arcát. – Különben millió köszönet. Az ára is körülbelül annyi, frankban.

Val megköszörülte a torkát. – Ebben az esetben, azt hiszem, szabad kérnem még egy csésze kávét.

Mialatt iszogatta, Marie kiment a konyhába, és egy nagy papírcsomaggal jött vissza. – Benisonból hozták, épp mielőtt megérkeztél. Azt mondta a fiú, hogy te küldettél érte.

- Nagyszerű – mondta Valmont, kiitta a kávéját, félretolta a csészét, és felbontotta a csomagot.

- Ezek francia festők képeiről készült másolatok. Párizsból hoztam őket. Ingres, Prud'hon, David. A legtöbbje David. – Előkereste David képét madame Récamier-ról, és a köteg tetejére rakta. – Ilyennek szeretném látni Cécile-t – mondta. – Keresnie kell majd egy jó varrónőt.

Marie fölállt az asztaltól. Aggodalmasan összeráncolta a homlokát, a szája sarka legörbült.

- Ezt már nem szeretem, Val. Ez túlzás. Mit akarsz ezzel az átöltözősdivel?

- Roppant egyszerű, Marie. Gyűlölöm a fűzőt meg a krinolint. Ellenkezik a természettel. Nézd csak ezeket a rajzokat! Ez volt a divat ötven, legfeljebb harminc évvel ezelőtt. Soha olyan szépek nem voltak a nők, mint ezekben a ruhákban. Csupa egyszerűség, csupa elegancia. Empire-nek nevezik ma, vagy a Directoire divatjának. Ilyen stílusú a bútor is, amit rendeltél. Ennek megfelelően öltözködjön Cécile is azokban a szobákban.

Marie bólintott, de a homloka még mindig csupa ránc volt.

- Hát jó, Valmont. Egy *plaçée*-nek az a dolga, hogy a kedvében járjon a pártfogójának. Ha te Napóleont akarsz játszani, ő majd előadja Josephine-t. De a kérdésemre nem válaszoltál. A lényegére nem. Veled mi a helyzet? Egyre többet beszélnek rólad. Mi ez a játék? Egyre több a csipke a kézelődön, egyre több ostoba fogadást kötsz, iszol, dorbézolsz és költekezel. Ez nem te vagy. Tudom, hiszen ismerlek. Miért csinálsz szántszándékkal pojácát magadból? Mi van ennek az egész játéknak a mélyén?

Valmont elsápadt. Hirtelen mély ráncok szántották végig az arcát, az orrtövétől a szája sarkáig, a két szemöldöke között. – Beszéltél erről valakivel, Marie? – kérdezte.

- Miért beszéltem volna? A barátod vagyok.

Valmont megfogta Marie vállát, és mélyen a szemébe nézett. – Esküszöm, megmagyaráznám neked, ha tehetném – mondta. – De nem tehetem. Életemnek ezt a részét nem tárhatom fel. De arra kérlek, bízzál bennem, és amit tudsz, ne áruld el senkinek. Életbe vágóan fontos, hogy mindenki kötözni való bolondnak tartson. Nem mondhatom meg neked, hogy miért. Csak arra kérlek, ne is kelj soha a védelmemre, és bocsásd meg nekem, hogy ilyen helyzetbe hozom mindkettőnket.

Marie Valmont-ra pillantott, a szemébe nézett, és meglátta benne azt az embert, aki elszántan, minden erejével egy ügynek szenteli magát, amelyben hisz; meglátta Valmont-nak a maskara mögött rejtőző arcát. Ez férfi, gondolta, és szívből sajnálta, hogy sohasem lehet a szeretője. Erős ujjával kisimította Val szemöldöke között a ráncokat. – Bizhatunk egymásban – mondta.

- Mary, azonnal beszélnem kell veled – közölte Jeanne Courtenay, illetve most már Jeanne Graham. Ő volt az első vevő a boltban vasárnap délelőtt. Egyedül találta Maryt.

Ha szóba hozza Valmont-t vagy a képét, sikítani fogok, gondolta magában Mary. Nem fogom kibírni, sikítok és sikítok.

Még csak négy nap telt el a húshagyókeddi komédia óta.

- Jó reggelt, Jeanne – köszöntötte. – Milyen szép vagy.

- Jaj, tudom. Mást akarok kérdezni tőled. Igaz, hogy házat vettél Carrolltonban? Tényleg igaz?

Mary gyanakodva felfigyelt. Még csak egyetlen éjszakát töltött Louisa házában, és máris úgy gondolt rá, mint biztos menedékre. Még a létezését sem akarta elárulni senkinek sem. Egyedül Hannah tudott róla.

- Honnét veszel ilyesmit, Jeanne? – kérdezte.

- Ne akarj félrevezetni, Mary – mondta Jeanne kuncogva. – Talán titok? Nem mondom el senkinek.

- Hol hallottad? Ki mondta?

- Senki nem mondta. De ha akarlak, én is félre tudlak vezetni – mondta Jeanne. – Tudod, nagyon szerettem volna megvenni azt az aranyos kis Jenny Lind-kanapét, de az ügynök mondta, hogy nem eladó. Aztán láttam, hogy felrakják egy szekérre, és elszállítják. Utánaküldtem egy szolgát, hogy kövesse a kocsit, és tudja meg, hova

viszik. Arra gondoltam, majd megveszem a tulajdonosától. Képzelheted, hogy meglepődtem, amikor kiderült, hogy te vagy az. És Carrolltonban! Mesélj a házadról! Mekkora? És mióta van meg? És kivel laksz?

Mary igyekezett lelohasztani Jeanne érdeklődését. – Nagyon kicsi, és nagyon egyszerű – mondta. – És még csak egy napja lakom benne. – Aztán gyorsan másra terelte a szót. – Hallottál már az új párizsi divatőrületről? Kék kesztyűt hordanak. Gyönyörű fakókék árnyalatot. Hadd mutassam meg, milyen színűt.

De Jeanne-t nem lehetett eltántorítani. – Szeretném megnézni a házadat, Mary. Nem akarod megmutatni?

- Dehogyisnem. Majd ha teljesen rendbe lesz hozva, örömmel meghívlak... Ó, megjött Hannah! Ugye ismered Mrs. Rincket, Jeanne? – érdeklődött, és közben jelentőségteljes pillantást küldött Hannah felé. – Nem kell valamit segítenem? – kérdezte.

De Hannah nem értette el a kérdést. – Nem – mondta. – Egyelőre semmi tennivaló.

- Jaj, de jó – csicseregte Jeanne. – Szükségem van Maryre, Mrs. Rinck. Ugye megengedi, hogy velem jöjjön? Már mehetünk is – mondta, és sugárzóan rámosolygott Maryre. – Hintóval vagyok.

- Hát jó – mondta Mary megadóan. Tudta, milyen erőszakos tud lenni Jeanne, jobb, ha túlesnek a látogatáson. – Egy órán belül visszajövök – közölte Hannah-val.

Arannyal díszített, sötétzöld hintó állt az üzlet előtt. Aranysujtásos, sötétzöld libériás kocsis ült fönt a bakon, és az ostorheggyel kergette a legyeket a két egyforma szürkéről. Amikor Jeanne meg Mary kilépett az üzletből, ugyancsak libériás fehér bőrű inas ugrott le a hátsó kocsihágcsóról, és kinyitotta előttük a hintó ajtaját.

Jeanne bedugta a fejét a hintó belsejébe. – Milly, kifelé! Húzd meg magad valahol a közelben, amíg visszajövök érted.

Fiatal szolgálólány kecmergett ki a hintóból, és eloldalgott a piac felé.

Jeanne Maryre mosolygott: – Mirandát visszaadtam Mamannak – mondta. – Ezt is Mirandának hívják, de én azt a nevet ki nem ejtem a számon. Nagyon meg vagyok vele elégedve. Fél tőlem, mint a tűztől. – Jeanne elégedett nevetéssel beszállt a hintóba. Mary is felszállt utána.

- Carrolltonba – mondta Jeanne a kocsisnak, aztán becsukta az ablakot. – Mit szólsz, milyen elegáns a fogatom. Jelenleg a zöld a kedvenc színem. Nézd csak, a ruhám díszítése is zöld, és a cipőm is. Kár, hogy olyan ritkán használhatom a hintót. Itt mindenki gyalog jár.

Mary hátradőlt az ülésen, és lélekben felkészült rá, hogy Jeanne egész úton a divatról fog fecsegni. Egészen megdöbbent, amikor Jeanne kétségbeesett hévvel megragadta a karját.

- Mary, annyira el vagyok keseredve. Segítened kell rajtam.

Csak úgy áradt belőle a panasz. A házassága boldogtalan. Will Graham nem szereti. – Azt tudtam, hogy én nem szeretem őt, de afelől semmi kétségem nem volt, hogy ő szeret. Mennyi udvarlóm volt, és mind szerelmes belém! Azt hittem, vele is ez a helyzet. De nem, Mary, egyáltalán nem.

Mary hiába is próbálta elhallgattatni, Jeanne-nak feltett szándéka volt, hogy házaséletének legbizalmasabb részleteiről is beszámol. Az az első hét nagyon izgalmas volt. Be voltak zárva, és semmi mást nem csináltak, csak szeretkeztek. Will Graham el volt ragadtatva tőle, nem bírt betelni a bőrével, a mellével, a hosszú hajával. De hát haja nem csak a fején van az embernek, a másik hajáról

pedig Graham tudni sem akart. Hiába kérte, hiába szeretett volna ő akármit, Graham semmire nem volt hajlandó, csak amit ő akart. És ez eleinte nem volt baj, mert könnyen tűzbe jött, és akkor keményen megdolgoztatta, hatszor vagy még többször is naponta. Egészen addig, amíg össze voltak zárva.

De amikor az első hét letelt, minden megváltozott. Willt sokkal jobban érdekelték az üzleti ügyei, mint ő. Nem engedte, hogy az ölébe üljön, nem hagyta, hogy kigombolja a ruháját, és ágyba csábítsa. Nem. Hetente háromszor jelent meg a hálószobájában, órára pontosan, és mindig kedden, csütörtökön és szombaton. És még csak le sem vette a hálóingét.

– Ez nem szerelem, Mary. Olyan, mintha a kötelességét teljesítené. Nem én kellek neki, hanem az, hogy gyereket szüljek. Se csók, se ölelkezés, se egy kis szerelmi játék. Egykettőre elintézi a dolgot. Nekem semmi örömöm benne. Egyszerűen elviselhetetlen. Én ugyan nem fogok gyereket szülni neki. Marie Laveau naponta eljön, hogy megfésüljön. Tőle kapok egy port, amely megakadályozza, hogy gyerekem legyen. Csak sajnos az uramat nem változtatják meg a varázsszerei. Te ismersz engem. Tudod, hogy mindig arról a napról ábrándoztam, amikor megismerem a szerelmet, amikor egy férfi lesz mellettem, és csak a szerelemnek élhetek. Most már van róla valami fogalmam, és rájöttem, hogy igazam volt, szükségem van a szerelemre, szükségem van egy férfi testére, és most, hogy már tudom, még borzasztóbb, hogy nélkülöznöm kell. Szükségem van a szerelemre, Mary. Szükségem van rá, hogy szeressenek.

Mary vigasztalóan fogta Jeanne kezét. Mást nem tehetett. Pirulásra késztette, és zavarba hozta Jeanne vallomása. Minden akaraterejét össze kellett szednie,

hogy elhessegesse a saját fölsejlő emlékeit, amelyekkel még nem volt elég ereje szembenézni.

Kinézett a hintó ablakán, és megpillantotta a Carrollton Hotelt. Hála az égnek, gondolta. – Jeanne, most már hagyd abba – figyelmeztette. – Már majdnem ott vagyunk. Kinyitom az ablakot, és szólok a kocsisnak, hol forduljon be. – Már nyitotta is az ablakot.

- Kérem! A szálló előtt forduljon jobbra. Azután még egysaroknyit megyünk. Majd szólok, hol kell megállni.

Megszorította Jeanne kezét. – Majd meglátod, milyen közel lakom a Carrollton Hotelhoz – mondta túlzottan is eleven hangon, mintha egy oktalan kisgyerekkel beszélne.

- Hát ez tökéletes, Mary – ujjongott Jeanne, amikor belépett, és izgatottan szaladt egyik szobából a másikba.

Mary szándéka ellenére megenyhült, örült a dicséretnek.

- Igen, az lesz – mondta. – Azt hiszem. Persze még szükség lesz egy-két bútordarabra, és sok mindent kicserélek, ami már itt van. Először is a függönyöket. Szeretnék valami színesebbet. Arra gondoltam...

- A függöny nem számít – vágott közbe Jeanne. – Itt ez az aranyos kanapé, és az a gyönyörű, nagy ágy. Gondolom, vadonatúj matrac van benne. – Jeanne leült az ágyra, és rugózni kezdett rajta.

Mary elfordította a tekintetét. Még mindig maga előtt látta a régi matracot, azzal a szörnyű, sötét folttal.

Jeanne odament hozzá, átfogta a derekát, és megcsókolta az arcát kétszer, háromszor, négyszer. – Mary – mondta ugye a barátnőm vagy? A legjobb barátnőm. Ugye az vagy? Engem nem érdekel, hogy elmentél tőlünk, én azért szeretlek. És te is szeretsz engem, igaz? Nem akarod, hogy boldogtalan legyek. Mondd, hogy nem akarod. – Olyan volt a hangja, mint egy kunyeráló kisgyereké.

- Persze hogy nem akarom, Jeanne. Igazán nagyon sajnálom, hogy nem vagy boldog.

Újabb csókok következtek. – Tudtam, hogy segíteni fogsz – kiáltott fel Jeanne, ezúttal korántsem úgy, mint egy kisgyerek. – És téged nem fog zavarni a dolog, hiszen úgysem vagy itthon egész nap. Tudod, Mary, ismerek egy férfit, egy jóképű, erős férfit, aki csodálatos dolgokat sugdos a fülembe tánc közben. És megígértem neki, hogy keresek egy helyet, ahol találkozhatunk, ahol nem ismernek bennünket.

- Nem – Mary eltolta magától Jeanne-t. – Arról szó sem lehet. Ide nem jöhettek.

- Akkor mondd meg, hogy hova menjek? Nem maradhatok távol túlságosan sokáig. A szolgák beárulnának Willnek. És minden pénzem nála van. Én nem vehetek magamnak egy ilyen ravaszdi házikót. Segítened kell rajtam. Muszáj segítened. Belebolondulok, ha nincs mellettem egy férfi, aki szeret. Egy magas, erős, gyönyörű férfi, akire jó ránézni, akit megérinthetek a kezemmel, a számmal, a testemmel, aki megérinthet engem, aki magához ölel, és...

- Hagyd abba, Jeanne – szakította félbe Mary. – Megmondtam, hogy szó sem lehet róla.

- De hiszen a barátnőm vagy. Szeretsz.

- Ennyire nem szeretlek. Nem szeretném, ha idegen mászkálna a házamban. Ha férfiszaga lenne az ágyamnak.

- Értem – sziszegte Jeanne. – Azt szeretnéd, ha mindenki fából lenne, mint te. Nem csoda, hogy az ágyadnak nincs férfiszaga. Nem kellesz te egyetlen férfinak se. Száraz kóró vagy. Még a formád se olyan, mint egy nőé. Ki akarna téged megölelni?

Valmont Saint-Brévin, aki annyira kellett volna neked, és akit nem tudtál megkaparintani, gondolta Mary. Üvölteni

szeretett volna, de nem jött ki hang a torkán. Különben is, Jeanne-nak igaza van. Valmont Saint-Brévin nem megölelni akarta. Csak meggyalázni.

- Jobb, ha most elmész, Jeanne – mondta. – Én majd vasúton megyek vissza a városba. Nincs több mondanivalónk egymás számára.

- Még meggondolhatod magad.

- Soha. Arra megesküszöm. Nem hagyom, hogy használd a házam.

- Szívtelen kígyó vagy, Mary – mondta Jeanne. – Nem is tudom, hogy képzelhettem, hogy barátnők vagyunk... Szívtelen kígyó vagy. – Jeanne bevágta maga mögött az ajtót.

Mary összekuporodott az ágyon, és a kezébe temette a fejét. Nem akart gondolkodni. De a gondolatok kéretlenül is előtolakodtak, kíméletlen nyerseséggel.

Hogy is törhet pálcát Jeanne fölött? Hiszen benne is ugyanazok a vágyak, ugyanaz a szeretetéhség működik. Ő is azt akarta, hogy Valmont magához ölelje, hogy a magáévá tegye.

Szerelemnek fogta fel ezt az érzést, bebeszélte magának, hogy szereti Valmont-t. De egy széles vállú jelenésbe szeretett bele a romantikus, oszloptornácos ültetvényesház előtt. Tiszta érzelem lett volna ez? Nem, korántsem.

És később, amikor sétált vele, amikor szinte megrészegült a boldogságtól, a szerelemtől, akkor nem azért volt annyira magánkívül, mert amikor elnézte beszéd közben a száját, már azon járt az esze, hogy milyen íze lehet a csókjának? Hát nem ugyanarra vágyott ő is, amire Jeanne? Hogy összetapadjon a testük, hogy megöleljék, és hogy ölelhessen.

Nem szerelemről volt szó. Buja szenvedélyről. Állati ösztönökről.

Saint-Brévin pedig felismerte a démont, akit ábrándos szerelmesnek álcáztam. Csak azt kaptam tőle, amit megérdemeltem: kurtán, alaposan meghágott, akár a bakkecske a sárló nőstényt. Mint a kecskék az ir negyedben. Mindig úgy tettem, mintha nem is látnám őket. Sértették az érzékenységemet. Már ahogy az egy finom lelkű ifjú hölgy esetében ildomos. S közben belül semmiben sem különböztem tőlük.

Mardosta az önvád. Aztán hirtelen felült, és elkiáltotta magát: – Nem!

Ő nem tehet róla. Ő igazán nem adta be a derekát, hiába követelőzött a teste. Szívesen megtette volna, igen. Ott, a fűzfák alatt, az esőben. Szívesen megtette volna, de ellenállt. Valmont a bűnös, ő vezette félre. Azt ígérte, hogy összeházasodnak, és becsapta.

Lehet, hogy szépítette a dolgot, amikor szerelemnek nevezte a testi vágyat. Lehet, hogy nem volt őszinte önmagához. De nem készakarva.

És bármilyen alantasak voltak is az érzései, Valmont részéről gyalázatos dolog volt, hogy visszaélt velük. A tudatlanságát kihasználva, szántszándékkal csalta tőrbe. Aztán kinevette. A gazember.

Amit érzett, azért talán szégyellnie kell magát, de amit tett, azért nem. Az Saint-Brévin szégyene. Az az ő lelkén szárad.

Hanyatt vetette magát az ágyon. A feje Louisa párnáján pihent.

- És ha nekem is gyerekem lesz? – kérdezte fennhangon, szavakba öntve legnagyobb félelmét. – Akkor vajon mit csinálok, Louisa? Talán Jeanne-ra hagyjam a házadat?

A párnába temette az arcát. – Ó, Louisa, attól félek, nekem nem lenne annyi bátorságom, mint neked. Én annyira szeretek élni.

Még sose látta ilyen izgatottnak Hannah Rincket.

- Jaj, de örülök, hogy megjöttél. Már nagyon vártalak. El se képzeled, ki volt itt. Cécile Dulac. Alig tíz perccel azután jött, hogy elmentél. Mondd csak, te nem vetted észre, mennyire hasonlít a barátnődre, Jeanne Courtenay-re? Nem gondolod, hogy...

Mary rábólintott. – Nem gondolom, tudom. Cécile anyja Carlos Courtenay kitartottja volt.

- Hát ezt nem mondom el Albertnek – mondta Hannah. – Tudod, milyen. Én annál izgalmasabbnak érzem a dolgot.

- A pénzéért jött Cécile?

- Nem. Ellenkezőleg. Húsz ruhát rendelt magának. És nem is csak ruhákat, hanem hozzá mindenféle köpenyt és kabátot, sálakat meg egyéb hozzávalókat. Az sem érdekelte, hogy mibe fog kerülni. Valami férfitól kap rá pénzt. Házat is vett neki. Kitartott lesz, akár az anyja, gondolom. És tudod, ez nekünk mit jelent? Hogy lesz munkánk. Nem lesz nálunk holtszezon. Nem kell elbocsátanunk a varrónőket. Húsz teljes toalett! Fel fog vetni bennünket a pénz.

- Helyes, úgyis szeretnék venni egypár bútordarabot.

- Csak, tudod, nem szokványos ruhákról van szó. Szabásmintánk nincs hozzá, csak ezek a képek.

Mary azonnal felismerte Valmont bőrmappáját. A torkára szorította az öklét, mert vadul lüktetni kezdett benne egy ér.

Végtére semmi köze hozzá. Cécile tudja, hogy mit tesz. Neki több esze van annál, hogysem hazudjon önmagának. Ő egy percig sem fogja azt állítani, hogy szerelmes.

51

- Bonszoár, möszjő – mondta Cécile.

Val megállt a küszöbön, és csak bámult.

Cécile egy empire pamlagon hevert. Bal könyöke két kis bársonypárnán, jobb karja lazán követte a teste vonalát, illetve térdben kissé megemelt jobb lábát. A lábfeje meztelen volt.

Fehér muszlinruhát viselt, mély, szögletes kivágással, a melle alatt szalaggal. A mély dekoltázs és az anyag kihangsúlyozta a mellét, sötét rózsaszín mellbimbói átlátszottak a muszlinon. Kissé puffos rövid ujja volt a ruhának, és külön uszálya, amely hátul a mellszalaghoz csatlakozott. Az uszály keresztül volt vetve oldalt és Cécile térdén, és elegáns redőkben omlott a földig.

A pamlag egyik végénél háromlábú bronzállványon illatos olaj égett egy rézlámpában.

Az előkép tökéletesen utánozta David festményét madame Récamier-ról. Azzal a különbséggel, hogy Cécile sokkal szebb volt, és sűrű, fényes, fekete haja a válláról aláhullámzott egészen a bársonypárnáig.

- Bonsoir, Cécile – mondta Val. – Most már elengedheti magát. Mennyi ideje támaszkodik ebben a helyzetben?

Cécile lassan kinyújtotta a karját és a lábát, és élvezettel felsóhajtott. Olyan volt, mint egy macska. – Jó régen – mondta. – Örülök, hogy végre itt van.

- Én is. – Valmont körülnézett a gyönyörű kis arany, fehér, piros szobában, és nem győzte csodálni Marie Laveau gondos és ízléses tevékenykedésének nyomait. Josephine császárné malmaisoni kastélyában is megállta volna a helyét ez a szoba. Még a vázákban a rózsacsokrok is mintha az ő kertjéből kerültek volna ki.

Val levetette a kabátját, és ledobta egy zsámolyra. Aztán leült egy süppedős, kárpitozott székre. – Szeretnék egy abszintot jeges vízzel – mondta.

Cécile fölállt, az uszályát a karjára vette, és megindult a helyiség végében lévő ajtó felé.

- Miért maga megy? Csöngessen a szolgáknak. Marie bizonyára beszerzett szolgákat is.

- Elküldtem őket, hogy az első este kettesben lehessünk. Ma inkább én szolgálom ki.

Val elmosolyodott. – Ahogy tetszik. Akkor hozza be az egész üveget egy kancsó vízzel együtt. Nagyon szomjas vagyok.

Cécile indult, hogy tegye a dolgát. Még a járása is valóságos műalkotás volt.

Tálcával tért vissza, a tálcán zöld folyadékot tartalmazó hasas üveg, egy ezüstkancsó víz, egy kristálypohár és egy tányér gőzölgő rizses bab.

- Hétfő van – mondta mosolyogva, letette a tálcát Val keze ügyében egy alacsony asztalra, és hajladozva térdre ereszkedett. A karja elegáns ívbe hajlott, miközben megkeverte a *pastisse*-t[12]. Aztán a két tenyere közé fogva adta át Valnak a gömbölyű kristálypoharat. A mozdulattól összepréselődött a melle, és félig kiemelkedett a dekoltázsából.

- Milyen szép – mondta Val, és elvette tőle a poharat. – Most elmondom, hogy mit várok magától, Cécile. Talán meg fogja lepni. Üljön le kényelmesen.

- Nem hiszem, mösztő. Alaposan megtanítottak rá, hogy mit szeretnek a férfiak. – Cécile egyenesen szembenézett vele, miközben beszélt. Semmi kacérság nem volt a pillantásában.

Val elhúzta a száját. – Engem viszont nem tanítottak meg a *plaçage* szabályaira, és nem is áll szándékomban megtanulni őket. Tudja, Cécile, nekem búvóhelyre van szükségem, ahol nem kell gondolkoznom, nem kell komoly tervekkel foglalkoznom, sőt beszélnem sem, ha nincs hozzá kedvem. A rend, a szépség és a nyugalom

[12] Mandulás likőr.

ritka madár az ember életében. Erre vágyom én ebben a házban.

- Értem, möszjő.

- Az isten szerelmére, hagyja már el ezt a möszjőt. A nevem Valmont. Vagy ha jobban tetszik, Val.

Cécile mégiscsak meglepődött.

És meglepetése nőtt, amikor Val fölvette a villáját, és megkérdezte, hogy az ő vacsorája hol van. – Én már ettem – mondta.

- Szeret enni? – érdeklődött Val.

- Nem különösebben – mondta Cécile.

- Kár. Nagy élvezet tud az lenni. – És Val szemlátomást nagy élvezettel evett. A rizses babnak egykettőre nem maradt nyoma.

- Hozhatok még, möszjő... Valmont?

- Most nem, talán majd később. Nagyon jó volt. Marie főzte?

- Igen. Én nem tudok főzni.

Val elvigyorodott. – Azt valahogy sejtettem. És mi az, amihez ért, Cécile? Mi az, ami érdekli?

- Miért kíváncsi rá?

- Meglehetősen sok időt fogunk együtt tölteni. Szeretném megismerni.

- Én kitartott vagyok, möszjő. *Plaçée*. Szép dísztárgy vagyok az ön empire menedékében. Mindent megteszek, amit kíván tőlem. Meggyújtom a szivarját, felszolgálom az italát, könyökölök a pamlagon, mint madame Récamier, rendelkezésére állok az ágyban, ahogyan csak tetszik. De a gondolataimat és az érzelmeimet nem teszem közszemlére. Meg akar ismerni? Pazar és rendkívül drága játékszer vagyok az ön számára.

Val meglepődött, és meg is sértődött egy kicsit. Kezdettől fogva izgatónak találta Cécile fölényességét.

Felcsigázta az érdeklődését. De arra nem számított, hogy ez a szerződés aláírása után is így fog menni.

Megvakarta az állát, elgondolkodott. Miért, mire is számított tulajdonképpen? Hogy oázisra lel? Otthonra anélkül, hogy a házasság nyűgeit is szenvednie kellene? Gyönyörű, izgalmas nőre, aki csak imádni fogja, és viszonzást nem követel? Rájött, hogy ezen még nem is gondolkodott. Nem gondolta végig a dolgot, csak addig jutott el, hogy Cécile-t olyan környezetbe helyezze, amely megfelel az esztétikai igényeinek. Kapcsolatukkal is a könnyelmű aranyifjú renoméját akarta nyomatékosítani. Miközben ebben a házban legalább nem kell játszania az aranyifjút.

Rápillantott Cécile-re, aki hűvösen állta a tekintetét. – Majd csak összeszokunk – mondta megadóan.

A Saint Peter Street-i ékszerdoboz-házikónak hamarosan kialakult a napirendje. Főként, ami Cécile-t érintette.

Valmont csak az éjszakát töltötte ott egyszer-kétszer. Most, hogy a báli szezon véget ért, nem sok időt töltött a városban. Az ültetvény minden idejét lefoglalta. A cukornád is adott már dolgot, de főként a nyári utazás előkészületei foglalkoztatták. Hetente vagy legalább tiznaponként újabb és újabb rabszolgákat vásárolt, és kiküldte őket Benisonba.

Az árverések után mindig vívott egy-két órát Pepe Lullával, a spanyol vívómesterrel, az Exchange Alleyn lévő vívóteremben. A vívás jól beleillett a magáról kialakított képbe: egy ifjú arszlántól mindenki elvárja, hogy bolonduljon a vívásért. Meg aztán nem akart kiesni a gyakorlatból, nehogy ezen múljék, hogy megsebezzék párbajban, ha úgy adódik.

Vívás után kakasviadalokon bukkant fel, egy-egy kártyabarlangban, a színházban vagy a tőzsdén. Olyan elegánsan persze, mintha egy párizsi skatulyából húzták volna ki.

Éjfél körül aztán általában úgy érezte, hogy megtette a kötelességét. Olyankor elment Cécile-hez. És nem is csinált titkot abból, hogy hová megy. Úgy tett, mintha élvezné a piszkos fantáziájú férfitársaság irigységét.

Cécile ilyenkor langyos konyakkal várta. Az első pohárral úgy itta, mintha orvosság lenne, amivel kimossa a szájából az este ízétl

Aztán kávét ivott, majd újabb pohár konyakot, de ezt már lassan kortyolva, miközben hagyta, hogy felajzott idegeit lecsillapítsa a szoba békés szépsége. Gyakran egy óráig vagy még tovább meg se szólalt, miután köszöntötte Cécile-t, és megérdeklődte, hogy van.

Amikor csöndre vágyott, Cécile mozdulatlanul ült mellette, ápoltan, gyönyörűen felöltözve, izgató parfümmel illatosítva, egy sokágú ezüst gyertyatartó szomszédságában, hogy Valmont élvezhesse a látványt.

Cécile-t nem zavarta ez a csönd, az sem zavarta, hogy napokon és éjszakákon keresztül állandóan egyedül van. Talált magának elfoglaltságot, volt min gondolkoznia, és megvolt a maga sajátos öröme. Megkeserítette a Courtenay család életét, különös tekintettel Mrs. Grahamre, Jeanne Courtenay-re. Jeanne tudott róla meg Valmont-ról, még mielőtt Valmont másodszor is betette volna a lábát a házba. Marie Laveau-nak volt rá gondja. És valahányszor megjelent Jeanne-nál, hogy megfésülje, Jeanne mindig újabb részleteket követelt, Marie pedig „ímmel-ámmal" újabb hírekkel szolgált arról, hogy Cécile-nek milyen jó dolga van Valmont mellett. Arról is beszámolt, hogy mit pletykálnak az emberek viharos szerelmi életükről.

Cécile számára édes volt a bosszú. Nagy elégtétellel hallgatta Marie Laveau beszámolóit Jeanne elkeseredett dühkitöréseiről.

És olykor elgondolkodott Valmont-on. Érdekelte a férfi, már csak azért is, mert éppen olyan kiismerhetetlen volt, mint ő, rejtély volt számára, akárcsak Valmont-nak ő.

Meglepte, hogy milyen rendíthetetlenül tapintatos. A látogatásáról legalább tizenkét órával korábban értesítette. A legtöbb *plaçée*-vel ellentétben, neki nem kellett állandóan készenlétben állnia.

Az anyjának sűrűn küldött ajándékokat, virágot, édességet, lőtt vadat, s ezt a figyelmességet Cécile egyszerűen nem tudta megérteni. Csak azt tudta, hogy az anyja búskomorsága ilyenkor néhány napra elpárolog. Ennél nagyobb ajándékot pedig nem is kaphatott volna: az anyját mindennél jobban szerette.

Azt is minden alkalommal külön megkérdezte, hogy hajlandó-e a szerelemre, noha mindketten tudták, hogy ezt csupán a havibaja idején tagadhatja meg. És Cécile nagyon is készséges volt a szerelemben. Ezzel fejezte ki háláját Valmont nagylelkűségéért. Elsősorban az anyja iránt tanúsított nagylelkűségéért. Gyerekkora óta tanították az érzéki gyönyörök s a férfiak kielégítésének művészetére. Olyan mozgékony és olyan erős volt a teste, mint egy táncosnőé. Az ujjai jól ismerték a férfitest minden érzékeny pontját, és hamarosan Valmont természetét is kitapasztalták. Értette a módját, hogy megpihentesse, hogy felcsigázza, hogy késleltesse vagy felgyorsítsa számára a gyönyört, hogy ingerelje, és hogy kielégítse. Vagy úgy váltogatta mindezt, hogy Valmont megjárta az izgalom soha nem ismert régióit. Ha szólt, hogy mit szeretne, Cécile azonnal teljesítette a kívánságát. Ha valami nem volt kedvére, azonnal abbahagyta, és nem ismételte meg többé soha. Neki ápolta, illatosította,

szépítette a testét, tudta, hogy a szépsége Valmont-nak egyszerre fizikai és szellemi gyönyör. Az ágyban hol suttogott, hol feljajdult a kéjtől, hol gyengéd szavakat búgott, hol útszéli kifejezéseket használt, és ezeknek minden elképzelhető és elképzelhetetlen változatát. Teljesen kiszámíthatatlan volt, és minden alkalommal izgalmasabb. Az érzékiség megtestesülése volt, a férfiak legvadabb álmain is túltett.

Csakhogy miközben csókjaival és simogatásával, szájával, nyelvével, fogaival és körmeivel és mellbimbójával felgyújtotta a vágyát, Val tudta, hogy az ekszt ázisban magára marad, Cécile részvétele pusztán remekbe szabott színészi alakítás. S a mámor végső örvényében a földöntúli gyönyör közepette is hideg magányt érzett a szíve mélyén.

Tisztában volt vele, hogy nincs joga többet várni Cécile-töl. Hiszen pontosan azt kapja tőle, amit kívánt: menedéket és megfelelő partnert az ágyban. Szerelemről nem volt szó. És különben is Amerikában csak baj lehet abból, ha különböző bőrszínüek szeretik egymást.

Heteken keresztül nem is tudta pontosan megmondani, miért csalódott. Aztán rájött, hogy a meghittség hiányzik neki. A tökéletesen berendezett ház élettelen volt, olyan, mint egy múzeum. Nem volt benne meghittség, emberi melegség. Még Cécile forró ágyában sem.

Valmont közös békességre vágyott, nem két külön hallgatásra. Nevetésre, vitatkozásra, beszélgetésre, félreértésekre, felfedezésekre, egyetértésre. Emberi társaságra. Hideg volt és kietlen ez a nagy tökéletesség.

Cécile egyik este gumbót szolgált fel vacsorára, és Valmont-nak hirtelen eszébe jutott a *gumbó*, amit a piacon evett. Egész New Orleansben nem evett még annál jobbat. És ekkor döbbent rá, hogy azok a rögtönzött,

szabálytalan kis séták hiányoznak neki, amelyeket Mary MacAlistairrel tett.

Nagyot nevetett magában. Miután annyi fáradságot fektetett bele, hogy kijátssza MacAlistair kisasszonyt, végül csak nem ő fogja megnyerni a játszmát? Mert bizony szívesen elcserélte volna az empire pamlagon heverő varázslatosan szép Cécile-t az egyszerű, örökké kíváncsi Maryre, aki belelép a pocsolyába, mert nem az orra elé néz, hanem az ég színét bámulja.

Hogy így megtréfálja a sors a világot járt, kiművelt, kényes ízlésű Valmont Saint-Brévint!

Már régóta rozsda marta a humorérzékét. Hát most alaposan kinevethette magát. Jó hatással volt rá ez a nevetés. Derűsebb színben tűnt fel számára a helyzete. Bohózatnak látta aranyifjúi alakítását, a charlestoni örökösnő hajkurászását, a hozományvadászatot. Hát miért ne nevetne rajta, ha közben végzi a dolgát.

Amit a nagy Földalatti Vasút résztvevőjeként tesz, az úgyis éppen eléggé komoly dolog. De attól még nevethet.

Hát nevetett is, elsősorban saját magán. És csak nevetett, és nevetett, alig bírta abbahagyni a nevetést.

52

Miközben Valmont egyre inkább felfedezte a Saint Peter Street-i empire ház kietlenségét, Mary háza Carrolltonban a legjobb úton volt afelé, hogy meleg fészekké váljon.

Soha nem volt igazi otthona, még egy szobája sem, amit úgy rendezhetett volna be, ahogyan akar. Amilyen szomorúság árán jutott a házhoz, olyan nagy öröme tellett benne hamarosan. A zöld pamlaggal kezdődött, amely mellett unalmasnak és nehézkesnek látszott minden más berendezési tárgy. Ez ösztönözte, hogy cserélje ki a szobában a többi bútort.

Ez a kezdeti hajlandóság hamarosan elszánt lakberendezési szenvedéllyé terebélyesedett benne, és kitágította a látókörét. Asztalosokkal és régiségkereskedőkkel tárgyalt, kárpitosokkal és aranyozókkal, bútorkereskedőkkel és árverési ügynökökkel, állandóan kérdezett, mindig kész volt tanulni, és gyakran szerzett új barátokat.

Közben régi barátokkal is összefutott. Mindennap elnézett a piacra, amelynek a szélén az ócskások bódéiban a legkülönbözőbb kidobott, törött vagy lopott tárgyak álltak halomban. Éppen egy egészen jó állapotban lévő rézlámpára alkudott, amikor kuncogást hallott maga mögött, majd mély hangon azt mondta valaki:

- Mondja meg neki, hogy a fejéhez vágja, ha nem enged az árából!

Joshua volt az, a tagbaszakadt néger rakodómester, aki elvitte őt Mrs. O'Neillhez, amikor nem volt hová mennie.

Majdnem megölelte örömében. – Jaj, de boldog vagyok, hogy látom, Joshua! Hát hogy van? Igyunk meg egy kávét, és beszélgessünk!

- Ejnye, kisasszony, tudhatná, hogy mi nem ülhetünk le ugyanahhoz az asztalhoz. Tessék csak fölmenni a töltésre, én majd odaviszem a kávét, mintha kiszolgálnám kegyedet.

- De magának is hozzon ám.

- Ne aggódjon, kisasszony. Jobbat iszom én a kávénál.

Vagy egy órán át beszélgettek. Elsősorban Mary. Sok minden történt vele azóta, hogy Joshua a Canal Streeten a rendőr gondjaira bízta. Beszámolt neki az ír negyedről, madame Alphande szalonjáról, aztán Hannah-ról meg Albertről, az üzletről és a bárónéról. Csak Valmont-t nem említette.

A legvégén hozta szóba a házat. Meg Louisát. És egyszeriben, váratlanul kicsordult a könnye, és meg sem próbálta visszatartani.

Joshua egészen megrémült. – De, kisasszonyka...

- Hagyja csak, Joshua – mondta Mary. – Ne féljen, ez jó jel. Végre legalább tudok sírni. Bármilyen sirhatnékom volt is, nem tudtam sírni egészen mostanáig.

A ház napról napra barátságosabb, színesebb és elragadóbb lett. Mary minden megtakarított pénzét bútorra, szőnyegekre, függönyökre költötte. Már alig jutott eszébe, hogy valamikor azt a pénzt Valmont-nak akarta adni mint a hozományát. A lakberendezés annyira lefoglalta, hogy szinte elfeledte, milyen izzó dühöt érzett Valmont-nal és mindazokkal szemben, akik a vesztére törtek. Már-már újra a régi, jókedvű és lelkes Mary volt. Legalábbis így látta a külső szemlélő.

A lelke mélyén óvatos volt és gyanakvó. Megfogadta, hogy soha senkit nem enged olyan közel magához, hogy megsebezhessék. Egyedül van, és így a legjobb. Ott van a háza meg a munkája, és másra nincs is szüksége.

A báróné visszatért Franciaországba, amikor áprilisban befejeződött a Jackson Square parkosítása. Marynek ajándékozta azt a negyven könyvet, ami a könyvtárát képezte a New Orleans-i lakásán. A hozzájuk tartozó kis könyvespolcot viszont eladta neki.

Mary nem is bánta, hogy elutazik. A kávézás óráit esténként így legalább az otthonának szentelheti.

Meg a kis hátsó kertnek a ház mögött. Most már hosszabbak voltak a nappalok, és még világosban hazakerült. A kőkerítések fölött kihajló cserjékről, futónövényekről lenyisszantott egy-egy ágat, és meggyökereztette, hogy megvesse az ajtaja előtti kert alapjait.

Nem volt a napnak elég órája ahhoz, hogy minden tervét megvalósíthassa. Hiába volt vége a báli szezonnak, még mindig éppen elég munkát adott az üzlet. Így is nagy bűntudattal orozta el a munkaidejéből azt az órácskát, amíg délben bútorok meg hasonlók után járt. A szerda délutánt viszont szabaddá tette. Ilyenkor intézte rengeteg ügyes-bajos dolgát. Ez volt a legkedvesebb napja. Jól is jött, hogy ennyire elfoglalt. Estére úgy elfáradt, hogy mihelyt belezuhant az ágyba, elaludt.

Április huszadikán volt húsvét. Mary délelőtt a kertjében dolgozgatott, délután bement az üzletbe. A harangzúgás régi emlékeket ébresztett benne a zárdában töltött időkből, de nem engedélyezte magának az elérzékenyülést. A vallásnak nem volt többé helye az életében. Amikor a legnagyobb szüksége lett volna a Jóistenre, a Jóisten nem volt sehol. Hát meglesz nélküle is.

Mindenki nélkül jól meglesz.

Albert hatszor is üzent Valmont-nak, hogy elkészült a festmény, szállíttassa el. Amikor végre elment érte, futólag érdeklődött Mary után.

Albert közölte vele, hogy Mary szerda délutánonként szabad, nincs bent az üzletben. Valmont csalódottságot érzett, s egyúttal fel is lélegzett. Fogalma sem volt róla, mit mondhatna Marynek, ha találkoznak, de szívesen találkozott volna vele.

Albert ellenőrizte a festmény elhelyezését a lovas kocsin, amely majd elviszi Benisonba. S ahogy ott álldogáltak a kocsi mellett, hirtelen megkérdezte Valt, hogy beszélt-e monsieur Sazerackal a képek ügyében.

- Uram, teremtőm, erről teljesen megfeledkeztem, Mr. Rinck – mondta Valmont. – Azonnal megyek és fölkeresem, még mielőtt újra kimegy a fejemből. Az embereim hazatalálnak nélkülem is. – Azzal már indult is.

Örült, hogy otthagyhatja Albertet és a vele kapcsolatos emlékeit.

Julién Sazerac örömmel látta. Újabb versenylovat akart felajánlani neki megvételre. – Egy kanca, versenygyőztes felmenőkkel, így legalább nem veszne kárba egy olyan pompás mén, mint Hófelhő. Nem kellene vásárolnia a versenylovait, hozzáláthatna a tenyésztésükhöz.

Val tanulmányozta a ló családfáját, alkudozott egy kicsit, aztán megvette látatlanba. Nem kedvelte Julient, de megbízott benne. Albert Rinckről időközben meg is feledkezett, míg Julién italt töltött, hogy megpecsételjék az adásvételt. – A benisoni versenyistállóra – mondta Julién a poharát emelve. – Olyan lovat vett, Valmont, hogy festeni sem lehetne különbet.

Erről eszébe jutott Albert, és szólt az érdekében.

Szerencséje van Mr. Rincknek, közölte Julién. Éppen a legjobbkor került szóba a dolog. Az anyja meg a nővére nincsenek otthon, éppen a bátyjához mentek látogatóba az ültetvényre. Írt egy cédulát a főkomornyiknak. – Ezt adja át a festőnek, Valmont – mondta. – Jacques majd beengedi.

- Legyen olyan jó, küldje át neki valakivel, Julién – kérte Valmont. – Nekem mennem kell. Megígértem Pepe Lulla legjobb tanítványának, hogy móresre tanítom.

Julién csöngetett a titkáráért, és utasította a levél ügyében. Aztán elkísérte Valt az Exchange Alleyn lévő vívóterembe. Üresfejű, nyegle fickónak tartotta Valmont-t, de azt el kellett ismernie, hogy ördögi ügyességgel vív.

Julién tévedett. Celeste Sazerac csakugyan elment látogatóba a bátyjához, de Anne-Marie Sazerac az utolsó pillanatban úgy döntött, hogy otthon marad. Szokásos búskomorságán nem tudott úrrá lenni még az a kilátás sem, hogy találkozhat a fiával. Nagyobb szüksége volt a

magányra és arra a békés kábulatra, amelyre az egyre nagyobb laudanumadagok jóvoltából tett szert.

Nem is értette egészen, hogy Albert Rinck mit akar. Amikor Albert közölte vele, hogy a férje festményeit szeretné megnézni, azt válaszolta, hogy már nem él, évekkel azelőtt meghalt.

Albert béketűrőn álldogált, bár égett a vágytól, hogy lássa, mit rejtenek a falakon azok az árnyékba borult négyszögek. Szinte viszkettek az ujjai, kedve lett volna meghúzni a függönyzsinórokat, hogy beáradhasson a világosság.

Újra elmagyarázta, hogy kicsoda, hogy miért irta Mr. Sazerac a levélkét, és hogy mit akar.

Anne-Marie Sazerac összeszedte magát, és végre megértette, miről van szó. – Értem – mondta. – Szeretné megnézni a Fragonard-okat.

Albert nem jutott szóhoz az izgatottságtól. Ilyen nagy festőre nem is számított. Egy szó sem jutott eszébe franciául. Hevesen bólintott.

Madame Sazerac a kandalló melletti alkóv felé intett. – Ott az egyik – mondta.

Albert a függönyzsinórért nyúlt.

- Azt nem – mondta Anne-Marie. – A napfénytől megfájdul a szemem.

Albert minden tudományát összeszedte, még térdre is ereszkedett, hogy rábeszélje. Végül győzött.

Késő délutánra járt, nem volt már olyan,világos, madame Sazerac pislogott egyet-kettőt, de nem kellett eltakarnia a szemét.

Albert mély lélegzetet vett, és megfordult, hogy szemügyre vegye a szobát.

Régiek voltak a bútorok, aranyozásuk és festésük megfakult, tompább lett az idők során. A székeket, kanapékat borító bársony és brokát is megfakult. De

éppen ez volt bennük a szép: a felszín alól, a mélyből sejlett föl a színük. Villogtak a kristály üveghasábjai, mintha örülnének a fénynek, amelyben életre kelhetnek, az Aubusson-szőnyegen valósággal nyíltak a virágok. Albert azonban mindebből semmit sem látott. Megkövülten, elakadó lélegzettel állt a legnagyszerűbb műalkotás előtt, amit valaha látott, s amit feltehetően látni fog.

- Azt hittem, a Fragonard-okat akarja látni, monsieur – szólt rá madame Sazerac. – Amit néz, az egy Goya. És soha nem volt az uramé.

- Kérem szépen, madame, kérem, engedje, hogy megnézzem – rimánkodott Albert könnyes hangon.

- De a Fragonard-okról volt szó, és azokat még nem is látta – makacskodott az öregasszony, és rángatni kezdte Albert kabátujját. – Azok amott vannak. Jöjjön, nézze meg őket, aztán menjen isten hírével. Szeretnék magamra maradni.

Albert nem tudta volna elviselni, hogy elmozdítsák a kép elől. Szeretett volna betelni vele, hosszasan tanulmányozni akarta minden darabkáját, minden részletét, minden ecsetvonását. Kétségbeesetten próbálta lekötni madame Sazerac figyelmét.

- Nézze csak, madame, a modell kezét. Az ujjait. A művész mintha szándékosan helyezné el ilyen jól láthatóan. Milyen szokatlan ujjak... Az ember hajlamos volna azt mondani, hogy ilyen ujjak nem is léteznek. Pedig én tudom, hogy igenis, vannak. A feleségem üzletében van egy lány, tulajdonképpen az üzlettársa a feleségemnek, annak pontosan ilyen megnyúlt kisujja van.

Madame Sazerac elengedte a kabátujját. Albert örült a sikerének. Egészen addig, amíg azt nem érezte, hogy madame Sazerac vézna kis teste nekidől a karjának, majd leszánkázik az oldalán a földre, és élettelenül elterül.

- Szörnyeteg! Mit tett a madame-mal? – harsant fel a főkomornyik hangja. Jacques, aki eddig az ajtóból figyelte a fejleményeket, most odarohant. – Michelle! – kiabálta –, René! Valentine! Gyertek gyorsan!

Albert pedig észrevétlenül kereket oldott.

Mary éppen az ezüsttálat fényesítette, amit aznap vásárolt, amikor kopogtattak. Egy szekrényt is vett a hálószobába, arra gondolt, azt hozzák a szállítók, és kérdezősködés nélkül kinyitotta az ajtót.

Egy vadidegen, elegánsan öltözött férfi állt a kis tornácon. Mary be akarta vágni az ajtót az orra előtt, de az idegen gyorsabb volt nála. Megfogta a kilincset.

- Kérem, mademoiselle, ne féljen, nincsenek rossz szándékaim. Csak beszélni szeretnék kegyeddel egy percig. Be sem megyek.

Nyolc óra elmúlt már, sötét volt. Nem a legalkalmasabb időpont arra, hogy egy magányos fiatal nő vadidegenekkel társalogjon, bármilyen tiszteletre méltó külsejű is az illető. Még erősebben kezdte visszafele nyomni az ajtót.

- Mademoiselle, könyörgök. Tudom, hogy a helyzet meglehetősen rendkívüli, de azonnal megmagyarázom...

Erre azonban nem került sor. A háta mögül hirtelen előperdült egy fekete ruhás, kicsi öregasszony. – Hadd nézzem! – rikácsolta, átbújt a férfi karja alatt, Maryre vetette magát, megragadta a karját, a csuklóját, és megfogta az egyik kezét, amely az ajtó lapját támasztotta. Mintha pókok másztak volna a kezén, az ujjain.

- Ő az! – kiáltotta az öregasszony. – Tudtam, hogy ő az! Az én drága kis Marie-m. – Mindenáron meg akarta ölelni Maryt, belekapaszkodott a karjába, vállába, nyakába.

Rettenetes volt és rettentő, egy csontváz feketében, krétafehér arcából előmeredő fekete szemmel.

Mary rémülten hátralépett, és az ajtó teljesen kitárult.

- Maman, Maman, hagyja abba, Maman – könyörgött a férfi, és elkapta az öregasszony derekát. – Kérve kérem, mademoiselle – mondta –, közölje az édesanyámmal, hogy téved.

- Ön téved, madame – mondta gyorsan Mary. – Kérem, higgyen nekem. Rossz helyen jár. Én nem ismerem sem önt, sem a fiát.

- A neve is egyezik – rikácsolta az öregasszony. – Marie-nak hívják.

- Ez igen gyakori név, Maman. Figyeljen csak rám! Ugye tud rám figyelni. Hallgassa csak meg, Maman, kérem. Majd én megkérdezem a lányt. Hallgassa meg, mit válaszol.

Mary észrevette, hogy könnyes a szeme. – Mi a neve, mademoiselle? MacAlistair?

- Igen. Miért akarja tudni?

- Bocsásson meg, csak az édesanyám miatt kérdem. Összetéveszti kegyedet valakivel. És kérem, közölje vele azt is, hogy az édesanyja él.

Mary valami bizsergést érzett a tarkóján. – Az édesanyám meghalt, monsieur – felelte. – Nem is ismertem őt. Meghalt, amikor születtem.

- Marie – nyöszörögte az öregasszony a fia szorításában. Kinyújtotta a kezét Mary felé.

A férfi még szorosabban fogta. – Mademoiselle, még egyetlen kérdést hadd tegyek fel kegyednek. Mi az édesanyja lánykori neve?

- Azt nem tudom, monsieur, bármilyen szörnyű is ez. – Gyöngének érezte magát, de akaratlanul is kibuktak belőle a szavak. – Lehet, hogy segít önökön, amit mondok. Azt szeretnék tudni, hogy ki vagyok. Én is szeretném tudni. Egy ládikát kaptam örökségül az

édesanyámtól. Egy név volt beleírva, meg egy cím: Marie Duclos, Couvent des Ursulines, Nouvelle Orleans.

- Atyaisten – mondta a férfi. – Hát mégis igaz. – Elkerekedett szemmel bámult Maryre.

Az öregasszony most már nem vergődött a karjában. – Ugye én megmondtam, Julién? Ugye én megmondtam? És most nézd, mit csináltál, nézd, hogy megijesztetted ezt a lányt. – Rámosolygott Maryre, és elgyötört menádarca hirtelen gyönyörű szép lett. – Drága gyermekem – mondta gyengéden én vagyok a nagyanyád. Már hosszú évek óta kereslek.

- Parancsoljanak befáradni – mondta Mary, mivel semmi egyéb nem jutott az eszébe.

53

- Nem parancsolnak kávét? – érdeklődön Mary, miután a nagyanyja helyet foglalt a Jenny Lind-féle kanapén, Julién pedig ott állt mellette, és figyelmesen nézte.

- Nem, köszönöm, kedvesem – mondta az öregasszony. – Látod, Julién, milyen bájos. És milyen kitűnően beszél franciául. Nagyon bájos vagy, Marie. Egy pohár vizet kérnék.

Mary Julienre pillantott: – És ön, monsieur?

- Tessék? Ó, igen, köszönöm. Köszönöm, kérek egy pohár vizet.

Mary kiment a kis konyhába, lemosta a kezéről az ezüsttisztító szert. Aztán vizet töltött a vendégeinek. Az első vendégeknek, akik megfordultak a házban.

A vizespoharat letette a nagyanyja mellé egy asztalkára. Julién elé odatett egy bögrét. – Csak egy poharam van – mondta. – Egyedül élek.

- Csak egy pohara van – visszhangozta az öregasszony. – Szegény báránykám.

Mary kihúzta magát. Nem mentegetőzésnek szánta. Ő senkit nem hívott. És nem is örült különösebben. Túlságosan későn érkeztek.

- Gondolom, a leghelyesebb, ha az elején kezdjük – mondta Julién. – Még be sem mutatkoztam. A nevem Julién Sazerac, Marie. A nagybátyja vagyok.

Sazerac... Marynek már szóra nyílt a szája, aztán meggondolta magát. – Mary a nevem, monsieur, nem Marie.

- Nem, nem – vágott közbe Anne-Marie Sazerac. – Igenis Marie a neved. Az első leánygyermeket mindig Marie-nak keresztelik. Az édesanyád is Marie volt. Marie-Christine. Most majd megkapod a szobáját. És újra élet lesz a házban, mint valamikor régen. Gyere, Marie, indulhatunk is haza. – Kinyújtotta a kezét feléje.

De Mary csak állt, nem ment közelebb. – Kérdezhetek valamit, madame?

- Hát persze, Marie.

- Van egy rokona, madame, egy középkorú hölgy, akit Celeste Sazeracnak hívnak?

- Hát persze. Ő a nagynénéd. A kisebbik leányom. Honnan ismered?

Mary gyanította a dolgot, attól a pillanattól kezdve, hogy meghallotta Julién nevét. De még így is nagy megrázkódtatás volt, hogy gyanúja beigazolódott. Alig akarta elhinni, hogy éppen az édesanyja húga árulta el. Celeste kegyetlenebbül elbánt vele, mint bárki más.

Ökölbe szorult a keze, fojtogatta a düh.

- Megmondom, honnan ismerem a leányát, madame. Hosszú és komisz történet. És ha meghallgatta, rá fog jönni, miért nem lakhatom soha az ön házában.

Ezúttal minden szenvedélytől mentesen, szabatosan adta elő a ládika történetét, onnan kezdve, hogy a tizenhatodik születésnapjára kézbe kapta, hogy meghalt

az apja, és megtudta, hogy akit édesanyjának hitt, az a mostohaanyja. Hogy kisemmizték, és elhatározta, hogy New Orleansbe jön, és felkutatja a családját. Beszámolt arról is, hogy gyanútlanságában besétált Rose Jackson csapdájába, és hajszálon múlt, hogy megmenekült. S végül elmesélte, hogy az Orsolya-rendi zárdában egy hölgy előzékenyen felajánlotta neki a segítségét.

- Megígérte, hogy visszaszerzi a ládikámat meg a pénzemet Rose Jacksontól – mondta Mary. – Nagyon hálás voltam. Még akkor is, amikor a hölgy közölte, hogy nem sikerült megtalálnia a ládikát. Hálás voltam, mert megígérte, hogy segít felkutatni a családomat. A hölgyet Celeste Sazeracnak hívták.

Julién talpra ugrott. Mozdulatával leverte a bögrét, s az darabokra törött.

Anne-Marie Sazerac a fejét csóválta. – Nem értem – mondta. – Celeste nem lehetett. Ő azonnal tudta volna, hogy ki vagy, Marie. Hiszen jól ismerte azt a ládikát, nagy élvezettel hallgatta mindig, amikor az egykori tulajdonosairól meséltem nekik.

Julién kérlelőn nézett Maryre, hogy legyen kíméletes a nagyanyjával.

- Maman – mondta lassan semmi kétség, Celeste tudta is, hogy Marie kicsoda. Azonnal tudta. Figyelj rám. Celeste tudta, és szándékosan hallgatta el előttünk. – Ismét Maryre nézett. – Mademoiselle, megbocsáthatatlan, ami önnel történt. Engedje meg, hogy megpróbáljam jóvátenni. Mindent hajlandó vagyok megtenni, amire csak ember képes. – Julién könyörgött neki, és Mary számára ez teljesen ismeretlen dolog volt. Jólesett. Úgy kell neki, gondolta. Celeste Sazerac fivére megérdemli ezt a megaláztatást.

- Kérve kérem, mademoiselle MacAlistair. Láthatja, milyen állapotban van az édesanyám. Valamikor jókedvű,

boldog, csupa szív teremtés volt. Csodálatos anya. Az elmúlt tíz évben ment így tönkre, amióta özvegyen maradt. Rettenetes volt nézni, ahogy napról napra jobban erőt vesz rajta a búskomorság, amelyen a legjobb orvosok sem tudnak segíteni. Egyetlenegy dolog érdekelte, az, hogy kegyedet megtalálja. Évek óta ki sem mozdult a házból, egészen ma estig. Ma pedig egyszerre csak fölkerekedett, és eljött hozzám, hogy a festő segítségével keressük meg kegyedet. Mademoiselle, egyedül kegyed segíthet rajta. Kegyed visszaadhatja az életkedvét. Könyörgök, jöjjön velünk, térjen vissza a családjához, érezze otthonának az otthonunkat. Ha szeretni nem tudja a nagyanyját, legalább essen meg rajta a szíve.

Anne-Marie egyre csak csóválta a fejét, és azt mondogatta: – Nem értem, sehogyan sem értem.

Mary ránézett az öregasszonyra, aki a nagyanyja volt. Nem érzett iránta szeretetet, de még csak szánalmat sem. Késő, gondolta. Megsajnálta volna, szeretni is tudta volna, ha Celeste mindjárt a kezdet kezdetén elviszi hozzá, a Sazerac-házba. De azóta sok minden történt. Ő maga is megváltozott. És nem adja fel, amit a saját erejéből szerzett. Nem adja fel az otthonát, a munkáját, a függetlenségét. Nem az ő dolga, hogy madame Sazeracot boldoggá tegye. A saját boldogsága előbbre való.

- Szavamat adom rá – mondta Julién Sazerac hogy Celeste megfizet azért, amit tett.

Maryt ismét megérintette a korábban tapasztalt jó érzés.

- Rendben van – mondta. – Önökkel megyek, monsieur, de nem ígérem meg, hogy ott is maradok.

- Köszönöm, mademoiselle... Maman, Maman – szólította az anyját Julién –, indulhatunk? Marie is velünk jön.

Madame Sazerac újra elmosolyodott, és kinyújtotta a kezét. S Mary ezúttal elfogadta a kinyújtott kezet.

Anne-Marie Sazerac a hintóban elaludt. Álmában is fogta Mary kezét, a fejét a vállára hajtotta, és mosolygott.

Julién a karjában vitte be a házba. – Jacques – mondta a főkomornyiknak szóljon a lányoknak, hogy megérkezett mademoiselle Marie, készítsék elő a szobáját. És gyújtsanak meg minden gyertyát. Nem lesz többé sötétség ebben a házban. – Ünnepélyesen nézett Maryre. – Köszönöm – mondta. – Most beviszem Mamant a szobájába. Aztán előkerítjük azt a ládikát.

Celeste hálószobájának az ajtaja be volt zárva. Julién a bajusza alatt dörmögött valamit, aztán egy hatalmas rúgással betörte az ajtót. Mary nagy elégtétellel felsóhajtott. Nagyon illett a hangulatához a recsegés-ropogás, amellyel az ajtó beszakadt.

A szoba híven tükrözte Celeste megbomlott elméjét. Minden fiók és minden szekrény zárva volt. Julién a kandalló mellől leakasztotta a piszkavasat, és fölfeszítette az egyik kisszekrényt.

- Nézze meg, mi van benne – mondta –, addig fölfeszítem a következőt. – Zihálva lélegzett, kivörösödött az arca.

- Azt majd én nyitom ki – rendelkezett Mary. – Kérem a piszkavasat. – Törni-zúzni volt kedve. De azért megtántorodott, amikor neki akart esni a gyönyörű kis faragott rózsafa szekrénykének. Az indulata azonban győzedelmeskedett. Fölnevetett, amikor kinyílt az ajtaja.

Julién a válla fölött odavilágított. És ott volt a szekrényben a ládika. Mary megkönnyebbült, de azért sajnálta is, hogy a vad garázdálkodásnak ilyen hamar vége szakadt. Magához szoritotta a ládikát, s egy pillanatra újra a régi volt, az a Mary, aki otthonra vágyik, családra, szeretetre.

Aztán elmúlt a pillanat. Eszébe jutott, hogy egyedül van, hogy önálló ember, és jobb is így, így legalább senki nem bánthatja.

- Nem akarja kinyitni? – kérdezte Julién. – Addig elfordulok.

- Nem szükséges, monsieur. Semmi nincs benne, amit ne láthatna. – Egy kis íróasztalra tette a ládikát, és fölemelte a tetejét. – Minden benne van – mondta. Látta, hogy Julién közben csakugyan elfordult.

Julién megkérdezte, nem volna-e kedve lemenni a szalonba, beszélgetni. Mary beleegyezett. Ugyancsak volt miről beszélgetniük.

Négy órával később, és három kanna kávé elfogyasztása után mondtak egymásnak jó éjszakát. Mary két névsort vitt magával: az egyik a legközelebbi rokonok, a nagybácsik, nagynénik és első unokatestvérek nevét tartalmazta, a másik pedig a személyzetét, úgymint főkomornyik, szakács, kertész, kocsis, inasok és szobalányok.

Julientől megtudta, hogy a nagyanyja évek óta ópiumfüggőségben él a laudanumszedés következtében. Megígérte, hogy amennyire tőle telik, megpróbálja erről leszoktatni. Azt is megbeszélték, hogy ahogy a New Orleans-i franciák között szokás, Mémère-nek fogja szólítani.

Azt azonban nem ígérte meg, hogy végleges otthonának tekinti a Sazerac-házat. Majd meglátja, hogyan alakulnak a dolgok.

Julién felkísérte a szobájába. – Reteszelje el az ajtót – kérte. – Celeste-et csak holnapra várjuk, de nála sose lehet tudni. Mindenesetre itt maradok a házban, amíg hazatér, aztán majd elintézem vele a dolgot. Kegyednek nem is kell jelen lennie.

Nagyon szívesen jelen lenne, közölte Mary, aztán becsukta és elreteszelte az ajtót.

Tucatnyi gyertya égett a szobában, szinte nappali világosságot teremtve. Csupa virág volt minden, csupa szalag és csupa fodor: igazi leányszoba.

Az édesanyám szobája, gondolta Mary, és csak most hitte el, hogy valóság, ami történt. Hazatért, megtalálta a családját. Letette a ládikát egy karosszékre, és egyenként kirakta a benne lévő tárgyakat az ágyra. A legyezőt, a medaliont, a nyílhegyet a kopott szütyőben, a fátyolmohát, a kesztyűt.

Aztán fogta a kesztyűt, és felhúzta a kezére.

Vajon mi az, amit az édesanyja tett a ládikába? És egyáltalán, milyen lehetett az édesanyja?

Mémère majd elmeséli.

Alig várta már, hogy reggel legyen.

54

- Bonjour, Mémère, itt a kávéd. – Mary óvatosan lépdelt, kezében a tálcával. Alig látott az elfüggönyözött hálószoba sötétjében. Attól félt, tévedett a szakács, amikor azt hitte, hogy a madame csöngetett.

A sötétben megszólaló hang eloszlatta a kétségeit: – Marie, Marie, tényleg te vagy az? Már azt hittem, hogy álmodtam.

Anne-Marie Sazerac beszéde most sokkal tisztább volt, mint előző este. – Gyere ide Mémère-hez, kicsikém. Hadd csókoljalak meg.

- Jövök – mondta Mary. – Csak nem látok. – Be is verte a térdét valamibe. Letette a tálcát egy asztalra. – Széthúzom a függönyöket, Mémère. Hogy odataláljak.

- Jaj, ne! Nem bírom a fényt... Vagy húzd szét mégis, de csak félig. Szeretnélek látni.

Mary az ablakhoz tapogatózott. A hosszú időn keresztül használaton kívül álló függönyzsinór egészen elvásott, s a kezében maradt, amikor meghúzta. A függöny viszont teljesen szétnyílt.

- Bocsánat – mondta, de a nagyanyja elhallgattatta.

- Semmi baj, gyermekem, semmi baj. Gyere ide. – Fél tucat párnának támaszkodva ült az ágyban. Aprónak és törékenynek látszott a csipkés szélű hálófőkötőben. Ahogy ölelésre tárta a karját, hálóingének az ujja úgy nyílt ki, mint két nagy szárny.

Mary odament, és lehajolt, hogy megölelhesse. Észrevette, hogy a nagyanyja tekintete sokkal tisztább, figyelmesebb, mint előző este. Talán most kifaggathatja az édesanyjáról.

- Drága Marie-m, milyen sovány vagy! Eleget eszel te? Édesanyád soha nem evett rendesen, bármennyire unszoltam is. Hol az a tálca? Azonnal edd meg, ami rajta van, az utolsó morzsáig. És sok cukrot tégy a kávédba!

- De ez a te reggelid, Mémère. Én már megreggeliztem.

- Nem tesz semmit. Megreggelizel még egyszer, én pedig csengetek újra kávéért. Egyél, báránykám. Hadd örüljek.

Mary már régóta talpon volt. Nem esett nehezére másodszor is nekilátni az evésnek. A briós különben is pompás volt.

- Hasonlítok az édesanyámra? Mesélj róla, Mémère! – Átkutatta a szobáját, de semmit nem talált, ami egykori tulajdonosára utalt volna. Még egy könyvet sem.

Anne-Marie szemét elöntötték a könnyek. – Annyira hányzik még ma is – suttogta. – Őt szerettem a legjobban az összes gyerekeim közül. Marie-Christine-t. – Fölpillantott az ágy virágmintás selyemmennyezetére. – Ő volt a legszebb kisbaba a világon. Annyira boldog voltam, amikor megszületett. Nem bántam volna, ha csúnya, azt

sem. Akkor már öt fiam volt. Öt gyerek, és mind fiú. Az uram persze örült, azt mondogatta, a férfiember erejét a fiai adják. De én lányért imádkoztam. Amikor a fiúk közül ketten meghaltak, még akkor is azért imádkoztam, hogy a következő gyerek lány legyen. És az imáim végül meghallgatásra találtak. Marie-Christine lány volt, és gyönyörű. Nem volt vörös, gyűrött és kopasz, mint az újszülöttek általában: göndör fekete haja volt, a bőre, mint a tejszínhab, a szeme ibolyakék, mint minden kisbabáé. Sötét ibolyakék. Olyan sokáig kék volt a szeme, hogy azt hittem, kék szemű lesz. Csak egészen későn barnult meg. Nagy, fényes, barna szeme lett, tele huncutsággal. Csupa pajkosság volt Marie-Christine, de imádni való.

Madame Sazerac elhallgatott. Mintha elkalandozott volna az emlékezete.

- Mesélj még, milyen volt – kérlelte Mary, felriasztva őt a merengésből.

- Nagyon csintalan volt – mondta Anne-Marie kuncogva. – Makrancos. Nem ismert félelmet. Mindennel megpróbálkozott, amit a bátyjaitól látott. Nagyon fel tudta bosszantani a fiúkat. De Marie-Christine-re nem lehetett sokáig haragudni. Mindig nevetett, mindig jókedvű volt, és tele volt szeretettel. Elég volt, ha bocsánatot kért, és a legkeményebb szív is meglágyult. Egészen addig, amíg... amíg... – Könnyek kezdtek csorogni Mémère szeméből. Mintha áttetsző gyöngyök lettek volna. Kinyújtotta a kezét, és matatni kezdett az ágy melletti kisasztalon.

- Be kell vennem az orvosságomat – mondta. – Csengess Valentine-ért, Marie, ő szokta elkészíteni.

Mary megfogta a kezét. – Valentine egy percen belül itt lesz, Mémère – mondta. – Addig mesélj az édesanyámról! Szép nő volt? Hogy találkozott az édesapámmal? Nagyon szerették egymást?

Anne-Marie Sazerac elfordította a fejét. A vállát is rázta a zokogás. – Nem tudok... Nem tudok már beszélni. Túlságosan világos van. Fáj a szemem. Valentine, húzd be a függönyöket! Fáj a fejem, Valentine. Kérem az orvosságomat.

Mary leeresztette a nagyanyja kezét az ágy szélére. Aztán erélyesen megrántotta a csengőzsinórt, és kiment a szobából.

Julienre a könyvtárban talált rá, ahol az előző éjszaka beszélgettek.

- Nem maradhatok itt – jelentette be. – Semmi értelme. Megtettem, amit kért tőlem, monsieur. Bevittem a reggelijét, Mémère-nek szólítottam, még azt is hagytam, hogy megcsókoljon. És most újra laudanumért kiabál. Én pedig nem leszek ápolónő egy narkomániás mellett. Most szépen elmegyek dolgozni, mint máskor, a munkából pedig hazamegyek, a saját házamba.

Julién kérlelni kezdte, hogy üljön le, nyugodjon meg, gondolja át a dolgot. – Azt nem várhatjuk – mondta –, hogy egyik napról a másikra meggyógyuljon. Mondja csak, Marie, egyáltalán megismerte?

- Ó, igen, és örült is nekem, azt hiszem. És ragaszkodott hozzá, hogy megegyem a reggelijét, mivel olyan sovány vagyok. Mondta, hogy az édesanyám sem evett eleget. Erre én kérdezősködni kezdtem az édesanyámról, ő pedig mesélt róla egy darabig, aztán hirtelen az orvosságát kezdte keresgélni, és kiabált, hogy fáj a szeme, húzzuk össze a függönyt.

Julién Mary karjára tette a kezét. – Azt akarja mondani, hogy szét volt húzva a függöny?

- Igen – mondta Mary. – Én húztam szét.
- És ő hagyta?
- Hát persze. Koromsötét volt a szobában.

Julién Sazerac a melléhez szorította összekulcsolt kezét.

- Drága Marie, ez már magában is csoda. Az a függöny hat éve nem volt széthúzva. El sem képzeli, hogy ez mit jelent!

- Azt jelenti – mondta Mary sóhajtva –, hogy le akar venni a lábamról, monsieur. Nézze, én igazán nem vagyok szívtelen. Örülök, hogy világosságot teremthettem abban a boldogtalan szobában. Elsősorban azonban magamra kell gondolnom. Sokkal jobban meglennék úgy, ahogy voltam.

- Kérem, Marie... Mary, hallgasson rám. Igazán nem akarok erőszakoskodni. Hadd meséljek magának én is az édesanyjáról. Szeretne hallani róla, nem igaz?

- Dehogyisnem – mondta Mary.

- Tudja, Marie-Christine a legelragadóbb s egyben a legdühítőbb teremtés volt, akit valaha ismertem. Valószínűleg mindenkitől azt fogja hallani, hogy szép volt, pedig szerintem semmivel sem volt szebb, mint a legtöbb fehér bőrű, sötét hajú és sötét szemű New Orleans-i francia lány. Hanem a természete, a kedélye mindenki mástól megkülönböztette. Végtelenül kíváncsi volt, minden érdekelte. Mindent tudnia kellett, mindent ki kellett próbálnia. Imádta a kalandokat. Felmászott például egy fára, és leesett. Mi halálra rémültünk, neki persze semmi baja nem történt, és még ki is nevetett, hogy izgulunk. Nem ismert lehetetlent. Keresztülvitte az akaratát még akkor is, ha komoly büntetést helyeztek kilátásba. Amikor például játszott, ahelyett hogy megírta volna a leckéjét. Megbüntették, ő pedig közölte, hogy még így is megérte; aztán megölelte, megcsókolta azt, aki megbüntette, és ment a dolgára. Javíthatatlan volt. És ellenállhatatlan. Maman borzasztóan elkényeztette. Marie-Christine-nek mindent szabad volt. Papa velünk nagyon szigorú volt, de

Marie-Christine-nek előbb-utóbb még ő is beadta a derekát. Jöjjön csak velem, Mary, megmutatom Papa képét. Csak egy perc az egész.

Julién átvezette a szalonba. Széthúzta a függönyt, s Mary előtt is feltárult a csupa aranyozás, csupa kristály és brokát berendezés. Elakadt a lélegzete.

- Ez volt apánk világa – mondta Julién. – Franciaország a forradalom előtt. Ennyit tudott magával hozni, amikor menekült a feldühödött csőcselék elől. A családjából egyedül neki sikerült megmenekülnie. A többiek a guillotine alatt végezték. Azért éppen New Orleansbe jött, mert ez francia város volt. Ez a szalon volt számára Versailles, és úgy uralkodott itt, mint a napkirály. A szava törvény volt, és nem volt ellene apelláta. Hacsak nem Marie-Christine volt a törvényszegő. Szinte látom magam előtt, ahogy lábujjhegyen beóvakodik az ajtón, odamegy Papa mögé, aki szokása szerint abban a karosszékben ül, befogja a szemét, és felszólítja, hogy találja ki, ki van ott. Papa rendkívül méltóságteljes úr volt. Térdnadrágot viselt és hosszú kabátot, a haja hófehér volt, mintha parókát viselt volna. Már túl volt a hatvanon, amikor Marie-Christine megszületett. De vele nem restellt játszani. A térdén lovagoltatta, Marie-Christine pedig azt játszotta, hogy ő madame Pompadour, és Papa őt jobban szereti, mint bárki mást egész Franciaországban. Ami igaz, az igaz, valószínűleg az egész világon őt szerette a legjobban. Azt hiszem, azért viselkedett olyan irgalmatlanul, amikor Marie-Christine szökése összetörte a szívét. Papa gazdag házasságot tervezett számára: egy jóképű, fiatal franciához akarta hozzáadni. Giles d'Olivet-nek hívták, Franciaországban vicomte lett volna. A családja is a forradalom elől menekült New Orleansbe, csak éppen nem voltak olyan jómódúak, mint Papa. Giles maga csinálta meg a szerencséjét. Húszéves korában

már négyezer hektáros ültetvénye volt, harmincéves korában meg negyvenezres. Akkor jegyezte el vele apánk Marie-Christine-t. És királynői hozományt ígért vele. Marie-Christine pedig egy nappal az esküvő előtt megszökött egy férfival, akit aznap délután ismert meg. Ő volt az édesapja, Mary. Apánk szinte eszét vesztette az elkeseredéstől. Kivágta Marie-Christine nevét a gobelinből, amely a Sazerac család családfáját ábrázolja a tizedik századtól kezdve, és mindent elégetett, ruhaneműt, csecsebecséket, amit csak Marie szobájában talált. És a nevét többé nem volt szabad kiejteni ebben a házban. Marie-Christine sorra írta neki a leveleket, ő pedig mindet visszaküldte felbontatlanul. Nem válaszolt neki, és másnak sem engedte meg, hogy válaszoljon. Amikor aztán a maga édesapja írt, Mary, neki is visszaküldte a levelét. Még ma is elborzaszt, ha arra a napra gondolok. Marie-Christine meghalt, és nem volt szabad meggyászolnunk. Maman letérdelt, úgy kérte, hadd hozassa haza a holttestét a családi sírboltba, de Papa engesztelhetetlen volt. Érti végre, Mary, miért van szüksége Mamannak ópiumra, amikor róla beszél?

Mary tágra nyílt szemmel hallgatta. – Szörnyű történet – mondta. – Szegény Mémère! Legalább most már tudom, hogy nem ő volt szívtelen, hanem a nagyapám.

Julién leeresztette a vállát. – Maman? – kérdezte, és Maryre pillantott. – Éppen ő segített Marie-Christine-nek a szökésben. Mindig, mindenben az ő pártján állt. – Megköszörülte a torkát, és kihúzta magát. – De beszéljünk valami vidámabbról – mondta. - Van ebben a szalonban valami, amit nem apánk hozott Franciaországból. Nézze csak, ott balra, az ablakon túl. Azon a képen Marie-Hélène Vejerano látható, az anyai ükanyja. Az ő segítségével találtuk meg magát, Marie. Nézze csak a kezét!

Mary ránézett a képre, és elakadt a lélegzete. Mintha a saját kezét látta volna. És az a kéz a ládikájában lévő elefántcsont legyezőt tartotta.

- Nos, nálunk marad, Marie? – kérdezte Julién.
- Maradok – mondta Mary.

Mary elment az üzletbe, hogy beszéljen Hannah-val és Alberttel. A Rinck házaspár nem győzött örülni a jó szerencséjének.

- Hát azt egyelőre nem lehet tudni, hogy jó-e vagy sem – mondta Mary. – Csak annyit ígértem meg a nagybátyámnak, milyen furcsa is kimondani: a nagybátyám... Annyit ígértem meg, hogy egy évig maradok, aztán majd meglátjuk. Mindenesetre tovább dolgozom, amíg betanítok valakit magam helyen. Biztosan találunk egy megbízható ügyintézőt, akinek a fizetése bőven kijön a részesedésemből. Egyébként pénzre nem is tartok igényt; a nagybátyám rám írat valamit, úgyhogy több pénzem lesz, mint amennyit el tudnék költeni.

Hannah és Albert sejtelmesen összenézett. – Mi is szeretnénk mondani neked valamit, Mary – kezdte Hannah. – Elhatároztuk, hogy elutazunk. Amióta Albert látta azt a Goya-képet a nagyanyádnál, állandóan az foglalkoztatja, hogy Európában kellene tanulmányokat folytatnia.

- Minden a technikán múlik – vágott közbe Albert. – A technika a lelke mindennek, és azt el lehet tanulni egy jó szakembertől, aki ismeri a régi festőket. Ha látom az eredeti képeket, magam is látom, hogy mit csináltak. Csak azt kell még megtanulnom, hogy *hogyan*. Sajnos a philadelphiai tanáromnak is csak egy másolata volt.

- Félrerakosgattam annyi pénzt, amennyiből egy évig meglennénk Spanyolországban vagy Londonban –

mondta Hannah. Aztán csöndesen hozzátette: – Spanyolul úgysem igen tudnánk megtanulni.

- Mikor akartok utazni? – kérdezte Mary.

Hannah közölte, hogy az első adandó alkalommal. Az üzlet meg a lakás bére május végéig van kifizetve. Tehát három hét áll rendelkezésükre az előkészületekhez, illetve arra, hogy átadják az üzlet készleteit másnak, és hogy elszámoljanak Cécile-lel. Hannah mindezt magára vállalta, úgyhogy Marynek nem kell felkeresnie régi üzlettársukat a Saint Peter Streeten.

Ezért külön is hálás volt.

Julién Sazerac fel s alá járkált a hosszú hallban, amikor Mary visszaért a Royal Streetre. – Minden rendben? – kérdezte. – Mikor tudja átadni valakinek a munkáját az üzletben?

- Hamarabb, mint gondoltam – felelte Mary. – Már meg is történt. Volt, nincs, vége. – Nem volt jókedve. Sokat jelentett számára az üzlet.

Julién viszont örömében majdhogy össze nem csapta a kezét. – Hát ez nagyon jó hír – mondta. – De nekem is van egy jó hírem. Amíg távol volt, megérkezett Celeste. Szerencsére Maman aludt, úgyhogy nem volt tanúja a borzalmas jelenetnek. Celeste nem teszi be ide többé a lábát, Marie. Elvitettem. Natchez közelében van egy szanatórium az effajta betegek számára.

Mary jobbnak látta, ha nem is gondol bele, milyen lehetett az a „jelenet". A padló még mindig tele volt csillogó üvegszilánkokkal, a falon pedig egy nagy, négyszögletes darabon sötétebb volt a tapéta az egykori tükör helyén. A bútorok eltűntek a hallból, és eltűntek a szőnyegek is. Julién is átöltözött, s az egyik kabátujja vastagon ki volt tömve, mintha kötés lenne az alsó karján.

- Rincksék elutaznak, Celeste nem jön ide többé. Milyen rendezett is lesz az életem! Köszönöm, Julién – mondta Mary, és amikor a „rendezett" szót kimondta, nem is igyekezett leplezni a hangjában az iróniát.

55

Julién ezek után távozott, de még figyelmeztette Maryt, hogy este a vacsoránál egybegyűlik a család. A szolgáknak persze mindenre gondjuk lesz, neki nem kell nyugtalankodnia semmi miatt.

Nagy csönd volt a házban.

Nem kell nyugtalankodnia, tűnődött Mary Julién szavain. Hiszen még csak tennie sincs mit! Nem tudta az idejét, mikor fordult vele elő, hogy ne lett volna semmi tennivalója. Fölment a szobájába, hogy kiválassza, melyik ruháját veszi fel estére. Előbb még ki akarta vasalni, mivel csak úgy sebtében csomagolt.

De már mind a négy ruhája ki volt mosva, vasalva, és rettentően árvának látszottak a hatalmas nagy szekrényben.

Elhatározta, hogy megmossa a haját. Ha kétszer-háromszor leöblíti, azzal is eltelik tíz perc.

Elindult, hogy megkeresse a konyhát, és vizet melegítsen magának a hajmosáshoz. Aztán néhány lépés után megtorpant. Ez mégsem az ír negyed, és nem is Carrollton.

Csöngetett tehát meleg vízért. De úgy érezte, hogy ezt soha nem fogja megszokni. Különben is, bárcsak Carrolltonban lehetne! Elkelne a kertben egy kis gyomlálás.

Julién felesége továbbadta a hírt, továbbadták a bátyjai is, aztán már magától terjedt, úgyhogy miközben Mary

MacAlistair a haját mosta, egész New Orleans azon lelkendezett, hogy Anne-Marie Sazerac unokáját csodával határos körülmények között fedezték fel egy carrolltoni „lövőházban".

- És képzeljétek csak, varrónő volt egy ruhaszalonban! A saját szememmel láttam. Még gondoltam is, hogy túlságosan arisztokratikus ahhoz a munkához.
- Marie-Christine lánya, most mondjátok! Vajon olyan szép, mint az anyja volt? És olyan féktelen is?
- Azt beszélik, Celeste Sazerac kolostorba vonult hálából, amiért a Szűzanya meghallgatta az imádságait.
- Azt beszélik, hogy Anne-Marie Sazerac ablakain szét vannak húzva a függönyök.
- Azt beszélik, Julién Sazeractól máris kapott egymillió dollárt.
- Azt beszélik, ő lesz Anne-Marie örököse.

Carlos Courtenay kiüzent Philippe-ért az ültetvényre, hogy azonnal menjen be a városba. Biztos volt benne, hogy fogadott fiának jó esélyei lesznek kérőként, hiszen ő már akkor kedves volt ahhoz a lányhoz, amikor még egy kis senki volt.

Jeanne Courtenay Graham keze görcsöt kapott, annyi meghívót írt a következő vasárnap rendezendő házibáljára. Mary az ő barátnője. Mindenki meg fog pukkadni az irigységtől, ha kiderül, hogy ő látja vendégül elsőnek.

Valmont Saint-Brévin barátja, az álpap jegyet váltott magának a legelső, Európába induló hajóra.

Valmont magára zárta a szobája ajtaját a Saint Louisban, elterpeszkedett egy székben, és a falat bámulta. Nem győzte átkozni az ostobaságát. Hiszen az a lány elmondta neki a történetét, ő pedig azt hitte, hogy hazudik. Nem hitt neki, hanem a saját hazugságának. És a saját hazugsága jegyében még meg is erőszakolta. És

semmivel nem tudja jóvátenni, amit elkövetett. Mary meg se hallgatná, ha magyarázkodni próbálna. Miért is hallgatná, hiszen ő sem hallgatta meg.

Mrs. O'Neill ugyanekkor nem emlegette Maryt. Nem emlegette Paddy Devlin meg a két Mr. Reilly sem. Az ír negyedbe nem hallatszott el, amit New Orleans-i felső körökben beszélnek, úgyhogy semmi okuk nem volt arra, hogy foglalkozzanak vele. Mary egykori szobájában most az özvegynek egy második unokahúga lakott, jó természetű, formás leányzó égővörös hajjal és olyan zöld szemekkel, hogy Paddy Devlin úgy érezte, azok még Írország zöld dombjainál is szebbek.

Mary kint az udvaron, a napon szárította a haját. Hamarosan azonban behívta a házba a nagyanyja. Anne-Marie Sazerac most is feketében volt, mint mindig, ezúttal azonban egy kis fehér csipkekendő borította a vállát. Eleven volt és jókedvű.

- Drága Marie, tönkreteszed a bőröd odakint a napon. Gyere, ülj ide erre a zsámolyra, én majd szárazra kefélem. Azalatt is beszélgethetünk, és kigondolhatjuk a tennivalóinkat.

Még félig sem száradt meg a haja, amikor Mary már tisztában volt azzal, hogy nem lesz gondja a tétlenséggel, bőségesen akad majd tennivalója. Anne-Marie sorolta őket vég nélkül: opera, színház, a rokonság végiglátogatása, látogatók fogadása, összejövetelek itthon és másoknál, új ruhák mindkettejüknek, új cipők, mindenféle hozzávalók, fodrász és a többi. Nem is beszélve az első, másod- és harmad-unokatestvérekről, akiket mind végig kell látogatniuk a városban és az ültetvényeiken. És mindezt most, azonnal, még mielőtt mindenki felkerekedik, hogy nyaralni menjen. – Mémère annyira boldog, és olyan büszke az ő drága Marie-jára,

hogy mindenkinek be akarja mutatni – búgta, és csókot nyomott Mary feje búbjára.

Julién még a vacsora vendégek előtt megérkezett. – Hogy van Maman? – érdeklődött.

- Azt hiszem, meg fog lepődni – felelte Mary, és beszámolt a délutáni eseményekről. – Miután megszárította a hajam, azt mondta, hogy nagyon megfájdult a feje, be kell vennie egy kis laudanumot. De nem aludt el, akármilyen kába volt is, ébren maradt. Most pedig, amikor lejöttem, éppen Valentine-nel pörölt, mert nem találja a fülbevalót, amelyet a vacsorához akar fölvenni.

Julién, szokása szerint, a melléhez szorította összekulcsolt kezét. – Soha nem tudom ezt meghálálni magának, Marie – mondta meghatottan.

Mary hűvösen végignézte. – Ne ragadtassa el magát, Julién – mondta. – Lehet, hogy ez csak véletlen. Kivétel, ami erősíti a szabályt. De ha mégsem, akkor szeretném, ha elfogadná néhány feltételemet, amelyekhez ragaszkodom.

- Mindent megteszek, Marie, bármit, amit csak akar.

Mary valami futó csiklandást érzett a nyakszirtjén. Odanyúlt, elhessegette magától a furcsa érzést.

- Az első az, hogy nem fogom eljátszani a New Orleans-i úrilányt. Sokáig voltam a magam ura ahhoz, hogy meg ne őrjítenének az illemszabályok. Például egyedül szándékozom járni az utcán, és azzal elegyedek szóba, akivel nekem tetszik. A boltosok meg a mesteremberek között nagyon sok jó ismerősöm van. Azután megtartom a carrolltoni házamat. Iparkodni fogok, hogy otthon érezzem magam itt, Mémère-nél, de ha szükségét érzem, fogom magam, és visszamegyek egy időre Carrolltonba.

Julién szó nélkül beleegyezett mindebbe, de látszott rajta, hogy nem örül neki.

S hogy mennyire nehezére eshetett, azt Mary csak akkor látta, amikor összegyűlt a család, és kiderült, hogy Mémère kivételével mindannyian meghajlanak Julién tekintélye előtt, ő a család feje, s a szava törvény.

Csak nem nekem, gondolta Mary. A törvényt én diktálom neki. Ismét érezte azt a csiklandást a nyakán, és most rájött, hogy mi az: a hatalom öröme. Igaza volt a bárónénak, gondolta. Ez izgalmasabb érzés a szerelemnél. A szerelemtől semmi jót nem kapott, csak fájdalmat és kiszolgáltatottságot. Most pedig ő van nyeregben, és ez összehasonlíthatatlanul kellemesebb.

Újonnan felfedezett rokonaival kedves volt és udvarias. De azzal nem sokat törődött, hogy tetszik-e nekik vagy sem. Megtanulta mindenkinek a nevét, még a gyerekekről is tudta, melyiket hogy hívják, pedig jó néhányan voltak. Vérbeli New Orleans-i francia családba csöppent.

Julién felesége a harmincas éveiben járhatott, vonzó nő volt, és szemlátomást gyereket várt öt kisfia és két kislánya mellé, akiket büszkén mutatott be Marie „nénjüknek".

Bertrand, a legkisebb Sazerac fiú harminchat éves volt, és agglegény. Vele volt a legkönnyebb összebarátkozni. Amikor Julién bemutatta, Bertrand megcsókolta Mary kezét, aztán egyszerűen a hóna alá szorította. – Ne nézz ilyen csúnyán, Julién – mondta nevetve csak egy kis tanulmányi sétát teszek az unokahúgommal. – Maryre kacsintott. – A whiskysüveg ugyanis odaát van az ebédlő-szekrényben.

- Kár, hogy olyan közeli rokonok vagyunk – mondta menet közben. – Állítólag maga lesz az évszázad leggazdagabb örökösnője, Marie. Boldogan vadásznék a hozományára. Julién meglehetősen szűken méri a

járadékomat. Sajna. New Orleansben minden házasulandó férfi maga körül fog legyeskedni, szerény személyem kivételével. Hogy mennyit fogok én unatkozni, amig a barátaim magának udvarolnak! Nem mintha olyan duhaj természetű volnék egyébként, ne higgyen a mendemondáknak. Egyszerűen szeretek mulatni, a gyerekeket viszont nem szeretem. Emiatt aztán én vagyok a család fekete báránya. A családon kívül azonban egész rendes fickó hírében állok. Remélem, magának is ez lesz a véleménye rólam.

Mary udvariasan rámondta, hogy persze. Valójában azonban ügyet sem vetett Bertrand-ra. Egészen más gondolatok foglalkoztatták.

A következő napokban és hetekben Mary mindjobban belekóstolt a hatalom élvezetébe. Elvitte például Mémère-t madame Alphande szalonjába, és ott ült vele a különteremben, és iszogatta a kávét, miközben madame Alphande kapkodva sorolta a nála készült toalettek érdemeit. Mary minderre nem szólt egy szót sem, nem rendelt semmit, s végül távozott. Anne-Marie Sazerac mit sem tudott arról, hogy az unokája hogy megszenvedte annak idején madame Alphande zsarnokságát. – Miért volt ez a nő olyan ideges, Marie? – kérdezte odakint az utcán.

- Fogalmam sincs róla, Mémère – mondta Mary. Jól el tudta képzelni madame Alphande elkeseredését, látva, hogy sok-sok jó dollár besétál a szalonjába, majd búcsú nélkül távozik.

Várj csak, fogadkozott magában. Ez még nem minden, madame Alphande.

Néhány nap múlva az utca másik oldaláról végignézte, amint egy rendőrkülönítmény bilincsbe verve szállítja el Rose Jacksont, és hirdetményt szögeznek ki a bordélyul

szolgáló tetszetős épület kapujára. „Zárva" – adta hírül a közlemény. „Elkobzott ingatlan. Eladó. Felvilágosítás a városházán."

Csak szólnia kellett Juliennek, aki aztán közbenjárt a megfelelő embereknél. Julién mindent megtett, amit kért tőle. Tele volt hálával, amiért Mary jóvoltából az anyja egyre inkább visszatalált az életbe.

Mémère minden nap több időt töltött Mary társaságában hasznos tevékenykedés közepette, és egyre kevesebbet a gyógyszer kábulatában. Sokat foglalkoztatták a társadalmi kötelezettségek.

- Még nem vagy bevezetve a társaságba, drága Marie – magyarázta –, úgyhogy az idegenektől érkező meghívásokat nem fogadhatjuk el. Csakis a családon belül foroghatsz az őszig, amikor majd debütálsz.

A család azonban száz meg száz unokatestvért jelentett, a rokonság széles skáláján. A New Orleans-i franciák gyakorlatilag szinte mind rokonok voltak. Mémère-nek nyolc testvére volt; minden testvérének legalább négy gyereke, némelyiknek azonban tizenkettő is, úgyhogy összesen ötvennél is több unokaöccse és unokahúga volt. A legtöbbjüknek már szintén nagy családja volt. Mary meg sem kísérelte, hogy eligazodjék közöttük. Az volt a legcélszerűbb és a legbiztonságosabb, ha egyszerűen csak „kuzin"– nak szólított mindenkit. Akkor nem tévedhetett nagyot.

Végtére is családra vágytál, figyelmeztette magát. Nagyobbra sikerült, mint képzelted, de azért, ugye, nem panaszkodsz? Nem is lettek volna olyan fárasztóak a mindennapos látogatások Mémère-rel a különböző kuzinoknál, ahol délelőttönként kávét és süteményt fogyasztottak, ha délutánonként nem érkeztek volna látogatóba újabb kuzinok, akiknek viszont ők szolgáltak fel kávét és süteményt.

Mary örült, hogy hamarosan itt a június, és a rokonság java része vidékre költözik.

Annak is örült, hogy az udvarlóktól, akikkel Bertrand fenyegette, addig is nyugta van, amíg nem vezetik be hivatalosan a társaságba. Erre nem érezte még felkészültnek magát. Gondolni sem szeretett rá.

Időközben három levél is érkezett Valmont-tól. Felbontatlanul visszaküldte őket. De azért kíváncsi volt rá, hogy mi lehetett bennük.

Egyelőre még nem tudta, hogy áll bosszút Valmont Saint-Brévinen. Rose Jackson és madame Alphande esetében egyszerű volt megfogalmazni, hogy mi a vád, és mi legyen a büntetés. Valmont esetében sokkal nagyobb elégtételt követelt a benne tomboló düh és gyűlölet. Olyan bosszút kellett kigondolnia, amit ő mér ki rá, a saját kezével.

Az első hetekben, amint a Sazerac-vagyon örökösnőjének szerepében az erejét próbálgatta, gyakran eszébe jutott Michaela de Pontalba. Látta maga körül a megbotránkozott pillantásokat, amint kisérő nélkül járkál az utcán, vagy éppen eltréfálkozik a piacon a kofákkal meg az ócskásokkal. Annak idején a báróné is megbotránkoztatta egész New Orleanst. S mindketten ugyancsak élvezték a dolgot.

A június beköszöntével egyszeriben elnéptelenedett a Vieux Carré. A hallban egy asztalkán ezüsttálcán nagy halomban álltak a kuzinok vizitkártyái. „P. P. C." vagyis „Pour Prendre Congé" – hirdette rajtuk a kalligrafikus írás, ami azt volt hivatott közölni, hogy gazdájuk elutazóban búcsút mond, és távol lesz egészen őszig, amikor majd újabb vizitkártya adja hírül, hogy visszaérkezett.

- Miért nem megy el Mamannal a tóhoz? – kérlelte Maryt Julién. – Pompás szállodánk van a parton. A

legjobb szobákat kapnák, és a többi vendég is csupa ismerős.

Mary titokban megborzongott. Még csak az hiányzik! – Talán majd később, Julién – felelte. – Mémère még a nyáron fel akarja újíttatni a házat, hogy az őszi vendégjárásra rendben legyen.

Mind a ketten jobban örülnénk, ha függönyöket, tapétát választhatnánk, mintha a tónál nyaralnánk.

- Hát ha Mamannak ehhez van kedve – mondta kényszeredetten Julién. – Csak hát én magáért is felelősséggel tartozom, Mary. És nyáron a városban mindig fennforog a sárgaláz veszélye.

- Ne nyugtalankodjék, Julién – felelte Mary. – Nekem már volt sárgalázam, és meg se kottyant. – Julién éppen olyan ijedős, mint Berthe Courtenay, gondolta. Így begyulladni egy kis betegségtől! Valószínűleg a bárányhimlőt is bubópestisnek nézik.

Hirtelen átfutott a fején, hogy Berthe vajon hogy fogadja a Jeanne körül keringő pletykákat. Az uzsonnákon a kuzinok rengeteget súgtak-búgtak róla a legyezőjük mögött. Egy hírhedt hazárdjátékosról szólt a szóbeszéd, akivel Jeanne kihívóan flörtölt a náluk rendezett házibálon. Mary nem láthatta, nem volt ott. Azon az estén egy közeli unokatestvérénél volt vendégség, Jeanne meghívását udvariasan elhárította.

Berthe-et azért sajnálta. Végtére is Jeanne jelentette élete értelmét. De sajnálta Jeanne-t is. Számára meg a társasági élet jelentette az élet értelmét, a társaságból pedig előbb-utóbb kiközösítik, ha nem változtat a viselkedésén. A carrolltoni csúnya veszekedés ellenére is ragaszkodott Jeanne-hoz. A barátnője volt, ha a maga önző, figyelmetlen módján is.

Carlost ezzel szemben egy csöppet sem sajnálta. Ellenségének tekintette. Egy vendégségben

összetalálkoztak, és szándékosan nem vett róla tudomást, amikor Carlos meghajolt előtte. Megszégyenült arckifejezését látva, a nyakszirtjén újra jelentkezett az a csiklandó érzés, amit annyira élvezett.

Június ötödikén volt a tizenhetedik születésnapja. Ebből az alkalomból azt kérte a nagyanyjától, hogy ne legyenek se vendégek, se ünnepség. Kettesben ünnepeljenek. Mémère egyszerre sírt örömében és bánatában.

- Aranyos vagy, hogy velem akarod tölteni a születésnapodat, Marie – mondta. – A tizenhetediket. Az édesanyád elszakadt tőlem, mielőtt betöltötte volna a tizenhetedik évét.

Mary megcsókolta: – Én azonban itt vagyok, Mémère. Délután dőlj le, és pihend ki magad. Este pedig fölvesszük a legszebb új ruhánkat, és pezsgőt iszunk.

Ő maga hosszú sétát tett ezen a délutánon. Egyedül akart lenni. Egészen valószínűtlennek tűnt számára, hogy még egy éve a zárdában volt, a pennsylvaniai hegyek közt. Mennyi minden történt egy év alatt! Végig akarta gondolni, ki is volt az az iskolás lány, a régi Mary, mi lett belőle, és merre tart.

A Royal Streetről elsétált a Pontalba-bérpalotákhoz. Az üzletet most egy kalapos bérelte. Rinckék lakásának új bérlői az árnyas erkélyen ebédeltek. Lehallatszott a beszélgetés csöndes duruzsolása. Öt új üzlet is nyílt a házak földszintjén. A Jackson Square túlsó oldalán, Michaela második házsorának erkélyein is összeszámolt három ebédhez terített asztalt. A lakások és az üzletek ezek szerint egyre-másra gazdára találnak. Éljen a báróné!

A téren az új virágágyakban pompáztak a nyíló virágok. Az egyik sarokban, egy fa árnyékában vidám társaság lakmározott. Marynek eszébe jutott, hogy a Place

d'Armes-ot még a télen is sártenger borította. Éljen, éljen a báróné!

Fölsétált a töltésre, és elnézte a kaotikusnak tűnő nyüzsgést, a hajókat, amelyekbe beszálltak az utasok, berakodták az árut, vagy az éppen érkezőket, amelyekből kiszálltak az emberek, s a rakpartra került a szállítmány. Aztán a töltésen lesétált a Canal Street-i kikötőhöz, ahol aranyozott fafaragással díszített, vidám lapátkerekes gőzösök horgonyoztak. Ez az a hely, gondolta, ahol Rose Jacksonnal partra szállt New Orleansben. S itt talált rá Joshua, amikor az utcára került.

Megindult a Canal Street középső sávjának lombsátra alatt, a senki földjén. Éppen neki való hely, tűnődött: félig amerikai, félig francia. Igen, előfordult néha, hogy angol szóra vágyott. Meg olykor zöld hegyekre, sziklás csúcsokra, csípős hegyi levegőre. New Orleansben nagy meleg volt még a fák árnyékában is. A hőmérséklet már májusban elérte a harminc fokot. Most is lehetett annyi, tán még több is.

Átment az út másik oldalára, a D. H. Holmes Áruházhoz, ahol annak idején a kis szalmakalapját vette, a barna anyagot a téli ruhájához, meg a többit. Most napernyőt nézett magának, kiválasztott egy kéket, és a retiküljéből elővett egy aranypénzt, azzal fizetett. A napernyő egymaga többe került, mint akkor az a sok minden együttvéve. Lám, mire vittem azóta, gondolta vidáman, kilépett a járdára, és kinyitotta új szerzeményét, hogy elárnyékolja magát az izzó napfény elől.

A Canal Streeten mindig nagy volt a forgalom, tekintet nélkül nyári hőségre vagy forgószélre. Nem volt könnyű végigmenni a járdán. Az egyik sarkon a többi járókelővel együtt le kellett lépnie az úttestre, hogy kikerüljön egy várakozó csoportot. Cserzett bőrű férfiak voltak, izgatottan tárgyaltak, és bőriszákjaikat emelgették. – Aranyások

lehetnek, Kaliforniából – mondta valaki Mary közelében. – Ott, a fémjelző hivatalban felvásárolják tőlük az aranyat. Tele lesznek ma este a kocsmák. Nem beszélve a kártyabarlangokról meg a nyilvánosházakról. Hiába, New Orleansben mindent megtalál az ember, ami csak kell testének, lelkének.

Úgy is van, gondolta Mary, és a következő sarkon befordult jobbra. Eredetileg azt tervezte, hogy vasútra száll, kimegy Carrolltonba, aztán ellátogat az ír negyedbe, de meggondolta magát. Az akaratlanul kihallgatott megjegyzés feleletet adott minden kérdésére. A régi Mary, az iskolás lány azért jött New Orleansbe, hogy megtalálja a családját, amely befogadja és szereti. Ez sikerült. De ennél sokkal többet kapott. A saját lábára állt. Megtanult dolgozni, hogy megkeresse a kenyerét, felvirágoztatott egy üzleti vállalkozást, túlélte, hogy megerőszakolták. Felnőtt lett. Ráadásul megtanult franciául, méghozzá úgy, hogy annál jobban csak Párizsban lehetne. Egyszóval, Mary MacAlistair, aki ezen a napon, 1851. június 5-én betölti a tizenhetedik életévét, rendkívül szerencsés ifjú hölgy.

Legfőbb ideje, gondolta, hogy elfelejtse régi sérelmeit. Hosszú utat tett meg, de az utazásnak vége. Mögötte van mindaz, ami jó volt benne, és mindaz, ami rossz. Mögötte van, és kész. Ideje, hogy előrenézzen.

Megindult hazafelé a Royal Streeten.

Most mindent új megvilágításban látott. És új is volt számára minden. A bank, amely mellett elment, nem csupán tetszetős, oszlopos épület volt, hanem Julién nagybátyjának a bankja. A gyertyaüzlethez is köze volt. Ott lakott fölötte, egy gyönyörű, régi lakásban Narcisse unokatestvére. Narcisse Mémère legidősebb, rég elhunyt nővérének a fia volt. Mindenszentekkor ő is odateszi majd a maga krizantémcsokrát Narcisse-é mellé. És ott lesznek

az összes kuzinok, és gyerekek, és fivérek, és nővérek virágai. Hisz mindannyian a rokonai. Ahogy New Orleans minden utcája az övé, s minden rózsaszínre, sárgára, kékre vakolt háza, minden roskatag cserépteteje, minden fura kéménysisakja, minden kovácsoltvas kapuja, kerítése és balkonrácsa, mind a macskakő, meg a tégla, meg a por, meg a sár, az összes virág, minden fa, minden szökőkút és minden rejtekudvar, a titkok meg a romantika, s ódon idők összes kísértetei mind, mind az övé. Egész New Orleans az övé, testének és lelkének otthona. Hozzá tartozik. Egymáshoz tartoznak.

Akár az egész életét azzal töltené, hogy megismerje történeteit, titkait, szépségeit.

Megszaporázta a lépteit. Alig várta, hogy közölhesse Mémère-rel, milyen boldog, hogy az unokája, és hogy mennyire szereti.

Hirtelen eleredt az eső. Jellegzetes, New Orleans-i nyári zápor. Mary beállt egy balkon alá.

- New Orleansben mindent megtalál az ember, ami csak kell testének, lelkének – idézte, egy fekete asszonyhoz fordulva, aki szintén ott talált menedéket. – A házak még esernyőt is tartanak a járókelők feje fölé.

A fekete asszony szakértő pillantással szemügyre vette az esőt. – Ez eltart egy darabig – mondta, és letelepedett a ház lépcsőjére.

Mary is odaült mellé, és megjegyezte: – Szeretem ezt a gőzölgő, öreg várost.

- Akinek szíve van, az szereti – mondta a fekete asszony mosolyogva.

56

- Tudod, Marie – mondta Mémère –, a névadó szentjeink ünnepét mi sokkal díszesebb külsőségekkel

ünnepeljük meg, mint a születésnapokat. Majd meglátod, milyen névnapot tartunk augusztus tizenötödikén.

- Szerintem ez csodálatos születésnapi vacsora – mondta Mary. Kint terítettek a balkonon, csipkeabrosszal, viharüvegbe helyezett gyertyák fényénél. Mary rendezte el mindezt a szolgákkal, miután hazaért a sétából.

- Okom volt rá, hogy ide kérjem a vacsorát, Mémère – mondta. – Tudod, amikor megérkeztem New Orleansbe, sötét este volt. Útközben kinéztem a kocsi ablakán, s az egyik balkonon gyertyafényes vacsoraasztalnál egy családot láttam, közöttük egy velem egykorú lányt. Nagyon irigyeltem akkor azt a lányt. Most pedig úgy érzem, engem irigyelhet meg akárki. Itt vagy nekem te, Mémère. És nagyon szeretlek.

- Drága gyerekem... – mondta Mémère, és sírva fakadt.

Mary megfogta a kezét. – Sírni nem szabad a születésnapomon, Mémère. Csak mosolyogni szabad.

Anne-Marie Sazerac odaszorította Mary kezét könnyes arcához. És a mosolya szebb volt, mint valaha.

Vacsora után a szalonban várta őket a kávé. A kávéskanna mellett, a tálcán egy szögletes bársonydoboz feküdt.

- A születésnapi ajándékod, Marie – mondta Mémère.

Mary kinyitotta a dobozt. Két karkötő volt benne. Két, gömbölydedre csiszolt smaragdokkal kirakott, széles, arany karperec.

- Marie-Hélène mindig ezt viselte – mondta. – Szerette felhívni a figyelmet a különös ujjaira.

Mary fölnézett az ükanyja képére. A csuklóján ott voltak a karperecek. Kezében a legyező. Olyan volt, mintha élne.

- Te ismerted? Mit tudsz még róla? Mesélj!

- Jól emlékszem rá. Tizenkét éves voltam, amikor meghalt. Rettentően érdekes asszony volt. A zárdában

szörnyen irigyeltek a barátnőim, amiért ilyen fantasztikus nagyanyám van. Beutazta az egész világot. Beszélt olyan nyelveken, amelyekről mi még csak nem is hallottunk. Járt Szentpétervárott, São Paulóban, Alexandriában, Delhiben, Konstantinápolyban, mindenütt. A nászútja öt esztendeig tartott. Amikor nagyapámmal hazajöttek New Orleansbe, már három gyerekük volt. Nagyapám is rendkívül érdekes egyéniség volt, de őt alig láttuk. A spanyol király különleges tanácsadója volt, és gyakran utazott diplomáciai küldetésben.

- De miért a spanyol király tanácsadója volt? Miért nem a franciáé?

- Mert ő spanyol volt, Marie. A francia királyhoz semmi köze nem volt.

- Akkor miért jött éppen New Orleansbe? Furcsa, hogy épp ide küldte a spanyol király.

- Marie, de hiszen a spanyolok sokkal hosszabb ideig uralkodtak New Orleansben, mint a franciák!

- Nem is hiszem – mondta Marie. – Akkor miért nem spanyolul beszélnek az emberek?

- Biztosan, mert a francia sokkal szebb nyelv. A franciák magukba olvasztották a spanyolokat. Elég az hozzá, hogy a nagyapám, José Luis spanyol volt, és 1769-ben a spanyol hadsereggel érkezett New Orleansbe. Gyakran mesélte, hogy még mielőtt partot ért, távcsővel meglátta a parton Marie-Hélène-t, és csókot dobott neki. Ezt mi kislány koromban nagyon romantikusnak találtuk. Csak hát valószínűleg egy szó sem igaz belőle. Az a katonaság nem volt csókot dobáló kedvében. New Orleans francia város volt, és a lakói éktelen dühre gerjedtek, amikor megtudták, hogy a királyuk, Lajos király odaajándékozta a várost a kuzinjának, a spanyol Károly királynak. Ez persze évekkel azelőtt történt, hogy José Luis ideérkezett. A franciák nem

nyugodtak bele, hogy spanyol kormányzójuk van, és nem voltak hajlandók alávetni magukat a spanyol törvényeknek. Végül is elűzték a spanyol kormányzót. Károly király erre újabb kormányzót nevezett ki, egy ír zsoldoskatonát, Alessandro O'Reillyt, aki hajóhaddal és kétezer katonával érkezett. Kivégeztette a lázadókat, és kényszerítette New Orleans lakóit, hogy hűséget esküdjenek a spanyol királynak. Nem volt más választásuk. A város lakossága – gyerekekkel együtt – körülbelül háromezer lehetett, és abból ezer volt a rabszolga. Hát akkor határozta el Marie-Hélène apja meg anyja, hogy jobb lesz, ha a lányukat egy spanyolhoz adják.

Mary megrázta a fejét: – Attól tartok, a másik történet nekem jobban tetszik. A csókdobálós.

Mémère elmosolyodott: – Az bizony szép történet. Szinte magam előtt látom a nagyapámat, ahogy elmeséli nekünk. De meg kell jegyezned mind a két történetet: a szépet is, meg az igazat is. Egy szép napon neked is lesznek gyerekeid, s a ládika tulajdonosainak a története az ő örökségük. Még akkor is, ha közülük csak a legidősebb lány mondhatja magáénak a ládika kincseit.

Marie újra fölnézett a festményre. – Ha nem igaz, hogy távcsövön keresztül meglátta, hogyan szeretett bele az ükapám?

Mémère elnevette magát. – Hát az rejtély. Marie-Hélène azt mesélte nekünk, hogy az apja elküldte a városházára, a Cabildóhoz, hogy pecsételjenek le neki egy iratot, és José Luis engedélyt kért, hogy hazakísérje. És mire odaértek a kapunkhoz, már meg is kérte a kezét.

- És gondolod, hogy ez nem igaz? – érdeklődött Mary.

- Amikor mesélte, elhittem, de hát akkor még nagyon kicsi voltam. Amikor aztán idősebb lettem, szöget ütött a fejembe, hogyan engedhetnek el egy fiatal lányt egy

hivatalba, amely tele van férfiakkal. És hogy egy fontos állami tisztviselő miért venne feleségül egy szegény lányt, akinek semmi hozománya. De addigra már Marie-Hélène nem élt, úgyhogy nem kérdezhettem meg.

- Megkérdezhetted volna az édesanyádat – mondta Mary.

- Isten őrizz, Marie! Anyám volt az első gyerek. Még hogy feltételezzem, hogy ő volt az oka a házasságnak? Az mindenesetre jól jött, hogy utazás közben született.

- Hogy te milyen csintalan vagy, Mémère – csóválta a fejét Mary. – Azt akarod, hogy ezt meséljem el a gyerekeimnek?

- Csak ha már elég nagyok lesznek hozzá, kedvesem. Akkor aztán majd hadd döntsék el maguk, mit akarnak elhinni. Nem szerencsés dolog, ha csak romantikus történeteket mesélünk a gyerekeknek. összezavarhatja őket, amikor szembe kell nézniük a valósággal. – Anne-Marie hirtelen nagyon öregnek látszott.

- Mesélj még, Mémère – kérlelte Mary. – Marie-Hélène rakta a ládikába a legyezőt. És kié volt a kesztyű meg a medalion?

- Ma este már nem mesélek, kedvesem – mondta a nagyanyja. – Zúg a fejem. Csöngess Valentine-ért, kérlek. Jobb lesz, ha megyek lefeküdni.

Mary még ott maradt a szalonban, Marie-Hélène képe előtt. Felhúzta a két karjára a karpereceket, és összehasonlította az ükanyja karjával. Szakasztott a mása volt.

- Köszönöm a születésnapi ajándékot – mondta, aztán észbe kapott. – Mémère-nek még meg se köszöntem. Holnap az lesz az első dolgom.

Hosszú ideig üldögélt a képpel szemközt. Időnként megnézte a karpereceit és a kezét, a hosszú, póklábujjait. Soha többé nem fog restelkedni miattuk.

Ahogy telt-múlt a június, fülledt hőség nehezedett a városra. Nyomasztó, sötét fellegek zárták rá a hőséget, de eső nem esett, hogy legalább egy rövid időre felfrissült volna a levegő.

Mary már el is felejtette, hogy az előző nyáron mennyit szenvedett a véget érni nem akaró, párás kánikulától. Most azonban bánta már, hogy ilyen terebélyes felújítási terveket kovácsoltak nagyanyjával a nyári hónapokra. Mémère miatt is nyugtalankodott, mert egyre több időt töltött az elsötétített szobában, vizes borogatással a homlokán, keze ügyében az orvossággal.

Valentine-től megtudta, hogy Mémère a nyarat bírja a legkevésbé. Légzési nehézségei vannak a csatornabűzös, nyirkos levegőtől, azért kénytelen szedni a laudanumot.

Mary sürgősen felkereste Julient. – Vidékre kell vinni, mielőtt még annyira visszaesne, hogy nem hallgat ránk – mondta neki. – Azt hiszem, most még rá tudom venni, hogy elmenjen. De még egy olyan hét, mint ez volt, és képtelen leszek rábeszélni bármire.

- Eleanore meg a gyerekek lent vannak az öbölben – mondta Julién. – Holnap utánuk visszük Mamant.

- Majd Valentine segít. Nekem itt kell maradnom, Julién – közölte Mary. – Folynak a házban a munkálatok, valakinek csak szemmel kell tartani a mestereket. – Julién vitatkozni próbált, de Mary nem adta be a derekát. Ha egyszer a fejébe vett valamit, azt véghez is vitte. Egyedül abba törődött bele, hogy Bertrand erre az időre hazaköltözik, a régi szobájába, hogy Mary ne legyen egyedül a házban.

Abban szinte bizonyos volt, hogy Bertrand nem lesz túlságosan sokat odahaza, nem kell majd kerülgetniük a munkásoknak.

Másnap aztán megcsókolta a gyógyszerkábulatban bóbiskoló Mémère-t, és megígérte, hogy amint a ház kész, ő is utánamegy.

Aztán azonnal nekilátott, és átszervezte a munkarendet. Most már gyorsabban haladhatott a munka, mivel nem kellett leállni vele délutánonként, hogy csönd legyen. Amúgy is élvezte a lakberendezést, de most annyira lekötötte, hogy még a nagy hőségről is megfeledkezett. Nagy élvezettel válogatott a tapéta- meg a füg–gönyminták között. Ez kárpótolta a carrolltoni házért. Amikor rájött, hogy úgysem jut ideje arra, hogy rendben tartsa, fájó szívvel kiadta valakinek. De nagyon hiányzott. Az első otthona volt, a saját két keze munkája.

Bertrand Sazerac gyakrabban volt otthon, mint Mary elképzelte. Nem zavarta a zűrzavar, a bútortologatás, hogy az egyik nap volt függöny az ablakon, a másikon meg nem, nem zavarták a festők, mázolok, tapétázók, akik létrákon és állványokon mászkáltak az ajtók között átvezető közlekedőutak fölött. Mary mentegetőzött a kényelmetlenség miatt, de Bertrand csak nevetett: – Mindenkinek szüksége van valami szórakozásra, kedvesem – mondta. – Tapasztalatom szerint a hölgyek szórakozása az öltözködés, a függönyök meg a drapériák.

De Bertrand-nak is megvolt a maga szórakozása, amilyen a New Orleans-i úriembereknek dukál. Benézett a kávéházba egy-egy csésze feketekávéra, és elbeszélgetett azzal, akit éppen ott talált; beugrott a tőzsdére, hogy lássa, hogy állnak a részvényei, és szót váltott az ismerősökkel; a tőzsde éttermében felhajtott egykét pohár italt, és megebédelt; a borbélynál megborotváltatta magát, rendbe hozatta az arcbőrét, és manikűröztetett; elment a szabóhoz, az ingvarrodába, a cipészhez, a kalaposhoz, megtekintette a legújabb sétapálca- és vívókardválasztékot; vivóleckét vett, majd

végignézett egy-két érdekes csörtét, ha éppen úgy adódott; színházba járt és operába, kakasviadalokra és kutyavadításra, a tavaszi évadban lóversenyre; a téli évadban pedig vacsorákra, és vendégségekbe, és bálokba, és táncmulatságokba; olykor-olykor ellátogatott egy nyilvánosházba is; és persze különféle hazárdjátékokat játszott. Azt a leginkább. A zártkörű úrikaszinókban, a jobbfajta nyilvános klubokban vagy a keno-szalonokban, amelyek a városban mindenütt megtalálhatók voltak. A hazárdjáték – közölte Bertrand Maryvel – New Orleansben minden férfiember legfőbb foglalatossága.

- Az az igazság – mondta –, hogy én éjjel és nappal egyaránt olyan szorgos vagyok, mint a közmondásos méhecske. Akinek az a véleménye, hogy „*fainéant*" volnék, vagyis semmirekellő léhűtő, az nagyon téved. Azért, mert nem ugyanoda megyek kártyázni naponta, ahogy Julién a bankjába vagy Roland a gyapotügynökségére? Ezt sose tudtam megérteni.

Bertrand általában odahaza vacsorázott Maryvel, s többnyire az udvaron. A kapu ilyenkor nyitva állt, hogy a huzat kissé megmozgassa a levegőt.

Egyik este a huzat Philippe Courtenay-t fújta be a kapun.

- Azt hittem, Hewlettnél találkozunk a faro-asztal mellett – mondta Bertrand. – Ülj le, és kávézz velünk.

Philippe meghajolt Mary előtt. – Bonsoir, mademoiselle MacAlistair.

Mary kezet nyújtott: – Örülök, hogy látom, Philippe. Az ég szerelmére, ne legyen olyan ünnepélyes. Foglaljon helyet. És szólítson Marynek, úgy, ahogyan szokta.

Philippe lelkesen kezet rázott Maryvel: – Én is nagyon örülök, hogy látom, Mary.

- Nem is tudtam, hogy ilyen jóban vagytok – mondta Bertrand. – Csak nem egy romantikus találkozásnak állok az útjába?

- Ugyan, Bertrand – mondta Mary.

Philippe nem szólt semmit, csak a csizmája orrát nézte.

Bertrand ravaszkásan kuncogott. – Fölmegyek a szobámba a szivartárcámért – közölte, és már ment is, még mielőtt Mary tiltakozhatott volna.

- Ne haragudjon, Philippe – mondta. – Bertrand szeret tréfálkozni. Remélem, nem bántotta meg magát. Higgye el nekem, egy percig sem képzeltem, hogy azért jött, hogy udvaroljon nekem.

- Pedig azért jöttem – motyogta Philippe. Aztán mély lélegzetet vett, és mikor megszólalt, már határozottabb volt a hangja. – Ide hallgasson, Mary, el kell mondanom magának valamit. De ne szakítson félbe, mert ha most nem mondom el, akkor talán soha. Szóval, tavaly nyáron mi egészen jól megvoltunk egymással. És, gondolom, továbbra is egész jól meg tudnánk lenni egymással. És most, hogy kegyed a Sazerac család tagja, és megvan a módja, feleségül vehetem. Mit mond erre, Mary?

Mary elnézte Philippe céklavörös, kínszenvedő arcát. Nagy kedve lett volna tréfára venni a dolgot, de fékezte magát. – Nemet mondok, Philippe – mondta komolyan.

- Miért, hol hibáztam el a dolgot? Kegyednek igent kellett volna mondania.

- Tudja, Philippe, először is, ilyenkor szóba szokták hozni a szerelmet vagy valami ilyesmit.

- Az ördögbe is, Mary, hát persze hogy szeretem magát. így már jobb? És bocsánat a durva kifejezésért.

- Semmi baj, Philippe. Én is kedvelem magát. Csak éppen nem akarok magához férjhez menni. Ennyi az egész. És most mesélje el, mit csinál mostanában. Még mindig a nagybátyja ültetvényén tevékenykedik?

- Egy pillanat, Mary. Hogyhogy ennyi az egész? Hadd mondjak kegyednek valamit. Tudja, amikor kiderült, hogy kegyed Sazeracunoka, apám rám parancsolt, hogy igyekezzem, kérjem meg a kezét, még mielőtt másvalaki megkéri. Mert hogy kegyed most már igen gazdag. Én pedig azt feleltem neki, hogy menjen a pokolba. Mindenesetre bolhát ültetett a fülembe. És azóta sem hagy nyugton a dolog. Mármint az, hogy megkérjem a kezét. Tudja, milyen vagyok, Mary. Idegesítenek a nők a nyafogásukkal meg az affektálásukkal. Kegyed viszont sohasem idegesített. De az meg sem fordult a fejemben, hogy feleségül vegyem, mert képtelenség lett volna. Én nem vagyok olyan gazdag, hogy elvehessek egy lányt, akinek nincs hozománya. Azonkívül mindenki tudja rólam, hogy törvénytelen gyerek vagyok, ezt pedig nem súlyosbíthatom azzal, hogy elveszek egy kis senkit. Kegyed azonban most már valaki, és még gazdag is. Most már elvehetem. De azért szeretném, ha hozzám jönne, mert szeretem. Nem azért kérem, mert most már valaki és gazdag. Azért kérem feleségül, mert kegyed az a Mary, akit én ismerek. A többi kérője nem fogja így ismerni, és nem is fogja őket érdekelni, hogy milyen valójában. Őket csak a Sazerac-vagyon fogja érdekelni. Egyszóval jól tenné, ha szépen igent mondana. Gondolkozzon el a dolgon. – Philippe hátradőlt a székében, összefonta a mellén a karját, és várt.

Mary elgondolkodott. Aztán megszólalt: – Nem, Philippe. Értem magát, igaza van. És köszönöm szépen, de a válaszom: nem.

- Milyen önfejű kegyed, Mary! Mi akar ez lenni? Talán már van más választottja?

- Dehogyis – mondta Mary gyorsan. – Csak még nem szántam rá magam, hogy férjhez menjek. Talán nem is szánom rá magam soha.

- De ha egyszer rászánja magát, akkor hozzám jön?
- Nem tudom. Ne erőltessen, Philippe.
- Jó, de később újra megkérdem.
- Várjon őszig. Mémère ragaszkodik hozzá, hogy szabályosan bevezessenek a társaságba.
- Helyes – mondta Philippe. – Akkor találkozunk az operában. De hol marad a jó öreg Bertrand? Kártyázni készültünk. – Bement a házba, és kiáltozni kezdett Bertrand után.

Mary egyedül maradt az asztalnál, és jót mulatott magában. Édes illat áradt az udvarban virágzó narancsfákról. A szökőkút medencéjének fodrozódó vizén pikkelyekre töredezve tükröződött vissza az ezüst holdtányér. Valahol a távolban gitárkíséret mellett szerelmes dalt énekelt valaki.

Hát ennyit a romantikáról, gondolta Mary.

De azért elgondolkozott azon, amit Philippe mondott.

Néhány nappal később, amikor éppen rojtot nézegetett az ebédlőfüggönyre, ismerős kiáltás ütötte meg a fülét.

- Mary!

Ahogy odafordult, máris megölelte és megcsókolta Jeanne.

- Ó, Mary, igaz, hogy hozzámész Philippe-hez? Annyira örülök. Akkor annak a rendje és módja szerint rokonok leszünk.
- Nem, Jeanne – mondta Mary –, nem igaz.

Jeanne durcás arcot vágott. – Alamuszi titkolózó vagy, Mary. Tudom, hogy Philippe megkérte a kezedet. Maman mondta. És biztosan igent mondtál neki. Philippe nagyon jóképű, és Monfleuryben nem győztél enyelegni vele. Tudom, hogy szereted.

- Jeanne, nem megyek férjhez Philippe-hez. Még nem is vezettek be a társaságba. Senkihez nem mehetek

férjhez egyelőre. – Mary nagy nyomatékkal beszélt, hogy Jeanne értse meg végre, és hagyja annyiban a dolgot.

- Aha, értem – mondta Jeanne. – Szóval előbb élvezni akarod a sok udvarlót. Ne félj, nem árullak el senkinek. Hallgatni fogok, mint a sír.

A csel bevált. Mary elmosolyodott: – És te hogy vagy, Jeanne?

- Nagyszerűen. Éppen átalakítom a budoáromat, amint látod. Csak nem tudok választani a rengeteg csipke között. – Szorosan belekarolt Marybe. – Gyere haza velem, Mary, és segíts. Te meg tudod mondani, hogy mit csináljak. Te olyan okos vagy. Hozatok kávét, és közben beszélgetünk és beszélgetünk, úgy, ahogy régen.

Ahogy belekarolt, meg ahogyan ránézett, abban volt valami sürgető kérlelés. Mary vele ment.

57

Mary már szinte meg is feledkezett Jeanne-nak arról a különös képességéről, hogy megállás nélkül tud beszélni, de úgy, hogy közben látszólag levegőt sem vesz. Míg oda nem értek a Courtenay-házig az Esplanade Avenue-n, Jeanne egyfolytában csak a házibálról mesélt, amit Mary tiszteletére adott. Hogy mennyire meg volt bántva, amiért Mary nem fogadta el a meghívást, hogy igazán sokat veszített, mert nagyszerű kis bál volt, s hogy ki volt jelen, milyen öltözékben, és ki kivel táncolt.

Beszélt, egészen addig, míg föl nem értek a szobájába. Akkor aztán becsukta és bereteszelte maguk mögött az ajtót, és így szólt: – Mary, annyi mindent szeretnék elmondani neked.

Mary levette a kalapját, kesztyűjét, és leült.

Jeanne-nak csakugyan sok mondanivalója volt. Maryben meghűlt a vér, miközben hallgatta.

Az derült ki az előadásából, hogy Jeanne-t teljesen a hatalmában tartja Marie Laveau. Jeanne naponta vele fésülteti a haját, csak hogy beszélhessen vele. Egyszerűen nem bír elszakadni tőle, ezért kitalálta, hogy át kell rendeznie a szobáit, s a nyárra, amikor mindenki vidékre megy, ő a városban marad.

Marie rendszeresen ellátja magzatelhajtó szerekkel. De nem csak ebben szorul rá. Különböző olajokat és balzsamokat kap tőle, hogy szép maradjon. Altatóport, amit este borban kell bevennie, különben nem tud aludni. És különféle varázsszereket szomorúság, betegség, ellenségek és öregedés ellen.

Fizetségképpen az ékszereit adogatja oda neki, egyiket a másik után.

Mary megpróbálta félbeszakítani, hogy a lelkére beszéljen. Hiszen semmi szüksége mindezekre, szép és fiatal, nincsenek ellenségei, nincs oka az álmatlanságra vagy arra, hogy szomorkodjon.

Jeanne azonban oda se figyelt. Csak mondta a magáét, egyre izgatottabban. Marie Laveau mindezen felül különleges megtiszteltetésben is részesítette. Jelen lehetett a házában zajló vudu-szertartásokon. Beavatott lett, és ez volt egész életének legizgalmasabb élménye.

- Legközelebb neked is el kell jönnöd, Mary – mondta. – Most már gazdag vagy, megengedheted magadnak. Nem kell félned, rengeteg fehér nő jár oda. Majd megkérem Marie-t, hogy eljöhess. Mary, te ilyen csodálatosat még sose láttál.

- Még sose hallottam ilyen szörnyű ostobaságot – jelentette ki Mary, és fölállt. – Azonnal véget kell vetned az egésznek. Tönkreteszed magad. Mintha elment volna az eszed. Marie Laveau nem varázsló, hanem egy közönséges fodrász. Ez az egész vudu-halandzsa csupán szemfényvesztés. Ennél azért több eszed lehetne. Úgy

viselkedsz, mint egy tudatlan rabszolga, aki táncolni jár a Congo Square-re.

Jeanne szeme résre szükült: – Te vagy tudatlan. Tudatlan amerikai. Mit tudsz te Marie Laveau-hoz képest! Ő jövendőt is mondott nekem. Óva intett egy nőtől, egy boszorkánytól, aki magára vette az alakomat. Láttam is őt a saját szememmel. Marie megmondta a címét. Fogtam a varázsamulettemet, és bekopogtattam az ajtaján. Kinyílt az ajtó, és a küszöbön ott álltam én magam. Mintha csak tükörbe néznék.

Szent isten, gondolta Mary. Cécile Dulac. Jeanne-nak nem szabad megtudnia, hogy a testvére. Szorongva várta, hogy még mi következik.

- Ez a boszorkány azért vette magára az én alakomat, hogy elhódítsa tőlem Valmont Saint-Brévint. A szeretője.

Erre nem számított. Úgy érte Maryt Valmont neve, mint a pörölycsapás. Tudta, régen tudta, hogy Cécile Valmont kitartottja, de sikerült kirekesztenie a tudatából.

Mi közöm hozzá, gondolta, éppen úgy, mint amikor először a fülébe jutott. De azért visszaroskadt a székbe. Megvetette magát, amiért igy elgyengült a lába, de váratlanul érte Valmont nevének elhangzása.

- Látod? – csapott le rá diadalmasan Jeanne. – Ugye, hogy igazam van, ha hallgatok Marie Laveau-ra. Ő mindent tud.

- Jeanne, hagyd ezt abba – kérlelte Mary. – A tűzzel játszol.

- Nem félek. Semmi bajom nem lesz, van varázsamulettem, és vehetek is még, amennyit csak akarok. Semmi bajom nem lehet.

Mary körül forogni kezdett a világ.

- Különben is, Marie-nak nagyobb a hatalma, mint a boszorkányé. Kifőzött egy varázslatot ellene, és máris hatott a praktikája. Valmont otthagyja a boszorkányt.

Feleségül vesz egy gazdag charlestoni lányt. Philippe-től tudom. Júliusban útra kel a nagy hajójával, felkeresi a lányt, és megtartják az esküvőt.

- A jövő hónapban elutazom, Cécile – mondta Valmont, kinyújtotta hosszú lábát, és töltött magának még egy pohár konyakot.
- Tudom – felelte Cécile, és belekortyolt a kávéjába. – Bon voyage!

Val fékezte az indulatait. Valahányszor elment a Saint Peter Street-i házba, egyre jobban ingerelte Cécile hűvös viselkedése. Soha meg nem szólalt volna magától, csak akkor, ha válaszolnia kellett valamire. Valmont-nak fogalma se volt róla, mi jár a fejében, mit rejteget a szívében. Olyan rejtélyes volt, mint egy szfinx. De azért mégiscsak felelősséget érzett iránta.

- Miért nem egyezik bele, hogy elküldjem Franciaországba, Cécile? A barátaim a segítségére lennének. Az öccse is ott van. Szépen élhetne, férjhez mehetne, otthona lehetne, családja.
- Ezt már többször megbeszéltük, Valmont – mondta Cécile. – Nem akarok Franciaországba menni.

Valmont habozott. Magával vihetné Cécile-t Kanadába is. A *Benison* ott horgonyzott egy kis öbölben, az ültetvény közelében. Minden készen állt az indulásra. Rejtekhelyeiken a szökött rabszolgák készenlétben várakoztak. A folyó mentén föntről és lentről, keletről és nyugatról sokan összegyűltek, többen, mint amire Valmont valaha is számított. A Földalatti Vasút hálózatán messzire eljutott az előző utazás sikerének a híre.

Talán éppen a kanadai fekete közösség szabad és céltudatos élete az, amire Cécile vágyik. De ezt nem tudhatta. Semmit nem tudott róla. S mivel nem ismerte,

nem is bízhatott meg benne. Nem kockáztathatta a rá bízott emberek biztonságát.

Csöndben itta a konyakot.

Csöndnek mindig igencsak bőviben voltak ebben a házban.

Amikor kiürült a pohara, fölállt, és szó nélkül távozott.

Cécile nagyot nyújtózott, akár a macska. Már közeledett a nap, amelyre várt.

Valmont vágtában tette meg az utat Benisonba. Amikor odaért, csupa tajték volt a lova, róla pedig csorgott a verejték. – Sétáltasd meg, nehogy megfázzon – mondta egy lovászgyereknek, és átadta neki a kantárszárat. Aztán megveregette a ló farát: – Ne haragudj, öregfiú, magam mögött kellett hagynom a város bűzét, amilyen gyorsan csak lehet.

Beledugta a fejét az itatóvályúba, aztán megrázta, hogy csak úgy fröcskölt körülötte a víz. így már mindjárt jobb, gondolta, és fütyörészve megindult a ház felé.

A főkomornyik, Nehemiah elébe ment a lépcsőn. Az arckifejezése láttán Valmont abbahagyta a fütyörészést.

- Baj van? – kérdezte. – Miféle?
- Két új szökevény érkezett, maître. Egy férfi meg egy gyerek. Tegnapelőtt éjszaka jöttek csónakon.

Valmont megveregette Nehemiah vállát. – Nem volna szabad így rám ijesztened – mondta. – Az arckifejezésedből ítélve azt hittem, itt volt az őrjárat. Lesz még helye annak a két embernek.

- A gyerek megbetegedett. Elhelyeztem az ispotályban.
- Nagyon beteg?
- Lehet, hogy sárgaláza van.

Val azonnal irányt változtatott, megindult a rabszolgakunyhók meg a kápolna melletti kis épület felé. Az volt az ispotály. Ha a gyereknek sárgaláza van, nem indulhat el a hajó. Ki tudja, hogyan terjed a sárgaláz. De

hogy a többiek is elkapják, az biztos. A hajón pedig végzetes lehet a járvány, és aki a fiú közelében volt, az valószínűleg máris magában hordozza a betegség csíráját.

Már messziről hallani lehetett a félelem és a kétségbeesés hangjait. Férfiak és asszonyok tolongtak a kápolna előtt. Jajveszékeltek, kántáltak, imádkoztak. Őt várták.

Egy asszony odarohant hozzá: – Meghalt, maître. Alig két perce. Feketét hányt, aztán meghalt.

Valmont felpattant egy nagy fatönkre. – Mindenki szerezzen be lúgkövet a raktárból – mondta –, és alaposan sikáljátok ki a kunyhóitokat. Nem hagyjuk, hogy Bronz Jani betegye a lábát Benisonba. A hajó pedig elindul. Valamivel később, mint reméltem, de elindul. Ezt megígérem nektek.

58

Mintha csak az egy héttel korábbi este ismétlődött volna meg. Mary az udvarban vacsorázott Bertrand-nal. Gyertyák lobogtak az asztalon, és a kapun hívatlanul besétált Philippe Courtenay. Mary már-már hangot is adott a csodálkozásának, de nem volt rá ideje.

- Mary, nem látta valahol Jeanne-t? – kérdezte Philippe kétségbeesetten. – A komornájának fogalma sincs róla, hol lehet. Senki nem tud róla semmit. Milly apáméknál kereste.

- Nyugodjon meg, Philippe. Jeanne felnőtt asszony, nem kisgyerek. Valószínűleg látogatóban van valamelyik barátnőjénél. – Mary erősen remélte, hogy hihetőnek hangzik, amit mond. Közben azonban óhatatlanul is a Jeanne-ról keringő pletykák jártak a fejében, meg a

veszekedésük Carrolltonban. Az is lehet, hogy légyottra ment a szeretőjével.

Philippe leült a székre, amit Bertrand alátolt, köszönetképpen odabiccentett, de csak Maryhez intézte a szavait. Mintha csak olvasna a gondolataiban. – Elővettem Millyt, és úgy megráztam, hogy majdnem leesett a feje. Biztos vagyok benne, hogy igazat mond. Jeanne nem találkára ment. Egyetlen szép ruhája sem hiányzik, és fodrász sem volt ma nála. Milly bevallotta, hogy a húgom félrelépéseinek megvan a szokásos menetrendje. Szerencsére Berthe kint van az ültetvényen. Papával is elég nehéz. Alig tudtam visszatartani, egyszerűen meg akarta gyilkolni Millyt.

Bertrand töltött Philippe-nek egy pohár bort. – Idd ezt meg – biztatta. – Előbb-utóbb előkerül. Marynek igaza van. Valószínűleg egyik barátnőjének önti ki éppen a szívét. Feltehetően a férjére panaszkodik. Fogadd meg a tanácsom, Philippe, sose nősülj meg. Bármennyire ellenállhatatlan legyen is a csábítás. – S gálánsán Maryre emelte a poharát.

- Inkább a férje panaszkodhatna Jeanne-ra – dörmögte Philippe. Graham üzleti úton volt Baton Rouge-ban, és állítólag éppen útban volt hazafelé. Mit szól majd, hogy ha hazaér, és a felesége nincs sehol? Nem vak az az ember! Már tett célzásokat Papának, hogy visszaszolgáltatja Jeanne-t hozományostul, és beadja a válókeresetet.

A botrány kilátására Bertrand-nak felragyogott az arca.

- És Carlos mit szólt? – érdeklődött.

- Megfenyegette Grahamt, hogy kutyakorbáccsal veri ki a házból. Egy szót sem hisz el a szóbeszédből. Nem is teheti. Összeroppanna, ha arra kellene gondolnia, hogy valami kétely fér ahhoz, hogy a kislánya maga a megtestesült tökéletesség.

Marynek eszébe jutott valami, és azon tűnődött, mondja-e vagy sem. Úgy döntött, hogy elmondja. – Lehet, hogy Jeanne a fodrásznőjénél van, Philippe. Tudom, hogy volt már ott máskor is. Marie Laveau-nak hívják az illetőt, és valamifajta vudu-hókusz-pókuszokat szokott rendezni a házában.

- Marie Laveau! – kiáltott fel a két férfi egyszerre, és Bertrand háromszor is keresztet vetett magára.

- Hallottak már róla? – kérdezte Mary.

- Bertrand – kiáltotta Philippe –, tudod, milyen nap van ma? Június huszonharmadika.

- Szent Iván előestéje – mondta Bertrand, és olyan hévvel állt fel, hogy mögötte nagy robajjal fölborult a szék. – Megyek, és öltözöm.

- Miről beszélnek? – kérdezte Mary. – Hova mennek? Mi van Szent Iván előestéjén?

Philippe felvilágosította. Szent Iván napjának éjjele a vudu-vallás híveinek legnagyobb ünnepe. Ilyenkor minden évben összegyűlnek egy titkos helyen a Pontchartrain-tó partján. Mindig máshol, és mindig a legnagyobb titoktartás mellett. Mindig akadtak kíváncsiskodók, akik meg akarták lesni őket, de szinte soha nem sikerült rájuk találniuk. Ha pedig valaki mégiscsak odatalált, az egy szót sem beszélt arról, hogy mit látott. Olyan borzalmas szertartások folynak ilyenkor.

- Oda kell mennünk Jeanne-ért – mondta. – Bár szinte reménytelen, hogy megtaláljuk.

- Magukkal megyek – jelentette ki Mary.

- Arról szó sem lehet – mondta Bertrand, aki időközben visszatért.

Mary azzal érvelt, hogy őrá sokkal jobban fog hallgatni Jeanne, mint bárki másra, de a két férfi hallani sem akart róla, hogy velük menjen. S mialatt vitatkoztak, megjelent Carlos Courtenay, aki Philippe-et kereste, s amikor

megtudta, hogy miről van szó, elvágta a vitát. – Teljesen mindegy, hogy ki hol van, és mit csinál – ordította –, amíg meg nem találtuk Jeanne-t! Philippe, rohanj a béristállóba, nyergeltess fel négy lovat! Mi majd megyünk utánad.

Mary már el is felejtette, hogy mennyire nem szeret lovagolni, és hogy milyen gyatrán lovagol. Minden önuralmára és akaraterejére szüksége volt, hogy le ne maradjon a többiektől. Arra már nem is jutott ideje, hogy felfogja, milyen félelmetes, ahogy a Carlos Courtenay kezében lobogó fáklya megvilágítja a hófehér Kagyló utat. Időközben azt is elfelejtette, hogy haragban volt Carlosszal. Az iránta érzett haragját pillanatnyilag csupán annak az új körülménynek tulajdonította, hogy Carlos olyan gyorsan vágtázik.

Amikor a tóhoz értek, és behatoltak a mocsárerdőbe, már csak lépésben tudtak előrehaladni. Most aztán már volt ideje arra, hogy féljen. A fáklyafény felriasztotta a madarakat meg a láthatatlan állatokat, amelyek hirtelen zajjal menekültek szanaszét a sötétbe. Nem látta, csak érezte az arcát időnként meg-megsimogató kúszónövényeket meg a fátyolmoha rongyait. Sikítani szeretett volna ebben az ismeretlen, fenyegető és rejtőző veszélyekkel teli környezetben.

Egyikük sem szólt egy szót sem. Feszülten hallgatóztak, nem hallanak-e hangokat, amelyek útbaigazítanák őket. Mint a rémmesék, gondolta Mary, amelyeket gyerekkorában hallott az erdőben eltévedt gyerekekről. Hiába is győzködte magát, hogy már nem gyerek, rémülete egyre nőtt, valahányszor surranó neszt hallott, valahányszor meglegyintette valami az arcát.

Szuroksötétben, vaktában léptettek a mocsárerdő fái között, Marynek úgy tűnt, időtlen időkig. Aztán egy tisztásra bukkantak, fölöttük az ég tele csillagokkal, körülöttük mindenfelé szabad térség. Mary az ajkába

harapott, nehogy elsírja magát a nagy megkönnyebbüléstől.

- Ez így reménytelen – mondta Bertrand. – Órákon keresztül őgyeleghetünk anélkül, hogy nyomra bukkannánk. A tó huszonhárom mérföld hosszú, ki tudja, mennyi a partvonal hossza a sok öböllel meg kiszögelléssel. Csónakra van szükségünk. Ahol a szertartást tartják, ott bizonyára tűz is ég, azt pedig jobban észrevesszük a víz felől. Gyertek utánam! – Megindult a tó irányába, vissza, a fák közé.

- Találtam egy ösvényt! – kiáltott hátra egy perc múlva.

Az ösvény egy kikötőpallóhoz vezetett. A palló mellett csónak ringatózott a vízen.

Philippe egy fához kötötte a lovakat, Carlos pedig beleszúrta a fáklyát a parti fövenybe, hogy visszafelé tájékozódni tudjanak.

- Hála az égnek – mondta Bertrand. – Itt vannak az evezők is.

Bertrand evezett, kiirányította a csónakot a meleg, végeláthatatlan víztükörre.

Amikor elfáradt, Carlos vette át az evezőket.

Aztán Philippe.

Aztán megint Bertrand.

A sötét part közelében haladtak kitartóan, csöndben. Más nesz nem hallatszott, csak a lágy csobbanás, ahogy az evezők kiemelkedtek a vízből, majd újra belecsaptak.

Aztán egyszerre csak a messzeségből inkább csak megérezték, mint meghallották az ütemes dobolást.

Ahogy közelebb és közelebb kerültek, a dobszó átjárta a véráramukat, aztán átvették a ritmust az evezők, sőt már lélegzetet is a dobolás ütemére vettek.

A szaggatott partvonal mentén most megkerültek egy kiszögellést, és hatalmas tábortüzeket pillantottak meg. Táncoló lángjaik megvilágították a vizet, és

visszatükröződtek benne, s mögöttük az árnyak még az éjszakánál is sötétebbnek tűntek. Most már tisztán lehetett hallani a szakadatlan, mindent átható, delejes dobpergést. Badumm, badumm, badumm.

Bertrand nagyot húzott a parttal átellenes evezővel. – Legjobb lesz, ha kikötünk, és az erdő felől közelítünk – mondta. A hangja nyugodt volt, köznapi, de a mondat ritmusát a dobszó tagolta.

A tábortüzek egy nagy, parti tisztás négy sarkán lobogtak. Középen kisebb tűz égett, fölötte óriási, fekete vaskondér. Közte meg a partszegély között alacsony dobogó helyezkedett el, rajta asztal, azon pedig egy láda.

A levegő is rezgett a dobpergéstől. Badumm, badumm, badumm, badumm, badumm.

Üresen várakozott a tisztás. A tüzek között a félhomályban felismerhetetlen alakok mozgolódtak, zörrenések, sóhajtások hallatszottak, a várakozás, a felcsigázott izgalom neszei. Badumm, rezegte a levegő, badumm, badumm.

Mary megfogta Philippe karját. Muszáj volt belekapaszkodnia valamibe, ami megfogható, felismerhető, emberi. Erőnek erejével kellett kényszerítenie a lábát, hogy lépjen, menjen már a lángok megvilágította üres térség felé.

Bertrand megfordult, és felemelt kezével megálljt parancsolt a többieknek. – Várjunk, amíg felismerjük az embereket – mondta. – Lehet, hogy Jeanne nincs is itt. – Elvékonyult, magasabb lett a hangja, szaggatottan ejtette a szavakat. Az erdő szélén elhelyezte mindegyiküket egy-egy fa alá, ahonnan kiláttak a tisztásra.

Mary átölelte a vékony fatörzset, arcát a durva kéreghez támasztotta. Valahogy arra vágyott, hogy ne egyedül álljon ott, a fa alatt. A cipője talpán keresztül is érezte a dobpergést, a fa törzsén keresztül, és a levegőben is, amit

beszívott. Badumm, badumm, badumm... dumm, dumm, dumm...

Felgyorsult a dobszó, erősebb lett, hangosabb, követelőzőbb. Mary eleresztette a fatörzset, és befogta a fülét, de ez sem használt. A rezgés áthatolt a bőrén, a fejében szóltak a dobok, a mellkasában, a gyomrában. Úgy érezte, mintha a föld is remegne a talpa alatt. Kétségbeesetten kapaszkodott a fába.

És most új hang csatlakozott a dobokhoz, halkabb, de áthatóbb, magas, kísérteties csengettyűhang.

Hirtelen megelevenedtek az árnyak. Minden oldalról fénylő fekete bőrű férfiak szökkentek a tisztásra. Meztelen testüket csupán egy vörös ágyékkötő takarta, s a térdüket meg a bokájukat díszítette csengettyűfüzér. Mezítelen talpukkal a dobpergés ritmusára dobogtak a letaposott füvön, kis körökbe fejlődve forogtak, táncoltak, felugrottak a magasba, táncoltak megint, és közben a lábukon csilingeltek a csengettyűk. Tele volt velük a tisztás, forogtak és ugrottak, fekete arcukban fehéren villant a szemük meg a foguk, tízen voltak, húszan, százan, és egybemosódott fekete, vörös és fehér, a forgás, a dobogás, a dobszó és a csengettyűk fergetegében.

A sötétből nők szaladtak elő, karjuk, fejük, lábuk fedetlen, táncolt a testük a vékony, fehér gyolcsingben, amely hozzátapadt tekergő, izzadt csípőjükhöz, hasukhoz, duzzadó mellükhöz és tomporukhoz. Egyikük a kondérhoz futott, magasra emelt kezében káráló, szárnyverdeső csirkével, és sikoltva beledobta a fortyogó lébe. Aztán a többiek is utána, sorban mind, élő állatokat dobáltak a kondérba, békát, csigát, madarakat, egy nyivákoló macskát, táncolva, pörögve és ugrálva minden áldozat után.

Mary szerette volna elfordítani a fejét, de képtelen volt rá. Csak a biztonságot adó fát nem eresztette el.

Hirtelen megmerevedtek a táncolók, és elhallgatott a dobpergés. De ez a csönd vészterhesebb volt, mint az élő áldozat.

Egy nő vonult be a nagy csöndben a tisztás közepére. A karján számtalan arany karkötő csúszkált és zörrent meg egymáson, és az elcsitult tisztáson természetellenesen hangosnak tetszett ez a tompa csörgés. Vörös fejkendőkből összecsomózott, lebegő ruhát viselt, a derekán kék zsinórral megkötve. Fekete haja szabadon omlott le a vállára, hátára, s fürtjei közül elővillantak a fülében viselt fényes aranykarikák.

Föllépdelt az emelvényre, és az elcsöndesedett táncolók felé fordult. Királynői arcát aranyszínbe vonta a tűz fénye.

Marynek elállt a lélegzete. Marie Laveau-t látta maga előtt.

A vudu-királynő fölemelte a kezét. Suttogni kezdett, mintha csak magának beszélne, meg az égnek, de suttogva ejtett szavait a tisztás legtávolabbi végén is jól lehetett hallani.

- L'Appé vini...

Badumm, badumm. A dobok újra rákezdték. Mary feszülten figyelt, de nem értette a szöveget, amelyben csak egy-két francia szó volt.

- L'Appé vini, le Grand Zombi. – Badumm, badumm, badumm, badumm, badumm.

L'Appé vini, le Grand Zombi,
L'Appé vini, pou fé gris-gris!

A tisztáson a férfiak és nők kántálva csatlakoztak Marie suttogásához, és ritmikusan hajladoztak.

- L'Appé vini, le Grand Zombi... – Badumm, badumm. – L'Appé vini, pou fé gris-gris!

- Le Grand Zombi, Zombi, Zombi. – A kántálás fölerősödött, a dobpergés hangsúlyosabb lett.

A félhomályból egy férfi szaladt Marie lábához, és odanyújtott neki egy összekötött lábú kis fehér gödölyét. Az állat gyönge mekegése felcsigázta a kántáló sokaságot, nagyokat toppantottak a lábukkal. – Zombi, Zombi, Zombi. – Kiáltásaik beleolvadtak a dobpergésbe.

Most megvillant a tűz fénye a késen, amelyet Marie Laveau fölvett az asztalról. A gödölyét a bal karjával magához ölelte, és beledöfte a torkába a kést. Vér fröccsent a mellére meg a vállára. Fölemelte az áldozatot, hogy a vére belecsoroghasson az öblös edénybe, amelyet a dobogó előtt térdelő férfi odatartott. A dobogó lábak, a hajladozó testek egyetlen ritmusban, egyetlen mozdulatban egyesültek, s mindenki a királynőt figyelte.

Mary körülnézett, hogy nem látja-e valahol Jeanne-t, de a tűz fényében az arcok meg az ingadozó testek egyetlen vibráló mozaiknak látszottak.

Aztán elnyújtott, állati kiáltás hangzott föl, mintha egyetlen torka volna annak a hajladozó tömegnek.

Mary azt látta, hogy a vudu-királynő iszik az edényből.

És Marie Laveau most egyetlen mozdulattal letette az asztalra az edényt, gyorsan kinyitotta a mellette várakozó ládát, és magasra emelt belőle egy hosszú, vastag, tekergőző kígyót.

A tömeg fülsiketítő ordításban tört ki: – Zombi! Zombi! Zombi!

Marie magasra emelte a fejét, az ajka piros volt a vértől. A teste vonaglott, lába mozdulatlanul összezárva, csak a térde, a csípője, a dereka és a válla ringott, a kezében tartott kígyó tekergését utánozva, miközben az lassan rátekeredett, végigsiklott a vállán és a nyakán, s lapos, háromszögletű fejét az arcához emelte. A kígyó kiöltögette villás nyelvét, megérintette Marie arcát, aztán az állát,

végül az ajkát, s ott meg is állapodott, míg föl nem nyalta róla az utolsó csepp vért is.

- Aie! Aie! Vudu Magnian! – sikoltotta Marie, miközben a gyorsuló dobolás ütemére egyre gyorsabban riszálta a testét, s a kígyó fejét szenvedélyesen magához szorította – a torkához, a melléhez; az pedig testével rátekeredett a lábára, a tomporára, a vonagló gyomrára, az előredülledő medencéjére.

- Hé! Hé! Bomba hé! – kiáltotta Marie Laveau.

Canga bajié té
Danga moune de té
Canga do ki li!
Canga li! Canga li! Canga li!

A tömeg ismét bekapcsolódott a kántálásba, és féktelen tombolásba kezdett. A lábdobogás, ugrálás, pörgés egyre gyorsabb, egyre vadabb lett, és éles kiáltások röpködtek. S eközben a gödölye vérét tartalmazó edény kézről kézre járt.

Marie Laveau a feléje nyújtott kezek felé nyújtotta a kezét. A teste riszált, rángott, ringott a dühödten pergő dobok ütemére. Megfogta a legközelebb eső kezet. Tulajdonosa a fájdalom eksztatikus kiáltásával ugrott föl a levegőbe, mintha áramütés érte volna, ő is megfogta a mellette álló kezét, továbbadva az érintést, és az is felsikoltott.

A kígyóisten, a Zombi hatalma a királynő közvetítésével alattvalóiba költözött. Kézről kézre szállt, tébolyult kézfogások, sikoltozás, szökellés, pörgés-forgás közepette, míg az egész tisztás önkívületben tomboló megszállottak tengerévé változott.

Egy férfi összeesett, mintha elszállt volna belőle az élet. Aztán egy nő, még egy nő. A többiek pedig rajtuk tiporva tovább ropták a táncot.

Mary lekuporodott a fa tövébe, reszketett a félelemtől, s reszketett, mert a dobok ritmusára dobogó szívétől hajtva vágtatott a vére.

Philippe-et kereste, Bertrand-t, Carlost, de ők is a búvóhelyükön lapultak, mint ő.

És ekkor hirtelen meglátta Jeanne-t.

Az inge el volt szakadva, kilátszott a fél melle, rajta vércsíkok, s véres volt a szája sarka is. Ahogy elszökellt a fák előtt, Mary hallotta a nevetését, valami nem emberi hangot, amely inkább morgás volt, mint nevetés.

Megroppantak az ágak, ahogy Carlos Courtenay előrevetette magát, majd térdre esett az utánaugró Philippe súlya alatt. – Ne, Papa – hallotta Mary. – Ezek téged széttépnek.

- Jeanne! – kiáltotta Carlos. Aztán egy kéz rátapadt a szájára, és elfojtotta a hangját.

Mary a dobpergés és a táncosok vad kiáltásai közepette is hallotta, ami a közelében történik. Bertrand és Philippe hátravonszolták Carlost, minél távolabb a tűz fényétől megvilágított erdőszéltől. – Ne nézz oda – kérlelték.

Ne nézz oda, mondta magának Mary is, de nem bírta levenni a szemét az elébe táruló jelenetről.

- Látnom kell – mordult fel Carlos.

Marie Laveau most már egyedül táncolt, a kígyóisten visszakerült kabalisztikus mintázatú ládájába. A királynő egyesült a Zombival, átszállt belé az isten hatalma, sőt földöntúli, csonttalan mozgása is. Karját a testére fonta, tenyerét a csípőjére tapasztotta, sorra tépte le magáról az összecsomózott kendőket, s dobálta a tűzre, míg végül ott állt mezítelenül, gyönyörű, verítéktől csillogó testtel. – Canga li! – rikoltotta. – Canga li!

- Canga li! – hangzott fel több száz torokból, s röpült a tűzbe egy ágyékkötő, aztán követte tíz, húsz, mindahány, s fekete meg barna bőrű férfiak ugráltak a magasba, csilingeltek a lábukon a csengettyűk, kihívóan lengett a férfiasságuk. Aztán a hastáncot járó nőkre vetették magukat, és a földre teperték őket.

- Canga li! – A tomboló táncból egyik pillanatról a másikra rémítő orgia lett. Meztelen férfiak és nők hemperegtek mindenfelé, harapták, marcangolták egymást, szakadt le a nőkről az ing, elkapta ki kit ért, vadul közösült öreg és fiatal, fekete és fehér. Mary fölismerte a nők között madame Alphande-ot és mademoiselle Annette-et, sőt az idős francia dámát is, aki ott lakott velük szemben a Royal Streeten.

A közelben felhangzott Jeanne nevetése. Aztán Mary meglátta gyönyörű fehér testét, amint futtában megbotlik egy halom fekete férfiban, és közébük vetve magát, azt kiabálja: – Én is! Én is!

S hirtelen egészen másfajta nevetés hallatszott mögötte, az erdőben. Hűvös eleganciával Cécile Dulac sétált el a rejtekhelye mellett.

- Nem unatkozik, mészjő Carlos? – kérdezte. – Magammal hoztam Mr. Grahamet, hogy legyen társasága.

59

A Szent Iván-éji borzalmakat követően Mary két napig ki sem mozdult a szobájából. Senkit nem akart látni, se férfit, se nőt, se feketét, se fehéret. El akarta felejteni, amit látott, amit érzett és gondolt, és amit álmodott, miután hazaért, és biztonságban volt otthon, a saját szobájában, a saját ágyában.

Negyvennyolc óra eltelte után azonban fontolgatni kezdte, hogy mégsem bújhat el örökre, előbb-utóbb szembe kell néznie a világgal.

De van egy másik megoldás is. Ha megszökik. Legalább egy kis időre.

Nagyanyja utolsó levelét belerakta a retiküljébe, és elment Julienhez a bankba, hogy beszéljen vele.

Másnap aztán már vitte is a hajó Julién nyaralójába, a Mexikói-öböl partjára. – Mémère állandóan unszol, hogy látogassam meg – mondta volt Juliennek el tudom intézni, hogy egy hétre utánamenjek.

Julién még biztatta is, hogy menjen. Bertrand-tól tudta, mi történt Szent Iván éjjelén. Mary összetört külseje pedig ékesen szólt arról, hogy milyen hatással volt rá mindez.

Mary el sem tudta volna képzelni, hogy víz olyan gyönyörű lehet, mint a Mexikói-öböl kék, zöld és türkizkék színekben tündöklő vize. – Mintha csak álmodnék – lelkendezett a nagyanyjának.

- Nekem is mintha az álmom vált volna valóra, hogy megérkeztél, Marie. Már nagyon hiányoztál.

- Te is nekem, Mémère – vágta rá Mary, és ez az ösztönös válasz túlnyomórészt őszinte is volt. Anne-Marie Sazerac igen kellemes társaság volt, amikor nem állt a gyógyszerek hatása alatt. Mary soha nem unta meg a meséit az édesanyja gyerekkoráról meg a tengernyi kuzinról, akik valaha voltak, vagy még mindig ott éltek New Orleansben.

Arra is rájött, a nagyanyja jelenléte biztosítja, hogy minden simán menjen a Royal Street-i házban; a szolgák annyira szerették, és annyira ragaszkodtak hozzá, hogy még akkor is megtettek minden tőlük telhetőt a nyugalma érdekében, amikor az ópiumkábulat teljesen letaglózta. S most, hogy elment otthonról, a szolgák között azonnal

kitört a viszály és a versengés, állandóan Mary nyakára jártak, hogy döntsön a vitáikban, hogy pártjukat fogja, vagy kedvezzen nekik; már csak azért is, hogy kipuhatolják, mit engedhetnek meg maguknak. Pedig különben is kényelmetlenül érezte magát, amikor a szolgákkal tárgyalt. Sehogyan sem tudta levetkezni idegenkedését a rabszolgatartással szemben, s a puszta jelenlétük is bűntudattal töltötte el.

Már alig várta, hogy véget érjen a kánikula, és a nagyanyja hazajöjjön a tenger mellől.

- Azt hiszem, nagyon meg leszel elégedve a házzal, Mémère – mondta. – A festés-mázolás szinte teljesen elkészült. Találtam mesterembert a mennyezet stukatúrjának aranyozásához is...

A hosszú, álmos délutánokat kényelmes hintaszékekben töltötte a nagyanyjával, a tengerre néző tágas, szellős teraszon. Olvasgattak, beszélgettek, vagy gondolataikba merültek. Mémère délutánonként kizárólagos tulajdonának tekintette a teraszt, és függetlenítette magát a családtól. – Imádom az unokáimat – szokta mondani –, de nem reggeltől estig.

Mary hamarosan rájött, hogy ez teljesen érthető. Miután együtt töltött egy délelőttöt Eleanore és Julién hét gyerekével – akik közül a legkisebb, Auguste, kétéves volt, a legnagyobb, Paul pedig tizennégy –, teljesen kimerült, és rettentően öregnek érezte magát, noha csak három évvel volt idősebb Paulnál. Nagyon örült, amikor Mémère meghívta, hogy osztozzon vele a terasz nyugalmában.

Egyik délután ismét szóba került a ládika meg a tartalma. Mary kíváncsian megkérdezte, az édesanyjáé volt-e vajon a kesztyű.

- Ó, nem, kedvesem – mondta Mémère. – Marie-Christine ujjai egészen szabályosak voltak, mint bárki

másé. Azért döbbentem meg annyira, amikor a te ujjaidról hallottam. Azt hittem, teljesen kihalt ez a családi vonás, anyám volt az utolsó, akin még megvolt, mint előttem minden Marie esetében. Valószínűleg emiatt jött New Orleansbe már az első Marie is. Persze meglehet, hogy egyszerűen csak szegény lány volt, aki hozomány híján nem tudott férjhez menni, de én szívesebben hiszem a családi szájhagyományt. Úgy szólt a fáma, hogy a megnyúlt kisujja miatt azt híresztelték róla a falujában, hogy boszorkány. Akkoriban még hittek az emberek a boszorkányokban.

Van, aki még ma is hisz, gondolta Mary, visszaemlékezve Jeanne képzelgésére. – Tehát ezért jön Amerikába Marie Duclos. És aztán? – sürgette Mémère-t. Nem akart Jeanne-ra gondolni.

- Aztán hozzáment a király egyik katonájához. Hiszen azért küldték a ládikás leányokat. Már előttük is érkeztek lányok Franciaországból, de azoknak többnyire eszük ágában sem volt férjhez menni. Nem vállalkoztak a feleség és az anya nehéz szerepére egy kezdetleges országban. Inkább azt a foglalkozást űzték továbbra is, ami miatt kitoloncolták őket Franciaországból: prostituáltak voltak vagy tolvajok. Bizonyára kinevették a ládikás lányokat. Néha elgondolkozom, vajon közöttük nem volt-e olyan, aki aztán elzüllött. Erről nem tudunk semmit. Elég az hozzá, Marie Duclos hozzáment egy André Villandry nevű gyalogoshoz, és lett nekik tizennégy gyerekük, akik közül öt érte meg a felnőttkort.

- Kilenc gyerekük meghalt? – kérdezte Mary döbbenten. – Miért? Ez rettenetes.

- Hát bizony, abban az időben gyakori volt az ilyen, és egy kisgyermek halála mindig rettenetes. Már a születéskor sok kicsi meghalt, aztán betegségek vitték el őket, balesetek, és még számtalan oka lehetett. A kesztyű

tulajdonosa is már a harmadik leánycsecsemő volt a családban, akit Marie-nak kereszteltek. Előtte ketten meghaltak. Ezt a Marie-t Jeanne-Marie-nak hívták. 1732-ben született, amikor New Orleans még mindössze tizennégy éve volt város.

Akkoriban a város tereit „sziget"-eknek hívták, mert valahányszor esett, megteltek a tereket körülvevő vizesárkok, és csakugyan sziget lett belőlük. Deszkapallókat fektettek át az árkokon híd gyanánt, és a házak mentén is deszkákat fektettek le, hogy ne a sárban kelljen járni. Ezek voltak eredetileg a *banquette*-ek, az első járdák. Akkoriban legfeljebb ötszáz lakosa lehetett a városnak, a gyerekeket és a rabszolgákat is beleértve. Gondolom, akkor igazán mindenki ismert mindenkit New Orleansben, még sokkal inkább, mint manapság. Azt mondják, alig száz házból állt a város, azok is inkább csak viskók voltak.

De a Place d'Armes-on ott volt a templom, meg az Orsolya-rendi kedves nővérek zárdája. Nemhiába tanítórend, ezek a derűlátó kedves nővérek hozzáláttak Louisiana pallérozásához. Képzeld csak, a sár meg az esők, az áradások meg a hurrikánok városában a gyógynövények mellett eperfákat neveltek, az eperfalombon selyemhernyót tenyésztettek, feldolgozták a selyemgubót, aztán megtanították rá a fiatal nőket is, és megalapozták a selyemszövést.

De, látod, elkalandozom. Jeanne-Marie kesztyűjéről volt szó. Olyan tíz év körüli lehetett, amikor Franciaországból hihetetlenül magas rangú, új kormányzó érkezett: Marquis de Vaudrieul. Vele jött a felesége, a marquise is, és egy valóságos udvartartás. Mintha csak Versailles-ban lett volna az a vályogtéglából épült kormányzói épület. Több hajó hozta utánuk a bútort, a tükröket, szőnyegeket, az ezüstneműt, ruhákat, parókákat, mindenféle kenceficét,

még egy hintót is, két pár szürke lóval. Amikor nem volt nagy a sár, abban hajtatott végig az utcákon a marquise az udvarhölgyeivel, és kegyesen biccentett a köznapi halandóknak, akik a házuk körül a zöldségeskerttel meg a csirkékkel, disznókkal, gyerekekkel bajlódtak.

Magától értetődik, hogy minden fiatal lány, köztük Jeanne-Marie is inkább a marquise-t tekintette példaképének, mint a saját anyját. Úgyhogy egyáltalán nem volt elragadtatva, amikor az apja eljegyezte egy vargával. Giles Chalon jó partinak számított. Értette a mesterségét, és bőrárura mindig szükség volt. A feleségének nem kellett attól tartania, hogy szűkében lesz élelemnek, vagy nem lesz, ahol a fejét lehajtsa. Az is igaz persze, hogy az indiánokkal vívott háborúban elveszítette a fél szemét, aztán meg nincs kellemetlenebb szag, mint a vargaműhely bűze.

De azért Jeanne-Marie csak hozzáment a vargához, és bizonyára jó felesége volt. Öt fiút és öt lányt szült neki. A varga pedig, hogy a kedvében járjon, jó messzire elköltöztette a háztól a vargaműhelyt, amikor az indián háborúk véget értek, és varrt neki egy olyan kesztyűt, hogy azt még egy marquise is megirigyelte volna.

- Ez csodálatos történet, Mémère – mosolygott Mary.

- A mi családunk nőtagjai is mind csodálatosak voltak, Marie. Ne felejtsd el, a nagyanyám, Marie-Hélène, akinek a képe ott függ a szalonban, Jeanne-Marie Chalon lánya volt. Micsoda elégtétel lehetett Jeanne-Marie számára, hogy a lányából elegánsabb dáma lett, mint maga a marquise.

Mary meghökkent. Ezt nem is gondolta volna. Hogy a Goyaképen látható előkelő hölgy egy vargának a lánya!

- No és, a fejébe szállt a dicsőség? Lenézte a szüleit? – kérdezte.

Mémère fölnevetett. – Neked még sokat kell tanulnod a családi összetartásról, gyermekem – mondta. – Marie-Hélène apja állami koncessziót kapott, ő látta el bőráruval a louisianai spanyol hadsereget. Nagy vagyont szerzett, miközben egy ujjal sem kellett többé bőrhöz nyúlnia. Ő építtette azt a nagy házat, amelyben most Christophe kuzinod lakik. Christophe apja az én nagybácsikám volt, Marie-Hélène Laurent bátyja. Kormánytisztviselő volt. És persze gondja volt Marie-Hélène urának minden sógorára és sógornőjére.

Mary fölemelte a kezét: – Állj meg, Mémère – mondta kétségbeesetten. – Teljesen belezavarodom a rengeteg rokonba.

- Majd eligazodsz köztük, ne félj. Csak idő kérdése.

Még a nevüket sem tudom megjegyezni, nyöszörgött magában Mary. Julién tizennyolcadmagával érkezett meg New Orleansből, hogy megünnepelték július negyedikét. Mary döbbent ámulattal nézte, hogy Eleanore milyen higgadtan fogadja az oldalági rokonság különböző fokait képviselő rokonok váratlan látogatását, milyen szakértelemmel intézkedik kosztról, kvártélyról. Átrendezte az ágyakat, heverőket, függőágyakat, párnákat, takarókat, a gyerekek fekhelyeit, és egykettőre akadt helye mindenkinek a hatszobás nyaralóban, maradhatott ki-ki ameddig akart.

Julién petárdákat és röppentyűket is hozott magával. Napszálltakor a család apraja-nagyja kinn ült a parton, görögdinnyét evett, aztán elkezdődött a tűzijáték, és mindannyian lelkesen zsivajogtak, miközben a petárdák egyre-másra szöktek fel a sötét égboltra, és telehintették színes csillagokkal. A többi nyaraló lakói ugyanígy ünnepeltek. Több mint egy órán át mindenütt tűzijáték világította meg a partot, ameddig csak a szem ellátott.

Mary az előző júius negyedikére gondolt, meg az akkori tűzijátékra. Milyen szerencsésen fordult a sorsa, hogy most egy család biztonságát élvezheti, s nem az utcákat rója egyedül és rémülten, ordítozó, fenyegető külsejű idegenek között.

Egy petárda vörös szikráinak fényében az egyik kuzin göndör fejének árnyképe hirtelen eszébe juttatta Valmont Saint-Brévint, amint a segítségére siet. Olyan volt, mint egy középkori lovag! Hogy is gondolhatta volna, hogy olyan gonosz a szíve? Erőnek erejével a tűzijátékra összpontosította a figyelmét. Nem hagyta, hogy a harag és a gyűlölet hulláma elrontsa ezt a szép estét.

Másnap reggel Julién sétálni hívta kettesben, külön a többiektől. – Beszélni akartam magával, Mary – mondta –, mielőtt bármiféle döntést hoznék. Levelet kaptam a szanatórium igazgatójától. Annak a véleményének ad hangot, hogy Celeste gyógyulásában sokat segítene, ha egy ideig együtt lehetne a családdal. Eleanore hajlandó idevenni őt. És persze volna mellette egy szakképzett ápoló a szanatóriumból. De nem akarok intézkedni az ügyben, ha kegyed ellene van. Tisztában vagyok azzal, hogy Celeste megbocsáthatatlan vétséget követett el.

Mary rámosolygott. – Ne aggódjék, Julién, tegye csak, amit jónak lát. Úgyis azt terveztem, hogy vasárnap este visszamegyek magával New Orleansbe. Már így is egy nappal tovább maradtam a tervezettnél, és borzasztóan kíváncsi vagyok, hogy sikerült az ú függöny Mémère nappalijában. Meg aztán úság sem jön ide, és be kell vallanom, nagyon hiányzik nekem a Dumas-regény, amit folytatásokban közöl a *The Bee*. Ki tudja, mi történt azóta a szegény doktorral. Utoljára szörnyű helyzetben volt.

Otthon Bertrand elragadtatással fogadta. – Drága húocskám – mondta ünnepélyesen. – Már legalább tízszer is azon voltam, hogy felgyújtom a házat. A festők, akiket

fölbérelt, valósággal összeesküdtek ellenem. Először is iszonyatos zajt csapnak, amikor a létráikat felállítják az ajtóm előtt. Aztán amikor kinyitom az ajtót, hogy rájuk ordítsak, orvul be akarnak festeni, méghozzá a legrondább epesárgára.

- Sajnálom, hogy cserbenhagytam, Bertrand – mondta Mary. – De arra vágytam, hogy minél messzebb legyen tőlem a Pontchartrain-tó. Szörnyű éjszaka volt.

- Az bizony. Nem lett volna szabad magunkkal vinnünk – mondta Bertrand, de már készült előadni a legújabb botrányt, és káröröm ragyogott a szemében. – A Courtenay-Graham-házasságot felbontják. Ki tudja, mibe fog ez még kerülni szegény Carlosnak. Nem látni őt sehol. Azt mondják, teljesen odavan. Berthe elvitte Jeanne-t Mississippi államba, lelkigyakorlatra egy zárdába. Remélem, meggyőződött róla, hogy a zárda falai elég magasak.

Mary arckifejezése láttán hirtelen észbe kapott. – Bocsásson meg, kedvesem. El is felejtettem, hogy magának a barátnője volt. Beszéljünk valami vidámabbról. Összegyűjtöttem ám a *The Bee* minden példányát. Most aztán egyvégtében elolvashatja az *Ange Pitou* folytatásait.

Alexandre Dumas hőse még mindig bajban volt. A derék doktornak a hatvannegyedik fejezetben még bonyolultabb viszontagságokkal kellett szembenéznie, mint az ötvennegyedikben. Mary mindennap nagyobb élvezettel fogyasztotta el a reggeli kávéját, s nagy együttérzéssel merült el a doktor balsorsának írói képzelet koholta fordulataiban, mielőtt átadta magát a saját, valóságos gondjainak, s tizedszer is megpróbálta rávenni a festőket, hogy ugyan már, keverjenek még egy kis kéket abba a zöld festékbe, amivel az emeleti faburkolatot mázolják.

Mígnem aztán július tizenhatodikán a regénybeli doktor balsorsa egyik percről a másikra elveszítette az

érdekességét. Egyetlen szó töltötte be a *The Bee* szalagcímét: JÁRVÁNY.

Az előző héten kétszáz ember halt meg sárgalázban.

60

Kétszáz ember... Mary egyszerűen képtelen volt elhinni. Hiszen ő is átesett a sárgalázon. Kellemetlen volt, de nem halálos! Hogy lehet az, hogy ennyien meghaltak?

Talán csupa újszülöttről vagy kisgyerekről van szó. Jeanne fivérei és nővérei is sárgalázban haltak meg, emlékezett rá. Kiskorukban.

Újra elolvasta, lassabban. Embereket emlegetett az újság, nem gyerekeket. Megfordította az újságot, elolvasta a hírt az angol nyelvű oldalon is. Emberekről volt szó.

Hirtelen Bertrand hangját hallotta. Az egyik szolgával beszélt. Mary már töltötte is neki a kávét. Majd tőle megtudja, hogy mi az igazság.

- Bonjour, Marie. Ez az én kávém? Derék kislány.
- Bonjour, Bertrand. Megdöbbentő hírt közöl az újság. Látta már?
- A sárgalázra gondol? Igen, tudok róla. Jacques azzal keltett. Már csomagolja is a dolgaimat. Maga mennyi idő alatt tud elkészülni, Marie?
- Elkészülni? Miért? Én nem megyek sehová.
- Ne gyerekeskedjék, Marie. Már hogyne jönne. Ha az újság is azt írja, hogy járvány van, akkor biztos, hogy már hetek óta tömegesen halnak az emberek. Amíg csak lehet, igyekeznek eltussolni a dolgot. Most pedig mindenki menekül a városból, aki csak teheti. Addig kell elindulnunk, amíg még találunk járművet, ami elvisz.

Mary alig ismert rá Bertrand-ra. Az örökvidám fenegyerek kezében most össze-összekoccant a csésze

meg a csészealj; remegett a szája széle, szemlátomást meg volt rémülve.

- Ne nézzen rám így, Marie! – csattant fel. – Maga nem tudhatja, milyen egy igazi járvány. Ez nem afféle kis nyári láz, ami elvisz vagy kétszáz nyomorult bevándorlót. A járvány mindenkit megöl. Emlékszem a legutóbbi járványra, harminckettőben. Tizennyolc éves voltam, felnőttnek számítottam, és Papa segítségre fogott, Juliennel és Roland-nal együtt. Az utcákat jártuk, és összeszedtük a szanaszét heverő embereket. Az volt a dolgunk, hogy elszállítsuk őket, kit a kórházba, kit a temetőbe. Rengetegen voltak, és borzasztó állapotban. Amelyik még élt, az okádott, undorítóan okádott, amelyik meg már kimúlt, arra ráfagyott a halálos hányadék, és a szájából kilógott a megfeketedett nyelve. És ez így ment hónapokon keresztül. Mondhatom magának, pokoli volt. Maga volt ez a rothadó, bűzös, gyalázatos pokol. Úgyhogy azt ajánlom, addig menjünk, amíg mehetünk. Csomagoljon össze, vagy hagyjon itthon mindent, bánom is én. Csak induljunk már.

- Hová, Bertrand?

- A tóhoz. A szállodánkba. Ott muszáj, hogy találjanak nekünk szobát. De igyekeznünk kell, mert mindenki azon lesz, hogy megkaparintsa a fenntartott szobákat. – Bertrand szeme ide-oda járt, mintha azt nézné, merre menekülhet a csöndes udvarból.

- Hallja ezt? – Bertrand a kapu felé iramodott. – Tudtam! – kiáltotta. – Jöjjön, nézze csak!

Mary odaszaladt mellé. Az utcán éppen egy hintó robogott el a kapu előtt.

- Sietnünk kell – mondta Bertrand, és megrázta a karját. – Miért nem csomagol, Marie?

Az utca ismét elcsendesedett.

- Nem megyek magával, Bertrand – mondta Mary. – Nekem már volt sárgalázam, én nem félek tőle. És különben is, még rengeteg dolgom van idehaza.

Jacques tűnt fel mögöttük két bőrönddel. – Itt a poggyásza, möszjő Bertrand.

Bertrand Mary szemébe nézett, és mikor látta benne az elszántságot, elfordult. – Vidd azt a két bőröndöt az állomásra, Jacques. Ha sietek, még elérem a hajót, amivel eljutok a szállodáig.

Mary csak nézte a nagybátyját: a fölényes világfi, akit máskor mintha skatulyából húztak volna ki, most nyakát behúzva iszkolt ki a kapun, mint aki attól fél, hogy leütik.

Visszaült a székébe, és nekilátott a regényrészletnek. De amint olvasni kezdett egy-egy bekezdést, rájött, hogy az előzőre már nem is emlékszik. Bertrand igazán nem gyáva ember. Azon a borzalmas Szent Iván-éji kiránduláson úgy viselkedett, mint egy katona. Ha a „járvány" szó ilyen hatást gyakorol rá, akkor annak bizonyára jó oka van. Talán mégsem volt igaza. Talán mégsem kellett volna itthon maradnia.

Aztán hallotta, hogy megérkeztek a festők, és ez elterelte a figyelmét a sárgalázról. Feltett szándéka volt, hogy ezúttal kikeverteti velük a megfelelő zöld árnyalatot, vagy megmondja nekik, hogy mázolják a burkolatot kékre, és kész. Ami persze azzal jár, hogy nem illenek majd oda a függönyök. Nem baj, máshova akasztja őket, talán a kis vendégszobába a második emeleten. Vagy inkább a nagyobbikba. De az azt jelenti, hogy... Összehajtogatta az újságot, és munkához látott.

Délfelé eleredt az eső. Mary valósággal fellélegzett. A zápor legalább felfrissíti a levegőt. Minden ablak nyitva volt, mégis olyan forróság volt a festékszagú házban, mint a kemencében.

Egy órával később még mindig zuhogott az eső az alacsonyan járó szürke felhőkből. Mary hazaküldte a festőket. Ilyen időben úgysem száradna meg a festék. – De holnap nagyon korán itt legyenek ám – biztatta őket. – Most, hogy végre kikeverték a megfelelő árnyalatot, szeretném, ha minél hamarabb végeznének.

A festők meg is ígérték, hogy úgy lesz.

Mary egy csésze kávéval odaállt egy balkonra nyíló ablakhoz. Alig várta már, hogy elálljon az eső. Az egész házban a balkont szerette a legjobban, és ha csak tehette, kiült néhány percre, és – akár egy színházi páholyból – nézte az utcát. Senkinek nem árulta el, de a Royal Street reggelente érdekesebb volt számára, mint egy előadás az operában. A házalók, lent az utcán, miközben valóságos áriákat énekelve portékáikat kínálták, olyanok voltak, mint egy operai előadás szereplői.

De ma nem énekeltek odalent a házalók. Egyfolytában esett az eső. Nem hallatszott az eső zuhogásán kívül más, mint a harangok zúgása és az elrobogó kocsik zörgése a kövezeten.

Marynek az eső járt a fejében, meg a nedves festés a hallban. Csak nagy sokára ébredt rá, hogy még mindig szólnak a harangok, és nem szűnt meg a kocsizörgés sem odalent. Letette az üres kávéscsészét egy asztalra, és kilépett a balkonra.

Egy másodperc alatt bőrig ázott, de ügyet se vetett rá. Hitetlenkedve nézte az elébe táruló jelenetet. Kocsi kocsit követett az utcán, ameddig csak ellátott. Hintók, csézák, szekerek haladtak lassan, rendezetten, megálltak az útkereszteződések előtt, hogy utat engedjenek a Royal Streetet keresztező forgalomnak, aztán folytatták a méltóságteljes, ám egyöntetű menekülést. Eközben pedig a templomokban egyfolytában harangoztak a halottakért.

Mary most már biztos volt benne, hogy Bertrand tudta, mit csinál. Szemlátomást mindenki úgy gondolkodik, mint ő.

Nagyot dobbant a szíve. Nekem is mennem kellene, gondolta. Úgy látszik, a többiek tudnak valamit, amit én nem tudok. Én leszek az egyetlen ember, aki New Orleansben maradt. Elfogta a pánik. Nagy csattanással becsukta az ablakot, és nekitámaszkodott, hogy kizárja a fenyegető veszélyt.

Azután elszégyellte magát. Gyáva nyúl vagy, Mary MacAlistair. Ráadásul egész tócsát csináltál Mémère legjobb szőnyegén. Mit láttál, hogy úgy be kellett gyulladnod? Negyven kocsit, de legföljebb ötvenet. Ami azt jelenti, hogy körülbelül százan szedik a sátorfájukat.

És aztán? Még csak egy hónapja, hogy a *The Bee* azzal hencegett, mennyire megszaporodott New Orleans lakossága. Százötvenezer lakosról beszélt. És ha ebből levonjuk az ötvenezret, amelyről jelezték, hogy a nyári hónapokra vidékre költözik, akkor is marad százezer. Mit változtat hát azon, ha százan elhordják az irhájukat? Egy ilyen nagy városban az meg se kottyan. Az pedig természetes, hogy mind a Royal Streeten vonulnak kifelé, mivel az egész francia negyedben egyetlen kövezett utca van még azon kívül, az pedig mindig tele van az üzleteket járó gyalogosokkal.

Mary gyorsan a szobájába ment, hogy száraz ruhát vegyen magára, aztán a mángorlóhelyiségbe egy törülközőért, és felitatta a szőnyegről az esővizet. Mire mindent rendbe szedett, egészen megnyugodott, és még büszke is volt magára, amiért nem veszítette el a fejét.

Este, miután lefeküdt, az esős utcáról még mindig fölhallatszott a kocsizörgés. Egy pillanatra újra úrrá lett rajta a rémület. Lehet, hogy kötözni való bolond vagyok?, futott át a fején.

De az éjszakai hűvös levegő meg az eső megnyugtató hangja egykettőre mély álomba ringatta. Üdítő élmény volt, hogy végre megszűnt a fülledt, ragacsos forróság.

Másnap nem tett említést a sárgalázról az újság.

A harangok azonban egész nap kongtak, és szakadatlanul zuhogott az eső.

Mary kiment a konyhába, hogy beszéljen a személyzettel.

- Ugye tudjátok, mit beszélnek a sárgalázjárványról? Ha van közöttetek, aki vidékre akar menni, szóljon. Biztos vagyok benne, hogy monsieur Julién intézkedni fog.

Mindannyian tiltakoztak. – A feketék nem szokták megkapni, Marie kisasszony – magyarázta Jacques. – Mi különben is városiak vagyunk.

Én is városi vagyok, gondolta Mary. Megerősítette a szolgák nyugalma. Minden a legnagyobb rendben lesz, gondolta, csak az eső állna el végre, hogy folytathassa a munkát.

Két nappal később Michelle, az egyik szolgáló nagy kosárral jött haza a piacról. Nevetve rázta le az esernyőjéről a kövér esőcseppeket. Aztán hirtelen megváltozott az arckifejezése, mintha meglepődött volna valamin, és összeesett.

Mary hallotta a zuhanást, és odaszaladt. A konyhakövön szanaszét hevert a kiborult kosár tartalma. Összetörött tojások sárgája úszott a fehérjetócsán, legyezőként terültek szét a zöldségfélék, vadul verdesett a szárnyaival egy pár, lábainál összekötözött csirke.

Egy gránátalma még nem fejezte be lassú gurulását a szakács meg a kertész lábához, akik összekapaszkodva álltak, veszedelmes közelségben a nagy kürtő alatt égő, nyílt tűzhöz.

Mary letérdelt Michelle mellé.

A lány szeme fehére kifordult, és egészen sárga volt.

Az orrlukaiból és nyitott szájából vér szivárgott, a nyelve megfeketedett.

- Segítsenek, fektessük ágyba – rendelkezett Mary. – Megkapta a sárgalázat.

A két szolga nem mozdult.

- Nem hallották, mit mondtam? – kérdezte Mary, s Michelle válla alá nyúlt, megpróbálta fölemelni.

- Majd én segítek, kisasszony – mondta Jacques, belépve a hallból. Gyöngéden félretolta Maryt, és fölemelte a beteg lányt. – Majd én viszem.

- Elmegyek az orvosért – mondta Mary, és már rohant is, ernyő, kabát és kalap nélkül.

A Royal Streeten egy lelket sem látott, csak az eső esett rendületlenül, és zúgtak a harangok.

Tudta, hogy a következő sarkon lakik egy orvos. Úgy szaladt, mint még soha, botladozva a törött téglákon, beletoccsanva a pocsolyákba.

Bezörgetett a kapun a nagy, delfin alakú rézkopogtatóval, angolul kezdte hadarni a mondókáját a kaput nyitó bóbitás szobalánynak, majd megismételte lassabban, franciául.

- A doktor úr most ment el hazulról – mondta a szobalány, és egy kocsi után mutatott, amely éppen befordult egy távolabbi utcasarkon.

Mary a kocsi után rohant. Négy sarokkal odébb utolérte, mellette futott, és öklével megzörgette az ajtaját.

A kocsi lelassított, aztán megállt.

- Mit tetszik, ifjú hölgy?

Mikor végre sikerült ellihegnie, hogy miről van szó, az orvos kinyitotta a kocsiajtót, és fölsegítette maga mellé.

- A Sazerac-házba – szólt oda a kocsisnak.

Mary az ülés sarkába roskadt, és még mindig zihálva szedte a levegőt.

Brissac doktor illendően bemutatkozott, aztán kissé ingerülten megdorgálta, amiért ilyen könnyelműen bánik a saját egészségével. Bőrig ázott, vacog a foga, kimerült: ő lesz a következő, aki megkapja a lázat.

Mary biztosította a doktort, hogy ő ugyan nem. Neki már volt, és tökéletesen jól érzi magát. De miközben mondta, a foga egyre vacogott.

- El kellett volna mennie a városból – mondta szigorúan Brissac doktor.

- Ó, megyek, doktor úr – mondta Mary. – Amint Michelle meggyógyul, megyek az összes szolgákkal együtt.

- Már elkésett, mademoiselle. Naponta százan halnak meg. Legalábbis ennyiről tudunk. Nem indul több hajó New Orleansből, mert sehol nem engedélyezik, hogy kikössenek. És ló sem maradt, csak az orvosoké meg a temetkezési vállalkozóké. Már késő.

Csakugyan késő volt, Michelle-en sem lehetett segíteni. Mire a Sazerac-házba értek, meghalt.

Brissac doktor Jacques-hoz fordult: – A Glampion temetkezési vállalatnál talán még akad koporsó – mondta. – De nagyon igyekezzék.

Megfogta Mary kezét. – Mindent megtett, amit megtehetett, mademoiselle. És hálásak lehetünk, amiért ilyen könnyű halála volt. Vannak, akik órákig, sőt napokig kínlódnak. És az orvos sem tehet értük sokat. Ha még valaki megbetegszik a házban, valahogy szállítsák el az Irgalmasok Kórházába. Ott van minden orvos, minden kedves nővér. Nagyon sok a beteg, nem tudunk házakhoz kimenni. Nekem is mennem kell. Éppen a kórházba tartottam, amikor megállított.

Mary szeretett volna köszönetet mondani, de az orvos egy legyintéssel elhallgattatta.

Délután ragaszkodott hozzá, hogy elkísérje utolsó útjára Michelle-t, noha Jacques hallani sem akart róla. Méltóságteljesen gyalogolt mögötte, és az arcára egyértelműen kiült a megbotránkozás: kihívónak és illetlennek tartotta ezt a viselkedést egy hölgytől, szégyennek a Sazerac névre, és megszégyenítőnek a Sazerac ház komornyikjára nézve.

Marynek fogalma sem volt róla, hogy ennyire megbotránkoztatta Jacques-ot, de ha észreveszi, akkor sem törődött volna vele. Kötelességének érezte, hogy a szívén viselje Michelle halálát, hogy mellette legyen, meggyászolja, virágot helyezzen a sírjára. Magához szorította a rózsacsokrot, amit az udvarban szedett, és a szűnni nem akaró esőben ott dagasztotta a sarat a halottaskocsi kerekeinek nyomában. Nagyon hosszúnak tűnt az út a Rampart Streeten álló spanyol templomig. Az egyház vagy két évtizeddel korábban azért építette a guadaloupe-i Miasszonyunk-templomot, hogy ne kelljen a székesegyházból temetni. Maryben erre a gondolatra felparázslott a harag: ha van Isten, akkor a halottaknak joguk van menedéket és nyugalmat találni minden házában, legyen az a legfenségesebb székesegyház is.

A Rampart Street előtti keresztutcánál a döcögő, nyikorgó halottaskocsi hirtelen megállt. Mary nagy üggyelbajjal előrelábalt a sárban, hogy megsürgesse a kocsist.

De benne akadt a szó. Előttük összefüggő kocsisor vesztegelt, szekerek, hintók, halottaskocsik, rajtuk a friss koporsók gyászos terhe. Nedvesen csillogtak a fogatok fa, bőr és festett fém alkatrészei; a lovak idegesen rázták a fejüket, hogy szabaduljanak a szemükbe hulló esőcseppektől; az úttest dágványát eltaposott, sáros virágszirmok borították.

Mary fölemelte az arcát az alacsonyan szálló szürke felhők felé, és hagyta, hogy az eső lemossa a könnyeit.

Nem bírta tovább visszatartani a sírást. Üvölteni szeretett volna, mint egy kutya vagy egy prérifarkas, szerette volna szabadjára ereszteni dühét, bánatát és félelmét a lélekharang monoton kongása közepette. De tudta, hogy ez úgysem változtatna a dolgon.

Michelle búcsúztatása hamar lezajlott: egy elcsigázott, öreg pap sebtében elmormolt egy imádságot, szenteltvízzel meghintette és megáldotta a koporsót, amely ezalatt fönn maradt a halottaskocsin, aztán már intett is a kocsisnak, hogy mehet tovább, s a mögötte állónak, hogy hajtson a helyébe.

A szomszédos téren túl volt a temető, az, amelyikben mindenszentekkor járt Jeanne-nal meg Berthe-tel. Akkor ünnepi díszben állt, a sírok hófehérre takarítva, ragyogott a napfény a csípős illatú fehér krizantémokon.

Most ázott, mocskos sártenger volt, és orrfacsaró bűz terjengett benne. Egy fehér őr kámzsás, fekete viharkabátban megkérdezte a kocsist, hogy ki van a koporsóban. Aztán a hüvelykujjával a háta mögé bökött: – A rabszolgákat oda – mondta. – De kocsival nem hajthatnak be. Adok két koporsóvivőt, fejenként tíz dollárért.

Mary csak öt dollárt hozott magával, gyertyára meg a perselybe. – Majd visszük mi ketten – mondta Jacques-nak, és vasvillatekintettel beléfojtotta a tiltakozást.

Tántorogtak a koporsó súlya alatt, cuppogott a talpuk alatt a sár, amely vastag rétegben Mary szoknyájának a szegélyére is rárakódott. De a koporsót erősen fogták.

Szünet nélkül szólt a lélekharang, Marynek már egészen belefájdult a feje és a koponyája. Ahogy közelebb értek a temetkezés helyszínéhez, az oszlásnak indult tetemek bűzétől felfordult a gyomra, öklendezni kezdett. Egy asszony ment oda hozzá, egyik kezében ecettel teli

vödörrel, a másikban egy kosár ronggyal. A szúrós ecetszag szinte a tisztaság érzetét keltette a hullabűzben.

- Egy dollár egy ecetes rongy, mademoiselle – mondta. – Biztos védelmet nyújt a sárgaláz ellen.

- Kettőt kérek – mondta Mary. – Egyet adjon a segítőtársamnak.

Az asszony belemártott az ecetbe két rongyot, kicsavarta, aztán letette a koporsóra Mary meg Jacques mellé.

- Nem tudok belenyúlni a zsebembe – mondta Mary. – Kérem, vegye ki belőle a pénzt, és tegye bele a visszajárót.

Az asszony elővette az arany ötdollárost, beleharapott, aztán szuvas, fekete fogait közszemlére bocsátva elvigyorodott, majd a szoknyáját felnyalábolva futásnak eredt, keresztülgázolva egy mély pocsolyán.

Mary nem tehetett semmit, de nem is bánta. Az ecetszag minden pénzt megért. Amikor két sírásó átvette tőlük a koporsót, megfogta a rongyot, és a szája, orra elé szorította. Látta, hogy Jacques, akinek a fekete bőre most szürkének tetszett, ugyanezt teszi.

A sírások fellódították a koporsót több más, hevenyészve egymásra rakott koporsó tetejére.

- Mit csinálnak? – kiáltott rájuk Mary. – Azt akarjuk, hogy eltemessék.

- Eltemetik ezt a kupacot is, mihelyt készek a másikkal – felelte az egyik férfi.

Mary elszörnyedve szorította a szájához az ecetes rongyot, amikor rájött, hogy miről van szó. Valamivel távolabb fél tucat sírásó egymás után dobálta bele a koporsókat egy sekély vizesárokba, és köveket dobáltak a tetejükre, hogy a víz alá merüljenek. Az árkon túl egy csapat férfi egy másik árkot ásott.

Előrelépett, hogy tiltakozzon, de Jacques megfogta a karját, és visszahúzta.

- Engedjen, Jacques – mondta Mary. – Ez tűrhetetlen. Se sír, se fejfa. Ez embertelenség. Csak azért, mert rabszolgákról van szó? Ezt nem fogom hagyni.

- Marie kisasszony, álljon meg. Nézzen oda – mondta Jacques, és megfordította. A temetőt kettéválasztó léckerítés túlsó oldalán a sírások éppen olyan érzéketlen sietséggel hányták az árokba az egymás hegyén-hátán fekvő koporsókat. – Pedig azok fehér halottak.

Mary a kabátja zsebébe dugta az ecetes rongyot, amikor már jó messze járt a temetőtől. Csodálatosan frissnek érezte a nyirkos levegőt. Alaposan kilépett, miközben a Conti Street járdáján haladt, és élvezte a testmozgást.

Egyedül volt. Jacques, miután kifejtette, hogy rendkívül illetlennek tartja, hogy egy hölgy kisérő nélkül mászkáljon az utcán, dúlva-fúlva hazament. Az örökös zsörtölődése bosszantotta Maryt, de közben meg is hatotta, hogy ennyire a szívén viseli a Sazerac család jó hírét. Julienhez igyekezett, a bankba. Azt szerette volna, ha megleli a módját, hogy a szolgákat vidékre küldje. Michelle halálán megrendülve végül is ráálltak az utazásra.

Mindannyian ráálltak, kivéve persze Jacques-ot. – Én nem hagyhatom őrizetlenül madame Anne-Marie házát – mondta. – Hogy betörjenek, és kifosszák?

Miközben Mary a Dauphine Street dágványán lábalt keresztül, elállt az eső. Fölpillantott az égre, és a felhők között észrevett egy kis kék foltot, amely egyre nőtt.

Ettől mindjárt kedvezőbb színben látta a világot. Kiderül az ég, gondolta, és minden visszazökken a rendes kerékvágásba. A járványnak már bizonyára vége.

Nagyot tévedett. Még csak most kezdődött igazán.

61

Julién azonnal beleegyezett, hogy vidékre küldi a szolgákat. – Úgyis az volt a szándékom – mondta –, hogy elmegyek a Royal Streetre, és rábeszélem, mihelyt itt elrendeztem a dolgokat. Az én házamból is kiköltöztetek mindenkit. Rendelkezésre áll a hintóm meg egy szekér. így majd mindannyian együtt megyünk. Itt még van egy kis munkám, aztán megszervezem a költözködést, átjövünk magáért meg a szolgákért. Mondjuk, hét órakor. Hála istennek, jó sokáig világos van. Még sötétedés előtt kiérünk a River Roadra. St. Francisville-be megyünk, egyik kuzinunk ültetvényére. Hozzanak magukkal ágyneműt meg ami élelmiszer akad a házban. A biztonság kedvéért. Jól jöhet még, ki tudja, hány menekültet látnak vendégül.

Mary köszönetet mondott Juliennek, és ment a dolgára. Két férfi éppen bedeszkázta a bank ablakait. A kalapálás zaja elnyomta a harangkongást arra a pár percre, míg a legközelebbi sarokig ért.

Eredetileg esze ágában sem volt, hogy a szolgákkal menjen. Úgy érezte, ő is tartozik annyi felelősséggel a Sazerac-háznak, mint Jacques. Julién józan tárgyilagossága azonban megingatta az elhatározását. Ha Julién bezárja a bankot, és felpakolja az egész háza népét, annak bizonyára jó oka van. Talán nem árt, ha egyszer az életben az idősebbre és az okosabbra hallgat, gondolta Mary, és hangosan felsóhajtott.

A hang hallatán egészen meglepődött. Hirtelen ráébredt, hogy a harangszón kívül utca hosszat nem hallani egy hangot sem, sőt látni sem lehet senkit és semmit. Megállt, és körülnézett. Az életnek sehol semmi jele. Még egy kutya vagy egy macska sem.

Megborongott. Mintha mindenki elmenekült volna New Orleansből. Vagy kihalt volna.

A Bourbon Streeten járt. Az utca két oldalán impozáns házak, az úttest csillogó, fekete sártenger.

Most, hogy egyedül volt, nem kellett sietnie, és nem vonta el a figyelmét a város eleven forgalma, Mary friss szemmel látott mindent. És mindent gyönyörűnek talált. Még a sárnak is megvolt a maga szépsége: az éles keréknyomokkal, fodrozódó barázdáival, csipkés tarajaival olyan volt, mintha egy vég fekete szatént hajítottak volna oda elegáns nemtörődömséggel.

Az eső utáni napfényben a házak homlokzatának minden apró részlete szokatlan élességgel rajzolódott ki. Az érett, öreg vörös téglák között a malter megfogta és magába szívta a rézsútos, híg napsugarakat, míg a téglák valami alig érzékelhető rózsavörös izzással visszaverték őket. Másutt a színes vakolat lágynak, szemcsésnek látszott, a kék, a sárga és a szürke leggyöngédebb pasztell-árnyalataiban. Marynek még soha nem volt alkalma rá, hogy olyan figyelmesen szemügyre vegye mindezt, mint most, a zavartalan magány élvezetében. Most megfigyelhette, hogy minden háznak másmilyen kapuja van, más formájú, másképpen elhelyezett ablakai, zsalugáterrel, félkör vagy legyező alakú felsőablakkal. Minden háznak kovácsoltvas balkonja vagy végigfutó erkélye volt, s az erkélyrács más-más minta árnyékát vetette a ház falára: növényi indákat, virágfüzért, kagyló- és levélmintát, lugasrácsot és szeszélyes arabeszkeket. Gyönyörűek voltak ezek a rácsok, mind más és más, s volt valami izgató a rajzolat finomságának és a vasváz erejének ellentétében. Nem volt két egyforma ház az utcában, és mégis, ahogy ott álltak egy sorban, egységes harmóniát alkottak, s látszólag egybefüggő, de változatos elemekből álló falat, amelyet csak néhány keskeny vaskapu meg a balkonok védelmező árnyékában a házak utcára nyíló, diszkréten különc ajtók törtek meg.

Megannyi gyönyörű különbözőség, amely zavartalan egyetértésben olvad össze. Mary egészen megdöbbent, hogy mindezt mostanáig nem vette észre.

Ráérősen ment hazafelé, nézelődött, s gyönyörködött a látványban. Ahogy minden háznak megvolt az egyénisége, saroktól sarokig minden háztömbnek is sajátos arculata volt, s mégis, mind egybehangzóan összeállt egy nagy egésszé, s ez volt New Orleans.

Most már egyáltalán nem zavarta, hogy üresek az utcák. Inkább ritka ajándéknak tekintette. Szinte mámoros volt az újabb és újabb felfedezésektől. Lépten-nyomon új meglepetéseket szerzett neki a város. S úgy érezte, ez a végtelenségig így lesz, New Orleans élete végéig újabb és újabb szépségeket fog tartogatni a számára.

Pillanatnyilag meg is feledkezett arról, hogy néhány órán belül maga mögött hagyja.

Odahaza, a kapuhoz vezető egyetlen lépcsőfokon egy tányért talált, benne némi ételmaradék, ezüstpénzekkel körberakva. Máshol is látott ilyet a házak küszöbén. Arra gondolt, hogy alamizsnának rakták ki az éhezőknek, és azon tűnődött, vajon melyik szolgálónak a műve lehet. Jacques biztosan nem kockáztatná Mémère legfinomabb francia porcelántányérjának az épségét. Bárki volt is, az biztos, hogy Jacques-tól szorulni fog. Nem mintha kifogása lett volna az adakozás ellen, de Mary nem akarta, hogy emiatt perpatvar kerekedjen a házban. Semmi szükség rá, így is eléggé zaklatottak mindannyian.

Fölkapta a tányért, kiszedegette belőle a pénzt, és megindult vele a folyosón, az udvarba. René, a kertész éppen a rózsafákat kötözte fel, amelyeket levert az eső. Amikor Maryt meglátta, térdre vetette magát, és a karjába temette a fejét.

- Ne, kisasszony, ne tegye – nyöszörögte. – Borzasztó baj lesz abból, ha visszaveszi a Nagy Zombi ajándékát. Tegye vissza! Tegye vissza!

Mary éktelen dühbe gurult. Mialatt odalent volt a tengerparton, megfakult benne a Szent Iván-éji események emléke. Most újult erővel tört rá mindaz az ocsmány iszonyat, amit már-már elfelejtett. És René vudu-praktikákra mer vetemedni ebben a házban! Fogta a tányért, s az ételmaradékot, ami benne volt, ráborította René fejére, és hozzávágta az aprópénzt is.

Aztán a mosatlan tányérral bevonult a konyhába.

- Gondosan mosogassa ezt el, és tegye a helyére – mondta a szakácsnak. – És ha készen van vele, hívja össze a szolgákat, és mondja meg nekik, hogy készülődjenek az induláshoz. Mindenki hozza magával a derékalját meg az ágyneműjét, és csomagolják be az összes ennivalót, ami csak mozdítható. Renének pedig mondja meg, hogy indulás előtt mossa meg a fejét mosószappannal. Jó lenne, ha belülről is tisztára mosná. Csak egy óránk van, igyekezzenek.

Valójában még alig múlt el öt óra, de tudta, hogy nem ég a kezük alatt a munka.

Jacques-nak elmondta, miben állapodtak meg Juliennel. – Biztos, hogy nem akar velünk jönni, Jacques? – kérdezte.

- Egészen biztos, Marie kisasszony – felelte Jacques. – De, engedelmével, egy személy szeretne beszélni a kisasszonnyal. Odabent vár az előcsarnokban.

- Az ég szerelmére, hát ott most nincs is hova leülni! Különben sincs időm vendéget fogadni. Kicsoda az illető, Jacques?

- Egy személy – közölte Jacques szűkszavúan.

Mary besietett a házba, és fölkészült rá, hogy elnézését kéri a nagy felfordulásért, bármelyik kuzin érkezett is. Ki tudja, tán újabb utas Julién kocsijába.

Mindenre számított, csak arra nem, hogy Cécile Dulackal találja szemközt magát.

- Velem kell jönnie, Mary – mondta Cécile minden teketória nélkül. – Valmont-nak szüksége van magára.

Mary vaktában megkapaszkodott a lépcsőkorlátban. – Nem hiszem, hogy bármit tehetnék monsieur Saint-Brévin érdekében – mondta. – És nem hiszem, hogy bármit is óhajtanék tenni.

Cécile tudomást sem vett Mary fagyos hangjáról. – Valmont megkapta a sárgalázat, Mary – mondta. – És állandóan a maga nevét hajtogatja. Már órák óta. Persze nem kötelező velem jönnie. Mindenesetre jót tenne Valmont-nak, és megkönnyítené a halálát.

- A halálát? – kérdezte Mary. – Haldoklik?

- Lehet, hogy már meg is halt. Majdnem három óra hosszat vártam magára.

Mary sarkon fordult, és nekiiramodott. – Jacques! – kiáltotta. –, Jacques! – Az udvarban találkoztak. – Jacques, mondja meg Julién úrnak, hogy nem megyek vele. És noszogassa a szolgákat, hogy készülődjenek. Nekem el kell mennem valahová. Nem tudom, mikor érek vissza.

Százszor is elképzelte magában, hogy megöli Valmont Saint-Brévint.

De azt nem tudta volna elviselni, ha meghal.

62

Cécile elvezette Marie Laveau házának rogyadozó kertkapujához a Saint Anne Streeten. Mary nem tudta, hol

járnak, de abban biztos volt, hogy ez a ház nem lehet a kényes ízlésű Cécile-é.

- Mi dolgunk itt? – kérdezte.

- Odabent van Valmont. Amikor összeesett, az egyik barátja az én házamba hozta, hogy ápoljam. Én meg ide szállíttattam. Nem tűrök betegséget a házamban.

Mary úgy nézett rá, mintha varangyos béka volna. De Cécile-t ez nem izgatta. – Menjen be – mondta. – Várják.

- Maga nem jön? – kérdezte.

- Nem én – mondta Cécile, és már ment is, gondosan megválogatva, hova lép, nehogy összesározza a szoknyáját.

Mary bement a kertkapun, és keresztülvágott a kert sűrű bozótján. A ház ajtaja félig nyitva állt. Belépett, megállt, és várta, hogy a szeme hozzászokjon a benti félhomályhoz.

Aztán meglátta az asszonyt, aki a szemközti szoba küszöbén állt. Visszahőkölt, amikor felismerte benne a vudu-királynőt.

- Odabent van – mondta Marie Laveau.

Mary pedig megindult utána.

Valmont egy óriási, mennyezetes ágyban feküdt, amelynek csavart oszlopai olyan vastagok voltak, mint egy fatörzs. A kis helyiség közepén állt az ágy, s magas vasállványon égő olajmécsesek vették körül, nappali világosságot teremtve.

Meztelenül feküdt az ágyon, csak az ágyékát takarta egy kék rongy, és a szemén fehér borogatás volt. Élénksárga volt a bőre, élesen elütött a fehér lepedőtől, amelyen feküdt. Nyugtalanul hánykolódott, rángatóztak a végtagjai, cserepes ajka is mozgott, mély, siralmas nyöszörgés tört elő belőle.

Él, gondolta Mary, és ez egyelőre elég is volt. Megállt két mécses között, a fejénél. Remegett a keze, alig tudta megállni, hogy ki ne simítsa a homlokából csapzott haját,

meg ne törölgesse cserepes ajkát; hogy valami módon megvigasztalja, és megvigasztalja magát is azzal, hogy megérintheti. Mit sem számított már a fájdalom és a keserűség, amit elszenvedett, mit sem számított, hogy Valmont milyen kegyetlenül elbánt vele. Csak az számított, hogy szenved, és ettől majdnem meghasadt a szíve.

- Elvitetem a kórházba – mondta. – Érte jövök a nagybátyám fogatával.

- Azt ugyan nem – mondta Marie. – Az orvosok azonnal megölnék az érvágásukkal meg a purgálással. Én annál jobb orvosságot tudok. Ha pihenni tudna, akkor meggyógyítaná a saját életereje. Így azonban teljesen kimeríti magát, még akkor is, ha altatófőzeteket kap. Azért küldtem el magáért Cécile-t... Szóljon hozzá. Mondja neki, hogy itt van.

Mary ökölbe szorította a kezét. – Orvosra van szüksége, nem a maga kígyóimádó kuruzslására. Engedjen, megyek a kocsiért – mondta, és nekiugrott Marie-nak. Az félreállt, Mary pedig nekiment a falnak. Marie erős kezével megragadta a csuklóját, és szinte a falhoz szegezte.

- Csöndesebben, ostoba liba. Elég zaklatott ez az ember a maga gágogása nélkül is. Hallgasson végig. Valmont Saint-Brévin a barátom, és azt akarom, hogy meggyógyuljon. Márpedig ha valaki meg tudja gyógyítani, az én vagyok. Maga pedig vagy segít, vagy elhordja az irháját. De Valmont-t nem viszi el innen. Nem fogja megfosztani az egyetlen lehetőségétől, hogy életben maradjon. És ha mégis megpróbálná, megölöm. Ezt elhiheti.

Mary arcán érezte Marie Laveau forró leheletét. Azon törte a fejét, hogy szabadulhatna a szorításából.

Aztán meghallotta Valmont hangját.

- Mary – mondta Valmont szánalmasan gyönge hangon. – Mary...

Kitépte magát Marie keze közül. De az is lehet, hogy Marie magától eleresztette.

- Val – mondta –, itt vagyok. Itt vagyok. - És egy szempillantás alatt ott térdelt mellette.

- Mary – nyöszörögte Valmont, és a keze tétován tapogatta a lepedőt, olyan gyönge volt, hogy fölemelni se tudta. – Mary...

Mary megfogta a kezét, és úgy érezte, hogy szinte megperzselik Valmont lázas ujjai.

- Mary, bocsáss meg... bocsáss meg nekem...

- Megbocsátok, Val, hogyne bocsátanék – mondta Mary, szájához emelte Valmont kezét, és megcsókolta, újra meg újra. Patakzottak a szeméből a könnyek, s arcához szorította Valmont lázas kezét, hogy a könnyek hűsítsék. – Mindent megbocsátok – mondta. – Mindent az égvilágon. Minden rendben van, csak ne halj meg, szerelmem, csak ne halj meg!

Valmont felsóhajtott, hosszan, hosszan kifújta tüdejéből a levegőt, aztán elnyugodott. A lába már nem rángatózott, a karja elernyedt, és a keze úgy elnehezedett, hogy Mary nem bírta tovább tartani, leejtette a mozdulatlan testre.

- Valmont – kiáltotta Mary.

A férfi ajkán futó mosoly jelent meg, aztán az ajka is elernyedt. Hirtelen élénkvörös vér kezdett szivárogni az orrából, és végigfolyt a száján, állán, nyakán.

- Meghalt – sikoltotta Mary, és megkísérelte a kezével elállni a vér útját, de a vér keresztülömlött az ujjain.

Marie Laveau félresöpörte Maryt, és erős kezét ráfektette Valmont torkára. – Hallgasson már, ostoba liba – súgta, de olyan vadul, hogy az ordításnak is beillett. – Alszik. Végre nyugodtan alszik. – Az ágy mellett egy asztalon vízzel teli mosdótál állt. Marie kivett belőle egy

rongyot, és kicsavarta. Aztán lemosta vele Valmont arcáról a vért, és az orrlyukaihoz szorította, amíg el nem állt a vérzés.

- Pihenésre van szüksége – mondta Marynek. – Szerencse, hogy eljött. Most majd lemossuk langyos vízzel, hogy egy kicsit csillapodjon a láza.

Mary is kicsavart egy vizes ruhát, és hozzálátott. Csönd volt. Hallani lehetett, hogy odakint újra eleredt az eső.

A fényesen kivilágított, elfüggönyözött szobában nem lehetett tudni, hogy nappal van-e vagy éjszaka, nem lehetett érzékelni az idő múlását, figyelmük csakis a betegre irányult. Az egyik félhomályos sarokban néhány zsámoly állt, itt üldögélt Mary, amikor Val elaludt. Néha el is szunyókált, fejét a falnak támasztva, csak akkor riadt föl, ha mocorgást hallott az ágy felől vagy Valmont felkiáltott. Egyszer hirtelen fölébredt, odaszaladt az ágyhoz, de Valmont mélyen aludt. És Mary hirtelen rájött, hogy a csönd ébresztette föl: elhallgattak a harangok. Végre, gondolta boldogan, és visszament a sarokba.

Marie Laveau hangtalanul járt ki-be. Néha leült Mary mellé a zsámolyra, és halkan elbeszélgettek. A hosszú szünetekkel megszakított beszélgetésből Mary megtudta, hogy Valmont azért jött be a városba, hogy orvost találjon a beteg rabszolgáinak, mivel az, aki rendesen kezelni szokta őket, másodszor nem volt hajlandó kimenni Benisonba. Aztán a szállodában, a tőzsdeteremben kitört rajta a sárgaláz.

Mary megtudott egyet-mást Valmont és Marie hosszú barátságáról, levelezésükről is, és olyan izzó féltékenység ébredt benne, hogy azon maga is megdöbbent. Egészen elszégyellte magát. Be kellett ismernie, hogy szereti ezt az embert, minden erejével szereti, függetlenül attól, amit vele tett vagy valaha is tehetett volna. És korántsem csak

a testét, amivel annak idején szemrehányóan vádolta önmagát. Nem. Szerette őt szívével-lelkével, egész tudatával.

És megérezte, hogy Marie legalább annyira szereti Valmont-t, mint ő, csak másképpen. S valami meghatározhatatlan szeretet alakult ki kettejük között, miközben közös erőfeszítéssel küzdöttek, hogy megmentsék az életét a férfinak, akit szeretnek.

Amikor lázasan hánykolódott, langyos vízzel lemosdatták, hogy tűzforró teste egy kicsit lehűljön. Letörölték az orrából-füléből szivárgó vért. Mary tartotta a vállát, és megtámasztotta a fejét, miközben Marie belediktált egy kis erőlevest vagy orvosságot; gyakorlottan kapták el két oldalról, amikor beteg gyomra nem akarta befogadni a folyadékot, és görcsösen öklendezett.

- Nem baj, egypár csepp benne maradt – mondta Marie. – Az is valami. – Marie lemosta a testéről a hányadékot, míg Mary vizes ruhával kitisztította a szája belsejét. Közös erővel oldalára fordították, míg lepedőt váltottak alatta.

Mary nem kérdezte meg, mi van abban a főzetben, amit Marie ad Valmont-nak. Nyugtatóan hatott rá, ez volt a lényeg. Az ördöggel is hajlandó lett volna cimborálni, ha ez az ára annak, hogy Val meggyógyuljon. Olykor hallotta a ház másik részéből a jövésmenést, fekete és fehér hangokat, francia és angol szót; mindenki a láz ellen akart gyógyszert, gri-gri-talizmánt, varázslatot.

Mary olykor kiment a hátsó udvarba, ha az árnyékszékre kellett mennie, vagy amikor kiállt az esőre, hogy egy kissé felfrissüljön az áporodott ruháiban. Ilyenkor a folyosóról néha belátott abba a helyiségbe, ahol a vudu-oltár állt. Fekete gyertyák égtek rajta, meg színes porokkal teli üvegcsékben vékony viaszgyertyák. Rikító színűre mázolt Szűz Mária-szobor és fekete fából faragott feszület fogott

közre egy rácsos oldalú bronzládát, amelyből örökösen érdes, súrlódó zörej hallatszott ki: a tekergő kígyók neszezése.

De Maryt ez már nem érdekelte. Amikor Marie főzetei és varázslatai sem tudták csillapítani Val hánykolódását, az ő megnyugtató hangja, simogató keze segített. Valmont-nak szüksége volt rá. És csak rá volt szüksége.

Órákkal vagy tán napokkal azután, hogy a harangok elhallgattak, Mary tompa, visszhangzó robbanást hallott. Ijedtében elejtette a kezében tartott porcelán mosdótálat, amely ripityára törött a padlón. – Mi volt ez? – kérdezte súgva.

- Ágyúlövés – felelte Marie. – Ágyúval lőnek a felhőkre. Azt hiszik, hogy az majd végez a lázat okozó miazmákkal. – A hangja tele volt megvetéssel. – Utána majd szurkot égetnek. Pedig semmi értelme, azelőtt sem használt. Nagy hazugság az egész. De mindig végigcsinálják, bebeszélik az embereknek, hogy ettől majd elmúlik a járvány. A harangozást abbahagyták, mintha anélkül nem venné észre az ember, hogy továbbra is kétszázan halnak meg naponta.

Mary a számokat fel se fogta. – De Val nem hal meg – mondta.

- Nem. Ő nem hal meg – ismételte meg Marie.

Egy ízben aztán tiszta fejjel ébredt, magához tért. Marie egy bögréből itatta, miközben Mary feltámasztotta a hátát. Valmont dörmögött valamit, megfogta a bögrét, s jobban a szája felé döntötte. – Éhes vagyok – mondta érthetően, és hangosan kortyolni kezdett.

Aztán újra öklendezni kezdett, újra visszasüllyedt az önkívületbe.

- Rendbe fog jönni – mondta Marie. – A felét megitta. Most már főként csak ennie kellene, az orvosság már nem fontos.

Később, tán éjszaka, vagy a következő nap, vagy annak az éjszakáján Valmont hirtelen nyöszörögni kezdett. Mary és Marie futva ment oda hozzá. Egyre hangosabban, keservesebben, fájdalmasabban nyöszörgött. Marie megtapintotta az arcát, és a nyakán lüktető eret. – Ez a krízis – mondta rekedten, érezhető félelemmel a hangjában.

Görcsben vonaglott a gyomra, kötélként kígyóztak rajta az izmok. Mary hallotta Marie elsuttogott fohászát, és gondolatban ő is vele fohászkodott. Aztán hirtelen visszataszító fekete maszat jelent meg Valmont alatt a fehér lepedőn: valami hihetetlenül undorító, bűzös ürülék. Mary döbbenten hátratántorodott.

- Most már biztos, hogy megmarad – örvendezett Marie. – Már nem hány. Megindult a bélműködése. Most már megmarad!

Vizes rongyot fogott, és tisztogatni kezdte Valmont combját. Aztán az ágy mellé dobta a használt rongyot. – Gyorsan – mondta Marynek –, hozzon a konyhából tisztát. Nemsokára magához tér. Addigra rendbe kell hoznunk.

Mary futva ment a konyhába. Szekrényeket, fiókokat nyitogatott, rongyokat keresgélt. Aztán meghallotta Valmont hangját. Gyönge volt, de tisztán érthető.

- Mi a fenétől van ez a szörnyű bűz? – kérdezte.

Marie barátságosan, nyugodtan válaszolt: – A bűz forrása ön, monsieur Saint-Brévin.

- Ki az? Minek ez a vacak a szememen? Te vagy az, Marie?

- Én bizony.

- A te házadban vagyok? Hogy kerültem ide? Semmire nem emlékszem.

- Sárgalázad volt. De most már rendben vagy.

- Segíts föltápászkodnom. Meg kell fürödnöm. És farkaséhes vagyok.

Mary lázasan kereste a rongyokat, dobozok potyogtak ki a szekrényből a keze nyomán. Valmont magához tért, gondolta. Alig várta már, hogy lássa.

Hallotta, hogy Marie fölnevet. – Minek úgy elsietni a fölkelést, Valmont? Az én ágyamban fekszel pucéran. Hát nem erre vágytál időtlen idők óta?

Valmont kuncogására Mary megtorpant. Csupa szeretet, csupa meghittség volt ez a kuncogás. – Nem érted – mondta Valmont. – Muszáj fölkelnem. Először is le kell mosnom magamról ezt a bűzt. Aztán a hajóm után kell néznem. – Most már nem volt derű a hangjában. – Mennem kell, Marie. Tudod, muszáj... – Némi tétovázás után folytatta: – Igyekeznem kell, hogy minél hamarabb bekössem a fejét annak a charlestoni milliomoslánynak.

Mary szívét összeszorította a fájdalom. Lábujjhegyen kiment a konyhából az előkertbe.

Az alacsony égbolt sötét volt, körös-körül félhomály. Nem tudta megállapítani, éjszaka van-e vagy nappal. Az utcasarkon nagy hordóban szurkot égettek. A lángok megvilágították a közvetlen környezetet, a hömpölygő fekete füst azonban sötétségbe borította az utcát. Minden sarkon égett egy szurkoshordó. Szabálytalan időközökben, de szüntelenül dörgött az ágyú, ólomnehéz dörrenéssel.

Mary szíve is nehéz volt, mint az ólom. Vaktában botorkált az elhagyott, félhomályos utcákon, fulladozott a füsttől, s közben befogta a fülét, hogy ne hallja az ágyúlövéseket. Megbotlott, és elesett. Aztán óvatosan a házfalak mentén tapogatózott előre a kavargó füstben. És sírt. Maga sem tudta, hogy a maró füsttől vagy valami még sokkal égetőbb fájdalomtól.

A következő utcasarkon zsírozatlan kocsikerék nyikorgása állította meg. Kormos kezével megtörölte a szemét, hogy lássa a fodrozódó füstön át, mi közeledik. Erősebben rákezdett az eső, így még kevesebbet lehetett látni, mint azelőtt. Mary nem látta a közeledő kocsit, egészen addig, amíg szinte karnyújtásnyi távolságba nem ért. Rozoga stráfkocsi volt, roskadásig megpakolva felpuffadt, oszlásnak indult hullákkal. Petyhüdt karjuk lelógott a kocsi két oldalán, és himbálózott, mint az inga.

Mary összecsuklott, és eltakarta a szemét. Csupa víz lett a szoknyája. Hallotta a saját ziháló lélegzetvételét, és a fogai rémült vacogását. A kocsi továbbdöcögött. A következő sarokról hallani lehetett a kocsis kiáltását: – Hozzák ki a halottakat!

A következő sarokról is odahallatszott még a kiáltás, halkabban, aztán még a következő sarokról is. Aztán már csak az ágyú dörgött, és az esőcseppek kopogtak a járda tégláin.

Mary fölállt, és futásnak eredt. Az útkereszteződésnél megcsúszott, és belezuhant az utca sarába. Négykézláb mászott el a járdáig, ahol a szilárd talajon újra szaladni kezdett. Az égő szurkoshordók mutatták az utat, de a füstjükön áthatolni kínszenvedés volt.

Bőrig ázva, kormosan, nyöszörögve esett össze a Sazerac-ház kapujában. Dörömbölésére Jacques résnyire kinyitotta a kaput.

- Jacques, Jacques, az isten szerelmére, eresszen be! Én vagyok, Mary MacAlistair.

A magas komornyik egyik kezében lámpással, a másikban pisztollyal letérdelt, és az ajtórésen át belenézett Mary elgyötört szemébe.

- Uram, atyám – mondta –, már azt hittem, hogy nem is él. – Lerakta a földre a lámpást meg a pisztolyt, és kitárta a kaput. – Jöjjön be, gyermekem. Most már jó helyen van.

63

Mary a ház falai között próbált menedéket találni a kinti borzalmak elől. Még Mémère laudanumszirupjából is ivott egy keveset, hogy aludni tudjon. De az álmai még vérfagyasztóbbak voltak, mint a valóság. Amikor pedig fölébredt, Valmont emléke a rémálmainál is gyötrelmesebb volt.

El kell foglalnom magam valamivel, gondolta. Előkereste a levelet, amit Jacques adott át neki. Brissac doktor hagyta ott, miközben Valmont-t ápolta. „Ha erős a szíve, mademoiselle, akkor nagy szükségünk van kegyedre – írta az orvos. – A kórházban alig győzzük ellátni a betegeket. Kevesen vagyunk. Jöjjön, segítsen!"

Mary egy vállkendőt kerített magára, a fejére is ráigazította, és nekiindult a csípős füsttel keveredő, szűnni nem akaró esőnek. Jacques keresztet vetett magára, amikor kiment a kapun.

A kórház minden eddigi lidércnyomásnál rettenetesebb volt. Nemcsak az ágyakon feküdtek, hanem a földre vetett matracokon is, az ágyak között és a folyosókon. Minden sarokban betegek és haldoklók, az előcsarnok padlóján is, sőt a bejárati lépcsőn is. Vér, hányadék és halál mindenütt.

Mary – az orra alá kötött ecetes spongyával – a teli ágytálakat cipelte, meg a szennyes ágyneműt hordta a mosókonyhába. Lemosta, emelgette a betegeket, lepedőbe burkolta a halottakat. Orsolya-rendi apácák teljesítettek szolgálatot a kórházban. Soha panaszszó nem hagyta el az ajkukat, csak a karikás szemük, nyúzott arcuk tanúskodott kimerültségükről.

Önkéntesek is voltak. Mary felismerte közöttük Mrs. O'Neillt, de arra nem jutott idje, hogy szóba elegyedjen vele. A betegek között sok volt az ír. Az egyik apácától

hallotta, hogy a friss bevándorlók mindig nagyon könnyen megkapják a lázt. Mrs. O'Neill a maga éneklő beszédével valószínűleg a hazájukra emlékeztette őket, és olyan volt számukra, mint egy angyal.

Brissac doktor két másik orvos társaságában belépett a kórterembe, és azonnal észrevette Maryt. – Jöjjön, segítsen, mademoiselle – kiáltotta. – Szükségem van valakire, aki beszél franciául, és nem szeretném a kedves nővéreket elvonni a munkájuktól.

Mary odasietett. És hamarosan rájött, hogy Marie Laveau-nak igaza volt. A hagyományos gyógymód olyan brutális, hogy azt csak a legerősebb szervezet bírja ki. – Kérek egy szikét meg egy tálat – mondta Brissac doktor. – Eret fogok vágni ezen az asszonyon.

- De hiszen amúgy is vérzik, doktor úr – mondta Mary. – Nézze az orrát!

- Ide azt a szikét, mademoiselle, meg a tálat. Majd ha kegyed férfi lesz és diplomás orvos, akkor megvitathatjuk a gyógykezelést.

Mary elővette a szikét az orvosi táskából, amit Brissac doktor letett a földre. Rá volt száradva a vér. Megpróbálta megtörölgetni a kötényében. Nem helyeselte, hogy így használják egy új betegen. Mintha piszkos tányéron kínálna valakinek ételt az ember.

- Igyekezzen már, nem látja, mennyien várnak? – Brissac doktor kikapta a kezéből a szikét. Aztán gyakorlott mozdulattal a beteg nő karjához közelített vele, és egy gyors vágással elmetszette az eret. Az asszony nem volt öntudatánál, de így is felsikoltott a fájdalomtól.

Amikor a tál megtelt vérrel, az orvos odaadta Marynek, hogy öntse ki, aztán tartsa a beteget, amig ő megitatja az orvossággal.

Az asszony rúgkapált, ellenkezett, de Mary erősen tartotta a vállát, miközben Brissac doktor szétfeszítette az

állkapcsát, és a szájába erőltetett valami sűrű, sötét folyadékot.

Aztán az orvos a következő beteghez lépett, aki a földön feküdt. – Ide a szikét meg a tálat, mademoiselle – mondta –, de gyorsan.

- Rajtam ne vágjon eret, doktor úr! – sikoltotta az asszony. – Irgalmas Jézus, hallgass meg! Ne hagyd, hogy belém vágjon!

- Jöjjön, mademoiselle, fogja le a beteget!

Mary szót fogadott. Igyekezett megnyugtatni az asszonyt, de az megsárgult kezével belekapaszkodott a karjába, és vérfoltos szájával könyörgött, ne engedje, hogy az orvos eret vágjon rajta. Amikor aztán a szike belevágott, vérfagyasztó üvöltésben tört ki.

A kórteremben mindenfelé sikoltoztak a betegek, ahogy az orvosok ágytól ágyig haladva, irgalmatlanul végrehajtották azt, amit a sárgaláz legalkalmasabb gyógykezelésének tekintettek.

Mary egészen rosszul volt ettől. Meg attól is, ahogy a halottakkal bánnak. Egyszerűen halomba rakták őket a kórtermek végében, mint az ölfát. Az egyik apáca észrevette, hogy milyen borzadva néz. – Borzalmas dolog, valóban, de nem tehetünk mást – mondta. – Minden öt percben meghal valaki. Majd jön egy pap, megáldja őket, és imádkozik értük, mielőtt elszállítják szegényeket.

Tiz órán át megállás nélkül dolgozott, aztán nem bírta tovább. – Kedves nővér, kérem, én hazamegyek – mondta. Levetette mocskos kötényét, és a többi szennyes tetejére dobta.

- Isten fizesse meg a segítségét, mademoiselle – mondta az apáca, és már ment is a következő beteghez, hogy lemosdassa, imádkozzon érte, és fáradt, de nyájas arcával, ismerős fekete öltözetével egy kis megnyugvást szerezzen neki.

Mary többet nem is ment vissza a kórházba.

Másnap egy kosárba bepakolt vagy fél tucat lepedőt, ecetet és mosószappant, egy másik kosárba pedig néhány csuporban tyúkhúslevest, amit előző este Jacques segítségével készített.

Marie Laveau receptjét ugyan nem ismerem, gondolta, de, ha igaz, ilyenkor a táplálék a lényeg. Próba szerencse.

Végiggyalogolt a néptelen töltésen, egészen az ír negyedig. A kikötőpallók mellett egyetlen hajó sem vesztegelt, még halászbárkák meg uszályok sem, amelyek pedig máskor két mérföld hosszúságban egybefüggő szigetet alkottak a part mentén. Sorsukra hagyott teheráruk áztak az esőben. Mary lépteinek zajára egy patkány egy fölborult spinétben keresett menedéket. Mary idegesen összerezzent, ahogy a húrok hirtelen pengeni-bongani kezdtek.

Az Adele Street közelében két pucér kisgyerek játszott a csatorna sebesen folyó vizében. Mary mosolyogva odament hozzájuk.

Köszönésére a két gyerek odatocsogott hozzá a vízben.

Elmondták Marynek, hogy nagyon éhesek, de az anyjuk nem ad nekik enni. Kizavarta őket a házból, mert beteg.

- Mutassátok meg, hol laktok – mondta Mary. – Talán tudok segíteni az édesanyátokon.

Az asszony nem volt eszméletén, a bőre sárga, vér és hányadék borította, és tüzes volt a láztól.

Semmivel nincs rosszabb állapotban, mint Valmont volt, gondolta Mary, és munkához látott. Lemosta a beteg asszonyt, aztán tiszta ágyat húzott. Kitakarította a szobát, majd az egész házat. A konyhában talált vödröt, súrolókefét, a kamrában krumplit meg egy darab füstölt marhahúst a gyerekeknek. Magában hálát adott Mrs. O'Neillnek, amiért megtanította takarítani, meg arra, hogy a forrásban lévő vízben előbb-utóbb minden puhára fő.

Amikor rendbe tette és megetette a gyerekeket, és az anyjukat, amennyire lehetett, kényelembe helyezte, bekopogott a szomszéd házba, aztán a következőbe, és így tovább, karján a két kosárral, lelkében pedig nagy elszántsággal, és azzal a tudattal, hogy a sárgaláz igenis gyógyítható.

Mire a hosszú, esős nap véget ért, segítséget is talált: egy asszonyt meg egy férfit. Megtanította nekik azt a keveset, amit tudott. De ami még ennél is fontosabb, megingatta őket abban a hitükben, hogy a sárgaláz menthetetlenül végez mindenkivel.

Megígérték, hogy éjszaka rendszeres időközönként végiglátogatják a környéken a betegeket, lemosdatják és megetetik őket. Mary pedig megígérte, hogy reggel majd visszajön, és hoz nekik ennivalót. Tíz betege volt.

Csak tíz, gondolta keserűen; csak tíz emberen tudtam segíteni, és azokon is édeskeveset.

Amikor már messze járt az ír negyedtől, végre szabadjára eresztette a könnyeit. Aztán összeszedte magát, és az esőben, sárban sietve megindult, hogy előkerítse a halottszállító szekeret. Útözben tizenhárom oszlásnak indult, bűzlő tetemet számolt össze.

Naponta végigjárta az ír bevándorlók lakta utcákat, és segített, amiben tudott. Már egészen érzéketlenné vált a rémségekkel szemben. Pedig becsukott szemmel is a ragály áldozatait látta. Egy kétszobás házban huszonhat felfúvódott hullát talált. Egy másik házban egy csecsemő halott anyjának az emlőjét szopta. Mary több gyereket is összeszedett és elvitt az árvaházba, és reggelente az árvaháznak is felpakolt egy-egy zsák élelmiszert.

Elkeseredésében sírva fakadt, amikor fekete hányadék jelezte, hogy fáradozásai kudarcot vallottak, és nem bírt magával a boldogságtól, amikor a megindult bélmozgás a gyógyulást adta hírül.

A kezét sebesre marta a lúgos szappan, amivel a nyomorult kis házakat takarította, a szeme kivörösödött a lúgkő kipárolgásától. De keményen tartotta magát, mindig tiszta volt és rendezett, mindig mosolygott, bármennyire fáradt és elkeseredett volt is. Tudta, hogy azzal teszi a legnagyobb szolgálatot a betegeknek és a rettegőknek, ha meggyőzi őket, hogy a láz nem legyőzhetetlen.

Egyik délután, miközben egy öregembert mosdatott, hangos krákogást hallott a háta mögül. Hátranézett, és őszinte örömmel mosolyodott el, amikor meglátta Mrs. O'Neillt.

- Szóval maga lenne az, Mary MacAlistair– mondta az özvegyasszony. – Hallottam a hírét, de nem akartam hinni a fülemnek. Ha végzett itt az öreg Michael O'Roarke-kal, akinek már legalább tíz éve a másvilágon lenne a helye, jöjjön el hozzám. Kap egy jó reggelit, és elbeszélgetünk.

- Nahát! – hüledezett Mrs. O'Neill, miután Mary befejezte a mondókáját. – Nem képzeltem volna, hogy a vudu kuruzslók is értenek valamihez, de most már elhiszem. Az érvágásnál bármi többet ér. A saját szememmel láttam egy szerencsétlent, aki nem is volt komolyan beteg, épp csak egy kicsit besárgult: ott múlt ki az orvos kése alatt, miután megcsapolták az egészséges, piros vérét. Tudja, Mary, sokan fölfigyeltek arra, amit itt művelt az ír negyedben. Jól ismerem a szomszédaimat, és tudom, hogy a többségük a kezét se mozdítaná a betegek érdekében. De holnap munkára fogom őket. Akad majd, akinek nem lesz ínyére, hogy megmosdasson egy-egy megsárgult arcot, de a padlósikálást nem fogják méltóságukon alulinak tartani. Holnap reggel jöjjön el ide, és majd meglátja, hogy a maga jó példája milyen ragadós. A főzéssel meg nem kell bajlódnia. Maga csak foglalkozzék majd az árvákkal, a levesre nekem gondom

lesz. Olyan káposztalevest főzök, hogy egykettőre meggyógyul tőle mindenki.

Két napon belül Maryre már nem is volt szükség az ír negyedben. Lassan bandukolt hazafelé, csak most érezte, mennyire fáradt. Igazán örülhetett, hogy Mrs. O'Neill magához ragadta a parancsnokságot. Közös erővel sokkal többre mentek, és a szomszédság részvétele lelket öntött betegekbe és egészségesekbe egyaránt.

Örült is.

Csakhogy máris fölöslegesnek, haszontalannak érezte magát. És rettenetesen magányosnak.

Egy jó nagy alvásra van szükséged, Mary MacAlistair, korholta önmagát. Akkor talán majd megjön az eszed, és abbahagyod végre az örökös nyavalygást.

De végül is nagyon későn került ágyba. Amikor hazaért, szélesre tárult a kapu, és Mémère állt a küszöbön, kitárt karral.

- Marie, drágám, már lestelek. Öleld meg öreg nagyanyádat, akinek borzasztóan hiányoztál.

Mary beszívta Mémère tiszta, édes levendulaillatát, arcán érezte ráncos, öreg bőrét, és egy csapásra vége volt a levertségének.

- Nem lett volna szabad visszajönnöd vidékről, Mémère, de nagyon boldog vagyok, hogy láthatlak.

- Ne légy csacsi, Marie. Muszáj volt hazajönnöm. Holnapután augusztus tizenötödike, meg kell ünnepelnünk a névnapunkat.

Névnapi vendégség, gondolta magában Mary. Ez igen! Odakint még füstfelhőket okád a sarkokon égő szurok, komoran dörög az ágyú, Mémère pedig levendulaillatot áraszt, és fuvolázó hangján a névnapi előkészületeket tervezgeti. Egy örökkévalóságnak tünő pokoljárás után Mary végre felszabadultan, önfeledten nevetni kezdett.

Anna-Marie Sazerac dacolva a sárgalázzal, visszatért New Orleansbe, és ezzel, mintegy varázsütésre új életre kelt az egész ház. Mary másnap reggel tejeskávé és frissen sült fánk illatára ébredt. Mémère szobalánya, Valentine állt az ágya mellett, kezében a reggelizőtálcával. A tálcát hímzett rózsaszín tálcakendő borította, rajta a legfinomabb porcelánnemű, rózsaszín szalvéta, és egy kis ezüstvázában frissen szedett rózsa. Úgy érezte, életében soha még ilyen szépet nem látott.

Amikor reggeli után lement a földszintre, kellemes, citromolajos bútortisztító illatával voltak tele a szobák, és mindenütt virágcsokrok álltak a ragyogóra fényesített asztalokon. Mémère egy alacsony zsámolyon ült, előtte a földön félkörben divatlapok.

- Bonjour, kedvesem – köszöntötte. – Nagyszerű posta várt idehaza. Gyere csak, nézd ezeket a párizsi divatlapokat! Ideje, hogy gondoskodjunk a ruhádról, amiben megjelensz az évadnyitón az operában. És rendelnünk kell még vagy egy tucatot. Mindenből a legszebbet és a legjobbat, elvégre ez lesz az első társasági szezonod. Sajnos, New Orleansben csak kullognak a divat után, nyomába se jön itt senki a párizsi szalonoknak. Nézd, most meg mit ki nem találtak! Kiment a divatból a sok alsószoknyás krinolin, és egyfajta abroncs tartja ki az aljat, szélesebben, mint valaha. Magamnak is rendelek egyet. Milyen érdekes lehet ebben közlekedni.

Maryben azon nyomban feltámadt a szakmai érdeklődés, és leguggolt a földre, hogy jobban szemügyre vehesse a divatlapokat.

Később Mémère mindenáron ki akart menni a piacra. – Tégy a kalapodra fekete fátylat, chérie – mondta. – Úgy legalább senki nem veszi észre, ha a kátrányfüsttől kormos lesz az arcod.

- De hiszen senki nincs az utcákon, Mémère, aki látna bennünket – mondta Mary türelmes elnézéssel.

- Mesebeszéd – mondta Mémère. – A piacon mindig ott vannak a kofák. Különben is eperszezon van, és már nagyon fenem a fogam egy kis eperre.

Úgy is volt. Ott ültek a fekete bőrű kofák a piacon, szemet gyönyörködtető epreskosarakkal. De árultak zöldségfélét, virágot is, meg harciasan kapálózó rákot és gyöngyházszínű osztrigát. Nem voltak annyian, mint rendes körülmények között, és az árak a tízszeresükre emelkedtek, de minden kapható volt, ami csak szemnek-szájnak ingere. Madame Sazerac nagy gonddal szemelte ki a kedvére való portékát, pergő nyelvvel alkudozott, sőt még a megfelelő ráadást is maga alkudta ki. Az árusok szemlátomást élvezték a dolgot, zajosan versengtek a figyelméért, és mire maga mögött hagyta a piacot, mindenki ugyancsak jókedvében volt.

A piaccal szemközt kocsma állt, amelyet általában a part mentén kikötött hajók legénysége látogatott. Be lehetett látni nyitott ajtaján: most mindenféle rendű és rangú népség vett körül odabenn egy rikítóan kifestett nőt, aki bendzsón játszott, és énekelt. A közönség zajosan ünnepelte, és röpködtek felé a készségesen férfias javaslatok.

- Ez már botrány – jegyezte meg Mary.

- Ugyan, Marie – mondta a nagyanyja, és szemügyre vette a duhajkodókat. – Tudod, hogy a színházak meg a mulatók zárva vannak. Valahol csak ki kell tombolniuk magukat a férfiaknak. Különben is szeretem ezt a dalt. Szegény tehénpásztor, Alabamától egészen Louisianáig lovagol a bendzsójával, és még abban sem lehet biztos, hogy ez a bizonyos Susanna megsiratja. Most mondd! És milyen fülbemászó dallama van!

- Nem arra a kifestett nőre gondoltam – mondta Mary. – A táblára a kocsma előtt, amire krétával fel vannak jegyezve a fogadások, hogy hányan halnak meg ma a sárgalázban.

Mémère vállat vont. – New Orleansben a férfiaknak szenvedélye, hogy fogadást kössenek. És aki ma meghal, az a fogadástól függetlenül is meghal. Vannak férfiak, akiknek mindene a fogadás. Fogadnak a gyapot árára, amikor még el se vetették. Fogadnak a bankrészvények alakulására. Lutri számukra az egész élet. És Louisianában mindenekfölött a legnagyobb lutri a cukornád. Én tudom, az apám cukornád-ültetvényes volt. Ha jön egy korai fagy, egyik napról a másikra mindennek vége.

Mary egy pillanatra megdermedt, aztán összeszedte magát. Számára csak egy cukornád-ültetvényes létezett, és azt igyekezett egyszer s mindenkorra elfelejteni. Minden figyelmét a nagyanyja vidám fecsegésére összpontosította.

- Elő kell keresnünk a szalagokat, hogy feldíszítsük az ebédlőt a névnapi ebédhez. Meg a tortatálat. Semmiképpen nem mondhatunk le az ünnepi külsőségekről, még akkor sem, ha csak ketten vagyunk Marie-k, és a többiek, akik máskor mind eljönnek, most majd nem lesznek itt.

Mary minden erejével figyelni próbált, de állandóan Valmont járt az eszében. Meg egy sor kérdés. Vajon, ha ott marad Marie Laveau házában, ha Valmont meglátja, nem gondolta volna meg magát azzal a charlestoni lánnyal kapcsolatban? Hiszen őt szólongatta, amikor a láztól félrebeszélt. De miért? Csak azért, hogy bocsánatot kérjen? És miért akart mindenáron bocsánatot kérni, ha nem azért, mert mégiscsak érez iránta valamit?

Aznap este, vacsora után, úgy nagy általánosságban föl is vetette a témát. – Neked mi a véleményed a szerelemről, Mémère? – kérdezte a nagyanyját.

Anne-Marie Sazerac figyelmesen ránézett. Kezét Mary kezére tette, megsimogatta hosszú ujjait. – A szerelemről – mondta elgondolkodva–, úgy érted, férfi és nő között. Sokat tudnék beszélni róla. Nem is képzeled, mennyit. Szándékomban is állt, hogy beszélgessünk róla, még mielőtt elkezdődik az őszi szezon, és bevezetnek a társaságba. De hát soha ennél jobb alkalmat. Menj csak, Marie, hozd ide a ládikát. Van benne valami, amit meg akarok mutatni neked, ha már a szerelemről beszélünk.

64

Mémère végighúzta az ujját a ládika megfeketedett sarkán. – Látod, milyen üszkös? – kérdezte. – Abban az évben perzselődött meg, amikor én születtem. 1788-ban. A nagy tűzvészben, amely gyakorlatilag az egész várost elpusztította, a szülőházamat is beleértve. Hányszor elmondta nekünk anyánk ezt a történetet! Éppen velem volt várandós, és mint a legtöbb első gyerek, késlekedtem. Anyám azt mesélte, hogy visszaszaladt a ládikáért az égő házba, és a nagy izgalomtól végül is megjöttek a szülési fájdalmai. Az Orsolya-rendiek zárdájában jöttem a világra; nagyjából az volt az egyeden épület a városban, amit elkerült a tűz. Mondogatta is, amíg élt, hogy tűzre való rossz gyerek voltam. Ami azt illeti, szerintem anyánkat becsapta az emlékezete. A kisebbik öcsém, Alexandre a második tűzvész idején született. Ő hat évvel fiatalabb nálam, és meggyőződésem, hogy ez a történet valójában az ő születéséhez kapcsolódik, nem az enyémhez.

- Akkor is leégett a házatok?

- De még mennyire. Jól emlékszem rá, nagyon izgalmas volt. Hónapokon keresztül egy sátorban laktunk a töltésen. A barátnőim is mind ott voltak. Olyan volt az egész, mint egy nagy kirándulás. Hogy a szüleink számára milyen lehetett, az meg sem fordult a fejünkben. Apám a két tűzvész után határozta el, hogy ültetvényes lesz. Azt mondta, túlságosan kockázatos dolog a városban élni. Ez volt az egyetlen alkalom az életben, amikor valamiről azt hallottam tőle, hogy túlságosan kockázatos. Nála megrögzöttebb hazárdjátékos nem élt egész New Orleansben.

- És mi volt, mielőtt ültetvényes lett? – kérdezte Mary.

Mémère szeme elkerekedett. – Látod, akármilyen furcsa, ezt nem is tudom. Gondolom, egyszerűen *fainéant*, mint Bernard. Bizonyára nagyon gazdag volt, és afféle *charmeur*. Okvetlenül gazdagnak kellett lennie, különben a nagyszüleim nem adták volna hozzá anyámat. Arra pedig én magam is emlékszem, hogy milyen elbűvölő férfi volt. Rajongtam érte. És persze rajongott érte az anyám is. A házasságuk valóságos regény volt, igazi szerelmi házasság.

Mary közelebb húzta nagyanyjához a zsámolyt, amelyen ült, és kérte, hogy meséljen, de részletesen.

Anne-Marie Sazerac megsimogatta Mary haját, és felsóhajtott. – Kezdhetném úgy is a történetet – mondta –, hogy egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gyönyörű lány, akit Isabella-Mariának hívtak, és ez a lány olyan szép volt, hogy egy tündérkirálynő is megirigyelhette volna. Ő volt az én édesanyám. Amikor a nagyanyámat, Marie-Hélène-t bemutatták a spanyol királyi udvarban, ott voltak vele a fiai és a lányai is, közöttük Isabella-Maria. Nézd csak az ükanyád képét, látod, milyen gyönyörű? És mégis, a trónteremben mindenki a lányát nézte, Isabella-Mariát, pedig rajta nem is volt ilyen díszes, ünnepi ruha,

csak afféle egyszerű öltözet, amilyen egy gyermeklánynak dukál. Hát elképzelheted, milyen gyönyörű volt.

Nagyapámat spanyol grandok ostromolták Isabella-Maria kezéért. Ő azonban hallani sem akart házasságról. A nagyszüleim nem is bánták. Azt tervezték, hogy előbb-utóbb hazajönnek New Orleansbe, és nem akarták idegenben hagyni a lányukat.

Amikor hazaérkeztek, a kormányzósági palotában nagy estéllyel fogadták őket. Azon az estélyen ismerkedett meg Isabella-Maria Antoine Ferrand-nal. Tánc közben mélyen egymás szemébe néztek, és a bál után Isabella-Maria közölte az apjával, hogy megtalálta azt a férfit, akihez hozzá akar menni feleségül.

Mary felsóhajtott: – Ez olyan, mint egy tündérmese.

Mémère elnevette magát: – Pedig még el se kezdtem. Az esküvőjük, az csakugyan valóságos tündérmese volt. Még ma is beszélnek róla New Orleansben, pedig már senki sem él azok közül, akik a saját szemükkel láthatták. Nagyapámék nagy ültetvényen laktak, ott, ahol ma az amerikai negyed van. Akkoriban még a Vieux Carréból állt egész New Orleans. Hosszú tölgyfasor vezetett nagyapámék házához. Néhány héttel az esküvő előtt nagyapám elküldte a kertészeket az erdőbe, hogy fogdossanak össze sok pókot, és eresszék őket szabadon a tölgyfák lombjában. A pókok persze azonnal munkához láttak, és valóságos pókhálóbaldachint szőttek az út fölé a fasorban. Aztán Marie-Hélène meg az összes gyerekei az esküvő napján kora reggel kimentek a fasorba, és a tenyerükből aranyport fújtak a pókhálóra. A szolgák pedig végigterítették a kocsiúton a szőnyegeket, amelyeket kifejezetten erre az alkalomra hozattak Perzsiából. Úgyhogy a vendégek, azon a gyönyörű májusi reggelen, Isabella-Maria esküvőjére menet aranybaldachin alatt, perzsaszőnyegen hajtottak végig hintójukon, s

aranycsipkén át világította meg a nap a perzsaszőnyegek drágakőszíneit. És aranycsillámok ragyogtak a fehér csipkefátyol alatt a menyasszony fekete hajában is.

- Mint a mesében – mondta Mary. – És boldogan éltek, míg meg nem haltak...

- Hát igen – mondta Mémère –, boldogan éltek. Csak annak a boldogságnak mások itták meg a levét. Ott van a ládikában az a kis bőrbugyor?

Mary kinyitotta a ládikát, elővette, és odaadta a nagyanyjának. Mémère szigorú tekintettel emelgette meg a tenyerén a bőrtasakot. – Alig van súlya – mondta –, pedig ráment két teljes vagyon. – Kirázta belőle a fekete nyílhegyet.

- Ez volt az apám kabalája. A nyílhegy mágnesvasból van, a bugyor meg fekete macska bőréből. Apám az anyám menyasszonyi fátylát adta oda érte egy vudu-varázslónak, miután elkártyázta a fél vagyonát. Biztos volt benne, hogy ez a mindenható gri-gri majd megfordítja a szerencséjét.

Annyira biztos volt benne, hogy minden pénzét föltette a kártyára, és el is veszítette azonmód. El kellett adniuk anyám ékszereit, aztán a szüleitől örökölt földeket. Anyám bátyjai folyósítottak neki valami járadékot, hogy legyen miből élniük: apám azt is elkártyázta. A cukornád termést még lábon elkótyavetyélte: fogadást kötött a cimboráival, hogy melyik napon várható az első fagy. És persze vesztett. Ekkorra már iszonyatos adósságai voltak; jelzálogkölcsön volt az ültetvényen, s már-már a becsülete forgott kockán. De egyvalami volt még, amit áruba bocsáthatott: engem. A jövendőbelim megígérte, hogy kifizeti minden adósságát, beleértve a jelzálogkölcsönt is, ha hozzáad feleségül.

Már elmúltam tizenhat éves, amikor menyasszony lettem. Akkor már megkaptam a ládikát. Anyám eredetileg

egy darabka aranycsillámos pókhálót tett bele, de most kicserélte erre a vudu– talizmánra. Azt mondta, ez nagyon sokat jelent neki: apámtól kapta, aki – látva a boldogtalanságomat – megesküdött, hogy nem kártyázik többé, vége a fogadásoknak, nem kell már neki a gri-gri.

Anyám persze ezúttal is hitt neki, mind mindig. Szerette az urát. Nem rá haragudott, hanem a vudu-talizmánra.

Két hónappal az esküvőm után apám az egész ültetvényét föltette egyetlen kártyára, és vesztett. Ezek után kiment a klub kertjébe, és főbe lőtte magát. Én hosszú évekig nem is tudtam az egészről. A barátai összeadtak annyi pénzt, hogy visszavásárolhassák az ültetvényt, és elhíresztelték, hogy apám párbajban halt meg, miután valaki sérelmesnek vélhető megjegyzést tett anyámmal kapcsolatban. Anyám soha nem tudta meg, hogy mi az igazság. Még tizenöt évig élt apám halála után, abban a boldog tudatban, hogy egy nagy szerelem volt az osztályrésze.

Abban az emlékbe eltett pókhálóban még éppen annyi arany volt, hogy futotta belőle apám temetésére.

Mary megfogta a nagyanyja kezét. – Ez igazán szomorú történet, Mémère.

Anne-Marie Sazerac megszorította az unokája kezét: – De legalább romantikus – mondta –, azt meg kell hagyni. A romantika pedig bódító ital. Nekem is a fejembe szállt a szüleim boldog szerelmi házassága. Naponta láttam, és irigyeltem, hogy mennyire szeretik egymást, s arra vágytam, hogy én is így szeressek, és engem is így szeressenek. Ezért voltam annyira elkeseredve, amikor apám hozzáadott Jules Sazerachoz. Én még egészen fiatal voltam, Jules pedig öreg: harminchárom évvel idősebb nálam. Én egy kerge kis fiatal lány voltam, ő pedig nyársat nyelten arisztokratikus. Ő a forradalom elől menekült Franciaországból, én pedig kapcsolatba léptem

a New Orleans-i bonapartistákkal, és zálogházba tettem Marie-Hélène karpereceit, hogy adakozhassam a javukra. A bonapartisták ugyanis hajót vásároltak, hogy Napóleont New Orleansbe szöktessék Szent Ilona szigetéről. Pazar környezetet akartak biztosítani neki. – Anne-Marie Sazerac szeme csak úgy ragyogott. – Mondhatom, rettentően izgalmas volt az egész. Tudod, híres kalózok éltek errefelé, amikor én még fiatal voltam. Jean Lafitte például valóságos kalózkirályságot rendezett be a delta egyik szigetén. Egy Dominique You nevű főtisztje lett volna a hajó parancsnoka. Fényűzően berendeztek egy hajót, és egy házat is a Chartres Street meg a Saint Louis Street sarkán: abban lakott volna Napóleon.

Emlékszem, mindenen rajta voltak a kis címerméhecskék – kuncogott Anne-Marie Sazerac, mint egy fiatal lány. – A függönyökön, székhuzatokon méhecskeminta. Méhecskék a porcelánon és az ezüstnemün is. Csoda, hogy nem szivárgott méz a falakból. Aztán törhettük a fejünket, hogy mit csináljunk a méhecskékkel, amikor – három nappal a hajó indulása előtt – híre jött, hogy a császár meghalt, és ezzel a mi kis kalandunknak is vége lett.

Az én medalionomba is bele van vésve egy méhecske. Titkos zár nyitja az egyik rekeszét. Az egészben az a titkolózó, összeesküvő légkör volt a legizgalmasabb... Nézd csak, itt van a zár.

Anne-Marie megnyomott egy drágakövet a monogramban, és a medalion hirtelen kinyilt. Valami kihullott belőle, Mémère ölébe. Gyöngéden, óvatos ujjakkal fölemelte, és odamutatta Marynek. Szalmaszőke, rozsdafoltos hajfürt volt.

- Mondtam neked, Marie, többet tudok mesélni a szerelemről, mint gondolnád. Ennyi emlékem maradt az én nagy szerelmemtől. – Olyan lágy volt a hangja, mint

egy simogatás. – Tomnak hivták. Tom Millernek. Milyen fura amerikai név! Amerikai katona volt, egyszerű gyalogos, de számomra ő volt a minden. A díszszemlén láttam először, amikor az amerikaiak birtokukba vették New Orleanst. Mindenki ott volt, és mindannyian gyűlöltük a barbár idegeneket, New Orleans új gazdáit. New Orleans francia város volt, és mindig is francia akart maradni, függetlenül attól, hogy történelme java részében Spanyolország birtoka volt. A spanyolok beleolvadtak a franciákba. És amikor annak idején megtudtuk, hogy a spanyolok visszaadták a várost a franciáknak, egy héten át éjjel-nappal ünnepeltünk. És még szerencse, hogy alaposan kiünnepeltük magunkat, mert a francia trikolór mindössze három hétig lobogott a Place d'Armes-on. Amíg mi ünnepeltünk, Napóleon eladott bennünket Thomas Jeffersonnak. Aztán bevonult az amerikai hadsereg, és a trikolór helyébe felhúzták a csillagos-sávos amerikai zászlót.

Tudtuk, hogy előbb-utóbb megérkeznek, már előkészítették a díszszemlét. És New Orleans aprajanagyja ott szorongott a téren. Karácsony előtt egy héttel történt mindez, de igazán nem volt karácsonyi hangulat. Én tizenöt éves voltam, és az amerikaiakat jobban gyűlöltem, mint magát a sátánt. Már csak azért is, mert abban az évadban miattuk nem voltak bálok, mulatságok. A győztes hadsereg katonáira olyan vadul acsargó képet vágtam ott a Place d'Armes-on, amilyet csak tudtam. És akkor az egyik amerikai katona rám nézett, és olyan ijesztő, torz grimaszt vágott, hogy muszáj volt elnevetnem magam. De akkor már ő is nevetett. És én ott, azonmód beleszerettem.

Kék szeme volt, kék, mint a nyári égbolt, és olyan szőke haja, mint a napsütés. Még soha életemben olyat nem

láttam. Egészen más volt, mint azok a férfiak, akikkel valaha is találkoztam.

Nem tudom, hogyan, de megtudta, hogy ki vagyok, hol lakom, és másnap délután nagy hetykén eljött hozzánk látogatóba az ültetvényre. Én éppen kint voltam a kertben, örökzöld lombot vágtam karácsonyi dekorációnak, elvégre mégsem búsulhatunk örökké. És akkor megjelent Tom, odaszaladt hozzám, olyan furán szökdécselve, ahogyan az amerikaiak futnak, átvágott a virágágyon, felkapott kosarastul, virágostul, és szájon csókolt. Egyszerűen megkövültem a meglepetéstől, s egyúttal teljesen felkavart az élmény.

Apám a verandán volt, és nem tétlenkedett. Egy szempillantás alatt ott termett, egyik kezével megragadta a karomat, és bependerített a házba, a másik kezével pedig elkapta Tom gallérját, és kirúgta az ültetvényről. S Tom, miközben repült, még visszakiáltott: – Tom Miller a nevem, aztán el ne felejts! – Hát így tudtam meg, hogy hívják.

És persze nem is felejtettem el. Legközelebb tizenegy évvel később láttam, ismét karácsony előtt. Akkor már tíz éve férjnél voltam, öt gyereket hoztam a világra, és közülük kettőt el is temettem.

Az uramnak megadtam a köteles engedelmességet, tiszteletet, de szeretni mindvégig Tom Millert szerettem.

Tom Jackson tábornok hadseregével tért vissza New Orleansbe, hogy segítsen kiverni az angolokat. Anglia és Amerika akkor már két éve háborúságban állt, és a háború minket is elért. A brit hajóhad útban volt New Orleans felé.

Az egész város pánikban volt. New Orleansben volt ugyan helyi polgárőrség, de leginkább csak dísznek. Csupa fess férfi, fess uniformisban. De háborúnak még csak a közelében sem jártak, és épp csak annyian voltak, hogy megvolt a kellő számú férfi táncos a bálokon.

Jackson tábornok hadserege sem nyújtott valami megnyugtató látványt. Legfeljebb néhány százan lehettek. De nekem abból a néhány százból csak egyetlenegy számított, és az az egyetlenegy mindent megért. Félretettem minden szemérmességet, fekete fátylat kötöttem a kalapomra, és elmentem az angolok szállásaihoz, hogy megkeressem Tomot. Emlékszem, nagy tömeg állt odakint, csupa prostituált. Harsány hangon szólongatták a katonákat, közölték, hogy mennyit kérnek, és miben áll a különleges tudományuk. Hogy én ott miket meg nem tanultam! Még a hírét sem hallottam a legtöbbjének azelőtt. Szóval ott álltam a kurvák között, és beküldtem egy levélkét Tomnak.

És amikor kijött, hátradobtam a fátylamat, és mindenki szeme láttára szájon csókoltam. Neki persze több esze volt, mint nekem. Leeresztette a fátylam, és gyorsan elvezetett egy nyugalmas helyre a töltésen. Akkor aztán véget nem érő prédikációt tartott nekem illendőségről, felelősségtudatról, kötelességről és a házassági kötelék szentségéről. Tudniillik akkor már ő is házasember volt. Szóval alaposan leteremtett, de közben egyfolytában csókolt és csókolt, hogy egészen beleszédültem. Elterveztük, hogy másnap, a csata után, fogjuk magunkat, és megszökünk.

Bizonyára hallottál már a chalmette-i ütközetről, Marie. Az egész város azt ünnepli január nyolcadikán. A briteknek ötven hadihajójuk volt, és tízezer jól kiképzett katonájuk. Jackson tábornoknak meg két hitvány szkúnerje meg egy szedett-vedett csapata katonákból, indiánokból, polgárőrökből, kalózokból, prémvadá–szokból és New Orleans-i önkéntesekből, fehérekből és feketékből, meg szabad színes bőrűekből. Állítólag együttvéve sem tették ki a négyezret.

Napfelkelte előtt kezdődött az ütközet, és alig egy félóráig tartott. Amikor véget ért, kétezer-hatszáz brit halott feküdt a csatatéren, és ezernél is több sebesült. Az amerikaiaknak pedig csak tizenhárom sebesültjük volt, és nyolc halottjuk.

És a nyolc között ott volt Tom Miller.

Hallottuk a városban a fegyverropogást. Amikor aztán elhallgattak a fegyverek, rémülten vártunk, nem tudhattuk, mi lett a csata kimenetele. Egy lovas hozta meg a győzelem hírét, és az egész város visszhangzott az örömrivalgástól. Csak én nem örültem. Akkor már tudtam, hogy Tom meghalt. Lóra szálltam – azt sem tudtam, kié, csak úgy elkötöttem –, és kilovagoltam a chalmette-i csatatérre. Tom holttestét akkor már kiterítették egy nagy tölgyfa alatt. Letérdeltem mellé, az ölembe vettem a fejét, és beszéltem hozzá, beszéltem, míg Jackson tábornok mellém nem adott egy embert, és erélyesen haza nem parancsolt, ő vágta le ezt a fürtöt Tom hajából, s ő adta nekem. Jószívű ember volt. Nagyon örültem, amikor megválasztották elnöknek.

Mémère halkan, folyamatosan beszélt. Most azonban csöndesen sírni kezdett. Tovább beszélt, de a szavait meg-megszakította a sírás. – Tudod, Marie, én tettem tönkre az édesanyád életét... Én, meg Tom Miller, meg az én romantikus szívem. Amikor bevallotta nekem, hogy az első látásra beleszeretett egy amerikaiba, és feltett szándéka, hogy felbontja az eljegyzését, és megszökik vele, még én bátorítottam. Segítettem neki a szökésben. Azt akartam, hogy neki sikerüljön az, ami nekem sose sikerült. Azt képzeltem, hogy az édesapád az ő Tom Millerje.

Pedig nem lett volna szabad. Nem a szerelem, nem a romantikus szerelem a jó házasság titka. Engem elfogulttá tett a szüleim különleges házassága. Azt képzeltem, hogy a házasságnak egyetlen hosszan tartó szerelmi

kapcsolatnak kell lennie. Hogy semmi más nem számít, csak a csók meg az ölelés.

Miután édesanyád meghalt, szörnyű levertség tört rám. Az uram akkor elvitt Európába. És miközben ott voltunk összezárva, kettesben a hajón, sokat beszélt nekem, és olyan szigorúan, mint még soha harmincéves házasságunk során. Szigorú ember volt, de velem soha nem volt szigorú, nekem mindent elnézett, mert szeretett, és mert annyival fiatalabb voltam nála. Ha valami ostobaságot követtem el, mindig kihúzott a csávából. Kiváltotta a zálogból Marie-Hélène karpereceit. Párbajban megölte azt az embert, aki óvatlanul megemlítette, hogy látott a chalmette-i csatatéren. Kifizette a kártyaadósságaimat is, mert igen magas összegekben játszottam whistet.

De most, a hajón közölte velem, hogy túlságosan messzire mentem, fölemésztettem minden szeretetét, vége a türelmének. Az, hogy elveszítette anyádat, több, mint amit el tud viselni. Azt hiszem, ő még nálam is jobban szerette Marie-Christine-t, ha ez egyáltalán lehetséges. Közölte velem, hogy soha nem tudja megbocsátani, hogy segítségére voltam a szökésben. Kijelentette, hogy már nincs sok hátra az életéből, márpedig, ami hátravan, azt szeretné szomorúság nélkül leélni, én pedig harminc esztendőn keresztül mást sem szereztem neki, csak szomorúságot. Mindig csak magamra gondoltam, a saját szeszélyeimnek éltem, őrá soha nem voltam tekintettel. Kijelentette, hogy Franciaországban szándékozik maradni, ott akar meghalni, a szülőföldjén. Engem majd egyedül küld vissza New Orleansbe. A bankárjai útján bőkezűen gondunkat viseli a gyerekekkel, de látni soha többé nem akar.

- Tudod, Marie, ha az ember meg akarja ismerni önmagát, nincs jobb hely arra egy hajónál. Ott semmi nincs, ami elvonná a figyelmét, semmi nincs, csak a

végtelen tenger meg az égbolt. Alkalmam volt rá, hogy belegondoljak, hogy mit tettem én ezzel a derék, melegszívű emberrel. Csak kapni tudtam, adni neki nem adtam semmit. Fölényes visszatetszéssel fogantam tőle gyermekeket, aztán összeesküdtem velük ellene. Annyira lefoglalt a saját boldogtalanságom, hogy még csak meg sem fordult a fejemben, hogy elgondolkozzam azon, ő vajon boldog-e. S ahogy sorra vettem gondolatban az elmúlt éveket, visszaemlékezhettem, hogy mennyi kedvességet, mennyi jó szót kaptam tőle, és hogy ő éntőlem nem kapott semmit.

Nagyon elszégyelltem magam. Mélységesen, keservesen és vigasztalhatatlanul szégyelltem magam. Ezt meg is mondtam neki. És annyira nemes gondolkozású, olyan nagylelkű ember volt, hogy megbocsátott. Megbocsátotta nekem harminc év szemérmetlen önzését.

Ezután még hat évet élt. Gyönyörű hat esztendő volt ez mindkettőnk számára, és egyúttal szomorú is, mivel előtte harminc esztendő kárba veszett. Pedig boldogan élhettünk volna, ha én nem vagyok olyan ostoba.

Mindebből láthatod, Marie, hogy a te nagyanyád sokat gondolkodott, és sok mindent megtanult a szerelemről. Az igazi szerelem nem rombol, hanem épít. A jó házasságot pedig az évek teszik szilárd, biztos épületté. Az évek, nem pedig a csókok. Szegény édesanyád nagy árat fizetett az ostobaságomért. Azt mondják, más kárán tanul az okos: remélem, te sokkal okosabb leszel nálam.

Tudod, szép dolog a szerelem. Majd te is belekóstolsz. Ha bevezetünk a társaságba, legyeskedni fog körülötted a sok udvarló. Aztán majd azon veszed észre magad, hogy gyorsabban kezd dobogni a szíved, ha egy bizonyos kar fogja át a derekad a keringő közben, vagy ha meglátsz egy bizonyos nevet egy virágcsokorhoz mellékelt

névkártyán. De arra kérlek, ha majd a nagybátyáiddal kiszemeljük a jövendőbelidet, dobd sutba a félretett táncrendjeidet meg a lepréselt virágokat. Becsüld majd meg az uradat, és légy neki hálás, hogy megbecsül. Ebből a kapcsolatból fog kinőni az a szeretet, amely mindennél fontosabb.

Mémère a mutatóujjával fölemelte Mary állát, és jobbról-balról megcsókolta. – Késő́re jár – mondta –, ideje lefeküdnünk, hogy kipihenjük magunkat holnapra. Holnap aztán reggeltől estig a névnapunkat ünnepeljük. Eriggy az ágyba, nehogy sokáig fennmaradj !

- Dehogy maradok – mondta Mary. Csupa könny volt az arca. Mélyen megindították a nagyanyja szavai. – És köszönök mindent.
- Drága Marie-m – mondta Mémère nagyon szeretlek.
- Én is nagyon szeretlek, Mémère!

De minden fogadkozása ellenére sokáig fönnmaradt. Nagyon sok gondolkodnivalója volt. Letérdelt a szőnyegre, és kirakta maga elé a ládika kincseit. Azokra gondolt, akik belerakosgatták a maguk emléktárgyát. Minden darabnak a történetét ismerte már, csak a csipke zsebkendőbe csomagolt fátyolmoháról nem tudott semmit. Bizonyára az édesanyja tette a ládikába. New Orleans-i emléknek szánhatta, valószínűleg ez kapcsolta őt New Orleans–hez, az otthonához, a családjához.

Ki tudja, milyen honvágya lehetett... Ki tudja, milyen fájó szívvel gondolt a védett udvarra, a virágzó narancsfákra, amikor leesett az első hó Pennsylvaniában. Ki tudja, hányszor megbánta, hogy a szívére hallgatott, és megszökött...

Mary a szájához szorította a szúrós, száraz mohát, hogy elfojtsa hangos zokogását. Ki tudja, milyen magányos lehetett szegény, mennyire hiányzott neki apja, anyja... a

testvérei, a kuzinjai, és egész New Orleans... És sejtette-e vajon, hogy meg fog halni, amikor megkezdődtek a szülési fájdalmai. Sejtette-e, hogy ott fog meghalni idegenben?

Odatérdelt a kis csipketerítővel letakart asztalon álló Szűz Mária-szobor elé, a szoba sarkában. – Bocsáss meg nekem, Szűzanyám! – zokogta. – Bocsásd meg a kevélységemet és a hitetlenségemet! Kérlek, Istenem, bocsáss meg! Fogadd szívedbe az édesanyámat, és adjál neki nyugalmat és békét a te országodban, ámen.

Leheletétől táncolt az asztalon égő gyertya lángja. Az elefántcsont Mária-szobor kitárt karján és nyájas arcán tündökölt a gyertya meleg, aranyszínű fénye. – És még valamit, Szűzanyám – tette hozzá Mary súgva. – Kérlek szépen, segíts, hogy minél hamarabb elfelejtsem Valmont Saint-Brévint.

65

Mémère másnap olyan sokáig aludt, hogy Mary már kezdett aggódni.

- Madame gyógyszert vett be az este, mademoiselle, ennyi az egész – vigasztalta Valentine. – De ezért se tessék aggódni! Amióta itt tetszik lenni, egyre kevesebb gyógyszer fogy a háznál. Csak tegnap este valamiért nagyon felizgatta magát a madame, és attól félt, hogy nem tud majd aludni. Milyen kellemes meglepetés lenne, ha feldíszítenénk az ebédlőt a névnapi ebédhez, mire madame fölébred.

A széles, kék selyemszalagokat frissen kivasalták. Mary meg Valentine fölerősített egy hatalmas rozettát a csillár aljára, és az asztal négy sarkához tűzte a rozettából kiinduló, hosszú szalagokat. Kisebb rozettákkal díszítették fel a tálalószekrényt, a kandallópárkányt és a magas tükrök sarkait. A rozetták közepébe Valentine rózsaszín

rózsabimbókat tűzött. Rózsaszín rózsacsokor került a kandallópárkányra és a tálalóra, az ebédlőasztal közepére pedig rózsakoszorú, ezüstszínűre festett levelekkel.

- A koszorú közepébe helyezzük majd a tortát – mondta Valentine. – Most már csak a székeket kell feldíszíteni, és készen is vagyunk.

Valentine Mary székének a támlájára kötött ropogós masnit kék szalagból, Mary pedig Mémère székét látta el masnival. És a szalagosdoboz még szinte tele volt.

- Itt hagyom a dobozt a tálalón – jegyezte meg Valentine. – Ki tudja, hányan jönnek ebédre.

Mary kizárt dolognak tartotta, hogy bárki is felbukkanjon. Hiszen mindenki vidéken van, még dúl a járvány, dörög az ágyú, égetik a szurkot, és a hullaszállító kocsi még egyre ott nyikorog az utca sarában. Az eső meg szakadatlanul esik.

- Azt soha nem lehet tudni – erősködött Valentine. – Ajándékot tetszett készíteni a madame-nak? – kérdezte. – Van ám szép csomagolópapírunk.

Mary néhány hónappal korábban szerencsére vett magának néhány csipkés szélű zsebkendőt, amit még nem kezdett használni. Szebb ajándékot képzelt el, de szükségből ez is megtette. Becsomagolta a Valentine által előkerített kék papírba, és átkötötte a csomagot ezüstszalaggal.

Amikor az ajándék egy kis ezüst rózsalevéllel díszítve ott feküdt Mémère terítéke mellett, Valentine néhány lépést hátrált, és szemügyre vette az ebédlőt: – Minden rendben van – jelentette ki. – Valahogy így kell kinéznie az ebédlőnek a madame neve napján.

- Jaj, de szép! – lelkendezett Mémère az ebédlő küszöbéről. – Milyen kedves meglepetés! Köszönöm. – Mindkettejüket megcsókolta, aztán Maryt még külön is: – *Bonne fête*, Marie – mondta.

Utcai ruhát viselt, kalapot és kesztyűt, a karján esernyő lógott, s a kalapján még egy frissen szedett rózsaszín rózsa is díszlett. – Igyekezz, szedd össze magad, különben elkésünk a miséről – szólt Maryhez. – Soha nem virágozzák fel olyan szépen az oltárt, mint augusztus tizenötödikén.

Igen látványos menetet képeztek. Elöl ment Mémère és Mary, mögöttük Jacques, aki föléjük tartott egy nagy esernyőt. Jacques mellett Valentine, aki két esernyőt tartott, egyet Jacques fölé, egyet meg a saját feje fölé. Az utcasarkokon az esernyők kissé átrendeződtek, amint Jacques oda-vissza caplatott a sárban, egyenként átszállítva a hölgyeket az útkereszteződésen. Mire odaértek a székesegyházhoz, mindannyian jókedvűen nevetgéltek, még Jacques méltóságteljes viselkedése is alábbhagyott kissé.

Sokkal többen voltak a misén, mint Mary képzelte volna. A templom korántsem volt tele, de Mary arra számított, hogy senki nincs a városban. Talán száz vagy még több bátor nő és férfi gyűlt össze a templomban, ünneplőben, bár némileg ázottan. – A Marie nagyon népszerű név – súgta oda Mémère Marynek, mielőtt kinyitotta volna a misszáléját.

Mary is kinyitotta a magáét. Nagy megnyugvással töltötte el, hogy rendezte a dolgát a Jóistennel meg a Szűzanyával, és hogy minden visszatért a rendes kerékvágásba, éppen a névnapjára, Mária mennybevitelének ünnepén, amely a legkedvesebb ünnep volt számára az egész egyházi kalendáriumban.

A prédikáció külön jó hírt is tartalmazott. Bár a tragikus járvány még nem ért véget, hálát kell adniuk Istennek, mondta a pap, mert az áldozatok száma napról napra csökken, már csak száz ember hal meg naponta sárgalázban.

Még a példa nélkül álló, hosszú esőzés is áldásnak tekinthető, mivel itt is, ott is tüzek ütik fel a fejüket, és alig van tűzoltó, aki bánni tudna a tűzoltókocsikkal: közülük is megszedte a sápját a járvány. Az esőben nem tudnak továbbterjedni a tüzek, úgyhogy legalább tűzvésztől nem kell tartania a városnak.

A városi hatóságok pedig az ünnep tiszteletére engedélyezték, hogy miután a lélekharang már olyan sokat kongott, a székesegyház harangjai mise után ünnepi harangjátékot zengjenek.

A miséről jövők esernyőik oltalma alatt olyan békésen időztek a széles járdán, mint rendes békeidőben. A harangszó békességet teremtett, és reményt keltett mindenkiben. Még a kávéárus is ott volt a bejárattal szemközt. Vidám, csíkos sátor alatt illatozott a tűzön a frissen főtt kávé.

Mémère fürgén járta végig a barátnőit és egyik kuzint a másik után, miközben Jacques nagy ügybuzgalommal tartotta a feje fölé az esernyőt. Mary meg Valentine nevetve nézte őket.

Végül Mémère is csatlakozott hozzájuk, és velük nevetett, csak más okból. – Ugye, megmondtam, Mary – mondta hogy ma egész nap ünnepelünk. De most igyekezzünk, még meg kell vennünk a tortát.

- De hiszen nincsenek is nyitva az üzletek, Mémère – jegyezte meg tárgyilagosan Mary.

- Mesebeszéd – felelte a nagyanyja. – Az nem létezik, hogy Vincent augusztus tizenötödikén ne legyen nyitva. Egy árva minyont se vásárolna nála többé senki.

Úgy is volt. Az operával szemközti cukrászda ajtaja ki volt tárva, odabent csupa tisztaság, csupa ragyogás minden.

- A szokásos massepaint-t kérem – mondta Mémère. – Illetve, az lesz a legjobb, ha mindjárt kettőt kérek. Rengeteg vendég jön ma ebédre.
- Ugye megmondtam, hogy sosem lehet tudni – súgta oda Valentine Marynek.

A *massepain* remekbe készült névnapi tortának bizonyult. Amikor Mary meglátta az ezüst tortástálon az asztal közepén, rájött, hogy ehhez igazodik az egész névnapi dekoráció. Fehér mázzal borított, magas torta volt, a tetején szép, cirkalmas kék betűkkel a *Bonne fête* felirat, a közepén rózsaszín rózsa, ezüstszínű levelekkel.

Miközben Mémère nagy körültekintéssel elhelyezte az asztalon a díszes, szalaggal ékesített tortavágó kést, Valentine további székek támlájára kötött névnapi szalagcsokrot. Jacques behozott két kisgyereknek való, magas etetőszéket is, de Mary ezen már meg sem lepődött. Végtére is Marie-k minden méretben számításba jöhetnek.

- Én most kibontom az ajándékomat – mondta Mémère és szeretném, ha te is kibontanád a tiédet. Általában a vendégek is szoktak ajándékot hozni, és én is mindenkit megajándékozok, de ez most rendkívüli alkalom.

Elragadtatottan összecsapta a kezét, amikor meglátta a csipkeszegélyes zsebkendőket, és esküdözött, hogy minden zsebkendője csupa rongy, és már mióta elhatározta, hogy vesz magának újakat. Micsoda meglepetés!

Mary alig hallotta a nagyanyja szavait. Elbűvölten nézte Mémère ajándékát, a leheletfinom fehér hálóinget, a hozzá tartozó fésülködőköpennyel. Vékony, puha batisztból készült az együttes, rajta vadvirágok fölött röpködő pillangókat ábrázoló fehér hímzés.

- Magam hímeztem ezt édesanyádnak – mondta Mémère. – Egyedül ezt mentettem meg a holmijából. Nem tudtam volna elviselni, hogy ez is a tűzre kerüljön. Ezzel legalább most megalapozzuk a kelengyédet.

- Soha nem láttam még ennél szebbet, Mémère – mondta Mary. – Nem is tudom, hogy köszönjem meg neked.

- A köszönet az arcodra van írva, gyermekem – mondta Mémère. – És ez engem nagyon nagy örömmel tölt el... De kopognak. Gyorsan tegyük el az ajándékokat! A csomagolópapírt, meg a szalagot is.

Mary fölszaladt az emeletre.

A hátsó lépcsőn jött vissza. Az előcsarnokból hallotta a vendégek csivitelését. – Megjöttek a vendégek – szólt be a konyhába.

- Még nem vagyok süket – dörmögte Jacques feleletképpen.

Két jelentős körülmény tette nevezetessé a névnapi ebédet. Az egyik, hogy a két kisbabakorú Marie hihetetlenül illedelmesen viselkedett, nem turkált az ételben, nem sírt, nem cirkuszolt. A másik pedig, hogy rizses bab volt az ünnepi fogás.

- Tudom, hogy nincs hétfő – közölte a vendégekkel Mémère nevetve. – Még nem ment el az eszem. De az én Marie-m egyszerűen imádja a rizses babot. Azt akartam, hogy az első névnapi ebédjére a kedvenc ételét főzzék. Aki másra számított, az majd kárpótolhatja magát a tortával, amiből viszont kettő is van.

Mary egészen kipirult az örömtől és a meghatottságtól. És jó étvággyal nekilátott a rizses babnak. Nem beszélve a tortáról.

Az egész vendégsereg jó étvággyal lakmározott.

Különlegesen családias hangulat, meghittség uralkodott az ebédlőben. Talán azért, mert az odakint fel-felhangzó ágyúdörgés arra emlékeztetett mindenkit, hogy a békének e körül a kis szigete körül még dúl a város kusza, elkeseredett élethalálharca. Az is lehet, hogy Anne-Marie újonnan megtalált lelki békéje vert visszhangot a jó barátokban. De ezek a társasági semmitmondásban nagymester asszonyok most őszintén, a szívükből beszéltek. Az aggodalmaikról és a reményeikről, örömükről és bánatukról.

Mémère is rögtönzött egy kis ünnepi beszédet. Elmondta, milyen megható számára, hogy kitartottak mellette az elmúlt tíz hosszú esztendő során, amikor szinte meghalt számára a külvilág. Hogy meggyászolta az urát, az rendjén van, az úgy illik. De hogy ilyen hosszú ideig visszavonulva éljen valaki, mit sem törődve a környezetével, a világ gondjával-bajával, az már nem természetes. De ennek most már vége. Megtalálta az unokáját, és ezzel új élet kezdődik számára.

- És csupa izgalom az életem – mondta Mémère. – Közeleg az őszi évad, bevezetjük Marie-t a társaságba. És biztosíthatlak benneteket, hogy olyan estélyeket adok a tiszteletére, amilyeneket még senki se látott. És ha majd Marie férjhez megy, az esküvője még az én szüleim arany pókhálós esküvőjét is túl fogja szárnyalni. Aztán egy időre átruccanok Franciaországba, hogy kipihenjem az izgalmakat. De nem maradok sokáig. Ki se bírnám, hogy hosszabb ideig távol maradjak az otthonomtól, a családomtól és a barátaimtól.

Hosszú időt vett igénybe a vendégek szívélyes búcsúzkodása. A végén még a két illedelmes kisbaba is kijött a sodrából, és üvölteni kezdett, tiltakozásul a búcsúcsók ellen, amelyekkel mindenki sorra elborította

őket. Végül azonban mégiscsak elült a nagy hangzavar, távoztak a vendégek, és újra csönd lett a házban.

- A társaság zsivajához képest még az ágyúszó is altatódalnak tűnik, nem gondolod? – jegyezte meg Mémère mosolyogva. – Tudod, ha férfiak is vannak a társaságban, valahogy soha nincs ekkora lárma. – Megcsókolta Maryt. – *Bonne fête*, kedvesem.

- Ez maga volt a megtestesült *bonne fête*, Mémère – mondta Mary.

- Csak kissé fárasztó. Megyek is, leveszem a fűzőmet, és alszom egyet... Ne félj, altatóra nem lesz szükségem.

- Akkor a vacsoránál találkozunk – mondta Mary. – Jó pihenést!

Mary visszament az ebédlőbe, hogy leszedje a névnapi szalagdíszt, mialatt Valentine segít Mémère-nek levetkőzni. Fönn állt a könyvtárból kihozott létrán, amikor megszólalt mögötte Jacques.

- Jaj, Jacques – mondta Mary –, veszek egy csengőt, és a nyakába kötöm, hogy halljam, amikor közeledik. Olyan csöndesen jár, hogy most is majdnem leestem a létráról ijedtemben.

- Egy személy várja odakint, kisasszony.

- Jól van. Jövök már. Ki az?

- Egy számomra ismeretlen személy, kisasszony. Egy színes bőrű. Odakint van az udvarban.

- Az udvarban? Nem hívta be ebben az esőben? Ez embertelenség. – Mary arra gondolt, hogy valamelyik festő vagy kárpitosmester jelentkezik munkára. Csak-csak végeznek majd a ház felújításával is, most, hogy a járvány szűnőben van.

Legnagyobb meglepetésére az udvarban régi barátja, Joshua várakozott.

- Befelé, de azonnal – mondta franciául Mary, aztán mosolyogva megismételte angolul. – Bocsánat, Joshua.

Már annyira hozzászoktam a franciához, hogy más nyelvet nem is ismerek.

Joshua megállt az előcsarnokban, és csöpögött róla az esővíz. Jacques a közelben maradt, és rosszalló arckifejezéssel nézte.

- Ért a komornyik angolul, kisasszonyka? – kérdezte Joshua.

- Nincs semmi, amihez ne értene – mondta Mary. – Valószínűleg angolul is ért.

- Akkor kérem, hogy menjünk ki az udvarba. Beszélnem kell kegyeddel. – Mary csak most vette észre, hogy Joshua – amióta csak ismeri, első ízben – nem mosolyog. Az esernyőtartóból kivett két ernyőt, az egyiket odaadta neki.

- Kimegyek a levegőre – mondta Jacques-nak franciául –, és nem szeretném, ha zavarnának. – Aztán szaporán kilépett az udvarba, és Joshuával a nyomában az udvar legtávolabbi sarkába ment.

- Mi a baj, Joshua? – kérdezte. – Mindenben segítek, amennyire csak tudok.

- Nagyon nagy kockázatot vállaltam azzal, hogy eljöttem a kisasszonyhoz. De azt hiszem, bízhatok kegyedben, Miss Mary. Remélem, nem fogok csalódni.

- Bármiről van szó, megbízhat bennem, Joshua. Szavamat adom rá.

- Miss Mary, hallott valaha a Földalatti Vasútról?

Marynek egy pillanatra elakadt a szívverése. Persze hogy hallott róla. Még Pennsylvaniában, a zárdában. És hallott a veszélyeiről is. – Csak nincs a nyomában az őrjárat, Joshua? – kérdezte. – Vagy szökött rabszolgát bújtat? Ebben a házban nem lenne biztonságban. Valami mást kell kitalálnunk.

- Nem rólam van szó – mondta Joshua. Aztán Mary füléhez hajolva, s az ágyúdörgés és a zuhogó eső

védelmében nagy titokban elárulta, hogy mi járatban van. Valmont Saint-Brévin mentőakciója veszélyben forog. A hajó, amelyiken rabszolgákat szöktet északra. Az orvos, aki a benisoni rabszolgákat szokta kezelni, gyanút fogott, hogy olyan sokan vannak a hevenyészett ispotályban: csupa olyan ember, akit még sosem látott. Jelentette is a dolgot a hatóságoknak. De azok a járványveszélytől tartva mind ez idáig nem merészkedtek el Benisonba. Most azonban a Földalatti Vasút titkos csatornáin híre ment, hogy az őrjárat az ültetvény felé tart. Joshua el is ment Benisonba, hogy figyelmeztesse Saint-Brévint a veszélyre. De már elkésett.

- Mr. Saint-Brévin fölszedte a horgonyt, és útnak indult a hajóján, mielőtt az őrjárat odaért. Csakhogy ezzel még nem ért véget a dolog. A folyamőrség akarja feltartóztatni, hogy tetten érjék, ott helyben, a nigerekkei teli hajón.

- De hát én mit tehetek? Miért éppen énhozzám jött, Joshua? – kérdezte Mary.

- Talán még utolérhetnénk, mielőtt találkozik a folyamőrséggel. A szökevények elhagyhatják a hajót. Úszva még mindig megmenthetik a bőrüket. Különben börtön vár rájuk, vagy még annál is rosszabb. Csak az a baj, hogy Mr. Saint-Brévin engem nem ismer. Én csak egy névtelen ügynöke vagyok a Földalatti Vasútnak. Az én figyelmeztetésemre nem állna meg. Velem kell jönnie,

Mary kisasszony. Mr. Saint-Brévin embere, Nehemiah azt mondta, kegyed az egyetlen, aki segíthet.

Mary agya gyorsabban járt, mint valaha is életében. – Magamhoz kell vennem egy-két dolgot – mondta. – De öt percbe sem telik, itt vagyok.

- Velem jön? – kérdezte Joshua.

- Persze hogy magával megyek.

Mary már szaladt is be a házba, de útközben egyre korholta magát. Ostobaságot csinál. Újra bolondot csinál

magából, és ez az egész beláthatatlan következményekkel járhat. Ki tudja, milyen megaláztatás vár rá. Ki tudja, nem utasítják-e vissza, nem nézik-e le, nem teszi-e magát nevetségessé.

De nem torpant meg. Valmont-nak segítségre van szüksége.

Rohant fel a lépcsőn a szobájába, előszedte a szekrényből, amire szüksége volt, aztán leült, és levelet írt a nagyanyjának.

DRÁGA MÉMÈRE,

ostobaságot követek el, de remélem, megbocsátasz. Minden szavadat elhiszem, amit az igazi szerelemről mondtál. És mégis elmegyek Valmont Saint-Brévin után, mert annyira szeretem, hogy hiába a józan ész, hiába minden megfontolás. Ha holnapig nem hallasz felölem, az azt jelenti, hogy vele vagyok a hajóján, kinn a tengeren. Nem tudom, mikor jövök haza, de biztos lehetsz benne, hogy hazajövök, mert szeretlek.

MARY

Míg az aláíráson megszáradt a tinta, Mary átöltözött. Aztán összehajtogatta a levelet, odaszaladt a nagyanyja ajtajához, bedugta a résen, és már futott is le a lépcsőn. Jacques az ajtóban állt, arccal az udvar felé, és rendkívül rosszalló volt az arckifejezése.

- Elmegyek itthonról – mondta neki Mary. – Írtam Mémère– nek. – Ezzel fogta az ernyőjét, kinyitotta, és már ment is ki, az esőbe.

Joshua csónakja néhány ázott gyapotbála alatt rejtőzött a töltésen. A két ember, aki őrizte, egy szempillantás alatt eltűnt a sorsukra hagyott teheráruk között, amikor odaértek. Joshua könnyedén lecsúsztatta a csónakot a

töltés sáros oldalán a hosszú esőzéstől megduzzadt folyóra.

Mary a régi barna ruhájában volt, a kezében fekete esernyő. Joshua sötét inge, nadrágja csuromvíz volt, szinte olyan feketének látszott, mint a bőre. A parttól néhány méternyire már nem is látszottak a töltésről az esőben meg a víz színét megülő szurokfüstben.

Egyikük sem beszélt, nem nyikorogtak villájukban a megolajozott evezők, zajtalanul és sebesen haladtak előre a Mississippi erős sodrásában. Mary hálát adott az égnek, hogy a járvány következtében teljesen megbénult New Orleans vízi forgalma. Alig múlhatott délután négy óra, de az esőben, füstben olyan sötétség volt, hogy menthetetlenül beleütköztek volna egy közeledő hajóba, még mielőtt észrevennék.

Amint maguk mögött hagyták a várost, elmaradt a füst is. Joshua szinte minden evezőcsapás után megfordult, és az esőt fürkészte. De vízen kívül nem látott semmit. Víz lent és fent, víz körös-körül.

- Jó volna, ha kimerné a vizet, kisasszonyka – mondta Joshua csöndesen. – Kezd a csónak alja erősen megtelni.

Mary fogta az evezővillához kötött nagy tökkobakot, és merni kezdte a vizet. Minden evezőcsapásra kilöttyintett a csónak aljából egykobaknyi vizet. Már a karja is belefájdult.

És Valmont hajójának se híre, se hamva.

Megmenekültek, gondolta magában. Hála istennek.

És egy szempillantással később hallotta, hogy Joshua keservesen felnyög: – Elkapták. Most aztán benne van a pácban. Itt a hajó, közvetlenül előttünk. Visszaviszem a kisasszonyt.

De még mielőtt megfordulhatott volna a csónakkal, Mary suttogása megállította. – Dehogy visz vissza, Joshua. Én erre is számítottam. Még mindig van esélyünk. – S

miközben lassan közeledtek a Benison-hoz, elmondta Joshuának a tervét.

Joshua csöndben a hajó farához evezett. Hangokat hallottak a fedélzetről, de érteni nem lehetett, hogy mit beszélnek. Mary a hajó oldalába kapaszkodva tartotta a csónakot, míg Joshua felmászott a fedélzetre, majd leeresztett egy kötelet, és zaj nélkül, sebesen lekúszott rajta.

- Biztos benne, hogy menni fog? – kérdezte súgva.

Mary bólintott. Becsukta az esernyőjét, letette a csónak aljában lötyögő vízbe, aztán megfogta a kötelet, és mély lélegzetet vett.

- Rajta – mondta.

Joshua összekulcsolta a tenyerét, és odatartotta hágcsónak. Mary belelépett, s közben fogta a kötelet, hogy megtartsa az egyensúlyát. Aztán amikor Joshua föllódította a levegőbe, eleresztette, majd utolsó lendületével, jóval följebb, újra elkapta. Úgy érezte, kiszakad a karja, miközben teljes súlyával lógott a kötélen.

Nem bírom ki, gondolta magában elkeseredetten.

Aztán odaföntről meghallott egy gunyoros amerikai hangot: – Csak nem képzeli, hogy elhisszük ezt a történetet, Mr. Saint– Brévin? Hurrikánok évadjának kellős közepén, olyan szakadó esőben, hogy a kormányos alig lát, csak azért fut ki a hajójával a vízre, mert a nőügyei csábítják? Ennél hihetőbb történetet is kitalálhatott volna...

Mary minden erejével megkapaszkodott a kötélben, és a lába végre támasztékot talált a hajó oldalában. Följebb lépett egyet a díszes faragványokon. Aztán még egyet. És még egyet. És már át is tudta emelni a lábát a fedélzet korlátján.

- Fönt vagyok – szólt le halkan Joshuának. – Most aztán menjen, de gyorsan. – Hallotta az óvatos evezőcsapásokat, amint feltornázta magát a fedélzetre.

Behúzódott egy szögletbe, és villámgyorsan vetkőzni kezdett. Kigombolta a ruháját, és szinte letépte magáról a ruha ujjait. Közben hallotta, hogy Valmont kiabál, méltánytalanságot emleget, meg hatáskörtúllépést. Már lefele tolta magáról a ruhát, kilépett belőle, és lerúgta a lábáról a cipőit. A barna ruha alatt a nagyanyjától kapott hálóinget és fésülködőköpenyt viselte.

Ahogy előbbre óvakodott, belátott a kormányos kabinjába.

A kormányos a térképasztal védelmében éppen a puskáját töltötte. Mary kihúzta a kontyából a hajtűket, és kezével beletúrt a hajába, miközben a kormányosi híd mentén még előbbre settenkedett.

Amikor a híd sarkára ért, hirtelen balra lépett, és megállt az ajtóban, mintha odalentről jönne. Rajta, Mary MacAlistair, rajtad a világ szeme, mondta magának, és előrelépett.

- Val – nyafogta durcás hangon –, egész nap itt fogsz társalogni a barátaiddal? – Angolul beszélt.

Valmont hirtelen hátrafordult, és az arckifejezése először megdöbbenést árult el, aztán álmélkodást, végül pedig a helyzet felismerését.

- Mary – mondta tisztán –, nem megmondtam, hogy maradj odalent?

- Legalább azt megmondhattad volna, hogy miért álltunk meg – durcáskodott Mary. – Már megijedtem, hogy a nagybátyám, Julién Sazerac utolért bennünket. És egyáltalán, kik ezek az emberek? Te így képzeled el a lányszöktetést? Idecsődítesz egy csomó vendéget?...

Valmont tekintetéből őszinte elismerés és csodálat áradt. Úgy érezte, ettől táncra perdül a szíve. Valmont tekintetéből azonban az is kitetszett, hogy nagyszerűen mulat a dolgon, s Mary maga is majdnem elnevette magát. Úgyhogy jobbnak látta, ha inkább az őrjárat tagjait veszi

szemügyre. A *Benison* útját elálló őrhajó tisztjeinek még a füle is vörös volt zavarukban. No meg az idegességtől. Julién Sazerac túlságosan fontos személy, vele nem tanácsos ujjat húzni. Jaj nekik, ha valaha a fülébe jut, hogy az unokahúgát neglizsében látták, ráadásul ázott neglizsében, úgyhogy semmi nem volt, amit ne láthattak volna...

- Bocsánatot kérek, Mr. Saint-Brévin – mondta a kapitány. – Én tévedtem. De hát nem is sejtettem, hogy... Soha nem képzeltem volna, hogy...

Valmont barátságos vállveregetéssel félbeszakította.

- Hogy is képzelhette volna? Igazán körültekintőek voltunk. Én a magam részéről meg nem történtnek tekintem az incidenst. És ezt öntől is elvárom, kapitány. Ha valaha meghallom, hogy a feleségem szóbeszéd tárgya lenne, a becsület mezején veszek érte elégtételt.

Mary gyorsan leosont a kormányosfülkébe vezető lépcsőn.

- Hálás volnék, ha kölcsönadná a kabátját – mondta az elképedt kormányosnak.

- Mary, nagyszerű voltál – mondta Valmont odaföntről.

- Elmentek?

- Az utolsó most mászik le a hágcsón. Most már felhúzhatom, aztán indulunk.

Mary szorosabban összefogta magán a kormányos kabátját. Reszketett az átélt izgalmaktól.

Amikor aztán Valmont csatlakozott hozzájuk, zavartan hadarni kezdett: – Joshua, aki nekem barátom, azt mondta, hogy Nehemiah szerint csak én segíthetek, és nem is volt rá időm, hogy végiggondoljam az egészet, csak rámondtam, hogy persze, és nem is tudtam, hogy menni fog a dolog, de más nem jutott az eszembe... és... annyira szégyellem magam, hogy itt tudnék elsüllyedni.

- Mary – mondta Valmont komolyan –, megmentettél kétszáz férfit, nőt és gyereket. Megmentetted őket a rabszolgaságtól. Nekem pedig valószínűleg az életemet mentetted meg. Hihetetlenül bátor vagy, és fantasztikusan gyorsan jár az eszed. Nem értem, miért szégyelled magad. Inkább büszke lehetnél magadra.

- Köszönöm, Val – mondta Mary. Semmi más nem jutott eszébe. Fogalma sem volt róla, hogy most mitévő legyen. Tanácstalanul nézegette a pucér lábujjait. Valmont egyet lépett felé, aztán megállt.

- Mary, annyi mindent szeretnék mondani neked. Annyi mindent meg akarok magyarázni... Hogy én milyen ostoba voltam! Nem is tudom, hol kezdjem.

Maryben motoszkálni kezdett egy gondolat. Talán mégiscsak igaz, amire annyira, de annyira vágyott. Valmont szemébe nézett. És látta, hogy igaz. Valmont szereti. Arcán az a fájdalom tükröződik, amit neki okozott. Szemében a vágy ugyanaz a vágy, amit ő érez.

- Val – mondta, és feléje nyújtotta a kezét.

És már ott is volt Valmont Saint-Brévin karjában, és már nem kellett vacognia, már megmelegedhetett, már jó helyen volt.

66

Elhangzottak a szükséges magyarázkodások. Tisztázódott a charlestoni milliomoslány ügye. Tisztázódott a félreértés Rose Jacksont és az ő örömlányait illetően. Marie Laveau-ról is elhangzott egy-két keresetlen szó, amiért soha nem árulta el Valmont-nak, hogy Mary ott volt a betegágya mellett, amikor lázasan a nevét hajtogatta, ott volt, és ápolta...

Aztán egy időre kifogytak a mondanivalóból. S mivel szavakkal aligha lehetett volna kifejezni, amit éreznek, s

mivel már amúgy is erre vártak, végre megcsókolták egymást.

A csók kezdetben csupán gyöngéd volt. Aztán szenvedélyessé vált. Aztán alig akart véget érni.

És akkor egyszerre csak Valmont Saint-Brévin a két keze közé fogta Mary arcát, és nagy ámulattal azt mondta neki: – Kimondhatatlanul imádott Marym, te maga vagy a megtestesült tökéletesség. Pontosan olyan az ízed, mint annak, ami számomra te utánad a világon a legkedvesebb.

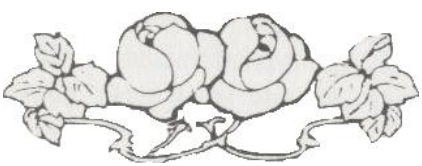

És most jön a RÁADÁS*, vagyis egy ízig-vérig New Orleans-i* LAGNIAPPE

Hozzávalók: 6 személyre vegyünk ½ kg tarkababot, 2 és ½ l vizet, egy jó húsos füstölt csülköt vagy kockára vágott nyers füstölt sonkát, 20 dkg vastagra karikázott csípős kolbászt, néhány szál újhagymát a zöld szárával együtt, 1 zöldpaprikát, 2 szál zellert, 3 közepes vereshagymát, jókora csipetnyi szárított kakukkfüvet, 4 db babérlevelet, csipetnyi csípős őrölt pirospaprikát, sót, borsot és tetszés szerinti mennyiségű rizst.

Tisztítsuk meg, öblítsük le, és néhány órára áztassuk be a tarkababot, majd a 2 és ½ liter vízzel tegyük fel főni egy vastag falú, négy-öt literes fazékban. Dobjuk bele a csülköt és a kolbászt, és közepes tűznél, fedő nélkül melegítsük. Közben vágjuk metéltre az újhagymát, a zöldpaprikát, a zellerszárat és a vereshagymát, majd mindezt a kakukkfűvel és a babérlevéllel együtt tegyük a fazékba.

Amikor a víz forrni kezd, fedjük be a fazekat, és még kisebb lángon főzzük tovább három órán át, húsz-harminc percenként alaposan megkavargatva. Azután a babnak körülbelül a negyedrészét fakanállal törjük össze a fazék falán. Ha még nem lehetne a babot könnyűszerrel összetörni, akkor főzzük tovább, és egy fél óra múlva próbáljuk meg újra.

Az így kapott főzeléket negyvenpercnyi további rotyogtatás után kóstoljuk meg, és ízesítsük pirospaprikával. De csínján bánjunk vele: árnyaltan összetett zamatának kell lennie, nehogy harsányan csípős legyen!

Most még egy fél óráig főzzük, és közben elkészítjük az egészen közönséges párolt rizst.

Végül a párolt rizs tetejére borítjuk a főzeléket, és már tálalhatjuk is a híres-nevezetes New Orleans-i *rizses bab*-ot.

Akár hiszik, akár nem, a hozzáadott zöldségfélék nyomtalanul szétfőnek benne, a tört bab pedig bársonyos sűrűséget ad az egésznek. Frissen is nagyszerű, de másnap, fölmelegítve – ha ez egyáltalán lehetséges – még ízletesebb.

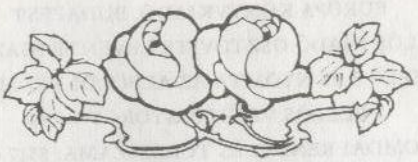

A szerző elnézést kér a történészektől és mindazoktól,
akik ismerik és szeretik New Orleanst,
hogy a sárgaláztól 1832-ben és 1853-ban megtizedelt várost
egy 1851-es járvánnyal is sújtotta.